John Grisham_Pelikani memorandum

AS "Kuldsulg"

Inglise keelest tõlkinud Urmas Rattus

Tõlgitud raamatust: John Grisham, "Pelican brief New York, 1993

MINU LUGEMISKOMITEELE: Reneele, mu naisele ja ebaametlikule toimetajale; minu õdedele Beth Bryantile ja Wendy Grishamile; minu ämmale Lib Jonesile
ja mu sõbrale ja kaasvandenõulasele Bill Ballardile

Kujundanud Matti Park Sarja kujundanud Piret Niinepuu-Kiik

AS Kuldsulg", 1995 © tõlge inglise keelest - Urmas Rattus © kujundus - Matti Pärk

1

Ta nägi välja liiga hädine, et võinuks põhjustada niisuguse kaose nagu ta läbi akna all tänaval nägi. Kuid ometi see nii oli ja see oli tore. Ta oli üheksakümne ühe aastane halvatud mees, kes oli aheldatud oma ratastooli ja hapnikupadja külge. Teine rabandus, mille ta oü läbi teinud seitse aastat tagasi, pidi talt peaaegu hinge võtma, kuid kõigest hoolimata oli Abraham Rosenberg ikka veel elus ja isegi ninast välja ulatuvate voolikutega oli ta mõjuvõimsam tegelane kui ülejäänud kaheksa kohtunikku kokku. Ta oli Ülemkohtu elav legend ja juba üksi see, et ta ikka veel hingas, ajas tänavale kogunenud rahvahulga marru.

Oma kerge ratastooli oü ta lasknud otse oma Ülemkohtu esinduskorrusel paikneva kabmeti akna alla veeretada ja kui kisa all hooti kasvas, kummardas ta nii kaugele ette kui vähegi sai. Võmme ta üldiselt ei sallinud, kuid näha nende tihedat rivi kaitsmas maja verd januneva viiekümnetuhandelise jõugu eest oü siiski rahustav.

"Ennenägemata palju on neid täna!" kisendas ta aknasse. Ta oli peaaegu kurt ning tema esimene sekretär Jason Kiine, kes ta selja taga seisis, krimpsutas tahtmatult nägu. Oli esimene oktoober, Ülemkohtu järjekordse istungjärgu algus, millega ühtlasi traditsioonikohaselt pühitseti ka Konstitutsiooni Esimese paranduse aastapäeva. See oü väga tähtis päev.

Rosenberg oli erutatud. Temale tähendas sõnavabadus ühtlasi ka mässuvabadust.

"Kas indiaanlased tulid?" kisendas ta.

Jason Kiine kummardas otse ta parema kõrva juurde.

"Jaa!"

7

"Sõjavärvides?"

"Jaa! Täies lahinguehtes!"

"Kas nad tantsivad?"

"Jaa!"

Indiaanlased, neegrid, valged, kollased, mulatid, naised, seksuaalvähemuste esindajad, kristlased, abordivastased, "rohelised", natsid, ateistid, jahimehed, loomakaitsjad, valged ja mustad rassistid, maksude vastu protesteerijad, puuraidurid, farmerid - kõik nad moodustasid üheainsa oma õiguste eest seisjate mere. Poütseinikud patsutasid juba oma mustade kumminuiadega teise käe peopesale.

"Indiaanlased peaksid ju mind hoopi armastama!"

"Seda nad kindlasti teevadki," naeratas Jason Kline raugale, kes istus ta ees, käed rusikasse surutud. Rosenbergi maailmavaade oli üsnagi primitiivne: valitsus peab ohjes hoidma majandust, isiksus valitsust, aga keskkonnakaitse peab käima üle kõige. Indiaanlased oüd osa algsest keskkonnast ja nemad pidid saama, mida nad iganes nõuda oskasid.

Hõiked, palved, laulud, skandeerimine kasvasid üha ning politseinikud koondasid ridu. Jõuk oli suurem ja lärmakam kui eelmistel aastatel. Aga ka elu oli muutunud aina kitsamaks. Vägivald võttis ühe rohkem võimust. Küinikutes, kus muuhulgas tehti ka aborte, plahvatasid pommid. Arste rünnati ja peksti armutult. Pen-sacolas üks neist koguni tapeti: seoti looteasendisse, topiti tropp suhu ja valati happega üle. Tänavakähmlused olid igapäevased asjad. Valged rassistid tegutsesid kümnetes avaükes ja salajastes poolsõjaväelistes gruppides ning nende kallaletungid mustadele, ladina-ameerklastele ja asiaatidele sagenesid üha. Viha ja vaen olid saanud ameeriklaste lemmikasjuks.

Ja muidugi sihiti suur osa sellest vihast Ülemkohtu pihta. Juhuste hulk, kus kohtunikke väga tõsiselt ähvardati, oli 1990. aastaga võrreldes kasvanud kümme korda. Ülemkohtu turvameeskond oli suurendatud kolmekordseks. Iga kohtunikku valvas pidevalt vähemalt kaks FBI agenti ning vähemalt viiskümmend tegeles ähvardajate väljaselgitamisega.

"Nad vihkavad mind hirmsasti, eks ole?" karjus kohtunik aknast alla vahtides.

8

"Noh, eks mõned muidugi vihka ka," vastas Kline lõbustatult.

Rosenbergile meeldis seda kuulda. Ta naeratas rahulolevalt ja hingas hapnikupadjast pika sõõmu. Kaheksakümmend protsenti ähvardustest oli sihitud tema pihta.

"Kas te nende loosungeid lugeda näete?" küsis ta. Ta oli ka peaaegu pime.

"Mõnda näen."

"Mis nendele kirjutatud on?"

"Ei midagi uut: "Surm Rosenbergile!", "Rosenberg maha võtta!", "Keerake tal hapnikukraan kinni!"."

"Neid liputavad nad juba kümme aastat. Miks nad, kuradid, midagi uut välja mõtelda ei oska?"

Sekretär ei vastanud. Abe oleks pidanud juba paarikümne aasta eest tagasi astuma, kuid nähtavasti saab temasuguse siit välja ainult jalad ees. Põhiosa tööst tegid ära ta kolm sekretäri - õigupoolest küll tema abi -, kuid Rosenberg nõudis seejuures jonnakalt, et ta igal juhtumi puhul saaks avaldada ka oma arvamuse. Märkusi dokumentidele tegi ta jämeda viltpliiatsiga ning tema tähed olid nurgelised ja erisuurused nagu kujutamise saladustesse tungival esimese klassi kooüjütsil. Kõik see võttis tohutult aega, aga kuhu oli Rosenbergil kiiret - ülemkohtuniku amet oli ju eluaegne. Abid puurisid ta otsuseid igast küljest ja peab tunnistama, et leidsid neist väga harva midagi kaheldavat.

"Peaksime neile lõhkikiskumiseks viskama Runyani," turtsatas Rosenberg. Ülemkohtu esimehe John Runyani, jäiga konservatiivi ning indiaanlaste ja teiste

vähemusrahvuste tuüse vihkaja oüd sellele kohale upitanud vabariiklased. Üheksast ülemkohtunikust seitse olid paika pannud vabariiklastest presidendid ning Rosenberg oli juba vüsteist aastat oodanud Valgesse Majja demokraati. Ta oli ammu tahtnud erru minna, ta tervis nõudis seda, kuid ta ei suutnud seedida mõtet, et tema armastatud tugitoolis võiks istuda veel mõni Runyani tüüpi tagurlane.

Aga tal oli ju aega oodata. Ta võis sün oma ratastooüs istuda, indiaanlasi, musti, naisi, vaeseid ja keskkonda kaitsta ka saja viienda eluaastani, kui vaja. Ja mitte üks kuradi hing maakeral ei saanud

9

selle vastu midagi... kui see teda just maha ei koksanud. Mis polnudki nii paha mõte...

Suurmehe pea vajus rinnale ja ta hakkas valjusti nohisema - ta oh tukkuma jäänud. Kiine eemaldus kikivarvul ja naasis raamatukokku oma töö juurde. Poole tunni pärast pidi ta niikuinii tulema hapnikupatja vahetama ja Abe'ile tablette andma.

Ülemkohtu esimehe kabinet asus samal esinduskorrusel, kuid oli hulga suurem ja uhkem kui ülejäänud kaheksal kohtu liikmel. Selle eesruum oli ette nähtud väiksemateks vastuvõttudeks ja ametlikeks üritusteks, tagumises töötas Šeff ise. Uks oli lukus ja kabinetis viibisid Ülemkohtu esimees, tema kolm sekretäri, turvameeskonna kapteni auastmes pealik, kolm FBI agenti ja K.O.Lewis - „Knock out" Lewis, FBI asedirektor. Meeleolu oli pingeline ning kõik tegid tõsiseid pingutusi, et ignoreerida tänavalt kostvat lärmi. See oli raske. Šeff ja Lewis arutasid viimaseid ähvardusjuhtumeid, teised kuulasid, ja sekretärid märkisid olulisemad punktid arutelust üles.

Viimase kahe kuu jooksul oli ähvardusi olnud üle kahesaja. See oli omalaadne rekord. Ähvarduste hulgas oli tavalisi ähmaseid lubadusi Ülemkohtu hoone kogu täiega õhku lasta, kuid nimetati ka kohtuasju, nii lõpetatuid kui eelseisvaid, mille puhul lubati konkreetsetele isikutele kohutavat kättemaksu..

Runyan ei teinud katsetki oma ärevust varjata. FBI salastatud aruandest luges ta üles tosinate kaupa nimesid ja organisatsioone, kellelt ähvardused olid tulnud või võinud tulla: Ku-Klux-Klan, natsid, palestiinlased, mustad separatistid, abordivastased, võrdsustamise eitajad. Ka IRA. Tundus, et esindatud on peaaegu kõik teadaolevad Uikumised - peale Rotary-klubide ja skautide võibolla. Lähis-Ida grupeering, mille taga seisis Iraan, ähvardas valada Ameerika pinnal ämbrite kaupa verd kättemaksuks kahe Teherani kohtuministri hukkumise eest, kuigi polnud vähimatki vihjet, et atentaatide taga võinuksid seista USA eriteenistused. Uus terroristlik rühmitus, mida tunti Põrandaaluse Armee nime all, oli Texases hiljuti autopommiga tapnud föderaalkohtuniku. Mitte kedagi polnud sellega seoses veel vahistatud, kuid PAA oli telefonitsi vastutuse endale võtnud. Seda rühmitust kahtlustati ka tosina plahvatuse korraldamises Ameerika Demokraatlike Vabaduste Eest Võitlejate

10

Liidu kohalikes büroodes, kuid need kõik olid mi professionaalselt tehtud, et neist ei jäänud vähimatki jälge.

"Kuidas on Puerto Rico terroristidega?" päris Runyan pilku aruandelt tõstmata.

"Käpardid. Nende pärast ei tasu muretseda," vastas K. O. Lewis. "Nemad on ähvardanud juba kakskümmend aastat, kuid pole veel midagi ära teinud."

"Noh, võib-olla seekord tegid - olukord on neile sobiv, kas te ei leia?"

"Unustage need puertoriikolased, šeff!" Runyanile meeldis, kui teda šefiks hüüti. Mitte peakohtunikuks või mister Peakohtuni-kuks, vaid just šefiks. "Nemad ähvardavad ainult sellepärast, et kõik teised ähvardavad."

"Imeük küll," märkis šeff vähimagi naeratuse varjuta näol, lükkas aruande eemale ja asus meelekohti masseerima. "Imelik, jah, küll... Aga siiski ei tahaks ma, et te kas või ainsa grupeeringu silmist laseksite..." Ta sulges silmad. "Räägime nüüd parem julgeole-kuabinõudest."

K. O. Lewis pani ta ette lauale teise aruande koopia.

"Direktor leiab, et vähemalt järgmiseks kolmeks kuuks peame panema kõiki kohtunikke valvama oma agendid. Kodunt tööle ja töölt koju saadavad neid julgestusautod ja Ülemkohtu hoonet valvab politsei suurendatud turvaüksus."

"Aga tööreisidel?"

"Nendest on parem käesoleval hetkel loobuda. Direktor arvab, et kuni aasta lõpuni peaksid kõik Ülemkohtu liikmed Washingtonis püsima."

"Huvitav, kumb teist on loiuks läinud, kas teie või teie direktor? Kui ma mõnele oma kolleegile sellise ettekirjutuse teeksin, siis on päris kindel, et juba täna õhtul on ta siit unnast läinud ja on vähemalt kuu aega kadunud. See nõue on absurdne." Ta vaatas süngelt oma abide poole, kes selle peale etteheitvalt kõik korraga päid van-gntasid: mis absurdne, see absurdne.

Lewise näol ei liikunud ükski ühas. Niisugust käiku oli ta oodanud. "Kuidas soovite... See oli ainult ettepanek."

"Tobe ettepanek!"

11

"Direktor ei lootnudki, et saavutaksime selles küsimuses vastastikuse mõistmise. Ometi avaldas ta lootust, et kõik reisikavatsused tehakse talle varakult teatavaks, nü et saaksime meetmeid võtta."

"Tahate, tähendab, igal Ülemkohtu lükmel kannul käia, kui ta Ininast lahkub?"

"Jah, šeff, just seda me tahame."

"Ei lähe läbi. Minu kolleegid pole lapsehoidjatega harjunud."

"See läheb läbi, šeff! Nad pole ju harjunud ka sellega, et neid on kirbule võetud. Tahame ju ainult kaitsta teid ja teie kolleege, söör. Muidugi ei taha keegi teist tunnistada, et meid millekski vaja on. Kuid niipalju kui mina aru saan, süs olite need teie, kes meie poole pöördusid. Kui soovite, võime ka lahkuda."

Runyan kummardas ette, võttis laualt kirjaklambri ning asus seda sirgeks painutama.

"Mida teil Ülemkohtu hoone julgeoleku kohta öelda on?"

Lewis ohkas kergendatult ja suutis vaevu näole tikkuvat naeratust varjata.

"Hoone meile eriüst muret ei tee, šeff. Seda kaitsta pole raske. Siin me nõrka kohta ei näe." "Aga kus siis?"

Lewis nooksas peaga akna poole, mille taga lärm läks aina suuremaks. "Kuskil seal. Tänavad kubisevad idiootidest, maniakkidest ja fanaatikutest."

"Ja kõik need vihkavad meid nagu ussi aia all..."

"Ilmselt... Kuulge, šeff, meile teeb eriüst muret kohtunik Rosenberg. Ikka keeldub ta meie mehi oma majja lubamast ja need peavad ööd läbi väljas autos kükitama. Isegi oma lemmikul, Ülemkohtu turvameeskonna ohvitseril, kuidas ta nimi nüüd oligi... jah, Fergusonil lubab ta istuda ainult väljaspool oma köögiust, sedagi kelle kümnest õhtul kuni kuueni hommikul. Kohtunik Rosenbergi majas pole kedagi peale tema enese ja ta meessoost põetaja. Me ei saa niimoodi ohutust tagada."

Runyan urgitses sirgeks painutatud kirjaklambriga oma küünealuseid ning muigas vaevumärgatavalt. Kui too Rosenberg kärvaks -ükskõik mismoodi -, oleks see kõigile tohutu kergendus. Südantsoojendav sündmus. Tema, Runyan, ajaks selga musta ürbi

12

ja peaks Rosenbergi sarga kohal kurva kõne, kuid siia tagasi jõudes itsitaks koos oma abidega pihku... See mõte meeldis Runyanile.

"Mida teie ette paneksite?" küsis ta. "Kas te ei võiks temaga kõnelda?"

"Olen seda juba temud. Seletasin talle, et ameeriklased vihkavad teda, et ta on võib-olla üldse kõige vihatum mees Ühendriikides, et miljonid inimesed neavad ta iga päev maapõhja, et enamus sooviks tema surma, et ähvarduskirju tuleb ju temale neli korda rohkem kui meile kõigile kokku, et niimoodi võib ta saada mõrtsukale kergeks saagiks..."

"Ja tema?" küsis Lewis pärast lühikest vaikust.

"Käskis mul oma perset lakkuda ja jäi tukkuma."

Abid turtsatasid ja FBI-mehed, mõistes, et siin saadi isegi naljast aru, panid kihistama.

"Mida me siis teeme?" küsis Lewis, kellele olukord põrmugi nalja ei teinud.

"Eks kaitske teda nü hästi kui saate, pange kõik tarvitusele võetud abinõud üksikasjalikult kirja ja ärge vaevake oma pead. Tema ei karda enam midagi ega kedagi, surm kaasa arvatud, ja kui tema millegi pärast ei muretse, siis miks peaksime meie seda tegema?"

"Direktor muretseb siiski ja muretsen ka mina, šeff. FBI satuks äärmiselt halba valgusse, kui mõni teie poistest pihta saaks."

Šeff viskus toolikorju najale: lärm väljas käis talle närvidele. Nõupidamine kippus venima.

"Unustage see pagana Rosenberg. Võib-olla ongi ta ennast juba surnuks maganud. Mulle teeb Jensen hoopis rohkem muret."

"Jah, Jenseniga on tõesti probleeme," pomises Lewis oma pabereid lehitsedes.

"Seda pole vaja mulle ütlema tulla," sõnas Runyan mõtlikult. "Tema viskab meil siin pidevalt vempe - mängib kord liberaali ja hääletab nagu Rosenberg, kuid kuu aja pärast esineb vümase rassistina ja toetab valgete ja mustade eraldi õpetamist. Siis löövad temas lõkkele hellad tunded indiaanlaste vastu ja ta tahab neile kinkida terve Montana osariigi. Ühesõnaga, käitub vahel nagu pätsiga pähe saanud laps..."

13

"Kas seda teate, et ta on psühhiaatrilisel ravil olnud?"

"Tean, tean... Ta ise rääkis mulle sellest. Olen talle otsekui lihase isa eest. Mis narkootikume ta tarvitab?"

"Prozakki."

Šeff jätkas oma küünealuste kaevamist.

"Kuidas tolle aeroobikainstruktoriga on, keda ta vahepeal taga ajas? Piirab teda ikka?"

"Seda mitte, šeff. Ma ei usu, et naised teda huvitaksid," ilmus Lewise näole rahulolev ilme: tema teadis Jensenist rohkem kui šeff. Otsekui oma sõnadele kinnitust otsides vaatas ta ühe oma alluva poole, kes muiates noogutas.

Runyan laskis tema sõnad kõrvust mööda, sest ta ei tahtnudki vihjest aru saada. "Kas tema talub teie lähedalviibimist?"

"Muidugi mitte! Mõnes mõttes on ta isegi kõvam pähkel kui Rosenberg. Ta lubab küll meil end koduni saata, kuid siis peavad saatjad jääma terveks ööks parkimisplatsile konutama. Ärge unustage, et tema korter asub seitsmendal korrusel. Isegi trepikojas istuda ei luba ta neil - see häirivat ta naabreid, nagu ta seletab. Nii

peamegi autos passima. Kuid majja on võimalik vähemalt kümnel viisil sisse pääseda, nii et tema kaitsmine on täiesti võimatu. Pealegi armastab ta meiega kassi-hiirt mängida - lipsab vargsi majast välja ja meie ei tea iialgi täpselt, kas ta on kodus või ei mitte. Rosenbergiga pole meil vähemalt seda muret, tema minema ei hiili."

"Vägev. Aga kui juba teie teda jälitada ei suuda, mis siis mõrtsukast rääkida...?"

Lewisele ei teinud olukord põrmugi nälja - tal puudus huumorisoon hoopis.

"Direktor on kohtunik Jenseni julgeoleku pärast kohutavalt mures."

"Miks siis nii, kui tema saab hulga vähem ähvarduskirju kui teised?"

"Nende arvult on ta järjekorras kuues, otsekohe pärast teie kõrgeausust..."

"Ah nii? Nii et mina olen viies?"

"Jah - omakorda otse kohtunik Manningi vahetus naabruses. Kuigi Manning meile, muide, mingeid takistusi ei tee."

14

"Noh, Manning kardab iseenda varjugi..." pomises šeff, kuid lõi siis otsekui kõhklema. "Ma poleks tohtinud seda öelda. Vabanda-ge."

Lewis laskis ta vabanduse kõrvust mööda.

"Tegelikult on vastastikune mõistmine meie ja kohtunike vahel üsnagi hea, kui muidugi Rosenberg ja Jensen maha arvata. Kohtunik Stone küll nuriseb vahel, kuid järgib siiski meie ettekirjutusi."

"Stone nuriseb kõige üle, nii et teil ei pruugi seda tähelegi panna. Mis te arvate, kus Jensen käib, kui ta teie käest minema hiilib?"

Lewis piilus jälle oma agendi otsa.

"Pole õrna aimugi."

Suurem osa väljas märatsevast rahvasummast ühines üheksainsaks kooriks. Nii vägevat kisa ei saanud šeff kauem ignoreerida: aknaklaasid tärisesid. Ta tõusis ja kuulutas nõupidamise lõppenuks.

Kohtunik Glenn Jenseni kabinet asus teisel korrusel maja kaugemas tiivas ja tänavakära siia ei kostnud. See oli avar ruum, kuigi üheksast kõige pisem, aga Jensen oli ka noorim ja seepärast oli ta õnnelik, et tal üldse mingi omaette kabinet oli. Ta oli ametisse nimetatud kuus aastat tagasi, mil ta oli kõigest neljakümne kahene. Tema esitlemisel Senati juriidilisele komiteele tutvustati teda kui puhast konstruktivisti sügavate konservatiivsete juurtega, mis üldjoontes sarnanesid tema nimetaja omadele. Tema kuulamine komisjonis oli olnud rohkem poksikoti klobimine, sest ta oh esinenud nõrgalt, ebalenud põhiküsimustele vastamisel ning saanud matse mõlemalt poolelt. Vabariiklased olid olnud kimbatuses, demokraadid aga haistnud kandidaadi läbikukutamise võimalust. Presidendil oli jäänud üle vaid käsi ringutada. Viimaks Jensen siiski kohale kinnitati - üheainsa enamhäälega.

Nii oli ta eluaegse koha siiski saanud. Paraku polnud ta möödunud kuue aasta jooksul osanud mitte kellegagi ühist keelt leida. Mälestused kuulamisest juriidilises komitees kirvendasid valusasti ta hingel ja ta oh tõotanud iga hinna eest endale seljataguse luua. Tema käitumine oh vabariiklased vihale ajanud. Nad tundsid end reedetuna, eriti sellepärast, et Jensenil tuli ilmsiks latentne poolehoid kriminaalkurjategijate inimõigustele. Ema igasuguste vettpidavate

15

põhjendusteta kaldus ta esialgu keskele, siis kogum vasemale. Siis hüppas ta koos kitsehabemeid kratsivate tähenärijatest õigusteadlastega taas äärmisse parempoolsusse ning ühines kohtunik Sloaniga selle lausa vastikutes antifeministtikes taotlustes. Naised ei sobinud kokku Jenseni kalduvustega. Igasuguste palvete suhtes jäi ta kurdiks, suhtus skeptiliselt sõnavabadusse, tundis sümpaatiat maksude vähendamise eest võitlejate vastu, kaitses indiaanlasi ja kartis musti, jälitas halastamatult pornoäriga

tegelejaid, tundis kaasa kriminaalkurjategijatele ning oli üsna järjekindel oma soosivas suhtumises keskkonnakaitsesse. Ja oma vabariiklastest toetajate suurimaks pahameeleks, kes olid nii palju vaeva näinud tema läbisurumiseks, näitas ta üles ikka avalikumat tähelepanu ja poolehoidu homoseksuaüstidele.

Tema enda palvel anti üsnagi jälk kohtuasi, mida tunti Dumondi kohtuasja nime all, talle üle.

Ronald Dumond oli kaheksa aastat kokku elanud oma meessoost armukesega. Nad oüd teüieteisega ääretult rahul ning soovisid oma kooselu legaliseerida. Ent Ohio osariigi seadused abielu samast soost isikute vahel ette ei näinud. Siis sai aga ta armuke kusagilt AIDS’i ja suri koletut surma. Ronald teadis kadunukese vümaseid soove ning tahtis tema ise maha matta, kuid mehe perekond segas vahele ning ei lubanud Roni haua ügigi. Meeleheitest poolsegane Ronald kaebas perekonna kohtusse, nõudes kahjutasu endale tekitatud emotsionaalse ja psühholoogiüse kahju eest. Kaebus ringles alama astme kohtutes tervelt kuus aastat, kuid seisis nüüd äkki Jenseni kirjutuslaual.

Päevakorras seisis homodest "abielupaaride" vahekordade seadustamine. "Dumondi kohtuasjast" sai gay'de õiguste eestvõitlejate hüüdlause. Kuid iga kord, kui keegi selle välja hõikas, tekkisid tänavarahutused.

Ja asi oli nüüd Jenseni käsitleda. Uks tema tagasihoidlikku kabinetti seisis kindlalt lukus, Jensen ja tema kolm abi istusid ümmarguse nõupidamislaua taga. Nad olid kolm tundi järjest arutanud seda "Dumondi lugu", kuid polnud mitte kuhugi välja jõudnud. Nad olid väitlemisest surmani väsmud. Üks abidest, liberaal Cornellist, nõudis, et seksuaalvähemustele antaks kõik tsiviilõigused

16

omavaheliste abielude lubamise näol. Ka Jensen oli selle poolt, kuid polnud veel valmis seda tunnistama. Ülejäänud kaks suhtusid kogu asjasse rohkem kui skeptiüselt. Nad teadsid - nagu teadis Jensengi -, et Ülemkohtu istungil ei saaks niisugune asi iialgi viit häält kokku. Kõnelus pöördus teistele teemadele.

"Teil on šefilt jälle peapesu oodata, Glenn," ühmas üks abilistest. Omavahel olles kutsusid nad üksteist alati eesnime pidi, sest sõna "kohtunik" tundus nii kitsas ringis kuidagi kohatuna. Glenn hõõrus silmi. "Mis seal sus jälle lahti on?"

"Üks šefi abidest andis mulle teada, et šeff ja FBI on üpris mures teie julgeoleku pärast. Ütles, et te ei soovivatki turvameestega vastastikust mõistmist saavutada ning et šeff olevat marus. Ta palus, et seda teile edasi ütleksin."

Tjahh, abide või sekretäride kaudu jõudsid uudised igaüheni, neile ei jäänud mitte midagi kahe silma vahele. "Manitsemine ta amet ongi..."

"Ta tahab teile veel vähemalt kaks fibbie't sabasse sokutada, kellel oleks juurdepääs ka teie korterisse. Ja kodunt tööle ning töölt koju hakkavad teid saatma julgestusmasinad. Veel tahavad nad, et te oma ametireise kõvasti piiraksite."

"Seda olen ma juba mitu korda kuulnud..."

"Jah, me teame... Kuid šefi abi tahab, et me teid mõjutaksime fibbie'desse pisut paremini suhtuma, mi et neil oleks võimaük teie elu ära päästa."

"Selge pilt."

"Nüüd me siis mõjutamegi teid."

"Aitüma. Minge sus kantseleisse ja ütelge šefi abile, et te mitte ainult ei mõjutanud mind, vaid korraldasite mulle ka korraliku skandaali, ja et mina suhtusin teie mõjutamisse ja skandaaütamisse mõistvalt, kuid et paraku läks see mul siiski kõik ühest kõrvast sisse ja teisest välja, öelge neile, et Glenn arvab ennast siiski täiskas-vanute, mitte kooüpoiste kilda."

"Õigus, Glenn! Ega te ometi ei karda?"

"Mitte küünevõrdki."
17

2

Thomas Callahan oli üks Tulane'i ülikooli populaarsemaid professoreid, kuid küllap peamiselt seetõttu, et keeldus kategooriliselt alustamast oma loenguid enne kella ühteteistkümmet. Nagu ta tudengidki, jõi ta kõvasti ning vajas varahommikusi tunde väljamagamiseks ning kosumiseks. Kella üheksaks või kümneks määratud loengud tekitasid temas sõnulseletamatut tülgastust. Populaarne oli ta ka sellepärast, et ei pööranud oma väümusele mingit tähelepanu, kandis kulunud džiine ja paigatud küünarnukkidega tviidjakki, mitte kunagi aga sokke või kaelasidet, jäädes tudengite arvates niimoodi mingi akadeemilise šiki etaloniks. Ta oli neljakümne viie aastane, kuid oma süsimustade juuste ja sarvraamprillidega nägi välja mitte rohkem kui kolmkümmend viis, kuigi talle ei teinud vähimatki muret, kui vana ta võis teistele tunduda. Habet ajas ta kõige rohkem kord nädalas - siis, kui tüügas juba sügelema kippus -, ja külmemate ilmadega, mida esines isegi New Orleansis, loobus sellest hoopis. Tema arvele kirjutati lugematuid romaanikesi oma naistudengitega.

Populaarne oli ta ka seetõttu, et luges konstitutsioonilist õigust - kõige igavamat, kuid rangelt nõutavat ainet. Tänu oma üsnagi jultunud ekstravagantsusele ja sõnaseadmisoskusele suutis ta aga sellegi teha üsna huvitavaks, ja see oli asi, millega polnud Tulane'is enne teda veel keegi hakkama saanud. Mitte keegi peale tema ei usaldanud seda ainet lugema hakata ning nõnda istusid tudengid nädalas kolm päeva kell üksteist tema auditooriumis ja kuulasid, kuidas ta konset seletas.

Umbkaudu kaheksakümnekesi kükitati tagumistes ridades, vahetati sosinal repliike ja vahiti, kuidas Callahan oma prille nühib. Kell oli viis minutit kaheteistkümne peal, kuid tundus, et Callahan polnud ikka veel päriselt ärkvel.

"Kes sooviks mulle seletada Rosenbergi positsiooni Nashi kohtuasja arutamisel New Jerseys?" Kõik pead kummardasid märkmike kohale ning ruumis valitses hauavaikus. Callahani silmad olid pohmellist punased ja kui ta juba Rosenbergiga alustas, siis tähendas see auditooriumile raskeid katsumusi.

16

Vabatahtlikke ei leidunud.

"Nash!"

Aeglaselt ja metoodiliselt uuris Callahan nägusid enda ees. Ta ootas. Surmavaikus.

Selle katkestas ukselingi loksatus ning kõik ohkasid sisimas kergendatult. Uks paotus ning lasi sisse nägusa tüdruku liibuvate; džiinides ja lotendavas kampsunis. Vilunult libises näitsik piki sei na kolmanda reani ning puges oma kohale. Poisid neljandas reas jälgisid teda vaimustatud pilguga, viiendas reas aeti aga kaelad kadedalt õieli. Kogu selle kaheaastase piinlemise jooksul õigustea duskonna auditooriumides oli selle tüdruku jälgimine poiste ük väheseid rõõme - nii elustavalt mõjus ta saledasääreline kogu sün getes koridorides ja ruumides. Kotina rippuva sviitri varjus või: aimata erakordselt kaunist figuuri, mida selle omanik ei mõelnudk eksponeerida. Tüdruk kuulus kampa, mis eelistas õigustudengeilt tavaks saanud džiine, flanellsärke ja vanu avaraid khakivärvi sviit reid. Mingi hinna eest poleks ta neid nahkse miniseeliku vastu va hetanud.

Ta kinkis oma naabrile põgusa naeratuse ja see unustas hetkek nii Callahani kui tema Nashi. Tüdruku tumeruuged juuksed lange sid vabalt õlgadeni. Ta kuulus nende inimeste hulka, kes igas asja: saavad eestvedajaks. Tema punasesse parukasse ja

pärlitena säten davatesse hammastesse armus iga meestudeng vähemalt kaks kor da kursuse jooksul.

Callahan ignoreeris tema saabumist. Olnuks tüdruk pabistav es makursuslane, siis oleks ta võib-olla selle kallal hammast proovi nud ning talle kähvanud oma professorliku leivanumbri: "Kohtusst ei jääda kunagi hiljaks, kullake!"

Kuid täna polnud Callahan korralekutsumise tujus ning pealeg teadis ta, et Darby Shaw ei karda teda sugugi. Sekundi murdosa jooksul sähvatas läbi ta pea küsimus, kas keegi nendest lapsukes test aimas, et ta magab selle tüdrukuga. Vaevalt. Darby oli ist nõudnud täielikku saladust.

"Kas siis keegi tõesti pole lugenud Rosenbergi eriarvamust Nas hi asjas New Jerseys?" Korrapealt oli kõigi tähelepanu jälle tems juures ning ruumi sigines endine hauavaikus. Tõstetud käsi tähendas

19

aeglast praadimist tasasel tulel järgneva poole tunni jooksul, nii et vabatahtlikke ei saanudki leiduda. Tagumises, suitsetajate reas pandi sigaretid tormama, kuid enamik kohalviibijaist kriipsel-das mõttetuid figuure oma märkmikesse, pead kõigil kumaras. Hakata käsiraamatus tuhnima ning otsida sealt välja too õnnetu Nash oh riskantne ettevõtmine, sest iga liigutus võis Callahani pilgu liigutajale tõmmata. Kuid keegi pidi ometi ohvriks jääma.

Õpikus Nashi juhtumit ei olnud - see oli üks neist üsnagi vähe tähelepanu äratanud kohtuprotsessidest, mida Callahan möödunud nädalal mainis, ning nüüd tahtis professor nähtavasti veenduda, kas keegi on ta sõnu ka kuulda võtnud ja asjaga tutvunud. Niisuguste nõudmiste poolest oli ta kuulus: lõpueksamil võis ta küsida ligi sadat tosinat juhtumit, millest vähemalt tuhandet polnud õpi-kuis üldse mainitudki. Üldse oli tema juures eksami tegemine hullem kui õudusunenägu, kuigi ta oli hinnetega üsnagi helde ega kukutanud peaaegu mitte kedagi päriselt läbi.

Kuid antud hetkel ei paistnud professoril heasüdamükkuseks mingeid kalduvusi olevat, ta puuris nõudlikult enda ees istuvaid nägusid: oli aeg ohver välja valida.

"Kuidas selle asjaga siis ikkagi oli, mister Sallinger? Kas oskate lahu mõtestada Rosenbergi eriarvamuse?"

Neljandast reast kostis viivitamatult Sallingeri vastus:

"Ei oska, söör."

"Selge pilt. Kas tuleneb see sellest, et te pole Rosenbergi eriarvamusega tutvunud?"

"Jah, sellest see tuleneb, söör."

Callahan vaatas talle nõudükult otsa. Punetavad siunad muutusid ülbeks ja ähvardavaks. Paraku nägi seda ainult Sallinger, sest mitte keegi ei tõstnud pead oma märkmiku kohalt.

"Ja miks te sellega siis tutvunud ei ole?"

"Sellepärast, et loen eriarvamusi mi vähe kui võimalik. Eriti Rosenbergi omi."

Rumalamat vastust oli raske välja mõelda. Sallinger tahtis ilmselt lahingut anda, kuid nähtavasti tuli tal argumentidest puudus. "On teil midagi Rosenbergi vastu, mister Sallinger?"

20

Callahan jumaldas Rosenbergi. Kummardas tema ees põrmu. Ta oli läbi uurinud kõik tema arvamused ja eriarvamused. Ta oli kord isegi Rosenbergiga lõunatanud.

Sallinger hakkas närviüselt nihelema.

"Mitte midagi, söör. Antult et mul on igasuguste eriarvamuste kohta oma eriarvamus."

Sallingeri vastusest võis aimata huumorimeelt, kuid mitte ühelegi näole ei siginenud naeratuse varjugi. Hiljem õlut kaanides itsitatakse muidugi kõhtu kinni hoides tema eriarvamuse üle eriarvamuste suhtes ja eriti Rosenbergi eriarvamuste suhtes. Kuid pärast, mitte nüüd.

"Selge pilt. Aga enamuse arvamusi te ikka loete?"

Sallinger kõhkles oma vastusega. Tema hädine katse väljakutse vastu võtta kippus alandava kaotusega lõppema.

"Jah, loen, söör. Suuremat osa neist katsun lugeda."

"Tore. Rääkige süs meile, palun, milline oli Nashi asja puhul enamuse seisukoht."

Sallinger polnud mingist Nashist muidugi aimugi, kuid nüüd muidugi jäi see nimi teda alatiseks painama.

"Ma kardan, et ei ole selle juhtumiga tutvunud..."

"Eriarvamusi te ei loe, mister Sallinger, ja nüüd saime siis teada, et ka enamuse arvamused ei pälvi teie tähelepanu. Mida te üldse loete, mister Sallinger? Armastusromaane? Bulvarilehti?"

Tagumistest ridadest kostis naeruturtsatusi. Naersid need, kes pidasid oma kohuseks professori naljadele naerda, kuid püüdsid samal ajal endale mitte tähelepanu tõmmata.

Näost punetama löönud Sallinger põrnitses Callahanile altkulmu otsa.

"Miks pole te vaevaks võtnud mainitud materjale läbi uurida, mister Sallinger?" käis Callahan peale.

"Ma ei tea. Ilmselt jäid need mul kuidagi kahe silma vahele..."

Callahan ei teinud teist nägugi.

"See ei üllata mind. Mainisin seda juhtumit möödunud nädalal. Möödunud kolmapäeval, kui täpne olla. Ma nõuan selle tundmist ka eksamil. Ja mulle ei mahu lihtsalt pähe, kuidas saate kahe silma vahele jätta materjali, mis kuulub eksamikavasse." Nüüd jalutas ta

21

musta tahvli ees edasi-tagasi. "Kas üldse on teie hulgas kedagi, kes võttis vaevaks selle protsessi küsimustega tutvuda?"

Vaikus. Callahan jäi endale jalge ette jõllitama, lastes tudengitel sellesse vaikusse lämbuda. Kõikide silmad püsisid laual, kõik käed olid paigale tardunud. Tagumisest reast kerkisid lae alla paksud suitsupilved.

Lõpuks kerkis kolmadas reas väga aeglaselt Darby Shaw käsi ning kõigi rinnust kerkis kergendusohe. Jälle oli Darby kõik nad päästnud. Aga seda temalt ju loodetigi. Hinnete poolest oli Darby kursusel teisel kohal ning rõhus kõvasti ka esimese kandadele, seetõttu suutis ta nagu käisest puistata igasuguseid fakte, tsitaate, kok-kulangevaid ja mittekokkulangevaid arvamusi iga protsessi kohta, millesse Callahan neid uputada tahtis. Tema ei jätnud ühtki vähegi tähtsat asjaolu märkamata. Kursuse võluv eestvedaja oli lõpetanud juba cum laude bioloogia alal ning kavatses samaga hakkama saada ka õigusteaduskonnas, et siis tulevikus hiilgavat karjääri teha keemiakompaniide kuritarvitusi päevavalgele tirides - eriti kui need juhtumisi olid loodust reostanud.

Callahan vaatas teda varjamatu pettumusega pilgus. Kolm tundi tagasi, pärast marulist ööd veini ja jurisprudentsi seltsis, oli tüdruk tema juurest lahkunud, kuid Nashi kohtuasjast polnud neil poolt sõnagi juttu olnud.

"Nii-nii, miss Shaw. Millega siis meie Rosenberg tookord nõus ei olnud?"

"Ta leidis, et New Jersey kohtulahend rikub Konstitutsiooni Teist parandust," paristas tüdruk professorile otsa vaatamata.

"Väga hea. Seletage siis palun kõigile, milles see lahend seisnes."

"Keelas muuhulgas omada poolautomaatrelva."

"Väga hea. Ja et selle pinevusega siin ometi kord ühele poole saada, öelge palun, milline relv oli Nashil arreteerimismomendil käsutada?"

"Automaat AK-47."

"Ja mis sellest Nashist sai?"

"Ta mõisteti süüdi, sai kolm aastat ja ta andis otsuse peale apellatsiooni sisse." Tüdruk teadis koguni üksikasju.

22

"Millega mister Nash tegeles?"

"Selle kohta kindlad teated puuduvad, kuid süüdistusaktis mainiti täiendavalt ka narkootikumide vahendamist, kuigi arreteerimis-hetkel politseil selle kohta kindlad tõendid puudusid."

"Niisiis oli Nash narkootikumikaupmees, tal oli automaat AK-47 ja ometi asus Rosenberg teda kaitsma. Miks?"

"Jah, Rosenberg kaitses teda." Üldine pinge oli taganenud ja tüdruk vaatas talle nüüd otsa. Callahan otsis pikkamisi ringi vahtides uut ohvrit. Enamasti kukkuski nii välja, et tema auditooriumile esitatud küsimustele vastas Darby. Kuid Callahan soovis ka teiste kaasatöötamist.

"Miks teie arvates tundis Rosenberg Nashile kaasa?"

"Sest ta armastab narkootikumikaupemehi..." See oli muidugi läbikukkunud Sallinger, kes püüdis oma olukorda naljatamisega päästa. Callahani meetod oli kuulajaskonna vaidlema õhutamine ning sellepärast naeratas ta oma saakloomale, et teda kutsuda Sõna-duelü jätkama.

"Ah teie arvate mi, Sallinger?"

"Just nii. Rosenberg on igasuguste uimastikaupmeeste, alaeaüste võrgutajate, ebaseaduslike relvaomanike ja terroristide eest nõus püksid jalast ära andma. Ta on neisse lausa armunud. Need värdjad on tema lemmiklapsed ja sellepärast peabki ta neid kaitsma..." Sallinger püüdis oma häälele õiglase nördimuse värvingut anda.

"Mida siis teie kõrgeltkvalifitseeritud arvamuse järgi nendega tuleks ette võtta, mister Sallinger?"

"Väga lihtne: kõigepealt õiglane kohus hea advokaadi osavõtul, siis apellatsiooni küre läbivaatamine ja karistuse kandmine... kui nende süü kinnitust leiab." Sallinger sattus oma vastusega truu sea-duseaustaja jaoks ohtükult übedale pinnale, Tullane'i juuratudengite seas aga peeti seda surmapatuks.

Callahan pani käed rinnale risti.

"Palun jätkake."

Sallinger haistis lõksu, kuid hüppas snski tundmatus kohas pea ees vette. Kaotada polnud tal enam midagi.

"Ma pean silmas seda, et oleme siin läbi võtnud kümneid kohtuprotsesse, kus Rosenberg on püüdnud Konstitutsiooni omamoodi

23

tõlgendada, et luua igasugustele värdjatele võimalust välja rabelda, kuigi kõik süütõendid on nende vastu. Ja see on vastik. Ta peab vanglakaristust julmaks ja inimest alandavaks, nii et nõuab kõigi puhul Kaheksanda paranduse rakendamist ning kõigi vangide vabadusse laskmist. Tänu Jumalale on ta praegu vähemuses, masendavas vähemuses."

"Nii et Ülemkohtu võetud suund meeldib teile, mister Sallin-ger?" küsis Callahan ühtaegu naeratades ja kulmu kortsutades.

"Lihtsalt kuradimoodi..."

"Kas kuulute nende täisvereliste keskmiste Ameerika patriootide hulka, kes loodavad, et see vana lurjus ükskord ometi une pealt hinge heidaks?"

Kuuldus jälle naeruturtsatusi, sest nüüd võis naerda juba ohtu kartmata. Kuid Sallinger taipas väga häsü, et oma tõeüst arvamust välja öelda pole kuigi tervisük.

"Seda ei sooviks ma mitte kellelegi," pomises ta kohmetunult.

Callahan mõõtis jälle tahvüesist.

"Aitäh teile, mister Sallinger. Teie kommentaarid on alati äärmiselt huvitavad. Ja nagu alati, oskasite te meile võhiku arvamise õigusteadusest väga kujukalt välja tuua."

Naer valjenes, Sallingeri põsed värvusid tulipunaseks ja ta vajus oma kohale.

Kuid Callahan ei naeratanud.

"Tahaksin selle diskussiooni tõsta natuke intellektuaalsemale tasemele, kas olete nõus? Vast ütlete nüüd teie, miss Shaw, miks Rosenberg siis ikkagi Nashi kaitsma tõttas?"

"Teine parandus annab igale inimesele õiguse omada ja kanda relva. Kohtunik Rosenberg lähtus seadusetähest. Tema arvates ei võinud sün mingit erandit olla. Kui Nash tahtis omada AK-47-t või koguni käsigranaati või tankitõrjepüssi, süs ei olnud New Jersey kohtul õigust talle seda keelata, veel vähem vastavat lahendit vastu võtta."

"Kas teie olete tema arvamusega nõus?"

"Ei, ja see pole ainult minu arvamius: tema eriarvamus hääletati kaheksa-üks maha. Mitte keegi ei toetanud teda."

"Millest juhindusid ülejäänud kaheksa ülemkohtunikku?"

24

"Ilmselgest otstarbekusest. Osariikidel võib olla kaalukaid põhjusi teatud liiki relvade omamist ära keelata. New Jersey osariigi huvid kaalusid üles mister Nashile Teise parandusega antud õigused. Ühiskond ei või lubada, et mõnede tema liikmete käes oleks hävitusrelvi."

Callahan silmitses tüdrukut järjekordselt õige tähelepaneükult. Kenasid tüdrukuid sattus Tulane'i õigusteaduskonna üliõpilaste hulka üsna harva, ja kui mõni niisugune siiski silmapiirile kerkis, siis püüdis Callahan talle kiiresti käpa peale panna. Ja juba üle kaheksa aasta oli tal sellel rindel täielik edu olnud, sest plikade võrgutamine oli lihtsam kui keegi arvatagi võis: ütikooli tulid nad enamasti igasugustest armuunelmaist vabanenutena ja igas suhtes vabameelsetena. Darby oli olnud erand. Esimest korda oli Callahan teda näinud raamatukogu lugemissaalis ja tal oli kulunud terve semester, enne kui tüdruk nõustus temaga õhtust sööma.

"Kes kirjutas enamuse arvamuse?" küsis ta nüüd.

"Runyan."

"Ja enamuse arvamusega olete te nõus?"

"Jah. Tegelikult oli see üsna lihtne juhtum." "Mis siis meie Rosenbergiga võis lahti olla?" "Ma kardan, et ta põlgab oma kaaskohtunikke."

"Nii et ta jääb nõnda tihti eriarvamusele ainult nende kiusamiseks?"

"Nähtavasti üsna sageli. Korduvalt on tema eriarvamused olnud halvasti põhjendatud. Kas või sellel Nashi juhtumil. Rosenbergi taoüstele liberaalidele on igasugune kontroll relvade üle vastuvõetamatu. Tema ise oleks pidanud kujutama enamuse arvamuse ja kümme aastat tagasi oleks ta seda teinudki. 1977. aastal, kui Oregonis käsitleti Fordice'i asja, tõlgendas ta Teist parandust hoopis kitsamalt. Ja tema ebajärjekindlus muutub aastatega üha silmatorkavamaks."

Callahan oli Fordice'i juhtumi jõudnud unustada.

"Kas tahate mulle selgeks teha, et Rosenberg on seniilseks muutunud?"

Esimeses raundis nina pihta saanud Sallinger sööstis uuesti lahingusse.

25

"Ta on umblolliks läinud ja te teate seda väga hästi. Tema viimase aja eriarvamusi ei oska ka teie kuidagi põhjendada."

"Mitte alati, mister Sallinger, kuid Ülemkohtusse kuulub tema, mitte mina."

"Tema keha võib sinna kuuluda, kuid aju enam mitte."

"Tal on siiski hing sees, mister Sallinger."

"Jah - masinatega pumbatakse temasse hapnikku!"

"Sellest hoolimata, mister Sallinger. Tema on veel viimane suurtest seadusetähe taganõudjatest ja ta hingab veel."

"Läheksite parem ja vaataksite, kas ikka hingab," pomises Sallinger oma nina alla ja vajus istuma. Ta oli küllalt öelnud. Või ei - ta oli liiga palju öelnud! Ta laskis pea longu, sest tajus endal professori pilku. Mis pagan oli teda ajanud seda kõike suust välja ajama?

Callahan silmitses teda mõnda aega mõtlikult ja jätkas siis oma edasi-tagasi kõndimist. Täna oli pohmell millegipärast eriti vastik.

3

Oma õlgkübaraga, piinlikult puhtaks pestud tunkedes, hoolega triigitud khakivärvi päevasärgis ja saabastes nägi ta välja nagu päevinäinud farmer. Ta näris tubakat ja sülitas mustendavasse vette kai otsa juures. Ka selle poolest meenutas ta farmerit. Tema pikapauto, kuigi täiesti uus, oli külavaheteedel juba küllalt vatti saanud ning tolmust üleni hall. Põhja-Carolina numbrimärgid. Pikap oli temast umbes saja jardi kaugusel liivarannal.

Oli esmaspäeva südaöö - öö vastu oktoobrikuu esimest esmaspäeva - ja veel pool tundi tuli tal siin inimtühja paadisilla kõledas jaheduses oodata, mõtlikult tubakat närida ja käsipuule nõjatudes merele vahtida. Ta oli üksi nagu pidigi olema. Nii nägi ette plaan. Sel kellaajal oli kai alati tühi. Juhuslikult mööduva auto esituled vilksatasid rannikuteel, kuid ei peatanud.

Ta vahtis kanali punaseid ja siniseid märgutulesid ning vaatas aeg-ajalt kätt silmade ette tõstes kella. Taevas oli täispilves ja kui midagi merelt lähenesid, siis polnud seda enne märgata kui otse kai juures. Nii nägi plaan ette.

Pikap polnud pärit Põhja-Carolinast, samuti polnud ka mees mingi farmer. Numbrimärgid olid maha kruvitud vanalt koormaautolt, mis vedeles Durhami ügidal prügimäel. Pikap oli varastatud Baton Rouge'ist. Farmer ise polnud pärit mitte kusagilt ja veel vähem oli ta seotud mainitud vargusega. Tema oli „proff" ja väikeste vargustega tegelesid hoopis teised mehed.

Kulus kakskümmend minutit, siis lähenes mere poolt mingi tume siluett. Mootori tasane popsumine valjenes, ning siluetist sai suur kummipaat, millel silm seletas ähmaselt töötava mootori kohale kummardanud kogu. Farmer ei liigutanud oimugi. Mootori popsumine katkes ja paat peatus kolmekümne jardi kaugusel paadisillast. Kaldateel polnud märgata ühegi auto tulesid.

Farmer torkas sigareti suhu, tõmbas kaks mahvi ja viskas siis suitsu vette, poolele teele paadi ja kai vahele.

„Mis marki sigarette tõmbad?" küsiti paadist. Muidugi seletas ta küsija siluetti, kuid mitte tema nägu.

„Lucky Strike," vastas farmer. Kõik need paroolid muutsid asja mingiks tobedaks mänguks. Kui palju neid kummipaate siis Atlandi ookeanil ikka südaööl sõitis,

rääkimata juba sellest vanast mahajäetud paadisadamast. Tjah, tobe küll, aga siiski vist hädavajalik.

„Luke?" küsis sama hääl.

„Sam," vastas farmer. Tolle selli nimi seal oli tegelikult Khamel, mitte Sam, kuid seni, kui ta oma paadi kalda ligi toob, olgu ta pealegi Sam.

Khamel ei vastanud, seda polnud ette nähtudki, vaid käivitas uuesti mootori ja suunas paadi randa. Luke kõndis piki kaid paadiga kaasa. Mehed kohtusid pikapi juures, kuid teineteisel kätt suruma ei hakanud. Khamel asetas oma musta Adidase spordikoti kahe istme vahele, pikap võttis paigalt ja kihutas mööda rannajoont minema.

Luke juhtis autot, Khamel suitsetas ja mõlemad nägid tüki vaeva, et teineteisest mitte välja teha. Kordagi ei kohtunud nende pilgud. Tihe habe, mustad prillid ja must kõrge kraega kampsun muutsid Khameli näo kurjakuulutavaks ja võõraks, nii et Luke'il polnud tahtmistki seda vaadata. Peale ülesande võõras rannal vasta võtta oli talle südamele pandud, et ta ei ilmutaks mingit huvi selle

27

välimuse vastu. Ja see polnud niisama: seda meest otsis taga üheksa riigi poütsei.

Üle Monteo silla sõites süütas Luke järjekordse „Lucky Strike'i" ja jõudis otsusele, et oli selle mehega varemgi kohtunud. Nüpalju kui ta mäletas, oli see juhtunud viis või kuus aastat tagasi Rooma lennuväljal põgusa, kuid väga täpselt ajastatud minuti jooksul. Muidugi polnud nad ka siis vastastikku ennast esitlenud. Kohtumine oli leidnud aset tualettruumis. Luke, tollal laitmatus üükonnas ameerika ametnik, oli asetanud oma viigrinahkse diplomaadi valamu äärde, kus võõras parajasti käsi pesi, ja siis äkki oli see kadunud. Meest nägi ta vilksamisi peegüst ja see oli olnud Khamel, nüüd teadis ta seda täpselt. Pool tundi hiljem plahvatas diplomaadikohver Briti Nigeeria saadiku põlvedel.

Kõigile nähtamatu vennaskonna lükmete hulgas sosistati sageü seda nime: Khamel. Mehe nime, kellel oli nimesid sama palju kui nägusid ja keeli, mida ta kõneles, palgamõrvari nime, kes tappis eksimatult, kiiresti ning ühtegi jälge maha jännata, kurjategija nime, keda otsis taga kogu maailma politsei, kuid keda iialgi ei tabatud. Läbi öö põhja poole kihutades kohendas Luke end mugavamasse asendisse, tõmbas kübara silmile ja püüdis meenutada lõputuid lugusid, mida ta oma kaassõitja kohta oli kuulnud. Kujutlusvõimet ületavat terroriaktid. Briti saadik. Jordani jõe läänekaldal 1990. aastal ootamatult lõksu kukkunud seitseteist Iisraeü sõdurit. Ainus kahtlustatav rikka saksa pankuri ja tema perekonna tapmises autopommiga. Kuulu järgi olevat ta viimase teoga teeninud kolm miljonit sulas. Läbinägeükumad kriminaaleksperdid kahtlustasid koguni, et atentaat paavstile 1981. aastal oli samuti tema kätetöö. Hiljem aga oli hakatud Khameli kaela ajama kõiki avastamata jäänud terroritegusid ja mõrvu. Ja seda oli kerge teha, sest keegi ei teadnud õieti, kas ta üldse olemas oli.

Kõik see erutas Luke'i: nüüd sus oli Khamel vannis alustama oma tapatöid Ameerika pinnal. Tema tulevaste ohvrite nimesid Luke ei teadnud, kuid et küsimuses oli õige tähtsate isikute elu, seda mõistis ta küll.

Koidikul peatus varastatud pikap Georgetownis Kolmekümne esimese ja M tänava nurgal. Khamel võttis oma spordikoti ja

28

lahkus sõnagi lausumata autost. Ta kõndis kürustamata paar kvartalit ida poole, astus hotelli „Four Seasons", ostis ajalehe „Post" , sisenes lifti ja sõitis seitsmendale korrusele. Täpselt kell 7.15 koputas ta ühele uksele koridori lõpus.

„Jah?" vastati numbrist närvilise häälega.

„Ma otsin mister Snellerit," vastas Khamel laitmatus ameerika žargoonis ning sulges pöidlaotsaga uksesilma.

„Mister Snellerit?"

„Jah. Mister Edwin F. Snellerit."

Ukselink ei tiigahtanudki, avama ei tuldud, kuid mõne hetke pärast torgati ukse alt välja valge ümbrik. Khamel korjas selle üles ning ühmas püsavalt valjusti, et seesolija, oli see siis mister Sneller või keegi teine, võis teda kuulda:

„Korras."

„Järgmine uks," kuuldus Snelleri häält. ‚Jään teie helistamist ootama."

Aktsendi järgi oli mees ameeriklane. Erinevalt Luke'ist polnud ta Khamelit kordagi näinud ning ega ta tahtnudki näha. Luke'il oli see juba teine kord ja ta võis õnne tänada, et üldse enam elus oli.

Khameli numbris oli kaks voodit ja pisike kirjutuslaud otse akna all. Kardinad olid tihedalt ette veetud, nii et ükski valgusekür tuppa ei pääsenud. Asetanud spordikoti voodile kahe kõhuka kohvri kõrvale, läks ta akna juurde, paotas kardinaid, vaatas alla tänavale ning võttis siis telefonitoru.

„See olen mina," ütles ta Snellerile. „Rääkige nüüd autost."

„Auto seisab tänaval. Valge „Ford" Connecticuti numbrimärgiga. Võtmed on teie laualaekas," instrueeris Sneller.

„Muidugi varastatud?"

„Selge see, kuid korralikult töödeldud ja järelikult puhas."

‚Jätan selle Dullesesse varsti pärast keskööd. Ma tahan, et see hävitataks, on selge?" Nüüd rääkis ta laitmatut inglise keelt.

„Niisugused juhtnöörid ma sain. Saab tehtud," vastas Sneller lühidalt ja teenistusvalmilt.

„See on äärmiselt oluline, selge? Kavatsen relva jätta autosse, aga relv jätab kuulile jäljed ja autot võib keegi kogemata märgata, rtii et selle kupatuse täielik hävitamine on möödapääsmatu vajadus.

29

Saite aru?"

„Niisugused juhtnöörid mul on," kordas Sneller, kellele selline moraalilugemine polnud põrmugi meeltmööda - ega temagi olnud ju mingi uustulnuk säärases mängus.

Khamel istus voodiservale.

„Neli miljonit sain ma nädal tagasi kätte, aga ühepäevase hilinemisega, pange tähele! Kuna ma hetkel Washingtonis viibin, siis tahan ülejäänud kolme miljonit kohe."

„Need kantakse üle enne keskpäeva. Niisugune oli kokkulepe."

„Jah, kuid ma kahtlen selles. Te juba hilinesite ühe päeva, mäletate?"

Need sõnad ärritasid Snellerit ja kuna palgamõrvar viibis kõrval-numbris ega kavatsenud tema tuppa oma nägu näidata, siis andis ta oma ärritusele vaba voli.

„See oli panga, mitte meie süü!"

Nüüd vihastas omakorda Khamel.

„Väga armas, aga nüüd soovin ma, et teie ja teie pank kannaksite need kolm miljonit üle Zürichi panka niipea, kui New Yorgis tööpäev algab. Seega umbes kahe tunni pärast. Ma kontrollin."

„Hüva."

„Ma ei vaja mingeid sekeldusi pärast töö lõpetamist. Kahekümne nelja tunni pärast olen ma juba Pariisis ja sõidan sealt viivitamatult Zürichisse. Raha peab mind seal ootama."

„See ootab teid, kui töö on tehtud."

Khamel muigas omaette.

„Töö on kesköök tehtud, mister Sneller. Aga muidugi ainult sel juhul, kui teie informatsioon on laitmatu."

„Käesoleval hetkel on see veel täpne. Ja päeva jooksul pole muudatusi ette näha. Meie mehed valvavad tänavatel. Kõik, mida te meilt nõudsite, on kohvrites: kaardid, skeemid, sõiduplaanid ja töövahendid."

Khamel kõõritas oma selja taga asetsevate kohvrite poole ja äigas käeseljaga üle silmade.

„Mina pean nüüd natuke magama," sõnas ta haigutades. „Pole kakskümmend neh tondi sõba silmale saanud..."

Snelleril polnud midagi vastata. Aega oli küllalt ja kui Khamel

30

tahtis magada, siis võis ta ka magada. Nad maksid talle ju kümme miljonit.

„Võib-olla soovite midagi süüa?" päris ta ettevaatlikult.

„Ei. Äratage mind kolme tunni pärast, täpselt kell 10.30." Ta pani toru käest ja viskus risti voodile.

Teiseks istungitepäevaks jäi tänav vaikseks ja rahulikuks. Ülemkohtu kohtunikud kuulasid ära ühe advokaadi teise järel õige mitmetes keerulistes ja segastes asjades. Rosenberg magas peaaegu kogu selle aja. Ärkvel oli ta aga siis, kui Texase ülemkohtunik asus nõudma, et enne surmava süsti saamist kontrollitaks ühe surma-mõistetu vaimset seisukorda. Rosenberg avaldas imestust, kuidas üldse saab vaimuhaiget surma mõista ja peakohtunik vastas selle peale, et väga lihtsalt: selle mehe haigust saab medikamentidega mõjutada ning kõigepealt tehakse talle väikene süst tema mõistusele toomiseks ja kohe selle järel teine süst, mis otsuse täide viib. Kõik on täiesti Konstitutsiooni järgi. Rosenberg sai pahaseks ning pidas väikese kõne, kuid sellega oli tal ka jõud otsas. Tema väike ratastool oli hulga madalam kui ta kolleegide kõrged nahktroonid. Teda oh lihtsalt hale vaadata. Kunagi oli ta olnud tiiger, kes suutis ka kõige ilukõnelisema advokaadi ummikusse ajada ja sõlme keerata, kuid enam mitte. Nüüd ta mämmutas midagi ja vajus siis jälle letargiasse. Ülemkohtunik heitis talle pilkava pilgu ja jätkas oma põhjendusi.

Päeva viimase kohtuasja juures, milles käsitleti üsna lootusetut desegregatsiooni juhtumit Virginias, hakkas Rosenberg valjusti norskama. Eesistuja Runyan põrnitses teda silmanurgast, Rosenbergi vanemsekretär sai vihjest aru ning veeretas ratastooli tasakesi kohtusaalist välja. Koridoris võttis ta aga täishoo, et väsinud rauka inimeste silma alt võimalikult kiiresti minema koristada.

Oma kabinetis ärkas kohtunik üles, võttis ettenähtud tabletid sisse ja teatas oma abidele, et soovib nüüd koju minna. Küne informeeris sellest fibbie'sid ning ratastool sõidutati keldrikorrusel asuvas garaažis tema furgooni tagaluugist sisse. Kaks FBI meest olid selle juures. Velsker Frederic aheldas tooli klambritega oma kohale ning Ülemkohtu turvameeskonna seersant Ferguson istus rooli. Fibbie'sid Rosenberg oma autosse ei lubanud, need pidid

31

saatma teda teises autos ning valvama tema linnamaja tänavalt. Isegi selle üle võisid nad ainult õnnelikud olla. Rosenberg ei usaldanud politseid, veel vähem neid kuradi FBI mehi. Temal polnud mingit ihukaitset vaja.

Georgetownis Volta tänaval aeglustas furgoon käiku ja tagurdas mööda lühikest kaldteed maja ukseni. Agendid jälgisid seda manöövrit oma mustast teenistusautost. Muruväljak maja ees oli imepisike ning nende masin oli uksest kõigest mõne jala kaugusel. Kell oli neli pärast lõunat.

Nagu oli ette nähtud, astus mõne aja pärast majast välja Ferguson ning vahetas agentidega paar sõna. Pärast kestvaid läbirääkimisi oli Rosenbergilt nädal tagasi saadud nõusolek, et Ferguson võib saabumisel iga kord vaikselt üle vaadata kõik toad nii esimesel kui teisel korrusel. Seejärel pidi ta majast lahkuma ning täpselt kella kümneks tagasi olema, et siis kuni hommikul kella kuueni maja tagaust valvata. Peale Fergusoni ei lubatud majja mitte üht politseinikku ega agenti. Kuid niisugune päevakord oli Fergusoni viimseni välja kurnanud.

„Kõik on korras," teatas ta agentidele. „Loodan, et jaksan ikka kella kümneks oma kondid kohale vedada."

„Ikka veel elus?" küsis üks agentidest ja seda küsis ta iga jumala päev.

„Kardan, et on," kostis Ferguson ning loivas tüdinult oma auto poole.

Frederic oli närvetunud mehenääps, kuid oma patsiendi eest hoolitsemiseks tal ju jõudu vaja ei läinudki. Ta kloppis padjad kohevile ja tõstis Rosenbergi ratastoolist düvanile, kuhu see siis järgmiseks kaheks tunniks jäi, vahel tukkudes, vahel ühe sumaga telerist CNN-i programmi jälgides. Frederic tegi endale smgivõi-leiva, tõmbas küpsisetaldriku lähemale ja asus köögilaua taga Rational Enquirer'it" lehitsema. Rosenberg pobises midagi valjusti ning vahetas kaugjuhtimisnuppude abil kanaüt.

Täpselt kell seitse serveeris Frederic Rosenbergile lõunasöögi, mis koosnes, nagu paralüütikule kohane, kanapuljongist, keedetud kartuütest ja hautatud sibulatest. Rosenberg tahtis iga hinna ees ise süüa, see oli hale vaatepilt ning Frederic keeras pea kõrvale ning

32

vahtis telerit. Küll pärast on aega nõusid pesta.

Kella üheksaks oli Rosenberg vannitatud, öösärki topitud ning voodisse tekkide sisse pakitud. Voodiks oli talle kitsas kangjuhti-misega tõstukiga varustatad, sõjaväehospidalist pärit voodi, mille servakaitsete ülestõstmisega Rosenberg kunagi nõus ei olnud. Voodi paiknes väikeses toas otse köögi kõrval. Siin oli kuni esimese rabanduseni olnud Rosenbergi väike kabinet, kuid nüüd oli sellest saanud haigepalat koos iseloomuliku karboolilõhnaga, mis veidigi aitas matta läheneva surma hõngu. Otse voodi ääres seisis üsnagi suur laud haiglalambi ja vähemalt kahtkümmet sorti tableti-karpidega. Pakse raskeid seaduskogusid oli korralikes virnades kõikidel toolidel ja laudadel. Frederic võttis istet allalastava seljatoega põetajatoolil ja asus ette lugema järjekordset istungiprotokolli. Tema kohus oli seda tegevust jätkata kuni ta norskamist kuulis -nüsugune oli igaõhtune rituaal. Ta luges aeglaselt ja valjusti. Rosenberg lebas üikumatult, kuid ilmselt kuulas, sest pidi selles küsimuses vormistama enamuse arvamuse. Ahnelt neelas ta iga sõna, iga fraasi.

Tunniajalise ettelugemise järel oli Frederic peaaegu hääle kaotanud, kuid ka Rosenbergi silmad ei tahtnud enam lahti seista. Ta kergitas korraks kätt, sulges süs laud ning vajutas voodiraami monteeritud nupule. Nüüd oli taba peaaegu täiesti pime. Frederic laskis põetajatooli seljatoe allapoole ning sättis end mugavamalt istuma, asetades toimiku põrandale iting sulgedes samuti silmad. Rosenberg juba norises.

Ent seda lõbu ei jäetud talle kauaks.

Veidi pärast kümmet, kui majas kõik vaikseks ja pimedaks jäi, paotas teise korruse magamistoa tualettruumi uks ja sealt hüüs välja Khamel. Ta kandis randmekaitseid, nailonmütsi ja helesinist jooksudressi, pikkade käistega särgil, valgetel sokkidel ja tossudel olid punased triibud: Khamel-tervisejooksja. Ta lõug oli piinlikult siledaks aetad ning ta püstjuuksed mütsi all nüüd juba halud, peaaegu valged.

Magamistoas vaütses pilkane pimedus, koridoris samuti. Trepiastmed nagisesid tasa kõndija tossude all. Oma viie jala kümne tollise kasvu juures kaalus Khamel sada viiskümmend naela, ta oli

33

musklis ja sale. Liigutused kärmed ja hääletud.

Trepp lõppes väikeses halus otse välisukse kõrval. Ta teadis, et selle taga autos valvasid kaks FBI agenti, kuid vaevalt viitsisid need eriti maja silmas pidada. Khamel teadis, et Ferguson oli kümne minutit tagasi samuti kohale jõudnud: tema norskamine kostis koguni halli välja. Klosetis varitsedes oli Khamel esialgu kavatsenud oma töö enne politseiniku saabumist ära teha, sest siis poleks tal vaja olnud Fergusoni tappa - tapmine poleks talle küll peavalu valmistanud, kuid üleliigseid sekeldusi polnud talle vaja. Aga millegipärast oli ta veendunud, et Ferguson teeb oma postile asudes majas ringkäigu, järelikult avastab ta Khameli kätetöö kohe ja riisub temalt nii paar hädavajalikku tundi. Sellepärast otsustas ta siiski Fergusoni enne ära oodata.

Hääletult libises ta läbi halli. Köögis põles kohvimasina punane tuluke ning heitis kõigele kurjakuulutavat valgust. Khamel astus akna alla ja piilus õue. Fergusoni ta ei näinud, kuid tal oli teada, et see oli kuuekümne ühe aastane, seitekümmend neli tolli pikk, kannatas katarakti käes ega saanud oma 357-kaliibrisest „Magnumist" ka küüniväravale pihta.

Mõlemad ta tulevased ohvrid nohisesid sügavas unes. Khamel muigas, tõmbas randmesidemete vahelt 22-kaliibrilise automaatpüstoli ning summutaja, kruttis nelja tolli pikkuse toru püstoliraua otsa ja sukeldus haigetoa hämarusse. Põetaja magas oma tugitoolis, käed-jalad laiali, suu lahti. Khamel pani püstoli peaaegu vastu ta meelekohta ning vajutas kolm korda järjest triklile. Frederici jäsemed tõmblesid korra, kuid ta silmad jäidki suletuks. Khamel astus kiiruga voodi ette ning suunas püstoli kohtunik Abraham Rosenbergi kahvatusse kortsulisse näkku, tulistades uuesti kolm lasku.

Haigetoal aknaid polnud. Khamel jäi terveks minutiks kuulatama, ise samal ajal põlgliku pilguga laipu silmitsedes. Frederici jalad tõmblesid veel kord ja jäid siis täiesti liikumatuks. Nendega siin oli kõik kombes.

Fergusoni tahtis ta tappa majas sees. Kell oli üksteist minutit kümme läbi ja mõni naaber võis iga hetk oma koera õhtusele jalutuskäigule tuua. Khamel hiilis tagaukse juurde, paotas seda ning

34

nägi, et võmm mõõtis pikkade sammudega umbes kahekümne jala pikkust teivastara uksest umbes kuue jardi kaugusel. Poolalatead-vusükult lükkas Khamel ukse pärani, süütas köögilambi ning hõikas pimedusse: „Ferguson!"

Ise tõmbus ta pimedasse nurka külmkapi taha. Ferguson komberdas kuulekalt läbi tillukese esiku kööki. Nüsuguses kutses polnud tema jaoks midagi ootamatut - Frederic palus teda tihti pärast kõrgeaususe uinumist kohvi jooma, millega kaasnes muidugi pitsike rummi.

Täna ei oodanud teda kohvi, ei oodanud ka Frederic. Khamel kihutas talle kolm kuuli kuklasse ja Ferguson kukkus mürtsatades vastu köögilauda.

Khamel kustutas esikus tule ja kruvis summuti otsas. Seda tal enam vaja ei läinud. Püstoü torkas ta uuesti randmekaitse vahele. Siis sürdus ta uuesti maja esiossa ja pnlus aknast tänavale. Agentide autos põles laetali ja mõlemal olid silmad raamatus. Khamel astus üle Fergusoni surnukeha, lukustas tagaukse ja kadus õue pimedusse. Hüpanud hääletult üle paari madala tara, jõudis ta põiktänavale ja hakkas sörkima. Khamel-tervisejooksja.

Glenn Jensen istus kino „Montrose" pimedal rõdul ning vahtis aktiivselt tegutsevaid ihualasti mehi all ekraanil. Tal oli süles tohutu krabisev kott maisihelvestega ning ta jahvatas neid mõlema suupoolega, märkamata midagi enda ümber peale alasti meeste. Riides oli ta suhteüselt konservatiivselt: nööbitav mereroheüne kampsun, flanellpüksid ja mokassünilõikega kingad. Päikeseprillid varjasid poolt nägu ning pehme viltkaabu pead. Sedapuhku soovis ta endale õnne, et tal oli nii tavaline nägu, mida niisuguse maskeeringu tagant vaevalt keegi oleks suutnud ära tunda, eriti veel südaöösel siin pooltühja pornoteatri rõdul. Polnud tal ka muigeid kõrvarõngaid, kirjut kaelarätti, kuldkette või muid ehteid, mis oleks märku andnud partnerit otsivast homoseksuaüstist. Ta tahtis varju jääda.

Selline kassi ja hiire mängimine FBI-ga, tema väljakutse ühiskonnale, oli saanud talle lausa igapäevaseks vajaduseks. Tänagi passisid kaks agenti tema maja ees parkimisplatsil, teised kaks aga konutasid hoovil rõdu all. Ta oli lasknud neil neli ja pool tundi igavleda, enne kui läks ümberriietanult alla garaaži ning istus

35

sõbra autosse, et siia tulla. Tema majal oli liiga palju väljapääse selleks, et vaesed fibbie'd suutnuksid need kõik valve alla võtta. Teataval määral tundis Jensen neile koguni kaasa, kuid tal oli ju oma elu, mis tahtis elamist. Kui juba fibbie'd tema kannul ei suutnud püsida, kuidas said seda teha siis mõrtsukad?

Rõdu oli kaotatud kolmeks väiksemaks sektsiooniks, igaühes kuus toolirida. Siin vaütses peaaegu täieük pimedus, mida lõhkus ainult kuhugi kõrgemale asetatud projektori sinaka kiire kuma. Pingiridade taha oli laotud purunenud toole ja kokkupandavaid laudu, seinu katsid rasked kardinad. Suurepärane koht peituse mängimiseks.

Varem oli Jensen koledasti kartnud, et ta võidaks avastada. Esimestel kuudel pärast ametisse kinnitamist oli tal olnud selle ees lausa kabuhirm, nii et isegi ta armsad maisihelbed ei maitsnud enam ning ekraanil toimuv jäi poolenisti tähele panemata. Ta oli end rahustada püüdnud mõttega, et kui ta avastatakse või ära tuntaksegi, võib ta alati ütleda: täidan oma ametiülesandeid seoses eelseisva kõlblusnormide rikkumise eest karistamise seaduse aruteluga. Ülemkohtul oli alati midagi taoüst päevakorras ja ta uskus, et suudaks enda välja keerutada. Ajapikku oli selüne mõte kasvanud kindlaks veendumuseks ning ta oli hulga julgemaks muutunud. Kuid 1990. aastal oli ühel ööl kinos puhkenud tulekahju, milles hukkus neü inimest. Nende nimed sattusid ajalehte, millest tõusis suur kära. Kohtunik Glenn Jensen oli õnneks viibinud tualetis, kui saaüst hakkas kostuma karjeid ning ta nina oli suitsulõhna tundnud. Ta oli kinost välja tormanud ja pääsenud. Kõik surmasaanud olid istunud rõdul ja ühega neist oli Jensen koguni tuttav olnud. Pärast seda polnud ta söandanud mitu kuud enam sinna minna, kuid siis ta rahunes. Mis sestki, kui ta avastataks - ta amet oli ju eluaegne ning vaüjatel polnud mingit võimalust teda ära kutsuda.

„Montrose" meeldis talle sellepärast, et siin käis alati vähe rahvast ning teisipäeviti näidati pornofilme öö läbi. Pealegi oli ka kannuõlu siin uskumatult odav ning maisihelbed alati saadaval.

Keskmises sektsioonis kobasid ja katsusid kaks vanahärrat teineteist. Jensen heitis neile silmanurgast kadestava pilgu, kuid keskendus

36

siis taas filmile. Kui kurb see snski oli, mõtles ta, et veel seits-mekümne-aastaselt pidid inimesed üldise AIDSI-hirmu tõttu otsima oma õnneraasukest pornokino räpaselt rõdult.

Siis ilmus rõdule veel üks mees. Ta piilus Jenseni poole, hindas pika pilguga teineteise kaelas rippuvaid vanamehi ning kõndis siis, maisihelbekott ühes, õlu pappkruusiga teises käes, keskmisse sektsiooni. Jensen jäi temast veidi paremale ja kolm rida allapoole. Otse tema ees kaelustasid ja suudlesid raugaeas armastajad. Ilmselt ei teadnud need hetkel maast ega ilmast.

Mees oli riides täiesti asjakohaselt: liibuvad džnnid, must siid-särk, tumedate klaasidega sarvraamides piilud, briljantiiniga võitud lühikesed mustad juuksed ja dändivurrud, ühesõnaga paadunud gay. Khamel-homoseksualist.

Ta ootas paar minutit ja koüs siis vahekäigule ja Jensenile ligemale. Keegi ei temud sellest väljagi. Kelle asi, kus ta istuda tahab?

Kella 00.20 oli vanameestel võhm väljas. Nad ajasid end käe alt kinni hoides püsti mng hiilisid endiselt omavahel kihistades kikivarvul saalist välja. Jensen ei vaadanud nende poolegi, teda köitis ekraanilt nähtav: pöörane orgia tormi kätte sattunud jahi pardal. Khamel hiilis vaikselt nagu kass mööda kitsast reavahet tema selja taha. Nad olid rõdul ainult kahekesi. Veel ühe minuti ootas ta ning koüs siis Jenseni selja taha. Nende vahet võis olla vaid kuus jalga.

Torm möllas üha kõvemini ja sama võis öelda ka orgia kohta. Tuule viün ja piduüste möirgamine valjuhääldites muutus kõrvulukustavaks. Khamel asetas õlletopsi ja maisikoti põrandale ning harutas särgipõuest kolme jala pikkuse kollase nailonnööri jupi. Kärmelt mässis ta selle otsad käte ümber ja astus üle eesrea otse kohtuniku selja taha. Tema tulevane ohver hingeldas iharusest mi ägedalt, et maisihelveste kott värises.

Rünnak järgnes välkkiirelt ja julmalt. Heitnud nööri Jensenil üle pea otse kõrisõlme alla, vüs ta käed järsu lngutusega vastassuundades. Siis sikutas ta nööri allapoole, tui et ohvri pea prantsatas vastu toolikorjut. Kaelaluu murdus. Khamel sidus otsad sõlme, pistis sõlme alla kuue tolü pikkuse raudpulga ja keeras seda seni, kuni rebenenud ühast purskus verd. Kümne sekundiga oli kõik lõppenud.

Ootamatult rauges torm ja selle auks algas ekraanil uus orgia.

37

Jensen oli oma istmel kokku vajunud nagu tühi kott, maisihelbed ta kingade ümber laiali pudenenud.

Khamel ei olnud nende mõrtsukate hulgast, kes jäävad oma kätetööd imetlema, ta lahkus rõdult, marssis igavleva näoga mööda paarist ajakirjariiulist fuajees ning lipsas tänavale.

Valge massitoodangu, „Fordiga", mis kandis Connecticuti numbrimärki, kihutas ta Dullesesse, riietus lennujaama tualettruumis ümber ja jäi ootama Pariisi lennukit.

4

Esimene leedi viibis läänerannikul, kus pidi osa võtma mitmetest õhtusöökidest, mille kuninganna - nii teda rahva hulgas kutsuti -auks pidid andma kohalikud miljonärid ja muidu snoobid, ladudes tuhat dollarit välja lõbu eest süüa külmaksläinud munarooga ja juua odavat šampanjat ning hea õnne korral lasta end koos temaga pildistada. Sestap magas president üksi, kui helises telefon. Kunagi oli ka tema kavatsenud endale armukese soetada, nagu Ameerika presidentidel tavaks, kuid nüüd tundus talle niisugune asi natuke liiga ebavabariiklikuna, pealegi oli ta vana ja väsinud. Ja üksi magas ta nüüd sageli isegi siis, kui kuninganna viibis Valges Majas.

Aga magas ta nagu nott. Telefon helises vähemal tosin korda, enne kui ta seda kuulis. Ta võttis toru ja jäi põrnitsema öölaual asetsevat kella. See näitas pool viis hommikul. Ta kuulas ära, mida oli häälel telefonis talle öelda, kargas jalule ning oli

kaheksa minuti pärast Ovaalkabinetis - ilma dušši võtmata ja lipsu kaela sidumata. Ta istus oma laua taha, nagu ette nähtud, ja vaatas nõudlikult otsa Valge Maja personaliülemale Fletcher Coalile.

Coal naeratas. Ta laitmatud hambad ning kiilaspea sätendasid lambivalgel. Coal oli kolmekümne seitsme aastane imelaps, kes oli omal ajal päästnud läbi kukkuma kippuva valimiskampaania ning sokutanud seega oma bossi Valgesse Majja. Ta oli kaval laveerija ja võimatu pugeja, kes ei põlanud ära trampimist laipadel, kui rajas endale teed kõrgematesse sfääridesse ning tõusis tähtsuselt teiseks meheks kabinetis. Paljud pidasid teda tõeliseks bossiks ning ainult tema nime nimetamine pani suurema osa alama astme ametnikest hirmust värisema.

38

„Mis siis õieti juhtus?" küsis president uniselt.

Coal käis presidendi laua ees edasi-tagasi.

„Üksikasjad pole veel teada, kindel on ainult see, et mõlemad on surnud. Rosenbergi mõrva avastasid kaks FBI agenti kella ühe paiku. Ta oli tapetud une pealt, samuti tema põetaja ning Ülemkohtu turvameeskonna politseinik. Kõik kolm laskudega pähe. Puhas töö. Samal ajal, kui FBI ja Washingtoni politsei toimetasid tema majas juurdlust, leiti Jensen tapetuna mingis kahtlases homode urkas. Tema leiti paar tundi tagasi. Voyles helistas mulle kell neli ja mina helistasin kohe seejärel teile. Voyles ja Gminski on siin paari minuti pärast."

„Gminski?"

„Jah. Mulle tundub, et vähemalt alguses tuleb CIA kaasa tõmmata."

President pani käed kukla taha ja ringutas. „Nii et Rosenberg on nüüd siis surnud?"

„Jah. Rohkem surnud olla enam ei saagi. Ma arvan, et paari tunni pärast peaksite esinema läkitusega rahvale. Mabry töötab praegu läkituse projekti kallal. Seejärel vaatan mina teksti üle. Peaksime siiski sellega ootama koiduni, vähemalt kella seitsmeni. Vastasel korral on kuulajaskond veel lüga väike."

„ Ajakirjandus..."

„Jah. Nad juba ajavad jälgi. Televisioon filmis ambulantsiautot, kui see Jenseni laiba surnukuuri toimetas."

„Ma ei teadnudki, et ta homo oli."

„Enam ei jää selles vähimatki kahtlust. See on tõeline kriis, mister president. Mõelge selle üle järele. Meie pole seda tekitanud ja mitte keegi ei saa meid selles süüdistada. See uudis šokeerib rahvast sedavõrd, et ta peab meile vähemalt mingit solidaarsust avaldama. Just niisugustel puhkudel koondub rahvas oma juhi ümber. Kõik juhtus väga õigel ajal. Mingeid varjukülgi sel juhtumil meie jaoks ei ole."

President rüüpas lonksu kohvi ning jäi mõtükult silmitsema dokumentidevirna oma laual.

„Seega võin ma Ülemkohtu koosseisu muudatused sisse viia..."

39

„See ongi asja parim külg. Need muudatused on teie pärand riigile. Heüstasin juba Duvallile Senati juriidiüsest komiteest ja käskisin tal võtta ühendust Hortoniga, et koostada kandidaatide esialgne nimekiri. Horton pidas eile Omahas kõnekoosolekut ning istub praegusel hetkel juba lennukis. Teen ettepaneku, et kohtuksite temaga täna ennelõunal."

Nagu enamasti alati, noogutas president Coaü ettepaneku peale. Küsimuste üksikasjade väljatöötamise jättis ta ikka personaliülema hooleks, kuna neisse süvenemine polnud kunagi olnud tema tugev külg.

„Kas on kahtlusaluseid?"

„Veel mitte... minu teada mitte, tähendab. Ütlesin Voylesile, et tahate igal juhul kokkuvõtet senisest juurdlusest, ning käskisin tal kõik teadaoleva paberile panna."

„Olen kuskilt kuulnud, et Ülemkohtu julgeoleku eest peaks hoolitsema FBI."

Coal muigas kahjurõõmsalt ja isegi turtsatas.

„Täpselt mi. See on kivi Voylesi kapsaaeda ja seejuures päris lahmakas kivi."

„Väga hea. Voylesile ongi õpetust tarvis. Poetage selle kohta pressile paar sõna. Tema tiibu oleks ammu aeg pisut kärpida. Ja eks näe - võib-olla saame talle üldse sule sappa panna."

Niisugune mõte meeldis Coalile väga. Ta peatus ja pani selle oma märkmikku kirja. Turvamees koputas uksele ja lükkas selle siis lahti. Direktorid Voyles ja Gminski astusid sisse. Koos vastastikuse käesurumisega muutus meeleolu kabinetis üsnagi pahaendeliseks. Voyles ja Gminski istusid laua ette tugitoolidesse, Coal võttis sisse oma tavalise positsiooni akna all presidendilaua kõrval. Ta vihkas mõlemaid mehi ja need vihkasid teda samuti. Kuid Coalil oli oma vihkamise väljendamiseks võimalusi palju rohkem: tema oli presidendi silmad ja kõrvad ning võis alati sellele kärbse pähe torgata. Voylesile ja Gminskile oli selge, et lähima paari minuti jooksul peab Coal snski moka maas, sest teiste juureolekul pidi ta ju mulje jätma, et kõike korraldab sim snski president ainuisikuliselt.

„Mul on ääretult kahju, et pidin teid nii varasel tunnil välja kutsuma,

40

ja ma tänan, et tulite," ütles president Voylesile ainiti otsa vahtides. Mõlemad mehed noogutasid süngelt nagu käskluse peale ning neelasid selle ilmse vale alla. „Mis siis õieti juhtus?"

Voyles hakkas kiiruga seletama ning tegi seda lühidalt ja asjakohaselt. Ta kirjeldas pilti, mis oli avanenud laipade leidjatele. Kell üks pidi seersant Ferguson nagu alati agentidele ette kandma olukorrast majas. Kui ta seda ei teinud, olid agendid hakanud asja uurima. Mõrvad olid sooritatud äärmiselt professionaalselt. Ta kirjeldas ka fakte, mis olid FBI-le teada seoses Jenseniga. Kägistamine. Laiba oli avastanud keegi samasuguste kalduvustega tüüp pornoteatri rõdult. Mitte keegi polnud midagi näinud ega kuulnud, vähemalt siiamaani polnud ükski tunnistaja end üles andnud. Sedapuhku polnud Voyles nii pahur ja otsekohene nagu tal tavaliselt kombeks oli. See oli FBI-le must päev ja Voyles tajus, et ta jalgealune kipub tuüseks minema. Kuid ta oli üle elanud juba vns presidenti ning oli peaaegu kindel, et suudab sellegi kipspea siin üle mängida.

„Ilmselt on nendel mõrvadel omavaheline seos, mis te arvate?" küsis president pilku Voylesilt pööramata.

„Väga võimalik. Isegi rohkem kui võimalik, kuigi..."

‚Jätke, direktor! Kahesaja kahekümne aasta jooksul on mõrvatud neli presidenti, kaks või kolm presidendikandidaati, käputäis kodanikuõiguste aktiviste, mitu kuberneri, kuid veel mitte ainsatki Ülemkohtu liiget. Ja nüüd siis lüüakse kahe tunni jooksul neid mättasse koguni kaks. Ja teie tulete mulle ütlema, et need surmad pole omavahel seotud!"

„Seda ma ei öelnud. Mingi seos nende vahel kindlasti on. Asi on lihtsalt selles, et tapmisvüsid olid liigagi erinevad. Ja liigagi professionaalsed. Küllap mäletate, et kohtunikud on saanud tuhandeid ähvarduskirju."

„Väga annas. Kes on siis teie kahtlusalused?"

Veel mitte keegi polnud kunagi F. Denton Voylesi üle kuulama kippunud, ja ta põrnitses altkulmu presidenti.

«Kahtlusalustest on veel vara rääkida. Kõigepealt peame koguma asitõendeid."

„Kuidas mõrtsukas Rosenbergi majja pääses?"

41

„Seda ei tea keegi. Saate aru - meie mehed ei näinud, et keegi oleks majja sisenenud. Nähtavasti oli ta seal enne, kui Rosenberg koju jõudis, ning varjas end võib-olla käimlas, võib-olla pööningul. Meil ei olnud luba maja kontrollida - Rosenberg keeldus sellest alati ja otsustavalt. Seda pidi tegema Ferguson iga kord, kui Rosenberg töölt koju jõudis. Praegu on küll veel liiga vara midagi kindlat väita, kuid me ei ole leidnud vähimatki jälge, mille kurjategija oleks jätnud. Mitte midagi peale kolme laiba. Ballistilise ekspertiisi ja lahkamise tulemused saame kätte alles lõunaks."

„Ma tahan neid näha niipea, kui need saate."

„Just nii, mister president."

„Veel tahan ma kell viis pärast lõunat oma laual näha provisoorset nimekirja kahtlusalustest. Selge?"

„Muidugi, mister president."

„Palun valmistage samaks ajaks ette ka raport turvameetmetest ning kitsaskohtadest ja rikkumistest sel alal."

„Te arvate siis, et selles on vigu?"

„Meil on tapetud kaks Ülemkohtu kohtunikku, kelle julgeoleku eest pidi vastutama FBI. Ma usun, et ameerika rahval on õigus teada saada, mis siis õieti juhtus, direktor. Jah, teie turvasüsteem on auklik!"

„Kas pean ette kandma teile või ameerika rahvale?"

„Kannate ette mulle."

„Ja siis kutsute teie kokku pressikonverentsi ning kannate ette ameerika rahvale, on mul õigus?"

„Kas kardate siis oma ametkonna tegevuse avalikku uurimist?"

„Mitte sugugi. Rosenberg ja Jensen tapeti sellepärast, et nad keeldusid meiega koostööd tegemast. Nad teadsid väga hästi, et neid võib ähvardada oht, kuid kumbki ei teinud sellest väljagi. Ülejäänud seitse kohtunikku ei peleta meid eemale ja nemad on elus."

„Praegu veel on. Kuid oma süsteemi kontrollimine ei tee teilegi kahju, kui inimesed kärvavad nagu kärbsed." President naeratas Coali poole vaadates: see nähtavasti lõbutses niisugust peapesu kuulates sisimas hullupööra.

Coal leidis, et nüüd oli temalgi aeg jutuajamisse sekkuda.

42

„Direktor, kas teadsite, et Jensen tolkneb sellistes kohtades?"

„Ta oli täiskasvanud mees eluaegse kohtuniku ametikohaga. Kui tal oleks pähe tulnud alasti kõrtsilaual tantsu lüüa, poleks meil olnud mingit õigust vahele segada."

„Muidugi, söör," sõnas Coal viisakalt. „Kuid te ei vastanud mu küsimusele."

Voyles ohkas sügavalt ning viis pilgu kõrvale.

„Jah, me kahtlustasime, et ta oli homoseksualist, ja me teadsime ka seda, et ta külastas tihti teatavat sorti lõbustusasutusi. Kuid meil polnud õigust ega tahtmistki seda kõike avalikkusele teatavaks teha, mister Coal."

„Tahan pärastlõunal teie raporteid näha," sekkus president. Voyles vahtis aknast välja ega vastanud. President vaatas nüüd otsa Robert Gminskile, CIA direktorile. „Bob, ma tahaksin kuulda teie arvamust, aga ausat arvamust."

Gminski ajas selja sirgu ning kortsutas kulmu. „Jah, söör. Mille kohta?"

„Ma tahan teada, kas need mõrvad võivad kuidagi olla seotud ükskõik millise USA valitsusasutuse, agentuuri, allüksuse või grupeeringuga."

„Mis te nüüd, mister president! Kas usute seda tõesti? See oleks ju absurdne!" Gminski püüdis teeselda, et on niisugusest oletusest šokeeritud, kuid nii president,

Coal kui Voyles teadsid väga hästi, et CIA kohta võisid ka kõige hullemad oletused neil päevil paika pidada.

„Ma räägin tõsisemalt kui iial varem."

„Ka mina räägin tõsiselt. Ja ma kinnitan teile, et meil ei ole sellega vähimatki pistmist. Olen lihtsalt vapustatud, et teil niisugune mõte üldse võis tekkida. Naeruväärne!"

„Jätke, Bob! Tahan sajaprotsendist kindlust. Rosenberg ei uskunud meie rahvuslikku julgeolekusse. Tal oli meie luureametkonnas tuhandeid vaenlasi. Nii et palun siiski kontrollida, hästi?"

„Hästi, hästi!"

‚Ja ma tahan kella viieks ka teie raportit."

«Muidugi. Hästi. Kuigi see on vaid ajaraiskamine."

Fletcher Coal astus nüüd otse presidendi laua juurde.

43

„Teen ettepaneku, et kohtuksime kõik siin kell viis, härrased. On see teile vastuvõetav?"

Mõlemad mehed noogutasid ja ajasid end püsti. Coal saatis nad sõnatult ukseni ja sulges selle nende järel.

„Sellega saite te toredasti hakkama, mister president," ütles ta laua juurde naastes. „Voyles teab, et ta on haavatav. Ta haistab arveteõiendamist. Ja meie hakkame teda ajakirjanduse abil töötlema."

„Rosenberg on surnud..." lausus president otsekui iseendale. „Ma ei suuda seda ikka veel uskuda..."

„Mul on idee, kuidas saame televisiooni ära kasutada," sõnas Coal oma upsakat vaibamõõtmist jätkates. „Peame nendest mõrvadest tekkinud šoki täiel määral ära kasutama. Teie peaksite kaamerate ette ilmuma väsinult, otsekui oleksite öö läbi magamata. Te olete püüdnud tekkinud kriisile lahendust leida, õigus? Terve riik vaatab teile suhu, lootes teilt kuulda saada üksikasju ning kinnitust, et süüdlased saavad karistada. Ma arvan, et peaksite selga panema midagi kodust ja sooja. Lips ja range üükond tunduvad hommikul kell seitse pisut kohatuna. Laske end pisut lõdvemale."

President kuulas teda keskendunult.

„Kas hommikumantel või?"

„Ei, see oleks juba liiga kodune. Aga mida arvate avaramast kampsunist ja sportüku lõikega pükstest? Ei mingit lipsu, kuid valge särk igal juhul, kraenööp lahü. Midagi isaliku taadi taoüst..."

„Arvate siis, et võin niisuguse kriisi puhul ilmuda rahva ette kampsunis?"

„Jah. See jätaks minu arvates südamüku mulje. Pruun kampsun valge särgi juurde."

„Noh, ma ei tea nüüd..."

„Väga kohane imago niisuguseks puhuks. Vaadake, Peremees, valimised on ju juba kolmeteistkümne kuu pärast. See on meie esimene kriis vümase kolme kuu jooksul ja veel milline tore kriis! Inimesed peavad teid selle puhul nägema pisut teistsugusena kui nad on harjunud nägema, seda enam, et kell on alles seitse hommikul. Te peate välja nägema hästi ühtne ja kodune, kuid löögivalmis.

44

See annab teile reitingus vns või koguni kümme punkti juurde. Uskuge mind, Peremees!"

„Ma ei kannata kampsuneid..."

„Uskuge mu sõnu!"

„Ma ei tea nüüd..."

5

Darby Shaw ärkas koidu ajal kerge pohmelusega. Pärast viit-teistkümmet kuud õigusteaduskonnas keeldus ta aju üle kuue tunni järjest puhkamast. Ärkas ta alati varavalges ja seepärast oli magamine Callahani kõrval talle selge piin. Seks temaga oli suurepärane, kuid puhkamine pärast seda sarnanes rohkem köieveoga, milles köieks olid sõlme keerdunud voodilinad ja tekid, mida tuli pidevalt endale peale sikutada.

Ta lebas mõnda aega lakke vahtides ja kuulas Callahani šoti viskist õhutatud valju norskamist. Linad olid keerdunud ümber mehe põlvede. Darbyl polnud tekiservagi peal, kuid tal ei olnud külm. Oktoobriööd olid New Orleansis ikka veel soojad või koguni lämbed. Alt Dauphin Streetilt tungis läbi avatud palkoniukse tuppa nüsket rasket õhku, tuues endaga kaasa ka esimesed päikesekiired. Darby tõusis ja kiskus uksel endale froteeriidest hommikumantü selga. Päike pülus juba taevaranna kohal, kuid tänav oli alles hämar. Prantsuse kvartaüs polnud kedagi, kes oleks tundnud huvi päikesetõusu vastu. Darby suus oli vastik kuiv maitse.

All köögis keetis ta kannutäie kanget prantsuse siguriüsandiga kohvi. Helesinised numbrid mikrolaineahju taimeril kuulutasid, et kell sai kümne minuti pärast kuus.

Darby ei olnud eritine alkoholisõber ja kooselu Callahaniga oli kujunenud lõppematuks heitluseks. Tema üüm pür oli kolm klaasi veini. Kuna tal polnud veel juristidiplomit ega töökohta, ei võinud ta endale lubada ennast iga õhtul täis juua ja järgmisel päeval lõunani magada. Peale selle kaalus ta sada kaksteist naela ja kavatses selle juurde ka jääda.

Ta jõi ära kolm klaasi jäävett ja valas kohvi suurde kaimu. Seejärel vantsis ta trepist üles, pani tule põlema ja puges tagasi voodisse.

Klõpsutanud kaugjuhtimistoosi nuppu, nägi ta äkki ekraanil presidenti, kes istus Ovaalkabinetis oma laua taga ja nägi üsnagi harjumatu välja pruunis kampsunis ja ilma lipsuta. oli NBC era-korraline uudistesaade.

„Thomas!" sakutas Darby Callahani õlast. See ei kõssanudki. „Thomas! Tõuse üles" Ta vajutas nupule ja televiisor pani täie võimsusega möirgama. President soovis rahvale head hommikut.

„Thomas!" Darby kummardas telerile ligemale. Callahan viskas lina pealt, ajas end istukile ning hõõrus silmi. Darby ulatas talle kohvitassi.

Presidendil oli teatada traagiline uudis. Tal olid väsinud silmad ja kurb nägu, kuid ta mahlakas bariton kõlas usaldustäratavalt. Ta ees polnud ühtki märget ja ta vaatas otse kaamerasse, seletades ameerika rahvale möödunud öö kohutavaid sündmusi.

„Mis kuradi jama ta ajab?" urises Callahan. Teinud mõrvad teatavaks, alustas president lillelist kõnet Abraham Rosenbergi mälestuseks, nimetades teda „taevani kõrguvaks legendiks". See oli muidugi kõva liialdus, kuid president säilitas tõsise näo, kui ta ülis-tas Ameerika ühe vihatuima inimese tohutuid teeneid kodumaa ees.

Callahan vahtis teleriekraani ammuli sui ja ka Darby ei pööranud sellelt oma pilku.

„Põnev lugu," ütles ta liikumatult paigal istudes. President teatas, et ta olevat nõu pidanud nii FBI kui CIA juhtidega ja et nad olevat järeldusele jõudnud, et need mõrvad olid omavahel tihedalt seotud. Sellepärast olevat ta viivitamatult andnud käsu paisata juurdlusesse riigi parimad jõud, et süüdlased saaksid teenitud karistuse.

Callahan tõmbas endale lina õlgadele, pilgutas silmi ja äigas sõrmedega läbi oma lopsaka juuksetuka.

«Rosenberg? Tapetud?" pomises ta ekraanile vahtides. Alles viinauimane aju selgenes korrapealt ja ta ei tundnudki enam õieti pohmelust.

„Sa vaata ta kampsunit," ütles Darby kohvi limpsides ning üksisilmi paksult grimeeritud roosat nägu ja hoolega soetud hõbehalle juukseid vahtides. President oli siiski üsna esinduslik mees

46

hingetungiva hääletooniga ja küllap just tänu sellele oli teda saatnud poliitikarindel peadpööritav edu. Ja veel rohkem sigines ta laubale kortse ja veel kurvemalt kõlas ta jutt, kui ta pajatas oma väga heast sõbrast kohtunik Glenn Jensenist.

„Kinos „Montrose", südaööl..." kordas Callahan.

„Kus see asub?" päris Darby. Callahan pidi teadma, kuna oli lõpetanud Georgetownis keskkooli.

„Täpselt ei tea, aga vist kusagil lillade kvartalis."

„Oli ta süs lilla?"

Jvlingi kõmu on sellest mu kõrvu ulatunud... Ilmselt siis oli..."

Nüüd istusid nad mõlemad voodiserval, lina üle jalgade. President kuulutas välja rahvusliku leina nädala. Lipud tuli tõmmata poolde vardasse. Homme pidid föderaalasutused suletud olema. Tööle asus riiklik matusekomisjon. Samas vaimus seletas president veel paar minutit, ikka niisama kurva näoga, koguni löödult, väga inimlikult, kuid endiselt kõlas ta hääl kui mehel, kes hoiab kõiki hoobasid kindlalt peos. Esinemist lõpetades manas ta näole isaliku naeratuse, mis pidi kõigile kinnitama tema usaldatavust, meelekindlust ja vankumatust.

Saatepausi täitis NBC reporter Valge Maja eest muruväljakult. Politsei vaikivat, kuid paistvat, et kahtlusaluseid või mingeid juht-niite polevat snamaani leitud. Mõlemad tapetud olevat olnud FBI pideva kaitse all, kuid FBI ei soovivat mingeid seletusi anda. Jah, „Montrose" olevat koht, kus käivad koos homoseksualistid. Jah, mõlemale mehele olevat saadetud hulgaüselt ähvarduskirju, eriti Rosenbergile. Kõike seda arvesse võttes võivat kahtlusaluseid sigineda hulgaüselt, enne kui mõrtsukatele vinnaks jääule jõutakse.

Callahan lülitas teleri välja ja kõndis palkoniukse juurde, kust hoovas sisse varahommikuselt värsket õhku.

,,Pole kahtlusaluseid..." pomises ta.

„Võiksin nimetada vähemalt kahtkümmet," ütles Darby.

„Tjah, aga miks nii kummaline kombinatsioon? Rosenbergiga on kõik selge, aga miks just Jensen? Miks mitte McDowell või Yount - mõlemad on hulga liberaalsemad mehed kui oli Jensen? Snn puudub igasugune mõte..." Ta istus ukse kõrvale korvtooli ja asus jälle oma tukka sasima.

47

,,Kas valan sulle veel kohvi?" küsis Darby. „Ei, ei, olen juba täiesti ärkvel."

„Mis su pea teeb?"

„Poleks sel häda midagi, kui oleksin saanud veel kolm tundi magada. Arvan, et jätan täna loengu ära. Mul pole selleks mingit tuju."

„Vahva!"

„Kurat, ma ei saa seda uskuda! Sel kretiinist presidendil on õigus nüüd esitada kaks oma kandidaati. Aga see tähendab, et üheksast Ülemkohtu kohtunikust on kaheksa vabariiklased..."

„Need tuleb enne Senatis ja Kongressis kohale kinnitada."

„Nõnda ei tunne me kümne aasta pärast oma Konstitutsiooni enam üldse ära! See ajab südame pahaks."

„Sel eesmärgil nad maha koksatigi, Thomas. Keegi, aga võibolla ka terve rühmitus soovib teistsugust Ülemkohut, sellist, kus konservatiividel oleks absoluutne enamus. Järgmisel aastal on valimised. Rosenberg on - või, tähendab, oli - üheksakümne ühe aastane. Manning kaheksakümmend neli. Yount üle seitsmekümne. Nad võivad iga hetk surra, aga võivad ka veel kümme aastat elada. Aga järgmistel valimistel võidakse kergesti valida demokraadist president. Milleks siis riskida? Kindlam oli nad aasta enne valimisi hävitada. Siin on täielik mõte sees... kui kellelgi tõesti sellised plaanid on."

„Aga miks siis Jensen?"

„Küllap käisid ta elukombed sellele kellelegi närvidele ja pealegi oli teda nähtavasti kerge tabada."

‚Jah, aga ta oli mõõdukal positsioorul ja kaldus ainult haruharva vasemale. Ja ametisse olid ta nimetanud vabariiklased..."

„Tahad sa „Verist Maryt"?"

«Suurepärane mõte. Aga oota üks minut - ma üritan natuke mõelda."

Darby viskas pikati, jõi lonks lonksu järel kohvi ning vaatas, kuidas päikesekiir palkoniakna kardinal ühe kõrgemale ronib.

‚Jah, mõtle, mõtle, Thomas. Selleks on täiesti paras aeg. Vaümi-sed, ametissenimetamised, polütika ja muu sarnane värk... Aga kui mina mõtlen kogu sellele vägivallale, kõikidele nendele radikaalidele,

48

fanaatikutele, abordivastastele, homoseksualistide vihkajatele, natsidele, kombepuhtuse eest võitlejaile, kes on iga hetk valmis vastastel kõri läbi lõikama, kõikidele nendele ähvardustele Ülemkohtu tiikmete vastu,süs jõuan ma tahes-tahtmata järeldusele, et momendi kasutas ära ja tappis nad hoopis mingi senitundmatu grupeering. Moment oli tõesti soodus..."

„Ja missugune grupeering siis?"

„Taevas seda teab..."

«Põrandaalune Armee?"

„Noh, see enam nii väga tundmatu ei ole - nad tapsid kohtunik Fernandeze Texases."

„Kas nad ei kasuta tavaliselt pomme?"

„Jah - nad paistavad olevat plastikpommide alal ületamatud asjatundjad."

„Tõmba nad siis maha..."

„Ma ei tõmba hetkel veel mitte kedagi maha..." Darby tõusis ja kohendas oma hommikumantlit „Tule, ma segan sulle ühe „Verise Mary"."

„Ainult sel juhul, kui sa jood koos minuga." „Thomas, sina oled professor. Sina võid oma loengu ära jätta kui tahad. Mma olen aga veel tudeng ja pean..."

„Mulle on need erinevused täiesti selged."

„Rohkem loenguid ma vahele ei jäta."

„Ma kukutan su „konses" läbi, kui sa täna loenguid vahele ei jäta. Ma sain raamatu Rosenbergi eriarvamustega ja me võiksime maha istuda ja neid üheskoos lugeda, „Verist Maryt" juua, siis veini, süs veel midagi. Tunnen juba Rosenbergist puudust."

„Kell üheksa on mul föderaalprotsessikoodeksi loeng ja seda ma vahele jätta ei kavatse."

„Aga mina kavatsen helistada dekaanile ja lasta tal kõik loengud ära jätta. Kas see lahendus rahuldaks sind?"

„Ei. Aitab, Thomas."

Callahan järgnes tüdrukule kööki, kus teda ootasid alkoholivarud ja kuum kohv.

6

Telefonitoru õlaga vastu kõrva surudes vajutas Fletcher Coal Ovaalkabinetis veel ühele sisekeskjaama nupule. Nüüd olid üheaegselt avatud juba kolm liini. Ta tammus kirjutuslaua ees eda-si-tagasi, kuulas ja luges samas ühe silmaga juriidilise komitee esimehe Hortoni kaheleheküljelist aruannet. Ta ei teinud väljagi presidendist, kes kükitas akna all, lühike konksjas golfikepp kinnastatud käes, ning mõõtis pilguga kord kollast palli, kord sama värvi pesa teisel pool helesinist vaipa -nii umbes kümne jala kaugusel temast. Coal pomises midagi torusse. President ei pannud tema juttu tähele, sest ta andis just sel hetkel pallile kerge kõksu ja see veeres aeglaselt täpselt auku. Pesa kolksatas ja viskas palli umbes kolme jala kaugusele kõrvale. President astus sokkisjalu järgmise, seekord oranži palli juurde ning saatis ka selle õigesse kohta. Kaheksas tabamus järjest. Kolmekümne seitsmest kolmkümmend.

„See oli Ülemkohtu esimees Runyan," sõnas Coal toru hargile visates. „Ta on täiesti endast väljas ja tahab teiega pärastlõunal kokku saada."

„Eks pangu ennast vastuvõtule kirja..."

„Ütlesin talle, et tulgu homme hommikul kell kümme. Kabineti istung on kell 10.30 ja julgeolekunõukogu istung kell 11.30."

Silmi tõstmata hindas president järgmist palli.

„Ma ei saa oodata. Kuidas on avaliku arvamuse küsitlusega?" Ta andis pallile vopsu ja jälgis selle veeremist.

„Rääkisin just Nelsoniga. Nad olid pärastlõunal viinud läbi kaks küsitlust. Raal alles töötleb andmeid, kuid Nelsoni arvates peaks reiting olema viiekümne kahe - viiekümne kolme kandis."

Golfimängija tõstis hetkeks pilgu ja kihistas rahulolevalt, aga pöördus siis oma mängu juurde tagasi.

„Kui suur see möödunud nädalal oli?"

„Nelikümmend neli. Seda tegi teie kampsun. Täpselt nagu ma arvasin."

„Minu mäletamise järgi siiski nelikümmend viis," saatis president uue kollase palli täpselt pessa.

„Teil on õigus: nelikümmend viis."

„See on kõrgeim reiting viimase..."

„Viimase üheteistkümne kuu jooksul. Pärast intsidenti lennureisiga 402 möödunud aasta novembris pole me enam üle viiekümne tõusnud. See on äärmiselt kasulik kriis, Peremees: rahvas on vapustatud, kuigi paljudel on hea meel, et Rosenberg on läinud. Ja teie seisate sündmuste arengu keskmes. Suurepärane." Coal vajutas plinkima löönud nupule ja tõstis toru kõrva äärde. Sõnakestki vastamata virutas ta selle siis uuesti hargile, kohendas lipsu ja nööpis pintsaku kinni.

„Kell on viis kolmkümmend, Peremees. Voyles ja Gminski ootavad."

President tegi löögi ja jäi jälgima palli teed. See läks pesast tolli jagu mööda, ning ta tegi põlgliku grimassi.

„Las ootavad. Aga homme hommikul kella üheksaks võiksime kokku kutsuda pressikonverentsi. Võtan sinna kaasa ka Voylesi, kuid ei lase tal suudki lahti teha.

Surun ta tagaplaanile. Avaldan paar täiendavat üksikasja ja vastan mõnedele küsimustele. Kas televisioon annab selle kohe eetrisse, mis te arvate?"

„Muidugi. Väga hea mõte. Hakkan seda kohe ette valmistama."

President kiskus kindad käest ning virutas need nurka.

„Tooge nad sisse!" Ettevaatlikult asetas ta golfikepi seina najale ning tõmbas mokassiinilõikelised Bally firma kingad jalga. Tal oli harjumuseks päeva jooksul vähemalt kuus korda ümber riietuda, hetkel kandis ta kaherealist šotiruudulist ülikonda ning rohelise-punasekirjut täpilist lipsu - oma kabineti värve. Pintsak rippus tal riidepuul ukse küljes. Siis istus ta laua taha ning ning tõmbas mingid paberid ette, kulm tigedalt kortsus. Kui Voyles ja Gminski sisse astusid, noogutas ta neile lühidalt, kuid kätt ei ulatanud. Direktorid istusid jälle otse kirjutuslaua ette ning Coal võttis sisse oma tavalise paiga laua kõrval akna all otsekui vahimees, kes ei jõua ära oodata hetke, mil võib tule avada. President pigistas pöidla ja nimetissõrme vahel ninaselga, otsekui oleks tööpäeva pingutused tekitanud temas migreeni.

„See oh raske ja pingutav päev, mister president," lausus Bob Gminski, et kuidagi jäist vaikust murda. Voyles vahtis aknast välja.

51

Coal noogutas ja president vastas:

„Jah, Bob. See oli väga raske päev. Ja ees ootab mind veel õhtusöök mingi etiooplastekambaga, nii et tehkem lühidalt. Alustame teist, Bob. Kes nad tappis?"

„Ma ei tea, mister president. Kuid ma kinnitan teile, et meil pole sellega vähimatki pistmist."

„Kas vannute mulle seda, Bob?" peaaegu anus president.

Gminski ajas oma parema käe püsti, avatud peopesa presidendi poole.

„Vannun. Vannun oma ema mälestuse nimel."

Coal noogutas rahulolevalt, otsekui usuks ta CIA direktori kinnitust ja otsekui otsustaks tema rahulolu kõik.

President vaatas Voylesi poole, kelle tüüakas sõjaväefrentšis kogu täitis terve tugitooli. Direktor mälus oma närimiskummi ja mõõtis presidenti põlgliku pilguga.

„Ballistilise ekspertiisi ja lahangu tulemused?"

„Need on siin," venitas Voyles oma kirjamapis sorides.

„Kandke lühidalt ette. Lugeda jõuan neid ka hiljem."

„Püstol oli väikese kaliibriga, arvatavasti 22. Püssirohujäljed Rosenbergi ja põetaja meelekohal tõestavad, et tulistati poole tolli kauguselt. Fergusoni tulistati pisut kaugemalt, kuid mitte rohkem kui kaheteistkümne tolli pealt. Meid polnud ju tulistamise juures, saate ka ise aru. Igaühte oli tulistatud kolm korda. Rosenbergi ajust võeti välja kaks kuuli, kõhnas leiti padjast. Paistab sedamoodi, et nii tema kui põetaja tabati une pealt. Kuulid on täiesti sarnased, lastud ilmselt ühest ja samast relvast. Lahangu üksikasjalik aruanne on koostamisel, kuid selles ei sisaldu kokkuvõttes midagi uut. Surma põhjus on ilmselge."

„Sõrmejäljed?"

„Mitte ainsatki sõrmejälge kusagil. Kogu maja tollhaaval läbiuu-rimine jätkub, kuid juba nüüd võib öelda, et see oh väga puhas töö. Tundub, et mõrtsukas ei jätnud endast peale laipade ja kuulide mitte midagi maha."

„Kuidas ta majja pääses?"

„Ühtegi silmaga nähtavat jälge sissemurdmisest ei ole. Ferguson vaatas kogu maja üle, kui Rosenberg kella nelja paiku koju jõudis.

52

Raporti ülevaatuse kohta on ta kirjutanud kaks tundi hiljem ja selles seisab, et ta oli teisel korrusel sisse kiiganud kahte magamistuppa, vannituppa, kolme klosetti,

esimesel korrusel aga igasse võimalikku nurgatagusesse. Avastanud polnud ta muidugi midagi. Ta olevat läbi katsunud ka kõik uksed ja aknad. Vastavalt Rosenbergi käsule viibisid meie agendid samal ajal väljas tänaval ning nende hinnangul võttis Fergusoni kella neljane inspektsioonikäik aega kolm või neli minutit. Mul on kahtlus, et mõrvar varitses juba majas, kui kohtunik koju jõudis ja Ferguson oma ringkäiku tegi."

„Miks te seda arvate?" käis Coal peale.

Voylesi magamatusest punased silmad püsisid ainiti presidendil ning tema kannupoisile ei kinkinud ta poolt pilkugi.

„Tegemist on ilmselt äärmiselt osava mehega. Ta tappis Ülemkohtu liikme - võib-olla koguni kaks - ega jätnud maha ainsatki jälge. Julgen oletada, et tegemist oli elukutselise palgamõrvariga. Majja sissepääsemine ei valmistanud talle ilmselt mingit raskust, samuti kõrvalehoidumine Fergusoni inspektsioonikäigu ajal. Paistab olevat tohutult kannatlik mees. Ta ei hakanud riskima ega tunginud majja siis, kui selle asukad kodus olid ning ümbruskond kihas politseinikest ja agentidest. Ma arvan, et ta murdis sinna sisse umbes keskpäeva paiku ning varjas end ühes teise korruse klosetis, aga võib-olla ka pööningul. Ta ootas, lihtsalt ootas. Leidsime kaks pööningupõranda isolatsiooni tükikest teisaldatava treppredeli astmetelt, mis tõendab, et seda on hiljuti kasutatud."

„Mis tähtsus on sellel, kus ta end varjas?" urises president, „Tähtis on see, et teda ei avastatud."

„Täpselt õige. Aga meil polnud lubatud maja kontrollida, kas saate sellest aru?"

„Ma saan aru sellest, et Rosenberg on tapetud. Ja kuidas oli Jen-seniga?"

„Ka tema tapeti. Kaelaluu murtud, kägistatud jupi kollase nailonnööriga, mida võib osta igast majatarvete kauplusest. Kohtueksperdid kahtlevad, et surma võinuks põhjustada kaelaluu murdumine, pigem suri ta siiski nööriga kägistamise tagajärjel. Sõrmejälgi ei ole, tunnistajaid samuti mitte. See urgas pole koht, kus pealtnägijaid alatihti ringi sõeluks, nii et vaevalt me mõne leida

53

suudame. Surmaaeg umbkaudu kell 00.30. Mõrvasid lahutab teineteisest ligemale kaks tundi."

President kritseldas midagi oma lauamärkmikku.

„Millal Jensen oma korterist lahkus?"

„Me ei tea seda. Nagu mäletate, saime ka teda valvata ainult tänavalt, parkimisplatsilt. Saatsime ta koju umbes kella kuue paiku ning valvasüne ta maja seitse tundi - siis tuli teade, et mees oli kägistatud hoopis seal pornourkas. Meie pidime tema seatud tingimustest kinni pidama. Majast lipsas ta välja oma sõbra autos. Auto leiti kahe kvartali kauguselt tollest asutusest."

Coal astus paar sammu ettepoole, käed seljal ristis.

„Direktor, mis te arvate, kas mõlemad mõrvad sai toime panna üks ja seesama isik?"

„Kurat seda teab... Surnukehad pole jõudnud veel mahagi jahtuda, nii et andke meile aega mõtteid koguda. Jälgi ega asitõendeid pole näputäitki. Kui pole ühtki tunnistajat, ühtki sõrmejälge, ühtki märki sissemurdmisest, siis läheb meil vaja aega, et kokku koguda see, mida oleme suutnud leida. Mõrvar võis olla tõesti üks ja seesama, kuid midagi kindlat ma ei tea. Liiga vara nõuate..."

„Kindlasti on teil mingeid aimusi," mühatas president.

Voyles vahtis aknast väljaja vaikis jupi aega.

„Jah, see võis olla üks ja sama sell, kuid sus pidi ta olema tõeline superman. Neid võis olla ka kaks või kolm, kuid igal juhul sai tema või nemad kuskilt väga tõhusat abi: keegi varustas neid äärmiselt täpse informatsiooniga."

„Ja kes see keegi oh?"

„Keegi, kes teadis, et Jensen käib pornofilme vahtimas, kes teadis, kus ta tavaliselt istub, millal ta sinna urkasse läheb, et ta käib seal üksi, et ta ei kohtu seal ühegi sõbraga. Meil niisugust informatsiooni igatahes ei olnud. Või võtame Rosenbergi. See keegi pidi teadma, et Rosenbergi majal puudus valvesignalisatsioon, et meie mehed pidid passima väljas, et Ferguson saabus ööseks oma postile alati täpselt kell kümme ning lahkus kell kuus hommikul, et temagi pidi istuma väljas tagaukse ees, et..."

„Teie teadsite ju seda kõike," sekkus president.

„S e d a me muidugi teadsime. Kuid ma võin teile kinnitada, et

54

oma teadmisi ei jaganud me mitte kellegagi." President vahetas vandeseltslasliku pilgu Coaliga, kes hetkel kratsis mõtlikult oma lõuga.

Voyles kergitas oma tohutut tagumenti ja naeratas Gminskile umbes niisuguse näoga, et mis neist lollidest ikka tahta.

„Nii et teie oletate siis mingit vandenõu?" järeldas Coal kulme kergitades.

„Mina ei oleta siin mitte kuraditki. Mina ainult kinnitan teile, mister Coal, ja teile, mister president, fakti, et suur hulk inimesi on nende tapmiseks koostööd teinud. Mõrtsukaid võis olla üks või mitu, aga igal juhul said nad kõrvalt märgatavat abi. Liiga hästi ja puhtalt oli kõik korraldatud."

Näis, et Coal jäi kuulduga väga rahule. Ta ajas end sirgu ja haakis jälle käed selja taha.

„Kes siis on need vandenõulased?" küsis president. „Keda te kahtlustate?"

Voyles ohkas südamest ning näis oma tugitoolis kuidagi kokku vajuvat. Ta sulges oma kirjamapi ning asetas selle oma jalge ette põrandale. „Mingit kindlat kahtlustatavat meil veel ei ole, on ainult mõningaid üldisi kaalutlusi. Ja nende võimalike kahtlusaluste nimed peavad jääma sügavasse saladusse."

Coal hüppas nagu kits talle lähemale.

„Muidugi jäävad need saladusse!" kähvas ta. „Te viibite ju presidendi Ovaalkabinetis."

„Olen siin viibinud palju kordi. Käisin siin juba siis, kui teie alles määrdunud põlvpükstes ringi sibasite, mister Coal. Ka siit imbuvad saladused välja."

„Aga mina arvan, et lekib teie enda ametkond, ja kõvasti," kähvas Coal.

President tõstis käe.

„Kõik jääb nende seinte vahele, Denton. Annan teile oma sõna."

Coal taganes sammukese.

Voyles vaatas presidendile tungivalt silma.

„Nagu teate, algas Ülemkohtu istungjärk esmaspäeval ning maniakid olid kohal mitu päeva varem. Viimase kahe nädala jooksul oleme sedastanud mitmete kahtlaste grupeeringute aktiivsuse

55

märgatavat tõusu. Teame näiteks seda, et Põrandaaluse Armee üksteist liiget on viibinud Washingtonis juba terve nädala. Kaks neist kuulasime tänase päeva jooksul üle ning lasime lahti. Me teame, et see kamp saaks niisuguse asjaga hakkama ning ka tahtmisest ei tule neil puudust. PAA on meie kõige tõenäolisem kahtlustatav, vähemalt täna, sest homme võib pilt tugevasti muutuda."

Coalile ei jätnud see avaldus vähimatki muljet. PAA-d kahüusta-da oskas iga koolipoiss.

„Olen neist kuulnud," ühmas president üsna tobedalt.

„Oojaa. Nad hakkavad viimasel ajal üha populaarsemaks muutuma. Meil on põhjust uskuda, et just nemad tapsid kohtuniku Texases. Kuigi tõendada pole me seda veel suutnud. Nad on suured spetsid lõhkeainete alal. Kahtlustame neid vähemalt saja plahvatuse korraldamises haiglates, kus muuhulgas tehakse ka aborte, Ameerika Kodanikuõiguste Eest Võitlejate Liidu ruumides, por-noklubides, homoseksualistide klubides üle terve riigi. Nende mõttelaad on täpselt niisugune, et nad peavadki vihkama Rosenbergi ja Jenseni suguseid."

„On teil kahtlustatavaid veel?" küsis Coal.

„On veel mingi aarialaste selts, kes nimetab end „Valgete Vastupanuks", mida jälgime juba kaks aastat. See tegutseb peamiselt Idahos ja Oregonis. Nende juht pidas eelmisel nädalal Lääne-Virginias kõnekoosoleku ja jäi sinna tükiks ajaks. Esmaspäeval märkasime teda Ülemkohtu hoone ees demonstrantide hulgas. Katsume teda homme pisut pigistada."

„On need inimesed süs elukutselised mõrvarid?" küsis Coal.

„Muidugi ei reklaami nad endid sellistena. Kahtlen üldse, et ükski grupeering hakkaks oma käsi määrima. Nad teevad ära vajaliku eeltöö ja palkavad siis mõne elukutselise, et ise puhtaks jääda."

„Kes siis ikkagi need pärismõrtsukad on?" küsis president.

„Kui ausalt öelda, siis on üpris kahtlane, kas me seda üldse kunagi teada saame."

President tõusis, et pisut jalgu sirutada. Jah, ei olnud hõlbus see presidendiamet! Ta naeratas üle laua Voylesile.

„Teil seisab ees raske töö," lausus ta heatahtliku taadi häälega,

56

milles oli nii arusaamist kui soojust. „Ma ei kadesta teid. Kui see teile liiga palju tüli ei tee, siis tahaksin ma iga päev kella viieks saada oma lauale paarileheküljelist raportit juurdluse käigust, ka laupäeval ja pühapäeval. Ma loodan väga, et helistate mulle viivitamatult, kui midagi erilist juhtub või teada saate."

Voyles noogutas, kuid ei kostnud midagi.

„Kell üheksa homme hommikul korraldan ma pressikonverentsi. Tahaksin, et istuksite minu kõrval."

Uuesti noogutas Voyles sõnatult. Hulk aega ei lausunud keegi sõnakestki. Siis ajas Voyles end ägisedes püsti ning kohendas oma vihmamantli vööd.

„Nojah, me lähme siis... Teil on ju teie etiooplased ja muud sarnast." Ta ulatas ballistilise ekspertiisi ja lahkamiste tulemuste aruande Coalile, teades väga hästi, et president ei heida neisse pilkugi.

„Tänan tulemast, härrased," sõnas president lahkelt. Coal sulges ukse nende järel ning president võttis oma golfikepi uuesti kätte. „Ei hakka ma mingite etiooplastega õhtustama," pomises ta ja silmitses teraselt helesinisel vaibal losutavat erekollast palli.

„Ma tean seda ja saatsin neile juba teie vabandused. Raskel kriisihetkel, mister president, peate te viibima siin, oma Ovaalkabine-tis, kuulama ära oma nõunikud ning langetama seejärel raskeid ja tähtsaid otsuseid."

President tegi löögi ja pall veeres pessa.

„Tahaksin rääkida Hortoniga. Nendel kohalemääramistel ei tohi olla vähimatki kõrvalmaiku."

„Horton saatis kümnest nimest koosneva nimekirja. Kõik kandidaadid tunduvad olevat laitmatud."

„Ma tahan nooremat ja konservatiivsete vaadetega meest, kes seisab abortide, pornograafia, homoseksualistide, relvakontrolli, rassikvootide ja muu sarnase jama vastu." Teine pall läks mööda, president viskas kingad jalast. „Mul on tarvis

kohtunikke, kes vihkavad narkomaane, kriminaalkurjategijaid ja pooldavad surmanuhtlust. Saite aru?"

Coal rippus juba telefoni otsas ja valis üksteise järel numbreid. Peremehe sõnade peale vaevus ta ainult noogutama. Küll oskab ta

57

isegi kandidaadid välja valida ja hiljem nende sobivust presidendile põhjendada.

K.O. Lewis istus direktori kõrval silmapaistmatu limusiini tagaistmel, mis Valgest Majast lahkudes sattus alatihti tipptunni liiklusummikutesse. Voylesil polnud Lewisele midagi öelda. Reporterid märatsesid täna, esimesel päeval pärast kaksikmõrva, lausa jultunult ning piirasid iga vähegi vastutavamat isikut nagu hakiparv. Vähemalt kolm Kongressi alamkomiteed olid teatanud, et kavatsevad ära kuulata aruande mõrvadest. Kuid surnukehad polnud jõudnud õieti maha jahtudagi. Poliitikud olid peapöörituse saanud ja tükkisid üksteist küünarnukkidega eemale trügides pro-žektorivalgusse. Üks skandaalimaiguline avaldus järgnes teisele. Senaator Larkin Ohiost vihkas Voylesi ja Voyles vihkas senaator Larkinit, aga senaator Larkin oli teatanud kolm tundi tagasi pressikonverentsil, et tema komitee kavatseb algatada juurdluse selle kohta, kuidas FBI Ülemkohtu liikmeid kaitseb, õnneks oli Larkinil armuke, noor plika, aga FBI-1 mõningaid üsna huvitavaid fotosid, nii et selle ähvarduse lootis Voyles enda pea kohalt hõlpsasti kõrvaldada.

„Kuidas presidendi tuju oli?" küsis Lewis viimaks.

„Kumma?"

„Igatahes mitte Coali. Tolle teise tuju."

„Lilleline. Väga lilleline. Leinab oma Rosenbergi hirmsasti taga." „Seda ma usun."

Uuesti vaikisid nad. Auto nihkus tollhaaval Hoover Buildingi poole. Ees seisis ränk öö. Jälle oli Lewis see, kes juttu alustas. „Oleme saanud uue kahtlustatava." „Lase tulla."

„Mees nimega Nelson Muncie."

Voyles vangutas mõtlikult pead. „Pole seda nime kunagi kuulnud."

„Mina ka mitte. Aga see on pikk lugu."

„Esita lühiversioon."

„Muncie on rikas tööstur Floridast. Kuusteist aastat tagasi vägistas

58

ja tappis ta õetütre aafrika päritoluga ameeriklane, kelle nimi oh Buck Tyrone. Tüdrukuke oh kahteistkümneaastane. Munciel endal lapsi ei ole ja ta jumaldas oma õetütart. Tyrone tabati Orlandos ja talle mõisteti surmanuhtlus. Vangi valvati väga hoolikalt, sest ähvardusi sadas igast kandist Mingid juudi advokaadid ühest suuremast New Yorgi firmast vehkisid vahetpidamatult igasuguseid apellatsioone ning 1984. aastal jõudis asi Ülemkohtusse. Mis edasi sai, seda aimate muidugi ka ise: Rosenberg armus sellesse Tyrone'isse ning tõi lagedale tolle tobeda Viienda paranduse paragrahvi, mis ei luba eneseinkriminatsiooni tõendina võtta, nii et süütunnistus, mille see nädal pärast vahistamist oh andnud, lülitati toimikust välja. Mis sest, et see oli Tyrone'i oma käega kirjutatud kaheksaleheküljeline pihtimus. Polnud tunnistust, kukkusid ära ka muud tõendid. Rosenberg soperdas kokku mingi segaste põhjendustega otsuse, mis surmanuhtluse tühistas, ning see läks Ülemkohtus läbi häältega viis nelja vastu. Selle põhjal lasti Tyrone üldse vabaks. Kahe aasta pärast jäi ta aga teadmata kadunuks ega ole tänapäevani välja ilmunud. Kumu käis, et Muncie palkas mõrtsukad, kes ta kõigepealt kastreerisid, siis tükkideks lõikasid ja tükkidega haisid söötsid. Aga need on ainult kuuldused, nagu väidavad Florida kohtuvõimud. Siis,

1989. aastal lasi palgamõrvar maha TyroneM põhiadvokaadi, kellegi Kaplani otse tema kodu ukse ees Manhattanil. Kena kokkusattumus, mis?"

„Kes sulle selle juhtumi hammaste vahele torkas?"

„Floridast helistati kaks tundi tagasi. Nad on veendunud, et Muncie ei säästnud raha, et nii Tyrone’it kui tema advokaati teise ilma saata. Kuid tõestada nad midagi ei suuda. Neil on seal üks koputaja, kes väidab, et tunneb Munciet läbi ja lõhki ja varustab neid aeg-ajalt teadetega tema elu kohta. Too koputaja väitvat, et Muncie olevat paar aastat tagasi ähvardanud ka Rosenbergi maa pealt ära koristada. Nad arvavad, et Muncie on pärast õetütre surma natuke napakaks muutunud."

„Kui suur ta varandus siis on?"

„Piisav. Ta on multimiljonär. Kuid täpsemalt ei tea ta varanduse suurust mitte keegi. Ta tegutseb väga salaja. Floridas on kõik veendunud, et tema seisab nende asjade taga."

59

„Eks kontrolligem siis. Kõlab igatahes üsna huvitavalt."

„Võtan juba täna selle asja käsile. Aga oled sa kindel, et võid kolmsada agenti seda lugu uurima panna?"

Voyles süütas sigari ja keeras auto aknaklaasi alla.

„Kui tarvis, sus kas või nelisada. Me peame selle pähkli puruks hammustama, enne kui press meid elusalt nahka paneb."

„Kerge see olema ei saa. Peale kuulide ja nöörijupi pole meie käsutuses mitte midagi."

Voyles puhus suitsu aknasse.

„Tean. Kuid töö on nii puhas, et võib-olla saab siitkaudu millestki kinni hakata."

7

Ülemkohtu esimees küürutas oma laua kohal, lipsusõlm lõdvaks lastud ja nägu viimseni kumatud. Toas istus veel kolm ta kolleegi ja pool tosinat abi, kes vahetasid omavahel poolihääli üksikuid repliike. Šokk ja väsimus vaatasid vastu igast näost. Eriti löödud näis olevat Rosenbergi vanemabi Jason Kiine. Tillukesel diivanil istudes jõllitas ta tühja pilguga põrandat, samal ajal kui kohtunik Archibald Manning, nüüdsest peale Ülemkohtu esimees, arutas matuste korraldamise üksikasju. Jenseni ema nõudis tagasihoidlikku kinnist leinajumalateenistust reedel Providence'i piiskopikiri-kus. Rosenbergi advokaadist poeg aga oh Runyanile üle andnud terve nimekirja viimsetest soovidest, mille Rosenberg oli koostanud pärast teist rabandust. Rosenberg tahtis, et ta keha põletataks ja tuhk puistataks ilma igasuguste sõjaväeliste austusavaldusteta laiali sioux'-indiaanlaste reservaadi kohal Lõuna-Dakotas. Kuigi ta oli juut, oli ta usust lahti öelnud, nimetanud end agnostikuks. Ta soovis, et ta maetaks indiaanlaste maale. Runyan pidas oma kolleegi soovi pühaks, kuid ei öelnud seda otsesõnu välja. Eesruumis lasksid kuus FBI agenti närviliselt sosistades kohvil endile hea maitsta. Päeva jooksul oli kohtunike aadressil saabunud hulganisti uusi ähvardusi, kusjuures mõned neist vahetult pärast presidendi hommikust televisiooniesinemist. Väljas hakkas juba hämarduma ja agentide arvates oli siinviibivatel kohtunikel viimane aeg koju

60

minna. Igale kohtunikule oli tänasest päevast alates määratud kahe asemele neli ihukaitsjat.

Kuuekümne ühe aastane Andrew McDowell, noorim Ülemkohtu liikmetest, seisis pupu suitsetades akna all ja vahtis möödakihuta-vaid autosid. Kui Jensenil üldse siin sõpru oh, siis võis selleks nimetada just McDowelli. Fletcher Coal oh Runyanile teatanud, et president ei kavatse Jenseni matustest osa võtta ega matusekõnet pidada, ja ega Ülemkohtus seda tegelikult soovitudki. Runyan oh siis palunud McDowellil haua kohal paar sooja sõna öelda. Kuid McDowell oli äärmiselt uje inimene, kes vältis igasuguseid avalikke esinemisi, ning seepärast seisis ta nüüd siin, keerutas oma kiisu-lipsu ja püüdis ette kujutada Jensenit seal räpase urka pimedal rõdul, köis kaelas. Mõeldagi oli jube: Ülemkohtu liige, üks üheksast kõige väärikamast õigusemõistjast riigis, hiilib salaja niisugusesse kohta, et vahtida ilgeid filmikesi! Selline paljastus oli hirmus löök Ülemkohtu au pihta. McDowell kujutles, kuidas ta seisab hulga rahva ees ja vaatab silma Jenseni emale ja teistele omastele, kes kõik mõtlevad sel hetkel pornokinole „Montrose"... Kõik sosistavad omavahel:

„Kas sa teadsid, et ta oli lilla?"

McDowell igatahes ei teadnud, isegi kahtlustada ei osanud ta sellist asja. Seetõttu polnud tal ka mingit tahtmist hauakõnet pidada.

Kuuekümne kaheksa aastast kohtunikku Ben Thurow'd painas aga rohkem kurjategija tabamise küsimus kui Jenseni matused. Ta oli kunagi olnud Minnesota föderaalprokurör ja jagas kahtlustatavad oma teooria põhjal kahte lüki: need, kes tegutsevad vihkamise ja kättemaksu printsiibist lähtudes, ja need, keda tõukab kuritööle võimalus eelseisvaid sündmusi mõjutada. Oma abidele oli ta andnud käsu alustada erijuurdlust.

Thurow kõndis edasi-tagasi.

„Meil on nüüd kakskümmend seitse abi ja seitse kohtunikku," ütles ta otseselt kellegi poole pöördumata. „Kahe nädala jooksul meil eriti palju tööd poil ette näha ja tähtsamate otsustega peame nükuinii ootama, kuni kvoorumiks kõik kohad täidetud on. Aga see võib võtta mitu kuud. Teen ettepaneku, et osa meie abidest

61

lülituks kurjategijate otsimisse."

„Meie pole politsei," seletas Manning kannatlikult.

„Võiksime nad vähemalt maha matta, enne kui alustame Pinkertoni mängimist," lausus McDowell ringi pööramata akna juurest.

Nagu tavaliselt ei teinud Thurow teiste repliikidest väljagi.

‚Juurdlust juhtima hakkan ma ise ja kui teie mulle osa oma abidest laenate, siis, arvan ma, võin teile kahe nädala pärast esitada nimekirja põhjendatult kahtlastest isikutest."

„FBI saab ka ise sellega hakkama, Ben," sekkus Runyan. „Nad pole meilt abi palunud."

„FBI võimekust ma parema meelega siin arutama ei hakkaks," tõrjus Thurow. „Aga selle asemel, et viisakalt leinalisi nägusid teha, võiksime midagi korda saata ja need lurjused päevavalgele tuua."

„Miks te nii veendunud olete, et suudate selle probleemi lahendada?" küsis Manning pilklikult.

„Ma ei ole milleski veendunud, kuid proovida igatahes tasuks. On selge, et meie kolleege ei tapetud põhjuseta, aga seda põhjust tuleb ilmselt otsida lähemal ajal Ülemkohtus arutusele tulevate asjade seast. Muidugi - kui see oli mingi kättemaks, sus pole meist suuremat abi, sest, kurat võtaks, siin riigis vihkab meid vist ühel või teisel põhjusel iga viimane kui hing. Ent kui see pole kättemaks või lihtsalt vihkamine, siis on üpris tõenäoüne, et keegi vajas mingi kohtuasja otsustamiseks teistsugust kohtu koosseisu. Siit saaksime võib-olla midagi välja pigistada. Kes võis

Abe'i ja Glen-ni tappa kartuses, et mingi asja otsustamisel võiksid nende hääled tõenäoliselt tema huvidele vastu käia? Mingis homme arutusele tulevas asjas. Või asjas, mis tuleb arutusele kahe kuu, kahe aasta pärast. Minu soov oleks, et abid uuriksid läbi kõik üheteistkümne ringkonna toimikud, mis lahendust ootavad."

Kohtunik McDowell vangutas pead.

„Mine nüüd, Ben! Neid toimikuid on üle viie tuhande ja ainult kaduvväike osa satub lõppkokkuvõttes meie lauale. See oleks nõela otsimine heinakuhjast."

Manningi rahu ei paistnud kõigutavat miski.

„Kuulge, poisid, mina istusin Abe Rosenbergiga ühe laua taga

62

kolmkümmend üüs aastat ja mul tekkis lugematuid kordi talumine teda mättasse lüüa. Kuid samal ajal armastasin ma teda nagu oma venda. Tema liberaalsed vaated olid asjakohased kuuekümnendatel ja seitsmekümnendatel aastatel, kuid kaheksakümnendatel enam mitte ja üheksakümnendateks on need muutunud täielikuks anakronismiks. Rosenbergist sai kõige selle elav sümbol, mis meie maal on viltu või vääriti. Ilmselt laskis ta tappa mingi radikaalläär-muslik rühmitis ning me võime toimikuid uurides oma silmad peast kulutada ilma mingit pidepunkti leidmata. See oli kättemaks, Ben, lihtsalt vorst vorsti vastu." „Aga Glenn?" torkas Thurow.

„Ilmselt ei meeldinud kellelegi meie sõbra mõningad kalduvused. Kumu oli ilmselt laiali läinud ja pealegi oli teda küllaltki lihtne tabada. Pea silmas, et nad ju vihkavad homoseksualiste, Ben..."

Ikka ei teinud Thurow tema sõnu kuulmagi ja jätkas oma edasi-tagasi tammumist.

„Nad vihkavad meid kõiki ja kui nad tõesti tapsid kättemaksust, küll politsei nad siis kinni püüab... võib-olla. Aga mis siis, kui kellegi eesmärgiks oli siiski kohtu koosseisu muutmine? Kui nüüdseid massirahutusi ja vägivalla võimutsemist ära kasutades kõrvaldati meist kaks, et saaks süa sokutada teistsuguse mõtteviisiga tegelasi? Minu arvates on see rohkem kui võimalik..."

. „Aga mina arvan," köhatas Ülemkohtu esimees oma kurgu puhtaks, „et kuni neid pole maha maetud või nende põrmu mulde puistatud, ei võta me midagi ette. Ma ei lükka teie ettepanekut tagasi, Ben, aga ootame sellega paar päeva. Las suurem tolm vajub maha. Meie, kes me veel elus oleme, ei ole samuti veel šokist toibunud."

Thurow vabandas ja lahkus. Tema ihukaitsjad marssisid tema järel alla halli.

Ka Manning ajas end kepile toetudes püsti ja pöördus Runyani poole:

„Mina Providence'i ei lenda. Vihkan lennukeid ja matuseid. Minu enda omadeni pole arvatavasti jäänud enam kuigi kaua aega ja iga niisugune sündmus hõõrub seda mulle nina alla. Saadan ta perekonnale oma kaastundeavalduse. Palun vabandage mind nende

63

ees - olen ju väga vana mees..." Ja ta lahkus oma abi saatel.

„Minu arvates on kohtunik Thurow' ettepanekul mõtet," lausus Jason Kiine. „Vähemalt need toimikud peaksime läbi vaatama, mis Ülemkohtusse juba on saadetud, ja ka need, mis siia lähipäevil saabuvad. Tuleb küll hulk vaeva näha, kuid võimalus millegi jälile sattuda on samuti olemas."

„Nõus," ühmas esimees. „Aga kas te ei leia, et antud hetkel on see pisut enneaegne ettevõtmine?"

„Võib-olla küll, kuid mina isiklikult hakkaksin sellega siiski kohe peale."

„Ei. Oodake esmaspäevani, siis määran ma teid ThurowTe abiks."

Kiine kehitas õlgu ja tegi lahkumiskummarduse. Kaks ülejäänud Rosenbergi abi järgnesid talle Rosenbergi endisse kabinetti ning jäid sinna valgust süütamata istuma ja Abe'i brändit mekutama.

Väikeses kabiinis juriidilise raamatukogu viiendal korrusel istus seadustekogude paksude kulunud köidete vahel Darby Shaw ja vaatas läbi Ülemkohtu protokollide väljaprinte. Ta oli seda teinud juba kaks korda, kuid hoolimata arutatud küsimuste mitmepalgelisusest polnud ta leidnud midagi, mis võinuks teda huvitada. Du-mondi juhtum oli tekitanud tänavarahutusi. Oli kohtuasi laste pornograafia kohta New Jerseys, sodoomiajuhtum Kentuckyst, tosin apellatsiooni surmaotsuste kohta, tosin valitud kaebust kodanikuõiguste ahistamise kohta, päratu hulk vastulauseid maksudele, tsoonitariifidele, trustidevastase seaduse rakendusotsustele. Raali kaudu oli Darby igaühe kohta täiendavaid andmeid välja nõudnud ja kõik kaks korda läbi lugenud. Ta oh püüdnud kokku seada võimalike kahtlusaluste nimekirja, kuid peagi veendunud, et iga jurisprudentsis vähegi pädev inimene võinuks seda teha ilma igasuguse uurimistööta. Ja oli selle nimekirja prügikasti virutanud.

Callahan oh kindel olnud, et kõige taga ohd rassipuhtuse eest võitlejad - natsid või Ku Klux Klan - või süs äärmisel juhul mingid kodukasvanud terroristid, mingi vigilantide rühmitis. Igal juhul parempoolsed ekstremistid. Darby selles nii kindel ei olnud. Sellised jõugud olid juba liiga silma all. Nad saatsid laiali liiga palju ähvar-duskirju, lennutasid luga palju munakaid, pidasid liiga palju paraade

64

ja etlesid liiga palju. Niisugustele oh vaja elusat Rosenbergi, et oleks, kelle kaela oma vihkamist välja valada, ja vihkamine oh nende elu mõte. Darby oletas, et siin ohd tegutsenud hoopis kurjakuulutavamad jõud.

Purjus Callahan istus mingis kõrtsikeses Canal Streetil ja ootas Darbyt, kuigi tüdruk polnud talle mingit lubadust andnud. Darby oh lõunavaheajal tema juurest läbi jooksnud ja leidnud ta palkonilt, Rosenbergi eriarvamuste köide süles ja kenakesti vintis. Ta oh otsustanud terveks nädalaks igasugused konse loengud ära jätta, põhjendades seda sellega, et ta polevat võimeline Konstitutsioonist rääkima, kui Konstitutsiooni kõige järjekindlam kaitsja, kes Rosenberg tema arvates oh, oli tapetud. Soovitanud Callahanil end kaineks magada, oli Darby tulema tulnud.

Mõni minut pärast kümmet laskus Darby arvutisaali neljandal korrusel ja istus monitori ette. Saalis oli peale tema ainult paar inimest. Sõrmistiku abil vastavad käsundid andnud, jäi ta ootama, kuni printer hakkas lehekülg lehekülje järel välja sülitama apellatsioone, mis ootasid oma järge Ameerika kõigis üheteistkümnes kohturingkonnas. Tunni aja pärast printer seiskus ja Darby ees seisis kuue tolli kõrgune paberikuhi. Darby sasis selle kaenlasse, vüs oma kabiini viiendal korrusel ja viskas valju prantsatusega juba niigi pabereid täis lauale. Kellaosutid näitasid ühtteistkümmet ja lugemissaal oh peaaegu inimtühi. Kitsast aknast avanes lohutu pilt kiduratest puudest ümbritsetud parkimisplatsile raamatukogu ees.

Darby viskas kingad jalast, uuris hetke oma punaseks võõbatud varbaküüsi, rüüpas lonksu leiget kohvi ja jäi mittemidaginägeva pilguga parkimisplatsi jõllitama. Esimene lihtne eeldus, millest ta lähtus, oli see, et mõrvad oh pannud toime üks ja seesama grupeering samadel motiividel. Kui mitte, olid ta otsingud määratud läbi-kukkumisele. Teine eeldus oli komplitseeritum: motiiviks polnud mitte kättemaks või lihtsalt vihkamine, vaid soov teatud mõtteviisiga kohtunikest vabaneda. Kusagil teel Ülemkohtu poole pidi olema mingi kohtuasi, mille kohta keegi vajas teatava kindla suunitlusega otsust. Kolmas eeldus: et selles küsimuses pidid olema mängus tohutud summad.

Niisama vahtides ta oma küsimustele vastust ei leidnud ja sellepärast

65

lehitses ta enda ees lebavat paberivirna kuni kesköönі, mil raamatukogu suleti.

8

Neljapäeva lõuna ajal tassis sekretär Hoover Buildingi neljanda korruse kõledasse istungitesaali kandikutäie sibularõngastega kaetud sooje võileibu. Keset nelinurkset saali paiknes tohutu mahago-nipuust laud kahekümne istmega kummalgi pool. Toolidel istusid koos FBI helgeimad pead, kes olid kokku kutsutud tervest Ameerikast. Kõikide lipsusõlmed olid lõdvale lastud ja särgikäised üles kääritud. Paksud suitsupilved lehvisid kroonuliku kroonlühtri ümber, mis rippus umbes viie jala kõrgusel laua kohal.

Kõneles FBI direktor Voyles ise. Ta oli väsinud ja tige ning pahvis hommikust saadik juba oma neljandat sigarit, kõndides närviliselt edasi-tagasi hiigelsuure ekraani ees, mis rippus temapoolse lauaotsa kohal. Pooled kohalolijaist kuulasid teda, teine pool aga lappas ekspertiisiakte, lahkamisaruandeid, kokkuvõtteid Nelson Muncie elust ja tagevusest ning muud sarnast. Aruanded olid üsna kõhnad ja sisutud.

Eriagent Eric East aga tegi mõlemat korraga - kuulas ja luges. Hoolimata oma kõigest kümneaastasest staažist peeti teda üheks silmapaistvamaks uurijaks FBI-s. Kuus tundi tagasi oli Voyles nimelt tema välja valinud ja uurimisrühma etteotsa määranud. Seejärel oli välja valitud rühma ülejäänud liikmed ja praegu peeti organiseerimiskoosolekut.

Kuuüs ja luges aga East seda, mida juba niikuinii teadis. Uurimine võis võtta nädalaid, võib-olla isegi kuid. Peale üheksa kuuli, nailonnööri ja roostetanud raudpulga, mida oli kasutatud silmuse kinnikruttimiseks, polnud ühtki asitõendit. Naabrid Georgetownis polnud midagi näinud ega kuulnud, ühtki kahtlustäratavat kuju polnud „Montrose'is" märgatud. Mitte ainsatki sõrmejälge. Mitte ainsatki riidekiudu. Mitte midagi. Pidi olema erakordne talent, et nii puhtalt tappa, ja erakordsed summad, et niisugust talenti värvata.

Mõrtsuka tabamise võimalikkuse suhtes jäi Voyles pessimistiks.

Uurimisrühm pidi keskenduma sellele, et ta palkaja välja uurida.

Voyles pahvis sigarit ja muudkui aga seletas.

„Laualt leiate õiendi kellegi Nelson Muncie kohta. See mees on multimiljonär ja elab Jacksonville’s Floridas. Ta olevat korduvalt ähvardanud Rosenbergi tappa. Florida ametivõimud on veendunud, et nimelt tema ladus välja hunniku raha, et lasta tappa vägistaja ja selle advokaat, õiendis on üksikasjad kirjas. Täna hommikul vestlesid kaks meie meest Muncie advokaadiga ja see võttis nad väga vaenulikult vastu. Munciet polevat hetkel Ameerikas ja muidugi ei osanud ka tema advokaat öelda, millal ta naasta võiks. Määrasin kakskümmend meest tema elu ja äriettevõtteid uurima." Voyles pani kustunud sigari uuesti põlema ja kummardas laua kohale mingit paberit uurima. „Number nelja all on teil kirjas väikesearvuline rühmitis, mis kannab nime „Valge Vastupanu" ja koosneb enamikus eakatest endistest commandostest. Me jälgime neid juba kolm aastat ja selle kohta on teil samuti õiend olemas. Tegelikult on meie kahtlused nende suhtes üsnagi nõrgal alusel, sest nende lemmiktegevus paistab olevat süütepomme pilduda ja riste põletada. Erilist leidlikkust pole nad siiamaani üles näidanud. Ja mis kõige olulisem - neil ei ole kellegi raha taga. Kahtlen sügavalt, kas nad suutsid palgata sellised kõrilõikajad, kes nii puhtalt töötavad. Kuid sellegipoolest panin kakskümmend meest nende tagapõhja nuuskima."

East võttis kandikult koguka võileiva, nuusutas seda, kuid pani siis käest. Sibularõngad olid külmad ja ta isu kadus. Ta kuulas ja tegi hoolega märkmeid. Kuues punkt nimekirjas oli pisut iseäralik: psühhopaat nimega Clinton Lane oli kuulutanud sõja homoseksualistidele. Tema ainus poeg oli lahkunud kodufarmist Iowas, ühinenud gayde kambaga San Franciscos ja õige varsti AIDSi surnud. Lane'i mõistus oli sellest

segi läinud ja ta oli põletanud maha gayde peakorteri Des Moinesis. Ta tabati ja mõisteti neljaks aastaks vangi, kuid 1989. aastal oli ta põgenenud ja teda polnud tänini tabatud. Nagu õiendis kirjas, oh ta kokku klopsinud eduka kokaiini-kaupmeeste kamba ning teeninud sellega miljoneid. Seda raha kasutas ta privaatsõjaks pederastide ja lesbide vastu. FBI oli juba viis aastat üritanud teda kinni nabida, kuid ilmselt juhtis ta oma

67

jõugu tegevust Mehhikost. Nelja aasta jooksul oli temalt tulnud üks ähvarduskiri teise järel, milles kuulutati hävingut nii Kongressile, Ülemkohtule kui presidendile. Eriti tõenäoliseks süüdlaseks Voyles teda muidugi pidada ei saanud, kuid ta oli siiski määranud kuus agenti teda jälitama.

Kokku oli kirjas kümme nime või grupeeringut. Igaühte kontrollima oli määratud kuus kuni kakskümmend agenti. Nende hulgast oli määratud vastutav agent. Nende kohuseks oh kaks korda päevas Eastile ette kanda oma töö tulemustest, kes omakorda pidi iga päev kella neljaks tegema ettekannetest kokkuvõtte direktorile enesele. Rohkem kui sada meest hakkas jälgi ajama linnas ja selle ümbruses.

Seejärel rõhutas Voyles uurimise erakordset salastatust. Muidugi sebib press FBI kannul nagu kari verekoeri, sellepärast tuh suu igal juhul täielikult lukus pidada. Reporteritega rääkida oli lubatud ainult temal, direktoril, küllap tema oskab nad surnuks rääkida nii, et õieti midagi ei ütle.

Siis võttis Voyles istet ja andis sõna K.O. Lewisele, kes targutas pikalt matustest, julgeolekuabinõudest nende puhul ning lisas ka Ülemkohtu esimehe Runyani pakkumise omapoolsest panusest juurdlus se.

Eric East aga limpsis kohvi ja põrnitses paberilehte enda ees.

Kolmekümne nelja aasta jooksul oh Abraham Rosenberg jõudnud sõnastada ligemale tuhat kakssada eriarvamust. See toodang oh hämmingusse viinud vähemalt kaks põlvkonda juuratudengeid. Vahel oli ta tähele panemata jätnud õige mitmeid igavaid trustide-vastaste või maksuseaduste rikkumisi, ent kui oh tekkinud väikseimgi võimalus otsuse kaksipidi tõlgendamiseks, oli ta rusikad rullis väitlusse tormanud. Oma raamatus kirjeldas ta enamuse arvamusi, millega ta nõustus või millele mõnes punktis vastu vaidles, aga kõige rohkem siiski oma eriarvamusi. Sageh oh selle eriarvamuse taga tema üksi. Iga vaidlusaluse küsimuse kohta oh toodud Rosenbergi isiklik hinnang, õpetlased ja kriitikud olid teda lausa jumaldanud ja tegid seda veel nüüdki. Nad ohd kirjutanud hulgaliselt artikleid Rosenbergist ja tema eriarvamustest, enamasti kritiseerides teda, kuid vahel ka temaga nõustudes. Darby avastas

68

tervelt viis põhjalike kommentaaride ja ees- ning järelsõnadega varustatud kogumikku niisuguste eriarvamustega. Ainult üks neist oh ballastist vaba ning tõi sõna-sõnalt ära vaid Rosenbergi kõige kuulsamad väited.

Darby otsustas neljapäevased loengud vahele jätta ning läks raamatukogu viiendale korrusele oma kabiini uurimistööd jätkama. Väljaprindid ohd sisu järgi põrandale laiah laotatud ning laual seisid reas Rosenbergi raamatud koos märkehpikutega.

Rosenbergi tapmiseks võis motiivi kahtlemata leida - nii kättemaks kui vihkamine tulid tema juures kõne alla. Aga kui tema kõrvale asetada Jensen, sus kaotasid kättemaks ja vihkamine jalgealuse. Muidugi vihati ka teda, kuid selliseid kirgesid nagu Yount või isegi Manning polnud ta kunagi kelleski äratanud.

Darby ei leidnud ühtki artiklit, kus oleks kritiseeritud kohtunik Glenn Jenseni vaateid. Kuue aasta jooksul oh ta vormistanud ainult kakskümmend kaheksa enamuse arvamust, mis oli üldse kõige madalam näitaja Ülemkohtus. Eriarvamusi oh ta

kirjutanud kõigest mõne ning ka teiste eriarvamustega oh ta ühinenud väga harva. Üldse paistis tema tööstiil olevat kohutavalt aeglane. Vahel ohd tema sõnastused selged ja loogilised, vahel aga ülespuhutud ja segased.

Darby uuris täht-tähelt Jenseni eriarvamusi. Kohe torkas talle silma, et tema mõtteviis muutus kuidagi väga järsult. Üldjoontes kaitses ta suhtehselt järjekindlalt kriminaalkurjategijate õigusi, kuid samas torkasid silma ka mitmed erandid, mille puhul oh ta lausa risti vastupidistel seisukohtadel. Uurijatel ei jäänud midagi muud üle, kui kahe käega peast kinni haarata. Viiel juhtumil seitsmest oh ta hääletanud indiaanlaste õiguste poolt. Kolm enamuse arvamust ohd kirja pandud rangelt keskkonnakaitsjate positsioonidelt. Ja maksudest kõrvalehiilijad võisid alati loota tema poolehoiule.

Kuid kinni haarata polnud millestki. Jensen oli selleks liiga ebajärjekindel, et teda oleks võinud milleski tõsiselt võtta. Ülejäänud kohtunikega võrreldes oli ta täiesti ohutu putukas.

Darby rüüpis tühjaks veel ühe tassi espressokohvi ning lükkas märkmed Jenseni kohta mõneks ajaks kõrvale. Ta käekell lebas lauasahtlis, nii et ajast polnud tal vähimatki aimu. Vahepeal kaineks

69

saanud Callahan oli aga ta aga õhtust sööma palunud ning ootas asjata ta helistamist.

Libeda sulega Dick Mabry, presidendi praegune kõnedekirjutaja, istus sügavas tugitoolis presidendi laua tagaja jälgis, kuidas Fletc-her Coal ja president uurisid ta viimast, arvult kolmandat kohtunik Jenseni matusekõne varianti. Kaks esimest oli Coal tagasi lükanud ja veel nüüdki ei saanud Mabry aru, mida need kaks seal õieti tahtsid. Coal pani ette üht, president soovis teist. Kõigest mõni tund tagasi oli Coal Mabryle helistanud ja teatanud, et see võib kõne koostamise katki jätta, sest president olevat loobunud matusele minemast. Siis oli helistanud president ise ja palunud paar sõna paberile panna, sest Jensen olevat siiski olnud ta sõber ja hoolimata oma pederastikalduvusest siiski väärikas mees.

Mabry teadis väga hästi, et mingi sõber Jensen presidendile muidugi ei olnud, kuid ta oli kohtunik, kes oli julmalt tapetud, ning järelikult äratasid ta matused üldist huvi, mille president tahtis oma huvides ära kasutada.

Seejärel oh uuesti helistanud Coal ja öelnud, et ikka polevat veel päris kindel, kas president läheb või ei lähe, kuid kõne võivat igaks juhuks siiski kokku panna. Mabry kabinet paiknes vanas haldushoones otse Valge Maja kõrval ja seal sõlmiti päev läbi kihlvedusid selle poolt ja vastu-; kas president ikka läheb või siiski ei lähe tuntud ülla matustele. Kolm neljandikku olid sellel seisukohal, et ta ei lähe.

„See on juba palju parem, Dick," sõnas Coal lehte kokku murdes.

„Mulle meeldib see samuti," kiitis president nagu kaja. Mabry oli juba ammu tähele pannud, et president ootas kõigepealt ära Coali arvamuse tema soperdiste kohta ning lisas alles siis enda oma, mis muidugi uhtis Coali omaga.

„Võib-olla peaksin uuesti üritama?" küsis Mabry end püsti upitades.

„Ei, ei," tõrjus Coal. „Olete tabanud just õige tooni. Väga liigutav kõne. Mulle see meeldib." Ta saatis Mabry ukseni ning sulges selle tema järel. „Noh, laduge nüüd välja, mida te tegelikult mõtlete," ühmas president.

70

„Võtame siiski selle sõidu päevakorrast maha. Mul on halbu eelaimusi. Etendusel on muidugi lai kõlapind, kuid tuleb meeles pidada, et räägite neid kõlavaid sõnu ühe pornokinos maha koksatud pederasti sarga kohal. Liiga riskantne ettevõtmine."

„Nojah, aga ma arvasin, et teie ise..."

„See on kriis, millest annab kasu lõigata, Peremees. Teie reiting on päevast päeva tõusnud ja me ei tohi saatust kiusata."

„Kellegi peame sinna niikuinii saatma..."

„Muidugi. Ja miks mitte asepresidendi?"

„Kus see praegu tolgendab?"

„Lendab parajasti Guatemalast koju ja jõuab õhtuks kohale." Coal muigas äkki. „Asepresidendile on see just paras pala - pederasti matused..."

President turtsatas.

„Täpselt."

Naeratus kustus Coali näol ja ta hakkas jälle kabinetis edasi-ta-gasi tammuma.

„Üks probleem tekib siiski. Rosenbergi matused on laupäeval ja kõigest kaheksa kvartali kaugusel siit..."

„Selle asemel istuksin ma pigem põrgus..."

„Tean. Kuid teie puudumine oleks juba liiga silmatorkav."

„Võiksin homme Walter Reedi kliinikusse radikutiidihooga peitu pugeda. See on meid varemgi hädast välja aidanud..."

„Ei, Peremees. Valimised on juba järgmisel aastal. Igasugustest haiglatest peate vahepealsel ajal hoidma nii kaugele kui vähegi võimalik."

President põrutas mõlema peopesaga vastu lauaplaati.

„Kurat võtaks, Fletcher! Ma ei taha nendest matustest osa võtta, sest ma ei suudaks rahulolevat naeratust kuidagi peita. Üheksakümmend protsenti ameeriklastest vihkas teda. Neile meeldiks kangesti, kui ma minemata jätaksin."

„Protokoll, Peremees. Head kombed. Ajakirjandus teeb teid pihuks ja põrmuks, kui minemata jätate. Ja tükki see ju teilt küljest ei võta. Teil ei pruugi seal ühtainsat sõnakestki lausuda. Olge lihtsalt kohal ja tehke kurb nägu pähe, sest ega kaamerad teid silmist lase.

71

Pealegi kestab see vaev kõigest tunnikese."

President oli vahepeal jälle võtnud oma golfikepi ja kummardas nüüd oranži palli kohale.

„Siis pean ma ka Jenseni matustel kohal olema..."

„Nojah, see on küll õige... Aga matusekõne unustage ära."

President koksas palh.

„Olen temaga niikuinii ainult kaks korda kohtunud, mis teil muidugi teadmata pole."

„Nii see on. Käite ära mõlemal matusel, kuid ei tee suudki lahti. Ning lasete jalga vähegi vüsakal hetkel."

President koksas järgmist palh.

„Äh, küllap on teil õigus..."

9

Thomas Callahan magas üksi ja magas kaua. Ta oh voodisse heitnud varakult ja kainena. Kolmandat päeva järjest oli ta loengud ära jätnud. Täna oli reede, Rosenberg pidi maetama homme ja austusest oma ebajumala vastu ei tahtnud ta konsest rääkida mitte üht sõna vähemalt seni, kui lugupeetud kohtunik on oma viimsele puhkepaigale sängitatud.

Ta tõmbas hommikumantli selga, keetis endale kohvi ja läks palkonile seda jooma. Esimest korda sel sügisel oli ilm mõõdukalt jahe, kõigest kuuskümmend kraadi, ja Dauphin Street ta all kihas elust. Callahan noogutas mingile vanaeidele, kes

teisel pool tänavat oh samuti oma palkonile tulnud. Paar maja edasi asus hotell „Bourbon" ja sealt valgus summas välja turiste koos oma linnaplaanide ja fotoaparaatidega. Koidikud magas prantsuse kvartal küll maha, kuid seda tegusam oli ta mõne tunni pärast - Dauphin Streetil saalisid lõputu reana kaupu laiali vedavad veokid ja inimesi täis tuubitud taksod.

Niisugustel vabadel hilishommikutel - ja neid polnud tema elus mitte vähe - nautis Callahan oma priiust. Kakskümmend aastat tagasi oli ta saanud juristidiplomi ja enamik ta kursusekaaslasi tegi seitsmekümnetumiiseid töönädalaid oma nõuandevabrikutes. Tema oh vastu pidanud kõigest kaks aastat erapraksist. Otse pärast Georgetowni

ülikooli lõpetamist oli ta tööle palganud üks Washingtoni hiidfirma, mille käsutuses oli üle kahesaja juristi, ning esimeseks pooleks aastaks toppinud mingisse kitsasse urkasse kirjutama aruandeid kohtus arutusele tulevate asjade kohta. Seejärel oh ta lükatud konveierile, kus pidi kaksteist tundi päevas vastama tuludek-laratsioonide täitmist puudutavatele küsimustele, pannes kirja kuusteist maksulist töötundi. Talle öeldi, et kui ta järgmise kümne aasta jooksul näitab end heast küljest ning töötab kahe eest, sus võivat ta juba kolmekümne viieselt olla firma osanik.

Ent Callahanil oli soov elada rohkem kui viiekümneseks, sellepärast jättis ta tüütu advokaadipraksise sinnapaika, saavutas magistrikraadi ning vahti ühkooh õigusteaduskonna professoriks. Selles ametis sai ta kaua magada, töötas vaevalt viis tundi päevas, kirjutas vahel mõne artikli, aga ülejäänud aja võis pühendada elu-mõnudele. Kuna tal perekonda kukil ei olnud, siis jätkus ta seits-mekümnetuhandesest aastapalgast lahedalt kahekorruselise kotedži üürimiseks, keskmise hinnaga „Porsche' i" soetamiseks ning piiramatu hulga alkoholi ostmiseks. Kui ta peakski varakult surema, siis viskist, mitte tööst.

Selle nimel võis nii mõnestki asjast loobuda. Paljud tema koolivendadest ja muidu semudest olid juba ammu osanikud suurtes firmades, neil oli uhke päistiitliga kirjapaber ning nad said poolemiljonilisi sissetulekuid. Nende klientide hulgas olid sarnased suurettevõtted nagu IBM, Texaco või State Farm. Nad mehkeldasid senaatoritega ning neil oli harukontoreid Tokios ja Londonis. Kuid Thomas Callahan ei kadestanud neid.

Üks ta parimaid semusid ülikoolipäevilt oli Gavin Verheek, teine erapraksisest väljapõrunu, kes oli hiljem astunud riigiteenistusse. Esiotsa oli ta töötanud Kohtuministeeriumi Kodanikuõiguste kaitse osakonnas, kuid viidud sealt üle FBI-sse. Nüüd oh ta selle direktori erinõunik. Esmaspäevaks pidi Callahan sõitma Washingtoni nõupidamisele, kuhu ohd kokku kutsutud kõik konstitutsioonilise seadusandluse professorid Ameerika kõigist ülikoohdest ja kolledžitest. Ning nad ohd Verheekiga kokku leppinud kohtuda ja pisut pummeldada.

Nüüd oli tarvis Verheekile helistada, küsida, kas ta pole

pummeldamise suhtes ümber mõelnud, ja ühtlasi pisut tema arvamusi sondeerida. Ta valis mälu järgi numbri. Väljakutse jäi hulgaks ajaks ringlema kuhugi keskjaamade rägastikku, kuid viie minuti pärast oli tal igatahes Gavin Verheek toru otsas.

„Tee ruttu," nõudis Verheek kärsitult.

„Kena su häält kord jälle kuulda," ütles Callahan.

„Kuidas sinu käbarad käivad, Thomas?"

„Kell on pool üksteist. Ma pole veel riidesse saanud ja istun prantsuse kvartalis rõdul, lakun kohvi ja vahin jalakäijaid Dauphin Streetil. Mida teed sina?"

„Ära parem küsigi - minu elu pole enam mingi elu... Siin on kell juba pool kaksteist, aga sellest ajast peale, kui need kuulsad laibad kolmapäeval leiti, pole ma oma kabinetist jalga välja saanud."

„Mind ajab see lihtsalt oksele, Gavin. Ta kavatseb kohale määrata kaks natsi, mis?"

„Sellel toolil istudes ei saa ma niisuguseid küsimusi kommeneerida, saad isegi aru. Kuid mul on kuri kahtlus, et sul on õigus."

«Kahtlustada võid ka oma tagumikku. Ütle otse, kas sa oled juba näinud tema kandidaatide nimekirja, Gavin? Kindlasti uurivad teie poisid juba nende tagamaid, on ju nii? Lase tulla, Gavin, saju tead, et mind võid usaldada. Kes seal nimekirjas on? Ma ei hinga sellest mitte kellelegi."

„Mina ka mitte, Thomas. Kuid niipalju võin sulle küll kinniada, et sinu nime nende hulgas ei ole."

„Kohutav löök mulle."

„Kuidas su tüdruk ka on?"

„Missugune neist?"

Jäta nüüd, Thomas. Ikka seesama - kuidas ta on?"

„Ilus ja tark ja pehme ja õrn ja..."

„Lase edasi."

„Kes nad tappis, Gavin? Mul on õigus seda teada saada. Olen maksumaksja ja tahan kohe kuulda, kes nad tappis."

„Kuidas su tüdruku nimi nüüd oligi?"

„Darby. Kes nad tappis ja miks?"

„Ilusate nimede väljanuuskimiseks on sul annet, Thomas. Niipalju kui mäletan, saatsid sa õige mitmed tüdrukud kuradile ainult

74

sellepärast, et sulle ei meeldinud nende nimed. Vapustavaid, tuliseid naisi, kellel olid paraku labased nimed. Nii et siis Darby? Selles nimes on midagi erootilist. Millal ma teda näha saan?"

„Kust mina tean."

„Kas ta on juba sinu juurde kolinud?"

„Pole sinu, sitavarese, asi. Kuula nüüd ometi, Gavin! Kes seda tegi?"

„Kas sa siis lehti ei loe? Meil pole kahtlustatavaid. Mitte ühte. Nõnda."

„Kuid motiiv teil vähemalt on?"

„Motiive on meil lademes. Me upume vihkamisse, Thomas. Aga kombinatsioon on imelik, kas sa ei leia? Jensen ei lase end kuidagi klassifitseerida. Direktor käskis meil analüüsida viimaseid otsuseid, uurida arutusele tulevaid asju, tutvuda hääletamismotiividega ja muud sarnast jama."

„Vägev värk, Gavin: iga konse tudeng siin riigis mängib nüüd detektiivi ja püüab mõrvareid välja selgitada."

„Ja sina ei püüa?"

„Ei. Tõmbasin küll toru täis, kui asjast kuulsin, kuid nüüd olen juba kaine. Aga mu plika sellest ainult sonibki ning tuhnib igasugustes materjalides. Ta on mu päriselt saatuse hoolde jätnud..."

„Darby... Vahva nimi. Kust ta pärit on?"

„Denverist... Kas esmaspäeval ikka kokku saame?"

„Loodame. Voyles tahab, et rügaksime ööpäevad läbi, kuni meie kompuutrid meile välja laovad, kes seda ikkagi tegi. Kavatsen ka sinu tööle panna."

„Aitäh. Ma tahan sult tõelist infonnatsiooni, Gavin, mitte ainult kuuldusi."

„Thomas, Thomas! Alati ajad sa tõelist informatsiooni taga. Ja nagu alati pole mul sulle seda anda."

„Joodan su täis ja küll sa siis annad. Nagu alati."

„Miks sa ei võiks oma Darbyt kaasa võtta? Kui vana ta on? Üheksateist?"

«Kakskümmend neli ja teda pole sinna kutsutud. Võib-olla kunagi teine kord."

„Võib-olla... Aga nüüd pean ma jooksma, vana semu. Poole

75

tunni pärast pean olema direktori palge ees. Siin on kõrbehais nii vänge, et isegi nohus ninaga võib seda haista."

Callahan valis juriidilise raamatukogu numbri ning küsis, kas Darby Shaw' nimelist ühõpilast on seal täna nähtud, öeldi, et ei ole.

Darby parkis auto pooltühjale platsile Lafayette'i föderaalamet-kondade hoone ees ja suundus kohtusekretäride vastuvõturuumi esimesel korrusel. Oli reede õhtupoolik, istungeid ei toimunud ja tohutu pikad koridorid ohd peaaegu inimtühjad. Ta peatus rinnakõrgusel asuva luugi ees, piilus sealt sisse ja jäi ootama. Õige pea tuli tähtsa näoga sekretäriabi ning küsis lõuna viimast suutäit närides tooniga, mis on iseloomulik kõigile alamaile ametnikele, kes teesklevad küll abivalmidust, kuid on seda abi valmis kõige vähem andma:

„Millega võiksin teid aidata?" Darby torkas luugist sisse pabeririba. „Tahaksin tutvuda selle toimikuga."

Sekretäriabi viskas pilgu lehekesele ja vaatas siis talle pika pilguga otsa. „Milleks teil seda vaja on?"

„Mingeid seletusi pole ma kohustatud andma. Materjalid on kõigile avatud, kui ma ei eksi?"

„Pooleldi küll."

Darby tõmbas oma paberi ta sõrmede vahelt ning murdis selle kokku.

„Informatsiooni kättesadavuse seadust te ometi tunnete?"

„Kas olete advokaat?"

„Selleks, et toimikut näha, ei pea ma olema advokaat."

Sekretäriabi avas sahtli ja võttis sealt kimbu võtmeid. Pealiigutusega kutsus ta Darbyt endale järgnema.

„Eks tulge sus..."

Silt uksel kuulutas: VANDEMEHED, kuid toas polnud mitte ühtegi lauda ega tooli, ohd ainult riiulid ja kapid toimikutega. Darby vaatas imestunult ringi.

Sekretäriabi osutas sõrmega ühele riiuleist.

76

„Need peaksid olema siin. Kogu ülejäänud pahn siin toas ei puutu asjasse. Esimeses köites peaksid asuma kõik hageja avaldused ning kirjavahetus temaga. Teistes on järeldused, tõendid, kohtuistungite materjalid."

„Millal kohus toimus?"

„Möödunud suvel. See kestis üle kahe kuu."

„Millises köites asub apellatsiooniotsus?"

„Apellatsiooni pole veel vormistatud. Ma usun, et sellega on kuni 1. novembrini aega... Ega te äkki ajalehe juurest ei ole?"

„Ei ole."

„Siis on hästi. Nagu te nähtavasti teate, on need toimikud kõigile kättesaadavad. Kuid kohtunik kehtestas oma otsusega siiski teatavad piirangud. Esiteks pean ma kirja panema teie nime ning täpse aja, mil neid materjale kasutasite. Teiseks ei tohi te mitte midagi siit ruumist välja viia. Kolmandaks on teil keelatud kas või ainsatki lehte

nendest toimikutest kopeerida. Neljandaks peate kõik materjalid täpselt vanale kohale tagasi panema. Niisugune on kohtuniku käsk."

Darby silmitses umbusklikult toimikuid täistopitud riiulit. „Miks ei tohi ma koopiaid teha?"

„Seda küsige kohtunikult, eks ole? Öelge nüüd oma nimi."

„Darby Shaw."

Sekretär kritseldas selle ukse kõrval rippuvasse registreerimisraamatusse.

„Kui kaua kavatsete siin töötada?"

„Ma ei oska täpselt öelda. Kolm-neli tundi ehk..."

„Kell viis paneme oma poe kinni. Kui lahkute, leiate mu kontorist." Üleolevalt muiates tõmbas ta ukse kinni.

Darby tõstis esimese köite väljatõmmatavale lauakesele ning asus hoolega märkmeid tehes hageja avaldusi läbi sorima. Kaebus oh tuurinud juba seitse aastat, kusjuures hageja oli üks, aga kostjateks kolmkümmend kaheksa rikast korporatsiooni, kes ohd ühiselt palganud asja ajama mitte vähem kui viisteist tuntud advokaadifirmat, millest igaühes teenisid sajad juristid ning millel oli hulgaliselt tütarkontoreid üle terve riigi.

Jah, seitse aastat oli kestnud see juriidiline sõda, mis oli nõudnud

77

tohutuid kulutusi, kuid mille tulemus jäi ikka veel üsna mitmemõtteliseks. Ägedad heitlused. Kohtuotsus andis kostjatele ainult tingliku võidu. See oli ilmselt saavutatud mingeid kaudseid teid pidi, võib-olla koguni altkäemakse kasutades, väitis hageja ning nõudis kogu asja uuesti läbivaatamist. Kastitäied esildisi. Süüdistusi ja vastusüüdistusi. Sanktsioonide ja trahvide nõudmisi oli mõlemalt poolt tulnud hulganisti. Lõputud leheküljed kirjalikke vandetunnis-tusi, mis paljastasid advokaatide ja nende klientide valesid ja kuritarvitusi. Üks advokaat oli tapetud. Teine oli teinud enesetapukatse, oli jutustanud üks Darby kursusekaaslane, kes oh asja arutamise ajal kohtus abijõuna teenistust leidnud. See poiss teenis igal suvel õpperaha ühes Houstoni suures advokaadifirmas, kuid temasuguseid üksikasjadesse muidugi ei pühendatud. Midagi oh talle ometi kõrva hakanud.

Darby tõi nurgast kokkupandava tooli ning süvenes paberitesse. Juba ainuüksi vajalike materjalide väljaotsimine kippus võüna kõik need viis tundi, mis tema käsutuses ohd.

Niisugune avalikkus ei tulnud pornokinole „Montrose" põrmugi kasuks. Alati olid selle külastajad isegi pimedas varjanud oma silmi päikeseprillide taha ning püüdnud märkamatult uksest sisse lipsata.

Ent nüüd, kui ülevalt rõdult oli leitud USA Ülemkohtu liikme laip, oli koht kuulsaks saanud ning pidevalt tungles selle ees uudishimulikke fotoaparaatidega või ilma. Enamik tavakülalisi leidsid endale teise pelgupaiga. Isegi vapraimad neist julgesid sisse astuda vaid siis, kui tänav oli täiesti inimtühi.

See mees nägi välja täpselt nagu igapäevased käijad, kui ta pilku tõstmata kassast pileti lunastas: nokkmüts peas, päikeseprillid ees, džiinid jalas, lühike soeng, nahkjopp. Ta oli end osavasti maskeerinud, kuigi üldse mitte sellepärast, et oleks olnud homoseksualist ning häbenenud ennast niisuguses kohas näidata.

Oli keskööö. Ta ronis treppi mööda rõdule ning muigas kujutluse peale, et kuskil seal vedeleb Jenseni laip, köis kaelast rippumas. Rõduuks oli lukus. Sellepärast võttis ta istet parteri keskmise sektsiooni tagumises reas, eemal harvadest vaatajatest.

78

Ta polnud elus näinud ühtki pornofilmi ega kavatsenud pärast tänast õhtut neid ka tulevikus vaadata. Viimase poolteise tunni jooksul oli see tal juba kolmas säärane

urgas läbi käia. Ta ei võtnud prille eest ja püüdis mitte ekraanile vaadata. Kuid see polnud kerge ja ta vihastas.

Saalis oli peale tema veel ainult viis immest. Neli rida temast eespool suudlesid ja tuvitsesid kaks jommi. Oh, oleks tal nüüd tubli pesapallikurikas käes olnud, teinuks ta nende iharusele lühikese lõpu! Või siis jupike nailonnööri...

Hädaga välja kannatanud umbes kakskümmend minutit, tahtis ta juba lahkuda, kui kellegi käsi puudutas ta õlga. Hellitav käsi. Ta võttis asja rahulikult.

„Kas lubad enda kõrvale istuda?" küsis bassihääl otse ta kõrva juurest.

„Ei luba, ja korista oma käpad!"

Käsi kadus ta õlalt. Möödus kümmekond sekundit ja ta teadis, et uut ligitükkimist ei järgne. Bassihäälne lahkus.

Mehele, kes vihkas igasugust nilbust, oh see kõik ränk katsumus. Ta oleks tahtnud oksele hakata. Ta piilus üle õla, torkas süs ettevaatlikult käe oma nahkjopi taskusse ja tõi sealt nähtavale musta karbi mõõtudega nii umbes kuus korda kuus korda kolm tolli. Ta võttis selle põlvede vahele, tõmbas rinnataskust skalpelli, lõhestas kõrvalistme katte ning toppis karbi ringi piiludes vedrude vahele nii, et näha jäid vaid mingi lüliti ja peenike tõruke.

Ta tõmbas kopsud õhku täis. Kuigi selle põrgumasina ohd valmistanud suurimad oma ala asjatundjad, oli siiski äärmiselt kõhe sellist värki taskus kanda, kõigest paari sentimeetri kaugusel oma südamest ja teistest elutähtsatest elunditest. Isegi nüüd, kus ta oma kandamist oli lahti saanud, tundis ta end ebamugavalt.

See oli tal täna juba kolmas miinipanek ja veel üks seisis ees, teises kinos, kus demonstreeriti ühte vanamoelist heteroseksuaalset orgiat. Ta oleks ka sellega tahtnud võimalikult kähku maha saada ja seepärast ärritas hetkesituatsioon teda eriti.

Ta heitis pilgu kahe tuvitseja poole, kes filmi mõjul sattusid üha rohkem hoogu, ning soovis südamest, et nood istuksid siin veel ka siis, kui torust hakkab sisinal välja pihkuma gaasi, sähvatab tuluke

79

ja põletab tuhaks kõik, mis asub ekraani ja maisihelbeautomaadi vahel. See saab olema südantrõõmustav vaatepilt.

Kuid tema rühmitus ei tahtnud vägivalda ning süütute-süüdlaste valimatut tapmist. Tappa oli lubatud ainult neid, keda nende arvates tapmata jätta ei võinud. Nende ülesandeks oli hävitada hooned, milles nende maailmavaatega sobimatute asjadega tegeldi. Sihikule võtsid nad ainult kergesti ligipääsetavaid objekte nagu abordi-kliinikud, Kodanikuvabaduste Kaitse Liiga keskused, turvameeskonnata süütud pornoklubid. Täna oli rühmituse aktsioo-nipäev. Ja poolteise aasta jooksul polnud veel kedagi neist kätte saadud.

Tema kell näitas 00.40, oli aeg siit jalga lasta, istuda neli kvartalit eemale pargitud autosse, sõita veel kuus kvartalit eemal asuvasse kinno „Pussycat" ja varustada ka too musta kastikesega. „Pussycat" suleti kell 1.30 ja see oli nende tänaste aktsioonide ni-mekirjas kaheksateistkümnes või üheksateistkümnes, täpselt ta ei mäletanud, kuid selles oli ta küll kindel, et kolme tunni ja kahekümne minuti pärast lendab kogu Washingtoni pornokinode võrk õhku. Kokku paigutati täna laiali kakskümmend kaks niisugust karpi, mis pidid tööle rakenduma kell 4.00, kui kõik need on tühjad. Kolm ööpäev läbi töötavat kino oli nimekirjast välja jäetud: oldi ju rühmitus, kes vägivalda ei tahtnud.

Ta kohendas oma päikeseprille ning heitis viimase pilgu lõhutud polstrile enda kõrval. Põrandale loobitud papptopsikute ja maisi-helbekottide rohkuse järgi otsustades koristati seda urgast siin kõige rohkem kord nädalas. Vaeval keegi märkab

seda polstripragu ja karpi tõrukese ja kellamehhanismiga. Ettevaatlikult lülitas ta selle sisse ja lahkus.

10

Eric East polnud kunagi presidendiga kohtunud, samuti mitte kordagi oma jalga Valgesse Majja saanud. Ka Fletcher Coali polnud ta oma ilmaga näinud, kuid ta teadis juba ette, et ta seda meest ei seedi.

Aga esmaspäeva hommikul kell seitse astus ta FBI direktori

Voylesi ja K.O. Lewise kannul Ovaalkabinetti. Ei mingit naeratust ega käesurumist. Voyles ei hakanud Easti esitlemagi. President noogutas neile oma laua tagant, kuid ei tõusnud. Coalil oli nina pabereis.

Kakskümmend pomoklubi Washingtonis olid ühekorraga põlema süttinud nagu tulelondid ning mõne ahervaremed suitsesid veel praegugi. Auto aknast ohd nad näinud linna kohal hõljuvat suitsulinikut. Punkris ilusa nimega „Angela" oli öövaht saanud raskeid tulehaavu ning tema ellujäämiseks oli vähe lootust.

Tund tagasi ohd nad saanud teate, et ühte raadiojaama oli helistanud keegi tundmatu ning teatanud, et vastutuse nende tulekahjude eest võtab endale Põrandaalune Armee. Ühtlasi oli helistaja tõotanud Rosenbergi surma tähistamiseks niisuguseid aktsioone lähemas tulevikus veelgi.

Piinliku vaikuse katkestas president ise. Easti arvates nägi ta väsinud välja - ilmselt oli tund tema jaoks liiga varajane.

„Mitu pommiplahvatust te registreerinud olete?"

„Washingtonis kakskümmend," vastas Voyles, „seitseteist Baltimore'is ja umbkaudu viisteist Atlantas. Tegevus oli suurepäraselt koordineeritud, sest eranditult kõik pommid lõhkesid täpselt kell 4.00 hommikul."

Coal vaatas oma paberite kohalt üles. „öelge nüüd ausalt, direktor, kas teie usute seda Põrandaaluse Armee juttu?"

«Käesoleval hetkel om nemad ainukesed, kes on vastutuse enda peale võtnud. Teiseks on see tõesti nende käekiri, nii et asi on rohkem kui tõenäoline." Voyles ei vaadanud Coali poolegi, kuigi vastus oli määratud talle.

„Ja millal süs kavatsete neid arreteerima hakata?" küsis president.

„Otsekohe, kui meil on selleks küllaldast alust, mister president. Me ei või seadustest üle astuda, saate isegi aru."

„Kui ma õigesti aru saan, on too seltskond üks teie põhilisi kahtlusaluseid Rosenbergi ja Jenseni tapmise asjus. Peale selle olete nähtavasti kindel, et kohtuniku Texases tapsid nimelt nemad ja viiskümmend kaks plahvatust panid möödunud ööl toime samuti nemad. Ma ei saa aru, kuidas võite lasta neil karistamatult tappa ja

pomme panna? Pagan võtaks, direktor, me oleme ju piiramisrõngas!"

Voylesi kael tõmbus purpurpunaseks, kuid ta ei vastanud midagi. Kogu aeg vaatas ta presidendi terase pilgu all kuhugi kõrvale. K.O. Lewis köhatas ja lausus:

„Mister president, kui lubate, siis tahaksin märkida, et me pole sugugi veendunud PAA osavõtus Rosenbergi ja Jenseni mõrvast. Tegelikult on nad ainult ühed paljudest kahüusalustest - ühed vähemalt tosinast. Nagu ma juba varem märkisin, pandi mõrvad toime erakordselt puhtalt, hästiorganiseeritult ja professionaalselt."

Nüüd astus ette Coal.

«Nähtavasti tahate öelda, mister Lewis, et teil pole aimugi, kes võis nad tappa, ja et on väga võimalik, et see asi ei selgu võib-olla kunagi?"

„Ei, seda ma küll ei ole öelnud. Me leiame nad, kuid see võtab aega."

„Kui palju aega?" Presidendi küsimus oli diletantlik ega väärinuks isegi esimese kursuse tudengit ja vastata sellele oli täiesti võimatu. East hakkas presidenti selle küsimuse eest jalapealt vihkama.

«Mitmeid kuid," pomises Lewis.

„Kui mitu kuud?"

«Õige mitu."

President pööritas silmi ja vangutas pead, tegi siis ette äärmiselt põlgliku näo, tõusis ja marssis akna juurde. Edasised sõnad rääkis ta aknasse.

„Ma ei tahaks uskuda, et te ei näe möödunudöiste plahvatuste ja nädala alguse mõrvade vahelist seost. Ega midagi - võib-olla olen hoopis mina see, kes paranoiat põeb..."

Voyles vahetas Lewisega välkkiire mõistva pilgu. Ta oleks võinud presidendi kohta lisada veel, et see ei kannatanud mitte ainult paranoia, vaid ka alaväärsuskompleksi, tagakiusamismaania, de-biilsuse, täieliku vastutusvõimetuse ja palju muu samase käes.

President jätkas ja ikka aknasse:

„Mu närvid ütlevad niimoodi täielikult üles, kui ringi hulguvad igasugused mõrtsukad ja pommipanijad. Ja kes saaks seda mulle

82

süüks panna? Meil polegi juba kolmkümmend aastat presidente tapetud..."

Oh, teie olete meie arvates küll väljaspool ohtu, mister president," ütles Voyles teatud sarkasmiannusega hääles. «Teie salateenistus ei lase ohje hetkekski peost."

«Vägev küll... Aga öelge siis, miks on mul kogu aeg tunne, et elan nagu Beirutis?" küsis president aknalt.

Coal näis tajuvat hetke piinlikkust ja võttis kiiresti laualt ettekande, viibutades seda Voylesi nina ees nagu koolipapa ulakust teinud jõmpsika ees.

«Siin on lühike nimekiri potentsiaalsetest Ülemkohtu asendusliikmetest. Selles seisab kaheksa nime, igaühele lisatud kandidaadi lühi biograafia. Alustasime kahekümnest nimest, kuid mister president, peaprokurör Horton ja mina isiklikult luhtasime välja kaksteist Mitte keegi neist ei aima, et nende kandidatuuri arutatakse."

Voyles vahtis endiselt kõrvale. President lonkis oma laua taha tagasi ning tõstis koopia sellest nimekirjast silmade ette. Coal jätkas:

«Mõned neist kandidaatidest on mõnes suhtes vaidlustatavad ja kui me need siiski ette paneme, siis tuleb meil maha pidada paras sõda Senatis, et nad kinnitataks. Tore oleks, kui me seda sõda kohe ei peaks alustama, sellepärast peavad need nimed jääma täielikku saladusse."

Voyles pööras nagu ussist nõelatult pead ja vaatas Coalile otse silma.

„Te olete idioot, Coal! Oleme teinud niisuguseid kontrollimisi varemgi ja ma võin teile otse näkku öelda, et püüa kuidas tahes, aga kassi kotis ikkagi ei peida. Teie tahate, et me teie kandidaatide kohta iga väikseimagi patustamise välja uuriksime ja loodate seejuures, et viimane kui tolgus, kellega me räägime, oma lõuad peaks? See ei ole võimalik, poju!"

Coal astus silmade välkudes otse Voylesi ette.

«Võite istuda oma kannikad verivilli, aga hauduge välja, kuidas ükski i täpp sellest nimekirjast enne ajakirjanduse lõugade vahele ei satuks, kui uued kohtunikud paigas on! See on teie töö... direktor. Taote igale augule prundi ette, nii et mitte üks piuks ei tuleks, selge?"

83

Ka Voyles oli end püsti ajanud ja sihtis nimetissõrmega Coalile rindu:

„Kuulge, teie, persevest: kui soovite oma kandidaate kontrollida, siis tehke seda ise, aga mulle ärge lollide nõudmistega kukile tulge!"

Lewis astus rinnaga meeste vahele ning ka president oli end laua taga püsti upitanud. Mõne hetke jooksul ei saanud keegi sõna suust. Coal viskas peos oleva paberi lauale ja astus, silmad maas, paar sammu tagasi. President asus rahusobitaja ossa: „Istuge, Den-ton, istuge ometi!"

Coali silmist laskmata võttis Voyles uuesti istet. President naeratas Lewisele heakskiitvalt ja siis istusid nad juba kõik.

„Einoh, eks meil ole kõigil närvid krussis," lausus president lepitavalt.

Lewis sõnas rahulikult:

„Me muidugi kontrollime isikuid, kes seisavad teie nimekirjas, mister president, ja teeme seda nii konfidentsiaalselt kui vähegi võimalik. Kuid nagu te vast isegi mõistate, pole meil võimalik kõiki, keda küsitleme, vaikima sundida."

„Muidugi mõistan ma seda, mister Lewis. Siiski paluksin ma teilt äärmist ettevaatust. Meie kandidaadid on kõik noored mehed ja nad tõlgitsevad Konstitutsiooni veel kaua aega pärast minu surma. Nende vaated on kõigutamatult konservatiivsed ja asja avalikuks tulles paneks ajakirjandus nad koos naha ja karvadega nahka. Meile ei tohi teadmatuks jääda ükski nende patukene, soolatüügas või perekonnasaladus. Nad ei tohi olla suitsetanud mitte ainsatki piibutäit oopiumi, neil ei tohi olla lapsi väljaspool abielu, maksmata jäetud makse, kavatsust oma abielu lahutada, veel vähem võivad nad ülikooliajal mõnesse radikaalsesse gruppi kuulunud olla. Saite aru? Mitte mingisuguseid üllatusi meile."

„Kõik on arusaadav, kuid siiski ei saa me garanteerida, et meie järelepärimised täielikku saladusse jääksid."

«Vähemalt proovige, eks?"

„Just nii, söör!" Lewis võttis nimekirja ja ulatas Eric Easti kätte. „Kas see on kõik?" urises nüüd Voyles.

84

President kõõritas Coali poole, kuid see ei teinud neist enam väljagi ning jalutas omakorda akna alla.

„Jah, Denton, see on kõik. Paluksin väga, et mu kandidaadid oleksid kontrollitud kümne päeva jooksul. Ülemkohus tuleb täiskoosseisu vüa nii kähku kui võimalik."

Voyles tõusis.

„Te saate meie aruande kümne päeva jooksul, sõõr."

Callahan oli maruvihane, kui ta Darby korteri ukse taga kolkis. Ta hinges valitses mingi hämmeldus, mõtted ei tahtnud koos seista ja tal oli vaja nii mõndagi südamelt ära öelda. Kuid tõele au andes oli midagi, mida ta tahtis salamisi veel rohkem kui väikese riiuga auru väljalaskmist. Darby vältis teda juba neljandat päeva, barrikadeerides enda juriidilise raamatukogu viiendale korrusele ja mängides detektiivi. Ta jättis loenguid vahele ega vastanud Callahani helistamistele, ühesõnaga - hülgas ta raskel hetkel. Kuid samas teadis Callahan ka seda, et niipea, kui ta Darbyt uksel näeb, ununeb kogu vimm ja ta naeratab tüdrukule magusasti.

Tal oli kaasas liitrine veinipudel ning kuulus pizza „Mama Rosast". Oli laupäeva õhtu ja kell oli kümme läbi. Ta koputas veel kord ning jäi silmitsema mõlemal pool tänavat seisvaid nägusaid eramuid ja ridamaju. Uksekett kolksatas ja juba kleepus naeratus ta näole. Hüljatustunne oli kadunud.

„Kes seal on?" küsis Darby ketti eest võtmata.

„Thomas Callahan, kui mäletad veel niisugust... Seisan põlvili su ukselävel ning anun sisselaskmist. Kui seda teed, siis võiksime jälle koos mängida ja sõbrustada."

Uks avanes ja Callahan astus sisse. Darby võttis talt pakikesed ja puudutas oma põsega ta põske.

„Kas oleme jälle sõbrad?" päris Callahan.

‚Jah, Thomas. Mul oli vahepeal lihtsalt kole palju tegemist." Callahan järgnes talle läbi tillukese kabineti kööki. Laual oli arvuti ning tohutud virnad pakse raamatuid.

„Ma helistasin sulle järjest. Miks sina mulle ei helistanud?"

„Mind ei olnud kodus," ütles Darby laegast lahti tõmmates ja sealt korgitseri võttes.

85

„Sul on ju automaatvastaja. Pajatasin terve selle lindi täis."

«Kavatsed sa hakata riidu kiskuma, Thomas?"

Callahan vaatas ihalevalt ta paljaid sääri. „Oo ei! Ma vannun: ma ei ole hull. Palun anna mulle andeks, kui ma sulle kurvana näin."

Jäta!"

„Millal me voodisse läheme?"

„Oled sa siis nii unine?"

„Kõike muud kui unine. Sa mõtle ise, Darby - olen elanud sinuta tervelt kolm ööd!"

„Viis. Mis pizza see on?" Ta tõmbas pudelil korgi pealt ning täitis kaks klaasi. Callahan jälgis põlevisilmi iga ta liigutust.

„Oh, üks neist laupäevastest spetsiaalpizzadest, kuhu on kokku segatud kõik, mis muidu solgiauku kuuluks: krevetisabad, munad, vähilakad. Ja ka vein on kõige odavamat sorti. Mul on rahadega kitsas käes, pealegi pean homme ära sõitma, nii et kokkuhoid on igati oma kohal. Ja et pean ära sõitma, siis arvasin ma targemaks veeta see öö sinu kaisus, kui et sattuda kiusatuse sisse mõne Washingtoni nägusa neiu läbi, kes muude võlude juures põeb veel tripperit. Mis sina sest plaanist arvad?"

Darby avas pizzakarbi.

„See näeb välja nagu pipravorst..."

„Ma küsin sult: kas tuled minuga voodisse?"

„Võib-olla hiljem. Joo oma veini ja me lobiseme veidi. Kaua aega enam pole me saanud õieti vestelda."

„Mina olen. Mina vestlesin su automaatvastajaga terve nädal läbi."

Ta võttis oma veiniklaasi ja pudeli ning järgnes Darbyle kabinetti. Darby luhtas stereovastuvõtja sisse ning nad võtsid diivanil mugavad poosid sisse.

„Lakume end õige täis," tegi Callahan ettepaneku.

„Küll oled sa täna romantiline!"

„Midagi romantilist on mul ka sinu jaoks varuks."

„Sa jõid jälle terve nädala?"

„Tervet nädalat ei joonud. Kõige rohkem kolmveerand nädalat. Ja seegi oli sinu süü - miks sa ennast kätte ei andnud?"

86

„On sinuga midagi lahti, Thomas?"

„Mul on tantstõbi, ma värisen kannatamatusest, olen viimseni üles kruvitud ja mul on vaja partnerit, et mitte kuristikku langeda. Mis on sinu ettepanek?"

Joome end ainult poolenisti täis." Darby maitses oma klaasist ning sirutas oma jalad talle sülle. See pani Callahanil hinge kinni.

„Millal lennuk läheb?" küsis tüdruk.

Callahan kallas terve klaasitäies endale ühekorraga kurku.

„Pool kaks. Otsereis Washingtoni. Kelle viieks pean end registreerima ja kell kaheksa on pidulik lõuna. Pärast lõunasööki olen ma sunnitud minema armuseiklusi otsima."

Darby kihistas naerda.

„Hästi, hästi, armuseiklustega tegeleme mõne minuti pärast. Kuid kõigepealt räägime." Callahan ohkas kergendatult.

„Võin rääkida kõige rohkem kümme minutit, süs ma minestan."

„Mis sul siis esmaspäeval seal õieti ees on?"

„Kaheksa tundi peadpööritavaid kõnesid Viienda paranduse tulevikusaatusest, mille kokkuvõtteks koostab redaktsioonitoimkond otsuse, mida keegi ei suuda oma südames heaks küta. Teisipäeval järgnevad vaidlused, tehakse uus otsus, kindlasti mitmes variandis, mille peale me tunnistame, et pole suutnud midagi korda saata, kuulutame konverentsi lõppenuks ning läheme laiali. Tagasi jõuan ma teisipäeva hilisõhtul ja mulle meeldiks väga tähistada seda sündmust kusagil kenas restoranis piduliku õhtusöögiga, mille lõppedes läheksime minu poole, et viita aega intellektuaalse vestluse ja animaalse seksiga. Kuhu pizza jääb?"

„Kohe tassin selle siia."

„Ära mine kuhugi. Ma pole põrmugi näljane," lausus Callahan ta sääri siütades.

„Miks sa üldse käid niisugustel konverentsidel?"

„Sest ma olen lüge, sest ma olen professor, ja need on niisugused ametid, kus tuleb vahetevahel kokku saada tervest riigist kokku kutsutud endasuguste õpetatud kõlupeadega ning sepitseda resolutsioone, mida keegi ei loe. Kui ma sõitmata jätaksin, leitaks dekanaadis, et mul ei jätku tahtmist anda oma

87

panust akadeemilisse teadusse."

Darby valas klaasid uuesti täis.

„Sa oled täna kuidagi väga krampis, Thomas..."

„Tean. See oli väga vastik nädal. Ma ei leia rahu mõttest, et käputäis koopainimesi hakkab nüüd Konstitutsiooni ümber kirjutama. Kümne aasta pärast elame politseiriigis. Ja mina ei saa mitte millegagi sellele vastu seista, ainult täis võin ma end lakkuda."

Darby maitses väikeste lonksudega veini ning jälgis teda ainitise pilguga. Muusika mängis vaikselt ning lamp heitis neile vaid nägusa varjatud valgusringi.

„Ma hakkan vinti jääma," teatas ta.

„Sinuga on ikka nii: poolteist klaasi veini ja kogu laul. Kui oleksid iirlanna, võiksid juua öö läbi..."

„Mu isa oli poolenisti šotlane."

„See pole päris see..." Callahan asetas oma jalad teelauale ja lasi end täiesti lõdvaks, kogu aeg Darby sääri paitades. „Kas ma tohin su varbaküüsi värvida?"

Darby ei vastanud. Tema varbaküüntest oli Thomasele saanud omaette fetiš ja ta nõudis, et Darby laseks tal vähemalt kaks korda kuus võõbata need erepunaseks. Nad olid sellist rituaali näinud filmis „Bull Durham" ja kuigi Callahan polnud kaugeltki nii nett ja karske kui Kevin Costner, oli selle tegevuse intiimsus hakanud Darbyle meeldima.

«Nii et varbakesed jäävad siis täna ära?"

„Võib-olla natuke hiljem... Sa näed täna kuidagi väsinud välja."

«Ma vaid lõdvestan end, kuid mu mehejõud on erk ja ärkvel, nii et sul ei õnnestu must vabaneda rumala ettekäändega, et ma olevat väsinud."

«Joo parem veini..."

Seda Callahan tegigi ja puges veel sügavamale sohvanurka. „Nonii, miss Shaw, kes siis seda ikkagi tegi?"

„Professionaalid. Kas sa lehti lugenud ei ole?"

„Seda muidugi. Kuid kes seisab professionaalide taga?"

„Ma ei tea... Pärast eilset ööd ollakse üksmeelsel veendumusel, et Põrandaalune Armee..."

„Kuid sina ei ole selles veendunud?"

88

„Ei. Mitte kedagi pole arreteeritud. Ja mitte ainult sellepärast ei kahtle ma..."

«Nii et sinul isiklikult on keegi kõikidele tundmatu kahtlusalune?"

„Jah, mul oli üks kahtlusalune, kuid praegu pole ma selles enam nii väga kindel. Kulutasin kolm päeva ta jälgede ajamiseks, ajasin koguni oma niru raaliga mõned otsad kokku ning printisin välja kõhnukese toimiku, mille aga lõpuks prügikasti viskasin."

Callahan jäi talle üksisilmi otsa vahtima.

„Kas tahad sellega ütelda, et jätsid kolm päeva loengud vahele, peitsid end minu eest, töötasid ööd läbi ja mängisid Sherlock Holmes'i ainult selle nimel, et midagi prügikasti visata?"

«Nojah, aga prügikast on veel tühjendamata ja tegelikult on mu järeldused laual."

„Ma ei suuda seda uskuda. Kui ma nädal aega üksi ja õnnetuna asu leidmata ringi hulkusin, arvasin ma, et kõik see on asja pärast. Ma arvasin, et mu kannatused on vajalikud meie maa hüveolu nimel ning et sa oled katki hammustanud kõva pähkli ning teatad mulle täna - või hiljemalt homme -, kes selle mõrtsukatööga siiski hakkama sai."

«Seda on võimatu välja selgitada... või vähemalt tavaliste võtetega võimatu. Pole mingeid ühtelangevusi, pole neid kahte mõrva siduvat niiti. Oleksin fakulteedi raali peaaegu sisse kõrvetanud..."

«Hahaa! Ja mida mina üüesin? Sa unustad, mu kallis, et mina olen geenius konstitutsioonilise seadusandluse alal, ja mina teadsin silmapilk, et Rosenbergi ja Jenseni vahel pole rohkem ühist kui mõlema mustad talaarid ning saadud ähvarduskirjad. Natsid, «kõrgema rassi" esindajad, ku-kluks-klanlased või mafioosod lõid Rosenbergi mättasse sellepärast, et ta oli Rosenberg, ja keegi teine Jenseni sellepärast, et Jenseni elukombed ärritasid teda ja et Jense-nit oli lihtne tabada."

«Noh, miks sa siis ei helista FBI-sse ja sellega oma aimusi ei jaga? Olen kindel, et nad ootavad sinu kõnet pikisilmi..."

«Ara nüüd vihasta... Anna andeks, palun!"

«Sa oled eesel, Thomas!"

«Olen küll, aga sina armastad mind ikkagi, eks ole?"

89

„Ma ei tea."

«Kas ikka veel ei saa me voodisse minna? Sa ju lubasid..."

„Eks näe..."

Callahan pani klaasi lauale ja keeras end Darbyle peale.

«Kuula, mis ma sulle ütlen, lapsuke: ma loen su toimiku läbi, hästi? Ja siis arutame selle läbi, hästi? Kuid mu nõder aju ei hakka enne tööle, kui oled võtnud mu raugest ja tudisevast käest ning mu oma voodisse viinud."

«Ah, unusta mu toimik..."

„Ma palun sind, Darby... Kurat võtaks, ma ju palun..."

Darby põimis käed ümber ta kaela ja tõmbas ta enda vastu. Nende suudlus oli pikk, tugev, niiske, peaaegu metsik.

11

Politseinik vajutas kellanupule, mille kõrval seisis nimi GRAY GRANTHAM ning hoidis seda all vähemalt kakskümmend sekundit. Siis laskis ta nupu lahti. Ja siis vajutas veel kakskümmend sekundit. Paus. Kakskümmend sekundit. Teda ajas see naerma, sest ta teadis, et Grantham oli nagu öökull, magas kõige rohkem kolm või neh tundi ööpäevas, aga nüüd kellas ta siin nagu pöörane ja vali tirin esikus kostis ukse tahagi selgesti kätte. Ta vajutas uuesti ning kiikas läbi trepikojaakna oma patrullauto poole, mille oli igasuguste reeglite vastaselt jätnud kõnniteele laterna alla. Kuid oli koidueelne aeg, pealegi pühapäeva hommikul, ning tänav oli täiesti tühi... Kakskümmend sekundit. Paus. Kakskümmend sekundit.

Äkki oli Grantham surnud? Või oli ta trimpamisest segi või koguni ööseks kuhugi pummeldama jäänud? Või oli tal kaisus mõni plika ja ta ei kavatsenudki end segada lasta? Paus. Kakskümmend sekundit...

Valjuhääldi klõpsatas. „Kes seal on?"

«Politsei!" käratas mustanahaline politseinik ja talle tegi nalja rõhutada just seda sõna.

„Mis teil vaja on?" küsis Grantham.

„Võib-olla on mul läbiotsimisorder," oli politseinik peaaegu naerma puhkemas.

„Cleve, sina või?" mahenes Granthami hääl ja kõlas nüüd peaaegu kaeblikult. «Kes siis veel?"

„Mis kell on, Cleve?"

„Peaaegu pool kuus."

„On midagi äkilist või?"

«Kust mina tean. Mulle Seersant seda teatama ei tulnud, käskis su ainult üles peksta, sest ta tahtvat sinuga rääkida."

«Miks ta ei võiks vahel minuga ka ristiinimese ajal rääkida?"

„Jabur küsimus, Grantham." Lühike vaikus.

„Jää-ah, vist küll... Nü et ta tahab süs nüüd kohe minuga rääkida?"

«Kohe ei taha - ta andis sulle pool tundi aega. Käskis sul kell kuus kohal olla." «Kuskohas?"

«Neljateistkümnendal tänaval «Trinidadi" staadioni kõrval on üks väike kohvik. See on hämar ja vaikne ja Seersandile niisugused kohad meeldivad."

«Kust kurat ta küll oskab niisugused kohad välja nuuskida?"

«Reporteri kohta esitad sa liiga lolle küsimusi, tead... Kohviku nimi on „Glenda" ja ma soovitan sul kohe minema hakata, muidu jääd hiljaks."

«Kas sina ka tuled?"

«Kaen korra üle ukse, kas teil on seal ikka küllalt julge."

„Ise ju ütlesid, et see on kõrvaline koht."

„Ongi kõrvaline... selle linnajao kohta. Leiad sa selle üles?"

„Küll leian... Ütle talle, et tulen niipea kui vähegi saan."

„Ilusat päeva sulle, Grantham."

Seersant oli vana mees väga tumeda naha ja igasse kanti tolkneva metsiku halli juustepadrikuga. Täiesti läbipaistmatutest päikeseprillidest loobus ta ainult magama heites ning tema kaasteenistujad Valge Maja läänetiivast arvasid, et ta on pime. Pea kallutas ta alati ühele küljele ja naeratas nagu Ray Charles. Tuhatoose tühjendades ja

tolmu pühkides põrkas ta alatihti vastu uksepiitu, astus aeglaselt ja ettevaatlikult otsekui samme kokku hoides.

91

Alati oli ta tegevuses, alati oli tal naeratus näol ja alati oli tal lahke sõna varuks nendele, kes vaevaks võtsid teda kõnetada. Kuid enamasti ei tehtud temast väljagi ja suhtuti temasse kui vanasse sõbralikku ja ustavasse neegrist koristajasse.

Ent tegelikult nägi Seersant ka läbi seina. Tema territoorium oli läänetiib, kus ta oli koristamas juba kolmkümmend aastat. Koristamas ja kuulamas. Koristamas ja kõike nägemas. Ta koristas üles kõik fraasid, mida mõni tähtis persoon koormatusest tingitud tähelepanu lõdvenemise tõttu tühise mustanahalise ees kuuldavale tõi.

Ta teadis eksimatult, millised uksed pärast tööpäeva lukustamata jäid, millised seinad kõige õhemad olid ja millise tuulesuunaga jutud kõige kuuldavamad olid. Ta võis silmapilkselt õhku haihtuda ja samas jälle kohal olla, ning alati just seal, kus väga tähtsad persoonid teda näha ei võinud.

Enamiku sellest, mida ta teada sai, hoidis ta endale. Kuid vahel, kui kõrvu hakkas midagi eriti magusat, mida mõne eriti tähtsa sündmusega seostada sai, leidis ta, et oleks kahju, kui niisugune informatsioon kaduma läheks. Kuid ta oli selle edasiandmisega piiritult ettevaatlik, sest pensionini oli tal jäänud kõigest kolm aastat ja ta ei võinud riskida.

Mitte keegi ei osanud mitte kunagi kahtlustada informatsioonilekkes Seersanti. Valges Majas oli küllalt lobasuid, kellel nhkuinii polnud suurt midagi teha peale süü üksteise kaela veeretamise. See oli Seersandi arvates ütlematult kena nali, kui sai mõne loo edasi anda - enamasti „Posti" reporterile Granthamile. Siis jäi tal üle ainult oodata selle ilmumist trükimustas ning salamahti pihku itsitada, kui pead hakkasid lendama ja Valge Maja alusmüürideni kõikus.

Ta oli laitmatu teabeallikas ja kohtus ainult Granthamiga. Tema poeg Cleve oli politseinik, kelle hooleks oli antud nende kohtumiste korraldamine, mis toimusid alati väga kummalisel ajal ja kummalistes kohtades. Seersandil olid ta päikeseprillid ees. Grantham kandis samasuguseid, millele lisandus salakohtumistele kohane hall kaabu või soni. Tavaliselt hulkus Cleve kusagil läheduses ning pidas publikut silmas.

Seekord jõudis Grantham „Glendasse" paar minutit pärast kuut

92

ja marssis otse ühte latrisse tagumises seinas. Kohvikus istus veel kolm külastajat. Glenda ise praadis kassaaparaadi läheduses härja-silmi. Cleve toetas oma laia taguotsa tooliservale ja pidas teda silmas.

Seersant ja Grantham surusid teineteisel kätt. Tass auravat kohvi juba ootas Granthami.

„Anna andeks, et natuke hiljaks jäin," lausus ta.

„Pole häda, vennas. Rõem sind näha," kähistas Seersant käriseva häälega, mida oli raske sosinaks kahandada. Ega pealtkuuljaid muide polnudki.

Grantham maitses kohvi.

„Kibe nädal teil seal Valges Majas..."

„No seda võib nüüd küll öelda. Lärmi rohkem kui dollari eest. Ja kus selle rõemu ots!"

„Kas tõesti?" Ühtki kirjalikku märget Grantham neil kohtumistel ei teinud. Juba esimesel korral, kui nad olid kehtestanud oma suhtlemisreeglid, oli Seersant otsustavalt igasuguste plokkide ja pliiatsite vastu olnud.

„Jääh. Too uudis kohtunik Rosenbergist pani presidendi ja ta poisid rõemust lausa kargama..."

„Aga uudis kohtunik Jensenist?"

„Noh, nigu sa ise nägid, käis president küll ta matustel, aga sõna võtma ei akand. Kõne oli valmis kirjutatud, aga ta mõtles ümber, sest kuda sa ikka akkad ühte lillat kiitma."

„Kes selle kõne kirjutas?"

„Eks ikke ta kõnekirjutajad. Päämiselt Mabry. Kriipseldas terve neljapääva läbi, a' kõik lendas prügikorvi."

«Rosenbergi matustel käis president ju samuti."

„Jää-äh, käis ikke. Aga ei taht kudagi minna. Ütles, et läheks parem selleks päävaks ära põrgu. Kuid viimaks rääkis Coal ta surnuks ja ta läks. Rosenbergi surmaga on ta väega rahul. Kolmapäával oleks peaaegu tralliks läind. Eks va saatusejumal ula-tand talle jälle käe. Nüid ei jõua ta kudagi ära oodata, millal saab Ülemkohtusse oma poisid sokutada."

Grantham kuulas kikkiskõrvu. Seersant jätkas:

„Nad panid nimekirja kokku. Esiotsa oli sääl kakskümmend või

93

midagi mine, siis pügasid nad selle kaheksa pääle."

„Kes pügas?"

«Kes... Eks ikke president ja Fletcher Coal kahe pääle. Nad pelgavad irmsasti, et nende soperdis võiks mõnele teatavaks saada. Ega sääl kedagi pääle noorte ja väega konservatiivsete poiste kedagi pole, ja needki üsna tundmata mehed."

„Nimesid sa ei tea?"

„Tean ainult kahte. Üks on keegi Pryce Idahost, teine MacLaw-rence Vermontist. Teisi ma ei tea, Arvan, et need mõlemad on föderaalkohtunikud oma osariikides. Ja sellega on mu teadmistel lõpp."

„Mida juurdluse koha pealt kuulukse?"

„Pole midagi erilist kuulda, aga nagu sa tead, oian ma oma kõrvad ikke lahti. Paistab sedaviisi, et nad on sellega puntras." „Veel midagi?"

«Mitte midagi... Miilas sa selle pommi sisse paned?"

„Kohe hommikusse lehte."

„Nalja saab."

„Aitüma sulle, Seersant."

Päike oli vahepeal tõusnud ja kohvikusse siginenud rohkem rahvast. Cleve lonkis lähemale ja istus isa kõrvale. „Aeg on otsad kokku võtta, mehed..." ‚Juba võetud," kostis Seersant. Cleve laskis pilgul ringi käia.

„Teeme siis säared. Grantham läheb esimesena, siis mina, aga taat võib kükitada, kaua tahab." „Väega lahke sinu poolt," urises Seersant. „Aitüma, poisid!" ütles Grantham ja lonkis ukse poole.

12

Verheek jäi hiljaks nagu alati. Nende kahekümne kolme aasta pikkuse sõpruse jooksul polnud veel kordagi juhtunud, et ta oleks hilinenud ainult paar minutit. Tal puudus ajataju ja ta ei tundnud selle pärast mingit muret. Kell oli tal küll olemas, kuid ta ei vaadanud seda kunagi. Hilinemine oli Verheeki arvates alles see, kui ta

94

tuli kohale vähemalt tund hiljem, mõnikord ka kaks, eriti sus, kui oli ootama pannud inimese, keda sõbraks pidas ja kellest ta teadis et see talle andestab, sest tema kombeid tundes tuleb ka ise tükk aega pärast kokkulepitud kellaaega.

Nõnda istus Callahan juba tund aega baaris, mis sobis tema meeleoluga suurpäraselt. Pärast kaheksat tundi pseudoteaduslikke debatte vihkas ta nii Konstitutsiooni kui neid, kes Konstitutsiooni õpetasid. Ta lihtsalt pidi ühe käraka panema ja pärast kahte chi-vas't jääga tundis ta end hulga paremini. Pudelirivi taga paiknevast peeghst jälgis ta oma peegelpilti ja seda, millal ilmub lävele Gavin Verheek. Mis ime siis, et sõber eraadavokaadina vastu ei pidanud - sel ju iga minut arvel...

Kui talle kolmas topeltviski nina alla pandi, näitas kell üksteist minutit seitse läbi ning Verheek veeres uksest sisse, istus tema kõrvale ning telhs endale õlut.

„Anna andeks, et hilinesin" ähkis ta Callahani kätt raputades. „Aga ma teadsin, et sul pole midagi selle vastu, kui saad oma chi-vasega natuke aega neljasilmajuttu ajada."

„Sa paistad päris võhmal olevat," märkis Callahan teda teravasti silmitsedes. Vana ja väsinud. Verheek vananes silmnähtavalt ja muudkui kogus aga kõhtu. Viimasest kohtamisest saadik oli ta juustepiir veel tolli jagu taganenud ning ta kartulivõsude värvi näole siginenud silmade alla mustendavad kotid. „Ütle, palju sa nüüd juba kaalud?"

„Pole iga turaka asi," ühmas Verheek õlut rüübates. „Kus me laud on?"

„Panin selle kinni poole kaheksaks, sest olin kindel, et jääd vähemalt poolteist tundi hiljaks."

„Sel juhul ei jäänud ma üldse hiljaks."

„Võib ka niimoodi võtta. Tulid otse töölt?"

„Tööl ma nüüd elangi. Direktor nõuab meilt vähemalt sada tundi tööd nädalas, kuni midagi paistma hakkab. Naisele küll lubasin, et hiljemalt jõuludeks olen jälle kodus..."

«Kuidas su naise käsi ka käib?"

«Kenasti. Ta on väga kannatlik daam. Saame sellest ajast, kui ma oma kabinetis elan, palju paremini läbi."

95

Verheeki nüüdne naine kandis järjekorranumbrit 3 - seitsmeteistkümne aasta jooksul.

„Peaksin vist ka teda vaatama minema..."

„Ei, sa ei pea. Oma esimese kahe naisega abiellusin ma puhtalt seksi pärast ja see meeldis neile nii väga, et hakkasid seda teistelegi jagama. Selle naisega abiellusin ma raha pärast ja mida sellest rahast ikka vahtida. Ta ei avaldaks sulle mingit muljet." Ta rüppas kannust viimase tilga. „Mitte ei tea, kas ma ikka pean tema surmani vastu..."

„Kui vana ta siis on?"

„Ära küsi. Aga ma armastan teda tõeliselt, kas tead. Ausalt. Kuid pärast kahte aastat olen siiski hakanud aru saama, et meil pole absoluutselt midagi ühist peale tervadatud tähelepanu aktsiate kursi vastu börsil." Ta viipas baarimehele: „Veel üks õlu, palun!"

Callahhan muigas ning rüüpas oma klaasist. „Aga palju ta väärt on?"

„Noh, mitte just niipalju nagu ma lootsin. Tegelikult ma ei teagi täpselt. Midagi viie miljoni kandis, arvan. Ta oli nii oma esimesel kui teisel mehel püksid viluks löönud ja abiellus minuga nähtavasti ainult uudishimust, et kuidas üks keskmine ameeriklane ka maitseb. Lihtsalt vahelduse mõttes. Olevat vapustav, ütleb ta. Seks niisamuti. Aga seksi kohta on nad kõik seda öelnud..."

„Oled alati nutunaisi üles korjanud, Gavin, juba ühkoolist saadik. Sa tõmbad neurootilisi ja melanhoolseid naisi ligi."

‚Ja nemad mind." Ta pööras kannupõhja lae poole ning kummutas poole selle sisust endale korraga kurku. „Miks kuradi päralt me alati just selles kõrtsis sinuga õhtust söömas käime?"

„Kust mina tean? Ju see süs see paljukiidetud traditsioon ongi. Toob meelde meie õpiaastad."

„Me vihkasime oma õigusteaduskonda, Thomas. õppimise ajal vihkavad oma kooli kõik. Ja kõik vihkavad ka seaduseväänajaid."

„Sa oled väga kurjas tujus..."

„Anna andeks. Sellest minutist, kui nad nood korjused avastasid, olen maganud kokku kõige rohkem kuus tundi. Direktor röögib mu peale vähemalt viis korda päevas. Ja mina röögin igaühe kahal, kes minust alamal seisavad. Meil on seal ühte-

96

kokku üks suur röökimine."

„Tee oma õllele põhi peale, suur röökija. Meie laud ootab meid. Sööme kenasti kõhukesed täis, ajame juttu ja katsume paar tundi teineteise seltsist rõõmu tunda."

„Ma armastan sind rohkem kui oma naist, Thomas. Kas sa ka tead seda?"

„Sellega sa kurjategijaid ei paljasta."

„Ka see on õige..."

„Nad järgnesid maitre d'hotel’ile väikesse nurgalauda, kus istusid alati. Callahan telhs uued joogiportsjonid ning lisas, et söögiga pole neil kiiret.

„Kas sa seda neetud soperdist Postist lugesid?" küsis Verheek.

„Visaksin korraks pilgu peale. Kust need andmed läbi tilkusid?"

„Kurat seda teab. Direktor sai kandidaatide nimekirja laupäeva hommikul presidendi enese käest koos täiesti ühemõttelise hoiatusega, et ühtki nime sellest ei tohi ajakirjandusele teatavaks saada. Ta pole seda paberit näidanud nädalavahetusel mitte ühelegi hingele, kuid täna hommikul ujusid kusagilt välja Pryce'i ja MacLawrence'i nimed. Artiklit nähes läks Voyles marru nagu beerserk ning poole minuti pärast helistas juba president. Voyles tormas Valgesse Majja ning paistab, et nad sõimasid vastastikku näod täis. Voyles üritas Fletcher Coali nina veriseks lüüa, aga K.O. Lewis läks vahele. Ühesõnaga stseen missugune..."

Callahan rippus iga ta sõna küljes. „Kena nali küll."

‚Jah. Räägin seda sulle just praegu, et sa pärast paari järgmist klaasi ei kipuks mult välja pinnima teisi nimesid, sest ma ei tea neid. Tahan olla su sõber, Thomas, ja selleks ka jääda."

„Lase edasi."

„On täiesti selge, et meie kaudu ei saanud midagi välja ünbuda. See oli võimatu. Lekib Valge Maja ise. See lausa kubiseb inimestest, kes vihakavad Coali ja kelle suud käivad nagu tatraveskid."

„Coal laskis võib-olla ise need kaks nime lendu."

„Ka võib olla. Ta on libe nagu lutsukala ja õige paljud kalduvad arvama, et ta avalikustas need nimed kõikide hirmutamiseks, et siis hiljem rahulikult lagedale tulla tsipa mõõdukamate meestega, kes süs ka hõlpsamini läbi läheksid. Just niisugune

97

on tema tegutsemisstiil."

„Ma pole iialgi midagi kuulnud Pryce'ist ja MacLawrence'ist."

„Ja parem, kui ei kuulekski. Mõlemad on väga noored, ainult veidi üle kolmekümne, ja kogemust on neil kahe õlekõrre jagu. Me pole jõudnud veel nende tagapõhja kontrollida, kuid paistab, et nad on radikaalsed konservatiivid."

„Aga teised?"

„Juba! Mul on kõigest kaks kruusi õlut hinge taga, aga sina hakkad painama."

Napsid jõudsid kohale. „Tooge mulle nüüd seentega pikitud krabisid isu tõstmiseks," tellis Verheek. „Küll pärast sööme üle."

Callahan aga ulatas klaasi, mille oli jõudnud juba tühjendada. „Korrata palun."

„Ära mult seda rohkem küsi, Thomas. Võid mind süt kolme tunni pärast purujoobnult välja tassida, kuid minu suu jääb lukku. Sa tead seda isegi. Ütelda võin ainult niipalju, et Pryce ja MacLawrence esindavad seda nimekirja läbilõikes."

„Kõik tundmatud kujud?"

„Põhiliselt küll."

Callahan imes mõtlikult viskit ja vangutas pead. Verheek nööpis kuue lahti ja laskis lipsu lõdvale. Räägime parem naistest."

„Ei taha."

„Kui vana ta on?"

„Kakskümmend neh, kuid väga küpse mõistusega."

„Sa võiksid ju sus talle isaks olla."

„Oleksin võinud küll."

„Kust ta pärit on?"

„Denverist. Ütlesin sulle seda juba läbi telefoni."

„Mulle meeldivad naised Metsikust Läänest - nad on nii iseseisvad ja pretensioonideta, kui mitte arvestada seda, et nad kannavad Levi džiine ja et neil on liiga pikad sääred. Ka mina peaksin endale ühe sellise leidma. On tal raha ka?"

„Ei ole. Ta isa hukkus lennuõnnetuses neli aastat tagasi ja emale maksti selle eest päris rasvast kompensatsiooni."

„Siis tal ju on raha..."

„Tema jaoks jätkub."

98

„Kindel see. Tema pilti sul kaasas ei ole?"

„Ei. Ega ta mu lemmikpuudel või lapselaps ole."

„Tema fotot võiksid siiski mulle näidata."

„Ütlen talle, et ta sulle ühe saadaks. Miks see kõik sulle nii hirmsat nalja teeb?"

„Või veel - kuulus Thomas Callahan, kes on vallutanud sadade naiste südameid, ja äkki armunud nagu lontu!"

„Pole ma midagi armunud."

„See on sul vist rekord, jah? Mõelda - tervelt kümme kuud! Peaaegu aasta on sul seega kestnud püsiv suhe. Enneolematu lugu..."

„Kaheksa kuud ja kolm nädalat, kuid ära sellest kellelegi räägi, Gavin. Usu, see pole mulle kerge."

„Sinu saladus on minu juures nagu hauas. Aga pühenda mind mõningatesse üksikasjadesse. Kui pikk ta on?"

„„Viis jalga ja kaheksa tolh, sada kaksteist naela, pikad sääred, liibuvad Levi džiinid, iseseisev, pretensioonideta - vastab täielikult sinu Metsiku Lääne mallile."

„Ei, pean tõesti ka endale sihukese otsima... Kavatsed sa temaga abielluda?"

„Muidugi mitte. Joo oma naps ära."

„Nii et elad monogaamset elu, mis?"

„Kas sina elad?"

„Keda kuraditki! Pole kunagi elanud. Aga jutt pole praegu ju minust, Thomas, me räägime Peeter Paanist, Külmkäsi Callahanist, mehest, kes iga nelja nädala tagant vahetab oma arusaamist naiseilust. Vaata mulle silma sisse ja ära valeta oma kõikse paremale sõbrale, Thomas! Ütle mulle ausalt, miks oled sa mandunud monogaamse kooselu tasandile?"

Verheek oli rinnuli laual ja vahtis Callahanile õhse naeratusega otsa, mis ta näo peaaegu tobedaks muutis.

„Ara lõuga nii kõvasti," pahandas Callahan ringi vaadates.

„ Vasta!"

„Nimeta mulle ülejäänud nimed ja ma vastan."

Verheek tõmbus tagasi. „Osav käik. Ma arvan, et su vastus kinnitaks mu arvamust: sa oled sellest neitsist kõrvuni sisse võetud,

kuid oled iseloomult salalik ega taha seda tunnistada. Ma kardan väga, et sa vingerdad ta õnge otsas nagu ussike, poju."

„Hüva, ma vingerdan ta õnge otsas! On su enesetunne nüüd parem?"

‚Jaa-ah, palju parem. Millal sa teda mulle näitad?" „Millal sina mulle oma naist näitad?"

„Nüüd vingerdad sa teistpidi, Thomas. Sün on põhimõtteline erinevus: sinul pole mingit himu mu naisega tuttavaks saada, aga minul sinu Darbyga on. Selge? Ja võid mind uskuda: need on naised hoopis eri tasanditelt."

Callahan muigas ja rüüpas oma klaasist. Verheek lasi end lõdvale, sirutas ristis jalad vahekäiku välja ja rüüpas oma rohelisest klaasist kannu tühjaks.

„Sa oled juba pärjalt jommis, poisu," lausus Callahan.

„Vabandust. Joon nii kiiresti kui jaksan."

Seened serveeriti tillukestel särtsuvatel pannikestel. Verheek ammutas endale kaks päratu suurt kübarat suhu ja hakkas mäluma. Callahan jälgis teda. Chivas oli tema nälja lämmatanud, nii et ta võis veel kannatada. Ja üldse eelistas ta alati napsi suupistele.

Kõrvallauda istusid neli lärmikat araablast ja hakkasid midagi oma kelles padistama. Kõik neli telüsid viskit Jack Daniel.

„Kes nad tappis, Gavin?"

Verheek matsutas veel hetke ja kugistas siis suutäie alla. „Isegi kui ma seda teaksin, sulle ma seda ei ütleks. Kuid ma vannun, et ei tea. Mõistus ei võta. Mõrvarid vajusid nagu maa alla, jätmata ainu-mastki jälge. Kõik oli viimse üksikasjani ette planeeritud ja rabava täpsusega täide viidud. Mitte ühtki juhtlõnga."

„Aga miks ikkagi just need kaks, milleks selline kombinatsioon?"

Verheek torkas järjekordse seene suhu, „Väga ühtne. Nii lihtne, et võib esimesel pilgul kahe silma vahele jääda. Neid tappa oli kõige lihtsam. Rosenbergi linnamajas polnud mingit häiresüsteemi. Iga vähegi osavam varas võis hõlpsasti seal edasi-tagasi käia. Aga too patune Jensen kolistas kesköösid ringi mööda kahtlaseid asutusi. Nad otsekui pakkusid ennast märklauaks. Täpselt kalkuleeritud hetkel tehti mõlemad kutuks. Ülejäänud seitsmel aga passisid fibbie’d

majas ja maja ümber. Just sellepärast valiti välja nimelt nemad. Nad olid lihtsalt lollid." „Kes nad siis ikkagi välja valis?"

„Keegi, kellel on raha jalaga segada. Mõrtsukad olid väga head profid, kes arvatavasti olid juba paari tunni pärast maalt läinud. Meie hinnangul oli mõrtsukaid vähemalt kolm, kui mitte rohkem. Möllu Rosenbergi majas võis korraldada üks mees. Kuid Jenseni puhul pidi neid olema vähemalt kaks: üks pidi julgestama, et kä-gistajat keegi segama tulla ei saaks. Kuigi too oli üsnagi räpane urgas, võis sinna siiski igaüks sisse astuda, ja see asetas mõrvari liiga suurde ohtu. Kuid neil läks kõik libedalt, väga libedalt. Osavad poisid... "

„Kuid lehtedes seisis üheainsa mõrtsuka versioon."

„Unusta ära. Ühel mehel oli füüsiliselt võimatu neid mõlemaid tappa. Võimatu!"

„Kui palju nad oma töö eest saada võisid?"

„Miljoneid. Ja tohutu raha läks veel kõige selle kavandamisele."

„Ja teil pole vähimatki aimu, kes võiks selle taga seista?"

„Kuule, Thomas, mind pole lülitatud juurdlusgruppi, nii et selliseid asju peaksid küsima teistelt meestelt. Olen kindel, et need teavad minust palju rohkem. Mina olen vaid väikene riigiametnik, kelle ülesandeks on paragrahve närida."

„Jaah - väikene riigiametnik, kes puhtjuhuslikult on Ülemkohtu eesistujaga „sina" peal... "

„Nojah, see astub vahel tõesti mu kabinetti sisse. Aga see kõneaine on igav. Tuleme parem naiste juurde tagasi. Ma vihkan kõnelusi jurisprudentsist."

„Oled sa temaga viimastel päevadel rääkinud?"

„Susid, Thomas, ikka sa susid! Jah, täna hommikul vahetasime paar sõna. Ta on pannud kõik Ülemkohtu kakskümmend seitse vannutatud abi sorima nii sinna jõudnud kui jõudmata toimikutes, samuti alama astme toimikutes, lootes nii pisikestki niidijuppi kätte saada. Asjatu vaev, ja ma ütlesin talle seda. Kõigil juhtumeil, mis Ülemkohtusse jõuavad, on alati teatud kahemõtteline maik man või on nad vähemasti vaieldavad. Üks asjaosaline on järelikult alati huvitatud, et ta teelt kaoksid kaks või kolm kohtunikku ja

101

nad asendataks teisiti meelestatud kohtumõistjatega. Nii võib välja ujuda tuhandeid apellatsioone, mida oleks saanud teisiti hinnata, ja on võimatu nimelt ühe kohta nendest öelda: Jah, just see on see, mida me otsime. See hageja laskis nad mättasse lüüa." Tobe!" „Mida tema vastas?"

„Muidugi jäi ta mu hiilgava analüüsiga nõusse. Mul on tunne, et ta helistas niikuinii rohkem tolle Postis ilmunud artikli pärast, lootes mult midagi täpsemat välja õngitseda. Kas oskad veel suuremat jultumust ette kujutada?"

Kelner kummardus ootusvalmilt nende kohale. Verheek heitis menüüsse põgusa pilgu ja ulatas selle siis Callahanile. „Mulle praetud mõõkkala hallitanud juustuga, ei mingeid juurvilju."

„Nüüd on minu kord seeni süüa," lisas Callahan. Kelner eemaldus.

Callahan torkas käe pintsaku põuetaskusse, tõi sealt nähtavale paksu ümbriku ning asetas selle Verheeki tühja õllekannu kõrvale. „Silmitse pisut seda, kui sul aega üle jääb."

„Mis see on?"

„Teatavas mõttes toimik."

„Ma vihkan toimikuid, Thomas, ja kui päris aus olla, siis vihkan ma üldse kogu seda mula, mida õigusteaduseks nimetatakse, vihkan juriste, ja kõige rohkem vihkan ma juuraprofessoreid."

„Selle pani kokku Darby."

„Siis loen selle veel täna õhtul läbi. Millest siin juttu on?"

„Ma vist rääkisin sulle, et Darby on äärmiselt sihikindel ja arukas tüdruk. Lisaks veel äärmiselt tarmukas ja noriv tudeng. Ta tungib sügavamalt probleemide olemusse kui keegi teine ning suudab oma arvamusi ka oskuslikult esitada. Tema kirg - peale minu muidugi - on konstitutsiooniline seadusandlus."

„Vaene laps... "

„Möödunud nädalal ei käinud ta neli päeva mitte ühelgi loengul, jättis isegi minu täielikult unarule, muust rääkimata, ja töötas välja selle teooria, mis siin ümbrikus kirjas on. Igatahes lugeda seda tasub. Põnev."

„Keda ta siis kahtlustab?"

Araablasi haaras kriiskav lõbususpuhang, nad tagusid üksteist
102
õlgadele, kokutasid naerda ja loksutasid viskit lauale. Callahan ja Verheek silmitsesid neid halvakspaneva pilguga ja nad taltusid.
„Kuidas sulle meeldib see joomarite punt?" küsis Verheek.
„Oksele ajab."
Verheek toppis ümbriku oma tooliseljal rippuva pintsaku põuetaskusse. „Milles siis ta teooria siiski seisneb?"
„Üsna tavatu mõttekonstruktsioon. Kuid loe ise. Minu arvates see sulle kahjuks ei tule. Teie poisse tuleb ju kuidagi aidata."
„Loen selle läbi ainult sellepärast, et see on Darby käega kirjutatud. Kuidas ta voodis on?"
„Kuidas sinu naine voodis on?"
„Vägev. Vägev nii duši all, köögis kui vütspoes. Vägev kõiges, mida iganes ette võtab."
„Kaua see kesta ei või."
„Lahutuse annab ta sisse küllap juba aasta lõpus. Võib-olla kukub mulle sellest linnamaja ja muud sarnast prügi."
„Abielulepingut teil sõlmitud ei ole?"
„Miks ei ole, kuid mina olen ju advokaat, nagu sa ehk mäletad. Nii et see abieluleping kukkus auklikum välja kui maksureformi-seadus. Sõber pani selle mu südantlõhestava palve peale kokku. Nii et jurisprudentsile pole midagi ette heita. Kuidas sina arvad?"
„Räägime millestki muust."
„Naistest?"
„Mul sigines üks mõte. Sa tahad ju Darbyga tuttavaks saada, õigus?"
„Jah, ma tahan väga Darbyga tuttavaks saada."
„Kavatseme Tänupüha ajal St. Thomast külastada. Miks ei võiks me seal kohtuda?"
„Kas ma pean ka oma naise kaasa võtma?"
„Ei. Teda pole kutsutud."
„Kas su tüdruk võtaks ette rannal natuke bikiinides ringi patseerida? Nii saaksin ma temast rohkem silmarõõmu."
„Täiesti võimalik."
„Õuh! Ma lihtsalt ei suuda oma õnne uskuda."
„Sa võid üürida meie kõrvalmajakese ja siis korraldame balli."
„Vahva. Rabav. Vapustav."
103
13
Telefon helises neli korda, siis lülitus sisse automaatvastaja, hääl lindilt kajas läbi terve korteri, kostis „piip!" kuid teadet ei järgnenud. Helin kordus, jälle neli korda, samasugune tulemus. Minut hiljem kõlas telefon kolmandat korda ning Gray Grantham sirutas käe, rabas toru pihku, ajas end patjade najale ja üritas pimeduses midagi näha.
„Kes seal on?" ägises ta uimaselt. Aknast ei langenud sisse ainsatki valguskiirt.
Hääl toru teises otsas oli kuidagi arglik: „Kas te olete Gray Grantham Washington Postist?"
„Mina. Kes räägib?"
„Oma nime ei tahaks ma teile nimetada," venitas hääl kõhklemisi.

Granthami silmad hakkasid selgima ja ta vaatas kella: see näitas 5.40- „Hüva, jätame siis nime kõrvale. Milleks te helistasite?"

„Ma nägin eile teie lugu Valgest Majast ja kohtunike ametissenimetamisest... "

„See on tore. Seda nägid peale teie veel miljonid inimesed. Aga see ei seleta veel asjaolu, et ajasite mind nii ennekuulmatul ajal ülesse."

„Vabandage... Ma helistan teelt oma töö juurde. Kodunt või oma kabinetist ma helistada ei usalda."

Räägiti väga selgelt, puhta diktsiooniga ja läbikaalutult. Ilmselt oli helistaja intelligentne inimene.

„Mis sorti kabinetist?"

„Ma olen advolaat."

Vägev! Washingtonis elutses pool miljonit advokaati ja juristi. „Eraadvokaat või riigiteenistuja?"

„Ma... ma jätaksin selle parema meelega enda teada," vastati pärast üsnagi pikka kõhklust.

„Väga armas. Sel juhul heidan ma parem uuesti magama. Milleks, kurat võtku, te üldse mind üles ajasite?"

„ Võimalik, et mul on teatud andmeid Rosenbergi ja Jenseni kohta."

Grantham lasi jalad üle voodi ääre. „Näiteks mis liiki andmeid?"

104

Veel pikem paus. „Kas te salvestate mu kõne?"

„Ei. Kas peaksin salvestama?"

„Ma ei tea. Tegelikult olen ma kohutavalt hirmul ja segaduses, mister Grantham. Ma eelistaksin, et te ei salvestaks. Võib-olla võite seda teha mu järgmise kõnega, hästi?"

„Nii, kuidas iganes soovite. Ma kuulan teid."

„Kas võidakse järele uurida, kust see kõne võetud on?"

„Küllap võidakse, kui tahetakse. Kuid te helistate ju automaadist, nagu ma aru sain? Mida teil siis karta on?"

„Ma ei tea. Mul on hirm."

„Kõik on korras. Ma vannun teile, et ma ei salvesta midagi ja vannun ka, et ma ei hakka uurima, kust te helistasite. Nii et mida te oma sõnadega silmas pidasite?"

„Teate, ma arvan, et tean, kes nad tappis... "

Grantham kargas püsti. „No siis on need küll äärmiselt hinnalised andmed!"

„Need andmed võivad mu hukutada. Mis te arvate, kas nad võivad mind jälitada?"

„Kes? Kes peaksid teid jälitama?"

„Ma ei tea..." hääl kõlas nii, otsekui vahiks kõneleja kogu aeg üle õla.

Grantham mõõtis suurte sammudega voodiesist. „Rahunege nüüd maha ja öelge mulle oma nimi, hästi? Ma vannun, et minult ei pressi seda keegi välja."

„Garcia."

„See pole muidugi teie õige nimi?"

„Muidugi mitte, kuid midagi paremat mul teile pakkuda ei ole."

„Jäägu siis Garcia. Laske tulla."

„Päris kindel ma milleski ei ole, teate. Kuid ma usun, et komistasin meie büroos millegi niisuguse otsa, mida minu silmad ei oleks tohtinud näha."

„On teil selle koopia olemas?"

„Võib-olla."

„Kuulake nüüd mind, Garcia. Teie helistasite ju mulle, on ju nii? On teil mulle midagi teatada või ei ole?"

„Ma ei ole päris kindel. Mida te sellega teeksite, kui ma teile midagi välja laoksin?"

105

„Kontrolliksin kõigepealt väga hoolikalt teie andmeid. Kui söandad juba hakata kedagi süüdistama kahe Ülemkohtu kohtuniku mõrvamises, siis tuleb igat fakti äärmiselt ettevaatlikult kohelda ja informatsiooni väga delikaatselt serveerida."

Pikk-pikk vaikus. Grantham seisis kiiktooli ees ja võdistas külmast õlgu. „Garcia? Kas kuulete mind?"

‚J-jah. Kas me ei võiks hiljem rääkida?"

„Muidugi võiksime. Kuid võiksime ka kohe rääkida."

„Ma pean järele mõtlema. Ma pole nädal aega söönud ega maganud ja ei suuda kainelt mõelda... Arvatavasti helistan teile veel

kord."

„Hästi-hästi. Suurepärane. Võite mulle lehe juurde helistada ja... "

„Ei. Lehe juurde ma teile ei helista. Vabandage, et teid äratasin."

Toru pandi hargile. Grantham vaatas nuppuderida oma aparaadil, valis siis seitse numbrit, ootas pisut, valis veel kuus ja siis veel neli. Ta kritseldas kuuldud arvu telefoni kõrval asuvasse avatud märkmikku ning pani samuti toru käest. Automaat, kust oli helistatud, asus Viieteistkümnendal tänaval Pentagoni laiustel.

Gavin Verheek magas neli tundi ning oli tõustes ikka veel kenakesti purjus. Tund hiljem Hoover Buildingi juurde jõudes hakkas uim küll lahtuma, kuid nüüd lõhkus pea valutada. Ta vandus iseennast ja needis Callahani, kes põõnas niikuinii lõunani ja ärkas värske ja teovõimelisena nagu vastsündinud lõvikutsikas. Siis lendab Callahan New Orleansi tagasi. Nad olid restoranist lahkunud alles peale selle sulgemist, hüpanud läbi veel mitmest baarist ning põhjanud naljatamisi kurjategijaid, et need nende armastatud pornokinod olid taeva alla lennutanud. Ja siis oli nad pummeldanud kella kolme või neljani välja.

Kell üksteist pidi Verheek kohtuma direktor Voylesiga ja selle ette pidi ta igal juhul ilmuma täiesti kaine ja erguna. See tundus käesoleval hetkel võimatuna. Ta keelas sekretäril ükskõik keda üle oma läve lasta, kui just midagi täiesti erakordset ette ei tule, kuulutades end kohutavas palavikus vaevlevat... vist gripp. Tüdruk vaatas

106

talle tähelepanelikult otsa ja sai küllap kõigest aru - õllelõhn ei kao nii kergesti juurest, isegi pärast magamist.

Sekretär lahkus ja tõmbas ukse enda järel kinni. Verheek keeras selle lukku. Seisundite tasakaalustamiseks helistas ta kättemaksuhimuliselt Callahani numbrituppa, kuid keegi ei vastanud.

Põrgu niisugune elu! Tema parim sõber teenis peaaegu samapalju kui tema, kuid töötas kõige rohkem kolmkümmend tundi nädalas. Pealegi oli tollel mühkamil kakskümmend aastat noorem kallim. Siis meenusid talle nende ühised plaanid St.Thomases. Nädala pärast näeb ta Callahani bikiinides Darbyt puusi hööritades mööda liivaranda kõndimas. Ja St. Thomasesse tema, Gavin Verheek, läheb, tulgu pärast seda kas või lahutus!

Magu tõmbus krampi ja röhitis kerkis kurku. Verheek viskus põrandale pikali ja jäi liikumatult lebama. Odav valitsuse vaip... Ta katsus võimalikult sügavalt hingata. Meelekohad lõid tuikama, kuid krohvitud lakke enam punaseid rõngaid ei ilmunud. See oli hea märk. Kolme minuti pärast oli talle selge, et seekord ta sisikond siiski veel pahempidi ei pööra.

Ta „diplomaat" oli käeulatuses ja ta tõmbas selle ettevaatlikult ligi. Hommikulehtede vahelt leidis ta ümbriku. Ta käristas selle lahti ning hakkas paberipatakat kahe käega silmadest kuue tolli kaugusel hoides lugema.

Kolmteist printeripaberi standardset lehte olid täidetud topeltrea-vahega trükitud tekstiga. Ääred olid jäetud laiad. Selle jõuab ta ometi läbi lugeda. Leheservadele oli kritseldatud pastakaga märkusi ja kogu tekstis oli käsitsi tehtud parandusi. Viidikaga oli esimese lehe algusse maalitud ESIMENE VERSIOON. Järgnes Darby nimi, aadress ja telefoninumber.

Jah, siin lamades sirvib ta selle asjakese läbi, siis jaksab ta ehk juba ka laua taha istuda ning hakata tähtsa riigiametniku edasilükkamatuid ülesandeid täitma. Kuid Voylesi nime meenutades tõusis klimp talle kohe jälle kurku.

Tüdruk kirjutas hästi, kuid juuratudengite standardeid jälgides, kasutades põimlauseid ja hulgaliselt oskussõnu. Kuid mõte oli selge. Ta vältis kahemõttelisusi ja juriidilist žargooni, mis tudengite hulgas nii moes oh. Ameerika Ühendriikide valitsusasutuses

teeniv advokaat oleks teinud vastupidi.

Darby kahtlusalusest polnud Verheek veel midagi kuulnud ja ta oli kindel, et nende töönimekirjades seda meest ei eksisteerinud. Sisuliselt polnud antud kokkuvõte kohtuprotsessi läbilõige, vaid pigem ühe Louisianas esile kerkinud hagi ajalugu. Fakte esitas tüdruk kokkusurutult, kuid käsitles neid äärmiselt huvitavalt. Koguni põnevalt. Igatahes pealiskaudsuse all need leheküljed ei kannatanud.

Faktid hõivasid neh lehekülge, siis järgnes kolm lehekülge poolte vaidluse kokkuvõtet. See oli pisut igavam, kuid lugeda kõlbas. Kaheksandal leheküljel üldistati protsessi kulgu, üheksandal mainiti apellatsioonide käiku ning kolmel viimasel vihjati äärmiselt loogiliselt võimalusele, et just ühe poole rahulolematus võis viia kahe Ülemkohtu kohtuniku, Rosenbergi ja Jenseni kõrvaldamiseni.

Callahan oli öelnud, et Darby on juba oma sellest versioonist loobunud ja seda oli ka tunda: endine tarm viimases osas puudus.

Kuid midagi mõtlemapanevat selles kokkuvõttes oli. Hetkeks unustas Verheek koguni oma peavalu ja miljonit ajamist ootavad asjad. Selle asemel lesis ta põrandal ja luges mingi tudengi kolme-teistleheküljelist näputööd.

Uksele koputati tasa. Verheek ajas end pikkamisi istukile, kargas siis püsti ja läks ukse juurde. ‚Jah?"

See oli tema sekretär. „Palun vabandada tülitamist, kuid direktor ootab teid kümne minuti pärast oma kabinetis."

Verheek paotas ust: „Mida-mida?"

„Just nii, söör. Kümne minuti pärast."

Verheek hõõrus peopeadega oma silmi ja ahmis jälle õhku. „Ei tea milleks?"

„Kui ma seda oleksin küsinud, oleks mind silmapilkselt madalamale ametikohale viidud, söör."

„Kas teil suuloputusvett on?"

JCas vajate suuloputusvett? Küllap on, jah on... Kas soovite?"

„Ma poleks küsinud, kui mul seda vaja ei oleks. Tooge lagedale. Ja kummi ka."

„Kummi?"

„Närimiskummi, noh."

„Ahah. Vajate ka seda?"

„Tooge mulle suuloputusvett ja närimiskummi ja aspiriini... kui teil on." Ta tuikus oma laua juurde ja vajus istuma, võttis pea käte vahele ning masseeris meelekohti. Ta kuulis, kuidas sekretär laegastega kolistas.

Samas oli kõik nõutu kohal.

„Tänan. Vabandage, et teile teravusi ütlesin." Ta osutas Darby kokkuvõttele, mille oli visanud ukse kõrvale toolile. „Saatke see dokument Eric Eastile neljandale korrusele. Lisage minu nimel kaaskiri, et ta selle vähegi vabamal hetkel kohe läbi loeks."

Sekretär võttis Darby kokkuvõtte ning lahkus.

Tõreda ilmega Fletcher Coal lükkas Ovaalkabineti ukse lahti ning kutsus K.O. Lewise ja Eric Easti sisse. President oli lennanud Puerto Ricosse orkaanikahjustusi üle vaatama ning direktor Voyles keeldus ainult Coaliga kohtumast. Ta oli enda asemel saatnud oma alluvad.

Coal osutas sõrmega diivanile ning istus ise nende vastu kohvilaua taha. Ta pintsak oli kinni nööbitud ja lips korralikult omal kohal. T e m a ei lasknud end iialgi lõdvaks. East oli kuulnud terveid saagasid ta riietusest. Töötas ta kakskümmend tundi päevas, seitse päeva nädalas, ega võtnud kangemat kraami suu sissegi. Söömas käis ta tavaliselt iseteenindus sööklas Valge Maja keldrikorrusel. Dokumente neelas ta alla nagu raal, lugedes tundide kaupa igasuguseid memorandumeid, raporteid, kirjavahetust ja mägede kaupa ettevalmistusel olevaid seaduseprojekte. Mälu oli tal nagu hobusel. Juba terve nädala tulid Lewis ja East iga päev raportitega siia kabinetti, Coal sirvis need pealiskaudselt läbi, kuid olulisem jäi talle raudselt meelde, nii et järgmine kord polnud teda kunagi võimalik mõne fakti unustamiselt tabada. Aga kui nemad ise olid juhtumisi midagi meelest lasknud, siis ta lausa terroriseeris neid. Teda vihati, kuid tema ees tunti aukartust - ja põhjendatult. Ta oli vahedama mõistusega kui enamik teda ümbritsevaid inimesi ja töötas palju rohkem. Ja ta teadis oma tugevaid külgi ka ise.

Ülespuhutud ja enesega väga rahul, mõõtis ta täielikus üksinduses Ovaalkabineti vaipasid: Peremees oli ära, kenitles

kuskil kaamerate ees, kuid reaalne võim riigis jäi siia, tema kätte.

K.O. Lewis tõstis „diplomaadist" lauale nelja tolli kõrguse hunniku viimase päeva raporteid.

„On seal midagi uut ka?" küsis Coal.

„Võib-olla. Prantsuse ametivõimud vaatasid läbi filmi, mis tehakse rutiinselt varjatud kaameratega Pariisi lennujaamas ja arvavad, et leidsid sealt ühe tuttava näo. Nad võrdlesid seda teistega, mis olid võetud erinevas rakursis, ning teatasid oma avastusest jalamaid Interpolile. Nägu oli küll tugevasti grimeeritud, kuid nad arvasid siiski ühes mehes ära tundvat kuulsa terroristi Khameli. Olen kindel, et olete temast... "

„Olen, olen."

„Nad vaatasid läbi terve lindi ja jõudsis peaaegu kindlale järeldusele, et Khamel jõudis kohale kolmapäeval otsereisiga Dullesest, umbkaudu kümme tundi pärast Jenseni laiba avastamist."

„Concorde'iga?"

„Ei, Unitediga. Otsustades võtete aja ja rakursside järgi saavad nad seal jälgida lennuvälja kõiki väljapääse ja lennureise."

„Kas Interpol võttis ühendust ka meie CIA-ga?"

„Jah. Nad helistasid pärast lõunat Gminskile."

Coali näol ei lükunud ükski lihas. „Kui kindlad nad oma järelduses on?'"

„Kaheksakümneprotsendiliselt. Khamel on meister jälgi segama ning reisimine sel moel on tema puhul üsna ebatavaline. Nii et kahtlustele siin suurt ruumi ei jää. Lisasime presidendi jaoks aruandesse sarja tema fotosid ja filmikaadreid. Kui aus olla, süs mina nende läbivaatamisel erilist sarnasust ei märganud. Kuid Interpol tunneb Khamelit palju paremini kui mina."

„Ega ta viimastel aastatel pole end vist kuigi meelsasti pildistada lasknud või kuidas?"

„Muidugi mitte... vähemalt meie teada mitte. Pealegi liiguvad jutud, et ta laseb iga paari aasta järel endale teha plastilise operatsiooni."

Coal vajus hetkeks mõttesse. „Hüva. Mida võime järeldada, kui see mees pildil on tõesti Khamel ja kui ta on tõesti ühenduses nende mõrvadega? Mida see meile tähendab?"

110

„Meile tähendab see seda, et me ei taba teda iialgi. Käesoleval ajal otsib teda taga üheksa riigi politsei, kaasa arvatud Iisrael. See tähendab veel, et keegi ladus välja tohutu hunniku raha tema võimete rakendamise eest Ühendriikides. Oleme kõik aeg olnud arvamisel, et need mõrvad olid tõelise profi või proffide kätetöö, kes oskasid maalt kaduda juba enne, kui laibad jahtuda jõudsid."

‚JMii et sellest teatest pole mingit abi?"

„Võib ka nii öelda."

„Kena. Mis teil veel on?"

Lewis kõõritas Eric Easti poole. „On veel tavaline päevakokku-võte... "

„Need koosnevad viimastel päevadel ainult aganatest."

„Nii see on. Meie kolmsada kaheksakümmend agenti teevad tööd kaksteist tundi päevas. Eile küsitlesid nad sada kuutkümmet inimest kolmekümnes osariigis. Meil on... "

Coal tõstis keelavalt käe. „Ah, jätke. Koondi jõuan hiljemgi läbi vaadata. Püsab sellestki, kui mainite, et midagi uut pole päevavalgele tulnud."

„On ainult üks tillukene vihje," vaatas Lewis jälle Eric Easti poole, kel oli näppude vahel Darby Shaw versiooni koopia. „Ja missugune?" küsis Coal.

East hakkas kohmetult nihelema. Versioon oli päev läbi mööda instantse aina ülespoole rännanud, kuni Voyles selle läbi luges ja heaks kiitis. Tema arvates oli sihik Inga kaugele seatud ega väärinud erilist tähelepanu, ent kuna siin oli mainitud ka presidenti, süs leidis ta, et pole sugugi kurjast ka Coali ja tema Peremeest veidi higistama panna. Ta tegi Lewisele ja Eastile korralduse kokkuvõte Coalile hammaste vahele torgata kui oluhne teooria, millega FBI kavatseb väga tõsiselt tegelda. Esimest korda terve nädala jooksul oli Voyles naeratanud, kui oli värvikalt kujutlenud, kuidas need idioodid seal Ovaalkabinetis selle versiooniga tutvudes verest välja löövad. Tehkem neile väike vingerpuss, oli Voyles öelnud. Puhuge neile hambasse, et panime kakskümmend agenti seda luuletust kontrollima.

„See versioon kerkis pinnale viimase ööpäeva jooksul ning äratas direktor Voylesis suurt huvi. Ta kardab ainult, et see võib presidendi mainet kahjustada... "

111

Coali nägu kivines. „Mismoodi?"

East asetas koopia lauale. „Siin on kõik kirjas."

Coal kõõritas paberilehtede poole ja vaatas siis uurivalt Eastile otsa. „Hüva. Loen selle läbi niipea, kui mahti saan. On see kõik?"

Lewis ajas end püsti ning nööpis kuue kinni. „Jah. Kas võime nüüd minna?"

Coal saatis nad ukseni.

Polnud mingeid tervitusmarsse, kui Andrewsi sõjaväelennuväljal maandus mõni minut pärast kella kümmet õhtul USA õhujõudude lennuk numbriga 1. Kuninganna oli järjekordsel rahakerjamisreisil ning presidendile polnud ühtki sõpra ega perekonnaliiget vastu tulnud, kui ta lennukitrepist alla komberdas ning oma esindusautosse istus. Seal ootas teda Coal. President vajus lõdvalt pehmele polstrile. „Teid ma küll ei oodanud siin näha," pomises ta.

„Vabandust, kuid meil on hädasti tarvis rääkida... " Limusiin kihutas sireenide huilates Valge Maja poole.

„Kell on väga palju ja ma olen väsinud."

„Olid orkaanikahjustused siis nii suured?"

„Muljetavaldavad igatahes. Lükkas kummuli vist terve miljoni papist ja plekist hurtsikut ning nüüd tuleb meil uute elamute ning elektrijaamade ehituseks paar miljardit lauale taguda. Need sunnikud paluvad teavaisalt vähemalt iga viie aasta tagant üht orkaani-kest..."

„Avaldus suurest loodusõnnetusest on koostatud."

„Hästi... Mis teil seal siis nii tähtsat varus on?"

Coal torkas talle pihku kokkuvõtte, mis sai tuntuks „Pelicani memorandumi" nime all.

„Ma ei viitsi seda lugeda," tõrjus president. „Tehke paari sõnaga sellest kokkuvõte."

„Voyles ja tema jahupead on komistanud kahtlusaluse otsa, keda siiamaani ükski kokkuvõte ei maininud. Ja see on ääretult tume ja ootamatu tegelane, keda on peaaegu võimatu milleski üldse kahtlustama hakata. Selle käkerdise siin on kokku soperdanud üks Tulane'i ülikooli liigagar juuratudeng ning arusaamatuid teid pidi

112

jõudis see Voylesini, kes siis otsustas, et asi väärib küünlaid. Ärge unustage, et nad otsivad kõigest väest võimalikke kahtlusaluseid. Versioon on sedavõrd kunstlikult konstrueeritud, et ületab igasuguse usutavuse piiri, ning ei tee mulle iseenesest mingit muret. Muret teeb mulle hoopis Voyles. Ta on otsustanud viimases hädas sellestki niidijupist kinni hakata ja asunud pöörase raevuga seda harutama. Seejuures jälgib ajakirjandus tähelepanelikult iga tema sammu. Ning pole võimatu, et informatsiooni hakkab välja tilkuma."

«Läbiviidavat juurdlust me ju kontrollida ei saa."

„Kuid mõjutada saame. Valges Majas ootab meid Gminski ja... "

„Gminski!"

„Rahunege, Peremees! Andsin kolm tundi tagasi talle isiklikult üle koopia sellest kirjatööst, ning käskisin tal pidada kõige suuremat saladust. Ta võib olla küll oma töös võhik, kuid saladusi pidada ta oskab. Loodan temale rohkem kui Voylesile."

„Mina ei looda kummalgi, mitte küünevõrdki... "

Coalile niisugune avaldus meeldis. Peale tema enda ei tohtinudki president kedagi usaldada. „Ma arvan, et peate viivitamatult andma CIA-le korralduse kogu selle loo uurimiseks. Me peame kõiges selgust saama enne, kui Voyles uuristama hakkab.Kumbki neist ei leia muidugi midagi, aga kui meie rohkem teame kui Voyles, siis saame Voylesile pidurid peale panna. Sellel on suur mõte sees, Peremees!"

President oli segaduses ning ebales. „See on riigi siseasi. CIA-1 pole õigust nendesse sekkuda. Kõrvaltvaataja võiks seda võtta seaduserikkumisena."

„Jah, teostuslikust küljest on see tõesti ebaseaduslik. Kuid teie heaks teeb Gminski seda heameelega, teeb ülima saladuskatte all ja kindlasti hoopis põhjalikumalt kui Voyles ja tema FBI."

‚Ja ikkagi on see ebaseaduslik."

«Niisuguseid asju on ennegi tehtud, Peremees, ja mitte üks ega kaks korda, vaid palju rohkem."

President vahtis autoaknast tänavaliiklust. Ta silmad olid paistes ja punased, kuid muidugi mitte väsimusest, sest ta oli lennu ajal kolm tundi maganud. Kuid ta oli terve päeva veetnud kaamerate

113

ees, mängides kurva ja mureliku riigiisa osa, ning nüüd oli tal raske roiust välja tulla. Ta võttis toimiku ja viskas enda kõrvale istmele. „On see keegi, keda ka meie tunneme?"

‚Jah."

14

New Orleans elas öist elu ja seepärast ärgati siin hilja. Veel koidu ajal ei kostnud siin kippu ega kõppu ja alles siis, kui päike juba suures kõrges käis, pugesid garaažidest välja taksod ning linn alustas laisalt oma tööpäeva. Sün pole tavapärast hommikust tõtlemist, kui välja arvata eeslinnadesse viivad magistraalid ja ärikeskuse tänavad. Ent Prantsuse kvartalis, kus asub New Orleansi süda ja hing, lehvisid kuni esimese valgeni viski, jambalaya ja pisut lehkava külmsuitsukala aroomid ja alles paar tundi hiljem hakkas nina tundma prantsuse röstiga kohvi ja sarvesaiakeste lõhna, otsekui vastutahtmist siginesid tänavale esimesed inimesed ning avanevad aknad andsid teada, et ka siinne rahvas on valmis midagi tegema.

Darby kössitas kerratõmbunult tillukesel palkonil kiiktoolis, jõi tillukeste lonksudega kohvi ning ootas, kuni idakaarest päike taevaranna kohale kerkib. Paari jala kaugusel, teispool palkoniust, oli end hnadesse mässinud Callahan, magades kurt ja tumm kogu maailma suhtes. oli tunda kerget tuulevinet, kuid lõunaks oli lämbe nüskus muidugi jälle tagasi. Darby kiskus halatihõlmad rinnal koomale ja hingas sisse Callahani kölnivee imalat aroomi. Talle meenus isa ja nood kotimoodi kitlid, mida see oli lubanud tal teis-mikueas ainsana kanda. Ta oli neil käised küünarpeani üles kääri-nud ja põlvini ulatuvate hõlmade lehvides eakaaslaste seltsis kõige halvema kuulsusega tänavatele hulkuma läinud, olles surmkindel selles, et temast hulljulgemat tüdrukut pole maailmas olemaski. Isa oli olnud Darby ainus tõehne sõber. Kuni ühkooli lõpetamiseni oli ta isa pesu pesnud ja triikinud ning kõik korralikult riidepuudele riputanud. Siiamaani seisis ta ninas Gray Flanneli lõhn, millega isa pärast habemeajamist nägu loputas.

Kui isa veel elaks, oleks ta kõigest neh aastat Thomas Callahanist vanem. Ema oli pärast isa surma uuesti abiellunud ja kolinud

114

elama Boise'i. Kusagil Saksamaal oli Darbyl vend. Omavahel nad kolmekesi enam peaaegu ei suhelnudki. Isa oli olnud omamoodi ühenduslüli nende põikpeadest koosneva perekonna liikmete vahel.

Peale isa oli lennuõnnetusel hukkunud veel kakskümmend inimest ja juba enne, kui isa oli mahagi maetud, olid üksteise järel hakanud helistama igasugused advokaadid. Just süs oli Darby esimest korda kokku puutunud jurisprudentsiga ja avanenud pilt oli olnud kõike muud kui meeldiv. Nende perekonnaadvokaat oli aga olnud puhtalt pärandusõiguse spetsialist ega teadnud midagi kohtuhagidest. Üks hbekeelne nurgaadvokaat oli osanud ta venna usalduse võita ja teda veenda, et just tema abiga saab perekond kõige kergemini kahjutasu kätte. Advokaadi nimi oli olnud

Hersc-hel ja kaks aastat oli ta õnnetut perekonda ninapidi vedanud, vassinud ja valetanud. Nädal enne kohtuprotsessi olid pooled viimaks kokku leppinud pooles miljonis, millest suur osa rändas muidugi Herscheli kaukasse. Derby osaks oli langenud sada tuhat.

Darby oli seejärel otsustanud just advokaadiks saada. Kui juba nnsugune kloun nagu Herschel sel alal läbi lõi, koorides inimesi ja ajades suurt raha kokku, siis tema saab ammugi advokaadina hakkama, kuid tema eesmärgid on seejuures hoopis õilsamad. Hersc-helile mõtles ta sageli. Esimene asi, mida ta diplomit saades kavatses teha, oli Herscheli kohtussekaebamine kliendi usalduse petmise eest. Kuid üldiselt lootis ta asuda tööle mõnes looduskaitseasutuses. Niipalju kui ta teadis, ei olnud niisuguse koha leidmine raske.

Sada tuhat olid jäänud puutumata. Ema uus mees oli mingi pabe-ritöösmsfirma täitevdirektor, emast hulga vanem ja kadunud isast palju jõukam, ning ema oli varsti pärast abiellumist oma hüvituse-summa Darby ja vemia vahel pooleks jaganud, öeldes, et ta pidavat isa mälestust väga kalliks, kuid raha rikkuvat neid mälestusi ning seepärast loobuvat ta sellest. Pealegi olevat tal nüüd uus elu, ta elavat hoopis uues linnas, ta uus mees tõmbuvat hiatigi üsna paksu kaukaga ärist kõrvale. Muidugi pani nnsugune sümboolne žest Darby kohmetuma, kuid praktilise inimesena oli ta raha vastu võtnud.

115

Vahepeal oli sada tuhat kahekordistunud. Ta oli paigutanud oma kapitali mitmesuguste ettevõtete aktsiatesse, kuid vältinud seejuures keemia, ja naftakompaniisid, sest need reostasid loodust. Ta sõitis odava Accordiga ja elas väga tagasihoidlikult. Riides käis ta nagu enamik üliõpilastest ja ostis oma kleidid ning džiinid alati odavatelt väljamüükidelt. Ent koos Callahaniga käis ta ainult kõige paremates restoranides, astumata kusagile sisse korduvalt. Seejuures maksis kumbki enda eest.

Callahan rahast ei hooünud ega pärinud kunagi Darby majanduslikku seisu. Seda ta märkas, et Darby võis kulutada rohkem kui tavaline tudeng, kuid kas Tulane'is neid rikkaid võsukesi siis vähe käis.

Nad olid kurameerinud terve kuu enne, kui voodisse läksid. Ja ka siis oli Darby kindlad tingimused ette seadnud, mis Callahani muidugi turri ajas, kuid siiski nõustus ta nendega. Esimene tingimus oh, et Callahanil ei tohtinud sel ajal olla teisi naisi. Teine, et nad hoiaksid oma vahekorda täielikus saladuses. Kolmas, et Callahan piiraks oma joomist.

Kahte esimest Callahan täitis, kuid joomise koha pealt jäi kõik vanaviisi. Nii Callahani isal, vanaisal kui vendadel oli nõrkus kangema kraami vastu, nii et seda puudust võis pidada peaaegu pärilikuks. Ometi läksid asjad nii, et Callahan armus esimest korda elus tõsiselt, lausa meeletult, ja ta teadis piiri, mille taga suhted naistega võisid sassi minna. Ta pidas mõõtu. Välja arvatud viimane nädal, mil ta Rosenbergi hukkumisest oli saanud hingelise trauma, ei võtnud ta enne kelle viit õhtul suhu mitte alkoholitilkagi. Ja kui nad Darbyga koos ohd, hülgas ta oma kalli chivase täielikult, kui arvas, et liigne pits tema käitumist mõjutama võib hakata.

Oli kogunisti naljakas näha, kuidas neljakümne viie aastane mees esimest korda armudes lausa pea kaotas. Väliselt püüdis ta küll oma külma verd säilitada, kuid Darbyga kahekesi jäädes muutus mõnikord lapsikuks ja tobedaks nagu mõni esimese kursuse tudeng.

Darby suudles teda hüvastijätuks põsele ja tõmbas talle teki paremini peale. Callahani riided olid korralikult tooliseljale laotud. Darby sulges vaikselt ukse enda järel. Päike oli juba tõusnud ning

116

selle esimesed kured Dauphine Streeti vanu maja valgustama pugenud. Kõnnitee oli täiesti inimtühi.

Darbyl pidi kolme tunni pärast toimuma seminar, kell üksteist oli aga Callahani „konse" loeng. Nädala pärast pidi ta õppekohtus esitama apellatsiooni. Kaks nädalat ohd vahepeal tühja lennanud. Oli aeg hakata jälle tõsisemalt õppimisse suhtuma. Neh päeva oli ta raisanud detektiivi mängides ja ta noomis end sisimas selle eest.

Tema Accord oli pargitud Callahani korterist poole kvartali kaugusele.

Nad jälgisid teda ja see jälgimine tegi neile silmarõõmu: liibuvad džiinid, lotendav sviiter, pikad sääred, päikeseprillid, ei mingit meiki. Nad jälgisid, kuidas ta enda järel ukse sulges, mööda Royale Streeti nurgani kõndis ja selle taha kadus. Tüdruku lahtised juuksed ulatusid õlgedeni ja ohd tumepunast värvi.

See oli tema.

Oma pruunist paberist võileivakotiga asutas ta end istuma vabale pargipingile seljaga New Hampshire'i poole. Dupont CircleMt koos selle jõudikute, narkomaanide, hipide, pervertide ming nahktagisid kandvate ja punaseks kukeharjaks lõigatud juustega punkaritega ta vihkas. Purskkaevu juures kutsus viisakalt riides mees läbi valjuhääldi loomasõpru kokku, et nendega siis Valge Maja ette marssida. Nahktagides kamp mõnitas ja pilkas neid, kuid neli rat-sapolitseinikku ohd küllalt lähedal, et igasugust kähmlemiskatset likvideerida.

Ta vaatas kella ja hakkas sus banaani koorima. Keskpäev oli käes ja sel ajal oleks ta eelistanud einestada kuskil viisakamas kohas. Kuid eelseisev kohtamine tõotas tulla väga lühike. Mõnitavat jõuku jälgides märkas ta oma sidemeest läbi rahvasumma tungimas. Nende pilgud kohtusid, järgnes lühike noogutus ning sidemees istus tema kõrvale. Mehe nimi oli Booker. Vahetevahel määrasid nad selhseid kohtumisi, kui telefonihinid olid järjekordselt segi või higa pealtkuulamiskahtlased ning nende bossidel oli vaja saada moonutamata teateid otse algallikast.

Bookeril polnud einekotti, kuid ta asus puhastama röstitud

117

maapähkleid, loopides koored üle pingi seljatoe murule. „Kuidas sus mister Voyles end tunneb?"

„Tige kui põrgukoer. Nagu alati."

Booker lükkas kamalutäie maapähkleid suhu. „Gminskit hoiti Valges Majas hilisööni kinni," mämmutas ta täissuuga.

Vastust ei tulnud. Seda Voyles teadis.

Booker jätkas. „Nad on seal kõik paanikas. Väike Pelikan keeras neil närvid krussi. Lugesime meiegi tema koostatud toimikut ja oleme, kas teate, peaaegu päris kindlad, et asjata ei pööranud teie poisid sellele suuremat tähelepanu. Kuid Coal ehmatas millegipärast koledasti ära ja ajas ka presidendi ärevile. Meil on tekkinud isegi kahtlus, et just teie poisid tahtsid Coali ja tema bossiga tsipa villast visata ja sokutasid neile selle asja hammaste vahele, ja kuna toimikus mainitakse presidenti ja seal on see pildirisu, siis oletame, et teie saate sest kõva nalja. Kas taipate, mida ma mõtlen?"

Teine haukas suutäie banaani ega vastanud midagi.

Loomasõbrad asusid nahktagide vile saatel kolonni ning hakkasid liikuma.

„Igal juhul pole see meie rida ja me ei hakkakski sellese oma nina toppima, kui mitte president poleks soovi avaldanud, et me seda Pelikani toimikut suurima saladuskatte all pisut uuriksime ja teeksime seda enne, kui teie seal üles ärkate. Ta loodab, et me ei suuda midagi leida, kuid tahab olla absoluutselt veendunud, et seal

siiski midagi ei ole, enne kui ta teeb Voylesile ettepaneku juurdlus selles suunas lõpetada."

„Seal ei olegi midagi."

Booker vaatas, kuidas üks lakku täis mees purskkaevu kusi. Rat-sapatrull liikus hoopis teise suunda. „Kas see tähendab, et Voyles tahab tõesti natuke lõbutseda?"

„Me teostame juurdlust kõigis suundades."

„Kuid tegelikke kahtlusaluseid teil siiamaani ei ole, ega?"

„Ei ole." Banaanil oli ots peal. „Miks nad nii pabinas on, et asusime ka Pelikani suunda lahti harutama?"

Booker vajutas maapähklikoore krudinal puruks. „Nende puhul on lugu lihtne: nad on marus, et Pryce'i ja MacLawrence'i nimed pinnale ujusid, ja peavad seda täielikult teie süüks. Nad umbusaldavad

118

Voyles'i lausa kohutavalt. Ja kui teie poisid asuvad kaevama selle Pelikani toimiku kallal, siis on nende arvates täiesti olemas võimalus, et ajakirjandus jõuab kogu loo jähle ning võtab presidendi peksukotiks. Mats ja mats ja mats, aga järgmisel aastal on valimised."

„Mida ütles presidendile Gminski?"

„Et tal pole mingit tahtmist toppida oma nina asjadesse, mida FBI juba puurib, et meil on tähtsamatki teha, et kogu see jamps on viimse võimaluseni ebaseaduslik. Aga kuna president nn härdalt palus ja Coal nii hirmsasti ähvardas, sus peame midagi ette võtma. Sellepärast ma siin olengi ja vestlen sinuga."

„Voyles oskab seda hinnata."

„Kavatseme juba täna kaevama hakata, kuigi kogu see lugu on absurdne. Liigutame ainult moe pärast ega kavatse teil jalus tolgendada, aga nädala pärast ütleme presidendile, et lasime kahurist varblast."

Teine voltis oma võileivakoti kokku ja tõusis. „Hüva. Kannan sellest Voylesile ette. Ole sa tänatud." Ta eemaldus Connecticuti suunas, eemale punkaritest ning kadus Bookeri silmist.

Monitor asus paberitega koormatud laual otse ruumi keskel ja Gray Grantham vahtis seda silmi pilgutamata. Ümberringi käis uudistetoimetuse võimatu möll ja madin. Oodatut ekraanile ei ilmunud ning Gray istus ja ootas. Helises telefon. Ta vajutas silmi monitorilt pööramata nupule ning tõstis toru kõrva äärde. „Gray Grantham kuuleb!"

„Siin räägib Garcia."

Gray unustas monitori. „Jah, mida kuulukse?"

„Mul on kaks küsimust. Esimene kõlab nii: kas te salvestate seal kõik kõned? Ja teine: kas te saate kindlaks teha, kust helistatakse?"

„Võin vastata nii jah kui ei. Me ei salvesta kõnesid ilma luba küsimata ja me võime kindlaks teha, kust helistatakse, aga me ei tee seda kunagi. Aga nagu ma mäletan, ütlesite te, et töö juurde te mulle helistama ei hakka."

„Kas tahate, et ma toru käest panen?"

„Ei taha. Kõik on korras. Mulle meeldib palju rohkem teiega

119

vestelda kell kolm pärast lõunat oma kabinetist kui kell kuus hommikul oma voodist."

„Andke andeks. Olen lihtsalt koledasti hirmul, muud midagi. Niikaua, kui võin teile loota, olen ma nõus teiega rääkima, mister Grantham, aga niipea kui ma väikseimatki udutamist kuulen, lõpetan ma oma jutu."

„Tehtud. Millal te rääkima hakkate?"

„Kohe praegu ma ei saa. Olen ühes kesklinna automaadis ja mul on kohutavalt kiire."

„Te vist mainisite, et teil on mingi dokumendi koopia?"

„Ei, ma ütlesin, et võin saada ühe dokumendi koopia. Aga seda pean ma veel mõtlema."

„Okei. Millal te mulle siis helistate?"

„Kas pean määrama kindla kellaaja?"

„Ei, kuid mind on muidu raske kätte saada - olen pidavalt lennus."

„Helistan homme lantši ajal."

„Jään ootama ja olen kohal."

Kostsid lühikesed signaahd. Grantham valis esmalt seitse numbrit, siis kuus, siis veel neli. Ta märkis kuuldud numbri üles, lappas siin telefoniraamatu kollaseid lehti, kuni jõudis osani „Telefoniautomaadid". Kasutatud automaat asetses Pennsylvania Avenuel Kohtuministeeriumi lähedal.

15

Tüli puhkes süs, kui Callahan kippus magustoidule eelistama kärakat. Darby loetles talle pahuralt - kena küll! - üles kõik need napsid, mis mees oli õhtu jooksul kurku kallanud: kaks topeltviskit baaris, kus nad lauda ootasid, üks enne telhmuse täitmist; kaks pudelit veini kalaroa juurde, millest Darby tarvitas ära kaks poolikut klaasi, ülejäänu jõi Callahan, kes kummutas ühe pokaah teise järel, muutudes ajapikku magedalt tundeliseks. Loetelu lõppedes suutis mees siiski vihastada. Magustoidu juurde tellis ta drambuie'd, mis oli ta lemmikjook, ja tegi seda nüüd juba puhtalt põhimõtte pärast. Ta rüüpas klaasi ainsa sõõmuga tühjaks ning tellis teise.

Darby keerutas lusikat oma kohvitassis ega teinud temast enam väljagi. Arve oli makstud ja tema ainus soov oli nüüd siit ilma ülearuste stseenideta lahkuda ning oma koju põgeneda.

Kuid väljas restorani ees läks riid veel õige ägedaks. Callahan tõmbas taskust oma Porsche võtmed, kuid Darby väitis, et mees on rooli taha istumiseks higa purjus. Andku heaga võtmed tema kätte. Kuid Callahan surus need pihku ning tuikus oma auto poole, mis oli pargitud kolme kvartali kaugusele. Darby ütles, et sel juhul läheb tema jala. Vastuseks soovis Callahan talle head teed. Darby järgnes talle paari sammu kugusel, sest mehe komistav kõnnak ajas talle hirmu peale. Ta anus, et Thomas oma mõttest loobuks, sest vererõhk oli tal niikuinii liiga kõrge ja lõppude lõpuks oli ta ikkagi õigusteaduse professor, kurat võtaks. Ajab veel kellegi alla. Ent Callahan jätkas jonnakalt oma teed, kord kõnniteeservale lähenedes, kord sellest eemaldudes. Ta hüüdis üle õla umbes midagi niisugust, et isegi joobnud peaga juhtivat ta autot kindlama käega kui Darby kainelt. Tüdruk ei lasknud teda silmist. Ta oli varemgi istunud ise Porsche roolis, kui Thomas juhtimiseks higa purjus oli.

Callahan tüüris kummalegi poole vaatamata üle sõidutee, käed küünarnukini taskus, otsekui teeks ta oma tavalist uinakueelset jalutuskäiku. Kuid sus ei arvestanud ta oma sammu õigesti, komistas vastu kõnniteeserva ning lendas pikali, ise seejuures ropult vandudes. Kuid enne veel, kui Darby tema juurde jõudis, oli ta püsti ja jätkas oma teed. Jätku plika teda rahule ja käigu kuradile. Anna mulle võtmed, anus Darby, või ma lähen tõesti jala, kuid mees tõukas ta irvitades eemale ja soovis talle uuesti

head teed. Nii purjus polnud Darby teda veel kunagi näinud. Mitte kunagi polnud ta ei purjus ega kainelt kätt Darby vastu tõstnud.

Otse parkimisplatsi kõrval oli tilluke räpane kõrts neoonõllekannuga aknal. Darby vaatas pärani ukse vahelt sisse, lootes sealt abi leida, kuid loobus oma kavatsusest kohe: seal jõmisejad ohd kõik sama purjus kui Thomas ja üldse oli see loll mõte.

Ta hüüdis Callahanile, kes oli viimaks oma Porsche'i juurde jõudnud: „Thomas! Ma palun sind! Lase mina juhin!" Siiski jäi ta kõnniteeservale seisma. Callahan koperdas kaua ukse kallal, sai

121

viimaks selle midagi endale nina alla pomisedes kuidagi lahti, viipas nõrgalt Darby suunas ja kadus tüdruku vaateväljalt autokatuste varju. Samas hakkas mootor kõrgetel tuuridel porisema - Callahan andis gaasi.

Darby nõjatus vastu majaseina mõne jardi kaugusel parkimisplatsi väljasõiduteest. Ta vaatas piki tänavat allapoole, seekord südamest lootes silmata politseipatrulli. Parem las pistavad ta soolaputkasse, kui et ta end surnuks ajaks.

Jala koju minna oli higa kauge. Ta vaatab, kuidas Thomas parkimisplatsilt välja pääseb, võtab siis takso ega anna end mehele vähemalt nädal aega üldse näole. Vähemalt nädal aega. Lõbutse hästi, kordas ta nõmedalt. Callahan vajutas uuesti gaasipedaahle ja kummid vingahtasid.

Plahvatus virutas ta kõnniteele pikali, ta lendas silmili maha, kaotas hetkeks teadvuse, kuid kohe oli see jälle tagasi ja ta tajus leekide kuumust ning õhus lendlevate plekitükkide sadu enda ümber. Surmani kohkunult vaatas ta parkimisplatsile. Porsche lamas katusel, rattad alles keerlemas ja kõik uksed pärani lahti. Masin lõõmas heleda leegiga.

Darby tormas Thomase nime kisendades selle poole. Ikka sadas veel plekitükke ning koletu kuumus peatas ta. Ta peatus vahetpidamata karjudes kolmekümne jala kaugusel sellest ning surus käed suule.

Uus plahvatus pööras masina õigetpidi ja paiskas Darby uuesti pikali. Kukkudes lõi ta pea kõvasti vastu teise auto põrkerauda ära. Asfalt tema põse all kiirgas kuuma ja see oli viimane, mida ta tajus.

Õllekõrts tühjenes ja kõik kohad olid joobnud mehi täis. Nad seisid kõnniteel ja vahtisid. Paar tükki neist üritasid lähemale vaaruda, kuid mli värvis nende näod erepunaseks ja hoidis nad eemal. Tulekerast eraldus musta lämmatavat suitsu ja mõne hetke pärast lahvatasid põlema veel kaks autot. Kuuldus pöörast hirmunud kisa, tekkis paanika.

„Kelle auto see oli?"

„Helistage 911!"

„On seal keegi sees?"

122

„Helistage 911!"

Nad haarasid Darbyl kaenla alt ja tirisid ta kõnniteele, otse rahvasumma. Mõttetult kordas ta Thomase nime. Kõrtsist toodi märg käterätt ja asetati ta laubale.

Rahvast tuh aina juurde, tervel tänaval oli pöörane tunglemine. Kuskilt kostis lähenevate kiirabiautode sireene. Midagi väga kõva oli Darby pea all, kuid ta näol oli jahe. Ta suu kuivas. „Thomas! Thomas!" soigus ta.

„Kõik on korras, kõik on korras!" rahustas must nägu ta kohal. Mees hoidis õrnalt ta pead ja patsutas ta käsivart. Eemalt jõllitasid teised näod. Kõik nad noogutasid nõusolevalt. „Kõik on korras... "

Nüüd kiunusid sireenid läbilõikavalt. Darby lükks hädiselt käteräti näolt ja püüdis silmi fookusesse saada. Ta nägi punaseid ja siniseid vilkureid - terve tänav oli neid

täis. Sireenid lõikasid luusse ja lihha. Ta ajas end istukile. Nad tõstsid ta vastu majaseina, otse sinise neoonõllekannu alla. Nad astusid kõrvale, kuid ei lasknud teda silmist.

„Ega te viga ei saanud, miss?" küsis mustanahkne mees.

Darby ei suutnud vastata. Ta ei proovinudki seda teha. Ta pea lõhkus otsas. „Kus on Thomas?" küsis ta asfaldiprakku vahtides.

Inimesed vahetasid pilke. Esimene tuletõrjemasin peatus neist kahekümne jala kaugusel ja rahvas vajus kahte lehte laiali. Tuletõrjujad hüppasid maha ja tormasid igaüks ise suunda.

„Kus on Thomas?" kordas Darby.

„Kes see Thomas on, miss?" küsis must.

„Thomas Callahan," vastas Darby kannatlikult, otsekui peaks igaüks Thomas Callahani tundma.

„Oli ta autos?"

Darby noogutas ja sulges silmad. Sireenid kord möiratasid, kord vaikisid, ja sinna vahele kuulis Darby ärevate meeste hõiklemist ning tule praginat. Ta ninna tõusis kõrbelõhna. Eri suundadest kihutasid kohale veel kaks tuletõrjeautot. Läbi rahvasumma trügis võmm. «Politsei! Andke teed! Politsei!" Mees tegutses energiliselt, kuni jõudis Darbyni. Ta põlvitas Darby ette maha ja vehkis ta nina ees ametimärgiga. „Seersant Rupert, ma 'am. New Orleansi Politseivalitsusest."

123

Darby kuulis ta sõnu, kuid ei andnud märkigi, et kuulis. See paksu tukaga Rupert hõljus ta silmade ees. Paksud juuksed, pesapallimüts, must kuub kollaste poortidega. Ta vahtis meest arulageda pilguga.

„Oli see teie auto, ma'am? Keegi ütles, et see oli teie auto."

Darby raputas pead.

Rupert haaras tal küünarnukkidest ja tõmbas ta püsti. Ta rääkis midagi Darbyle, küsis, kas temaga on kõik korras, aga samal ajal kiskus teda, tegi talle õudset valu. Pea tahtis tükkideks pudeneda, ta oli täielikus šokiseisundis, nii et mis asja tal selle võmmiga üldse oli? Nüüd seisis ta püsti. Põlved nõtkusid ja jalad ei kuulanud sõna. Ikka päris too lollakas, kas temaga o n kõik korras. Must mees silmitses toda Rupertit nagu hullumeelset.

Nüüd hakkasid jalad vedu võtma ja tema ning Rupert kõndisid läbi rahvasumma, möödusid tuletõrjeautost ja jõudsid tunnusmärkideta politseiautoni. Darby laskis pea norgu ega vaadanud parkimisplatsi poolegi. Rupert padises järelejätmatult. Rääkis midagi ambulantsiautost. Siis avas ta esiukse ning surus Darby istmele.

Aknast pistis pea sisse teine võmm ja hakkas samuti mingeid küsimusi esitama. See võmm kandis džüne ja tervaninalisi kauboisaapaid. Darby kummardus ette ja peitis näo kätesse. „Ma kardan, et mul oleks abi vaja," pomises ta.

«Loomulikult, miss. Abi on juba teel. Kuid ainult paar küsimust. Kuidas on teie nimi?"

„Darby Shaw... Ma kardan, et mul on sügav šokk. Mul käiib pea ringi ja ma hakkan vist oksele... "

„Ambulantsiauto on teel. Oli see teie auto?"

„Ei."

Veel üks autotäis võmme, kuid sellel olid kirjad külgedel ja vilkurid peal. Rupert kadus hetkeks silmapiirilt. Kauboisaabastega võmm lõi ukse kinni ja Darby jäeti rahule. Ta kummardus veel ettepoole ja öökis kogu oma sisikonna jalgade vahele põrandale. Ta hakkas nutma. Tal oli külm. Pikkamisi kaldus ta juhiistme poole külili ning kiskus end kerra. Sus saabus vaikus, sus täielik pimedus.

124

Keegi koputas vastu aknaklaasi tema pea kohal. Darby avas silmad ja nägi vormis meest, tärniga müts peas. Uks oli lukus. „Tehke uks lahti, miss!" kisendas vormis mees. Darby ajas end istukile ja tõmbas nupu üles. „Kas olete joobnud,

miss?"

Kõrvus undas. „Ei," ütles ta meeleheitel.

Politseinik tõmbas ukse rohkem lahti. „On see teie auto?"

Darby hõõrus silmi. Ta pidi mõtlema.

„Kas see on teie auto, miss?"

„Ei!" Ta vaatas mehele otsa. „Ei, see on Ruperti auto... "

„Okei. Kes kurat see Rupert on?"

Läheduses seisis nüüd üksainus tuletõrjeauto ja ka suurem osa rahvast oli laiali läinud. „Seersant Rupert. Üks teie meestest," pomises Darby.

Mees vihastas. „Ronige siit heaga välja, miss!"

Suurima rõõmuga. Nüüd seisis ta kõnniteel. Taamal kastis üksik tuletõrjuja Porsche suitsevat keret.

Lähenes veel teinegi mundris politseinik ja nad võtsid üheskoos Darby käsile.

„Kuidas te nimi on?" küsis esimene politseinik.

„Darby Shaw."

„Miks te sellesse autosse istusite?"

Darby vaatas autot. „Ma ei tea... Ma sain põrutada ja seersant Rupert pani mind siia istuma. Kus ta siis ise on?"

Politseinikud vahetasid pilgu. „Kes kurat see Rupert on?" kordas esimene võmm oma äsjast küsimust.

Nüüd vihastas Darby ja see lõi ta pea selgeks.

„Rupert ütles, et ta on politseist."

„Kuidas te põrutada saite?" küsis nüüd teine politseinik.

Darby vaatas talle teraselt otsa ning vüpas siis parkimisplatsi poole. „Oleksin peaaegu istunud seal, tolles autos. Kuid ma ei istunud sinna ja sellepärast seisangi ma siin ja kuulan te lolle küsimusi. Kus Rupert on?"

Mehed vahetasid jälle pilgu, seekord mõistmatu pilgu. „Ärge minge siit kuhugi," lausus siis esimene politseinik ja läks üle tänava teise vilkuritega auto juurde, mille kõrval keegi erariides mees

125

vestles suure grupi inimestega. Nad sosistasid midagi omavahel ning siis tuli politseinik koos erariides mehega Darby juurde tagasi Erariides mees tutvustas ennast: „Mina olen leitnant Olson New Orleansi Politseivalitsusest. Kas tundsite autos istunud meest?"

Põlved kippusid jälle nõtkuma ning Darby hammustas huulde, kuid suutis siiski noogutada.

„Kuidas ta nimi on?"

„Thomas Callahan."

Olson vaatas esimesele politseinikule otsa. „Sama nime teatas meile ka kompuuter. Nüüd öelge, kes on see Rupert?"

„Ma ju ütlesin, et politseinik!" karjus Darby.

Olson vaatas talle kaastundlikult otsa. „Te vabandage meid, kuid Ruperti-nimelist meil ei teeni."

Darby hakkas valjusti nuuksuma. Olson võttis tal õlgade ümbert kinni, viis ta Ruperti auto kapoti najale istuma ja toetas teda, kuni hüsteeria vaibus ja ta suutis end kokku võtta.

„Kontrolli numbrit," ütles Olson teisele politseinikule, kes kirjutas selle silmapilk oma märkmikku ning andis raadiotelefoni kaudu keskusse.

Olson hoidis teda mõlema käega ning vaatas talle otse silma. „Olite te Callahaniga koos?"

Darby noogutas ja pisaraid voolas ikka ojana ta silmist. Olson vaatas esimese politseiniku poole.

„Kuidas te sellesse autosse sattusite?" küsis Olson iga sõna rõhutades, kuid väga pehmelt.

Darby pühkis sõrmenukiga põselt pisaraid, kuid ei pööranud Olsoni pilgu ees silmi kõrvale. „See tüüp Rupert, kes ütles enda politseiniku olevat, tuli mu juurde ja tõi mu siia. Ta pani mind autosse istuma ja siis tuli üks kauboisaabastega mees ja hakkas mulle igasuguseid küsimusi esitama. Siis saabus siia teine patrullauto ning nad kadusid. Ja mina vist minestasin. Ma ei tea. Ma tahaksin arsti juurde."

„Ajage mu auto siia," ütles Olson esimesele politseinikule.

Samas tuli teine politseinik hämmeldunud näoga tagasi. „Meie arvutis niisugust numbrit ei ole. Ilmselt võltsitud."

Olson aitas Darby teda käe alt toetades oma autosse ning heitis

126

kiiruga üle õla: „Viin ta ise Püha Kaarli kliinikusse. Piirake siin kõik köiega ja sõitke mulle sinna järele. See käru siin laske keskusse viia. Pärast kontrollime üle."

Darby istus Olsoni autos, kuulas saatjast kostuvaid raginaid ning vahtis parkimisplatsile. Ära põlenud oli neli autot ja nende vahel lebas rattad ülespidi see, mis oli Porschest järele jäänud. Paar tuletõrjujat ja päästemalevlast askeldas selle ümber. Üks mundris mees vedas sündmuskoha ümber kollast linti.

Ta puudutas muhku oma kuklas. Vähemalt verd ei olnud tunda. Pisarad hakkasid jälle voolama.

Olson tõmbas juhiukse mürtsuga kinni ja nad veeresid parkimisplatsu terveks jäänud autodest mööda Püha Kaarli hospidali poole. Siniseid vilkureid ja sireeni Olson sisse ei lülitanud.

Nad oli hospidalis. „Kas suudate veel paarile küsimusele vastata?" uuris Olson.

„Ta on surnud, eks ole?"

„Jah, Darby. Tunnen teile südamest kaasa. Oli ta üksi autos?"

„Jah."

„Kuidas teie põrutada saite?" Olson ulatas talle oma taskurätiku ja ta pühkis silmad kuivaks. „Lendasin kuklaga millegi vastu. oli mitu plahvatust ja ma arvan, et see teine viis mind jalust. Ma ei mäleta kõike, öelge, palun, kes see Rupert on?"

„Pole aimugi. Ma ei tunne Ruperti-nimelist politseinikku ja ükski meie meestest ei kanna ka kauboisaapaid."

Darby üritas meeleheitlikult natukenegi mõelda.

„Mis ametit Callahan pidas?"

„Ta oli Tulane'i ülikooli juuraprofessor. Mina olin tema üliõpilane."

„Kes võis tahta teda teise ilma saata?"

Darby vaatas tänavatulesid ning raputas pead. „Olete landel, et see oli meelega tehtud?"

„Pole kahtlustki. Plahvatus oli kohutavalt võimas. Leidsime ta jalalaba kaheksakümne jala kauguselt mingi tara otsast... andke andeks. Ta mõrvati."

„Võib-olla pandi pomm valesse autosse?"

„See on alati võimalik. Kontrollime äärmiselt hoolikalt iga versiooni.

127

Nagu ma aru sain, oleksite ka teie pidanud koos temaga autos istuma?"

Darby püüdis vastata, kuid klimp tõusis talle jälle kurku ning ta peitis näo taskurätti.

Nad olid peatunud hospidali ees kahe ambulantsiauto vahel otse sissekäigu kõrval ja Olson lülitas sinised vilkurid sisse. Ta aitas Darby suurde üsna räpasesse vastuvõturuumi, kus seinte ääres istus mitmesugustes poosides vähemalt viiskümmend hädalist. Darby leidis tühja istme joogikraani kõrval. Olson rääkis midagi naisele luugi taga, tõstis koguni häält, kuid ikkagi ei saanud Darby ta sõnadest aru. Väike poiss verise käterätiga jala ümber tihkus ema süles nutta. Noor neegritüdruk oli iga hetk sünnitama hakkamas. Silmapiiril polnud ühtki tohtrit ega põetajat. Kellelgi ei paistnud kuhugi kiiret olevat.

Olson kükitas ta ette. „Olen paari minuti pärast tagasi. Pidage vastu. Lähen panen ainult auto teise kohta ja olen hetke pärast jälle siin. Kas kuulete? Vastake!"

Jaa... muidugi..."

Olson lahkus. Uuesti kobas Darby, kas ta siiski kuskilt verine ei ole, kuid ei aastanud ühtki kriimustust peale muhu kuklas. Lükanduksed avanesid laialt ja kaks tõredat nunna tulid sünnitaja järele. Nad peaaegu lohistasid ta minema. Uksed vajusid kinni.

Darby ootas veel natuke ja läks sus samast sisse, kust nunnadki. Äranutetud silmadega ja taskurätik pihus nägi ta välja nagu mõne kannatava lapse ema. Koridor sarnanes loomaaiaga, kus loomade asemel olid halastajaõed, põetajad ja valust oigavad haiged. Ta pööras ümber nurga ja nägi silti: VÄLJAPÄÄS. Siit pääses ta teise koridori, mis oli aga palju vaiksem, ning läbi teise ukse jõudis ta platvormile, kust lamajad haiged autodest kanderaamiga sisse veeretati. Natuke kaugemalt paistsid tänavalaternad. Ainult mitte jooksma pista! Vastu pidada! Ja siis oligi ta juba tänaval ja astus kiire sammuga edasi. Karge õhk lõi silmade eest klaariks. Nutt tuli unustada.

Olsonil läheb autole koha otsimisega aega ja kui ta naasebki, siis arvab ta, et Darby on tohtri ette kutsutud. Ta jääb ootama. Las ootab.

128

Ta keeras ümber nurga ja jõudis kaitsevalli juurde. Tema ees laius Prantsuse kvartal. Sealt ei leia teda keegi. Royal Streetil tunglevad turistid ja muidujalutajad. Darby tundis siin end pisut kindlamalt. Ta sisenes võõrastemajja Holiday Inn ning võttis toa, tasudes selle eest krediitkaardi abil. Tuba paiknes viiendal korrusel. Ta lukustas ukse, lükkas ketigi ette ning viskus täies riides voodile. Kõik tuled jäid põlema. Ta kiskus end kerra.

Mrs. Verheek veeretas oma laia tagumendi voodiservale ning võttis toru. „See on sulle, Gavin!" hüüdis ta vannituppa. Silmapilk ilmus uksele Gavin, lõug habemevahuga koos, ning võttis naiselt telefoni. Mrs. Verheek puges tagasi palakate vahele. Justkui mudas püherdav emis, vilksas läbi Verheeki pea.

„Hallo!" hõikas ta torusse.

Rääkis naishääl, mida ta kunagi varem polnud kuulnud. „Siin räägib Darby Shaw. Kas teate, kes ma olen?"

Verheek naeratas ja ta silmade ette kerkis pilt bikiinides näitsikust St. Thomase saare liivarannal. „Jah muidugi. Kui ma ei eksi, on meil ühine sõber."

„Kas lugesite läbi mu armetu versiooni?"

„Ah jaa, muidugi. Panime talle koguni nime: „Pelilani memorandum"."

„Ja kes need „meie" on?"

Verheek võttis istet öökapi kõrval toolil. Ilmselt ei helistanud tüdruk selleks, et temaga ainult paar sõna lobiseda. „Milleks te helistasite, Darby?"

„Mul on vaja paari asja teada, mister Verheek. Ma olen kohutavalt hirmul."

„Kutsuge mind lihtsalt Gaviniks, eks?"
„Olgu siis Gavin. Kus see toimik praegu on?"
„Õige mitmes kohas. Mis juhtus?"
„Seda ütlen ma teile kohe. Kuid esmalt vastake teie: kus on toimik?"
„Noh, lugesin selle läbi ja saatsin teise osakonda. Seejärel tutvusid sellega ka mõningad juhtkonna lükmed, teiste hulgas direktor Voyles, kes, võiks ütelda, ei jätnud mitte sellele tähelepanu pööramata."
129
„Kas nägi seda ka keegi, kes ei kuulu FBI-sse?"
„SelleIe ei või ma vastata, Darby."
„Noh, siis ei ütle ka mina, mis juhtus Thomasega."
Verheek mõtles terve pika minuti. Darby ootas kannatlikult. „Hüva. Jah, seda nägid mõned inimesed väljaspool FBI-d. Kes seda nägi ja palju neid nägijaid oli, seda ma ei tea."
„Thomas on surnud, Gavin. Ta mõrvati eile õhtul kella kümne paiku. Keegi oli pannud autosse pommi, mis oli määratud meile mõlemale. Mina pääsesin ainult puhta juhuse läbi, kuid nüüd ajavad nad mind taga... "
Verheek kummardus sügavamale telefoni kohale ja hakkas märkmeid tegema. „Kas olete haavatud?"
«Füüsiliselt olen täiesti kõbus."
„Kus te olete?"
„New Orleansis."
„Kas olete kindel, Darby? See tähendab - ma olen veendunud, et teil on tõsi taga, aga kes, kurat võtaks, pidi küll tahtma teda tappa?"
„Ma nägin kahte, kes seda tahtsid."
„Mismoodi te... "
„See on pikk lugu. Kes nägid toimikut, Gavin? Thomas andis selle teile üle esmaspäeva õhtul. Te andsite sellele käigu ja nelikümmend kaheksa tundi hiljem oli Thomas surnud mees. Ja mina peaksin olema surnud koos temaga. Toimik on sattunud valedesse kätesse, kas teie seda ei leia?"
«Olete te julges kohas?"
„Seda teab üksi vanajumal ise... "
„Kus te peatute? Mis on teie telefoninumber?"
«Ettevaatlikumalt kurvis, Gavin! Pean nüüd igal sammul hoolega ette vaatama. Helistan putkast, nii et igasugused trikid jäävad ära."
„Mis te nüüd, Darby! Laske ma mõtlen natuke! Thomas Callahan oli mu parim sõber. Te peate mind asjasse pühendama." ‚Ja mida võiks see mulle anda?"
«Kuulake nüüd mind, Darby! Andke mulle veerand tundi ja ma
130
saadan teile järele tosina meie agente. Mina ise istun lennukisse ja olen lõunaks kohal. Tänavale jääda te kauemaks ei või."
„Miks siis, Gavin? Kes mind jälitab? Te peate seda mulle ütlema, Gavin!"
«Ütlen seda teile kohe kui kohale jõuan."
„Ma ei tea... Thomas on surnud, sest rääkis teiega. Mul ei ole erilist tahünist teiega nii kähku kohtuda... "
«Darby, ma palun teid! Ma ei tea, kes seda tegi ja miks, kuid seda tajun ma oma nahaga, et olete väga suures ohus. Meie suudaksime teid kaitsta."
„Võib-olla kunagi pärastpoole."
Verheek hingas sügavalt sisse ning kolis üle voodiservale. „Te võite mind usaldada, Darby!"

„Okei, eks ma siis usalda. Teid. Aga kuidas on nende teistega, teie alluvatega. Ilmselt on tegmist millegi kohutavalt tõsisega, Gavin. Minu armetu soperdis ajas kellelegi kohutavalt ärevile, kas te
ei leia?"
„Kas Thomas sai piinelda?"
Darby kõhkles vastusega. „Ma ei usu... " Sõnad takerdusid ta kurku.
„Kas saate mulle helistada kahe tunni pärast? Minu kabinetti. Annan teile salastatud telefoninumbri."
«Andke mulle see salastatud number, Gavin, ja ma mõtlen järele."
„Ma palun teid, Darby! Nü kui ma kohale jõuan, lähen otseteed direktori juurde. Helistage mulle kell kaheksa teie kohapealse aja
järgi-"
«Öelge number."

Plahvatus oli toimunud liiga hilisel kellaajal ja sellepärast ei jõudnud sõnum sellest Times-Picayune'i hommikusse väljaandesse. Darby sirvis selle hotellitoas kiiruga läbi. Mitte midagi. Ta luhtas sisse televiisori ja sealt see mli: kaadrid ikka veel põlevast Porschest parkimisplatsil, mille ümber oli juba jõutud vedada kollane lint. Politsei olevat kindel, et tegemist oli mõrvaga. Kahtlusaluseid pole avastatud. Ei mingeid kommentaare. Siis kõlas Thomas
131
Callahani nimi, vanus nelikümmend viis aastat, Tulane'i ülikooli üks silmapaistvamaid professoreid. Ootamatult ilmus ekraanile õigusteaduskonna dekaan ning asus pajatama Thomas Callahanist, vapustusest, mis kogu ülikooli oli tabanud sellest õnnetusest kuuldes.
Väsimus, hirm, valu. Šokk. Darby mattis näo patja ning puhkes härdalt nutma. Ta vihkas vesistamist ja tõotas endale, et see jääb nüüd viimaseks korraks. Võib-olla alles siis, kui teda ennast teise ilma saadetakse.

16

Kuigi see kriis oli hea kriis, mis tõstis ta reitingu enneolematult kõrgele, kuigi ta oli nüüd Rosenbergist lahti, kuigi ta imago oli praegu ameeriklaste sihnis puhas ja laitmatu ning nad tundsid end hästi, sest tema oli pukis, kuigi demokraadid olid pakku pugenud ja järgmised valimised samahästi kui taskus, oli presidendil kriisist ja sellega kaasnevatest koidueelsetest nõupidamistest kõrini. Tal oli kõrini F. Denton Voylesist, tema enesega rahuolust ja ülbusest, tema kortsunud frentšis jässakast kogust, tema aknasse pööratud pilgust just sel ajal, kui ta rääkis Ameerika Ühendriikide Presidendiga.
Iga minut oli see Voyles jälle sün, järjekordsel puhte-eelsel istumisel, jälle ootasid ees pingelised kokkupõrked, mille kestel Voy-les avaldas ainult murdosa sellest, mida ta teadis.
Presidendil oli kõrini sellest huupi pimeduses kobamisest, nendest raasukestest, millega Voyles heaks arvas talle hammaste vahele visata. Ka Gminski toitis teda vaid koorukestega ning tema pidi sellega rahulduma. Nende meestega võrreldes ei teadnud ta samahästi kui midagi. Hea seegi, et tal oli käepärast Coal, kes näris end läbi nende ettesöödetud paberitest, jättis kõik meelde ning pidas neid natukenegi ohjes, sundides neid mängima ausat mängu.
Ent ka Coalist oli tal rohkem kui kõrini. Väsinud temast, ta väsi-matusest ja korralikkusest. Väsinud tema särast. Väsinud tema kombest alustada oma tööpäeva

siis, kui päike Atlandi ookeanist oma nina välja tõstis, väsinud minutikaupa ettekavandatud päevaplaanist.

132

Ja veel siis, kui päike oli Vaiksesse ookeani looja läinud, võttis Coal ette kastitäie päeva jooksul kogunenud makulatuuri, luges selle viimse komani läbi, sorteeris, liigitas, dešifreeris, ning valas juba paari tunni pärast kogu selle tüütu soga temale, presidendile, kaela. Kui Coal tundis end kurnatuna, magas ta viis tundi päevas, tavaliselt piirdus aga kolme-neljaga. Ta lahkus oma kabinetist Valge Maja läänetiivas iga õhtu kell üksteist, luges koju sõites oma teenistusauto tagaistmel mitmesuguseid pabereid, ja vaevalt jõudis auto maha jahtuda, kui ta juba seda ootas, et tagasi Valgesse Majja sõita. Ta pidas patuks alustada oma tööpäeva hiljem kui kell 5 hommikul. Ja kuna tema oli võimeline töötama sada kakskümmend tundi nädalas, siis nõudis ta oma alluvatelt vähemalt kaheksatkümmet. Sellest ta ei taganenud. Nüüd, kolm aastat pärast tema ilmumist Valgesse Majja, ei jaksanud enam keegi meeles pidada kõiki neid teenistujaid, kelle Fletcher Coal oli liiga lühikese töönädala pärast administratsioonist vallandanud. Umbkaudu iga nädala kohta tuli üks lahtilastu.

Kõige õnnelikum oli Coal aga siis, kui õhus oli tunda pinget ja ta võis kokku kutsuda mingi vastiku nõupidamise. Viimasel nädalal oli karvakiskumine Voylesiga hoidnud pideva naeratuse ta näol. Nüüd seisis ta saabunud dokumente sorteerides presidendi laua kõrval, toas sagisid ringi kaks erasekretäri ning president ise sirvis posti.

Ta piilus Coahle otsa. Laitmatu must ühkond, valge särk, punane siidlips, pisut higa ohtralt õliga võitud juuksed. Tal oli Coalist küll kõrini, kuid ta leppis temaga nagu paratamatu pahega, sest nüüd, kui kriisi haripunkt oli möödas, higistas Coal ise tüütate pisiasjade kallal, lastes temal oma minigolfiga tegelda. Ta püüdis endale sisendada, et kolmekümne seitsme aastaselt oli ka tema ise olnud sama toimekas ja visa nagu Coal, kuid hingepõhjas teadis ta, et tegelikult see ei olnud nii.

Coal nipsutas sõrmi, heitis sekretäridele kõvera pilgu ning need jooksid õnnelikult Ovaalkabinetist välja.

‚Ja ta ütles, et kuni mina sün olen, ei tõsta ta siia enam oma jalga? Kena nali!" Ilmselt tegi see Coalile tõesti nalja.

„Ma ei usu, et ta teid eriti salliks," pomises president.

133

„Tema sallib ainult selliseid, keda oma pilli järgi saab tantsima panna."

„Arvan, et pean vist temaga natuke mesisem olema... "

«Vastupidi - te peate talle koha kätte näitama. Ta peab taganema. Tema versioon ei kannata mingit kriitikat, see paneb hobusegi naerma, kuid tema käes võib see meile ohtlikuks saada."

„Mida tollest juuratudengist kuulda on?"

«Kontrollime. Ilmselt jäi tema terveks."

President tõusis ja ringutas. Coal kähistas paberitega. Sekretär teatas sisetelefoni kaudu Voylesi saabumisest.

„Ma kaon," sõnas Coal. Kohtumist jälgib ta teisest ruumist. Tema pealekäimisel oli Ovaalkabinetti monteeritud kolm videokaamerat. Väikesest akendeta ruumist läänetiivas sai nende kaudu monitoridelt jälgida kõike, mis siin sündis. Ruumil oli ainult üks võti ja see oli Coali käes. «Seersant" teadis selle ruumi olemasolust, kuid polnud siiamaani selle vastu erilist huvi ilmutanud. Esialgu. Kaamerad ohd seinaorvadesse peidetud ning nende olemasolu oli hoolega hoitud saladus.

Teadmisega, et Coal saab kohtumist vähemalt eemalt pealt vaadata, tundis president end pisut kindlamalt. Ta läks Voylesile ukseni vastu, surus tal soojalt kätt ja viis ta düvanile istuma, et veidi lobiseda, nagu ta ütles. Voylesile ei avaldanud see mingit muljet. Tal polnud mingit kahtlust, et Coal varitseb kuskil ja kuuleb nende jutuajamist pealt.

Kuid soodsat hetke ära kasutades ajas ta frentši seljast ja asetas tooli seljatoele. Kohvist ütles ta ära.

President tõstis jala üle teise. Ta kandis taas pruuni villast kampsunit, mis pidi andma talle heasüdamliku taadi välimuse.

«Denton," sõnas ta väärikalt, «lubage minul vabandada Fletcer Coali eest. Ta pole teiega tõesti kuigi taktitundeline olnud... "

Voyles noogutas kergelt. Sa vana tahmapea, kas ma siis ei tea, et selles kabinetis siin on küllalt elektrikaableid, et pooli Washingtoni ametnikke teise ilma saata, et Coal passib praegu kuskil keldris ja kuulab su sõnu taktitunde puudumisest tema juures Ta on eesel, kas teie ei leia?" torises ta.

„Võib-olla, võib-olla... Pean vist tõesti tal rohkem silma peal

134

hoidma. Kuid ta on erakordselt läbinägelik mees ja oskab ohje pingule tõmmata, kuigi läheb sellega vahel liiale."

„Ta on kaabakas. Võin seda talle näkku öelda," ütles Voyles otse Thomas Jeffersoni portree kohal asetsevasse ventilatsiooniavasse sihüdes, kust kaamera tõesti jälgis kõike siinsündivat.

«Ega siis midagi, katsun teda teie silma alt kaugemal hoida, kuni see asi on selgunud."

«Oleksin teile väga tänulik."

President jõi tillukeste lonksude kaupa oma kohvi, püüdes kuidagi formuleerida oma järgmist küsimust. Sõnaohtrusega see Voyles igatahes silma ei paistnud.

«Tahaksin teilt paluda üht teenet... "

Voyles vaatas talle torkiva liikumatu pilguga otsa. „Ma kuulan teid, söör."

„Ma tahaksin, et lõpetaksite selle «Pelikani" loo. Selle mõte on juba iseenesest tobe, kuid seal mainitakse ka minu nime, pagan võtaks. Kui tõsiselt te seda üldse olete võtnud?"

Nah missugune! Voyles võitles tahtmisega naerma puhkeda. See trikk oli mõjunud: mister president ja mister Coal väänlesid nagu ussikesed õnge otsas. Nad olid saanud «Pelikani memorandumi" teisipäeva õhtul, praadinud terve kolmapäevase päeva oma rasvas ja nüüd, neljapäeva hommikul, olid nad põlvih ta ees ning anusid tal juurdlus selles asjas lõpetada, aimamatagi, et tegelikult oli see ainult nali.

«Juurdlus käib, mister president..." See oli vale, aga kust võisid nemad seda teada. «Harutame iga niidiotsa, uurime põhjalikult kõiki vähegi tõenäolisi kahtlusaluseid. Ma poleks teile seda asja tutvustama hakanud, kui me seda tõsiselt ei võtaks." Kurrud presidendi laubal süvenesid ja Voyles tahtnuks end kõveraks naerda.

«Mida te teada olete saanud?"

«Esialgu veel väga vähe, sest me alles alustasime. Võtsime selle versiooni töösse kõigest nelikümmend kaheksa tundi tagasi ning ma saatsin New Orleansi nehteist oma agenti, et nad katsuksid asjast mingit pilti luua. Rutiinne tegevus." Vale kõlas nii usutavalt, et Voyles tondis peaaegu nahaga, kuidas Coalil seal

135

kuskil rusikad sügelema hakkasid.

Neliteist agenti! See oli löök otse päikesepõimikusse ning president ajas selja sirgu ning pani kohvitassi lauale. Neliteist fibbie't välgutamas oma ametimärke ja

esitamas lõputuid pärimisi. Ja muidugi ei tulnud kaua oodata, kuni ühte-teist sellest päevavalgele ujub... „Neliteist agenti, ütlete? siis peab asi teie arvates küll õige tõsine olema."

„Me peamegi kõike äärmiselt tõsiselt võtma, mister president," jäi Voyles kõigutamatuks. «Kohtunikud tapeti juba nädal aega tagasi ja jäljed kustuvad iga tunniga üha enam. Töötame kõik versioonid läbi nii kiiresti kui suudame. Minu mehed töötavad söömata ja magamata tervete ööpäevade kaupa."

„Sellest kõigest saan ma aru, kuid ma tahaksin teada, kui tõsiselt te seda Pelikani teooriat võtate?"

Asi kiskus tõepoolest kätte naljaks, pagan võtaks! Voyles oli selle toimiku koopia alles äsja New Orleansi saatnud. Tegelikult polnud tal New Orleansiga mingit kontakti. Ta oli vaid andnud Eric Eastile käsu koopia postiga välja saata ja paluda pisimatki tähelepanu äratamata küsitleda mõningaid isikuid. Sisuhselt oli see ummikversioon, täpselt nagu sajad teised, mida nad kontrollisid.

„Ma ei usu, et seal midagi taga on, mister president, kuid meie kohus on kinni haarata pisimastki niidijupist."

Kurrud rügüsa laubal silenesid ja ta näole ilmus midagi naeratuse sarnast. „Mul ei pruugi teile vist ütlema hakata, Denton, millist peavalu võib see jama meile tekitada, kui sellest kasvõi pool sõna ajakirjanduse kätte satub... "

„Ajakirjandusega me juurdlust läbi viies konsulteerida ei kavatse."

„Ma tean. Aga jätame selle. Minu soov oleks, et lõpetaksite juurdluse selles liinis. Minu arvates, pagan võtaks, on see absurdne, kuid meie saame sellest igal juhul kõrvetada. Saite aru, mida ma mõtlen?"

„Niisiis käsite mul seda kahtlast suunda täielikult ignoreerida, mister president?" küsis Voyles jõhkralt.

Coali nina oli peaaegu vastu ekraani. Ei, ma tahan, et sa selle toimiku üldse unustaksid, oleks ta tahtnud pahvatada, ja peaaegu pahvataski

136

selle umbse toa vaikuses välja. Tema oleks presidendi asemel Voylesi lömaks litsunud. Tema oleks talle tähekaupa ette dikteerinud, mida see teha võib ja mida mitte. Ja kui see paksmagu oleks siis teravmeelitsema hakanud, oleks ta selle maa pealt minema pühkinud. Kuid paraku istus ta lukustatud ukse taga ja tal puudus igasugune tegutsemisvabadus. Antud hetkel oli temale koht kätte näidatud.

President hakkas nihelema ja vahetas põlvele tõstetud jalga. „Mis te nüüd, Denton, te saate väga hästi aru, mida ma mõtlesin. Viidikaid püüdes võite suure kala minema lasta. Ajakirjandus jälgib juurdlust teraselt ja iga uus kahtlustatav on sellele lausa maiuspala. Teate isegi, missugused nad on. Mul ei ole teile tarvis seletama hakata, et minu vahekord pressiga pole just kõige pilvitum. Isegi mu enda pressisekretär ei salli mind. Eh-eh-eh-eh! Unustage see „Pelikani toimik", vähemalt praegusel hetkel. Jälitage tõelisi kahtlusaluseid. Kogu see lugu sarnaneb halva naljaga, kuid minu võib see siiski asetada äärmiselt ebamugavasse olukorda."

Voyles vaatas talle kalgilt otsa. Järeleandmatult. President hakkas jälle nihelema. «Kuidas on tolle Khameli liiniga? Kõlab paljutõotavalt, mis?"

„Väga võimalik."

‚Jaa. Kuna meil siin juba arvudega tegemist oh, siis mitu meest te Khamelit jälitama panite?"

„ Viisteist," kostis Voyles vaevu naeru taltsutades. Presidendi suu kukkus ammuli. Kõige tõenäolisem süüdlane ja viisteist agenti, samal ajal kui mingi tühise Pelikani peale ässitatakse neliteist?!

Coal muigas ja vangutas pead: Voyles langes ise oma valede võrku. Kolmapäevasest Eric Easti ja K.O Lewise raportist teadis ta, et Khameli jälgi ajas kolmkümmend, aga mitte viisteist agenti. Lase end lõdvale, Peremees, pomises ta. Sinuga mängitakse kassi ja hiirt.

Ent president suutis kõike muud, aga igatahes mitte end lõdvale lasta. „Heldeke, Denton, miks siis ainult viisteist? Mina arvasin, et just tema on juurdluse kõige oluüsem suund... "

„Võib-olla annan veel paar tükki abiks. Ärge unustage, et juurdlust

137

pean läbi viima siiski mina, mister president."

„Seda ma tean. Ja te teete seda vägagi kindlal käel. Ma ei kavatsegi teie töösse sekkuda. Tahan ainult, et kasutaksite oma jõude kokkuhoidlikumalt. See on kõik. Kui lugesin seda «Pelikani toimikut", kippus mul süda pahaks minema. Kui press selle välja kaevab, siis lüüakse mind risti."

«Niisiis palute mul see käigust ära võtta?"

President kummardas ette ja vaatas raevuse pilguga Voylesile otse silma. „Ma ei palu midagi, Denton! Ma käsin teil selle rahule jätta. Seda mõne nädala jooksul täielikult ignoreerida. Proovige oma hammast oluhsemate asjade kallal. Ja kui see kuskilt peaks siiski jälle esile kerkima, siis pigistage silmad kinni. Esialgu olen siin veel mina peremees, ärge seda unustage!"

Voyles andis järele ning suutis koguni põgusa naeratuse näole manada. «Teeme sus kauba maha, mister president. Teie kannupoiss Coal andis mu ajakirjandusele pureda. Rosenbergi ja Jenseni valve puudulikkuse pärast tahtsid nad mind elusalt nahka panna, mäletate?"

President noogutas pidulikult.

„Te koristate selle rakatsi mu persse tagant ära ja mina unustan Pelikani teooria, tehtud?"

«Mingeid tehinguid ma teiega sobitama ei hakka."

Voyles ajas hambad irevile, kuid jäi täiesti rahulikuks. «Tore on. Siis saadan ma hommepäev New Orleansi vähemalt viiskümmend agenti. Ja viiskümmend ülehomme. Pöörame kogu linna pahupidi ja välgutame kõikjal oma märke, et võimalikult suurt tähelepanu äratada."

President hüppas püsti, kõndis akna alla ja jäi Roosiaia poole vaatama. Voyles ei liigutanud oimugi. Ta ootas.

«Hästi, hästi. Teeme siis selle kauba. Ma võtan Fletcher Coalil ratsmed pihku."

Ka Voyles tõusis ja astus laua juurde. „Ma ei usalda teda mitte sendi eestki ja kui ma juurdluse ajal peaksin tundma tema haisvat hingeõhku oma kuklas, siis paiskan ma Pelikani toimiku lahtiharutamisele kõik jõud, mis mu käsutuses on!"

President ajas käed püsti ja naeratas mesiselt. «Kaup on koos!"

138

Voyles naeratas ja president naeratas ja Fletcher Coal oma kongis naeratas samuti. Kannupoiss, rakats! See talle meeldis. Just niisuguste sõnadega luuakse inimesest legende.

Ta lülitas monitorid välja ja lukustas lahkudes ukse enda järel. Nüüd arutavad Voyles ja president vähemalt kümme minutit kohtunikekandidaatide kontrollimise tulemusi, aga seda võis ta kuulata ka oma kabinetist, kus olid valjuhääldid, kuigi polnud ekraane. Kell üheksa pidi tal algama administratsioni staabi koosolek. Kell kümme vallandamisettepanekute läbivaatamine. Liiatigi oli tal vaja paar paberit valmis tippida. Enamiku ametipaberite sisu luges ta küll diktofoni ja andis sekretärile puhtalt ümber kirjutada. Kuid mõningail juhtumeil eelistas Coal kirju-kummitusi, mis

ringlesid laialt Valge Maja läänetiivas, sisaldasid alati väga vasturääkivaid andmeid ning imbusid peaaegu alati ajakirjandusse. Kuna need ohd allkirjastamata, võis neid leida peaaegu kõigi teenistujate laudadelt ning neid seal silmates võis Coal tõsta hirmsat lärmi ning esitada süüdistusi. Paljusid oli ta sel moel Valge Maja ukse taha saatnud - kummituskirjadega oma printerist.

Tänase päeva toodanguks oli neli üheleheküljelist dokumenti. Neis oli kirjas kõik, mida ta teadis Khameli vnmasest välklennust Washingtoni. Ohd ähmased vihjed lübüalastele ja palestiinlastele. Coal imetles oma kätetööd. Palju võis aega võtta, kuni see dokument Posti või Timesi satub? Ta sõlmis iseendaga koguni väikese kihlveo, milline neist neljast esimesena ilmub.

Direktor oli Valgesse Majja kutsutud ja pidi sealt otse New Yorki lendama, saabudes tagasi alles järgmisel päeval. Sellepärast istus Gavin K.O. Lewise ooteruumis ning passis momenti, mil ülemuse päevakavasse aken tekib. Viimaks pääses ta kabinetti.

Lewis oli ärritatud meeleolus, kuid jäi endiselt härrasmeheks. „Sa näed kole kohkunud välja," tervitas ta Verheeki.

«Kaotasin oma parima sõbra."

Lewis jäi ootama täiendust sellele teatele.

«Tema nimi oli Thomas Callahan. Ja tema oli just see mees, kelle kaudu «Pelikani memorandum" minuni jõudis. See käis siin käest kätte ning sattus viimaks Valgesse Majja ja kes teab kuhu

139

veel ning nüüd on Thomas surnud. Lendas eile New Yorgis autopommi läbi tükkideks. Ta mõrvati, K.O.!" „Mul on väga kahju."

„Asi pole sinu kaastundes. Ilmselt oli pomm mõeldud kahele: Callahanile ja tollele tudengile, kes toimiku kokku seadis, tüdrukule nimega Darby Shaw."

„Ma nägin tema nime toimikul."

„Õigus. Neil oli kohtumine ja nad pidid koos koju sõitma, nii et pomm istutati Callahani autosse. Kuid tüdruk millegipärast autosse ei istunud ning jäi õnnekombel ellu. Täna hommikul kell viis telefoneeris ta mulle. Ta on surmani kohkunud."

Lewis kuulas teda, kuid oli näha, et ta mõtted olid mujal. „Kas oled kindel, et see oli ikka pomm?"

„Noh, tüdruk väitis, et kahtlemata oli see pomm. Oli olnud kõrvulukustav plahvatus, mis muide mitu autot maa pealt pühkis. Ma olen veendunud, et see oli terroriakt."

„Ja sa arvad, et on seos su sõbra surma ja selle toimiku vahel?"

Gavin oli jurist, juurdlus oli talle võõras ala, pealegi ei tahtnud ta näida kergeusklikuna. „Võib väga kergesti olla. Kas sina ei leia?"

„Pole oluline, Gavin. Rääkisin just telefoni teel direktoriga. Pelikani toimik kõrvaldatakse juurdlusest. Ma pole kindel, kas seda sinna üldse kunagi on võetud, kuid enam me sellega aega ei raiska."

„Kuid mu sõber ometi lasti autopommiga õhku!"

„Tunnen kaasa. Olen kindel, et politsei juba uurib seda juhtumit."

„Kuule, K.O.! Palun sult ühte teenet."

„Kuula mind, Gavin! Mina ei osuta teeneid. Rebaseid, keda me kütime, on lugematu hulk, ja kui direktor ütleb stopp!, siis nii ka jääb. Võid temaga ise rääkida. Kuigi ma ei soovita."

„Võib-olla ei osanud ma seda küsimust sulle õigesti serveerida. Mõtlesin, et see huvitab sind, või et sa mind vähemalt ära kuulad... "

Lewis tuli laua tagant välja. „Sa näed väsinud välja, Gavin. Võta üks päev puhkust."

„Ei. Lähen oma kabinetti, ootan tund aega, tulen siis tagasi ja

alustan otsast. Kas tunni aja pärast võiksime kokkuleppele jõuda?"

„Ei. Voylesi käsk oli täiesti ühemõtteline."

„Tüdruku jutt nüsamuti, K.O. Callahan tapeti ja Darby redutab kusagil New Orleansis, peljates isegi oma varju. Ta palub meilt abi, kuid meie oleme selleks muuga lüga ametis."

„Mul on sellest südamest kahju."

„Ei, ega ma sind süüdistagi. Süüdi olen mina - miks ei visanud ma seda kuradi jama prügikorvi."

„Sa tegid sellega meile suure teene, Gavin," pani Lewis käe talle õlale, justkui märku andes, et tema aeg on nüüd ümber või et ta on haledatest juttudest tüdinud.

Gavin rapsas õla lahti ja suundus ukse poole. „Jah - kellelegi andis see võimaluse oma musti mänge mängida. Oleksin pidanud selle ära põletama."

«Ärapõletamiseks oli see higa hea, Gavin... "

„Kuid ma ei tagane. Tulen tunni aja pärast tagasi ja me alustame oma jutuajamist otsast peale. Sedapuhku ei tulnud sellest midagi välja." Ta lõi ukse mürtsuga kinni.

Darby sisenes kaubamajja Rubinstein & Brothers Canal Streeti poolt ning kadus riiulite vahele, mis ohd täis laotud meeste päeva-särke. Keegi ei jälitanud teda. Ta valis välja rohelise kapuutsiga tuulepluusi, kõige väiksema numbri, mis saadaval oli, päikeseprillid, mida kandsid mõlemast soost inimesed ning inglise autosõitja-soge, samuti kõige väiksema numbri. Ta tasus kõige eest krediitkaardiga. Kuni kassür kaardiga õiendas, rebis ta ostudel sildid küljest ning ajas tuulepluusi selga. See rippus lõdvalt ta seljas nagu kõik ta alahsed kampsunidki. Juuksed peitis ta kapuutsi alla. Müüja seiras teda pisut ebaleva pilguga. Ta astus kaubamajast Magazine Streetile ning kadus rahvasumma.

Sealt keeras ta tagasi Canal Streetile. Turistidekamp valgus bussist Sheratoni hotelh poole ja Darby ühines nendega. Hotelli halhs astus ta telefonikabiini ning valis mrs. Cheni numbri, kes oli ta trepikojanaaber. Kas mrs. Chen oli midagi eriskummalist märganud? Jah, hommikul väga vara olevat keegi Darby ukse taga kloppinud. Olevat olnud alles pime, kui mrs. Chen selle kloppimise peale üles

ärkas. Kedagi näinud ta polnud, ainult koputamine oli läbi ukse kostnud. Jah, Darby auto seisvat ikka maja ees. Kas Darbyga on kõik korras? Jah, muidugi, aitäh küsimast.

Hoolega turiste silmas pidades valis ta numbri, mille Verheek oli talle hommikul andnud. Pärast kolmeminutilist vaidlust, mille vältel ta visalt keeldus oma nime nimetamast ja palus end kohe ühendada nimetatud isikuga, sai ta viimaks ühenduse.

„Kus te asute?" päris Verheek.

„Lubage endale selgitada ühte asja: praegu ei ütle ma ei teile ega kellelegi teisele, kus ma asun, nii et parem ärge küsigegi."

«Hästi. Reeglid on teie määrata."

„Aitäh. Mida vastas teile mister Voyles?"

«Mister Voylest ei õnnestunud mul tabada, sest ta oli kutsutud Valgesse Majja. Püüan hiljem tema jutule pääseda."

«Imelikud asjad toimuvad teil seal, Gavin! Olete juba neli tundi tööl ega oska mulle midagi öelda. Lootsin teist rohkemat."

„Te peate kannatlik olema, Darby."

«Kannatlik olles olen ma varsti teises ilmas. Nad jälitavad mind, on ju nii, Gavin?" „Ma ei tea."

«Mida teeksite teie, kui teada saate, et õigupoolest peaksite juba ammu laip olema, et need, kes teid tappa tahavad, on tapnud juba kaks Ülemkohtu kohtunikku ja ühe süütu ülikooliprofessori ning nende käsutuses on miljardeid dollareid, mida nad ei kõhkle teie mõrtsuka palkamiseks käiku laskmast? Ütlege, Gavin!"

«Läheksin FBI-sse."

«Thomas läks FBI-sse ja tema on nüüd surnud mees."

„Ma tänan, Darby. See oli teist ebaõiglane."

«Ebaõiglusest ja teie tunnetest ma antud ajahetkel ei hooli. Rohkem paneb mind muretsema see, kuidas vähemalt õhtuni ellu jääda."

«Ärge oma korterisse minge."

„Ega ma loll ei ole. Nad juba käisid seal. Ja ma tean, et nad valvavad mu korterit."

«Kus elavad Thomase omaksed?"

„Ta vanemad elavad Floridas, Naple'is. Usun, et ülikool võttis

nendega ühendust. Ma ei tea. Vend oli tal kunagi Mobile'is ja ma kavatsesin talle helistada, et vähemalt temale tõtt öelda... "

Samal hetkel silmas Darby ühte tüüpi, kes jalutas turistide seas registreerimislaua ees edasi-tagasi. Mehel oli torrukeeratud ajaleht käes ja ta püüdis teha nägu, nagu kuuluks ta hotellis peatujate hulka, kuid ometi oli ta kõnnak kuidagi ebalev ja ta silmad vilasid ringi. Nägu oli piklik ja kõhn, ümmarguste prillidega ja millegipärast läikiva laubaga.

«Gavin, kuulake mind ja pange kirja. Näen meest, kellega kohtusin kusagil alles natukese aja eest. Umbes tund aega tagasi. Pikkus kuus jalga ja kaks või kolm tolh, kõhn, umbes kolmekümne aastane, kannab ümmargusi prille, pea hakkab eest külaks minema, juuksed tumedad. Nüüd kadus ta mu silmist. Ta on läinud."

«Kes see misugune on?"

«Meid pole tutvustatud, et kurat teda võtaks!"

«Kas ta silmas teid? Kus põrgus te siiski olete?"

«Ühe hotelli hallis. Ma ei tea, kas ta silmas mind või mitte. Ma kaon."

«Darby! Kuulake mind! Ükskõik, mida te ka ette ei võtaks, aga pidage minuga sidet! Kuulete?"

„Eks ma püüa... "

Tualett asus nurga taga koridoris. Darby lukustas end kõige kaugemasse kabiini ja istus seal terve tunni.

17

Fotograafi nimi oli Croff ja ta oli «Postis" töötanud seitse aastat, kurn järjekorras kõhnas uimastiteskandaal ta üheksaks kuuks trellide taha saatis. Pärast tingimisi vabastamist kuulutas ta end vabakunstnikuks, avaldades vastavasisulise kuulutuse sama ajalehe kollasel leheküljel. Telefon helises harva, tööd oli vähe. Vahel õnnestus tal fotografeerida inimesi, kellel polnud aimugi, et nad on modelliks valitud. Suurem osa ta klientidest ohd lahutusasjadele pühendunud advokaadid, kes vajasid kompromiteerivaid materjale oma klientide abikaasade mustamiseks. Pärast kaheaastast tööd vabade kunstide alal oli ta ära õppinud paar toimivat trikki ning

hakanud end pidama vaata et detektiivinduse ässaks. Kui tal õnnestus mõni tööots külge haakida, nõudis ta nelikümmend kulli tunnis.

Üks tema alalistest klientidest oli Gray Grantham, vana semu „Posti" päevilt, kes palkas ta, kui tekkis vajadus mõne pisut kahtlase foto järele. Grantham meeldis talle, sest see oli isegi pimedates asjades aus, mida teiste ta klientide kohta kuidagi öelda ei saanud.

Ta istus hetkel Granthami „Volvos", sest selles oli ka telefon. Oli pärastlõunane aeg, ta tõmbas parajasti oma päeva teist mür-giannust, pidades omaette aru, kuidas küll möödakäijad lahtisest aknast välja heljuvat reetlikku lõhna ei tunne. Kuid parimat tööd suutis ta teha ainult narkootikumiuimas. Kui inimese elukutseks on motelhsissekäikude passimine, siis peabki ta olema pilves, lohutas ta ennast.

Puhus mahe tuuleke, mis kandis lõhna Pennsylvania Avenue poole. Auto oli pargitud keelatud kohta, ta suitsetas keelatud aineid, kuid see kõik ei teinud talle vähimatki muret. Uimasteid oli tal kaasas alla untsi, tema järelevalveametnik suitsetas sama kaupa, nii et käigu nad kõik põrgu.

Telefoniautomaat seisis pooleteise majapikkuse kaugusel, kuid kõnniteest pisut eemal. Läbi oma teleobjektiivi võinuks Croft lugeda numbreid ketikese otsas rippuvast telefoniraamatust. Käkitegu. Putkas oli parajasti keegi paks naine, kes vaevalt kitsasse kabiini sisse mahtus ja kes kõneldes koledasti kätega vehkles. Croft tõmbas mahvi ning jälgis peeglist, kas pole näha lähenevaid politseinikke. Parkimine siin oli keelatud, sest liiklus Pennsylvania Avenuel oli Inga elav.

Kakskümmend minutit pärast kahteistkümmet trügis naine putkast välja, kuid samas sigines sinna otsekui taevast kukkunult noormees, kes kandis healõikelist ja kallist ülikonda. See tõmbas putkaukse hoolikalt kinni. Croft võttis oma „Nikoni" ja toetas objektiivi roolirattale. Oli jahe, kuid päikesepaisteline ihn ning kõnniteel tungles rohkesti rahvast. Lantšiaeg. Objektiivist vilksatasid pööda pead ja õlad. Vaba vahemik. Klõps. Vahemik. Klõps. Mees putkas valis ringi vahtides numbrit. Nende mees.

Mees rääkis juba kolmkümmend sekundit, enne kui autotelefonist kostis kolm kutsungit: nii andis Grantham Croftile „Posti"

toimetusest märku: meie mees, tee, mida suudad. Vahemik möödujate rodus. Klõps. Klõps. Pead ja õlad. Vahemik. Klõps. Klõps. Mehe silmad vilasid rääkides ringi, kuid ta seisis seljaga kõnnitee poole. Nüüd vaatas ta siiapoole. Klõps. Kolmekümnekuuekaadrine film oli otsas ja Croft võttis teise „Nikoni". Seadis objektüvi fookusesse ning jäi ootama auku möödujate massis.

Tõmbas viimase mahvi ning virutas koni sõiduteele. Niisugune töö oli käkitegu. Stuudios tuli hulga vaeva näha, et inimesest korralikku fotot saada, see siin oli hoopis teine tera, lõbus koguni. Tundsid end natuke kurjategijana, kui niimoodi varjatult kedagi pildistasid, ja see tegi asja põnevaks.

Mehel pikka juttu polnud. Ta pani toru hargile, piilus ringi, avas ukse, piilus uuesti ringi, astus kabiinist välja, hakkas liikuma Crofti poole. Klõps. Klõps. Klõps. Nägu eestvaates, nägu profiilis, täies pikkuses, kiirendatud samm, väga hea, väga hea. Croft pildistas palavikuliselt ja alles viimasel hetkel pani ta JMikoni" enda kõrvale istmele ning hakkas ükskõikselt ettepoole vahtima. Nende mees möödus temast ja kadus koos sädistava sekretäridesalgaga silmist.

See mees oli viimane tobu. Kui kardad, et sind võidakse jälitada, ära ilmaski kasuta kaks korda ühte ja sama telefoni!

Garcia näis tegelevat varipoksiga. Tal olevat naine ja lapsed, oli ta öelnud, ja ilmselt jahvatasid ta püksid püüli. Ta võivat karjääri teha ja head raha teenida. Kui ta

korralikult makse maksab ja suu lukus hoiab, võivat temast peagi saada üsna jõukas mees. Kuid miski kihutavat teda rääkima. Ta keerutas pikalt ja laialt selle ümber, kui väga ta tahtvat rääkida ja millised kahtlused teda piinavat. Praegusel ajal olevat ohtlik kedagi usaldada.

Grantham ei hakanud teda tagant õhutama. Ta lasi mehel padiseda, andes nõnda Croftile aega oma trikk korralikult sooritada. Küllap see Garcia viimaks omadega niikuinn lagedale tuleb. Tal näis selleks tõesti suur tahtmine olevat. Nüüd oli ta helistanud juba kolmandat korda, ning näis iga korraga end järjest kindlamalt tundvat vestluses oma vastse sõbra Granthamiga, kes oli sarnaseid mänge mänginud sageli ning tundis mängureegleid läbi ja lõhki. Alguses tuli oma vestluspartnerit igati rahustada, kohelda teda soojalt ja

145

sõbralikult, koguni aupaklikult, rääkida talle heast ja kurjast ja eetilistest printsiipidest. Lõpuks hakkab ta niikuinii rääkima.

Fotod kukkusid välja lihtsalt suurepärased, kuigi Crofti palgates oli ta kõvasti kõhelnud. Mees oli tavaliselt pilves, mis ei jätnud muidugi mõju avaldamata ta piltide kvaliteedile. Ent seejuures oli Croft siiski kaval ja kinnine ning tundis põhjalikult ajalehetööd. Pealegi oli ta alati käepärast. Ta oli välja valinud kaksteist ülesvõtet, suurendanud need suuruseni 5 x 7", ning tulemus oli vapustavalt hea. Vasemas profiilis, paremas profiilis. Otsevaade telefonitoruga peos. Vaade kaamerasse. Täispikkus, võetud umbes kahekümne jala kauguselt. Magus pala, nagu väitis Croft ise.

Garcia osutus umbes kolmekümneaastaseks nägusaks, täiusliku advokaadi välimusega meheks. Tumedad lühikesed juuksed. Tumedad silmad. Võib-olla tõesti Ladina-Ameerika päritoluga, kuigi ta nahk ei olnud tõmmu. Rõivad hea rätsepa õmmeldud ja kallid. Mereroheline riie, ilmselt täisvillane. Ei mmgeid trüpe ega ruute. Nõuetekohane valge särk siidist lipsuga. Mustad või tumepruunid võimatuseni läikima löödud kingad. Kuid nõnda iseloomulikku diplomaadikohvrit tal käes ei olnud. Ent selleski polnud midagi imelikku - oli ju lantšiaeg ja võib-olla oli ta tänavale lipanud ainult helistama. Kohtuministeerium asus kõigest paari sammu kaugusel.

Ühte silma uksel pidades uuris Grantham fotosid. Polnud sugugi Seersandi komme hiljaks jääda. Väljas oli juba hämar ja klubisse kogunes üha rohkem rahvast. Grantham oli ainus valge mustade hulgas.

Kümnete tuhandete valitsusjuristide hulgas oli Grantham nämud ainult üksikuid, kes oskasid viisakalt riides käia. Eriti nooremate hulgas. Nad alustasid kohe neljakümne tuhande dollariga aastas ja korralik ülikond polnud sel juhul enam hädavajalik. Kuid Garciale näis see olevat vajalik ja ta tundus ka veel luga noorena, et teda liigitada riigiteenistujate hulka.

Järelikult pidi ta olema eraadvokaat, vähemalt kolm või neli aastat mingi eduka firma palgal, ja teenima umbkaudu kaheksakümmend tuhat aastas. Pole paha. See ahendas otsingute ringi kõigest viiekümnele tuhandele Washingtoni eraadvokaadile.

Uks paiskus lahti ja sisse astus politseinik. Läbi paksu tubakasuitsuvine

146

arvas Grantham ära tundvat Cleve'i. Kuna see oli viisakas koht ilma hasartmängude ja hooradeta, siis ei tekitanud politsei ilmumine sün mingit äravust. Cleve istus Granthami vastu.

Kas sina valisid selle koha välja?" päris Grantham.

‚Mina ikke. Kas sulle ei meeldi?"

Ütleme nii, et meeldib. Me ju soovime märkamatuks jääda, eks ole? Olen siin selleks, et ühelt Valge Maja teenijalt saladusi välja pressida ja see on väga tõsine asi. Aga ütle nüüd mulle, Cleve, kuidas ma saan sün märkamatuks jääda, kui olen ainus valge mustade hulgas?"

„Piinlik sulle seda küll öelda, Grantham, kuid sa pole kaugeltki nn kuulus mees, kui arvad. Sa vaata neid tolguseid sääl leti ees," osutas ta ehitustöölise vähmusega sellidele baarileti ees. „Kas sa arvad, et keegi neist on eales „Washington Posti" kätte võtt või Gray Granthami nime kuuld või küünevõrdki muret tund, mis sääl Valges Majas õieti sünnib?"

„Hüva, hüva! Kuhu jääb Seersant?"

„Seersant tundis end täna alvasti. Oma läkituse saatis ta minu kaudu."

See ei läinud läbi. Anonüümse allikana võis Grantham usaldada küll Seersanti, kuid mitte Seersandi poega või mõnda teist, keda Seersant võis oma saladustesse pühendada.

„Mis temaga siis lahti on?"

„Eks ikke see vanaduse tõbi. Ta poleks muidu tänaseks üldse kohtamist määrand, aga tema arvates oli sedakorda asjaga tuli

Grantham ei lausunud midagi, vaid jäi ootama, mis edasi järgneb.

„Mul on autus sinu jaoks üks kuväär. Kinni kleebitud, pitsat pääl ja puha. Seersandi põlved lõid jenkat, kui ta selle minu kätte andis, ja ta keelas mul selle poole vaadatagi, enne kui ma pole seda üle and kellegile Gray Granthami nimelisele üsikule. Ma arvan, et see on tõega tähtis."

„Lähme siis!"

Nad trügisid ukseni. Patrullauto oli seadusevastaselt pargitud otse kõnniteele. Cleve avas sõitjaukse ja tõmbas armatuurlaua lae-

147

kast ümbriku. „Selle nihveldas ta välja läänetiivast... "

Grantham toppis ümbriku oma põuetaskusse. Seersant ei armastanud midagi välja tuua ja polnud terve nende suhete ajaloo vältel varustanud teda mitte ainsagi dokumendiga.

„Aitüma, Cleve!"

„Ta ei öeld mulle, mis asi see on. Ütles: oota, küll pärast lehest loed."

„Ütle Seersandile, et ta on tubli vana."

„Olen kindel, et tal jooksevad värinad üle selja, kui ta seda su lehest loeb."

Patrullauto võttis kummide kiunudes paigalt ning Grantham tõttas oma „Volvo" poole, mis nüüd haises kõrbenud rohu järgi. Ta vajutas lukustinupu alla, süütas laetule ning käristas ümbriku lahti. Kahtlemata oli see teenistusalane dokument ja see sisaldas ühe palgamõrvari nime: Khamel.

Ta kihutas läbi linna nagu pöörane. Brightwoodist mööda Kuueteistkümnendat lõunasse, Washingtoni keskuse poole. Kell oli peaaegu pool kaheksa, aga kui ta oma artikliga tunni aja jooksul toime tuleb, siis võib see veel jõuda õhtusesse väljaandesse, suurimasse poole tosina lehe hulgast, mis tuleb müügile kell pool üksteist. Jumal tänatud, et tal siiski oli olemas see odav raadiotelefon, mille ostmisega ta oli nii kaua kõhelnud! Ta vahs kuruga numbri ja nõudis uudisteosakonna vastatava toimetajat Smith Keeni, kes pidi sel kellaajal kindlasti viibima toimetuse viiendal korrusel. Seejärel palus ta ühel semul vähstoimetusest vaja koukida kõik, mis arhiivides Khameli kohta leidub.

Dokument ise äratas temas teatavaid kahtlusi. Teade oli luga tähtis, et seda paberile paima ja levitada kõikidesse osakondadesse nagu mingit tsirkulaari

kohvitundide või puhkustegraafiku kohta. Keegi, nähtavasti Fletcher Coal ise, oli soovinud, et Khameli nimi satuks ajakirjandusse, et terve maailm teada saaks, kellele kahtlused esmajoones langevad. Kuid peamine oli see, et Khamel oli araablane, et tal oli tihedaid sidemeid Liibüa, Iraani ja Iraagiga, seega maadega, mida juhtisid idioodid, kes vihkasid Ameerikat

nagu katku. Keegi Valge Maja kipspeadest soovis, et see uudis satuks ajalehtede esiküljele...

Kuid sisuliselt oli uudis siiski ülitähtis ja vääris paika esiveerul. Kelle üheksaks ohd Grantham ja Smith Keen oma tööga valmis. Nad ohd leidnud kaks fotot, millel oli oletatavasti kujutatud Khamelit. Tegelikult tekkis piltide järgi kuri kahtlus, kas see oli ikka üks ja seesama isik, ning sellepärast soovitas Keen need mõlemad sisse panna. Toimik Khameli kohta oli armetult kõhn ja sisaldas rohkem kuulujutte ning legende, kui tõelisi andmeid. Oma artiklis mainis Grantham paavsti, Briti diplomaati, Saksa pankurit, Iisraeli sõduritele korraldatud lõksu. Aga nüüd, toetudes alati usaldatavatele allikatele Valges Majas, oli siis just see mees tõusnud peamiseks kahtlusaluseks kohtunik Rosenbergi ja kohtunik Jenseni tapmises!

Pärast kahekümne nelja tunnilist keerutamist New Orleansi tänavatel oli Darby ikka veel elus. Kui see nii hommikuni jääks, võiks ta uut päeva alustada uute ideedega ellujäämise suhtes. Siis suudaks ta ehk välja mõelda, mida edasi teha või mis suunas põgeneda. Kuid nüüd oli ta väsinud, kohutavalt väsinud. Ta istus hotelh ‚JMarriot" viieteistkümnenda korruse numbritoas, uks riivis, kettki ees, kõik tuled põlemas, suur kotitäis maisihelbeid voodil vedelemas. Ta paksud punakad juuksed olid käimlas prügikotis. Viimane kord oli ta oma juukseid ise lõikunud kolmeaastaselt ja saanud siis emalt selle eest kõvasti nuhelda.

Kaks tundi oli ta pöörast vaeva näinud, et nüride kääridega oma lokke maha nüsida, säilitades seejuures midagi natukenegi moodsa soengu taolist. Kuid mis tähtsust oli enam soengul? Niikuinii peab ta seda soge või kapuutsi all varjama... kuni veel elab. Teised kaks tundi olid kulunud juuste mustaks värvimisele. Lihtsam oleks muidugi ohud need blondiks pleegitada, kuid see oleks olnud higa kergesti läbi nähtav trikk. Ta oli täiesti veendunud, et tal oli tegemist professionaalsete kurjategijatega, ning mingil seletamatul ajendil keemiapoes järeldusele jõudnud, et just blondiks pleegita-mist need temalt just ootavadki. Ja üldse - kuradile... Kui ta hommikul ärkab mingit ebamäärast värvi peaga, saab ta selle iga kell

blondiks pleegitada, segusid jätkub. Tal tuli rakendada kameeleoni taktikat. Ta vahetab oma juuste värvi iga jumala päev, kuni neil silme ees kirjuks läheb. „Clairol" pakkus välja vähemalt kaheksakümmend viis värvitooni.

Ta oli põrgulikult väsinud, kuid pelgas voodisse heita. Oma tuttavat „Sheratonist" polnud ta hiljem enam näinud, kuid mida kauem ta oli ringi hulkunud, seda samasemaks olid muutunud kõik näod. Ta ei kahelnud, et mees luusis kuskil sün läheduses ringi. Ja muidugi oli sel kaasosalisi. Kui nad suutsid tappa Rosenbergi ja Jenseni ning õhku lasta Thomas Callahani, siis tema pole nende jaoks üldse mingi probleem.

Oma autole ei tohtinud ta lähedalegi minna ja ka uut üürida ei võinud. Üürifirmades pannakse andmed kirja ja muidugi ei jäta n e m a d neid kontrollimata. Ta oleks võinud siit linnast minema lennata, kuid kindlasti oli nendel lennuväljal

valvsaid silmi. Bussiga sõita samuti ei saanud, sest kindlasti ei jõuaks ta piletikassast bussinigi.

Kui nad taipavad, et ta on kadunud, siis passivad nad kõiki väljapääse linnast, sest on kindlad, et ta üritab süt niipea kui võimalik minema pääseda. Sest teda peavad nad ju diletandiks, pisikeseks tudengiplikaks, kelle süda on murdunud peale seda, kui nad ta kallima tükkideks põrutasid. Nende arvates pidi ta siit ülepeakaela kõigi nelja tuule poole põgenema.

Nii oli hetkel vist targem paigale jääda. New Orleansis oli tuhandeid hotellitube, peaaegu samapalju tänavaid, kõrtsikesi, baare, mööda Bourbon Streeti, Chartres Streeti, Dauphine Streeti, Royal Streeti saalis alati rahvast ja Darby tundis Prantsuse linnaosas iga nurka ning nurgatagust. Ta võib iga päev hotelli vahetada, ainult et kui kaua? Sellest polnud tal aimugi. Tal polnud aimugi, miks pidi ta üldse redutama. Kuid antud olukorras pidas ta pidevat liikvelo-lekut parimaks lahenduseks. Hommikupoolikuti ta tänavale ei lähe, vaid püüab sel ajal end välja magada. Ta hakkab vahetama riideid, kübaraid, prille. Ta hakkab suitsetama, hoiab tossavat sigaretti pidevalt näo ees. Ta rändab ringi niikaua kui vähegi jaksab, aga hiljem võib ta ehk katsuda ka linnast lahkuda. Oli isegi hea, et ta nii hirmul oli: hirm sundis igat sammu järele kaaluma. Mõtlematult ei

150

tee ta nüüd enam midagi ja ta jääb ellu.

Tal tekkis mõte helistada politseisse, kuid praegu ta seda veel ei tee. Need seal panevad kõik kirja, aga see võib samuti ohtlikuks saada. Ta oleks võinud helistada Thomase vennale Mobile'i, aga millega võis too vaeseke teda antud hetkel aidata? Ta mõtles ka võimalusele astuda ühendusse õigusteaduskonna dekaaniga, aga kuidas sai ta sellele ära seletada oma vahekorda tolle toimikuga, Gavin Verheekiga, FBI-ga, autopommiga, Rosenbergi ja Jenseniga. Tema põgenemine muudaks ta jutu väheusutavaks. Dekaan tuü unustada - niikuinii ei sallinud see teda eriti. Ka mõndele sõpradele õigusteaduskomiast mõtles ta, kuid kus rääkijaid, seal kuulajaid, ja kuulajate sekka võis sattuda ka mõni niisugune, kes oli kuidagi ühenduses tema jälitajatega. Tal oli kiusatus helistada Alice Starkile, oma parimale sõbratarile. Alice oli tema kadumise pärast niikuinii mures ja võis paanikas politseisse pöörduda, et tema sõbratar Darby Shaw on äkitselt kadunud. Aga ei, ka Alice'ile helistamise jätab ta homseks...

Ta helistas hoopis teeninduskeskusse ja palus oma numbrisse tuua portsjoni mehhiko salatit ning pudeli punast veini. Ta joob selle tilgatumalt ära, istub tugitooli, võtab oma maisihelbekoti ja jääb ust valvama, kuni uni võimust võtab.

18

Gminski luksusauto tegi kummide vingudes Canal Streetil tagasipöörde, otsekui poleks muid liiklejaid olemaski, ning peatus järsu nõksatusega „Sheratoni" ees. Mõlemad tagauksed paiskusid lahti, kuid esimesena hüppas kõnniteele siiski Gminski ise. Talle järgnesid kolm abi kohvrite ja portfellidega.

Kell oli kaks öösel ja CIA direktoril oli silmnähtavalt kiire. Ta ei peatunud registreerimislaua ees, vaid sürdus kohe liftide juurde. Abid jooksid ta kõrval ning hoidsid lifti ust lahti. Mitte keegi ei lausunud enne sõnagi, kui nad olid kuuendale korrusele jõudnud.

Kolm agenti ootasid nurgapealses numbris. Üks neist avas ukse ja Gminski mühises temast tervitamata mööda. Abid virutasid kohvrid ühele vooditest. Direktor viskas pintsaku seljast, vaevuma-

ta seda toolikorjule asetama.

„Kus ta on?" kähvas ta agendile, kelle nimi oli Hooten. Teine, Swank tõmbas kardinad eest ning Gminski astus akna alla.

Swank osutas poolpõiki üle tänava asuva „Marrioti" poole.

„Tema tuba on viietistkümnendal korrusel, kolmas aken paremalt. Kõik tuled põlevad senimaani."

Gminski puuris hotelli tõreda pilguga.

„Olete kindel?"

„Jah. Me nägime, kuidas ta sisse tuli ja toa eest krediitkaardiga tasus."

„ Vaene laps,"ohkas Gminski ja tuli akna alt ära. „Kus ta eelmise öö veetis?"

„"Holiday Innis" Royal Srreetil. Tasus ka seal krediitkaardiga." „Kas märkasite kedagi teda jälitamas?" päris Gminski.

„Ei."

„Tooge mulle juua," ütles ta ühele abidest ja see kargas veekarahvini juurde, milles kõlisesid jääkuubikud.

Gminski vajus soodiservale, põimis sõrmed vaheüti, kuid hakkas samas nende lülisid naksutama.

„Mis teie sellest arvate?" küsis ta kogenuimalt kolmest, Hootenilt.

„Nad kütivad teda, piiluvad iga kivi alla. Tüdruk kasutab kõikjal oma krediitkaarti. Neljakümne kaheksa tunni jooksul on ta surnud."

„Päris loll ta ei ole," torkas Swamp vahele. „Ta lõikas juuksed maha ja värvis ülejäägi mustaks. Ta liigub vahetpidamatult ringi. Paistab, et ta ei kavatse Ininast lahkuda, vähemalt niipea mitte. Mina annaksin talle seitsekümmend kaks tundi, enne kui nad ta leiavad."

Gminski imes piiskhaaval jäävett.

„See tähendab, et tema väikene kokkuvõte tabas täpselt naelapea pihta. Järelikult võtab meie sõbrakene ette järjest meeleheitlikumaid samme. Kus ta muide hetkel asub?"

„Pole aimugi," vastas Hooten kibekähku.

„Peame ta üles leidma."

„Kolm nädalat on ta kõigi silmapiirilt kadunud."

Gminski pani klaasi lauale ja korjas toavõtme pihku.

„Teie ettepanek?" pöördus ta Hooteni poole.

„Kas peame ta siia tooma?" esitas Hooten vastuküsimuse.

„See polegi nii lihtne," ühmas Swank. „Tal võib olla relv. Mõni meie poistest võib pihta saada."

„Ta on hirmunud lapsuke," ütles Gminski. „Peale selle tsiviliseeritud inimene, mitte mõni nende jõugu liige. Me ei või ju ometi tsiviliseeritud inimest kõnniteelt kinni nabida."

„Ilma meieta ei venita ta kuigi kaua välja," märkis Swank.

„Kuidas te ta kinni võtaksite?" huvitus Gminski.

„Selleks on mitu võimalust," kostis Hooten. „Tõmmata ta tänavalt autosse. Minna tema ruumi. Kümne minuti pärast olen seal sees, kui kohe minema hakkan. See pole üldse raske. Ta pole ometi mingi proff."

Gminski hakkas toas aeglaselt ringi jalutama. Kõigi pilgud seirasid teda. Ta vaatas oma kella.

„Mul ei ole tahtmist teda kinni võtta. Magame parem neh tundi, aga kell pool seitse kohtume uuesti. Hommik on õhtust targem. Kui suudate mind siis veenda tema kinnipidamise hädavajalikkuses, siis annan ma vastava käsu. Okei?"

Veinist oli abi. Darby jäi juba tugitoolis tukkuma, aga ronis siis uimaselt voodisse ja uinus sügavalt. Siis hakkas telefon helisema. Tekk oli vajunud põrandale, aga padjal puhkasid pea asemel ta jalad. Telefon helises. Silmalaud olid otsekui kokku liimitud. Aju ei hakanud tööle, kuid alateadvuses hoiatas teda miski, et heliseb ju telefon.

Vaevaliselt paotas ta silmi. Päike oli suures kõrges, tuled põlesid. Ta põrnitses plärisevat aparaati umbusklikult. Ei, ta polnud palunud portjeel end äratada. Ta mõtles selle üle hulk aega. Ei, seda polnud ta teinud. Ta konutas voodiserval ja loendas helinaid. Viis korda, kümme korda, viisteist, kakskümmend. Ilmselt valenumber ja siis nad lõpetavad pärast kahtkümmet korda.

Kuid see polnud valenumber. Ta mõistus hakkas selgenema ning ta nihkus aparaadile lähemale. Välja arvatud registraator, võib-olla ka ta ülemus ja korruseteenija, ei võinud ükski hing teada, et ta oli

153

oma toas. Jah, süüa oli ta küll tellinud, kuid rohkem helistamisi ju polnud... Helistamine katkes. Hästi, niisiis ikkagi valenumber... Ta kõndis vannituppa, kuid samas alustas telefon jälle. Ta hakkas uuesti loendama. Pärast neljateistkümnendat tirinat tõstis ta toru kõrva äärde. „Halloo..."

„Darby, siin Gavin Verheek. On teiega kõik korras?"

Darby vajus voodile.

„Kust te mu numbri saite?"

„Meil on selleks omad võimalused. Kuulge, lepime nüüd..."

„Pidage, Gavin. Oodake üks hetk. Laske ma mõtlen. Krediitkaart, jah?"

„Jah. Krediitkaart. Paberlik jälg. Me oleme FBI, Darby. Meil on mitmeid võimalusi. See polnud raske."

„Siis võivad ka nemad mu avastada."

„Arvatavasti küll. Peatuge väiksemates võõrastemajades ning makske sularahas."

Maos oli mingi kõva kämp ja Darby pidi pikali viskama. Just nii. See polnud üldse raske. Paberlik jälg. Ta oleks võinud juba surnud olla. Paberlik jälg oleks ta tapnud.

„Darby, kas kuulete mind?"

„Jah." Ta vaatas ukse poole, et veenduda, kas see oli ikka ketis.

„Jah, ma olen siin..."

„Olete te kindlas kohas?"

„Loodetavasti olen..."

„Sain mõningat informatsiooni. Homme kell kolm on mälestusjumalateenistus ülikoolilinnakus ja seejärel maetakse ta linnakalmistule. Rääkisin tema vennaga ja tema perekond soovivat, et läheksin tema kirstu kandma. Jõuan New Orleansi täna õhtul. Minu arvates peaksime kohtuma."

„Milleks?"

„Te peate mind usaldama, Darby. Teie elu on praegu suures ohus ja te peate mu ära kuulama." „Mida teie poisid siis kavatsevad ette võtta?" Paus.

„Mida te sellega mõtlete?"

154

„Mida ütles teie direktor Voyles?"

„Ma ei ole temaga rääkinud."

„Te olete ju jurist tema asutuses, Gavin. Järelikult peaksite tema jutule pääsema. Milles siis asi on?"

„Me ei või selles küsimuses antud hetkel mitte midagi ette võtta."

„Miks siis, Gavin? Te peate mulle seda ütlema."

‚Just selleks peamegi kohtuma.See ei ole telefonijutt."

„Telefon töötab korralikult ja ainult seda ongi meil praegu vaja. Nii et laske aga tulla, Gavin."

„Miks te küll mind ei või usaldada?" See kõlas haavunult.

„Ma panen nüüd toru ära, eks? Mulle ei meeldi see värk. Kui teie agendid teavad juba, kus ma asun, siis võib-olla istub mõni neist all hallis ja passib mind."

„Jama, Darby! Mõelge nüüd natuke oma peaga. Sain teie toa numbri kõigest tund aega tagasi ja sellest ajast ma muudkui helistan teile. Me oleme teie taga, ma vannun teile seda!"

Darby vajus mõttesse. Sellel, mis Verheek ütles, võis olla tõetera sees, sest kuidagi liiga hõlpsasti olid nad ta üles leidnud.

„Ma kuulan. Miks ei rääkinud te direktoriga ja miks ei võta FBI mitte midagi ette? M i k s?"

„Raske öelda... Ta tegi eile äkki otsuse, et Pelikani toimik võetakse menetlusest ära. Ta käskis kõigil sellesse mitte oma nina toppida. See on kõik, mida ma teile öelda saan."

„Eriti palju seda ei ole. Kas ta teab Thomasest? Kas ta teab, et ka mina peaksin surnud olema, sest just mina kirjutasin selle, aga nelikümmend kaheksa tundi pärast seda, kui Thomas mu märkmed teile, oma vanale kaasvõitlejale, oli üle andnud, tegid nad - ükskõik, kes nad siis ka ei oleks - katse meid mõlemaid maa pealt minema pühkida. Kas teie direktor teab seda, Gavin?"

„Ma ei usu."

„Kas peab see tähendama, et ta ei tea?"

„Jah. See tähendab, ei tea..."

„Hüva, kuulake siis nüüd ka mind. Kas usute, et ta tapeti selle toimiku pärast?"

„Tõenäoliselt."

155

„See tähendab jaatust, on ju nii?"

„Jah."

„Aitüma. Kui Thomas tapeti toimiku pärast, siis me teame, kes ta tappis. Ja kui me teame, kes tappis Thomase, siis teme me ka seda, kes tappis Rosenbergi ja Jenseni. On ju nii?"

Verheek ebales oma vastusega.

„Öelge ometi jah, kurat võtaks!" kähvas Darby.

„Tõenäoliselt."

„Kena. „Tõenäoliselt" tähendab juristide keeles Jah'i". Ma tean, et see on ülim, mida tohite öelda. Kuid see on kümme korda rohkem kui «tõenäoliselt", nii et miks siis FBI siiski taganeb mu väikse kahtlusaluse puhul?"

„Rahunege nüüd maha, Darby! Saame õhtul kokku ja räägime kõigest sellest. Ma suudan teie elu päästa."

Darby mattis telefoni padja alla ning siirdus vannituppa. Ta pesi hambaid ning kammis läbi selle, mis oli ta juustest järele jäänud. Siis viskas ta tualetitarbed ning vahetuspesu uude riidest kotti, tõmbas tuulepluusi selga, pani soge pähe, päikeseprillid ette ning sulges vaikselt ukse enda järel. Koridoris polnud hingegi. Ta ronis kaks korrust kõrgemale, seitsmeteistkümnendale, laskus liftiga alla kümnendale, siis jalutas muretu sammuga treppidest alla ja jõudis halü. Otse trepi kõrval oli uks naistetualetti ning ta ei jätnud seda kasutamata, kuigi hallis ei paistnud samuti ühtki inimest olevat. Ta sulges end ühte kabiini ja kükitas seal hulk aega.

Reede hommik Prantsuse linnaosas. Õhk oli värske ja puhas ning siia ei sekkunud toidu ja patu lõhnu nagu õhtu eel. Kell oli kaheksa, seega Uiga varajane aeg siinsete põliselanike jaoks. Darby kõndis sihitult paar tänavavahet, kõndis lihtsalt ajude tuulutamiseks ja päevaplaani kokkuseadmiseks. Dumaine Streetil Jack-son Square'i lähedal silmas ta väikest kohvikut, mis oli talle juba varasemast ajast meelde jäänud. Kohvik oli peaaegu tühi ning selle tagaseinas asus telefonikabiin. Darby valas oma käega endale tas-sitäie hästi kanget kohvi ning võttis platsi kabiini lähedal. Siit võis ta helistada küll.

Verheek oli vähem kui minutiga telefoni otsas.

156

„Ma kuulen."

„Kus te õhtul peatuda kavatsete?" küsis Darby, kogu aeg kohvikulist silmas pidades.

„"Hiltonis", jõe ääres."

„Ma tean, kus see on. Helistan teile simia hilja õhtul või varahommikul. Ärge püüdke mind enam jälitama hakata. Maksan nüüd kõikjal sularahas. Ei mingeid krediitkaarte enam."

„Tark mõte, Darby. Ja liikuge kõik aeg ringi."

„Võib-olla pole mind enam elus, kui siia jõuate..."

„Ei, olete küll, ärge laske nina norgu. Kas saate kusagilt „Washington Posti" kätte?"

„Ehk saan, kui vaja... Aga milleks?"

„Ostke igal juhul, just tänahommikune väljaanne. Seal on kena looke Rosenbergist ja Jensenist ja sellest, kes nad arvatavasti tappis."

„Ostan selle kohe. Helistan teile õhtul."

Esimesest kioskist ta „Posti" ei saanud. Ta kõndis haake tehes Canal Streeti poole, püüdes silmatorkamatult kontrollida, kas tal siiski saba taga ei ole. Ta läks piki St.Ann Streeti alla, möödus vanavarapoest Royal Streetil, allakäinud baaridest mõlemal pool Bienville Streeti ning jõudis viimaks Prantsuse turule Decatur Streeti ja North Peters Streeti vahel. Ta kõnnak oli kiire, kuid muretu; nägu asjalik, kuid silmad piilumas igasse hämarasse põiktäna-vajuppi. Kui tal oldi kaimul, peitudes kahtlaste nurkade taha, siis tehti seda ütlematult osavasti.

Siis ostis ta ajalehepoisilt „Posti" ja „Times-Picayune'i" ning otsis endale tühja nurgalaua „Café du Monde'is".

Esilehekülg. Viidates usaldatavatele allikatele oli simia paigutatud lugu Khamelist ja tema esialgu uskumatuna tunduvast seosest kahe kohtuniku mõrvamisega. Noorpõlves, kirjutati artiklis, olevat see mees tapnud ideeüstest kaalutlustest, nüüd aga puhtalt raha pärast. Teadagi tohutute summade eest, väitis üks endine luuretööta-ja, kes oli andnud loa oma sõnu tsiteerida, muidugi mõista ilma nime nimetamata. Fotod olid ähmased ja vaevuseletatavad, kuid oma seoses liigagi kurjakuulutavad. Need võivat olla tehtud ka hoopis erinevatest isikutest, öeldi artiklis, kuid sel juhul on teda üldse

157

võimatu identifitseerida ja juurdlusorganid peavad oma võimetust tunnistama, sest nad pole kümne aasta jooksul suutnud meest kordagi pildistada.

Viimaks ometi ilmus silmapiirile kelner ja Darby tellis kuuma kohvi ning sarvesaia. Asjatundja väitis, et paljud uurijad pidavat Khamelit ammu surnud meheks, Interpol aga uskuvat, et just tema sooritatud on üks kõigest pool aastat tagasi sooritatud julm mõrv. Asjatundja väljendas kahtlust, kas säärane isik võis olla nii

jultunud, et käis siin tavalise reisilennukiga, aga FBI paigutas ta kõige tõenäolisemate mõrvarite nimekirjas esikohale.

Darby lõi lahti New Orleansi lehe. Thomas ei olnud esiküljel, vaid teisel, aga koos pikema järelhüüdega ja seletava artikliga: politsei pidavat seda mõrvaks, kuid polevat siiamaani mitte kuhugi välja jõudnud. Niipalju oli teada, et vahetult enne plahvatust oli parkimisplatsil ringi luusinud keegi valge naine, õigusteaduskonna dekaani jutu järgi olevat kogu ülikool vapustatud. Matusetseremoonia leidvat aset järgmisel päeval ülikooü aulas. Keegi olevat teinud kohutava vea, väitis dekaan. Kui see oli mõrv, siis oli silmanähtavalt tapetud igas suhtes täiesti ilmsüütu mees.

Darby silmad tõmbusid niiskeks ja hirm tulvas äkki jõuliselt ta südamesse. Võib-olla oli see tõesti lihtsalt eksitus. New Orleans oli linn, kus valitses vägivald, ja sün elasid poolhullud inimesed. Võib-olla kaotas keegi viimsegi aruraasu ning pani pommi valesse autosse. Võib-olla ei jahtinud teda, Darbyt, samuti keegi, rahustas ta ennast.

Ta pani päikeseprillid ette ja jäi vaatama Thomase pilti. Nad olid selle võtnud õigusteaduskonna aastaraamatust ning Thomase näol oli see pisut irooniline naeratus, mis ilmus sinna alati, kui ta pidi esinema professorina. Thomasel oli pildil habe aetud ja ta nägi nii sümpaatne välja...

Reede hommikul oli pool Washingtoni Granthami Khameli-loo mõju all. Selles polnud nimetatud ei allikat ega Valget Maja, nii et kõige suuremad vaidlused käisid selle üle, kust need andmed võisid pärit olla.

Eriti ägedad olid need Hoover Building’s. Direktori kabinetis

158

tammusid närviliselt ringi Eric East ja K.O. Lewis, aga Voyles ise rääkis telefoni teel presidendiga - juba kolmandat korda viimase kahe tunni jooksul. Voyles puistas needusi, kuid seekord mitte presidendi, vaid tema kaastööliste aadressil. Ta vandus Coali, aga kui ka president vastas sellele omapoolsete needmistega, siis soovitas Voyles Valges Majas üles seada valedetektori ja sellest läbi lasta kõik administratsiooni töötajad alates Coaliga - eks siis selgu, kelle kaudu iga viimne kui asi sealt välja tilkus. Jah, just, ka tema ise laseb end detektoril kontrollida ja käseb seda teha ka kõigi Hoover Buildingi kaastöötajatega. Hirmsaid needusi tuli nii ühelt kui teiselt poolt. Voylesi nägu oli muutunud telliskivipunaseks ja ta higistas kohutavalt. Ja ta ei karjunud telefoni kaugeltki sellepärast, et teises otsas oli president, vaid täiest teadmisest, et kuskil praos istus Coal ja kuulas kõike pealt.

Ilmselt sai president esimesena enesevalitsuse tagasi, sest ta hakkas pidama mingit ohtrasõnaliselt manitsevat jutlust. Voyles äigas taskurätiga higi laubalt, vajus oma päevinäinud nahktugitooli ja hakkas tegema lihtsamaid hingamisharjutusi, et pisutki alla suruda oma vererõhku ning taltsutada pulssi. Ühe infarkti oli ta juba üle elanud ja ootas nüüd teist. Korduvalt oli ta öelnud K. O. Lewisele, et lõppkokkuvõttes saadavad Fletcher Coal ja ta idioodist peremees ta niikuinii hauda. Ent seda oli ta öelnud kõigi kohne viimase presidendi kohta. Ta kortsutas kulme ja puges nii sügavale tugitooli kui sai.

„Seda võime me teha, mister president," sõnas ta peaaegu viisakalt. Tema puhul polnud äkilised meeleolumuutused iialgi välistatud ning nüüd oli ta sus kaldunud äärmisse kuulekusse, tõehsse alandlikkusse. „Ma tänan teid, mister president. Tulen homme tingimata."

Ta pani toru käest ja sõnas, silmad kinni:

„Ta nõuab, et paneksime tollele „Posti" mehele saba taha. Ütles, et kui me oleme niisuguseid asju varemgi teinud, siis miks ei või me seda teha ka nüüd. Lubasin, et me täidame ta soovi..."

„Kui tihe see järelvalve peaks siis olema?" küsis K.O..

„Äh, jälgime lihtsalt tema liikumisi linnas. Kahe mehega, ööpäev läbi. Kus ta öösiti käib, kellega magab. Ta on ju poissmees, eks ole?"

159

„Lahutas seitse aastat tagasi," vastas Lewis.

„Aga passige peale, et ta jälgimist ei märkaks! Kasutage maskeeritud mehi, kurat võtaks, vahetage neid iga kolme päeva tagant."

„Arvab ta tõesti, et lekk on meie juures?"

„Ei, ma ei usu. Kui lekk oleks tema arvates meie ametkonnas, siis milleks kihutas ta meid tolle reporteri kannule? Ma usun, ta teab, et lobiseb keegi tema enda omadest. Ja ta tahab sellele jälile saada."

„Väga armastusväärne temast, kas pole?" pomises Lewis lootusrikkalt.

„Või veel! Aga vaadake, et te vahele ei jää! Selge?"

Matthew Barri kontor oli peidetud ühe vana ja poolkõlbmatu ametihoone kolmandale korrusele M Streeti ääres Georgetownis. Uksel polnud mingit silti. Jopis ja lipsuga, relvastatud valvur viis külastajad liftiga üles. Vaip koridori põrandal oli kulunud ja mööbel kontoris vana ja ärakriimustatud. Igal pool oli paksult tolmu, nii et oli täiesti selge: majapidamisvajadusteks Üksuses raha ei pillatud.

Barr juhtis Üksust, mis tegelikult kujutas endast Presidendi Ümbervalimise Komitee väikest konspireeritud allosakonda. PÜK-il endal oli luksuslik plüüsmööbliga sisustatud peastaap jõe teisel kaldal Rosslynis. Staabis käisid aknad lahti, seal võtsid külalisi vastu naeratavad sekretärid ning õhtuti undasid koristajate käes tolmuimejad. Siin midagi niisugust ei olnud.

Fletcher Coal suundus lifti poole, noogutades möödaminnes valvurile, kes noogutas vastu, kuid ei teinud tema saatmiseks vähimatki liiguuist. Nad tundsid teineteist ammust aega. Läbinud terve rodu armetuid ruumikesi, jõudis ta Barri kabinetti. Coal uhkustas sellega, et jäi vähemalt iseenda vastu alati ausaks, ja ausalt andis ta endale aru, et ta ei karda Washingtonis mitte üht inimest, välja arvatud ehk just seesama Matthew Barr. Vahel ta kartis Matthew'd, vahel mitte, kuid aukartust tundis ta selle ees igal juhul.

Barr oli endine merejalaväelane, endine CIA kaastööline,

160

eksspioon niiöelda. Tal oli kukil kaks kriminaalkaristust riigisaladustega kergekäeüse ringikäimise eest, millega ta, muide, oli teeninud miljoneid ja osanud need kavalatl ära peita. Pärast karistuste kandmist oli ta töötanud ühes vabariiklaste maakonnaklubis, kuid ainult paar kuud, sest siis oli Coal ta üles otsinud ja pannud juhtima ametlikult mitteeksisteerivat üksust. Üksuse aastaeelarve oli neli miljonit dollarit, mis maksti mitmesuguste erifondide arvelt välja sularahas ja mille arvel Barr pidas üleval ülimalt professionaalsete kõrilõikajate jõuku, kes tegid vaikselt oma musta tööd.

Nagu ikka, oli Barri kabineti uks lukus, kuid koputamise peale see avanes ning Coal astus sisse. Ja nagu ikka, pidi see kohtumine kujunema nii lühikeseks kui vähegi võimahk.

„Las ma mõistatan," ütles Barr alustuseks. „Sa tahad üles leida kohta, kust lekib?"

„Ka seda - teatavas mõttes. Kuid ma tahan, et hakkaksid jälitama seda reporterit, Granthamit, ei laseks teda hetkekski silmist ja uuriksid välja iga kuju, kellega ta juttu

teeb. Alati kukuvad tema hammaste vahele ülimalt magusad palad ja ma kardan, et ta saab need ühelt meie inimeselt."

„Kulla mees - te lekite ju igast praost nagu vana küna!"

„Jah, sellega on meil tõesti probleeme, kuid Khameli loo lasime lendu täiesti teadlikult. Ma ise tegin seda."

„Seda ma arvasingi. Juba liiga puhtalt läks kõik täppi," naeris Barr.

„Oled sa kunagi Khameliga kokku juhtunud?"

„Ei. Kümme aastat tagasi olime kindlad, et ta on surnud. Ilmselt oli see talle mokkamööda. Khamelil ei ole oma ego't, nii et ta jääbki kõigile tabamatuks. Ta võib pool aastat elada mõnes Sao Paulo favelas, toituda ainult koorukestest ja juurikatest, lennata sealt Rooma, koksata maha mõni diplomaat ja seejärel varjata end mitu kuud Singapuris. Ta ei kogu ajaleheväljalõikeid enda kohta."

„Kui vana ta on?"

„Miks see sind huvitab?"

„Lihtsalt põnev mees. Mulle näib, et ma tean, kes ta Rosenbergi ja Jensenit tapma palkas."

„Kas tõesti? Võid sa seda teadmist ka minuga jagada?"

„Ei. Veel mitte."

„Ta on midagi neljakümne ja neljakümne viie vahel, mida polegi eriti palju, kuid juba viieteistaastaselt tappis ta ühe Liibanoni kindrali. Nii et karjäär on tal olnud pikk. Muidugi on see, mis tema kohta liikvel on, suuremalt jaolt muinasjutt. Kuid tappa ta oskab - kätega, jalgadega, süütevõtmega, sulepeaga, ükskõik millega. Tulistab igat lüki relvast äärmiselt täpselt. Räägib kahtteistkümmet keelt. Kõike seda oled sa muidugi kuulnud?"

„Muidugi, aga see sarnaneb rohkem mingi tobeda naljaga..."

„Olgu. Siiski peetakse teda maailma kõige paremaks, kuigi ka kõige kahimaks palgamõrtsukaks. Noorpõlves oli ta tavaline terrorist, kuid osutus liiga andekaks tavalise pommiloopimise jaoks. Sellepärast hakkas ta tellitud mõrvadega endale elatist teenima. Nüüd on ta natuke vanemaks saanud ja võtab mõne töö ette ainult erakordse summa eest."

„Kui suur see summa peaks siis olema?"

„Hea küsimus. Nii umbes kümne ja kahekümne miljoni vahel ja ma ei tea tollest seltskonnast ühtki, kes julgeks nii palju küsida. Ühe teooria järgi jagab ta selle raha teiste terroristlike gruppide vahel laiali. Tegelikult ei tea keegi, mida ta teenitud rahaga teeb. Las ma katsun veel kord mõistatada: sa tahad, et otsiksin Khameli üles ja tooksin ta elusalt ja tervelt sinu ette?"

‚Jäta Khamel rahule. Mulle koguni meeldib see, mida ta siin korda saatis... teatavas mõttes."

„Ta on suur talent."

„Ma tahan, et sa võtaksid sihikule Gray Granthami ning uuriksid välja, kellega ta läbi käib."

„On sul mingeid kahtlusi?"

„Paar tükki on. Meil on seal läänetiivas üks teener, kelle nimi on Milton Hardy," viskas Coal ühe ümbriku lauale. „Ta teenib Valges Majas juba määratu aja ja mängib muuseas poolpimedat, kuid ma olen päris kindel, et ta näeb ja kuuleb nii mõndagi. Pea teda paar nädalat silmas. Teenijad hüüavad teda üldiselt Seersandiks. Mõtle välja, kuidas saaksime ta päevavalgele tirida."

„Uhke värk, Coal! Nüüd siis hakkeme raiskama maksumaksjate raha mingi pimeda neegriraipe jälitamisele..."

162

Tee nagu käskisin. Annan sulle kohn nädalat aega."

Ta tõsusis ja suundus ukse poole.

Nii et sina siis tead, kes mõrtsuka palkas?" küsis Barr talle takka järele.

„Igal juhul oleme tal peaaegu kannul."

„Üksus tuleks sulle suurima heameelega appi."

„Selles ma ei kahtle."

19

Kaksikmaja kuulus mrs. Chenile ja juba viisteist aastat üüris ta selle teist poolt välja naistudengitele. Mrs. Chen oli pealetükkima-tu ja laskis neil elada nii nagu nad tahtsid - kuni kõik jäi sündsuse piiridesse. Maja asus kuue tänavavahe kaugusel ülikoolilinnakust.

Hakkas juba hämarduma, kui ta läks kellatirina peale ust avama. Lävel seisis noor kena daam lühikeste mustade juuste ning närvilise naeratusega. Väga närvilise naeratusega.

Kulmu kortsutades jäi mrs. Chen ootama, mida talt tahetakse.

„Olen Alice Stark, Darby sõbratar. Ka lubaksite mul hetkeks sisse tulla?" Ta vaatas üle õla. Tänav oli vaikne ja inimtühi. Mrs. Chen elas üksi ning hoidis uksi-aknaid alati kõvasti kinni, kuid see ilus tüdruk naeratas nii süütut naeramst ja oli pealegi veel Darby sõbratar, nii et tal polnud vaja teda umbusaldada. Ta asUis kõrvale ja Aüce astus sisse.

„Kas midagi on halvasti?" küsis mrs. Chen.

„On küll. Darby on üksjagu hädas, kuid ärme sellest praegu räägime. Ega ta pole täna õhtupoolikul helistanud?"

, Jah, ja ta ütles, et üks tüdruk tuleb täna ta korterit vaatama."

Alice hingas sügavalt sisse ning püüdis rahulik näida.

„See võtab kõigest ühe minuti. Ta ütles, et siit teie poolt pidi pääsema siseukse kaudu ka tema korterisse. Ees- või tagaust eelistaksin ma mitte kasutada."

Mrs. Cheni kulm tõmbus jälle kipra ja ta silmadesse kerkis umbusklik küsimus, kuid ta ei küsinud siiski midagi.

„Kas keegi on viimase kahe päeva jooksul tema ukse taga käinud?" päris Alice mööda kitsast koridori mrs. Chenile järgnedes.

163

„Pole ma kedagi näinud. Eile hommikul enne päikesetõusu keegi justkui kloppis, kuid mina avama ei läinud..." Ta lükkas siseukse eest laua kõrvale, keeras võtit ja uks avanes.

Alice läks ees.

„Kui teil midagi selle vastu ei ole, siis läheksin ma üksi - Darby palus seda."

Ka mrs. Chen oleks tahtnud oma üürilise elamist üle vaadata, kuid noogutas siiski nõustuvalt ja sulges Alice’i järel ukse. Siit pääses tillukesse koridori, kus valitses peale ukse sulgemist pilkane pimedus. Vasakul oli töökabinet ja selle ukse kõrval lüliti, kuid Alice ei tohtinud valgust süüdata. Ta jäi pimedusse hetkeks liikumatult seisma, õhk oli siin lämbe ja lõhnas tugevasti jäätmete järgi. Alice teadis, et siin ei saanud peale tema mitte kedagi olla, kuid ta oli siiski ju ainult teise kursuse tudengiplika, kurat võtaks, mitte mõni läbipõlenud eradetektiivi

Ta võttis end kokku ning kobas oma mahukast ridikülist välja pliiatsijämeduse taskulambi. Niisuguseid oli tal kokku kolm. Igaks juhuks. Aga milliseks juhuks? Ta ei teadnud. Darby oli teda väga ühemõtteliselt hoiatanud: aknast ei tohi paista väikseimatki tulukest, sest väljas võis olla varitsus.

Kes need varitsejad sus võisid olla, oli Alice tahtnud teada, kuid Darby polnud sellele vastanud, vaid lubanud seletada kunagi pärastpoole, sest kõigepealt olevat vaja korter üle vaadata.

Alice oli siin eelmisel õppeaastal käinud tosinaid kordi, kuid siis oli ta tulnud eesuksest ja täies valges. Ta oli käinud kõigis tubades, ning nüüd veel ühe külastusega nõustudes uskunud, et suudab siin orienteeruda ka pimedas. Kuid hetkel oli ta enesekindlus kadunud ja asendunud värisemapaneva hirmuga.

Võta end kokku! Siin pole ju kedagi. Vaevalt nad julgesid tolle tõreda naise nina all siia oma laagrit üles lüüa. Muidugi käisid nad siin, kuid see oli kindlasti vaid lühike ringivaatamine.

Lambi otsa kergitades mõistis ta, et see annab juba valgust - nii umbes kustuva tiku valgusjõuga. Ta suunas tule põrandale ning nägi kollakat ringi, mis kahtlaselt värises.

Ta hiilis kikivarvul ümber nurga kabineti poole. Darby oli öelnud, et teleri kõrval on riiuli küljes nõrk lamp, mis on tal ööd ja

164

päevad sees, sest see olevat tal otsekui valvelambi eest ning valgustavat teed kabinetist kööki. Aga nüüd see ei põlenud, oli siis Darby kuidagi eksinud või oli pirn läbi põlenud või keegi selle välja keeranud. Antud hetkel polnudki sel tähtsust, sest nii kabinetis kui köögi valitses pilkane pimedus.

Alice peatus hetkeks vaibal keset kabinetti ja jätkas sus tollhaaval teed köögilaua poole, millel pidi seisma personaalarvuti. Siis komistas ta vastu madala kohvilauakese serva ning vajutas kogemata taskulambi kinni või kustus see ise ära. Ta raputas seda vihaselt. Ei midagi. Ta õngitses käekotist teise.

Köögis oli roiskumislõhn veel tuntavam. Arvuti oli laual ning selle kõrval terve pinu tühje toimikukaasi ja konspekte. Alice valgustas arvutit oma lambikese hädise valgusega. Toitelüliti asus esipaneelil. Alice luhtas selle sisse ja monokroomkuvar soojenes pikkamisi üles. See heitis lauale rohekat valgust, mis köögist siiski kaugemale paista ei võinud.

Alice istus sõrmistiku ette ja hakkas tippima. Ta leidis üles menüü, sealt failide loetelu. Kataloog täitis terve ekraani. Alice uuris seda tähelepanelikult. Selles pidi olema kirjas hgi nelikümmend faili, kuid Alice ei leidnud rohkem kui kümme. Enamik kõvaketta sisust oli kustutatud. Ta võttis appi laserprinteri ning sekundi pärast oli kogu kataloogi sisu tal paberil. Ta käristas selle välja, murdis kokku ja toppis käekotti.

Tõusnud, vaatas ta taskulambi abil kogu arvutiümbruse läbi. Darby oli öelnud, et seal pidi olema vähemalt kakskümmend disketti, kuid ei olnud mitte ühtegi. Konspektid sisaldasid konse ja tsiviilseadusandluse loenguid ja need olid ilmselt nii igavad ja üldised, et ei pakkunud mitte kellelegi huvi. Punased kiirköitjad olid küll korralikult riita laotud, kuid nende vahel polnud mitte ainsatki pabeririba.

Siin oli tehtud kannatlikku tööd, nn et plats oli täiesti puhas. Tema või nemad olid nähtavasti veetnud sün terveid tunde, kogunud kokku kõik, mis neid vähegi võis huvitada, ja lahkunud siis saagiga, mis vabalt mahtus diplomaati.

Alice läks kabinetti ja pülus televiisori kõrval asetsevast aknast välja. Punane „Accord" oli oma alalisel kohal, kõigest nelja jala

165

kaugusel aknast, ja nägi nii süütu välja.

Ta keeras öölambi pirni, see viksatas valgeks, kuid Alice kustutas selle uuesti. Las jääda nii nagu oli.

Mrs. Chen istus täpselt samas paigas, kuhu Alice Darby korterisse minnes oli ta jätnud.

„On seal kõik korras?" küsis ta.

„Täiesti," vastas Alice. «Vaatasin selle ainult üle, nagu Darby palus, ja tegin seda üsna põhjalikult. Helistan teile lähemail päevil, et küsida, kas vahepeal pole sün keegi käinud. Ja ma palun teid: ärge mitte kellelegi hingake, et ma siin sees käisin - peale Darby muidugi."

Mrs. Chen oli tooli vastu seina lükanud ja kuulas tähelepanelikult.

„Aga mis saab autost?"

«Las seisab. Hoidke ainult silma peal."

„Kas Darbyga on ikka kõik hästi?"

Nad olid vahepeal juba peaaegu välisukseni jõudnud.

«Loodame, et varsti hakkab tal natuke paremini minema," vastas Alice. «Paari päeva pärast on ta arvatavasti kodus tagasi. Suur tänu teile, missis Chen."

Mrs. Chen lükkas ta järel ukse riivi ja vaatas läbi silmiku talle järele. Neiu eemaldus hoogsal sammul ning haihtus siis pimedusse.

Kolme kvartali kaugusel istus Ahce oma autosse.

Reedeõhm Prantsuse linnaosas. Homme pidi «Tulane" mängima „Dome'i", pühapäeval aga «SaintsT vastu, fänne oli New Oreansi kokku sõitnud tuhandete kaupa. Nad ohd oma autod parkinud kuhu juhtus, ummistanud liikluse, tekitanud korke ja käisid nüüd lännitsedes ringi, rüüpasid aeg-ajalt oma väliplaskust, ujutasid üle baarid ja kohvikud, lõbutsesid pööraselt ja kärarikkalt. Vanalinn oli kella üheksast saadik autodele suletud.

Alice parkis auto Poydras Square'ile, kaugele sealt, kuhu oleks tegelikult tahtnud parkida, ja hilines tubli tunni Uiubil täis austri-baari St. Peter Streetil vanalinna südames. Vabu laudu ei olnud. Baarileti ees seisis järjekord. Alice jäi nurgas kõrguva sigaretiauto-maadi kõrvale seisma ning lasi pilgul ringi käia. Suurem osa külastajaist

olid üliõpilased, kes olid teistest linnadest kokku sõitnud matse jälgima.

Tema juurde astus kelner ja päris viisakalt:

«Kas ootate ühte daami?"

„Nojah... seda küll..." vastas Ahce kõhklemisi.

«Minge siit ümber nurga, esimene uks paremal, seal on paar tillukest lauda. Arvan, et teie sõbranna on seal," näitas kelner näpuga.

Darby konutas umbses üksikkabiinis, pudel õlut nina ees, päikeseprillid ja soninokk nägu varjamas. Alice pigistas teda käsivarrest.

«Rööm sind näha." Darby soengut nähes puhkes ta naerma. Darby võttis prillid eest. Ta silmad ohd magamatusest veripuna-sed.

«Mul polnud kedagi teist, kellele võisin helistada..."

Alice kuulas teda mõttelageda näoga, pööramata silmi ta soengult.

«Kes sulle küll niisuguse soengu on teinud?" pomises ta.

«Ilus, eks? Annab mulle täitsa punkari välimuse, kes niikuinii jälle moodi tulevad. Ja kui tööd otsima lähen, aitab niisugune soeng kindlasti kaasa..."

«Miks sa seda tegid?"

«Keegi üritas mind tappa, Alice. Mingit õudsed tüübid on mu sihikule võtnud. Mulle tundub, et nad jälitavad mind."

«Tappa? Ütlesid, et tappa? Kes siis tahab sind tappa, Darby?"

„Ma päris täpselt ei tea. Kuidas mu korteris on?"

Alles nüüd pööras Ahce pilgu ta soengult kõrvale ning torkas talle pihku arvutikataloogi väljaprindi. Darby asus seda uurima. Kõik oli õige. See ei olnud uni ega ka mitte eksitus. Pomm oli pandud täpselt õigesse autosse. Ja Rupert ning too kauboi ohd saadetud temaga arveid õiendama, kui ta peaks plahvatusel ellu jääma. Nägu, mida ta oli «Sheratonis" oli näinud, luuras just tema järel. Nad olid käinud tema köögis ja kustutanud arvutist just selle, mida neil vaja oli kustutada. Teda aeti taga.

‚Ja disketid?" küsis ta.

«Seal polnud mitte ainsatki disketti. Kiirköitjad ohd küll korralikult virna laotud, kuid neis polnud ainsatki paberilehte. Kõik ülejäänu

167

tundus täielikus korras olevat. Nad olid välja keeranud ka su öölambi pirni, nii et seal valitses umbpimedus. Kontrollisin seda. Töötab korralikult. Need olid ääretult kannatlikud inimesed."

„Mida rääkis missis Chen?"

„Et tema pole mitte midagi näinud ega kuulnud."

Darby toppis väljaprindi taskusse.

„Tead, Alice, mul hakkas äkki jälle kohutav hirm. Keegi ei tohi sind minu seltsis näha. Me poleks tohtinud kokku saada." ‚JCes need inimesed on?"

„Ma ei tea. Nad tapsid Thomase ja püüdsid tappa ka mind. Mul vedas ja nüüd nad jälitavad mind." „Aga miks, Darby?"

„Parem, kui sa ei küsi, ja ega ma ütlegi. Mida rohkem sa tead, seda suurem oht võib ka sind varitseda. Usu, Alice. Ma ei või sulle rääkida, mida ma tean."

„Kuid ma ei räägi ju seda mitte kellelegi edasi! Ausõna!"

„Aga mis sus, kui nad sunnivad sind rääkima?"

Alice uuris teda uudishimulikult. Nad olid sõbrustanud esimese kursuse algusest saadik, koos õppinud, konspekte vahetanud, eksamiteks valmistunud, õppekohtutes üles astunud, lobisenud meestest ja oma vahekordadest nendega. Alice oli loodetavasti ainus kaasvõitleja, kes teadis, et Darby ja Callahan olid lähedased.

„Ma tahaksin ju sind aidata, Darby! Ma ei ole mingi argpüks."

Darby polnud oma õlut maitsnudki, vaid keerutas kruusi laual.

„Tead, ma kardan. Olin kõrval, kui Thomas tapeti, Alice. Maa põrus mu jalge all. Ta rebiti pisikesteks tükkideks ja mina oleksin peaaegu istunud plahvatushetkel ta kõrval. Pomm oli määratud minule."

„Mine siis politseisse."

„Vara veel. Võib-olla kunagi hiljem. Ma kardan hetkel isegi politseid. Thomas läks FBI-sse ja kaks päeva hiljem pidime me mõlemad taevariiki sattuma."

„Nii et sind ajab siis taga FBI?"

„Ma ei usu seda. Nad arutasid seal seda meie asja omavahel ja nähtavasti sattus keegi, kelle kõrvadele see polnud määratud, pealt kuulama."

168

„Mida nad arutasid? Jäta oma umbusk, Darby! Ma olen ju su parim sõber. Ära keeruta minuga."

Darby rüüpas tillukese lonksu. Ta vältis Alice'i pilku, vahtides enda ette lauale.

„Palun, ära pahanda, Alice! Anna mulle aega. Milleks peaksin ma sulle rääkima asju, millest teadmine võiks su nende järjekordseks ohvriks teha?"

Kaua vaikis ta.

„Aga kui sa tõesti mind aidata tahad, siis mine homme matustele. Pane väga täpselt tähele kõike, mis seal sünnib. Lase lahti kuuldus, et helistasin sulle Denverist,

kus peatun ühe oma tädi juures, kelle nime sa ei mäleta. Et jätan selle semestri vahele ja tulen ülikooli tagasi alles kevadel. Mida laiemalt see kumu levib, seda parem, passi peale! Arvan, et seal on kohal mitmeid kõrvu, kes tähelepanelikult kõike kuulavad."

„Olgu siis nii... Ajaleht mainis ühte valget naist, kes oli atentaadi ajal seal ringi kolanud. Nad arvavad, et see võis olla üks kahtlusalustest või midagi sellesarnast."

„Või midagi sellesarnast! Mina olin seal, ja minust pidi saama ohver, mitte kaasosaline! Kõik ajalehed uurin ma luubiga läbi. Politsei pole suutnud leida ainsatki asitõendit."

„Olgu, Darby. Sina oled targem kui mina. Sa oled targem kui ükski tüdruk, keda ma kunagi kohanud olen. Mida me peame nüüd edasi tegema?"

„Esiteks pead sa siit lahkuma tagaukse kaudu. Saali lõpus on valge uks, otse tualeti kõrval. Selle ukse kaudu pääsed sa laoruumi, sealt edasi kööki, köögist tagaukse juurde. Ära peatu hetkekski. Põiktänav viib Royal Sreetile välja. Võta takso ja lase sõidutada end oma auto juurde. Ja vaata kogu aeg tagasi."

„Räägid sa tõsiselt?!"

„Vaata mu juukseid, Alice. Kas arvad, et moonutasin ennast naljapärast?"

„Hästi, hästi. Ja edasi?"

„Mine homme matustele ja lase jutt lendu. Helistan sulle paari päeva jooksul koju."

„Kus sa peatud?"

169

„Siin ja seal. Ma ei püsi kaua ühel kohal."

Alice tõusis ja suudles teda põsele. siis oli ta läinud.

Kaks tundi tammus Verheek närviliselt oma numbritoas edasi-tagasi, võttis korraks mõne ajakirja pihku, viskas samas lauale tagasi, kutsus välja toateenija, pakkis asju lahti. Järgmised kaks tundi kükitas ta voodiserval, imes õlut ning vahtis üksisilmi telefoniaparaati. Istun siin südaööni, kinnitas ta enesele, ja siis... Jah, mis siis edasi?

Darby lubas, et helistab.

Kui ta ainult helistaks, küll Gavin leiaks siis võimaluse ta elu päästmiseks!

Kesköö pani ta lugemise käest ja väljus hotellist. FBI kohaliku osakonna mehed olid ta varustanud paari tudengite lemmikkõrtsi aadressiga, mis asusid üliõpilaslinnaku vahetus läheduses. Jah, ta läheb sinna, tõukleb pisut noorte hulgas, joob õlut, kuulab, vestleb. Matside tõttu linn lausa kubises üliõpilastest. Darby muidugi niisugusesse kohta ei ilmu, kuid niikuinü poleks Verheek teda suutnud ära tunda, kuna nad polnud kunagi kohtunud. Kuid võib-olla hakkab talle midagi kõrva, võib-olla kuuleb ta mõnd nime, saab kellelegi oma nimekaardi jätta, tutvub kellegagi, kes omakorda Darbyt tunneb. See oleks küll huupi mustamine, kuid seegi oli tululikuni, kui siin totralt telefoni j õllitada.

Tal õnnestus leida koht „Barristeri" baarileti ääres. Kõrts asus kampusest ainult kiviviske kaugusel. Seinad olid kaetud ameerika jalgpalli võistluskalendrite ja mängijate piltidega, külastajaskond kõik noorem kui kakskümmend üüs ja väga lärmakas. Baarimeeski oli rohkem tudengi moodi.

Verheek rüüpis ära kaks õlut ja selleks ajaks jäi rahvastki pisut vähemaks. Natukese aja pärast valgub süa muidugi uus lame.

Ta tellis veel kolmandagi kannu. Kell oli pool kaks öösel.

„Kas olete samuti üliõpilane?" küsis ta baaripidajalt.

„Karta on."

„On see siis nii hull seisus?"

Noormees käis lapiga üle letipinna.

„Vanasti oli lusti rohkem..."

170

Verheek tundis puudust baarimeestest, kes ohd neid teenindanud tema õpiajal. Nood poisid olid vallanud tõehst vestlemiskunsti polnud võõrastanud mitte kedagi, olid osanud sinuga vaielda ükskõik mis teemal.

„Noh, mina jälle olen advokaat," pomises Verheek lootuse kaotanult.

„Ohoo, või advokaat? Sihukesi asjamehi pole meie silmad enne näinud. Vapustav värk!" Poiss keeras talle selja.

Ninakas kutsikas! Loodetavasti riputatakse eksamil su sabale soola...

Verheek võttis kannu pihku ja pöördus näoga saali poole. Ta oli siin nagu vanaisa lapselapsukeste keskel. Kuigi ta tõtt öelda oli vihanud oma teaduskonda, isegi mälestusi sellest, ometi oli mõnus meenutada just neid pikki reedeõhtuid õllebaarides koos oma vana semu Callahaniga. Need mälestused ohd kallid.

„Ja missuguses jurisprudentsi harus te siis olete endale koha leidnud?" küsis tema selja taha ilmunud baarimees. Gavin pöördus ja naeratas talle.

„FBI-s. Erinõunik."

Poiss nühkis ikka veel letti. „Nü et olete siis Washingtonist?"

„Jah, tuhn pühapäevast matsi vaatama, olen ju «Punanahkade" fänn..." Tegelikult vihkas ta „Punanahku" sama palju kui teisigi palgalisi ameerika jalgpalli meeskondi. Mitte mingi hinna eest ei tohtinud sel jõmmil lasta juttu spordile keerata. „Kus te siis õpite?"

„Eks ikka siinsamas Tulane'is. Mais lõpetan."

„Edasine elutee teada?"

„Võib-olla lähen paariks aastaks Cincinnatisse linnavalitsuse sekretäriks."

„Siis peate ju olema eeskujulik tudeng."

Poiss kehitas õlgu.

„Soovite veel õlut?"

„Ei... Kas teile luges ka Thomas Callahan?"

„Iseenesestmõista. Kas tundsite teda?"

„Õppisime temaga Georgetownis koos." Verheek tõmbas rinnataskust nimekaardi ja torkas baarimehele pihku. „Mina olen Gavin Verheek." Poiss uuris nimekaarti ja torkas selles siis viisakalt letile

171

jääkasti alla. Rahvast oli hetkel küll vähe, kuid ilmselt oli ta lobisemisest tüdinud.

„Kas tunnete Darby Shaw nimelist tudengit?"

Poiss heitis pilgu laudade poole.

„Ei tunne. Pole temaga kohtunud, kuid tean, kust ta on - teiselt kursuselt vist..." Pikk-pikk paus. „Mis siis?"

„Meil oleks tarvis temaga rääkida..." Meil - nagu öeldakse FBI-s. Mitte et „minul oleks tarvis", vaid „meil oleks tarvis". Sest „meie" kõlab ju palju tähtsamalt. Käib ta vahel siin?"

„Mõned korrad olen näinud. Temast juba mööda ei vaata."

„Olen kuulnud jah..." Ka Gavin vaatas saali. „Mis te arvate, kas mõni nendest poistest võiks teda tunda?"

„Kahtlane küll - need on esimese kursuse kutid. Kas te siis ise ei kuule - tulid siia vaidlema omandiõiguse, läbiotsimisõiguse ja konfiskeerimisõiguse üle."

Jah, neid aegu, kus ka tema armastas nii tuliselt väidelda, mäletas ta siiski... Ta tõmbas taskust veel kümmekond visiitkaarti ning pani need letile.

„Peatun „Hiltonis" veel mõned päevad. Kui näete teda või kedagi, kes teda võiks tunda, pistke pihku."

„Olgu... Eile nuuskis siin üks võmm ringi. Kas arvate, et Darby Shaw'l on midagi pistmist Callahani surmaga?"

„Oh ei, sugugi mitte. Tahaksime temaga lihtsalt natuke vestelda."

„Pean meeles."

Verheek maksis õlled kinni, tänas baarimeest ja oli jälle tänaval. Ta kõndis jupi maad edasi ja peatus „Half Shelli" ees. Kell lähenes kahele. Ta oli surmani väsinud, kenakesti vindine, kuid lükkas siiski põrkukse lahti ja astus sisse. Saal oli hämar ja rahvast tungil. Tudengivennaskonna viisteist esindajat keerutasid oma partneritega tantsu otse laudadel õllekannude vahel. Verheek trügis läbi summa baarileti poole, mida oli siin tegelikult kolm, nii et publik istus kuklad vastamisi. Keegi ei kavatsenudki talle teed anda. Kuidagimoodi pääses ta siiski läbi, hõikas kannu külma õlut (et mitte liiga palju teistest erineda) ja võttis nurgapukil istet. Jälle nägi ta murelikult, et siingi oli ta kõigist hulga vanem. Lootusetu lugu.

172

Selles märulis ei võinud kuulda oma mõtteidki, rääkimata vestluskaaslasest.

Ta uuris baarimehi: kõik noored, kõik tudengid. Kõige vanem neist paistis olevat nii kolmekümne ligi. See kontrollis parajasti tšekke, otsekui oleks sulgemisaeg tulekul. Ta käelügutused olid vilunud ja osavad ning Gavin ei lasknud teda silmist.

Siis võttis see baarimees põlle eest, virutas leti alla ning oligi juba läinud. Gavin trügis uuesti läbi rahvamurru ning tabas ta viimasel hetkel juba köögitrepilt. FBI kaart oli tal valmis pandud.

„Vabandust tülitamast. FBI." Ta tõstis kaardi mehe nina alla. „Teie nimi, palun."

Poiss seisatas ja mõõtis Verheeki metsiku pilguga.

„Uhh, Fountain. Jeff Fountain."

„Hüva, Jeff. Ärge muretsege. Tahaksin vaid paar küsimust esitada." Köök oli oma töö ammu lõpetanud ja nad olid kõmisevas ruumis ainult kahekesi. „Pean teid kinni ainult ühe sekundi."

„Noh, laske tulla. Milles asi?"

„Kas õpite õigusteaduskonnas?" Ütle ometi jah, su kolleeg sealt seletas ju, et baarimeheks olemine on juuratudengite eesõigus. ‚Jah. Loyolas."

Loyolas? Mis urgas see sus veel on?

JVInjah, seda ma arvasingi. Te olete kindlasti kuulnud professor Callahanist Tulane'ist. Ta maetakse homme."

„Selge see. Kõik ajalehed pasundavad sellest. Ja paljud mu sõpradest õpivad just Tulane'is."

„Kas te tunnete üht Tulane'i teise kursuse naisüliõpilast, kelle nimi on Darby Shaw? Väga kütkestav neiu?"

Fountain muigas.

„Kuis siis! Möödunud aastal semmis üks mu sõber temaga. Vahetevahel on ta ka siia sisse astunud."

„Millal ta siin viimati käis?"

„Noh, ma usun, et nii kuu või kaks tagasi. Mis temaga on?"

„Meil oleks tarvis temaga rääkida." Ta ulatas Fountainile paki nimekaarte. „Võtke. Peatun mõned päevad „Hiltonis". Kui teda kohtate või kelleltki temast midagi kuulete, andke talle mu kaart."

„Ei tea, mida ma kuulda võiksin?"

173

„Midagi Callahanist. Meile on Darby Shaw'd hädasti tarvis... Okei?"

„Jäägu nii." Ta torkas nimekaardid taskusse.

Verheek tänas teda ja naasis pillerkaaritavasse saah. Taas trügis ta läbi käratseva summa ning püüdis kuulatada jutukatkeid. Huilates tungis sisse uus laar pidutsejaid ning ta maadles end ukseni. Niisuguse tralli jaoks oli ta lüga vana.

Sõimud veel kuus tänavavahet edasi, parkis ta auto keelatud kohale otse ühe tudengiklubi ette otse ühõpilashnnaku ehk kampuse kõrval. Oma viimase peatuse sel ööl kavatses ta teha väikeses pimedas keeglisaalis, mis sel hetkel oli pooltühi. Võtnud baarist ühe õlle, jäi ta kannu käes hoides vaatama, kuhu istuda. Leti poole tüüris tennissärgis nooruk ning hõikas endale uue õlle. Poisi rohelisel särgil oli kiri TULANE ÕIGUSTEADUSKOND. Kirja all oli mingi number, kindlasti klubi liikmekaardi number.

Verheek kõnetas teda kõhklemata.

„Olete juuratudeng?"

Noorhärra silmitses peenraha džiinide taskusse toppides teda ülikriitilise pilguga. „Karta on."

„Kas tundsite Thomas Callahani?"

„Mis õigus teil seda minult pärida on?"

„Olen FBI-st. Ja pealegi oli Callahan mu sõber."

Tudeng rüüpas sarkastilise ilmega oma kannust.

„Kuulusin tema konse seminari."

Pihtas! Ka Darby kuulus sinna. Kuid Verheek püüdis teha ükskõikset nägu.

„Kas Darby Shaw'd tunnete?"

„Milleks teil seda vaja teada on?"

„Meil on tarvis temaga vestelda. See on kõik."

„Kes need „meie" on?" Poisi ilme muutus üha sarkastilisemaks. Ta astus Verheekiga rinnutsi, otsekui kavatsedes temaga rammu katsuda.

„FBI," ütles Verheek kiretult.

„On teil žetoon või midagi sarnast oma sõnade tõestamiseks?"

„Muidugi," vastas Verheek ja võttis taskust töötõendi. Tudeng

luges selle hoolikalt läbija ulatas tagasi. „Teie olete jurist, mitte agent."

See oli väga õrn punkt ja Verheek taipas, et ta kaotaks oma töö, kui boss teada saaks, et ta on agendina esinedes inimesi küsitlenud.

‚Jah, ma olen jurist. Kuid me õppisime Callahaniga ühel kursusel."

„Milleks teil siis Darby Shaw'd vaja on?" Baarimeeski astus lähemale ja jäi kuulama. „Kas tumiete teda?"

„Raske öelda," irvitas tudeng, ilmselt soovimata sel teemal juttu jätkata, kuigi ilmselt tundis Darbyt. „On ta hädas?"

„Ei. Te tunnete teda, eks ole?"

„Võib-olla tunnen. Aga võib-olla ei tunne kah."

„Kuulge, mis teie nimi on?"

„Näidake mulle žetooni ja ma vastan teile, kuidas mu nimi on."

Gavin rüüpas oma kannust paraja sõõmu ning naeratas baaripidajale.

„Mul on vaja temaga rääkida, kas saate aru? See on väga tähtis. Peatun paar päeva „Hiltonis". Kui teda näete, paluge, et ta mulle helistaks." Ta pakkus poisile oma nimekaarti, kuid see heitis sellele põlgliku pilgu ja lontsis minema.

Alles kell kolm avas ta oma numbritoa ukse ja kiirustas automaatvastajat kontrollima. Keegi polnud helistanud. Kus see Darby ka ei viibinud, aga ikka veel polnud ta helistanud. Eeldusel, et ta üldse veel elus oli.

20

Garcia helistas viimast korda. Laupäeva hommikul enne koitu, kõigest kaks tundi enne nende viimaks kindlaks määratud kohtumist helises telefon, Grantham võtus toru ning kuulis Garcia häält, mis teatas, et kokkusaamine jääb ära. Polevat soodus aeg. Kui tema andmed trükimusta näevad, võivat äärmiselt mõjuvõimsad juristid ning nende tohutu rikkad kliendid kukkuda väga kõrgelt, aga need mehed polevat harjunud kukkuma ning nad vedavat endaga kaasa hulga inimesi. Ka tema, Garcia, võivat kannatada saada.

175

Kuid temal olevat naine ja väike tütar. Tal olevat töökoht, mis kindlustavat talle üsna viisaka sissetuleku ja ta ei soovivat sellega riskida. Milleks kiusata saatust? Tema isiklikult polevat ühtki seadust rikkunud. Tema südametunnisUis olevat puhas.

„Milleks, kuradi päralt, te mulle siis kõik aeg kellate?" käratas Grantham.

„Ma arvan, et tean, miks nad tapeti. Päris kindel ma muidugi pole, kuid mul on alust kahtlustamiseks. Olen näinud mõningaid dokumente, mõistate?"

„Peame neid läbirääkimisi juba terve nädala, Garcia. Teie nägite midagi või teil on midagi. Aga see midagi on kasum, kuni te pole seda mulle näidanud." Ta tõmbas sahtlist kausta ja sõrmitses helistaja suurepärase kvaliteediga fotosid. „Teid piinab südametunnistus, vaat mis, Garcia. Sellepärast te mulle pinna peale käitegi."

‚Jaa, kuid on olemas võimalus, et nad teavad, et minagi tean. Poolnaljatamisi tegid nad katse välja uurida, kes olen teatud dokumente näinud. Otse küsida nad ei saanud, sest kindlust neil ei ole."

„On need nemad teie firma mehed?"

„Jaa. Ei. Oodake... Kust teie minu firmast teate? Ma pole sellest teile rääkinud!"

„Noh, seda taibata oli lihtne. Kui oleksite valitsusametnik, siis teie tööpäev nii vara ei algaks. Olete palgal ühest neist advokaadifirmadest, kus omanikud püüavad oma umbes kahesajast alluvast ja nooremast partnerist välja pigistada vähemalt sada tundi tööd nädalas. Esimest korda, kui mulle helistasite, oli kell alles viis hommikul, kuid teie olite enda jutu järgi juba teel tööle."

„Hästi, hästi... Mida te veel teate?"

„Ei midagi rohkemat. Jätkem see peitusemängimine, Garcia! Kui te rääkida ei taha, sus pange toru käest ja jätke mind rahule. Tahan mõni päev ennast ka välja magada."

„Head und!" Garcia riputas toru konksu otsa. Grantham jäi juhmilt aparaati jõllitama.

Kolm korda viimase kaheksa aasta jooksul oli Gray Grantham lasknud oma numbri telefoniraamatust kustutada. Oma tööd sai ta siiski teha ainult tänu telefonile, sest tähtsaimad andmed sai ta just

176

telefoni kaudu, need ujusid sageli pinnale teadmata kust. Ent pärast mõnda ajakirjanduslikku pommi puisatati ta alati üle tuhandete vähetähtsate faktikestega, mille valdajad pidasid oma kohuseks helistada talle täiesti mõeldamatul kellaajal, ükskõik kas päeval või öösel. Ja enamasti polnud nende taga midagi peale kuulujuttude. Teda tunti reporterina, kes ka surmaähvardusel ei avalda oma allikaid, nii et telefon muudkui plärises. Ta tüdis, nõutas endale uue, avaldamata numbri, järgnes hauavaikuse periood. Mõne aja pärast ajas ta käpad püsti ja lasi jälle numbri Washingtoni telefoniraamatusse kirjutada.

Ka praegu seisis see seal. Gray S. Grantham. Ainus niisugune paksus köites. Kaheteistkümne tunni jooksul ööpäevas võis teda toimetusest kätte saada, aga ei - palju põnevam oli nähtavasti talle koju helistada ja muidugi just süs, kui ta üritas natukenegi puhata. Selleks oli tal niikuinii armetult vähe aega.

Garcia pärast tormitses ta seesmiselt umbes pool tundi ning jäi siis viimaks tukastama. Ja just siis, kui ta hingamisrütm andis tunnistust sügavast unest, helises telefon jälle. Pilkases pimeduses kobas ta toru järele.

„Halloo..."

See ei olnud Garcia. Rääkis naine. „Kas teie olete Gray Grantham „Washington Posti" juurest?"

„Olen küll. Aga kes olete teie?"

„Kas huvitute endiselt Rosenbergi ja Jenseni mõrvast?"

Grantham upitas end istakile, süütas öölambi ning vaatas kella. 5.30.

„See on pirakas tükk, millega tegelevad paljud, mina muidugi teiste hulgas."

„Kas olete midagi kuulnud Pelikani memorandumist?"

Grantham lüngas sügavalt sisse ja püüdis mõelda.

„Pelikani memorandum... Ei. Mis see veel on?"

„See on süütu väike toimik selle kohta, kes võis nad tappa. Toimiku viis Washingtoni mees, kelle nimi oli Thomas Callahan ja kes oli Tulane'i ülikooli juuraprofessor. Ta andis selle üle oma sõbrale FBI-st ja FBI-s käis see kabinetist kabinetti. Lugu paisus nagu lumepall ja kolmapäeva õhtul tapeti Callahan New Orleansis autopommiga.

" Grantham tegi põnevusest tudiseva käega märkmeid.

„Kust te helistate?"

„New Orleansist. Ärge kartke - helistan automaadist."

„Kust teie sellest loost teada saite?"

„Toimiku panin kokku mina."

Grantham oli nüüd ärksam kui iialgi enne ja ta peaaegu hingeldas ärevusest.

„Tubli. Kui kirjutasite teie, siis jagage minuga selle sisu."

„See poleks otstarbekas, sest isegi sus, kui teie käsutuses oleks koopia, ei saaks te seda avaldada."

„Noh, seda me veel vaatame!"

„Ei, te ei saa. Kõik selles toodu vajab väga põhjalikku kontrollimist."

„Okei. Juttu on olnud Ku-Klux-Klanist, terrorist Khamelist, Põrandaalusest Armeest, natsidest..."

„Ei. Mitte ükski teie mainitutest. Need kipuvad liiga silmatorkavalt ise sihikule. Toimik on ühe üsna hämara tagapõhjaga tegelase kohta."

Nüüd kõndis Grantham juba närviliselt voodiesisel vaibal, telefon vastu kõrva surutud.

„Miks ei võiks te mulle märku anda, kellega tegemist on?"

„Võib-olla kunagi hiljem. Aga teil näib olevat imettegevaid teabeallikaid. Tõestage, et suudate neist midagi välja õngitseda."

„Callahani suhtes piisab mulle paarist telefonikõnest. Andke mulle kakskümmend neli tundi aega."

„Katsun teile helistada esmaspäeva hommikul. Kui tahame teiega midagi üheskoos korda saata, peate enne suutma mind veenda, et teist on asja, mister Grantham. Järgmine kord kui teile helistan, tahan ma teilt kuulda midagi niisugust, mida mina siiamaani ei tea."

See naine lõdises pimedal tänaval telefonikabiinis...

„Kas teid varitseb oht?" küsis Grantham.

„Tõenäoliselt. Kuid hetkel veel on kõik korras."

Hääl oli noor, võis kuuluda umbes kahekümne viie aastasele neiule. Ja see neiu oli kokku pannud mingi tõsise süüdistuskokku-

178

võtte. See neiu tundis toda juuraprofessorit...

„Kas olete jurist?"

„Ei Ja ärge hakakegi vaeva nägema minu isiku kindlaks tegemisega Ma andsin teile ainet uurimiseks, mister Grantham, tegelge parem sellega. Või ma pöördun kellegi teise poole."

„Hästi. Kuid teil peab ka nimi olema."

„Nimi mul on."

„Ma mõtlen koodnime."

„Nagu spioonidel ja muul säärasel? Nali missugune...!"

„Nimetage kas oma pärisnimi või koodnimi, et ma edaspidi teaksin, kellega räägin."

„Võiks ju proovida... Nimetage mind Pelikaniks."

Tema iiri soost vanemad olid head katoliiklased, kuid Callahan oli juba ammu kodunt lahkunud. Nad olid nägus vanapaar, kui nad teineteisel käest kinni hoides koos teiste pereliikmetega Rodgersi kirikusse sisenesid. Leinarõivad muutsid nad eriti väärikaks. Thomas oli neid jutu sees väga harva maininud. Tema Mobile'i vend oli temast jupp maad lühem ja näis temast hoopis vanemana. Thomas oli öelnud, et sel oli kärakaga probleeme.

Tervelt pool tundi võttis, enne kui õigusteaduskonna mdengid ja õppejõud ühekaupa tillukesse kirikusse tilkusid. Õhtul pidi toimuma jalgpallimatš ja kampus kihas rahvast. Kohal oli ka televisioonibuss, kuid kaameramees hoidis aupaklikku kaugusse, kui ta oma objektiiviga kirikusse sisenejaid sihtis. Kampuse kordnik hoidis tal kahtlustavalt silma peal.

Natuke naljakas oli näha oma kaastundengeid ülikonnas ja lipsuga või siis tumedas kleidis ja kõrge kontsaga kingades. Pelikan seisis „Newcomb Halli" kolmanda korruse hämaras toas kardina varjus ja jälgis rahva sagimist kirikuesisel. Mõned vestlesid omavahel, mõned lõpetasid kiiruga oma sigaretti. Darby tooli kõrval vedelesid neli läbi loetud ja minema visatud hommikulehte. Ta oli siin mälestusjumalateenistuse algust oodates viibinud juba kaks tundi, lugenud lehti. Kus mujal ta oleks pidanudki olema? Darby oli veendunud, et n e m a d varjasid end kuskil kiriku lähedal põõsastes, kuid viimased päevad ohd talle kannatlikkust õpetanud. Ta

179

oli tulnud varakult, lahkuda kavatses hilja, alles pimedas. Kui nad tema avastavad, siis... lühike lõpp?

Ta võttis pabersalvräti ja kuivatas silmi. Praegu võis veel nutta, kuid olgu see viimane kord! Kirikuesine tühjenes, kõik olid sisse läinud ja televisioonibusski kadunud. Ajalehes oli öeldud, et siin toimub vaid mälestusjumalateenistus, aga haudasängitamine on hiljem, ainult sugulaste ja sõprade kitsas ringis. Kirstu kirikus ei olnud.

Matuste aja oli Darby varunud põgenemiskatseks. Ta kavatses üürida auto, kihutada Baton Rouge'i, istuda seal esimesele ettesattuvale lennukile, mis viib ta ükskõik kuhu, ainult mitte New Orleansi. Ta lahkub Ühendriikidest, seab end vähemalt aastaks sisse kusagil mujal, võib-olla Montrealis või Calgarys. Selle aja

peale tuuakse mõrtsukad loodetavast päevavalgele ning tema jälitajad satuvad trellide taha.

Kuid see oli vaid unistus. Lühim tee õiguse võidutsemisele käis ju nimelt tema enese kaudu, sest tema teadis rohkem kui keegi teine. Fibbie'd olid asja ümber korra saba keerutanud ja jooksnud siis taga ajama Jumal teab keda. Verheek ei olnud midagi saavutanud, ometi seisis ta FBI juhtkonnale üsnagi lähedal. Darby kõhnuke toimik oli tapnud Thomase ja nüüd oli mõrtsukate päevakorras tema ise, Darby. Tema üksi teadis, kes seisis Rosenbergi, Jenseni ja Callahani mõrvade taga ja see asetas ta eriolukorda.

Äkki kummardus ta aknale lähemale. Pisarad kuivasid. Seal ta oli - too kõhn mees kitsa näoga! Mehel oli nüüd tume ülikond seljas ja lips ees ja ta astus kiire sammuga kiriku poole. See oli tema! Sama tüüp, keda ta viimati oli näinud „Sheratoni" halus teisipäeva hommikul, kui ta Verheekile helistas. Mees oli seal kahtlustäratavalt ringi vahtinud.

Mees seisatas kirikuuksel, keerutas närviliselt pead ja just sellega paljastas enda. Käpard! Teeseldult ilmsüütu näoga vahtis ta kolme auto poole, mis olid pargitud vähemalt neljakümne jardi kaugusele. Nüüd tõmbas ta ukse lahti ja kadus kirikusse. Värdjad! Tapsid tema, aga nüüd tulevad ta matustele, suruvad ta omastel ja sõpradel kätt ja teevad leinava näo...

Darby nina vajus vastu klaasi laiaks. Autod seisid küll kaugel,

kuid ta oli üsna kindel, et vähemalt ühes neist istus keegi, kes varitses teda, Darbyt. Muidugi pidid nad teadma, et ta pole nii rumal ja sedavõrd murest murtud, et tulla avalikult matustele oma armukest taga leinama. Jah, nad teadsid seda. Kahe ja poole päeva jooksul oli ta osanud nad endast maha raputada. Pisaraid polnud enam ollagi.

Kümne minuti pärast väljus Kiibakas kirikust, süütas sigareti, torkas käed küünarnukini taskusse ja lonkis autode poole. Ta nägu oli otsatult kurb. Vahva vend! Nüüd oli ta autode kohal, kuid ei peatunud. Kui ta oli nurga taha kadunud, paiskus keskmise auto uks lahti ja sealt kargas välja mees Tulane'i õigusteaduskonna värvides - rohelises tennissärgis. Ta marssis mööda tänavat Kiibakale järele. S e e ei olnud kiibakas. S e e oli lühike, jässakas, tugev. Nagu tammepakk.

Ta kadus Kiibaka järel nurga taha. Darby istus oma klapptooü servakesele. Hetke pärast tulid mõlemad mehed kiriku teise nurga tagant nähtavale. Nüüd astusid nad kõrvuti ja sosistasid omavahel, kuid ainult paar sekundit, sest kohe keeras Kiibakas põiktänavasse ja kadus Darby vaateväljalt. Jässakas kõndis oma auto juurde tagasi ja istus sisse. Ja seal passis ta kuni jumalateenistuse lõpuni, mil leinajad hakkasid kirikust välja valguma - juhuks kui Darby siiski nü loll oleks olnud ja ennast kirikus näidanud.

Kiibakal oli kulunud kõigest kümme minutit, et rahvahulk üle vaadata ning kindlaks teha, et teda seal ei olnud. Võib-olla otsis ta teda punaste juuste järgi. Või otsis pleekblondi. Ei, arvata oli, et nende mehi istus seal sees rohkemgi, vagad näod ees, kui silmad vilamas lootuses, et avastavad kellegi, kes nattikenegi võiks Darbyga sarnaneda. Ilmselt andsid nad Kiibakale märku, et teda pole seal.

Ümbruskond lausa kubises neist.

Havanna oli ideaalne pelgupaik. Siin polnud mingit tähtsust sellel, et kümme riiki olid tema pea eest tohutu preemia välja pannud. Fidel imetles teda ja kasutas teda vahetevahel. Nad olid koos napsi võtnud, samu naisi magatanud, sigarit nautinud. Ta oli siin kenasti sisse elanud: luksus korter Havamia vanaünnas Calle de Torrel,

181

limusiin koos sohvriga, mahukas purjejaht, piiramatul hulgal kõige nägusamaid naisi. Siin tunti teda kui pangandusvõlurit, kes võis välgukiirusel üle kanda ükskõik kui suuri summasid igast maailma pangast teise. Isegi sõjaväelennuk oli tema käsutuses, kui ta seda vajas. Ta rääkis soravalt hispaania keelt ja ka ta nahavärv oli parajalt tõmmu, et teiste hulgas mitte liiga silma torgata. Havanna meeldis talle.

Kunagi oli lasknud ta end palgata Fideli tapma, kuid oli jätnud selle tegemata. Ta oli väljakul varitsenud kaks tundi, kuid polnud suutnud päästikule vajutada, sest ka tema imetles Fideli. Kõik see oli juhtunud siis, kui ta ei tapnud ainult raha eest, kui tal olid veel säilinud mingid idealismiriismed. Ta oli otsustanud mängida topeltmängu ja läinud Fideüle pihtima. Üheskoos olid nad lavastanud lõksu ja lasknud lendu kuulduse, et Khamel oli saanud mingis tulevahetuses Havanna tänavatel surma.

Mitte kunagi ei kasuta ta enam reisilennukit. Et ta Pariisis kaamerate vaatevälja sattus, oli olnud jäme viga, mida üks tõeline proff endale iial lubada ei või. Oma karjääri loojangul hakkas ta hooletuks muutuma ja kippus haaret kaotama. Tagajärg oli see, et terve Ameerika oli ta näopilte täis. Milline häbi! Tema kliendile ei meeldi nüsugune asi kindlasti mitte.

Laevuke oli neljakümnejalaline kaljas, mille meeskonda kuulus kaks meest, mõlemad kuubalased. Ja all kajutis magas nooruke plika, kah kuubalane, kellega ta oli armatsemise lõpetanud just samal hetkel, kui nähtavale ilmusid Biloxi tuled. Hetkel uuris ta hoolega kummipaati, millega pidi randa sõudma, ning pakkis oma asju kokku, vahetamata kellegagi sõnagi. Mehed õiendasid niikuinii oma meremeheasju ning hoidsid temast niikaugele kui said.

Täpselt kell üheksa lasksid nad kummipaadi vette. Ta viskas oma kohvri sinna ja oligi läinud. Mehed kuulsid läbi tiheneva pimeduse ainult mootori tasast popsumist, kui ta nende silmist Soun-di musta panoraami kadus. Nad pidid siia koidikuni ankrusse jääma, siis Havannasse tagasi seilama. Kõik paberid olid ideaalses korras, Ameerika omad - juhuks kui rannavalve peaks neid märkama ja tobedaid küsimusi esitama.

Ta libises ettevaatlikult üle peegelsileda vee, hoides kaugemale

182

valguspoidest ja juhuslikult vastu tulevatest kalalaevadest. Ka tema paberid olid ehtsad, liiatigi oli ta paunas kolm laetud püstoüt.

Juba aastaid polnud ta ühe kuu jooksul mitut rünnakut ette võtnud. Pärast seda, kui ta justkui oli Havannas maha lastud, oli ta pidanud üldse tervelt viieaastase pausi. Äärmine kannatükkus oligi tema tugevaim külg. Keskmiselt ei sooritanud ta üle ühe mõrva aastas.

Tema seekordseks ohvriks pidi olema täiesti tühine plikakene, kelle kadumist vaevalt keegi üldse märkab. Kuid tööandja jäi oma soovides kõigutamatuks, tema juhtus lähedal olema, tasu oli rohkem kui rasvane ja nõnda istus ta taas kuuejalases kummipaadis ning popsus kalda poole, lootes südamest, et vähemalt seekord on too totakas Luke märganud end riietada kaluriks, mitte farmeriks nagu viimane kord.

Sellest saab tema vümane tapatöö. Raha oli tal rohkem kui ta eales suutis ära raisata. Pealegi oli ta hakanud tegema vigu, kuigi pisikesi.

Ta nägi eemalt kai tumedat siluetti, kuid pööras sellest eemale. Tal oli varuks ülearune pool tundi. Ta sõitis umbes veerand müü kaugusele kaldast, seiskas siis mootori, tõstis selle maha ja viskas merre. Seejärel heitis ta selili, võttis aerud ning sõudis vaikselt mingite kaldal tumendavate telüsehitiste poole. Kui paadipõhja alla jäi umbes kahe jala jagu vett, ronis ta välja, torkas taskunoaga õhuballoonid mitmest kohast läbi ja uputas paadi. Rannal polnud inimhingegi.

Paadisilla tipus koogutas aegajalt kella vaadates Luke, spinning käes. Kell oli täpselt üksteist, seega oli ta ajast jõhvipealt kinni pidanud. Tal oli peas valge nokats, mille nokk aeglaselt üles-alla viipas, kui ta pmgsalt silmapiirilt oodatavat paati otsis. Jälle vaatas ta kella.

Järsku sigines ta selja taha tume kogu justkui maa alt kerkinud põrguingel. „Luke?" kähistas see kogu.

See polnud kokkulepitud parool ning Luke hämmeldus. Tal oli püstol kalakotis, kuid enam ei jõudnud ta selle järele haarata. „Sam?" küsis ta vastu. Võib-olla oli ta midagi meelest lasknud? Võib-olla polnud Khamel pimedas kaid üles leidnud?

183

„Jah, Luke, see olen mina. Anna andeks, et kõrvale kaldusin -mootor hakkas jukerdama." Kivi langes Luke'i südamelt ja ta hingas kergendatult. „Kus on auto?" küsis Khamel.

Luke piilus talle väledalt otsa. Jah, see oli Khamel, kes mustade prillide tagant ookeani poole põrnitses. Ta nookas madala hoone poole kaldal. „Punane „Pontiac" otse veinilao taga."

„Kaugele New Orleans siit jääb?"

„Pool tundi sõitu," vastas Luke spinningurulli kruttides.

Khamel astus pool sammu ja virutas talle kummagi käega kaelalülide vahele. Kaelalülid lendasid kildudeks ja tungisid seljaajju. Luke vajus oiatades põlvili. Khamel veendus, et ta oli tõesti surnud, tõmbas ta taskust autovõtmed ning lükkas laiba jalaga vette.

Edwin Sneller - või kes iganes end selle nime all varjas - ei hakanud ust avama, vaid libistas võtme selle alt välja. Khamel korjas selle üles ning avas kõrvaltoa. Ta astus sisse, viskas oma kohvri voodile, läks akna juude ning heitis pilgu eemalt paistvale jõele. Ta tõmbas kardinad tihedalt kinni ja uuris nende vahelt Prantsuse linnajao tulesid enda all.

Siis võttis ta telefonitoru ja valis Snelleri toa numbri.

„Pajata mulle natuke sellest tüdrukust," kähistas ta maha vahtides torru.

„Diplomaadist leiad tema fotod."

Khamel tõmbas kohvrikese lähemale ja võttis ümbrikust värvilised pildid.

„Käes."

„Need on nummerdatud: üks ja kaks. Number ühe leidsime õigusteaduskonna aastaraamatust. See on umbes aasta vana ja kõige värskem, mida meil õmiestus kätte saada. Pilt on suurendus kirjamargi suurusest fotokesest ja seepärast on paljud detailid kaduma läinud. Teine foto on kaks aastat vana. Selle saime me Arizona ülikooli teatmikust."

Khamel hoidis mõlemaid pilte oma silmade ees.

„Kena tots."

„Seda ta on. Väga ilus tüdruk. Kuid need kauneid punaseid juukseid

184

tal enam ei ole. Teisipäeval maksis ta hotelhtoa eest krediitkaardiga. Kolmapäeval libises ta meil napilt küünte vahelt välja. Leidsime ta lokid prügikastist ning vannitoa põrandale oli tilkunud mingit musta vedelikku, ilmselt juuksevärvi. Süsimusta."

„Häbilugu."

„Kolmapäevast saadik pole me teda enam näinud. Paistab olevat õige terane: kolmapäeval maksab krediitkaardiga, neljapäeval maksab krediitkaardiga, aga sellest peale mitte vähimatki jälge. Reede õhtupoolikul võttis ta oma jooksvalt arvelt viis tuhat dollarit sularahas ning rohkem ei tea me temast enam midagi."

„Võib-olla on ta linnast läinud?"

„Võib-olla, kuigi me ei usu seda. Keegi käis eile õhtul tema korteris. Seal on meil aparaadid üleval, kuid me hilinesime nii umbes kaks minutit."

„Töötate liiga madalatel tuuridel, nagu mulle näib..."

„New Orleans on suur linn. Meie mehed istuvad lennuväljal ja raudteejaamas, me jälgime tema ema maja Idahos. Mitte märkigi. Minu arvates on ta kindlalt siin."

„Kus ta võiks sus asuda?"

„Liigub pidevalt ringi, vahetab hotelle, kasutab ainult telefoniau-tomaate, hoiab oma vanadest lemmikkohtadest eemale. Teda otsib ka New Orleansi politsei. Nad said ta pärast kolmapäevast plahvatust küll juba kätte, kuid lasid tal siis minema lipsata. Nemad otsivad, meie otsime, kuhu ta ikka pääseb..."

„Kuidas see pomm teil siis lörri läks?"

„Väga lihtsalt - ta keeldus autosse istumast."

„Kes selle pommi valmistas?"

Sneller kõhkles.

„Ei tea öelda..."

Khamel muigas ja võttis diplomaadist välja mitu tema jaoks valmis pandud linnakaarti.

„Pajata nüüd kaartidest."

„Oh, neile saime märkida vaid mõned kohad, mis meid huvitavad. Tema korter, tema kallima korter, õigusteaduskond, hotellid, kus ta peatus, plahvatuskoht, mõned baarid, kus ta tavatses käia."

„Kõik need asetsevad just Prantsuse linnaosas..."

185

„Ta on väga osav. Ja vanalinnas on tuhandeid urkaid, kuhu end peita."

Khamel korjas uuesti üles Darby hilisema foto ja istus teise voodi servale. Talle meeldis see nägu. Isegi lühikeseks lõigatud süsimustade juustega pidi see olema pilkuköitev. Jah, ta tapab selle tüdruku, kuid teeb seda äärmiselt vastumeelselt...

„Häbiasi, kas pole?" ütles ta rohkem nagu iseendale.

„Jah. Häbiasi on see tõesti."

21

Juba New Orleansi jõudes oli Gavin Verheek tundnud end vana ja väsinud mehena, kuid viimased kaks ööd mööda baare jõlkumist ohd ta lõplikult välja kurnanud. Esimesse neist oli ta sisse astunud kohe pärast maftist ning seejärel seitse tundi järjest noorte tulipeadega õlut kaaninud, nandega vahetpidamatult vaielnud õiguskaitse, lepinguõiguse, Wall Sreeti advokaadifirmade ja muu sarnase üle, mida ta tavaliselt lihtsalt jälestas. Ta teadis, et ei tohtinud võõraste ees kuulutada, et ta oli FBI-st. Ta ei olnud FBI-st - tal polnud vastavat žetooni.

Laupäeval oli ta läbi käinud kuus baari. „Tulane" oli jälle tappa saanud ja baarid ohd täis nördinud fänne. Kõik see oli lootusetu number ning pärast kesköö puges ta põhku.

Ta oli olnud nii läbi, et ei jaksanud kingigi jalast võtta, vaid vajunud voodile ning jäänud silmapilkselt magama. Siis hakkas plärisema telefon. Ta sööstis toru võtma.

„Halloo! Halloo!"

„Gavin?" küsis Darby hääl.

„Darby? Olete see teie?"

„Kes siis veel..."

„Miks te mulle varem ei helistanud?"

„Ma palun, ärge hakake jälle oma tobedate küsimustega peale! Räägin automaadist, nii et jätke oma tsirkus."

„Hästi, hästi, Darby, ärge ainult toru jälle ära pange. Ausõna, te võite mind usaldada, te peate mind usaldama."

„Okei, ma sus usaldan teid. Ja edasi?"

186

Verheek vaatas kella ja hakkas oma kingi lahti noorima. „Noh seda peate teie mulle ütlema... Jah, mis edasi? Kaua te kavatsete New Orleansis redutada?"

„Kust te üldse teate, et ma New Orleansis olen?"

Verheek ei rutanud vastama.

„Hästi, olen jah New Orleansis," ütles Darby pärast pausi. Ja ma oletan, et tahate minuga kokku saada, minuga sõbruneda, et ma end teie hoolde annaksin ja laseksin teie poistel end elu lõpuni valvata."

„Õigus. Kui te end kohe meie hoolde ei anna, olete mõne päeva pärast surnud." „Tahate otse kümnesse põrutada, eks?"

„Muidugi. Mängite liivakastimängu ega anna endale aru, mida teete."

„Kes mind jälitab, Gavin?"

„Neid võib olla rohkem kui üks meeskond."

„Kes nad on?"

„Ma ei tea."

„Nüüd istute teie liivakastis, Gavin. Kuidas pean ma teid usaldama, kui te minuga avameelne ei ole?"

„Olgu. Arvan, et seda võin teile ütelda, et teie toimikuke tabas kedagi otse päiksepõimikusse. Te aimasite õieti: teie toimik sattus valede silmade alla ja nüüd on Thomas surnud. Ja nad tapavad ka teid, niipea kui nad teid kas või eemalt silmavad."

„Me teame nüüd, kes tappis Rosenbergi ja Jenseni, teame ju, Gavin?"

„Tõenäoliselt."

„Miks siis FBI midagi ette ei võta?"

„Oleme võib-olla kellelegi kattevarjuks."

„Kena lugu, pole midagi öelda..."

„Ma võin kaotada oma töökoha."

«Kellele võiksin ma oma loo sus ära rääkida, Gavin? Kellele ma kattevarjuks olen?"

„Ma pole päris kindel, kellele. FBI-d huvitas teie toimik väga - kuni Valgest Majast tuh käsk see kalevi aha pista."

„Sellest suudan ma aru saada. Kuid miks nad arvavad, et kui nad

187

on minu ära koristanud, siis jääb kõik vait ja vagaseks?"

„Sellele ei oska ma vastata. Võib-olla usuvad nad, et teate rohkem kui te tegelikult teate."

„Tahate, ma räägin teile veel midagi: hetk pärast seda, kui pomm plahvatas ja Thomas hukkus ning mina olin põrutusest pooloimetu, tuli mu juurde politseinik, kes tuvustas end seersant Rupertina. Ta viis mind oma auto juurde, kus oli veel üks kauboisaabastes ja džiinides võmm, kes asus otsemaid mind küsitlema. Mul käis kohutavalt pea ringi ja ma öökisin. Ja siis nad kadusid, see Rupert ja see kauboi ja tagasi nad ei tulnud. Nad ei olnud võmmid, Gavin. Nad passisid plahvataskohal ja kui nägid, et mina autosse ei istunud, püüdsid nad viivitamatult ellu viia varuplaani. Ma küll kindlalt ei tea, kuid kardan, et paari minuti pärast oleksid nad mulle kuuli kuklasse kihutanud."

Verheek kuulas, silmad kõvasti kinni pigistatud.

„Miks nad ära läksid?"

„Täpselt ei tea, kuid arvan, et nad lõid karuna, sest kohale jõudsid teised patrullautod, pärispolitseinikud. Ja nad tegid sääred. Ma istusin nende autos, Gavin. Ma olin neil juba peos."

„Te peate end meie hoolde andma, Darby, kuulake mind ometi!"

„Kas mäletate, kuidas ma neljapäeva hommikul teile helistasin? Nägin äkki mulle tuttavana tunduvat nägu ja kirjeldasin seda teile?"

„Muidugi."

„Seesama lõust hulkus eile matustel ringi ja seal oli veel teisigi ta sõbrakesi."

„Ja kus teie sel hetkel ohte?"

„Varitsuspostil. Ta astus kirikusse peaaegu viimasena, viibis seal umbes kümme minutit, hpsas siis välja ja vahetas Jässakaga paar sõna."

‚Jässakaga?"

‚Just. Ühe selle bande liikmega. Jässakas, Rupert, Kauboi, Kiibakas. Tähelepanuväärsed isiksused. Olen kindel, et neid oli seal veelgi, kuid teistega pole ma siiamaani kokku puutunud."

„Niisugune kohtumine võib jääda teie päris viimaseks kohtumiseks, Darby. Üle kahe ööpäeva nad teile aega ei anna."

188

„Eks vaatame. Kauaks te siia jääte?"

„Paariks päevaks. Kavatsesin jääda seni, kui teid leian."

„Siin ma olen. Võin teile homme helistada."

Verheek ohkas.

„Olgu siis nii, Darby. Kuidas soovite. Ainult ma palun teid -olge äärmiselt ettevaatlik."

Tüdruk katkestas ühenduse. Verheek istus kaua, toru peos, ja vandus iseennast ja kogu maailma.

Paar tänavavahet kaugemal istus oma viieteistkümnenda korruse numbris Khamel, vaatas televiisorit ja pomises midagi järelejätmatult. Ekraanil kihas mingi suurlinna elu. Tegelased rääkisid inglise keeles, mis oli tema kolmas emakeel, ja ta kordas nende fraase, püüdes neid hääldada nii ameerikalikult kui suutis. Ta jätkas seda tegevust tundide kaupa. Keele oli ta ära õppinud Belfastis ja oli viimase kahekümne aasta jooksul vaadanud tuhandeid ameerika filme. Tema lemmiktükk oli „Kolm päeva Kondori elust". Tal oli tulnud seda neli korda vaadata, enne kui ta täpselt aru sai, kes tappis ja miks tappis. Tema oleks tolle Redfordiga igatahes hõlpsamini hakkama saanud.

Iga sõna kordas ta valjusti üle. Talle oli öeldud, et oma inglise keelega käib ta täiesü ameeriklaste pähe. Kuid üksainus vääratus, üksainus pisiviga, ja tüdruk lipsab tal peost.

„Volvo" oli pargitud saja jardi kaugusele oma omaniku kodust, kes maksis sada dollarit kuus platsi ja, nagu ta arvas, ka auto valvamise eest. Kuid nemad astusid takistamatult pärani väravast sisse, mis tegelikult oleks pidanud olema lukustatud.

See oli 1986. aasta mudel GL, ja kolme sekundi pärast oli juhi-poolne uks lahti muugitud. Üks meestest jäi pakiruumile toetudes valvama ja süütas sigareti. oli pühapäev. Kell oli neli hommikul.

Teine tõmbas taskust väikese presentkoti, kus olid tööriistad ja asus raadiotelefoni kallale, mille juures Grantham oli nii kaua kõhelnud, enne kui selle ära ostis. Laetulest

pusas täiesti ning töö edenes nobedalt. Käkitegu. Mees kruttis mikrofoni lahti mng kleepis toruseinale miniatuurse raadiosaatja. Hetk hiljem ulatas ta juba

189

pakiruumil istuvale mehele tillukese karbikese, mille see toppis põrkeraua taha bensiinipaagi alla. Magnetiseerima karbike sisaldas ülekandejaama, mis võimendas mikrofonist tulnud signaalid, nii et neid võis kuulata kilomeetrite kauguselt. Patareid kestsid vähemalt kuus päeva, siis mli need välja vahetada.

Seitsme minuti pärast olid nad auto juurest kadunud. Esmaspäeval, niipea kui nad on näinud Granthami „Posti" toimetuse uksest sisse astumas, lähevad nad tema korterisse ja kordavad samasugust operatsiooni ka tema päristelefoniga.

22

Teine öö oli parem kui esimene. Ta magas kuni keskhommikuni välja, Võib-olla hakkas ta juba oma olukorraga harjuma. Ta jäi mõttetu pilguga jõllitama pakse kardinaid tillukese akna ees, jõudes pikkamööda järeldusele, et täna polnudki ta näinud luupainajaid, põgenemist pilkases pimedas püstolite ja pussidega varustatud jõugu eest, kes teda jälitas. Ta oli maganud rasket, unenägudeta und ja praegugi mli tal hulga aega kardinaid vahtida, enne kui aju tööle hakkas.

Mõtted oli vaja range distsipliini all hoida. oli tema neljas päev Pelikanina ja et näha viiendat, pidi ta mõtlema samal tasemel kui kõige rafineeritum mõrtsukas. Oli neljas päev, mille ta oli väevõimuga surma hammaste vahelt endale välja tinginud. Tegelikult oleks ta juba ammu pidanud laip olema.

Ent pärast seda, kui ta silmad avas ja veendus, et ta oli siiski veel elus ja terve, et põrand ei naksu kellegi sammude all, et vannitoas ei varitsegi mees revolvriga, oli ta esimene mõte ikka ja jälle Thomasest. Tema hukkumisest saadud šokk hakkas tasapisi järele andma, Darbyl oli nüüd kergem kõrvust peletada plahvatuse kõminat ja silmist põrgulikku tulesammast. Ta teadis, et Thomas oli surnud silmapilkselt, piinlemata.

Nõnda siis hakkasid meenuma ka teised Thomasega seotud mälestused: kuidas ta tundis end pärast seksi Thomase kõrval lebades, kuidas nad sosistlesid ja naljatasid, kuidas ta alati oli tahtnud sus lapsikult hullata ja Thomast hellitada nagu sülelast. Thomas oli

190

üldse olnud tüüp, kes vajas hellitamist ning igatses ka ise kedagi hellitada, suudelda, silitada, kaisutada. Ja naeru lagistada. Thomas oli teda hullupööra armastanud, olnud temasse kõrvuni armunud, esimest korda oma elus oli Thomas tundnud, et üks naine võib ta hulluks ajada. Tema loengutel oli Darbyle alatihti meelde turga-nud, kuidas mees oskas teatud olukorras kudrutada, mängida, lohistada, ning kuidas ta oli pidanud huulde hammustama, et mitte naerma puhkeda.

Ja ka Darby oli teda armastanud. Just sellepärast oli see kõik nii valus. Darby oleks tahtnud pea patja matta ja nutta, nutta kas või nädal läbi. Järgmisel päeval pärast Darby isa surma oli psühhoanalüütik talle seletanud, et pärast kurba sündmust vajab hing lühikest, kuid väga intensiivset kannatuseperioodi, et sus jõuda mõnda teise faasi. Aga seejuures peab tundma tõelist valu, pünlema tõehselt, muidu on tervenemine pealiskaudne. Darby oli tema nõuannet kuulda võtnud ning nutnud kaks nädalalt juttis, kuid siis pisaratest väsinud ning leidnud äkki, et suudab unustada. Meetod tonnis.

Kuid Thomase puhul ei tahtnud toimida. Darby ei saanud nutta, karjuda, asju loopida, nagu ta oleks tahtnud. Rupert ja Kiibakas ja nood teised takistasid tal südant valutada.

Pärast hetki koos Thomase mälestusega pidi Darby hakkama neile mõtlema.

Mida nad täna siis ette võisid võtta? Kus pidi ta täna redutama, et nad teda ei silmaks? Kas pärast kahte ööd siin selles toas pidi ta endale otsima uue varjupaiga? Jah, seda pidi kindlasti tegema. Kui pimedaks läheb. Ta helistab mõnda väikesse pansionaati ja broneerib endale toa. Kus võisid peatuda nemad? Võib-olla patrullivad nad tänavatel, lootes juhuslikule kohtamisele temaga? Kas nad aimasid, kus ta end antud hetkel võis varjata? Nähtavasti mitte. Muidu oleks ta juba surnud. Kas nad teadsid, et nüüd oli ta juba blond?

Juuksed sundisid ta üles tõusma ning peegli ette astuma. Need ohd nüüd veel lühemad ja vesinikvalged. Üsna korralik töö. Õhtul oli ta jännanud nendega kolm tundi. Kui ta peaks veel kaks päeva vastu pidama, siis nüsib ta neid veel ja värvib uuesti mustaks. Ja kui ta elab veel nädala, siis on ta täiesti kiilakas.

191

Nälg hakkas näpistama ja hetke mõtles ta toidule. Vümastel päevadel oli ta vaevalt pala suhu saanud, kuid sellele tuli lõpp teha. Kell oli peaaegu kümme. Veider küll, aga sün urkas pühapäeva hommikul einet ei valmistatud. Ta pidi riskima väljaminekuga, et kuskil natuke süüa ja osta pühapäevane „Post". Näis, kas nad tunnevad ta ära ka nüüd, kui ta kannab heleblondi poisipead...

Kiiruga käis ta duši all ning kammis juuksed läbi. Ei mingit meiki. Tõmbas selga khakivärvi meestesärgi, teist värvi tuulepluusi ja ohgi võitlusvalmis. Silmi varjasid poolt nägu katvad lenduriprillid.

Viimase nelja päeva jooksul polnud ta mitte kusagil kasutanud sisenemiseks või väljumiseks eesust. Siingi hiilis ta läbi pimeda köögi ja paotas tagaukse ning astus puiesteele kõrvalise võõrastemaja tagaküljel. Ilm oli üsnagi jahe ja ta tuulepluus ei võinud kelleski kahtlusi äratada. Ta surus käed taskutesse ning astus kurel sammul edasi, pidevalt pilke heites igasse vähegi kahtlasse nurgatagusesse.

Mees märkas teda just siis, kui ta üle Burgundy Streeti tulles kõnniteele astus. Ta juuksed oli küll teist värvi, kuid kasv endiselt viis-kaheksa ja seda ei saanud ta muuta. Ta sääred olid saledad ja jäid saledaks, ta kõnnak eripärane. Pärast neli päeva kestnud otsinguid polnud mehel ta nägu ja juukseid vaja enam vaadatagi. Teravaninalised ussinahksed kauboisaapad tegid trotuaaril esimese sammu Darbyle järele.

Terane tüdruk - vaatas igal tänavanurgal tagasi, muutis suunda, sukeldus põikuulitsatesse, kõndis kiiresti, kuid mitte liiga kiiresti. Kauboi taipas, et ta suundub Jackson Square'i poole, kus pühapäeviti sagis alati pidevalt nii kohalikku rahvast kui turiste, kelle hulgas jälitaja võis ta iga hetk silmist kaotada.

Darby süütas sigareti ja pahvis seda käies. Alla ta suitsu ei tõmmanud, sest oli märganud, et pärast kolmandat mahvi hakkas ta pea ringi käima. Kolm päeva tagasi oli ta seda proovinud. Väga halb harjumus, Milline saatuse pilge, kui ta nüüd nende võrkudest pääseks, aga mõne aasta pärast kopsuvähki kärvaks... Olgu, kui vähk, siis vähk.

Ta suundus tõesti Jackson Square'i poole, et seal mõne turisti-degrupiga ühineda, võimaluse korral kuhugi maha istuda, lasta päi-

192

kesel nägu paitada, midagi söödavat telhda, päevalehed osta.

Teine mees istus St. Peter Streeti ja Chartres Streeti nurgal tänavakohvikus ja Darby oli temast kõige rohkem kolme jala kaugusel, kui teda märkas. Sekundi murdosa hiljem märkas ka mees Darbyt, märkas võib-olla just sellepärast, et Darby lõi

hetkeks kõhklema, seisatas ja neelatas. Ja isegi see võinuks mehes ainult teatavaid kahtlusi äratada, kuid Darby kohkunult uudishimulik pilk reetis ta lõplikult. Ta kiirendas sammu.

See oli Jässakas. Niipalju jõudis Darby näha, et ta oli püsti karanud ja põikles laudade vahelt talle järele. Nii lähedalt paistis mees veel ümaramana, kuid oli erakordselt tugev ning väle. Chartres Streetil kaotas Darby ta hetkeks silmist, kui sukeldus Püha Louis' katedraali sammaskäiku. Kiriku uks oli lahti ja hetkeks vilksatas Darby peas mõte sinna sisse joosta, otsekui võiks aukartus püha koha ees takistada mehel teda tapmast. Ei - s e e tapaks ta igal pool, pühakojas või rahvasummas, kui ainult talle järele jõuaks! Nüüd nägi Darby teda jälle ja ta oleks tahtnud hakata loendama neid sekundeid, mis tal veel elada olid jäänud. Huvitav, kas mees suudab end niipalju taltsutada, et päriselt talle järele jooksma ei pista? Jooksmine võiks ju inimestes kahtlust äratada. Aga võib-olla veerebki täiel käigul talle järele nagu mäetipust lahtipäästetud tünn? Valmis iga hetk talle lõppu tegema?

Darby tõttas edasi, edasi. St. Ann Streeti nurgal pööras ta järsult paremale, jooksis üle tänava ning Royal Streetini jõudes viskas pilgu üle õla. Jässakas mli. Ta oli küll veel teisel pool tänavat, kuid ta tuli, ta polnud Darbyt silmist lasknud.

Järgmine pilk võttis ta põlved nõrgaks, ta ei pidanud enam vastu, ta hakkas jooksma.

Bourbon Streetile! otsustas ta. Jalgpalhmatš pidi algama paari tunni pärast ja kindlasti oli Bourbon Street täis „Saintsi" fänne, kes seal enne mängu lõbutsevad ja mürgeldavad, sest vaevalt neil pärast mängu selleks põhjust on. Darby jooksis kümmekond sammu ja läks siis üle kiirkäigule. Jässakas jooksis samuti. Darby keeras sõiduteele, keset tänavat, kus fännidekambad aega surnuks lõid. Mööda Dumaine Streeti lidus ta Bourbon Streeti poole, mis oli otse ta ees, mis kihas rahvast.

193

Ta kuulis juba Jässaka samme enda selja taga. Tagasi vaadata polnud enam mingit mõtet. Bourbon Streetile jõudes oli mister Jässakas temast kõigest tosina sammu kaugusel. Oma päästeingleid silmas ta siis, kui need lärmitseva kambana kõrtsist välja valgusid. Neid oli kolm ülekaalulist jommi, „Saintsi" mustkuldsetes värvides veidrad hõlstid seljas. Kui Darby nendeni jõudis, laiutasid nad juba keset sõiduteed.

„Appi!" kiljus Darby surmani ehmunud häälega ning osutas Jässakale. „Aidake mind! See mees ajab mind taga! Ta tahab ilmselt mind vägistada!"

Noh, seksimine päise päeva ajal keset New Orleansi elava liiklusega tänavat polnud enam muidugi mingi uudis, aga olgu nad neetud, kui nad lasevad sellele nägusale plikale uiga teha...

„Aidake!" anus Darby haledalt. Äkki oli kogu tänav hiirvaikne. Kõik tardusid paigale, kaasa arvatud ka Jässakas, kuid see seisatas ainult hetkeks ja tormas siis edasi. „Saintsi" poolehoidjad astusid talle ette, käed rinnal risti ja silmad põlgust pildumas. Ülejäänu toimus üheainsa sekundi jooksul. Jässakas kasutas korraga oma mõlemaid käsi: parema peo servaga andis terava hoobi vastu ühe mehe kõrisõlme, vasakuga virutas teisele keset silmnägu. Mõlemad oiatasid ja vajusid kokku. Kolmas tahtis jooksu pista, kuid ei jõudnud, sest oli oma semude nii kiirest langusest oimetu. Temaga toimetulemine olnuks Jässakale korra süljata, kuid paraku oli üks juba ööbikuid kuulama saadetutest talle jalgade peale vajunud ja tal oli tükk tegemist, enne kui ta oma kossid kätte sai. Aga sel hetkel astus ligi mister Benjamin Chop Thibodaux'st, „Louisiana" number kolm, äsas Jässakale jalaga hargivahele ja Jässakas oli mängust väljas. Kui Darby läbi silmapilkselt kogunenud uudishimulike salga endale teed rajas, kuulis ta, kuidas Jässakas valust ja vihast lausa karjus.

Mister Chop jõudis talle veel ühe hoobi anda ja siis ajas end jalule veritseva näoga number üks, kargas metsiku röögatusega Jässakale kallale ja üldine materdamine algas. Jässakas tõmbus kägarasse ja püüdis kätega kaitsta oma viga saanud mehetunnu-seid, kuid nemad ei kavatsenudki järele jätta, vaid tagusid teda halastamatult. Ainult hüüatus: „Võmmid!" päästis Jässaka elu. Mr.

194

Chop ja verise näoga sell aitasid ka kõri pihta saanud semu üles ning vedasid ta kõrtsiuksest sisse. Jässakas ajas end tuikudes jalule nagu koormaauto alla jäänud peni, kellel siiski on veel niipalju eluvaimu sees, et end koju kärvama lohistada.

Darby puges Decatur Streetil ühe õllepoe kõige pimedamasse nurka, jõi kohvi, siis õlut, siis jälle kohvi ja õlut peale. Ta käed värisesid ning makku tekkis kramp. Praevorstikesed ta ees lõhnasid isuäratavalt, kuid ta ei suutnud süüa. Pärast kolme õlut ja kolme tundi istumist tellis ta portsjoni keedetud krevette ning läks üle keedetud kaevuveele.

Alkohol oli teda veidi rahustanud ning krevetid summutasid krambid ta maos. Talle tundus, et siin oli ohutu, ning miks ei võinud ta siis sün telerist mängu vaadata ja istuda kuni sulgemiseni?

Mängu alguseks oli kõrts tuubil täis. Kõik jälgisid seda leti kohale riputatud suurelt ekraanilt, lakkusid end ikka rohkem täis ning vandusid nagu vanasti voorimehed. Darby oli kõigest hingest „Saintsi" poolt. Ta lootis väga, et ta päästjatega oli kõik korras ja et nad nautisid seda võistlust.

Ta jäi oma nurka konutama ka pärast matsi ja hiilis alles pimeduse saabudes tänavale.

Neljanda veerandaja keskel, kui „Saints" oli juba neli palli taga, lülitas Edwin Sneller teleri välja, sirutas selga, tõmbas telefoni ligemale ja helistas kõrvalnumbrisse Khamelile.

„Kuula mu inglise keelt," palus palgamõrtsukas. "Ja ütle kohe, kui väikseimatki aktsenti märkad."

„Okei. Tüdruk on linnas," lausus Sneller. „Üks meie meestest kohtas teda hommikul Jackson Square'il. Ta jälitas teda kolm kvartelit ja kaotas siis silmist."

„Kes see tobu oh, kes ta silmist kaotas?"

„Mis tähtsust sellel on? Lipsas minema ja kogu lugu! Kuid nüüd me teame, et ta on ikka veel siin. Ta on oma juuksed hoopis lühikeseks lõiganud ja lumivalgeks värvinud."

«Lumivalgeks?"

Sneller ei armastanud oma sõnu korrata, eriti sellisele värdjale.

„Meie mees ütles, et need ei olnud blondid, vaid valged, et ta

195

kandis rohelisi armeepükse ja pruuni lendurijakki. Mingil kombel tundis ta meie mehe ära ja tegi sääred."

„Mismoodi võis ta teie mehe ära tunda? Oli ta siis seda enne näinud?"

Idiootlikud küsimused! Ja niisugust nimetatakse veel superme-niks!

„Sellele ei oska ma vastata."

„Kuidas on mu inglise keel?"

„Priima... Torkasin sinu ukse alla ühe foto. Uuri seda põhjalikult."

Khamel pani toru padjale ja sammus ukse juurde. Hetke pärast oli tal telefon uuesti peos. „Kes see on?"

„Nimi: Verheek. Hollandlase nimi, kuid tegelikult on ta puhastverd ameeriklane. Töötab Washingtonis FBI-s. Paistab, et ta oli Callahaniga suur sõber. Lõpetasid samal

aastal Georgetowni ülikooli ja see Verheek oli kutsutud eilsele matusele kirstukandjaks. Eile öösel tolknes ta kampuse-lähedastes baarides ja päris tüdruku järele. Kaks tundi tagasi mängis üks meie kutt fibbie't ja küsitles tolle kõrtsi baarimeest. Tuleb välja, et too baarimees oli juuratudeng ja tundis plikat. Nad vahtisid koos jalgpalli, siis tõi meie kutt kuskilt Verheeki nimekaardi välja. Vaata tagaküljele. Tuba 1909 „Hiltonis"."

„Sinna on viie minuti tee," vedas Khamel voodile laotatud linnaplaanilt näpuga järge.

„Umbes. Võtsime mitmel korral ühenduse Washingtoniga. Verheek ei ole FBI agent, vaid jurist. Ta tundis Callahani ja võib tunda ka plikat. On ilmselge, et ta püüab seda üles leida."

„Plika võis kõigest talle ka rääkida, eks ole?"

„Väga võimalik."

„Kuidas mu inglise keel on?"

„Ilma igasuguse aktsendita."

Khamel ootas veel tunni ja väljus siis hotellist. Tal oli üpsuga ülikond seljas ning nii ei erinenud millegi poolest keskmisest ameeriklasest, kes jalutab õhtul mööda Canal Streeti jõe äärde värsket õhku hingama, õlal rippus tal spordikott ja suus tolknes

196

sigaret. Viie minuti pärast astus ta „Hiltoni" uksest sisse ning tegi endale teed staadionilt naasnud käratsevate fännide hulgas. Ta sõitis liftiga kahekümnendale korrusele ja laskus sealt treppi mööda üheksateistkümnendale.

Koputanud number 1909 uksele, jäi ta ootama. Avama ei tulnud keegi. Kui uks oleks avanenud, kuid kett oleks ees olnud, oleks ta vabandanud, et eksis uksega, aga kui ketti ei olnud, siis oleks ta ainsa hoobiga mehe uimaseks löönud ja sees olnud.. Kuid numbris polnud kedagi.

Tema vastne sõber Verheek tolknes arvatavasti mööda baare, kus esitas tattninadele tobedaid küsimusi ja jagas oma nimekaarte. Käpard!

Igaks juhuks koputas ta veel kord. Siis tegi ta näo, nagu ootaks avamist, lükkas seejärel umbes kuue tolli pikkuse plastikjoonlaua piida vahelt lukukeele taha, nõksutas natuke ja sai luku lahti. Lukud valmistasid Khamelile üldse kõige vähem muret. Ilma võtmeta suutis ta avada ükskõik missuguse auto ja selle mootori käivitada, kulutamata selleks mitte üle kahekümne sekundi.

Sisse astunud, laskis ta luku uuesti kinni ning pani oma spordikoti voodile. Nagu kirurg enne operatsiooni tõmbas ta hoolikalt kummikindad kätte ja liigutas sõrmi, et näha, kas need saavad täiesti vabalt liiduma. Oma summutiga 22-se asetas ta enda kõrvale lauale.

Telefoniga läks kähku. Minimagnetofoni kleepis ta kleepribaga voodipõhja alla, kus seda vähemalt paari nädala jooksul mitte keegi ei avasta. Seadeldise kontrollimiseks helistas ta kaks korda ilmajaama. Kõik toimis nagu kellavärk.

Ta verivärske sõber Verheek paistis olevat üsna lohakas ja laisk mees: särgikraed rasvased ja mustad särgid visatud hooletult sinnasamasse kohvri kõrvale lauale. Kohver oli lõpuni lahti pakkimata. Seinakapis rippus odav spordikott üheainsa puhta särgiga.

Khamel likvideeris kiiruga oma jäljed ning seadis end seinakappi istuma. Ta oli ääretult kannatlik inimene ning võis oodata tundide kaupa. Juhuks, kui sel käpardil tulnuks pähe kappi vaadata, hoidis ta oma kolti käepärast, et talle kohe ots peale teha. Kui ei, siis piirdub ta seekord ainult kuulamisega.

197

23

Pühapäeval otsustas Gavin mööda baare ekslemise lõpetada. See ei viinud kuhugi. Pealegi oli Darby talle juba korra helistanud ning tudengikõrtsidest hoidis ta ilmselt kaugemale. Gavin oli liiga palju söönud ja liiga palju joonud ning ta oli New Orleansist väsinud. Ta oli juba tellinud lennupileti esmaspäeva pärastlõunaks ja kui Darby vahepeal talle ei helista, siis kavatses ta detektiivi mängimisest loobuda.

Tüdrukut leida ta polnud suutnud ja see polnud tema viga. Selles linnas eksisid isegi taksojuhid alatihti ära. Voyles paneb muidugi vinguma, aga mis parata - ta oli teinud, mis suutis.

Ta lebas ainult trussikute väel voodil, lehitses mingit ajakirja ega vaadanud kordagi lõugava televiisori poole. Kell oli peaaegu üksteist. Ta ootab Darby kõnet kella kaheteistkümneni ja püüab sus kuidagi uinuda.

Darby helistas punktipealt kell üksteist. Gavin vajutas distants-juhtimiskarbi nupule ning lülitas teleri välja. „Halloo!"

„See olen mina, Gavin."

„Olete ikka veel elus?"

„Hädavaevalt."

Verheek ajas end voodiservale istuli.

„Mis siis juhtus?"

„Nad märkasid mind tänaval ja üks nende kõrilõikajatest, see Jässakas, kihutas mu kannul läbi terve Prantsuse linnaosa. Teie ei märganud muidugi Jässakat, kuid tema vahtis, kuidas teie ja kõik teised kirikussse jalutasite."

„Kuid teie pääsesite siiski minema?"

‚Jah. See oli pisike ime, kuid minema ma pääsesin."

„Ja mis sai Jässakast?"

„Sai mitu head matsu ja pikutab praegu arvatavasti kuskil urkas, jääkott pükstes. Paari sammu pärast oleks ta mulle järele jõudnud, kuid sattus paraku poksima valede meestega. Mul on kohutav hirm, Gavin!"

„Kust ta teie kannule ilmus?"

„Eikuskilt. Põrkasime lihtsalt linnas ninapidi kokku."

198

Darby hääl värises, kuid ta kontrollis ennast siiski. Verheek kaalutles hetke. Tüdruk oli oma külma verd kaotamas.

„Teate, Darby, homme pärastlõunal pean ma Washingtoni tagasi lendama. Mul on mu töö ja bossid ootavad, et istuksin oma kabinetis. Ma ei saa tervet kuud kükitada New Orleansis ainult lootusega, et teid pole veel maha koksatud ja et ükskord võtate aru pähe ning usaldate end minu hoolde. Ma lendan homme minema ja ma arvan, et peaksite lendama minuga koos."

„Kuhu?"

«Washingtoni. Minu koju. Või kuhugi mujale. Siia jääda ei tohi te enam mingil juhul."

„Ja edasi?"

„Edasi... See päästab teie elu, seda kõigepealt. Ja ma lähen Voy-lesi palvele ning võin teile kinnitada, et me võtame kasutusele kõik meetmed teie julgeoleku tagamiseks. Natuke jõudu meil veel siiski on, pagan võtaks! Nii te enam jätkata mingil juhul ei või."

„Miks te arvate, et me saame muudkui lennukisse istuda ja siit minema põrutada?"

„Sellepärast, et ma panen kolm fibbie't" teile ihukaitseks. Sellepärast, et päris eesel ma siiski ei ole. Kuulake: te ütlete mulle, kus me kohtume, kohtume nüüd kohe, ja veerand tunni pärast olen ma kolme agendiga kohal. Neil poistel on tukid taskus ja

niisama lihtsalt ei lase nad teie Jässakal ja tema kambameestel teid tabada. Me viime teid juba täna öösel siit minema ja toimetame homme Washingtoni. Ja ma annan teile oma ausõna, et kõrgeauline F. Denton Voyles võtab mu otsekohe vastu koos teiega."

„Ma arvasin, et FBI on oma käed sellest loost puhtaks pesnud."

„Seda FBI tegi, kuid teile võib ta siiski abiks olla."

„Kust te siis need kolm agenti välja võtate?"

„Mul on siin sõpru."

Darby kaalus hetke ja äkki oli ta hääl hoopis kindlam.

„Teie hotelli taga on Riverwalk. Selles on lugematuid kauplusi ja restorane ja..."

„Hulkusin seal täna kaks tundi."

„Kaubamaja teisel korrusel on valmisriiete pood nimega „Frenchmen Bend"."

199

„Silmasin ka seda."

„Ma tahan, et täpselt homme keskpäeval seisaksite selle ukse lirval ja ootaksite viis minutit."

Jätke rumalused, Darby! Homme keskpäevaks võite juba surnud olla. Aitab sellest kassi ja hiire mängust!"

„Teeme nii, nagu ma ütlesin, Gavin. Me pole kunagi kohtunud ja mul pole aimugi, kuidas te välja näete. Pange selga must särk ja pähe punane pesapallimüts."

„Kust kurat ma pean need välja võtma?"

„Võtke kust tahate."

„Hästi, hästi, ma hangin need. Võib-olla pean kellelgi laskma veel oma nina labidaga lömmi lüüa? Tobedad naljad..."

„Ma ei ole naljatujus ja kui te nüüd kohe oma jama ei jäta, siis me kokku ei saa."

„Mängus on ju teie kena peake!"

„Ma palun, Gavin!"

„Vabandust. Teen kõik täpselt nii, nagu te nõuate. Seal liigub ainult liiga palju rahvast..."

„See on õige. Rahva hulgas tunnen ma end julgemalt. Seiske ukse kõrval nii minutit viis ja hoidke ajalehte silmade ees. Mina kontrollin sel ajal teie seljatagust. Viie minuti pärast minge poodi sisse ja otseteed selle tagumisse otsa, kus müüakse safari-jakke. Sorige neid natuke aega ja küll ma teid siis üles leian."

‚Ja kuidas teie riides olete?"

„Minu pärast ärge muretsege."

„Kena. Ja mida me siis edasi teeme?"

„Lahkume linnast. Aga ainult kahekesi, teie ja mina. Ma ei taha, et veel keegi sellest teada saaks. Saite aru?"

„Ei, ma ei saanud aru. Ma võin muretseda meile kaitsemeeskonna."

„Ei, Gavin. Mina korraldan meie asjad ise, olete nõus? Mitte keegi teine. Unustage oma kolm agentidest sõpra. Kokku lepitud?"

„Kokku lepitud. Kuidas kavatsete linnast märkamatult välja pääseda?"

„Ka selleks on mul plaan olemas."

„Teie plaanidest ei meeldi mulle ükski, Darby. Need kurjategijad

200

hingavad teile juba kuklasse, aga nüüd tõmbate te ka minu selle supi sisse. See ei meeldi mulle põrmugi. Palju ohutum on teha just nii, nagu panin ette mina. Ohutum teile, ohutum mulle."

„Kuid te olete ometi homme keskpäeval kohal?"

Verheek seisis voodi kõrval, pigistas telefonitoru nii, et sõrmenukid valgeks tõmbusid.

„Jah. Ma olen kohal. Jääb ainult loota, et teie trikk õnnestub."

„Kui pikk te olete?"

„Viis jalga kümme tolli."

‚Ja kaalute?"

„Häbenen seda tunnistada ja tavaliselt valetan, kas teate... Kakssada naela. Kuid ma kavatsen kaalust maha võtta. Ausõna."

„Homseni, Gavin!"

„Loodan teid elavana näha, kullake..."

Tüdruk oli läinud. Verheek viskas toru hargile.

„Kuradi lita!" röökis ta tühjas toas. ,,No on lita!" Kümme korda kõndis ta ümber voodi, läks siis vannituppa, tõmbas ukse kinni ning lasi hulk aega karastaval veel endale kuklasse voolata.

Ta põhjas Darbyt kõik need kümme minutit, mil dušši võttis, astus siis vannist välja ja hakkas end kuivatama. Kuivatada oli üle kahesaja viieteistkümne naela üha, mis oli topitud viie jala kümne tolli pikkusesse lõtva nahka. Vastik oli seda keret vaadata. Ah et see paksmagu lunis kohtumist šiki naisega, kes ootamatult oli oma elu tema kätte usaldanud? Niisugune sült?

Ta lükkas vannitoa ukse lahti. Tuba oli pime. Pime? Ta oli ju tuled põlema jätnud. Mis kuradi temp see nüüd oh? Ta liikus kobamisi lüliti poole kapi kõrval.

Juba esimene löök serviti käega purustas ta kurgunibu. Löök oli äärmiselt täpselt sihitud ja tuli kuskilt kõrvalt, seina äärest. Ta oiatas valjusti ja vajus ühele põlvele, seades nii oma kukla teise hoobi ette. See langes nagu giljotiin, tabas teda otse kolju alla ning võttis talt elu.

Khamel süütas tule ning silmitses haledat alasti lihamäge põrandal. Tema ei kuulunud nende hulka, kes jäävad imetlema oma kätetööd. Vaibale ei tahtnud ta mingeid jälgi jätta, seepärast asis ta raske keha õlale ning tassis voodisse. Khameli liigutused olid kiired

201

ja väga kaalutletud. Ta keeras televiisori täiele võimsusele, tiris koti tõmbluku lahti ning võttis sealt odava 25-kaliibrise automaatpüstoli, surus toruotsa vastu selle meelekohta, mis alles äsja oli olnud Gavin Verheek. Püstoli varjas ta mõlema voodil leiduva padjaga ja vajutas triklile. Järgnes lavastuse kõige kriitikakartli-kum osa: ühe padja pistis ta laibale pea alla, painutas siis ta sõrmed püstolipära ümber, viskas teise padja põrandale, tõmbas surnu käe sirgu, nii et püstol põrandale kukkus kaheteistkümne tolli kaugusel peast.

Siis koukis ta magnetofoni voodipõhja alt välja, lülitas televiisori välja, viis magnetofoni kõrvaltoa seina äärde ja vajutas selle täiel võimsusel käima: nii oli lootust, et seal võidi kuulda Darby häält.

Tema töö oli vaheldusrikas, iga kord erinev. Kord oli ta Mexico Citys jälitanud oma ohvrit tervelt kolm nädalat ja tabanud ta voodist koos kahe libuga. See oli tolle mehe saatuslik viga ja kogu Khameli karjääri jooksul olid ohvrid ikka teda oma rumalustega aidanud. Ka see paksmagu oli teinud lolli vea, kui hakkas siin ümbruskonnas ringi nuuskima, rääkis oma vestluskaaslastele tobedusi kokku, puistas igale poole oma nimekaarte, mille tagaküljel seisis ta hotellitoa number. Ta oli toppinud oma nina kõrgema liiga mõrtsukate tsunfti asjadesse ja seal ta nüüd vedeles...

Kui Khamelil natukenegi õnne on, siis vaatavad võmmid siia ainult korra üle ukse sisse ja kuulutavad sus, et tegemist on järjekordse enesetapuga. Teevad siis moepärast läbi nõutavad protseduurid, esitavad paar küsimust - peamiselt iseendale - ja laul vaikinud. Aga kuna see mees oli siiski tähtis FBI nina, siis määratakse muidugi

lahkamine, mis toimub paari päeva jooksul, ja alles kõige varem teisipäeval avastab prosektor, et enesetapust on lugu kaugel.

Kuid teisipäevaks on ka tüdruk loojakarjas ja tema, Khamel, ilusas Managua linnas.

24

Tema tavalised, ametlikud allikad Valges Majas ei teadnud Pelikani toimikust midagi. Seersant polnud iial kuulnud seda nime mainitavat. Sondeerivad helistamised FBI-sse ei andnud mingeid tulemusi. Ka vana semu Kohtuministeeriumist eitas niisuguse toimiku olemasolu täielikult. Ta kaevas terve nädalavahetuse, kuid tulemusteta. Lugu Callahanist leidis aga kinnitust, kui talle pihku puutus New Orleansi päevaleht. Nõnda siis, kui Pelikan esmaspäeval uudistetoimetusse helistas, polnud Granthamil talle midagi uuemat teatada. Kuid Pelikan vähemalt helistas.

Pelikan ei unustanud mainimast, et ta räägib automaadist, nii et karta polevat vaja.

„Kaevan ikka veel," lausus Grantham. „Kui niisugune toimik eksisteeribki, siis varjatakse seda enneolematult hästi."

„Ma vannun teile, et see on olemas, ja ma mõistan liigagi hästi, miks seda nii hoolikalt saladuses hoitakse."

„Ma ei kahtle, et saate mulle sellest nii mõndagi täpsemalt rääkida."

„Võin teile rääkida palju rohkem. Selle toimiku pärast oleks mulle eile peaaegu ots peale tehtud, nii et olen valmis rääkima varem ja rohkem kui kavatsesin. Kuni veel elus olen, pean selle südamelt ära saama."

„Kes teid siis tappa tahtis?"

„Need, kes tapsid Rosenbergi ja Jenseni... ja Thomas Callahani."

„Kas teate nende nimesid?"

„Ei, aga kolmapäevast saadik olen neist näinud vähemalt nelja. Nad nuusivad sün, New Orleansis, ringi, lootes et teen mõne lolluse ning nad saavad mu jalust koristada."

„Kui paljud võiksid sellest Pelikani toimikust teada?"

„Hea küsimus. Callahan andis selle FBI kätte ja ma arvan, et sealt sattus see Valgesse Majja, kus see kutsus ilmselt esile päris paraja paanika. Kaks päeva pärast seda, kui ta toimiku FBI-sse üle andis, oli Thomas Callahan surnud. Loomulikult oleksin koos temaga ka mina pidanud siit ilmast kadunud olema."

„Kas olite siis temaga koos?"

„Olin lähedal, kuid mitte küllalt lähedal."

„Tähendab, teie oletegi siis see tundmatu naine, keda nähti sündmuskohal?"

„Nii seda ajalehed serveerivad."

«Järelikult politei teab teie tõelist nime?"

„Minu nimi on Darby Shaw. Olen Tulane'i teise kursuse tudeng. Thomas Callahan oli mu professor ja armuke. Mina koostasin tolle toimiku, andsin talle lugeda ja ülejäänut te teate. Kas nüüd saate aru?"

Granthami pastakas kraapis rutuliselt märkmikulehti.

„Jah. Ma kuulan teid."

„Olen tüdinud Prantsuse linnaosast ja üritan täna New Orleansist jalga lasta. Helistan teile homme mingil kellaajal. On teil juurdepääsu presidendi valimiskampaania materjalidele?"

„Neid pole siiamaani veel salastatud."

„Ma tean. Aga kui kiiresti suudaksite te nendest teatud andmeid hankida?" „Milliseid andmeid?"

„Tema peamiste toetajate täielikku nimekirja koos summadega, mida need valimiskampaaniale ohverdasid."

„See pole kuigi raske. Juba täna õhtul on need mul käes."

„Hankige need ja homme hommikul ma helistan."

„Hüva. On teil oma toimikust koopia?" Darby kõhkles.

„Ei. Kuid kõige tähtsam on mul selgesti meeles."

„Ja te teate, kes nad tappis?"

„Jah, aga niipea, kui ma teile need nimed nimetan, satute nende surmamõistetute nimekirja."

„Öelge kohe."

„Ärgem kiirustagem. Homme helistan."

Grantham kuulatas veel tüki aega ja pani siis mõtlikult toru käest. Siis võttis ta oma märkmed ning hakkas laudade rägastikus uudistetoimetaja Smith Keeni kabineti poole loivama. Keen oli elurõõmus ja südamlik tüüp, kes ajas avatud uste poliitikat, nii et täielik anarhia oli tema kabinetis kindlustatud. Ta lõpetas parajasti

204

mingit telefonikõnet, kui Grantham sisse vajus ja ukse enda järel kinni tõmbas.

„See uks jääb lahti!" käratas Keen üsnagi teravalt.

„Meil on tarvis rääkida, Smith..."

„Räägime siis, aga ainult avatud uksega. Nii et lükka see lahti, kurat võtaks."

„Lükkan selle lahti ühe minuti pärast." Ta pani mõlemad käed toimetaja õlgadele, niisiis pidi lugu tõsine olema. „Peame natuke aru."

„Äh, olgu... Mis sul's oli?"

„Üsna pirakas tükk, Smith."

„Tean, et pirakas. Sa sikutasid selle pagana ukse kinni, nii et see peab olema pirakas."

‚Just äsja lõpetasin oma järjekorras teise telefonikõne ühe noore daamiga, kelle nimi on Darby Shaw. Ta teab, kes tappis Rosenbergi ja Jenseni."

Keen tõstis aeglaselt peaja vaatas Granthamile otsa.

‚Jah, poju, niisugune asi on tõesti pirakas asi. Aga kust sina nii täpselt tead? Või kust teab su noor daam? Mida te tõestada suudate?"

„Kõik pole veel minuni jõudnud, Smith, kuid mu noor daam ei jäta seda mulle lõpuni avamata. Sa loe seda," ulatas ta Keenile väljalõike New Orleansi ajalehest, kus oli juttu Thomas Callahani surmast. Keen luges artikli tähelepanelikult läbi."

„Hüva. Kes see Callahan oli?"

„Täna nädal tagasi sokutas ta siin, Washingtonis, FBI kätte materjalid, mida need hakkasid Pelikani toimikuks kutsuma. Ilmselt vihjab toimik inimesele, keda keegi ei tea ega taha kahtlustada. Toimik rändas FBI-s ühest instantsist teise, jõudis viimaks Valgesse Majja välja. Edasi on selle saatus teadmata, kuid ilmselt nägi seda keegi, keda see kõvasti riivas, sest kahe päeva pärast keeras Callahan viimast korda oma „Porsche" süütevõtit. Darby Shaw väidab, et tema ongi see identifitseerimata naine, keda siin artiklis mainitakse. Ta olevat olnud Callahaniga koos ning pomm olevat tegelikult olnud määratud rohkem temale."

„Miks pidi pomm nimelt temale määratud olema?"

205

„Tema oli tolle toimiku autor, Smith. Nii ta vähemalt väidab."

Keen puges sügavamale oma tugitooli uurdesse ja tõstis jalad lauale, pööramata pilku Callahani fotolt.

„Kus see toimik nüüd asub?"
„Ma ei tea."
„Mis selles seisab?"
„Ka seda ma veel ei tea."
„Niisiis pole meil veel õieti midagi, on ju nii?"
„Veel mitte. Kuid siis on, kui mu noor daam mulle kõik välja puistab."
„Millal ta seda teeb?"
„Varsti, arvan ma," vastas Grantham pisut kõhklemisi. „õige varsti."
Keen vangutas pead ja viskas ajaleheväljalõike lauale.
„Kui meil oleks toimik, oleks meil lugu, mis pool maailma põnevile ajab, Gray, kuid me ei saaks neid materjale kasutada. Enne kui midagi niisugust ära trükime, tuleks meil asja kuradima põhjalikult kontrollida. Ja see saaks olema raske, vaevaline, tüütu palukeste kokkukorjamine. Enne kui see tehtud, me seda avaldada ei või."
„Kuid sa annad mulle selleks vabad käed?"
„Jaa-ah, kuid hoia mind absoluutselt kõigega kursis. Ja ära pane enne kirja ainsatki rida, kuni me pole kõike põhjalikult läbi arutanud."
Grantham ohkas kergendatult, naeratas ja lükkas ukse valla.
Niisuguse töö eest poleks keegi maksnud neljakümmet kulli tunnist, kolmekümmet või kahtkümmet ka mitte. Croft arvas, et peab õnnelik olema, kui suudab Granthamilt viisteistid välja pigistada selle mõttetu heinakuhjast nõela otsimise eest. Oleks tal mõnda muud tööd olnud, oleks la Granthami kuradile saatnud. Otsigu ise või palgaku keegi teine.
Ent ta käsi käis hetkel sandisti ja ta oleks olnud nõus isegi veel väiksema tasuga kui viisteist dollarit tunnis. Ta lõpetas marihuaa-nasigareti - see oli tal paraku üldse viimane, virutas koni prügikasti ning tõukas ukse lahti, torganud enne päikeseprillid ninale. Suurest aatriumisamasest hallist kandsid neli liikurtreppi tikutoosisuurustesse

kabinettidesse tuhandeid juriste, et nad saaksid päev läbi väljapressimise ja kaebuste soperdamisega tegelda. Garcia nägu seisis Croftil selgesti meeles. Isegi unes oli ta seda selge pilgu ja hea välimusega poissi näinud koos tema nõelasilmast tulnud kalli ülikonna ja kiiskavate kingadega. Niisuguse moemehe tunneb ta juba kaugelt ära.
Ta jäi seisma mingi samba varju, tõstis ajalehe näo ette ning püüdis läbi oma mustade prillide silmitseda iga nägu. Ja kõik need olid advokaadid, kõigil olid nii enesega rahulolevad lõustad ees ja diplomaadid peos otsekui ametimärgid. Sa taevas, kuidas tema, Croft, igasuguseid paragrahviväänajaid vihkas! Miks pidid nad ikkagi kõik täpselt ühtemoodi riides käima? Tumedad ülikonnad, tumedad kingad, tumedad näod. Ainult mõni üksik nonkorformist uhkeldab kiisulipsuga. Kust nad kõik välja karanud olid? Esimesed advokaadid, kellega ta uimasitega hangeldamises süüdistatuna oli kokku puutunud, olid olnud vastikud pealetükkivad kisakõrid „Postist". Ka tal endal oli tulnud röögatu raha eest üks niisugune superidioot värvata ja see polnud osanud isegi kohtusaali ust üles leida. Siis järgnes süüdistaja, kes kandis kah juristi nime. Juristid... Advokaadid...
Kaks tundi hommikul, kaks tundi lantši ajal, kaks tundi õhtul, ning homme saadab Grantham ta passima mõnda teise hoonesse. Üheksakümmend kulli päevas oli sandikopikas ja ta loobub sellest jobist niipea, kui mõne parema leiab. Ta oli öelnud Granthamile, et see on lootusetu ettevõte, umbes nagu seotud silmadega märkilaskmine. Grantham oli sellega nõustunud, kuid käskinud pimekütti-mist jätkata. See olevat ainus, mis neil üle jääb - Garcia olevat hirmul ega helistavat enam.

Igaks juhuks olid tal põuetaskus kaks Garcia fotot, peale selle veel telefoniraamatust välja kirjutatud nimestik firmadest, kes selles hoones peavarju leidsid. Ja see nimestik oli pikk. Majal oli kaksteist korrust ja kõik need kubisesid mingitest kontoritest, kus teenisid nood enesega ülimalt rahulolevad isandad. Croft oli sattunud ussipessa.

Poole kümneks oli suurem sagin läbi ning treppidest hakkasid alla tilkuma näod, millest nüüd nii mõnigi tundus talle juba tuttavana.

207

Ju nad tormasid kohtutesse, agentuuridesse, komisjonidesse või teab kuhu. Aga igatahes mitte õige inimese asju ajama. Croft astus põrkuksest väljaja leidis end kõnniteelt.

Neli kvartalit eemal mõõtis Fletcher Coal presidendi lauaesist, telefonitoru vastu kõrva surutud. Ta kuulas pingsalt, kortsutas kulmu, sulges silmad, avas need siis jälle ja vaatas presidendile otsa pilguga, mis ilmselt tahtis öelda: sandid uudised, peremees, tõesti väga sandid uudised. Presidendil oli mingi paber peos ja ta põrnitses Coali üle oma lugemisprillide. Et Coal ta ees niimoodi edasi-tagasi jalutas nagu mingi der Führer, ajas tal alati kopsu üle maksa ja mõttes kähvas ta oma abile midagi õige kihvtist.

Coal pani telefoni kolksti käest.

„Ärge ometigi mu telefone viimseni ära lõhkuge!" pahandas president.

Coal ei teinud teist nägugi.

„Vabandust... See oli Zikman. Gray Grantham oli talle pool tundi tagasi helistanud ning pärinud, kas ta teab midagi Pelikani toimikust."

„Suurepärane! Lihtsalt muinasjutt! Kust toimiku koopia Zikmani kätte sattus?" Coal jätkas oma tammumist.

„Zikman ei tea toimikust midagi, nii et ta imestus oli siiras."

„Zikmani imestus on alati süras. Ta on kõige nürimeelsem eesel minu meeskonnas, Fletcher, ja ma tahaksin temast vabaneda nii kähku kui võimalik."

„Teie teha..." Coal võttis teisel pool lauda istet ning pani otsekui palvetades peod näo ees vastamisi. Ta oli väga sügavalt mõttes ning president püüdis tast mitte välja teha. Mõlemad kaalusid äsjakuuldud uudist.

„Kas jälle tilkus see Voylesi juurest läbi?" küsis president viimaks.

„Võimalik - kui siin üldse läbitilkumisega tegemist on. Grantham armastab bluffida. Üsna kahtlane, et ta seda toimikut üldse näinud on. Võib-olla on ta sellest ainult kusagilt kuulnud ja püüab nüüd kirvega kurgi."

208

„Võib-olla, mu kallis persetagune... Aga mis siis, kui nad sellest kuradi värgist mingi sopa kokku keerutavad ja ära trükivad? Mis siis juhtub?" põrutas president mõlema käega vastu lauda ja hüppas püsti. „Mis saab siis, Fletcher? See sopaleht vihkab mind nagu ussi aia all!" Ta jäi akna alla noruspäi seisma.

„Midagi ei saa nad ära trükkida, kui nad mõnest teisest allikast kinnitust ei leia, aga teist allikat ei ole, sest selles toimikus pole mitte sõnakestki tõtt. See on lihtsalt kellegi loll uid, mis on leidnud laiemat kõlapinda kui asi vääriks."

Veel üsna kaua vahtis president aknast välja.

„Kust võis Grantham selle välja nuuskida?"

Ka Coal tõusis ja jätkas oma kõndimist, kuid hoopis rahulikumalt. Oli näha, et ta mõtles pingeliselt.

„Kes seda teab... Siin ei teadnud Pelikani toimikust mitte keegi peale teie ja minu. Siia toodi üksainus koopia ja see seisab minu sahtlis luku taga. Tegin selles isiklikult

fotokoopia ja andsin Gminskile. Ja panin talle südamele, et seda ei näeks ükski silmapaar peale tema oma."

President naeratas kõveralt.

Coal jätkas:

„Hästi, teil on õigus. Praeguseks hetkeks võib liikvel olla sadu koopiaid. Kuid need on täiesti kahjutud, muidugi tingimusel, et meie sõber pole tõesti neid musti tegusid korda saaüiud, ja kui on..."

„Siis praetakse mind varsti üsna valusal tulel..."

„Jah, julgeksin öelda, et sus oleme me mõlemad laualekandmiseks küpsed."

„Palju me temalt raha saime?"

«Miljoneid - nii otse kui kaudselt." Seaduslikult ja ebaseaduslikult olnuks muidugi täpsem öelda, kuid president teadis neist manipulatsioonidest vähe ning Coal ei kavatsenudki hakata oma teadmistega laiutama.

President kõndis mõtlikult diivani juurde.

„Miks ei võiks te Granthamile helistada ja välja pinnida, mis tal mõttes on? Pigistage teda natuke ja ta laob välja, palju ta teab. Sest kui ta peaks bluffima, siis tuleb see ta jutust niikuinii välja.

209

Mis te arvate?" „Raske öelda."

„Olete ju temaga ennegi vestelnud, olete ju? Granthami tunnevad Washingtonis kõik."

Nüüd patseeris Coal juba ta selja taga.

„Jah, olen temaga tõesti juttu ajanud. Aga kui ma ta nüüd asja ees, teist taga välja kutsun, siis ta kahtlused ainult süvenevad."

„Jah, ka see on õige..." President nihutas end diivani ühte otsa ja pakkus Coalile enda kõrvale istet. ‚JVIis sest kõigest võib välja kooruda?" küsis ta pärast pikka pausi.

„Meie sõber võib asjasse segatud olla. Voylesil käskisite te küll juurdluse lõpetada, kuid ajakirjandus võib me sõbral karva keeva veega maha võtta. Sel juhul peseb Voyles oma käed puhtaks, öeldes kõigile välja, et teie isiklikult käskisite tal selle asja sinnapaika jätta ja tähtsamate probleemidega tegelda. Ja siis laseb „Post" kõik oma kahurid käiku ning süüdistab teid järjekordselt tõeliste süüdlaste varjamises. Sel juhul näeme me teie tagasivalimist samapalju kui oma kõrvu, söör."

„Mis teil veel oli?"

Coal kaalus hetke.

„Ärge laske nina norgu. Kogu see lugu on laest võetud. Grant-ham ei suuda leida mingit tõestusmaterjali. Aga mina võin staabi istungile hilineda."

Ta suundus ukse poole.

„Tahaksin pärast lantši natuke golfi taguda. Nii et tulge tagasi kella üheks."

Uks langes kinni ning president lüngas kergendatult. Parem mõelda kaheksateistkümnele pesale, mida tabada tuli, kui sellele totrale Pelikani toimikule. Kui juba Coal eriti ei muretsenud, siis polnud temalgi selleks mingit põhjust.

Ta valis numbri, pidi tükk aega kannatlikult ootama, kuid sai Bob Gminski vnmaks süski kätte. CIA direktor oli maailma viletsaim golfimängija, seega üks väheseid, kellest president vähese vaevaga jagu sai. Niisuguse mehe võis pärastlõunapartneriks kutsuda küll. Jah muidugi, nõustus Gminski, kuigi tal oli tegemist ülepea. Aga noh - kui president kutsus, kuidas talle siis ära öelda?

210

„Muide, Bob, kuidas on lugu tolle New Orleansi pelikani asjaga?"

Gminski köhatas kurgu puhtaks ja püüdis anda häälele muretut värvingut.

„Mis seal olla on, Peremees? Ütlesin juba ennist Fletcher Coalile, et selle jama kokkuseadjal paistab olevat äärmiselt elav kujutlusvõime. Kardan, et tal oleks parem jätta õigusteaduskond sinnapaika ja kirjanikuks hakata. Ha-ha-ha-ha-haa!"

„Väga tore, Bob. Nüsiis pole seal midagi?"

„Eks me kaeva edasi..."

„Kohtumiseni kell kolm."

President pani toru käest ja võttis minigolfi kepi.

25

Riverwalk katab umbes miilipikkuse jupi jõekaldast ja seal trügib alati rahvast. Selle mitmele korrusele on kokku surutud ligemale kakssada poodi, poekest, restorani, kohvikut. Enamik neist asuvad ühe katuse all ja mitmel on eraldi väljapääsud kaldapealse-le. See algab otse Poydras Streeti nurgalt ja sealt on Prantsuse lin-najakku kiviga visata.

Darby saabus kell üksteist, istus tillukese bistroo tagaseina äärde ning imes espressokohvi, teeseldes ajalehelugemist ning püüdes näida nü rahulik kui suutis. „Frenchmen's Bend" paiknes temast poolpõiki ja korrus allpool. Ta närvitses ja kohvki ei suutnud taltsutada ta käte reetlikku värinat.

Ta jopi rinnataskus oli väga üksikasjalik kava, mida ta igal ajahetkel pidi tegema. Iga tegevus oli seal äärmiselt läbimõeldult kirja pandud, ka juhul, kui kõik peaks päris hulluks pöörama ning Ver-heeki käitamine tema kontrolli alt väljuma. Ta oli maganud kõigest kaks tundi, ülejäänud aja aga veetnud märkmikku igasuguseid skeeme ja graafikuid joonistades. Kiü ta peakski siin surma saama, siis igatahes mitte puuduliku plaani pärast.

Gavin Verheekile ei saanud ta eriti loota. Gavin töötas ametkonnas, mis oli kutsutud ja seatud õiguskorda kaitsma ja mis tegutses enamasti omaenese segaste reeglite järgi. Talle jagas käske paranoik,

kellel oli selja taga hulga tumedaid tegusid ja trikke. Tema boss käis ette kandmas presidendile, kelle kabinet koosnes suuremalt osalt täielikest puupeadest. Presidendil endal oli üsnagi kahtlasi, kuigi väga rikkaid sõpru, kes talle oma kaukast heldelt raha jagasid.

Kuid nüüd, kallis, ei saa sa enam üldse mitte kellelegi loota. Viie päeva jooksul on kõige halvem sinust kaks korda ainult juuksekarva võrra sinust mööda läinud, nii et sul ei jää mitte midagi muud üle, kui FBI ees valge lipp heisata.

New Orleans oli tema jaoks oma võlu kaotanud. Tal oli vaja abi ja kui ta kord pidi võmme usaldama, siis vahs ta siiski fibbie'd.

11.45. Ta maksis kohvi eest, ootas ära järjekordse külastajatelai-ne ja haakis end neile sappa. „Frenchmenis" passis riideesemeid selga kümmekond ostjat, kui ta jalutas mööda uksest, mille ees pidi kümne minuti pärast kohtama oma sõpra. Ta põikas tillukesse raa-matukauplusse paar ust eemal. Läheduses oli veel kolm poekest, kus ta oleks saanud ostjat mängida ja kaupa sorida sel ajal, kui pidas silmas „Frenchmeni" ust. Raamatukaupluse valis ta kaalutlusel, et siin ohd müüjad harjunud külastajatega, kes otsatult kaua leti ees seisavad ja raamatuid sirvivad. Ta lehitses esiotsa mitmesu-guseid ajakirju ja läks alles kolm minutit enne kahtteist riiuli juurde, kus seisid kokaraamatud ja kust oli kõige parem Gavinit passida.

Thomas rääkis mäletatavasti kunagi, et Verheek ei ilmu ilmaski õigeks ajaks kohale, ja seepärast oli ta valmis ootama. Kuid veerand tundi, mitte rohkem.

Ta oli palunud Verheekil kohal olla täpselt kell kaksteist ja - ime küll - see oli täpselt kohal. Must sportsärk, punane pesapallimüts, kokkumurtud ajaleht. Ta oli pisut kõhnem kui Darby oli arvanud, kuid mõnd naela maha võtta polnuks talle siiski hiast. Darby süda hakkas metsikult põksuma. Rahune nüüd, käsutas ta ennast. Nüüd läheb vaja ainult rahu, kurat võtaks!

Ta võttis riiulilt mingi kokaraamatu, lehitses seda hoolega ning piilus üle leheserva. Mehel olid hallid juuksed ja tõmmu nahk. Silmi peitsid päikeseprillid. Ta tundus olevat üsna kärsitu - täpselt nagu telefonikõne ajal oli olnud. Ta võttis ajalehe kord ühte, kord

212

teise kätte, tammus jalalt jalale ja vahtis närviliselt ringi.

Tundus, et temaga oli kõik korras. Darbyle meeldis Gavini välimus. Tema hoiakus oli midagi kaitsetut ja ebaprofessionaalset, otsekui oleks ka tema kõvasti hirmul.

Viie minuti pärast astus Gavin poodi sisse, nagu Darby oli käskinud, ja suundus otse selle tagaossa.

Varitsev surm polnud Khamelile mingi uudis. Palju kordi oli ta sellega silmitsi seisnud, kuid nai polnud ta surma kartnud. Kolmkümmend aastat oli ta selgesti teadnud, et see võib tabada teda iga hetk, ja absoluutselt mitte miski ei suutnud teda enam verest välja viia. Ainuke asi, mis teda natukenegi erutas, oli seks. Tema närvilisus oli näitemäng. Ta oli järske, kannatamatuid lügutusi enne väljumist hulk aega harjutanud.

Ta oli rind-rinna vastas seisnud paljude vähemalt sama andekate meestega kui ta ise ja selle vaese hirmunud lapse ninapidivedamine ei olnud talle üldse mingi probleem. Ta hakkas sorima safari-pluuside hulgas ja püüdis näida võimalikult kärsituna.

Ta taskus oli taskurätik, sest ta oli kuskil külma saanud ja veel nii kõvasti, et ta hääl kähiseb. Ta oli telefonikõne lindistuse vähemalt kümme korda läbi kuulanud ning Verheeki fraase korranud ja oli nüüd peaaegu kindel, et oli üsna hästi omandanud selle pisut veniva Kesk-Lääne kõnerütmi. Kuid Verheek oli kõnelnud veel rohkem läbi nina ja siin võis taskurätist abi olla.

Kõige raskem oli talle mitte tagasi vaadata, sest nii tundis ta enda seljatagust kaitsetuna, kuid ta sai sellega hakkama. Ta ei tohi tüdrukut esimesena silmata. Nüüd oli tüdruk tema taga, väga lähedal.

„Gavin!"

Ta pöördus nagu nõelatult. Tüdruk hoidis valget panamakübarat näo ees ja rääkis läbi selle. „Darby," kähistas ta, teeskles aevasta-mist ning tõmbas taskuräti välja. Darby soeng oli sedakorda kuldkollane ja veel lühemaks pügatud kui ta enda oma. Khamel aevastas ja köhis. „Lähme siit minema," läkastas ta. „Mulle ei meeldi see teie kava üldse mitte."

Ka Darbyle endale ei meeldinud see situatsioon. Oli esmaspäev,

213

tema kursusekaaslased kuulasid loenguid ja närisid end sisse õigusteaduse läbitungimatusse tihnikusse, aga tema mängis siin mõõga ja mantli mänge, mis võisid talle ütlemata kurvalt lõppeda.

„Tehke, nagu ma ütlen! Kust te selle nohu jõudsite saada?"

Khamel aevastas uuesti taskurätti ja rääkis nii madala häälega kui suutis. Peab tunnistama, et see kõlas üsnagi kaeblikult.

„Öösel. Keerasin konditsioneeri liiga madalale temperatuurile. Lähme siit minema."

„Tulge mulle järele." Nad väljusid poest. Darby võttis tal käe alt kinni ning nad astusid kärme sammuga trepist alla kaldapealsele.

„Kas nägite neid?" küsis Khamel.

„Ei. Siiamaani pole veel näinud. Kuid ma olen surmkindel, et nad hulguvad kusagil siin läheduses."

„Kuhu kurat me läheme?" Hääl kähises veel rohkem kui enne.

Nüüd kõndisid nad kaldapealsel või õigemini küll lausa jooksid. Omavahel rääkisid nad teineteisele otsa vaatamata.

„Tulge, ja ärge pärige!"

„Kõnnite liiga kiiresti, Darby. Nii torkame me silma. Astume aeglasemalt. Ja teate - see kõik on ääretult tobe. Lubage mul ainult helistada ja kümne minuti pärast on kolm agenti kohal." See kõlas veenvalt. Ja üldse läks kõik nagu õlitatult. Nad põgenesid teineteise käevangus, põgenesid oma elu eest.

„Jääb ära." Siiski aeglustas tüdruk pisut sammu. Kaldapealne oli rahvast täis ja rataslaeva „Bayou Queen" trapi ette oli lõbusõitu ihkavatest inimestest siginenud järjekord. Nad jäid selle lõppu seisma.

„Mis kuradima trikk see siis veel on?" torises Khamel.

„Kas hakkate iga mu sammu pärast niimoodi vinguma?" küsis Darby ähvardalt, kuigi sosinal.

„Muidugi. Eriti rumaluste puhul, aga see on suurim rumalus, mida üldse keegi suudab välja mõelda. Kas läheme sellele laevale?"

Jah."

„Milleks?" aevastas Khamel ning köhis igaks juhuks takkajärele. Ta oleks plikale võinud siinsamas lõpu teha, ühe käehoobiga lõpu teha, kuid ümberringi oli liiga palju inimesi. Inimesi oli nende ees,

214

inimesi oli nende taga. Khamel hindas üle kõige oma töö puhtust, aga mis puhtusest sai niisugustel tingimustel üldse juttu olla? Ei, kindlam oli temaga laevale istuda, teeselda veel mõni minut, eks näe, mis siis edasi saab. Ta võib Darby ülemisele tekile meelitada, seal ta vaikseks teha, laiba üle parda visata ning kisama panna: järjekordne õnnetus suurel jõel. See peaks läbi minema küll. Kui mitte, mleb olla kannatlik. Tunni aja jooksul peab see plika loojakarja rändama. Aga seni... too Gavin oli viriseja, nii et tuleb samas vaimus jätkata.

„Selleks, et siit paar miili ülesvoolu ootab mind auto. Laev peatub seal poole tunni pärast,"seletas Darby tasa. „Läheme laevast maha, hüppame autosse ja aidaa!"

Järjekord hakkas liikuma.

„Mulle ei meeldi laevasõit - süda hakkab läikima. Ja pealegi on see ohtlik, Darby..." Ta köhis jälle ning vaatas ringi nagu tagaaetav loom.

„Rahunege maha, Gavin! See peab õnnestuma!"

Khamel kergitas salamahti pükse. Need seisid üleval ainult tänu nende alla topitud viiele või kuule paarile trussikutele. Ka spordi-särk oli kõvasti suurem number ja selle all oli veel kaheksa särki. Nii käis sajaviiekümnenaelane mees hädapärast kahesajanaelase pähe. Kui käis. Vist käis.

Nad olid jõudnud peaaegu „Bayou Queeni" trapini.

„Ei meeldi mulle see asi," pomises ta küllalt kõvasti, et see Darby kõrvu jõuaks.

„Pidage oma suu!" turtsus Darby.

Järjekorra juurde jooksis revolvriga mees ja hakkas kaamerate ning kohvritega reisijate vahelt trapi poole trügima. Turistid seisid tihedalt üksteise vastu surutuina, otsekui oleks lõbusõit jõeaurikul nende kõikide soovide tipp. Mees oli ennegi tapnud, kuid mitte kunagi niisuguses rahvasummas. Ta kukal vaikus edasi tungides. Mõned

kukkusid teda sõimama, kuid ta ei teinud sellest väljagi. Revolver oli tal taskus, kuid tüdrukule ligemale jõudes tõmbas ta selle välja ning surus hõlma all vastu paremat puusa. Tüdruk oli otse trapi juures. Revolvrikangelane trügis veel hoogsamalt ja lõi mitu inimest jalust maha. Need protesteerisid vihaselt, kuni nägid

215

ta käes revolvrit. Tüdruk hoidis ühel mehel käe alt ja vestles sellega millestki elavalt. Tüdruk oli juba ühe jalaga trapil, kui ta lükkas eest viimase inimese ning vajutas revolvritoru otse punase pesapallimütsi piirde alla ja vajutas päästikule. Ta tulistas üheainsa korra. Inimesed viskusid kiljudes kõhuli.

Gavin vajus raskelt maha. Darby karjatas ja hüppas eemale. Ta kõrvus kaikus ikka veel revolvrilask. Inimesed lausa röökisid ning näitasid näpuga tema ja Gavini poole. Revolvriga mees lidus nagu jalad kandsid kaubamaja ja selle ees sagivate inimeste poole. Paks mees fotoaparaadiga karjus talle midagi järele ning ka Darby vaatas hetkeks tema poole, kuid siis kadus ta silmist. Võib-olla oli Darby teda kuskil näinud, kuid ta ei suutnud praegu niisugustele asjadele mõelda. Ta kisendas, kisendas, ei saanud kuidagi pidama.

„Ka sellel on revolver!" kiljatas üks naine laeva kõrvalt ja kõik taganesid Gavinist kaugemale, kes oli neljakäpukile, kuid kel tõesti vaikus ühes käes väikene püstol. Ta õõtsutas end haledalt edasi-tagasi nagu imik, kes üritab end kõndima õppimiseks jalule ajada. Verd voolas mööda ta lõuga alla ja see kogunes ta nina ees lombiks. Ta pea puudutas peaaegu maad. Ta silmad olid suletud. Ta komberdas paar tolh edasi ja nüüd olid punases lombis tema põlved.

Rahvasumm taandus veel kaugemale, sest see surmaga heitlev haavatud mees äratas kõigis õudust. Jälle õõtsutas ta end ette-taha nagu hüppeks valmistudes - hüppeks ellu, liikumisse. Siis hakkas ta ulguma, valjusti ja valuliselt, ja sõnad, mis ta suust tulid, olid keeles, mida Darby ei mõistnud.

Verd muudkui tuti ja tuli, soigumine võõras keeles kestis ja kestis. Kaks laevamadrust kummardasid üle trapi käsipuu, kuid ei söandanud lähemale astuda. Püstol hoidis nad eemal.

Üks naine hakkas hüsteeriliselt nutma, siis teine. Darby taganes tollhaaval kaugemale. „Ta on araablane!" teadis üks tõmmu jumega naine. See uudis ei tähendanud hüpnotiseeritult surijat vahtivale rahvale midagi.

Gavin vajus ette ja vajus näoli otse veepiiril. Püstol pudenes vette. Ka ta verdtilkuv nägu oli vee kohal. Tagant kuuldus hüüdeid: kaks politseinikku viskusid ta peale.

216

Sajad inimesed voogasid ühtse lainena ettepoole, et näha ta surnukeha. Darby puges tasahilju sündmuspaigast kaugemale. Politseinikud hakkavad küsima, aga mida oli tal vastata? Parem eemale hoida. Ta jalad ei tahtnud enam sugugi kanda ja ta lihtsalt pidi kuhugi maha istuma. Istuma ja järele mõtlema. Riverwalki ees oli üks tillukene austribaar. Et oli lantšiaeg, oli see puupüsti täis. Darby puges tualetti ja istus prill-lauale.

Pimeduse saabudes lahkus ta Riverwalkist. Hotell „Westin" oli siit kahe tänavavahe kaugusel ja ta suundus selle poole lootuses, et talle otse kõnniteel kuuli pähe ei kihutata. Uue musta jaki all oli uus kirju kleit. Ka päikeseprillid ja kübar olid teistmoodi. Ta oli väsinud kulutamast raha täiesti ülearustele asjadele. Ta oli väsinud kõigest muustki.

Ainsa hingetõmbega oli ta „Westini" juures. Vabu numbreid hetkel ei olnud ja nii tuli tal tervelt tund aega istuda hallis ja rüüpida kohvi. Viimane aeg oli linnast

lahkuda, kuid seda tuli teha äärmiselt ettevaatlikult. Vaja oli mõelda, väga selgelt mõelda.

Kuid võib-olla mõtles ta liiga palju? Võib-olla võtsid nemad teda samuti igavese kõhklejana ja rajasid sellele oma plaanid?

Ta lahkus „Westinist" ja kõndis mööda Poydras Streeti üles. siis viipas ta takso. Rooüs istus vanaldane neeger.

„Mul on vaja Baton Rouge'i jõuda," ütles ta.

„Hüva taevas, lapsukene, see on ju tohutu maa..."

„Kui palju?" küsis ta kähku.

Neeger kaalus hetke. «Poolteistsada kulli..."

Darby ronis tagaistmele ning ulatas üle seljatoe talle kaks sajadollarilist rahatähte. „Siin on teile kakssada. Ja sõitke nii kiiresti kui mootor võtab. Ja vaadake aeg-ajalt tagasi. Mind võidakse jälitada."

Neeger lülitas taksomeetri välja ning pistis raha särgi rinnataskusse. Darby heitis tagaistmele pikali ja sulges silmad. Ta tegu polnud just kõige targem, aga kui hakata kaaluma, palju iga sent sisse toob, siis ei jõudnud samuti kuhugi välja. Vanataat oli kogenud juht ja paari minuti pärast olid nad juba kiirteel.

Kumin kõrvus andis järele, kuid endiselt paukus seal revolver ja

217

silme ees vilkus tolle mehe neljakäpukil kogu, tema edasi-tagasi kõikumine, tema tahtmine iga hinna eest edasi elada. Thomas oli kunagi maininud, et kolledžis oli Verheekil olnud hüüdnimeks «Hollandlane". Pärast olevat see nimi aga unarule jäänud, sest siis olid nad juba täisõiguslikut juristid ning tõsised inimesed. Holland-lane Verheek ei saanud kuidagi olla sünnipäralt araablane.

Vilksamisi oli ta näinud tema mõrtsukat, kui see minema jooksis. Selle hoiakus oli olnud midagi tuttavat. Joostes oli mees hetkeks pead pööranud ja Darby ajus oli midagi otsekui klõpsatanud. Kuid tema oli pea kaotanud, oli hüsteeriliselt kisendama pistnud, midagi polnud ta suutnud korralikult teha.

Silmade ette kerkis udu. Poolel teel Baton Rouge'i magas ta juba sügavasti.

26

Direktor Voyles seisis oma pöördtooü taga, määrdunud ja kortsunud päevasärgi nööbid nabani lahti. Pintsak rippus toolileenil. Kell oli üheksa õhtul ja särgi järgi otsustades polnud ta oma kabinetist välja saanud vähemalt viieteistkümne tunni jooksul. Ja niipea ta ilmselt siit lahkuda ei kavatsenud.

Ta kuulas ära, mida vestluskaaslasel talle öelda oli, pomises talle mõned juhtnöörid ja pani toru käest. K.O. Lewis istus teisel pool lauda. Uks oli lahti, majas põlesid kõik tuled, keegi polnud koju läinud. Meeleolu oli tõsine, siit-sealt kostis vaikseid sosinaid.

„See oli Eric East," ütles Voyles ja võttis aegamisi istet. „Ta jõudis sinna kaks tundi tagasi ja ootab lahkamise lõplikke tulemusi. Tema oli ainsana selle juures. Üks kuul, meelekohta. Kuid ta oli surnud juba enne kuuli: üksainus kämblalöök 2. ja 3. kaelalüli vahele. Kaelalülid on kildudeks. Käel püssirohujäljed puuduvad. Teine hoop on purustanud hingetoru, kuid see polnud surmav. Ta oli alasti. Surm saabus umbkaudu kümne ja ühteistkümne vahel eile õhtul."

„Kes ta leidis?" päris Lewis.

„Toatüdruk täna hommikul kella üheteistkümne paiku. Ehk teataksid sina sellest ta naisele?"

218

„Nojah, keegi peab seda ju tegema," ohkas K.O. „Millal laip Washingtoni tuuakse?"

„East ütles, et neil läheb laiba korrastamisega veel paar tundi, aga et kella kaheks on see siin. Ütle ta naisele, et teeme kõik täpselt mi, nagu ta soovib. Ütle talle, et saadan hommikul New Or-leansi sada agenti ja lasen terve linna läbi kammida, et mõrtsuka leiame me igal juhul ja nõnda edasi ja nõnda edasi..."

«Mingeid jälgi on?"

«Tõenäoliselt mitte. East ütles, et kella kolmest saadik uurivad nad tollhaaval ta hotellinumbrit, kuid et ilmselt on see erakordselt puhas töö. Ei mingeid sissemurdmisjälgi. Ei mingeid märke, et ta oleks vastu hakanud. Mitte midagi, mis võiks meid natukenegi edasi aidata. Kuid päris kindalt on veel vara midagi öelda." Voyles hõõrus punetama löönud silmi ja jäi hetkeks mõttesse.

„Kuidas võis see juhtuda, et ta läks sõbra matustele, aga sattus ise ohvriks ja on nüüd surnud?" küsis Lewis.

„Ta nuuskis tolle Pelikani asja ümber. Üks meie agentidest, Carlton, oli Eastile pajatanud, et Gavin püüdis iga hinna eest tüdrukut üles leida. Gavin oli temaga ühendust võtnud, öelnud, et tüdruk olevat talle juba korra heüstanud ja et ta vajavat võib-olla abi tüdruku linnast minematoimetamiseks. Carltoniga oli ta rääkinud mitmel korral ja Carlton oli talle andnud mitmete tudengikõrtside aadressid kampuse läheduses. See olevat kõik. Kitid Carlton oli olnud pisut mures, sest Gavin jaganud kõikjal oma nimekaarte ning vehkinud FBI töötõendiga nagu viimane kollanokk..."

„Kas keegi on tüdrukut näinud?"

«Tõenäoliselt on ka tüdruk nüüd juba loojakarjas... Andsin New Orleansile korralduse ta üles leida... kui võimalik."

„Selle tüdruku toimikuke on viinud selleni, et inimesi koksitakse maha nagu kärbseid. Millal meie selle asja tõsiselt käsile võtame?"

Voyles vinkas peaga ukse poole ning Lewis ajas end püsti ja läks tõmbas selle kinni. Direktor tõusis jälle, naksutas oma sõrmelülisid ning mõtles valjusti.

„Peame oma taguotsad kuidagi kinni katma, kui ei taha, et need viilikirja lüüakse... Arvan, et peame panema vähemalt kakssada meest selle Peükani asja uurima, kuid peame tegema seda äärmise

219

saladuskatte all, nii et piiksugi kuskilt välja ei imbuks. Selles loos on midagi, K.O., midagi tõeliselt räpast. Kuid samal ajal andsin ma presidendile sõna, et paneme selle toimiku kalevi alla. Ta palus mult isiklikult, et seda teeksime, ära seda unusta, ja mina, vana loll, lubasin, osalt küll sellepärast, et uskusin, et see on niikuinii mingi tobe nali..." Ta naeratas pinguldatult. „Noh, muidugi võtsin ma meie pisikese jutuajamise salamahti linti. Ma usun, et tema ja Coal lindistavad iga sõna, mis lausutakse poole miili raadiuses Valgest Majast, miks siis ei võinud mina sedasama teha? Mul oli taskus lahti meie kõige uuemat tüüpi diktofon ning ma kuulasin hiljem lindi üle. Selge nagu allika vulin." „Ma ei saa sust vist lõpuni aru..."

„Kõik on väga lihtne. Me hakkame hammastega sellest toimikust kinni ja pöörame iga viimse kui kivikese selle põhjas ümber, mitte ainsatki hivatera vahele jätmata. Kui selles midagi on, hammustame pähkli katki, koostame süüdistuskokkuvõtte ja laul vaikinud. Kuid kiirustada ei tohi me mingil juhul. Too idioot ja Coal ei tohi uneski aimata, et meil juurdlus käib. Kui aga ajakirjandus kuidagi siiski Pelikanist haisu ninna saab ja selle laiali pasundab, meidki kirbule võttes, siis kahju küll, aga ma söön oma vana mütsi ära, kui rahvas teada ei saa, et president isiklikult käskis meil sellest kambast käed eemal hoida."

„See teeb talle otsa peale," muigas Lewis.

„Just! Coalil tekib pärakaverejooks ning president ei toibu enam iial. Ja järgmisel aastal on valimised, K.O.!"

„See mulle meeldib, Denton, kuid enne peame selle umbsõlme lahti harutama."

Voyles käis oma tooli taga aeglaselt edasi-tagasi ja viskas viimaks kingadki jalast. Nüüd näis ta veelgi lühemana. „Me piilume iga kivi alla, K.O., kuigi kerge ei saa see olema. Kui tegemist on Mattiece'iga, on tegemist ääretult rikka mehega, kes on kokku klopsinud vandenõu kahe ülemkohtu kohtuniku kõrvaldamiseks väga võimekate palgamõrtsukate käe läbi. Need vennikesed juba suud ei paota ja mingeid jälgi nad kah ei jäta. Võtame või selle juhtumi vana sõbrakese Gaviniga. Me võime tolle hotelli ümber uuristada kas või kaks tuhat tundi, aga ma võin kihla vedada, et me

220

ei leia ainsatki niidiotsa, millest kinni hakata. Täpselt nagu Rosenbergi ja Jenseni puhulgi."

„Ja Callahani puhul."

„Ja Callahani puhul. Ja võib-olla ka tüdruku puhul, kui me kuidagi peaksime ta surnukeha üles leidma."

„Gavini eest olen teataval määral vastutav mina, Denton... Gavin käis teisipäeva hommikul, kui oli Callahani surmast teada saanud, minu jutul, kuid mina ei kuulanud teda ära. Ma teadisn, et ta kavatses oma sõbra matustele minna, aga ma ei kuulanud teda ära..."

„Kuule, ka minul on temast väga kahju... Ta oli suurepärane jurist ja ta oli mulle ustav. Seda oskan ma hinnata. Ma usaldasin Gavinit täielikult. Kuid ta astus üle piiri ja nad tapsid ta. Tüdruku jälgede ajamine ja nuhi mängimine polnud tema rida."

Lewis tõusid ja ringutas.

„Lähen nüüd parem missis Verheekile kurba uudist kuulutama. Mida ma talle üldse ära rääkida võin?"

„Ütle, et see oli väga röövimiskatse moodi, et politseijuurdlus alles käib, et lõplikke järeldusi on veel vara teha, et homme teame ehk rohkem ja muud sarnast jama. Ütle talle, et olen sügavalt masendatud ja et me täidame kõik tema soovid muldasängitamise koha pealt..."

Coali limusiin pidurdas järsult ning pööras kõnnitee äärde. Parajasti mööduv kiirabiauto pidi samuti hoogu maha võtma ning pani siis oma sireeni üürgama. Nagu alati, ohd Coal ja Matthew Barr oma konspiratiivkohtumise korraldanud Coah autos, mis jutuajamise kestel siis sihitult mööda unna kihutas. Nad imesid kõrrega oma jooki: Coal puhtaimat allikavett, aga Barr õlut veerandgalloni-lisest purgist, mille oli mingist poest möödaminnes kaasa haaranud.

Kiirabiauto hädakisast ei teinud nad väljagi.

„Ma pean teadma, mida see Grantham üldse teab," ütles Coal. „Täna on ta helistanud juba Zikmanile, Zikmani abile Trandellile ja Nelson DeVanile, kes oli kunagi minu abi, kuid praegu tegutseb Tagasivalimiskomitees. Need on need kõned, mida mina tean. Kõik ühe päeva jooksul. Ta on hammastega Pelikani toimikust

221

kinni haaranud ega lase enam lahti."

„Arvad sa, et ta on seda näinud?"

Auto kihutas edasi.

„Ei. Näinud ta seda ilmselt ei ole. Kuid ta teaks, mida see sisaldab, ajaks ta nüüd juba hoopis teisi jälgi. Aga seda ta teab, et niisugune toimik olemas on, et kurat teda võtaks."

„Ta on otsatult osav sell. Olen teda jälginud juba mitu aastat. Ta liigub ringi varjus ja peab sidet terve eriskummaliste allikate võrguga. Ta on avaldanud hulga jalustrabavaid lugusid, mis lõppkokkuvõttes kõik puhtaks tõeks osutusid. Ta on põrgulikult täpne mees."

„Just see mulle muret teebki. Ta on visa ning selles loos haistab ta verd." Barr imes oma purgist õlut.

„See on muidugi ülearune, kui küsin, mis selles toimikus siis ikkagi seisab?"

„Parem ära küsi. See on nii konfidentsiaalne värk, et ajab judinad selga." „Kust siis Grantham sellest teada sai?"

„Vaat see küsimus läheb täppi! Just seda tahaksin ka mina teada. Kust ta selle välja nuuskis ja kui palju ta asjast teab. Kes on tema allikad."

„Tema autosse saime lutika sokutada, aga korterini pole me veel jõudnud."

„Miks?"

„Hommikul oleks ta passija meile peaaegu peale sattunud. Homme üritame uuesti."

„Vaadake, et te vahele ei jää! Ärge unustage Watergate'i."

„Nood seal olid debiilikud, Fleteher. Meie mi andetuid kutte oma teenistuses ei hoia."

„Õige. Sellepärast ütlegi mulle, kas sina ja su andekad käealused olete nii osavad, et sokutate lutika Granthami lauale ka „Posti" toimetuses?"

Barr pööras pead ja vaatas Coalile süngelt otsa.

„Kas sa oled aru täiesti kaotanud? See on võimatu. Seal sagivad ööpäev läbi inimesed. Ja turvamehed. Oma ala spetsid."

222

„Seda on siiski võimaük teha."

„Eks sa siis tee, Coal. Kui sa nii kaval vend oled, eks siis tee proovi."

„Mõfle see siiski läbi, otsi mõni nipp." „Okei. Mõtlesin läbi. Võimatu."

Coal naeratas, aga Barr vihastas seda naeratust nähes. Limusiin veeres kesklinna poole.

„Kuulake siis vähemalt ta korterit," õpetas Coal. „Kaks korda päevas tahan ma teilt raportit kõigist tema helistamistest."

Auto peatus ja Barr ronis välja.

27

Väikene hommikune kehakinnitus Dupont Circle'il. Dm oli üsna jahe, kuid siinsed kaifitajad ja transvestiidid vübisid ikka veel uimastite toimel oma tillukeses maailmas, nii et neist mingit tüli ei tõusnud, samuti nagu paarist surmani joobnust, kes vedelesid nagu notid põõsaste all. Kuid päike oli juba tõusnud ja ta tundis end üsna turvaliselt: oli mis oli, kuid ta oli siiski FBI agent ja tal oli tubli tukk kaenlaaluses kabuuris. Mida tal karta oligi? Püstolit polnud ta oma viieteistkümneaastase teenistuse jooksul kordagi pidanud kasutama, kuigi ta selle vabal hetkel sageli välja võttis ning märki paugutas.

Ta nimi oli Trope ja ta teenis mr. Voylesi eriülesannetega agendina. Tema ametikuuluvust hoiti mi suures saladuses, et mitte keegi peale mr. Voylesi ei teadnud nendest väikestest nõupidamistest Bookeriga Langleyst. Ta istus lingpingil, seljaga New HampshireM poole ning pakkis lahti äsja poest kaasa haaratud einet banaanidest ja soojadest kukükestest. Vahepeal vilksas ta kella. Booker ei hiü-nenud tavaliselt kunagi. Alati tuli esimesena kohale Trope, vüs minutit hiljem Booker ja nad ajasid oma jutud maha loetud minutite jooksul. Mõlemad olid nüüd vanuse tõttu rohkem

kabmetirotid, kuid kumbki ei keeldunud kunagi oma bossile appi hüppamast, kui asjaolud seda nõudsid. Bossid tüdinesid üsna sageli teineteise käike mõistatamast, kuid neil oli alatasa temeteiselt midagi vaja teada saada, mõnikord üsna kiiresti. Ja siis tulid nemad platsi.

223

Trope'i pärisnimi oligi Trope, kuid ta kahtles väga, kas sama võis öelda ka Bookeri kohta - need seal Langleys, CIA-s, olid mihklid igasuguste paroolide ja legendide peale, nii et isegi pliiatsiteritajat ei nimeta nad vist õige nimega. Ta hammustas banaani. Neil paganatel on küllap seal igal sekretäripiigal oma neli-viis varjunime...

Booker tali purskkaevu tagant, suur papptopsik aurava kohviga käes. Vaatas ringi ja võttis sõbra kõrvale platsi. Kuna selle kohtamise oli algatanud Voyles, siis tegi Trope esimesena suu lahti.

„Kaotasime New Orleansis ühe oma mehe," lausus ta.

Booker võttis talise topsiku mõlema peo vahele ja rüüpas.

„Ta sättis ise ennast märklauaks."

‚Jaa-ah, kuid surnud on ta sellegipoolest. Kas ka teie olite seal?"

„Ohme, kuid me ei teadnud temast midagi. Olime üsna lähedal, kuid passisime hoopis kedagi teist. Mida tema seal tegi?"

Trope harutas paberist välja jahtunud kukli.

„Seda ei tea meiegi täpselt. Ta küsis end matustele minekuks vabaks, üritas tüdrukut üles leida, kuid leidis midagi muud, olge nii lahked..." Ta tegi banaanile lõpu ning asus kukli kallale. „Puhas töö, mis?"

Booker kehitas õlgu: mida fibbie'd üldse tapmisest teadsid?

„Keskmiselt. Üsna primitiivne katse lavastada enesetappu, nagu kuulda oli." Lonks kohvi.

„Kus plika on?" küsis Trope.

„Kaotasime ta O'Hare'is silmist. Võib-olla hulgub juba Manhattanil ringi. Otsime."

„Ja ka nemad otsivad."

„Selles pole kahüustki."

Naaberpingilt vajus otseti maha joobnu ja ta pea põntsatas vasta asfalti. Kuid tema ei tundnud nähtavasti midagi, kuigi ta nägu oli verine, vaid pööras selili ning norskas edasi.

Booker vaatas kella. Kohtamine ei tohtinud kesta kauem kui paar minutit.

„Missugused on mister Voylesi plaanid?"

„Oh, nüüd astub ka tema mängu. Öösel saatis ta välja poolsada kutti ja täna saadab veel rohkem. Talle ei meeldi inimesi kaotada,

224

eriti selliseid, keda ta hästi tunneb ja usaldab."

„Kuidas Valge Maja sellele reageerib?"

„Me ei kavatse sinna sellest ette kanda. Loodame, et nad ei saa üldse haisu ninna. Kui palju nad teavad?"

„Nad teavad ja tunnevad Mattiece'i."

Trope manas selle märkuse peale naeratuse näole.

„Kus see mister Mattiece siis ise on?"

„Kes seda teab. Viimase kolme aasta jooksul on teda siin maal haruharva näha olnud. Tal on õige mitmes riigis vähemalt pool tosinat lossi, tema käsutuses on

reaktiivlennukid ja mootorjahid, nii et kus ta parajasti on, ei tea vist õieti ükski kurat maa peal."

Trope lõpetas oma kukli, voltis paberi kokku ja pistis taskusse.

„Toimikus on temast kõvasti juttu, mis?"

„Toimik on kena. Aga kui ta oleks asja külma kõhuga võtnud, oleks see kuhugi lauasahtlisse vedelema jäänudki. Selle asemel läks tema marru, hakkas inimesi maha nottima. Seda ta ei arvesta, et mida rohkem ohvreid on, seda rohkem leiavad kinnitust toimikus leiduvad süüdistused."

Nüüd oli Trope kord kella vaadata. Pikaks see trehvamine venis, kuid asi oli seda väärt.

„Voyles ütles, et meil võib teie abi vaja minna."

Booker noogutas.

„Tehtud. Kuigi see on üpris õrn asi ja üsnagi keeruline täide vüa. Esiteks on võimalik palgamõrtsukas nüüd oma otsa leidnud. Teiseks on võimalik vahendaja üpris paindlik sell. Tegemist on tohutult hästi konspireeritud vandenõuga ja vandenõulased ise on silmapiirilt kadunud. Püüame Mattiece'ile jälile jõuda."

„Aga plikale?"

„Temale samuti. Teeme vähemalt katset."

„Huvitav, millest võiks ta mõelda..."

„Kuidas ellu jääda."

„Kas saate ta kinni võtta ja ära peita?"

„Ei. Me ei tea, kus ta on, ja me ei tohi ka tänavalt süütuid inimesi kinni nabida ja puuri pista. Nüüd ei usalda tüdruk enam mitte kedagi."

Trope tõusis ja võttis oma koti.

225

„Noh, selle eest ei saa ma teda kuidagi hukka mõista," pomises ta ja läks.

Grantham silmitses ähmast fotokest, mis talle Phoenixist oli saadetud. Sellel oli äärmiselt võluv Arizona ülikooli eelvümase kursuse naistudeng. Kahekümne kahe aastane. Lisatud kirjast nähtus, et ta oli saabunud Denverist ja spetsialiseerunud bioloogiale. Grantham oli Denveris läbi helistanud vähemalt paarkümmend Shaw'd, enne kui õigele sattus. Teine faks oli tulnud New Orleansist ühelt AP mittekoosseisuüselt korrespondendilt. Selles oli pilt Tulane’i õigusteaduskonna esimese kursuse tüdrukust nimega Darby Shaw. Siin olid tüdruku juuksed pikemad. Kusagilt aastaraamatust oli korrespondent välja nuuskinud veel foto, millel Darby mingil tudengite olengul imes otse pudeüst dieet-cocat. Tal olid seljas kot-jas svnter ja luitunud džiinid. Polnud kahtlust, et selle pildi oli aastaraamatusse paigutanud mõiü Darby tuline austaja. Tüdruk oli siin otsekui „Vogue" lehekülgedelt maha astunud. Ta muigas siin millegi või kellegi üle ning fotograaf polnud häbenenud juhust kasutada. Tüdrukul oli veatu hammasterida ja soe ilme. Grantham kleepis pildi oma töölaua kohale teiste kuulsuste hulka.

Oli veel neljas faks: Thomas Callahani foto. Arhiivi jaoks.

Grantham tõstis jalad lauale. oli teisipäeva hommik, kell oli peaaegu pool kümme. Uudistetoimetuse toas oli hõiklemist ja rüma otsekui mõnel hästiorganiseeritud miitingul. Vümase ööpäeva jooksul oli Grantham võtnud kaheksakümmend kaugekõnet, kuid ette näidata polnud tal midagi peale nende nelja pildi ning posu arvete. Ta polnud kuhugi välja jõudnud, seda pidi ta ausalt tunnistama, aga kas tasus siis sellepärast muretseda? Küll tüdruk laob ise kõik lauale.

Ta asus sirvima tänast „Posti" numbrit ning sattus seal kummalisele loole Gavin Verheekist ja tema seletamatust surmast. Telefon helises. See oli Darby.

„Kas tänast „Posti" olete vaadanud?" küsis see.

„Ärge unustage, et teen ise seda lehte."

Kuid naljatlev toon ei paistnud tüdrukule seekord istuvat.

„Sns nägite ka artiklit FBI juristist, kes mõrvati New Orleansis, on ju nii?"

226

„Loen seda just praegu. Kas sellel on midagi tegemist teie looga?"

„Ütleksin, et kõige otsesemalt. Kuulake nüüd tähelepaneükult, Grantham. Callahan andis toimiku üle nimelt Verheekile, kes oli ta parim sõber. Reedel sõitis Verheek New Orleansi Callahani matustele. Rääkisin temaga nädalavahetusel telefoni teel kaks korda. Ta pakkus mulle oma abi, kuid mina lõin põnnama. Pidime eile lõuna ajal kohtuma, nii oli meil kokku lepitud. Kuid Verheek mõrvati varsti pärast minu kõnet, pühapäeva öösel vastu esmaspäeva. Kas jõudis pärale?"

Jõudis, jõudis..."

«Kohtumisele Verheek muidugi ei tulnud, sest oli selleks ajaks juba surnud. Ma kohkusin koledasti ja hüüsin linnast minema-Olen praegu New Yorgis."

„See on hästi," pomises Grantham kiiruga märkmeid tehes. „Kes tappis Verheeki?"

„Ma ei tea. Mul on veel nii mõndagi pajatada. Ma lugesin viimse veeruni läbi nii teie „Posti" kui „New York Timesi" ega leidnud sõnagi veel ühest mõrvast, mis leidis New Orleansis aset järgmise päeva südapäeval. Tapeti mees, kellega ma parajasti juttu ajasin, sest pidasin teda Verheekiks. See on pikk lugu."

„Seda ma usun. Millal ma selle pika loo endale saan?"

„Kas te saate New Yorki sõita?"

„Võin juba lõunaks kohal olla."

„Liiga kähku. Helistan teile homme hommikul ja annan mõned näpunäited. Te peate olema kohutavalt ettevaatlik, Grantham."

Grantham tõstis pilgu luitunud džiinidele ja säravale naeratusele oma seinal.

„Kutsuge mind Grayks, eks? Mitte Granthamiks."

„Kuis soovite. Mõned väga mõjuvõimsad inimesed kardavad nagu tuld kõike seda, mida ma tean. Kui ma teile kõik välja laon, võib see teile saatusükuks saada. Olen juba palju laipu näinud, Gray. Olen kuulnud pommiplahvatust ja püstolipauke. Eile nägin mehe peast väljavalguvaid ajusid ja seejuures pole mul aimugi, kes see mees oti või miks ta tapeti, tean ainult seda, et ka tema oli miskitpidi

227

seotud Pelikani toimikuga. Ma arvasin, et ta on minu sõber. Usaldasin tema kätte oma elu, ja ta lasti maha vähemalt viiekümne inimese nähes. Kui ma tema surmakrampe vahtisin, torkas mulle pähe, et arvatavasti polnud ta üldse mu sõber, vaid vastupidi. Lugesin tänaseid lehtija mõistsin, et mu aimus oli õige." „Kes ta tappis?"

„Sellest räägime sus, kui siin olete." „Hästi, Darby."

„Ja veel ühes asjas lepime kohe kokku: ma räägin teile kõik, mida ma tean, kuid te ei tohi mitte kusagil ega mitte mingites seostes nimetada minu nime. Olen kirjutanud juba Inga palju ja näinud pealt vähemalt kolme inimese surma. Mul pole vähimatki põhjust kahelda, et järgmine laip peab olema minu laip. Mulle piisab seiklustest. Pealegi võib juhtuda nii, et mu surnukeha jääbki identifitseerimata. Kas jääb nii, Gray?"

„Jääb nii."

„Usaldan teid, kuigi ei tea isegi õieti, miks. Kui mul peaks vähimaidki kahtlusi kerkima, siis ma kaon."

„Annan teile oma ausõna, Darby. Ma vannun."

„Kardan, et olete natuke eksiteel. See pole tavaline ajakirjanikutöö. Siin võite hukka saada."

„Nende käe läbi, kes kõrvaldasid ka Rosenbergi ja Jenseni?"

„Just."

„Niisiis teate, kes tappis Rosenbergi ja Jenseni?"

„Ma tean, kes maksis nende tapmise eest. Ma tean ta nime. Ma tean, millega ta äri ajab. Ma tunnen tema poliitikat."

„Ja te ütlete selle nime mulle homme välja?"

„Ütlen - kui veel elus olen."

Järgnes pikk paus. Mõlemad mõlgutasid omaenese mõtteid.

„Võib-olla peaksime sellest siiski otsekohe rääkima?"

„Võib-olla... Kuid siiski helistan ma teile alles homme hommikul."

Grantham pani toru käest ja jäi tükiks ajaks imetlema seda udust fotot kaunist juuratudengist, kes oli veendunud, et peagi on ta surmalaps. Ta peas vilksatas mõte galantsest rüütlist, kes päästab oma südamedaami. Tüdruk oli umbes kahekümne viiene, kuid eelistas

228

küpseid mehi, kui otsustada Thomas Callahani foto järgi. Ja nüüd oli ta täiesti ootamatult välja valinud just tema, Gray Granthami. Ja Gray Grantham ei peta tema usaldust ning aitab ta hädast välja, kaitseb teda.

Autodekavalkaad suundus linnast välja. Tunni aja pärast pidi president esinema kõnega College Parkis, kuid hetkel lasi ta end lõdvale, ajas koguni kuue seljast, tüüpides pähe fraase Mabry koostatud kõnest. Aeg ajalt vangutas ta pead ja kritseldas midagi leheservadele. Tavalisel ajal oleks väljasõit haljasse üliõpilaslinna-kusse koos pisikese suupruukimisega olnud talle meelelahutuseks, kuid mitte täna. Coal oli end mugavalt tema kõrvale sättinud.

Üldiselt vältis tema administratsiooni staabiülem selüseid sõite. Ta hindas neid hetki, kui Peremees oli Valgest Majast ära ning tema juhtis kogu mängu ainuisikuliselt. Kui täna oli neil vaja tõsiselt kõnelda.

„Ma olen sellest alatisest kõnepidamisest tüdinud, Fletcher," kaebas president hajameelselt. „Kõik nad kõlavad täpselt ühtemoodi. Just samasuguse soga laulsin ma möödunud nädalal ette Ro-tary-klubide kokkutulekul..."

„See on parim, mis meil saada oli. Kuid eks ma katsu leida kuskilt värsket verd," pomises Coal pilku mingilt memorandumilt tõstmata. Ta oli kõnet lugenud - see oli täitsa priima. Kuid Mabry soperdas neid kõnesid kokku juba pool aastat ja ta ideed ohd kaotanud oma esimese värskuse. Seepärast tuli Mabry lähimal ajal seenele saata.

President kõõritas Coah käes oleva memorandumi poole.

„Mis see veel on?"

„Kohtunikukandidaatide nimekiri."

„Kes sinna veel alles on jäänud?"

„Siler-Spence, Watson ja... Calderon," keeras Coal lehte.

„Einoh, vapustav! See on tipp, Fletcher! Üks eit, üks neegriniru ja üks kuubakas! Mis meie valgete meestega lahti on? Ma usun, et ütlesin teile: mul on vaja noorepoolseid kõva käega, konservatiivseid valgeid mehi! Kellel on laitmatu minevik ja kellel seisab ees veel pikk elu. Kas ma ei öelnud?"

229

Coal ei tõstnud peadki.

„Nad tuleb veel ka Senatis kinnitada, Peremees..."

„Küll nad kinnitatakse kah! Väänan neil niikaua käsi, kuni nad järele annavad ning mu poisid ära kinnitavad. Kas te tõesti aru ei saa, et just kümnest valgest mehest sellel maal hääletasid üheksa minu poolt?"

„Kaheksakümmend neli protsenti..."

„Täpselt. Nii et mis siis valgetel meestel viga on?"

„Nahavärv ei õigusta veel eestkoste alla võtmist..."

„Ei, kurat võtaks, õigustab küll! Igas suhtes õigustab. Ma soosin oma sõpru ja nuhtlen vastaseid. Ainult nii võib poliitikas jalule jääda. Tantsid sellega, kes su tantsuõhtule kutsus. Ma ei usu oma kõrvu: teie, ja tahate pukki upitada neegreid ja naisi! Te kaotate oma haaret, Fletcher!"

Coal pööras järgmise lehe. Seda oli ta juba korduvalt kuulnud.

„Rohkem teevad mulle muret valimised," ütles ta rahuükult.

„Kas mulle ei tee või? Olen kohale määranud mi palju asiaate, ladina-ameeriklasi, musti ja naisi, et küllap peetakse mind juba demokraadiks... Pagan, Fletcher, mis meie valgetega ikkagi lahti on? Peaks ju leiduma vähemalt sadakond head, kvalifitseeritud, konservatiivset kohtunikku nendegi hulgas, mis? Miks te siis ei suuda mulle välja otsida kahte - ainult kahte! -, kes mõtleksid samamoodi kui mina?"

„Üheksakümmend protsenti kuubalastest hääletas samuti teie poolt."

President pani kõneteksti käest ja võttis eesistmel vedeleva hommikuse „Posti".

„Hüva, jäägu see Calderon siis sisse. Kui vana ta on?"

„Vüskümmend üks. Abielus, kaheksa last, katoüiklane, vaesest perekonnast, ennast Yale'ist läbi pressinud, väga tõsine isiksus. Äärmiselt konservatiivsete vaadetega. Ei mingeid patukesi, välja arvata vahest see, et kakskümmend aastat tagasi tegi läbi alkoholismivastase kuuri. Sellest peale ei võta enam tilkagi suhu. Täielik teelarpija."

Marihuaanat pole kunagi suitsetanud?"

„Eitab seda."

230

„See mulle meeldib," pomises president ning asus „Posti" esimest veergu lugema.

„Mulle niisamuti. Nii Kohtumimsteerium kui FBI kontrolüsid ta prügikasti, kuid see osutus absoluutselt puhtaks. Edasi: kumb teile rohkem istub, kas Siler-Spence või Watson?"

„Mis nimi see ka on: Siler-Spence? Mõtlen seda, et minu meelest on nendel kaksiknimega eitedel alati mingi kompleks küljes. Mis siis, kui ta neiupõlve nimi oli Skowinski ja ta on abielus kutiga, kelle nimi on Levondowski? Kas jääb ta kangekaelselt selle juurde, et kõndida läbi elu nagu Gwendolyn F. Skowinski-Levondowski? Ei, jätke mind rahule. Ma ei määra ametisse mitte üht kaksiknimega moori..."

„Ühe juba nimetasite."

„Celle?"

„Meie Brasiilia saadiku Kay Jones-Roddy."

„Süs kutsuge ta tagasi ja andke talle jalaga tagumikku."

Coal manas näole midagi muigesarnast ning pani memorandumi käest. Mõtlikult vahtis ta vastutulevaid autosid. Kohtunik number kahe suhtes lepivad nad kokku hiljem. Calderoniga oli asi joones. Nüüd oli vaja saavutada selle kipspea nõusolek Linda Siler-Spence’i suhtes, ja sellepärast oligi ta ette lükanud tolle mustanahalise. Küllap see sunnib presidenti otsustama siiski kaksiknimega naise kasuks. Algeline võte.

„Arvan, et peaksime veel kaks nädalat kannatama, enne kui neid läbi suruma hakkame," lausus ta.

„Kuidas soovite," urises president mingit esikülje artiküt lugedes. Ta nimetab kohtunikud paigale siis, kui tema ise leiab selleks õige aja olevat, nii et Coal võib oma ajagraafikuga tagumikku pühkida. Ta polnud üldse kindel, et mõlemad kohtunikud peab tingimata korraga kohale nimetama.

„Kohtunik Watsonil on erakordselt kindlakäelise kohtuniku kuulsus, kuigi ta on mustanahatine. Ja ta on konservatiiv. Sobib nagu rusikas silmaauku."

„Ma ei tea..." ühmas president, kelle tähelepanu oli täielikult hõivanud artikkel Gavin Verheeki surma kohta.

Coal oli samuti lasknud silmad üle selle käia. Verheek oli mõrvatud

231

New Orleansis „Hiltoni" hotellis eriskummalistel asjaoludel. Ajalehe andmetel oli ta olnud FBI agent, kuigi FBI juhtkond ei oskavat seletada, kuidas ta New Orleansi sattus. Voyles olevat selle kaotuse üle väga kurb - aus, ustav kaastööline jne.

President lehitses ajalehe lõpuni läbija viskas käest.

„Meie sõber Grantham peab tänini moka maas..."

„Ta kaevab. Ma arvan, et ta on kuskilt sellest toimikust kuulnud, kuid ei jõua kuidagi selle jälile. Ta on pool linna läbi helistanud, kuid pole osanud midagi õieti küsidagi. Ta ajab taga viirastust."

„Noh, eile mängisime koos Gminskiga golfi," sõnas president endaga rahulolevalt. „Ta väidab, et kõik on kõige paremas korras. Kaheksateistkümne pesa jooksul jõudsime suud puhtaks rääkida. Ta on ütlemata vilets mängija, peksab alati pallid kas punkrisse või vette. Nalja sai pööraselt."

Coal polnud eluski golfikeppi kätte saanud ning vihkas kogu südamest neid presidendi pajatusi etteandmisest ja muust sarnasest.

„Kas ta arvas, et Voyles ajab selles asjas oma jonni edasi?"

„Ei. Ta andis mulle ausõna, et seda ei ole. Ega ma teda muidugi eriti usalda, kuid seda ta varjama poleks hakanud."

„Mil määral te siiski võite Gminskit usaldada?" küsis Coal tusaselt kulmu kortsutades.

„Mitte küünevõrdki. Aga kui talle oleks midagi sellest Pelikani asjast näppu puutunud, siis poleks ta seda mulle rääkimata jätnud..." Ta vakatas häbelikult, sest taipas ka ise oma argumentide nõrkust.

Coal ainult mühatas umbusklikult.

Autod jõudsid üle Anacostia jõe ning kihutasid Prince George'i ringkonna poole. President korjas kõne uuesti pihku ja jäi aknast välja vahtima. Mõrvadest oli kaks nädalat möödas ja ta reiting seisis ikka veel viiekümne protsendi kandis. Demokraatidel ei olnud tugevat kandidaati. Tema oli aga kindla käega ning kavatses ohjad veelgi kõvemini pihku võtta. Ameeriklased olid väsinud kuritöödest ja uimastiskandaalidesL Seksuaalvähemused tõstsid pead ja nõudsid tähelepanu, liberaalidest idioodid aga tõlgendasid Konstitutsiooni mõrtsukate ja radikaalide kasuks. See oli tema tähetund. Ta saab Ülemkohtusse määrata kaks oma meest. Need jäävad tema päranduseks Ameerikale.

232

Ta naeratas omaette. Kurbmängud võivad vahel ka kasulikud olla.

28

Takso pidurdas järsult Viienda avenüü ja Viiekümne teise tänava nurgal ning Gray, täites täpselt Darby näpunäiteid, maksis kiiresti, haaras oma koti ja hüppas

välja. Nende taga sõimud auto andis signaali ning peletas lendu terve parve linnahnde. Tore jälle kord New Yorki sattuda, mõtles Grantham.

Kell oli peaaegu üüs pärast lõunat, jalakäijaid sagis Vüendal ohtrasti ja Gray leidis, et kõik läks tüdruku tahtmist mööda. Too oli olnud oma instruktsioonidega üsna kategooriline: lennata välja La Guardia lennuväljalt, võtta takso, sõita hotelli „Vista" Rahvusvahelises Kaubanduskeskuses, astuda baari, tellida ette naps, võibolla teinegi, kontrollida hoolega oma seljatagust, umbes tunni aja pärast võtta teine takso ning kihutada Viienda ja Viiekümne teise nurgale; astuda kärmelt, päikeseprillid ees, panna kõike hoolega tähele, sest teda võidavat jäütada, mis aga hukutavat nad mõlemad.

Et tüdruk oli teda sundinud kõige sellega nõustuma, tundus Gray Granthamile ülearusena ja pisut naeruväärsena, kuid Darby hääletoon oli olnud niisugune, et ta ei teinud katsetki vastu vaielda. Ta ei tahtnudki õigupoolest seda teha. Tal olevat pööraselt vedanud, et ta üldse veel elus on, oli tüdruk öelnud, ja ta ei tohtivat saatust kiusata. Ja et kui Gray soovivat temaga üldse rääkida, sus pidavat ta toimima täpselt tema, Darby, juhtnööride järgi.

Gray oli kõik täht-tähelt kirja pannud ja marssis nüüd kiirel sammul mööda Vüendat avenüüd üles Viiekümne üheksanda tänava poole, kuni jõudis „Plaza'ni". Ta astus selle trepist üles, kõndis läbi halli ning väljus teisest uksest Central Park South Streetile. Teda ei jälitanud keegi. Kui tüdruk ka omalt poolt nii hoolas oli, siis polnud neil mingisugust saba taga.

Central Park South Streetil oli veel rohkem rahvast kui Vüendal ja 6. avenüüle lähenedes kiirendas Gray veelgi sammu. Mõte peatsest kohtumisest Darbyga erutas teda ja hoolimata oma püüetest

ärevust maha suruda painas see teda siiski. Telefonikõne ajal oli tüdruk püüdnud olla äärmiselt külmavereüne ja täpne, kuid ta häälest võis siiski mõista, kuid hirmunud ja ebakindel ta tegeükult oli. Ta olevat kõigest juuratudeng, oli ta läbi telefoni öelnud, ega teadvat alad, kas toimib õigesti, kuid väga tõenäoliselt tabavat teda nädala jooksul surm, kui mitte veel varem, ja sellepärast olevat tal õigus arvata, et just nii tuleb neid mänge mängida. Alati olevat tark lähtuda veendumusest, et keegi jälgib sind, oli ta dotseerinud. Seitse päeva olevat teda taga ajanud terve kari verekoeri, seepärast paluvat ta teha just rtii, nagu tema ütleb.

Ta oli öelnud, et Gray peab Kuuenda nurgal täielt käigult tegema ootamatu kõrvalhüppe, põikama „St. Moritz'isse". Grantham täitis sellegi nõude. Tema jaoks oli snn Warren Clarki nimele kinni pandud number. Ta maksis sularahas ning sõitis üftiga üheksandale korrusele. Nüüd tuü oodata. Lihtsalt istuda ja oodata, oli Darby öelnud.

Nõnda siis seisiski ta terve tunni akna all ja vaatas, kuidas Central Park hämarusse mattus. Siis helises telefon. „Kas mister Clark?" küsis naisehääl. „Oeh, jah."

„See olen mina. Jõudsite kohale üksi?"

„Jah. Kus te olete?"

„Kuus korrust kõrgemal. Sõitke liftiga kaheksateistkümnendale ja laskuge trepist vüeteistkümnendale. Tuba 1520."

„Hästi. Kas nüüd kohe?"

„Jah. Ma jään ootama."

Grantham pesi uuesti oma hambad, kontrollis peegtis soengut ja seisis kümne minuti pärast 1520. numbri ukse taga. Ta tundis end nagu abiturient esimese

kohtamise eel. Rohkem närvitsenud oli ta võib-olla ainult üükooliaegsete jalgpallimatside eel.

Mis see siis olgu? Ta oli ometi „Washington Posti" reporter, oli järjekordse materjali jahil, pidi kokku saa/na järjekordse naisega. Võta end kokku, vennas!

Ta koputas. Ootas.

„Kes seal on?"

„Grantham," kähistas ta, suu peaaegu vastu ukseplaati.

234

Riiv kolksatas ja uks paotas ettevaatükult. Juuksed olid küll nüüd lühikesed, kuid naeratas samasugune kui fotol. Tugevalt surus ta Grayl kätt.

„Tulge sisse."

Ta riivistas ukse Gray järel.

„Midagi joodavat?"

„Ilmtingimata. On teil?"

„Jäävett..."

„Kõlab paljutõotavalt."

Nad taandusid tillukesse elutuppa, kus hõõgus teleriekraan, kuid selle hääl oli maha keeratud. Gray pani oma koti lauale ja võttis düvanil istet. Darby seisis baarikapi ees. Hetkeks peatus Gray pilk ta džiinidel ja kerkis sus ta avarale spordisärgile, mille sügava lõikega kaeluse vahelt piilus ribake rinnahoidjat.

Tüdruk ulatas talle klaasi jääveega ja võttis istet tugitoolis, mis asetses otse ukse kõrval seina ääres.

„Tänan," ütles Gray.

„Kas olete söönud?" päris Darby.

„Te ei käskinud mul kuskil einetada."

Tüdruk turtsatas.

„Andke andeks. Läks meelest ära. Tellime midagi numbrisse."

„Las käia. Kõik, mis maitseb teile, maitseb ka mulle."

„Eelistaksin hamburgerit sulajuusta ja praelihaga. Ning külma õlut."

„Klapib."

Darby võttis toru ja andis tellimuse sisse. Grantham astus akna alla ja jäi vahtima 5. avenüül kihutavate autode tulesid.

„Mina olen kakskümmend neli, aga teie?" Nüüd istus tüdruk diivanil ja jõi väikeste lonksude kaupa jäävett.

Grantham istus tugitooü, mis asus diivanile kõige lähemal.

„Kolmkümmend kaheksa. Üks kord abielus olnud. Lahutatud seitse aastat ja kolm kuud tagasi. Lapsi ei ole. Elan üksi koos kassiga. Miks te just „St. Moritz'i" valisite?"

„Sest siin oli hulgaliselt vabu numbreid, mis võimaldas neid nõusse saada, et maksame sularahas ning isikutunnistust esitamata. Kas teile ei meeldi siin?"

235

„Pole siin häda midagi. Kuigi selle urka paremad päevad on ilmselt möödas."

„Paraku pole me siin puhkust veetmas."

„Kõik on korras. Kauaks me teie arvates siia võime jääda?"

Darby uuris teda tähelepanelikult. Kuus aastat tagasi oli see mees avaldanud raamatu kuritarvitustest Elamuehituse ja Linnade Arengu Ministeeriumis. Kuigi seda polnud üldse müügile lastud, oli Darbyl õnnestunud leida üks eksemplar New Orleansi Avalikust Raamatukogust. Nüüd nägi mees muidugi pisut vanem välja, kui raamatus leidunud pildil, kuid see polnud talle kahjuks tulnud, lisanud ainult pisut rohkem halli ta juustesse.

„Ma ei tea, kauaks teie siia jääte," ütles ta. „Minu plaanid võivad iga hetk muutuda, peavadki muutuma. Võin tänaval silmata mõnd tuttavat lõusta ja ära Uus-Meremaale lennata."

„Millal te New Orleansist lahkusite?"

«Esmaspäeva õhtul. Võtsin lihtsalt takso ja kihutasin Baton Rouge'i, järelikult pole eriti raske mu jälile jõuda. Sealt lendasin ma Chicagosse, kus ostsin neli piletit erinevatesse linnadesse, kaasa arvatud Boise, kus elab mu ema. La Guardial tormasin lennukisse viimasel hetkel. Ma ei usu, et keegi seal enam mulle sappa jõudis."

„Teil pole midagi karta."

„Võib-olla ajutiselt küll. Aga kui teie artikkel ilmub, asuvad meid mõlemat jahtima ähvardavad jõud... kui see ilmub."

Gray segas kõrrega jääd oma klaasis ja uuris tüdrukut teraselt.

„Sõltub sellest, mida teil mulle rääldida on, Sõltub sellest, kuivõrd teie andmed teiste alükate põhjal kontrollitavad on."

„Kinnituse leidmine jääb teie mureks. Mina räägin, mida mina tean, edasi peate tegutsema oma äranägemise järgi."

„Tehtud. Millal alustame?"

„Pärast seda, kui oleme suutäie söönud. Oma juttu eelistaksin ma rääkida täiskõhuga. Nii kiire teil ju ometi ei ole?"

„Muidugi mitte. Minu käsutuses on terve öö ja homne päev. Ja ülehomne, ja üleülehomne, kui vaja. Arvan, et teil on mulle pajatada viimase kahekümne aasta kõige skandaalsem lugu, sestap tilgun ma teil sabas, kuni vümnegi koma paigas on."

Darby naeratas, kuid keeras siis pea kõrvale: täpselt nädal tagasi

olid nad Thomasega istunud „Mouton'i" baaris ning oodanud oma õhtusööki. Thomas oli kandnud kerget musta nailonjakki, drellriidest särki, punasemustrilist lipsu ja pakse krõbisevaid khakivärvi pükse. Kingad olid tal olnud tõmmatud palja jala otsa. Särk nabani lahti, üps lõdvale lastud. Nad olid rääkinud Neitsisaartest, tänupühast ja Gavin Verheekist. Thomas oli joonud ühe napsi teise järel, mida ta muidu kunagi ei teinud. Hiljem oli Thomas jäänud kõvasti jommi ja päästnud sellega tema, Darby, elu...

Seejärel oli Darby elanud seitse päeva, millesse mahtus terve aasta jagu sündmusi, elanud otsekui unes, kuid nüüd, praegu vestles ta inimesega, kes esimesena selle ajajooksul ei soovinud ta surma. Ta sirutas ristipandud jalad kohvilauakesele. Tal oli kuidagi õdus tunne, et see mees oli sün, oli temaga. Ta võis end natukenegi lõdvale lasta. Selle mehe nägu kuulutas: minule võid sa loota. Ja miks ka mitte? Kellele muule la üldse enam loota saigi? Millele te mõtlema jäite?" küsis Grantham. „See on olnud jube pikk nädal... Seitse päeva tagasi olin ma kõige tavaüsem naistudeng, kes keerutab õppejõudude ees oma saba, et eksamil paremaid hindeid saada. Aga vaadake mind nüüd..."

Grantham vaatas. Ta püüdis teha sellejuures ükskõikset nägu, et mitte välja näha nagu abiturient, kuid tema pilgus oli midagi ahnet. Darby juuksed olid väga lühikeseks lõigatud, väga mustad, süsimustad. Kuid kõigest hoolimata oli ta soeng tabamatult stiilne. Kuigi, jah - pikad lendlevad juuksed nagu tollel faksiga saadud pildil olid Granthamile rohkem meeltmööda...

„Jutustage mulle midagi Thomas Callahanist," palus ta.

„Milleks?"

„Ma ei tea... Kuid ta on ju osa teie loost, on vist?"

„Jaa... Kuid temani jõuame kunagi hiljem."

„Olgu... Teie ema elab Boise'is?"

Jah, kuid temal pole kogu sellest loost aimugi. Kus on teie ema?"

„Short Hillsis, New Jersey osariigis," naeratas Gray. Ta lõgistas jääkuubikuid oma klaasis ja vaatas tüdrukule äraootavalt otsa. Tüdruk oli sügavas mõttes.

„Mis teile New Yorgis kõige rohkem meeldib" küsis Darby hajameelselt.

237

„Lennuväli - selle kaudu pääseb kergesti ükskõik kuhu plagama."

„Ohme suvel Thomasega sün. Palavus oli hullem kui New Orleansis..."

Äkki taipas Grantham, et tema vastas ei istunud nägus tudengiplika, vaid oma kallimat leinav lesk. Vaeseke kannatas väga. Teda ei huvitanud küünevõrdki tema soeng, tema riietus, tema silmad. Ta kandis südames kuuma valu. Neetud!

„Mul on teie Thomasest väga kahju," pomises ta. „Enam ei esita ma tema kohta ainsatki küsimust."

Darby naeratas, kuid ei kostnud midagi.

Kõlas vali koputus. Darby võpatas, tõmbas jalad laualt ja vaatas heitunult ukse poole. Siis tõmbas ta sügavasti hinge: muidugi oli see kelner, kes tõi tellitud õhtusöögi.

„Lähen ise avama," sõnas Gray. „Rahunege."

29

Loendamatuid sajandeid oli Louisiana rannajoonel käinud hiiglaslik heitlus. See heitlus käis territooriumi pärast. Kuni viimase ajani polnud inimesed sellesse sekkunud, seda pidasid ainult loodusjõud. Lõuna poolt ründas ookean oma tõusude ja tormituulte ja üleujutustega. Põhjast kandis Mississippi koos lõppematu hulga mageda veega süa viljakat muda, muutes haisvad sood õitsvateks aasadeks. Kuid Lahe poolt tulvav soolane vesi mürgitas tekkinud maapinda, hävitas rohtu ja rohelust. Jõgi vastas sellega, et kandis juurde aina uut mulda, mille oli kogunud poolelt mandrilt, ning paigutas sooldunu asemele. Kannatliku töö tulemusena oli tekkinud tohutu delta tuhandete harudega, mis omakorda tõkestas jõe teed, sundides teda otsima üha uusi väljapääse. Aga sellel, mis järele jäi, mühas lopsakas lammitaimestik.

Selles heitluses järgnes pealetung taganemisele ja pealetungile taganemine, kuid kõike hoidis kõikvõimas loodus kindla kontrolli all. Ja rikka jõe hoolest õnnestus deltal mitte ainult alles jääda, vaid koguni Lahe arvel laieneda.

238

See soomaa oli evolutsiooni ime. Ära kasutades viljakandvat muda, mida tuli üha juurde, kasvatas loodus siia tamme-ja küpressisalusid, läbipääsmatuid pilliroo- ja soetõlvadetihnikuid. Vesi lausa kihises vähkidest, krabidest, austritest, kammeljatest, pompaanodest, latikatest, krevettidest ... ja alligaatoritest. Ranni-kutasandik oli looduse pühamu. Sajad rändhnnulügid pesitseid ta kõrkjas tikus.

Lammimaad olid ääretud, rikkad ja viljakandvad.

Ent 1930. aastal leiti sün maapõuest ka naftat ja looduse vägistamine algas. Naftakompaniid kaevasid tuhandete miilide kaupa igasuguseid kanaleid, et rikkustele juurde pääseda. Need käristasid hapra delta katki, hakkisid selle kitsateks viiludeks ja nende kaudu oli soolasel veel ideaalne juurdepääs taimeriiki.

Naftakompanüd puurisid ja reostasid maapinda lausa maniaki kombel, kümneid tuhandeid aakreid maad langes ookeani ohvriks. Igal aastal hävis kuuskümmend ruutmiili Louisianat. Iga neljateistkümne minuti jooksul kadus vee alla terve aaker.

Üks naftakompanii puuris augu ka Terrebonne Parishi lähistele ja leidis, mida otsis. Puurtöölised tegid oma tavaüst tööd, kuid leid osutus ebatavaüseks: naftat oli siin tohutult palju. Puuriti teine auk umbes kaheksandik miili kaugusele: jälle purskas pinnale võimas fontään. Nad eemaldusid miili ja proovisid veel: veelgi rikkam horisont. Kolm miili edasi: jälle tohutud lademed musta kulda.

Kompanii tamponeeris puuraugud ja istus järele mõtlema tekkinud olukorra üle: leiukoht oli ilmselt tohutult rikas.

Kompanii aga kuulus Victor Mattiece'ile, naftašeigile Lafayet-te'ist, kes oli Lõuna-Louisiana õliväljadel kokku ajanud ja kaotanud mitmeid varandusi. 1979. aastal juhtus ta järjekordselt rahade juures olema, aga mis peaasi - seoses uue rikka leiukohaga tekkis tal juurdepääs ka teiste meeste kaukale. Ta hakkas palavikuliselt kokku ostma maad kinnitamponeeritud puuraukude ümbert.

Äris on saladusel tihti määrav tähtsus, kuid õliväljadel on seda pagana raske hoida. Mattiece mõistis suurepäraselt, et kui ta nüüd hakkab tohutuid summasid maa eest välja loopima, siis puuritakse varsti tema vastse kullakaevanduse ümber kõikjal. Ta oli kannatlik

239

ja kaugelenägelik mees - haruldane omadus naftamaganaatide hulgas! -, ta kaalus kõik asjaolud üksipulgi läbi ning ütles otsustavalt ei võimalusele ratsa rikkaks saada. Tema tahtis kõike endale. Ta pidas nõu oma advokaatide ja muude nõuandjatega ning töötas välja plaani, kuidas tuhandete väikeosanike selja taha pugedes metoodiliselt omandada kogu tohutu maalagamik. Ta moodustas uusi kompaniisid, kasutas ära olemasolevad, ostis tervikuna või osade kaupa üles konkureerivaid firmasid ja järjekordsed aakrid koondusid tema tiiva alla.

Need, kes Mattiece’i tundsid, teadsid, et ta ei põrku tagasi mitte millegi ees. Mattiece omakorda teadis, et nad seda teadsid, ja laskis Terrebonne Parishi õnnetute maaomanike kallale lahti paar tosinat kõrilõikajat. See andis tulemusi.

Tema plaan seisnes selles, et kui suurem osa maad on tema käes, siis kavatses ta paljukannatanud deltasse uuristada veel ühe kanali, mis oleks kolmkümmend viis miili pikk ja kaks korda laiem kui kõik teised, et siis siia kokku ajada tohutuid töölistemasse ja varustust ning leiukoht võimalikult kiiresti tühjaks pumbata. Laiemat kanatit oli tal tarvis suuremate tankerite jaoks.

Kuna Mattiece'i käes liikus raha, siis pugesid ta külje alla ka mitmed poliitikud ja riigiametnikud. Mängureegüd oli tal täiesti selged ja ta teadis alati, keda oli vaja määrida, keda võimuvõitluses toetada. Poliitikud olid tema sõbrad, kuid avalikkust kartis ta nagu tuld ja hoidis lausa paranoiüse hirmuga võimaükult tagaplaanile.

Kuigi maadeostmine läks übedalt, tekkis tal äkki käibekapitaü puudus. Kaheksakümnendate alguses läks riigi majandus allamäge ning paljud kompaniid panid pumbad üldse seisma. Aga asi nõudis tohutuid kapitalimahutusi ja raha tuli hankida ilma liigse kärata. Seepärast pööras ta pilgu Texasest kaugemale, lendas teisele poole maakera ja sai kaubale mõne araabia kompaniiga, kes, leiukoha plaanidega hooükalt tutvunud, pidid nõustuma, et see oli nii nafta kui maagaasi suhtes äärmiselt perspektiivikas, ning ostsid hulgaliselt aktsiaid. Mattiece'i käes liikusid jälle kümnekohalised summad.

Ta määris keda vaja ja sai loa uue kanali ehitamiseks läbi äärmiselt tundliku lammimaa ja küpressisoode. Kokkukahmitud maatükid

240

võtsid nagu nõiaväel hiigelmosaiigis oma kohad sisse ning Victor Mattiece tundis juba oma miljardi, aga võib-olla koguni kahe või kolme miljardi lõhna.

Siis aga juhtus temale täiesti käsitamatu asi: osariigi kohtusse pöördus kõigile tundmatu looduskaitsjate organisatsioon nimega Roheline Fond, nõudes kanaliehituse peatamist ning puurimistööde lõpetamist. Hagi oli seda ootamatum, et viiekümne aasta jooksul olid Louisiana võimud alandlikult lubanud naftakompaniidel ja Victor Mattiece'i tüüpi tegelinskitel karistamatult laiutada ja loodust mürgitada. See oli omamoodi tehing: naftaäri andis tööd tuhandetele inimestele ja maksis selle eest hästi. Maksudest aga laekus tulu, millega maksti riigiametnikele Baton Rouge'is palgad. Väikesed külakesed deltasuudmes kasvasid tänu naftale kärarikasteks linnadeks. Poliitikud eesotsas kuberneridega pistsid naftadollarid rahulolevalt taskusse ega teinud teist nägugi. Mis tähtsust oli selle kõrval hukutatud maal?

Roheline Fond tegi esildise Lafayette’i ringkonnakohtule. Föderaalkohtunik seiskas kogu projekti kuni kohtuotsuse väljakuulutamiseni.

Mattiece läks selle peale endast täiesti välja. Nädalate kaupa istus ta oma nõuandjatega ninapidi koos, haududes välja nõkse, mille abil seadusi enda kasuks pöörata. Ta ei põrganud tagasi ühegi kulutuse eest, tal oli tingimata vaja see protsess võita. Ärge jätke kasutamata ühtki abinõu, instrueeris ta oma advokaate, tallake jalge alla kõik reeglid, saatke kuradile eetika, palgake eksperte, kutsuge kokku komisjone; kellel vaja, sellel võite ka kõri läbi lõigata. Raha taha asi seisma ei jää. See neetud asi tuleb teil võita..

Varemgi ei liikunud ta kuskil ilma ihukaitsjateta, nüüd aga puges ta päriselt oma urgu Bahamal: seal oli tal hästirelvastatud kindluseks muudetud valdus Lyford Cay korallisaarel. Kord nädalas lendas ta New Orleansi, et oma advokaatidega nõu pidada, kuid pöördus alati samal õhtul tagasi.

Nähtamatuks jäädes lasi ta käiku oma kannatlikult kogutud poliitilise kapitaü või õigemini küll poliitikutesse paigutatud kapitali. Kuid tema rahapada oli siiski Terrebonne Parishi maapõues. Millal ta selle võis kätte saada, seda ta ei teadnud, kuid kõik oma plaanid

241

ehitas ta sellele ning lootis, et ükskord juhtub see niikuinii.

Samal ajal sumasid mõlemad Rohehse Fondi advokaadid otsekui mülkas. Nad olid kindlaks teinud ligemale kolmkümmend seadusi rikkunud kompaniid ja üksikisikut. Ühed olid maaomanikud. Teised tegid uurimisitöid. Kolmandad ehitasid torujuhtmeid või rajasid puurauke. Mitmesugused tütarettevõtted, piiratud vastutusega kompaniid ja aktsiaseltsid moodustasid nende ees läbitungimatu tihniku.

Ka kostjad muidugi ei tukkunud ja haudusid oma kõrgepalgaliste juristide armee abil vastumeetmeid. Igasugustele pretsedentidele tuginedes panid need kokku paksu kausta vastulauseid, millega nõudsid hagi kui põhjendamatu tagasilükkamist. Kohus lükkas hoopis nende vastulause tagasi. Nad esitasid taotluse, et kompaniil lubataks juba enne kohut jätkata puurimistöid. Tagasi lükatud. Nad panid solvunult kaagutama ning esitasid uue vastulause, milles näidati, et varude uurimisele on kulutatud juba tohutuid summasid jne. Jälle tagasi lükatud. Nad vorpisid vastulauseid koormate kaupa, aga kui need kõik tagasi lükati ja neile kõigile selgeks sai, et vandekohtust nad ei pääse, sus võtsid naftaadvokaadid tõsiselt käsile hoopis räpasema mängu.

Selles võitluses aitas Rohehst Fondi see, et uued naftaväljad asusid vahetult loodukaitseala piiril. See ulatuslik soomassiiv oli aastasadu olnud pesitsemispaigaks paljudele veelindudele. Siin elutses kalakotkaid, hõbehaigruid, pelikane, parte, sookurgi, hanesid, tohutul hulgal peatus siin rändlinde. Ja kuigi Louisiana alati oma maadega kõige heaperemehehkumalt ümber ei käinud, seda rohkem sümpaatiat tundsid nad oma loomariigi vastu. Kuna aga hagi pidi kunagi tulema arutusele

vandekohtu ees, kuhu kuulusid päris tavalised kodanikud, siis rõhus Roheline Fond oma propagandas just sulelistele.

Pelikanist sai nende võitluse vapilind. Pärast kolm aastakümmet kestnud maapinna mürgitamist DDT ja pestitsiididega oli Louisiana pruunpelikan väljasuremisohus. Peaaegu viimasel hetkel oli ta välja võideldud Punasesse Raamatusse, kõige omistatumate elusolendite hulka, keda tuh kaitsta kõigi vahenditega. Roheline Fond

242

tõstis nüüd pelikani kilbile, kutsus tervest riigist appi mitukümmend tuntud ornitoloogi ja suutis tõestada, et lindude kaitsmiseks ei ole teist võimalust, kui Mattiece'i tegevuse keelamine.

Kohtuasi sadade advokaatide osavõtul venis pikale. Vahetevahel sattus see täielikku ummikusse, mis Roheüsele Fondile vägagi meeltmööda oli - igasugused puurimistööd ohd ju peatatud.

Seitse aastat pärast seda, kui Mattiece oli esimest korda kopteril mööda tulevase kanali marsruuti üle Terrebonne Bay lennanud, tuli Pelikanide kohtuasi Lake Charlesi linnakohtus arutusele. Protsess, millel peeti tuliseid sõnalahinguid, kestis kümme nädalat. Roheline Fond taotles kompensatsiooni loodusele tekitatud kahju eest ning igasuguse naftapuurimise keelamist igaveseks ajaks.

Vandemeestele kõnet pidama olid naftakompanii pannud ühe veidra väljanägemisega advokaadi Houstonist. See kandis elevandinahkseid saapaid ning kauboikaabut ning võis vajaduse korral lasta laia kohalikku murret. Võrreldes Rohelis Fondi advokaatidega, kes mõlemad kandsid lopsakat habet ning kellel ohd väga kes-kendunud näod, mõjus ta vandemeestele nagu madu küülikule.

Roheline Fond kaotas protsessi, mida oligi tegelikult oodatud. Naftakompaniid ohd mängu pannud miljonid ja taskunoaga juba hundi vastu ei saa. Taavet oli küll lingust kivi lendu lasknud, kuid Koljatile ei teinud see vähimatki häda. Vandemeestele ei mõjunud looduskaitsjate hirmujutud lammi ja soostikukoosluse äärmisest tundlikkusest ja kogu delta mürgisurmast. õli tähendas raha ja rahvas vajas tööd.

Kuid kohtunik jättis puurimiskeelu siiski jõusse ja seda kahel põhjusel: esiteks oli Rohehne Fond tema arvates suutnud tõestada, et puurimine ohustab pelikane, keda riik kaitses; teiseks oli ta päris kindel, et ega fond veel sellega lepi, vaid esitab kõrgematesse instantsidesse apellatsiooni. Asi polnud veel kaugeltki lõpetatud.

Mõneks ajaks vajus tolm maha ja Mattiece oli saavutanud väikese võidu. Kuid ta teadis, et ees ootavad teised päevad ja teised kohtusaalid. Ta oli kannatlik mees, kes nägi väga kaugele ette.

243

30

Makk oli keset diivanilauda ja selle ümber neli tühja õllepudelit.

Jutu käigus tegi Grantham kogu aeg märkmeid.

„Kes teie tähelepanu sellele kohtuprotsessile juhtis?"

„Üks kaasvõitleja, kelle nimi on John Del Greco. Ka tema õpib Tulane'is, minust üks kursus eespool. Ta oli möödunud suvel sekretäriks ühes suures Houstoni firmas, mis on mitmest kandist sellesse skandaali segatud. Protsessile teda ei lastud, kuid igasuguseid jutte selle kohta kuulis ta rohkem kui küllaga."

„Kas kõik kaasatud firmad olid New Orleansist ja Houstonist?"

„Jah, advokaadifirmad küll. Aga asjasse segatud kompaniisid oli nime poolest kümneid vähemalt tosinast linnast, sellepärast palkasid need just kohalikke

konsultante, kes olusid paremini tundsid. Üldse oli aga advokaate nii Dallasest, Chicagost kui paljudest teistest linnadest. See oli paras tsirkus."

„Millises seisus on see asi praegu?"

„Pärast toimunud protsessi on edasi kaevatud viienda instantsi apellatsioonikohtusse. Apellatsiooni pole veel lõplikult kokku seatud, kuid umbes kuu aja jooksul läheb see teele."

„Kus paikneb viienda instantsi apellatsioonikohus?"

„New Orleansis. Umbes kahe aasta jooksul pärast materjalide saabumist vaatab kolmest kohtunikust koosnev väike žürii need läbi ja teeb otsuse. Kaotanud pool nõuab niikuinii kordusläbivaatust täie koosseisu juures, mis võtab veel oma kolm-neli kuud aega. Kohtuverdiktis on alati mingeid patustamisi, nii et seda saab vaidlustada või kordusuurimisele saata."

„Mida see kordusuurimine endast kujutab?"

„Apellatsioonikohtul on valida kolme asja vahel: ta kas kinnitab väikese žürii verdikti, muudab selle või nõuab asja uut läbivaatamist alama instantsi kohtus - kui on liiga silmatorkavaid eksimusi. Kui verdikt alla tagasi saadetakse, siis tuleb lasta küsimust täiendavalt uurida. Muide, apellatsioonikohus võib muuta, kinnitada või tagasi saata ka ainult osa vaidlusalusest otsusest, nii et kokku võib välja tulla lausa puder ja kapsad."

Ikka märkmeid tehes vangutas Grantham kibestunult pead.

„Mitte ei saa aru, kuidas üldse kellelgi võib tekkida tahtmine juristiks hakata..."

„Möödunud nädalal esitasin selle küsimuse iseenesele ka mina. Ja mitte üks kord."

„On teil aimusi, mida see viies instants võiks ette võtta?"

„Mitte vähimaidki. Siiamaani pole apellatsiooni veel esitatudki. Kui hageja arvab leidvat mitmeid protsessuaalseid vigu ja väidab, et kostja on vandemeestega kohtu selja taga mingi tehingu sõlminud - mis antud juhul on tõenäoliselt tõsi -, siis võidakse vandemeeste otsus tühistada."

„Ja mis juhtub süs?"

„Farss hakkab otsast peale. Aga kui kumbki pool pole viienda instantsi apellatsioonikohtu otsusega rahul, võivad nad pöörduda Ülemkohtu poole."

„Üllatus, üllatus!"

„Iga aasta saab Ülemkohus tuhandeid apellatsioone, kuid valib neist kuulamiseks välja ainult üksikud, kõige markantsemad. Otsustades siiamaani kulutatud raha, pöörase pressingu ja kaasatud jõudude järgi on meid huvitaval asjal suuri šansse nimelt sinna jõuda."

„Palju võiks aega võtta, noh, kui lugema hakata näiteks tänasest päevast, kuni Ülemkohus oma otsuse teeb?"

„Aastakest kolm kuni üüs."

„Selle aja peale oleks Rosenberg surnud loomulikku surma!"

„Jah, aga vahepeal oleks võinud Valgesse Majja jõuda demokraat. Kindlam oli ta kohe jalust koristada, sest hetkel saab talle asemiku määramist mitmel üüsil mõjutada."

„Sellel oletusel on mõte sees..."

‚Ja sügav mõte pealekauba. Kui teie oleksite Victor Mattiece ja teil oleks ainult viiskümmend miljonit, kuigi võiksite soodsatel asjaoludel õige pea saada miljardäriks, siis miks mitte mättasse lüüa paari närust Ülemkohtu higet? Praegu on selleks just paras aeg."

„Aga mis süs, kui Ülemkohus keeldub seda juhtumit läbi arutamast?"

„Kui vüenda astme apellatsioonikohus on verdikti kinnitanud, siis peseb Ülemkohus oma käed puhtaks. Aga kui see on verdikti

245

tagasi lükanud ja Ülemkohus keeldub asja läbi vaatamast, tekivad Mattiece'il tõsised probleemid. Minu arvates algatab ta siis omapoolse hagi ning kogu jama hakkab otsast peale. Liiga palju on ta siia raha sisse tagunud, et alandlikult oma urgu pugeda ja hakata oma haavu lakkuma. Kui ta juba Rosenbergi ja Jenseniga arved õiendas, sus tähendab see, et ta võtab asja rohkem kui tõsiselt." „Kus ta ise protsessi ajal oli?"

„Täielikult tagaplaanil. Pidage meeles, et avalikkus üldse ei teagi, et temal sellega midagi pistmist on. Mäletate - protsessi alguses oli sinna kutsutud kolmkümmend kaheksa kostjat. Mitte ainsatki üksikisikut, kõik koporatsioonid. Kolmekümne kaheksast ainult seitse esinesid selles avalikult ja üheski nendes polnud Mattiece'i käes mitte üle kahekümne protsendi aktsiatest. Need olid kinnisvaraga hangeldavad väikefirmad. Ülejäänud jäid kulisside taha ja mul ei õnnestunud nende kohta suurt midagi teada saada. Niipalju siiski, et nad kõik olid tihedalt omavahel seotud, mõned aga olid hoopiski kõigile tuntud suurkorporatsioonide tütarfirmad. Niisugust sõlme lahti harutada on peaaegu võimatu."

„Kuid kõigi kontrollpakk on Mattiece'i käes?"

‚Jah. Ma julgen oletada, et kogu projektist on tema kontrolli all vähemalt kaheksakümmend protsenti. Ajasin nendest nelja erakompanii jälgi ja mis välja tuli? Kolm on registreritud välismaal: kaks Bahamal, üks Kaimanisaartel. Del Greco oli samuti kuskilt kuulnud, et Mattiece armastab opereerida just saartel asuvate pankade ja kompaniide kaudu."

„On teil nende seitsme avalikult esinenud kompanii nimed meeles?"

„Suurem osa. Minu toimikus olid nad muidugi kõik kirjas, kuid mul pole sellest ühtki koopiat. Kuigi vahepeal üksi kuskil urkas kükitades olen mälu järgi suurema osa taastanud."

„Kas annate selle mulle?"

„Saate. Kuid arvestage, et selle omamine saadab teid surmaohtu."

„Loen seüe läbi hiljem. Aga praegu jutustage mulle tollest fotost."

Mattiece on pärit ühest väikelinnast Lafayette'i lähedalt. Nooruses

246

nuumas ta oma rahadega Louisiana poliitikuid. Juba siis hoidus ta tagaplaanile ning jagas muidugi ka raha salamahti. Tema taktika oli see, et kohapeal toetas ta demokraate, pealinnas aga vabariiklasi, ning tagajärg oli muidugi see, et ta oli igal pool omainimene, lõunatas kõigi suuremate ninadega, oli sus võimul kes oli. Kunagi ei ilmunud ta avalikkuse ette, kuid potiitikutele jagatud raha on siiski äärmiselt keeruline varjata. Seitse aastat tagasi, kui president oli alles asepresident, käis ta New Orleansis vabariiklaste kassat täiendamas. Tema auks antud lõunal olid koos kõik osariigi tuusad, Mattiece kaasa arvatud. Iga taldrikutäis roogasid läks neile maksma kümneid tuhandeid dollareid ning loomulikult püüdsid sellele lõunale pugeda ka pressiesindajad. Mingil moel õnnestus ühel fotograafil pildistada asepresidenti just sel hetkel, kui ta Mattiece'il kätt surub. New Orleansi suurim päevaleht avaldas selle foto järgmisel päeval oma esiküljel. Suurepärane pilt. Nad naeratavad teineteisele nagu parimad sõbrad."

„Noh, seda pilti pole raske kätte saada."

„Kleepisin selle naljapärast oma toimiku viimasele leheküljele ja nalja ongi saanud rohkem kui küllalt - või kuidas teie arvate?"

„Nüüd võtan mina teilt teatepulga üle."

„Mõni aasta tagasi kadus Mattiece avaükkuse silmist peaaegu täiesti ja arvatakse, et ta elab mitmes kohas korraga. Ta olevat äärmiselt ekstsentriline tüüp. Del Greco rääkis, et paljud pidavat teda hulluks või vähemalt napakaks."

Makk hakkas püksuma: lint oli täis. Darby tõusis, et pisut jalgu sirutada. Linti vahetades jälgis Gray teda silmanurgast. Kaks kassetti olid juba täis ning kenasti etiketiga varustatud.

„Kas olete väsinud?" küsis ta.

Ma ei ole saanud õieti magada... On teil veel palju küsimusi?"

„Oleneb sellest, kui palju te veel teate."

„Põhilisest oleme rääkinud. Mõningad tühikud võime täita ka homme hommikul."

Grantham lüütas magnetofoni välja ja tõusis. Darby seisis ringutades ja haigutades akna all. Grantham kolis üle düvanile ja laskis end lõdvaks.

Mida te oma juustega olete teinud?" küsis ta.

247

Darby istus tugitooli ja tõmbas jalad konksu. Ta varbaküüned olid tulipunaseks lakitud. Ta toetas lõua põlvedele. ‚Jätsin need ühte New Orleansi hotelli. Kust teie mu juustest teate?"

„Olen näinud teie pilti."

„Ei tea kus?"

„Olen näinud tegelikult kolme teie pilti: kahte Tulane'i ajast, ühte Arizona ajast."

„Kes need teile saatis?"

„Mul on sidemeid. Saadeti faksiga, nii et on üsna ähmased. Kuid kõigil kannate te lopsakat soengut."

„Mulle meeldiks, kui oleksite jätnud selle tegemata..."

„Miks?"

„Iga telefonikõne jätab jälje."

„Minge nüüd, Darby! Ärge mind päris algajaks ka pidage."

„Niisiis nuuskisite te minu järel."

„Tahtsin natukenegi teie tagapõhja tundma õppida, see on kõik."

„Ja sellega ka lõpetage, eks? Kui tahate minust midagi teada, sus küsige. Kui keeldun vastamast, siis jätke asi sinnapaika."

Grantham noogutas õlgu kehitades. Unustagem siis juuksed ning puudutagem vähem õrnu teemasid.

„Kes siis ikkagi soovitas Mattiece'il just Rosenbergi ja Jensenit kirbule võtta? Ta ise pole ju jurist.."

«Rosenbergiga on kõik selge. Jensen astus harva üles keskkonnakaitse küsimustes, kuid põhjas pidevalt igasugust tehnilist progressi. Kui neil midagi ühist oh, siis just suhtumises ökoloogiaprobleemidesse."

„Nii et arvate, et Mattiece mõtles selle oma peaga välja?"

„Muidugi mitte. Need nimed võis talle pähe pista ainult mõne juristi paheline aju. Ja juriste on tal vist küll jalaga segada."

„Aga mitte ükski neist ei tööta Washingtonis?"

Darby tõstis peaja vaatas talle kulmu kortsutades otsa.

"Mida te ütlesite?"

„Kas mitte ükski tema jurist ei tööta Washingtonis?"

„Seda pole ma väitnud."

„Minu arvates ütlesite, et teda nõustavad peamiselt New Orleansi ja Houstoni advokaadid. Washingtoni te ei maininud."

248

„Oma järeldusi teete te liiga libedalt," vangutas Darby pead. „Mul on alust arvata, et vähemalt kaks Washingtoni firmat lipsas sellest protsessist läbi. Üks neist on White & Blazevich, väga vana, väga võimas ja väga rikas vabariiklasi toetav firma, kus on ametis sadu advokaate."

Granthami selg oli äkki otsekui sirgeks visatud.

„Mis teid torkas?" küsis Darby, sest ta vestluskaaslase nägu ilmutas äkki elavat huvi - näe, see tõusis ja hakkas ukse ja diivani vahet mõõtma.

„See mõikab. See on väga võimalik, Darby."

„Kuulan teid."

„Mida?"

„Ausõna, ma kuulan teid kikkiskõrvu, Gray." Nüüd oli Grantham juba ninapidi aknas.

„Okei, möödunud nädalal helistas mulle üks Washingtoni advokaat, kes nimetas end Garciaks. Helistas kolmel korral. Muidugi pole Garcia ta õige nimi. Ta ütles, et talle olevat midagi teada Rosenbergi ja Jenseni kohta ja et ta tahtvat, et see laiemalt teatavaks saaks. Kuid nähtavasti oli ta hirm siiski Uiga suur, nii et ta kadus silmapiirilt."

„Washingtonis on miljon juristi."

„Kaks miljonit. Kuid ma tean, et ta töötab erafirmas, mida teatavas mõttes hindab. Ta oli siiras ja koledasti hirmul, mõtles, et teda peetakse silmas. Kui küsisin, et kes need on, kes teda võivad silmas pidada, ei osanud ta midagi asjaUkku kosta."

„Mis temaga siis juhtus?"

„Pidime möödunud laupäeva hommikul kokku saama, kuid enne koitu ta helistas ja palus mul see kohtumine unustada. Ütles, et tal on naine ja laps ja et ta võib kergest kaotada oma töö, mUle eest makstakse hästi. Ta ei võivat riskida. Kuigi ta seda otsesõnu välja ei öelnud, arvan ma, et tema käes on mingi dokumendi koopia või midagi sarnast ja et just seda tahtis ta mulle näidata."

„Võib-olla saaksite just tema kaudu mu oletuste paikapidavust kontrollida..."

„Kui oletada, et ta töötab just White & Blazevichi juures... Minu otsingute ring kahaneks siis kõigest neljasajani..."

„Heinakuhi kahaneb saoks?"

Grantham tormas oma portfelli juurde, tuhnis palavikuliselt mingites paberites ja tõi - presto! - lagedale mõned viis korda seitse mustvalged fotod. Ta viskas need Darbyle sülle. „See mees ongi Garcia."

Darby uuris pilte. Meest oli pildistatud rahvarohkel kõnniteel. Nägu oli väga selgesti välja tulnud.

„Noh, ühes olen ma küll päris kindel: poseerimas ta teie ees ei käinud."

„Kus sa sellega," ühmas Grantham edasi-tagasi kõndides.

„Kust te siis selle välja võtsite?"

„Ma ei või paljastada oma allikaid."

Darby pani foto lauale ja hõõrus pihkudega silmi.

„Te hakkate mulle muret tegema, Grantham. Siin on midagi räpast. Palun andke mulle kinnitus, et tegemist ei ole sulitembuga."

„Noh, teatavas mõttes see muidugi on sulitemp. See poiss helistas ühest ja samast telefoniautomaadist ja me kasutasime selle ära."

„Jah, sellega tegi ta suure vea."

„Ja mina tahtsin teada, kuidas ta välja näeb."

„Kas küsisite talt tema pildistamiseks luba?"

„Muidugi mitte."
„Siis on see puhtakujuline sulitemp."
„Okei. See on puhtakujuline sulitemp. Ja mina sain sellega hakkama. Aga siin ta on ja võib meid Mattiece'i jälgedele juhtida."
„M e i d?"
‚Jah, just meid. Mulle jäi igatahes mulje, et teiegi tahate seda Mattiece'i päevavalgele tirida."
„Kas ma olen teile midagi niisugust rääkinud? Ma tahan, et ta oma tegude eest vastust kannaks, kuid eelistaksin siiski ta rahule jätta. Ta on pannud mind uskuma Jumalasse, Gray. Ma olen näinud küllalt verd ja mulle aitab sellest. Teie võtate mult teatepulga üle, nagu äsja kinnitasite."
Grantham ei kuulanud teda. Ta marssis erutatult toas ringi.
„Te mainisite kahte firmat. Missugune oli see teine?"
„Brim, Stearns & keegi veel. Mul polnud võimalust seda täpsustada.
250
Kummaline oli see, et kumbki neist firmadest ei olnud ametlikult kostjate konsultant. Kuid mõlemad, aga eriti too White & Blazevich käisid kohtumaterjalidest alatasa läbi."
„Huvitav, kas see Brim, Stearns & keegi veel on ka suur ja tuntud firma?"
„Võin selle homme välja uurida."
„On see samasugune äss nagu White & Blazevich ?"
„Vaevalt küll."
„Katsugem mõistatada. Kui suur?"
„Kakssada advokaati."
‚Jäägu nii. Niisiis kokku kuussada advokaati kahe firma peale kokku... Olete ka ise jurist, Darby. öelge, kuidas me selle Garcia üles leiaksime?"
„Ma ei ole jurist ega ka mitte eradetektiiv. Teie viite läbi uurimist oma ajalehe huvides..." Ei meeldinud talle see „meie", mida Grantham jonnakalt kasutas.
„Jää-ah, aga mina pole kordagi oma jalga mõnda advokaadikontorisse tõstnud, kui välja arvatud mu enda lahutus..."
„Siis on teil küll vedanud."
„Kuidas me ta üles leiaksime?"
Darby haigutas jälle. Nende jutuajamine oli kestnud juba kolm tundi ja ta oli omadega täiesti läbi. Kõike seda võis arutada ka hommikul.
„Ma ei tea, kuidas teda üles leida ja ausalt öeldes ei viitsi ma praegu sellele mõelda. Katsun ennast välja magada ja hommikul võime selle juurde tagasi tulla."
Grantham rahunes äkki maha. Darby aga tõusis ning kallas baarikapi juures endale klaasi jäävett.
„Korjan siis oma asjad kokku," pomises Grantham ja toppis lindikassetid taskusse.
„Kas teeksite mulle ühe suure teene?" küsis Darby.
„Võib-olla teeksin kah..."
Darby vakatas ja vaatas ebalevalt diivani poole.
„On teil midagi selle vastu, kui magaksite selle öö siin diivanil? See tähendab... ma pole nii ammu enam korralikult välja magada saanud, aga kui teie lähedal oleksite, oleks mul rahulikum tunne.
251
Ma vajan hädasti puhkust ja ma mõtlesin..."
Grantham neelatas ja vaatas samuti diivani poole. Mõlemad vaatasid diivani poole. See oli kõigest viis jalga pikk ega olnud sugugi kõige mugavam ase.
„Muidugi," sõnas siis Grantham ja naeratas. „Ma saan aru."

„Ma kardan kummitusi, mõistate?"

„Ma saan aru."

„Nii mõnus on, kui keegi on su juures sulle toeks..." naeratas Darby silmakirjaliku häbelikkusega ja Grantham heldis.

„Mul pole midagi selle vastu," pomises ta. „Suurima heameelega."

„Tänan."

„Keerake uks lukku, kobige voodisse ja nähke täna ilusaid unenägusid. Olen siin ja teil ei pruugi mitte midagi karta. Kõik on korras."

„Tänan..." noogutas Darby ja naeratas jälle, läks siis magamistuppa ja tõmbas ukse kinni. Grantham jäi kuulatama, kuid ei kuulnud riivi klõpsatust.

Ta istus diivanile ja jäi pimedas magamistoa ust vahtima. Pärast kesköödd kiskus ta ennast peaaegu kahekorra ja uinus.

31

Tema ülemus oli peatoimetaja Jackson Feldman ja oma mätta otsast ei tunnistanud ta mitte kedagi peale mr. Feldmani. Eriti mitte niisugust häbematut selli nagu see Gray Grantham, kes praegu valvas mr. Feldmani ukse taga nagu dobermani tõugu koer. Alatihti vaatas ta Granthamile karmi pilguga otsa, kuid kohtas ikka tema pilklikku muiet. See pilkudevahetus oli kestnud juba kümme minutit, sellest ajast peale, kui osakonnajuhatajad olid peatoimetaja kabinetti astunud ja ukse kinni tõmmanud. Ta ei teadnud, miks Grantham ukse taha jäeti, ega tahtnudki teada. Siin aga oli tema perenaine.

Tema laual helises telefon, kuid Grantham hüüdis talle: „Ei mingit tülitamist!"

Ta nägu lahvatas silmakilkselt punaseks ja ta avas juba vastulöö-

giks suu, kuid võttis siis vaikselt toru, kuulas hetke ja vastas:

„Mul on äärmiselt kahju, kuid mister Feldmanil on parajasti koosolek." Ta vaatas Granthami poole ja see noogutas talle heakskiitvalt. „Jah, niipea kui ta vabaneb, helistan ma teile tagasi... Nii ruttu kui võimalik." Ta pani toru käest.

„Ma tänan!" hõikas Grantham ja see ajas ta segadusse. Ta tahtnuks Granthamile kähvata midagi mürgist, kuid see „Tänan!" võttis tal relvad käest. Grantham naeratas talle ja see ajas ta veel rohkem marru. Ta polnud Gray Granthami kunagi sallinud. Kuid oli siis „Postis" üldse kuigipalju neid, keda tema sallis? Tuli uudisteosakonna sekretär ning tahtis mr. Feldmani uksest sisse marssida, kuid doberman astus talle teele ette:

„Vabandust, kui praegu ära sinna sisse mine."

„Miks siis?"

„Seal on hetkel koosolek. Jäta oma sodi tema kätte," viipas ta ülemuse sekretäri poole, kes ei kannatanud silmaotsaski, kui tema kohta „tema" öeldi ja veel näpuga näidati. Lõppude lõpuks istus tema oma laua taga juba kakskümmend üks aastat.

Kuid uudisteosakonna sekretär ei lasknud end nii kergesti heidutada.

„Noh, ja mis siis sellest? Mina tean seda, et mister Feldman käskis need paberid täpselt pool kuus oma lauale tuua. Kell on jõhvi-pealt pool kuus, siin ma olen ja siin on paberid."

„Kuule, me hindame sind tõesti väga, aga sisse minna sa praegu ei tohi, said aru? Jäta oma paberid selle armastusväärse daami kätte ja homme tõuseb sulle päike nagu mullu ja muistegi." Grantham sättis ennast ukseavasse ja näis olevat valmis rusikaid käiku laskma, kui vaja.

„Andke siia," sekkus ülemuse sekretär. Uudisteosakonna sekretär lahkus. „Tänan!" hõikas Grantham jälle. „Ma leian, et te käitute üsna jämedalt," sisistas sekretär. „Kuis nii – ma ju ütlesin „tänan"?" tegi Grantham haavunud näo.

„Te olete mats!"

„Ma tänan!"

Uks paiskus äkki lahti ja seest hüüti: „Grantham!"

253

Grantham naeratas sekretärile ja astus kabinetti. Jackson Feldman seisis oma laua taga püsti. Ta lips oli lõdvale lastud ja käised küünarnukkideni üles kääritud. Ka kuuekümne kuue aastaselt polnud ta vöökohal untsigi liigset rasva. Viiekümne kaheksaselt oli ta veel jooksnud kaks maratoni aastas ja nüüdki veel töötas ta viisteist tundi päevas.

Ka Smith Keen seisis püsti, hoides näppude vahel neljaleheküljelist kokkuvõtet Pelikani toimikust ja Darby enda käega kirjutatud seletust. Feldmani ees laual lebas teine koopia. Mõlemad näisid olevat üsna hämmastunud.

„Pange uks kinni," käskis Feldman.

Grantham lükkas ukse kinni ja toetas end lauaservale. Keegi ei lausunud midagi. Feldman hõõrus tugevasti oma silmi ja vaatas siis Keenile otsa.

„Põrutav!" ühmas ta viimaks.

Gray muigas.

„Kas tähendab see seda, et olen teile toonud kõige põrutavama materjali viimase kahekümne aasta jooksul ja oma hüüatusega

„Põrutav!" väljendate te oma suhtumist?"

„Kus Darby Shaw praegu viibib?" küsis Keen.

„Seda ei või ma teile öelda. See tingimus oli kaubas sees."

„Mis kaubas?"

„Ka selle koha pealt pean ma vaikima."

„Millal sa temaga rääkisid?"

„Eile õhtul ja täna hommikul."

‚Ja see jutuajamine toimus New Yorgis?" ei jätnud Keen.

„Mis tähtsust sellel on, k u s see toimus, peaasi, et toimus. Tema rääkis, mina kuulasin. Ja tagasi jõudes vehkisin valmis selle lühikokkuvõtte, mis praegu teie näppude vahel on. Nii et laske kuulda, mida te sellest loost arvate."

Feldman käänas oma vibaliku keha kokku ja vajus sügavale tugitooli. „Kui palju teab sellest värgist siin Valge Maja?"

„Raske öelda. Verheek ütles Darbyle, et koopia tema toimikust anti ka Valgesse Majja, ja vähemalt tollal veel oli FBI asjast huvitatud. Siis aga - pärast seda, kui Valge Maja oli koopia saanud - FBI millegipärast taganes. See on kõik, mida ma tean."

254

„Kui suure summaga Mattiece kolme aasta eest presidenti finantseeris?"

„Miljonitega. Praktiliselt käis see raha läbi lugematute poliitiliste aktsioonide komiteede, mis olid presidendikandidaadi kontrolli all. Mattiece on äärmiselt tark mees. Tema teenistuses on terve armee advokaate ja need on osanud välja nuputada arvukalt peaaegu seaduslikke kanaleid, mille kaudu saab poliitikuid toetada."

Ülemustel võttis mõtlemine aega - laualolev materjal oli nad juhmiks löönud, otsekui oleks plahvatanud pomm. Grantham oli sellega väga rahul ja kõigutas lauaserval jalga nagu paadisillal kükitav jõnglane.

Feldman kogus laualolevad paberid kokku, kinnitas kirjaklambriga ning asus siis neid otsast peale sirvima. Eriti kaua peatus ta silm fotol, millel oli kujutatud presidenti ja Mattiece'i teineteisel kätt surumas. Ta vangutas pead.

„See on hullem kui dünamiit, Gray," lausus Keen. „Ilma kinnitust leidmata me seda avaldada ei või, aga see tähendab tohutut tuhnimist ja puurimist, võib-olla suurimat, mida meil üldse kunagi on teha tulnud. Siin on mängus selle maailma vägevad, poju."

„Kuidas sa kavatseksid seda teha?" huvitus Feldman.

„Mul on mõningaid ideid."

„Mulle meeldiks, kui sa need lagedale laoksid. Pea meeles, et selles asjas võid sa kergesti oma otsa leida."

Grantham kargas püsti ja vajutas käed küünarnukini püksitaskusse.

„Kõigepealt peame välja nuuskima Garcia."

„Meie? Kes need „meie" on?" päris Keen.

„Noh, mina, olgu nii. Mina. Ma pean üles leidma Garcia."

„Kas tüdruk teeb kaasa?" ei jätnud Keen.

„Ma ei saa sellele vastata. See on kaubas sees,"

„Sa pead vastama," sekkus nüüd Feldman. „Mõtle ise, missugusesse olukorda me satume, kui ta sind aidates surma saab! See on ülearune risk. Lao välja, kus ta on ja mida te olete kahekesi välja haudunud."

„Ma ei ütle teile, kus ta on. Darby Shaw.on mu teabeallikas ja neid kaitsen ma oma elu hinnaga ükskõik kelle uudishimu eest. Ei,

255

ta ei tee uurimises kaasa. Ta on teabeallikas, muud midagi. Kas lepite sellega?"

Nad põrnitsesid teda umbusklikult, vahetasid siis pilgu ja viimaks kehitas Keen õlgu.

„On sul mingisugust abi vaja?" küsis Feldman.

„Ei. Darby tahab, et teeksin kõike üksi. Ta on kohutavalt hirmul ja te ei tohi teda selle eest hukka mõista."

„Juba ainult seda kuradima värki lugedes tõusis mul kananahk ihule," ütles Keen.

Feldman vajus seljatoe najale ning tõstis jalad lauale risti. Ta kinganumber oli vähemalt neliteist. Esimest korda terve selle jutuajamise jooksul naeratas ta.

„Jah, sa pead alustama Garciast. Kui sa teda ei leia, võid sa kaevata kuude kaupa ja ei saa ikkagi otsi kokku. Aga enne kui sa Mattiece'i jalgealust uuristama asud, peame sinuga kõik põhjalikult läbi arutama. Mõnikord sa mulle lausa meeldid, Grantham, ja ma ei tahaks, et sa oma nupust ilma jääksid."

„Ma vaatan põhjalikult läbi iga su sõna, mille sa kirja paned. Nõus?" ütles Keen.

‚Ja mulle hakkad sa iga päev käima ette kandmas. Nõus?" täiendas Feldman.

,,No problem."

Keen astus klaasseina juurde ja vaatas all uudistetoas valitsevat märulit. See tekkis seal vähemalt pool tosinat korda iga jumala päev. Õige pööraseks läks aga asi just poole kuue paiku õhtul. Enne poole seitsmest toimetuse nõupidamist pidid uudised valmis treitud olema.

Feldman võis sama pilti jälgida otse oma laua tagant.

„Sinu lugu teeks kindlalt lõpu huvi langusele meie lehe suhtes," ümises ta Grayle otsa vaatamata. „Kaua sa meil oled olnud? Viis aastat? Kuus?"

„Pane seitse täis," soovitas Keen.

„Mul on olnud mitmeid häid artikleid," solvus Grantham.

„Kes selle vastu vaidleb?" tõrjus Feldman ikka veel uudisteruumi vahtides. „Kuid siiamaani oled sa äsanud teise- ja kolmandajärguüste kujude pihta. Viimane õige sakutus oli üsna ammu."

256

„Kuid läbikukkumisi ka ei ole olnud," tuli Keen Granthamile appi.

„Läbikukkumisi on meist igalühel," pomises Gray. „Aga kui selle suure slämmi välja mängin, siis olen võitnud seitsmenda mängu play-off finaalis." Ta suundus ukse poole.

„Vaata, et sa näppe ära ei kõrveta, ja veel rohkem hoia selle eest, et tüdruk kuidagi kõrvetada ei saaks. Said aru?" hõikas Feldman talle järele.

Gray muigas ja sulges ukse enda järel.

Ta oli jõudnud juba peaaegu Thomas Circle'ile, kui märkas siniseid tulesid enda sabas. Politseiauto ei hakanud temast mööduma, vaid püsis ninaga vastu tema põrkerauda. Ta oli unustanud nii kiirusepiirangu kui spidomeetri. See oleks siis nüüd juba kolmas trahv viimase kuuekümne kuu jooksul.

Ta peatas auto oma suure üürimaja esisel väikesel platsil ja hõõrus oma meelekohti. Oli juba täiesti pime ning sinised tuled vilkusid hoiatavalt ta tagasivaatepeeglis.

„Tulge välja," käsutas akna juurde astunud politseinik.

Gray avas ukse ja tegi, mis kästi. Politseinik oli neeger ja naeratas talle laia suuga. See oli Cleve. Ta osutas patrullauto poole. „Kobi sisse."

Nad istusid autosse siniste vilkurite alla ja jäid vahtima Granthami „ Volvot". „Mis asja sa jändad?" urises Gray.

„Meil on omad kvoodid, Grantham. Me peame kinni pidama nii- ja niipalju valgeid ja neile mööda kukalt andma. Päälik nõuab, et me seda teeksime. Valged võmmid kiusavad vaeseid ja süütuid musti, niisiis peavad mustad võmmid kiusama ka süütuid valgeid."

„Ma arvan, et sa paned nüüd mu käed raudu ja kütad taguotsa kuumaks, et mul tempot pisut maha võtta."

„Ainult sel juhul, kui ise palud... Seersant enam sinuga kohtama tulla ei või."

„Lase edasi."

«Ta haistab, et midagi on õhus. Ta on märgand mitmeid kõõrdpilke ja paar asja kõrva taha pand."

„Nagu näiteks?"

„Nagu näiteks seda, et nad räägivad sinust ja püüavad ära arvata, palju sa tead. Seersant kardab, et nad võivad kergesti su telefonisi päält kuulata."

„Tõsi või, Cleve? On siis Seersant sellestki kuulnud?"

„Ta on kuuld, et nad sinust räägivad. Et kudas sa ringi käid ja mingite peelikanide või miskite teiste lindude kohta lolle küsimusi esitad. Sa oled nad ärevile ajand."

„Mida ta nendest pelikanidest veel on kuulnud?"

„Aint seda, et sina pidada neid jahtima. Nad on sääl kõik nupust nikastand ja alatud pääle selle, Gray. Seersant käskis sulle öelda, et vaata ette, kuhu sa astud ja kellega kõneled."

‚Ja me ei või temaga enam kokku saada?"

„Praegast mitte. Ta tahab olla madalam kui rohi. Teated saad sa minu kaudu."

„Klapib seegi. Mul on tema abi hädasti tarvis, aga hoiata teda, et ta peab olema rohkem kui ettevaatlik. See värk on üks väga õrn värk."

„Mis kuradima peelikanid need veel on?"

„Ei või öelda. Aga Seersandile anna edasi, et need võivad talle elu maksma minna."

,,No Seersandile küll mitte. Ta on targem kui kogu too sumpt kokku."

Gray avas ukse ja astus kõnniteel.

„ Aitüma, Cleve!"

Cleve luhtas vilkurid välja.

„Püsin su läheduses. Lähema poole aasta jooksul on mul ainult öised valvekorrad, nii et ma katsun õhtati sul pilku pääl oida."

„Aitüma."

Rupert võttis vaagnalt kaneelisaia, maksis ja asutas end baaripukile seda sööma, aga nii, et sai silmad pidada ka kõnniteed. oli keskööö, täpselt keskööö, ja Georgetownis hakkas elu pikkamisi vaibuma. Mööda M Streeti kihutasid ainult üksikud autod ja harvad jalakäijad kiirustasid pika sammuga kodu poole. Kohvik oli siiski täis, kuigi mitte ülemäära. Rupert rüüpas musta kohvi.

258

Tuttavat nägu märkas ta kohe ja hetke pärast istus tulnukas ta kõrval. See oli teatavas mõttes samasugune hädavares nagu ta isegi ja nad olid kohtunud paar päeva tagasi New Orleansis.

„Kuidas skoor on?" küsis Rupert.

„Me ei suuda teda leida.. Ja see teeb meile muret, sest saime täna halbu uudiseid." Ja edasi?"

„Meieni on jõudnud kuuldused, et pahad poisid on möllama kukkunud ja et see kõige pahem poiss on hakanud iga ettejuhtuvat maha plõksima. Ja raha pole tema jaoks üldse küsimus. On kuulda, et ta on valmis maksma ükskõik mis summat, et ainult seda asja kaelast ära saada. Ta läkitab igale poole hirmsaid tüüpe hirmsate tukkidega. Räägitakse muidugi ka seda, et ta olevat päriselt arust ära läinud, kuid ta on salakaval nagu siug ja raha suudab paljusid rahuriiki saata."

Tapmisejutu peale ei võpatanud Ruperti näos mitte üks lihas.

„Kes tal siis seal nimekirjas on?"

„Plika. Ja ma arvan, et üldse kõik, kes tollest dokumendikesest on haisu ninna saanud."

„Ja mis siis minul peab plaanis olema?"

„Tolgendada siin läheduses ringi. Kohtume homme õhtul samal ajal. Kui plika üles leiame, algab sinu etteaste."

„Kuidas te kavatsete teda leida?"

„Me arvame, et ta plagas New Yorki. Meil on teatavaid vahendeid."

Rupert murdis tükikese oma saia küljest ja pistis suhu.

„Kuhu sina tema asemel end peidaksid?"

Saadik pakkus välja kümmekond kohta, kus oleks julgem, kuid paraku tulid temalegi pähe ainult võõrad maad: Pariis, Rooma, Monte Carlo, kus ta oli kunagi käinud ja kus käisid kõik, kes said. Ta ei osanud nimetada ainsatki ekootilisemat paika, kuhu oleks võinud tõmbuda ja elada seal terve ülejäänud elu.

«Ma ei tea nüüd... Kuhu läheksid sina?"

„New York Citysse. Seal võid elada aastaid ja keegi kurat ei märka sind. Kui keelt oskad ja reegleid täidad, siis on see parim pelgupaik Ameerikas."

259

„Tjah, küllap on sul õigus... Nii et arvad siis, et temagi on seal?"

„Vanduda ei või. Vahel on ta õite terane, siis aga teeb kohe jälle lolle vigu."

Saadik oli tõusnud.

„Homseni siis."

Rupert viipas. No on nüri kuju, vilksas läbi ta pea. Käib mööda kohvikuid ja kõrtse ning kannab käske laiali. Jookseb siis ja padiseb võimalikult värvikalt oma bossile ette, kuidas need käsud vastu võeti...

Ta viskas kohvitopsi prügikasti ja oligi tänaval.

32

Martindale-Hubbeli õiguskorra teatmiku järgi oli advokaadifirmas Brim, Stearns & Kidlow sada üheksakümmend juristi, White & Blazevichi firmas nelisada kaksteist, nii et kokku kuussada kaks, kelle hulgas loodetavasti ka Garcia. Ent kui Mattiece kasutas veel mõne Washingtoni firma teeneid, siis laienes otsingute ring ja nende šansid olid kaduvväikesed.

Nagu arvata võis, ei leidunud White & Blazevichi personali nimekirjas mitte jälgegi kellestki Garciast. Darby otsis mõnda muud hispaaniapärast nime, kui ei märganud niisugustki. Ilmselt oli see üks neist rõhutatult valgetest firmadest, kus osanikeks olid ainult Ivy League'i ülikoolides õppinud siidsokistatud aristokraadid mitmeharaliste nimedega, mis enamasti lõppesid veel järjekorranumbriga. Ka naisi hakkas vähe silma, ja vaid kaks neist kuulusid osanike hulka. Enamik naisi oli siginenud firmasse pärast 1980. aastat. Kui tema, Darby, peaks niikaua elama, et jõuab lõpetada õigusteaduskonna, ei võiks ta unistadagi tööle saada reservaati nimega White & Blazevich.

Grantham oli tal soovitanud silmad pidada hispaania nimesid, sest võtta endale valenimeks hispaanipärane nimi võis pähe tulla vaid hispaania soost inimesele. Garcia on neil nii tavaline nimi, et küllap torkas tollele mehele esimesena pähe. Kuid Darbyl polnud Granthami soovitusest kasu, sest siin hispaanlasi ei teeninud.

Teatmiku andmetel teenindas White & Blazevich vaid tähtsaid

ning pururikkaid kliente nagu pangad, esimese viiesaja hulka kuuluvad firmad ja isikud, naftakompaniid. Klientide nimekirjas oli neli Pelikanide protsessil esinenud kostjat, kuid mr. Mattiece'i nende seas ei olnud. Keemia- ja laevakompaniide kõrval esindas White & Blazevich muide ka Põhja-Korea, Liibüa ja Süüria valitsusi ja Darbyle tundus see nõmeduse tipuna: kui Ameerika advokaadid võisid Ameerika valitsuses kaitsta Ameerika vaenlaste huvisid ja suruda Kongressis läbi neile meelepäraseid otsuseid, siis võisid advokaadid müüa oma oskusi ükskõik kellele ja ükskõik mille kaitseks.

Brim, Stearns ja Kidlow oli üldiselt White & Blazevichi lühendatud väljaanne, kuid ennäe! - selle nimekirjas oli tervelt neli hispaania nime. Darby kirjutas need üles. Kaks meest ja kaks naist. Darbyle torkas pähe, et küllap oli seda firmat juba pigistatud rassi- ja soolise segregatsiooni eest, sest kõik nad oli tööle võetud viimase kümne aasta jooksul. Klientide nimekiri oli aga seal täpselt sama karva: naftakompaniid, kindlustusseltsid, pangad, valitsusasutused. Igav kontingent.

Ta istus Fordhami juriidilise raamatukogu lugemissaali kõige hämaramas nurgas terve tunni. Oli reede hommik, New Yorgis oli kell kümme, New Orleansis alles üheksa, ja selle asemel, et end siin peita, oleks ta pidanud parajasti istuma professor Allecki föde-raalprotsessi koodeksi loengul. Ta polnud kunagi professor Allee -kit eriti sallinud, kuid hetkel tundis ta temast teravat puudust. Tema kõrval istuks Alice Stark, tema taga Ronald D. Petric, üks tema andunud austajatest, kerjaks talt kohtamist ning teeks siivutuid märkusi. Ka temast tundis Darby nüüd puudust. Ta tundis puudust vaiksetest hommikutest Thomase palkonil, kus oli nii mõnus tintmusta kohvi limpsida ning vaadata, kuidas Prantsuse linnaosa pikkamööda rammestuse õlult raputab ja nagu vastutahtmist ellu ärkab. Ta tundis kisendavat puudust Thomase hommikumantli kölniveelõhnast.

Ta tänas raamatukoguhoidjat ning lahkus. Mööda Kuuekümne teist tänavat suundus ta Central Parki poole. Oli imekaunis karge oktoobrihommik säravsinise taeva ja värskendava tuulega. Kena vaheldus New Orleansile, kuid antud asjaoludel ta seda täie rinnaga

261

nautida ei saanud. Ta kandis uut triibulist jakki kurgu alla sõlme seotud siidsalliga. Juuksed olid endiselt tumedad ja veel lühemaks ei kavatsenudki ta neid katkuma hakata. Kramplikult hoidus ta tagasi vaatamast. Ilmselt ei jälitanud teda siin keegi, kuid võtab vist aastaid, enne kui ta jälle suudab ringi kõndida ilma tundeta, et keegi teda seirab.

Puud pargis kandsid kuninglikku kollase-prauni-punasekirjut rüüd ja puistasid pisimagi tuulehinguse puhul seda uhkust möödujate jalgade alla. Ta keeras Central Park West Streetile. Homme kaob ta siit ja veedab paar päeva Washingtonis. Kui ta ka siis peaks veel elus olema, tahtis ta Ameerika tolmu oma jalgadelt raputada, siirduda võib-olla mõnesse Kariibi mere riiki. Seal on tuhandeid laialipillatud saarekesi, millel enamasti kõneldi ka inglise keelt.

Jah, nüüd, kus ta oli nad kannult raputanud, oli õige aeg sellelt maalt kaduda. Ta oli uurinud juba lennukite sõiduplaane. Nassau. Jamaica. Kuskil pidi olema paik, kus ta võis rahus elada.

Kuuendal avenüül leidis ta mingi pirukapoe tagasopist telefoniautomaadi ja valis Gray numbri „Posti" toimetuses.

„See olen mina," sõnas ta summutatud häälega.

„Nonoh. Kartsin juba, et panite Ameerikast plagama."

„Kaalun parajasti seda asja."

„Kas te ei saaks seda vähemalt nädalaks edasi lükata?"

„Võib-olla et saaksingi. Olen homme teie linnas. Mida olete teada saanud?"

„Kogun tükkhaaval vanavara. Sain kätte seitsme löömingust osa võtnud aktsiaseltsi aastaaruannete koopiad."

„See oli kohtuprotsess, mitte lööming. Löömingud toimuvad kõrtsis."

„Millal te mulle küll andeks annate, et ma juriidilisi oskussõnu ei tunne...? Mattiece pole üheski neis osanik ega kuulu ka nende direktorite hulka."

„Midagi veel?"

„Nagu alati - sajad telefonikõned. Raiskasin eile kolm tundi selle peale, et kõik kohtud läbi helistada ja Garcia-nimelise advokaadi järele pärida."

262

õhtute kaudu te teda ei leia, Gray. Tema ei kuulu nende advokaatide hulka, kes esinevad kohtus. Ta kuulub mingisse korporatiivsesse firmasse."

Nähtavasti on teil tekkinud mingi parem idee?"

„Mul on mitu ideed."

‚Noh, siis võtan ma istet ja kuulan need ära."

„Helistan teile, kui kohale jõuan."

„Koju ärge mulle helistage."

„Kas tohib küsida, miks?" päris Darby pärast väikest mõttepausi.

„On olemas pisuke võimalus, et keegi püüab mu telefoni pealt kuulata ja koguni mul sabas jõlkuda. Üks mu parimatest allikatest sulises, et mu säravad suled on kellelegi silma hakanud ja ta tahab neid põhjalikumalt imetleda."

„Muinasjutuline. Ja teie tahate, et hõljuksin kohale ja võtaksin ringmängust osa!"

„Ei hakka meile keegi turja. Kuid ettevaatlikud peame muidugi olema."

Darby pigistas kramplikult toru ja surus hambad kokku.

„Kas tulete mulle ütlema, et pean ettevaatlik olema?! Põiklen juba kümme päeva igasuguste pommide ja püssitorude eest, aga teil jätkub häbematust tulla mulle nina peale kirjutama ettevaatust! Käige õige... teate isegi, kuhu, Grantham. Mina igatahes hoian teist kaugemale."

Ta oli vihast lämbumas ja vaatas tillukeses kohvikus ringi. Kaks meest lähimas lauas vaatasid uudishimulikult tema poole. Ta oli liiga valjud toonid peale võtnud. Ta keeras pilgu seina poole ning tõmbas sügavalt hinge.

Grantham alustas kobamisi:

„Andke andeks, ma..."

„Ah, unustage see. Unustage, ja kõik."

„Kas teiega on kõik korras?" küsis mees pärast pausi.

„Kõige paremas korras. Mitte kunagi pole ma end nii uhkelt tundnud."

„Nii et tulete Washingtoni?"

„Ma ei tea. Siin on mul turvalisem, aga veel turvalisem oleks, kui lennukisse istuksin ja välismaale kaoksin."

263

„Muidugi. Kuid ma sain aru, et teil on tekkinud mõningaid ideid, kuidas Garciat üles leida ja tema kaudu Mattiece päevavalgele tirida. Ma mõtlesin, et tunnete eetilist nördimust ja isiklikku kättemaksuiha, aga see on täiesti loomulik. Mis teiega siis nüüd lahti

on?"

„Teate, mul on tekkinud palav soov tähistada oma kahekümne viiendat sünnipäeva. Ma pole eriti isekas, kuid ka selle vastu poleks mul midagi, kui saaksin pühitseda koguni kolmekümnendat. See oleks üsna kena..."

„Ma saan aru."

„Aga mina ei ole päris kindel, kas te ikka saate aru. Mulle näib, et teid huvitab rohkem Pullitzeri preemia kui minu armetu kaela-kont."

„Uskuge mind, see ei ole tõsi! Palun uskuge, Darby! Ja teiega ei juhtu midagi. Jutustasite mulle oma loo, rääkisite mulle oma elust, seega peate mind usaldama."

„Mõtlen järele."

„See pole vastus."

„Ei, see polegi vastus. Kuid andke mulle mõtlemisaega."

„Olgu..."

Darby pani toru käest, istus lauda ja tellis endale viini kohvi suhkrukringliga. Kohvikuke oli kuidagi märkamatult tungil täis kogunenud ja ümber kõlas jutukatkeid vähemalt pooles tosinas keeles. Põgene, lapsuke, kao sellelt maalt, ütles talle mõistus, võta kohe takso ja kihuta mõnele lennuväljale, osta pilet, lenda Miamisse, sealt edasi kuhugi lõuna poole. Las see Grantham kaevab üksi, soovi talle tema töös edu ja õnne. Ta on alustanud hästi ja leidnud mooduse, kuidas kogu see solk avalikkuse ette tuua. Aga tema, Darby, loeb tema artiklit kusagil rannas lamamistoolis pina colla-da't limpsides ja purilaudureid jälgides.

Ja samal hetkel silmas Darby Jässakat: see vilksatas aknast mööda rühkiva rahva hulgas. Darby suu tõmbus äkki kuivaks ja ta pea hakkas ringi käima. Jässakas aknast sisse ei vaadanud. Ta lihtsalt lonkis mööda ja pealegi üsna hälbinud näoga. Darby puges kähku tihedasti asetatud laudade vahelt läbi ning ei lasknud läbi ukseklaasi Jässakat silmist. See kõndis kergelt ühte jalga liibates Kuuenda

264

avenüü ja Viiekümne kaheksanda tänava nurgale ja jäi rohelist foorituld ootama, mõtles siis aga ümber, põikas Viiekümne kaheksandale ja oleks peaaegu takso alla jäänud, kui tahtis tänavat ületada.

Mingit kindlat sihti tal ei paistnud olevat, hulkus niisama igaks juhuks ringi. Ja liipas ühte jalga.

Croft märkas otsitavat just siis, kui see liftist välja astus. Garciaga oli veel üks teine noor jurist ning kummalgi polnud lausa kohustuslikku diplomaati käes, nii et ilmselt kavatsesid nad kuhugi einetama minna. Croft oli nüüd juba viis päeva nende asjameeste kombeid jälginud ja teadis nende harjumusi.

Hoone asus Pennsylvania Avenuel ning selle korrused kolmandast üheteistkümnendani olid Brim, Stearns & Kidlow käes. Garcia väljus koos oma kolleegiga majast ning vesteldes ja naerdes kõndisid nad mööda avenüüd eemale. Miski näis neile kõvasti nalja tegevat. Croft järgnes neile nii lähedalt kui vähegi võimalikuks pidas. Nad kõndisid edasi viis tänavavahet ja astusid, nagu Croft oletanud oligi, ühte tillukesse kinnisesse taimetoitlaste baari, et seal siis püstijalu einestada, nagu noortel tõusikutel siin kombeks näis olevat.

Croftil tuli kolm korda helistada, enne kui ta Granthami kätte sai. Kell oli mõne minuti pärast kaks, lantšiaeg hakkas läbi saama, nii et kui Grantham soovivat seda selli tabada, siis pidavat ta üldse rohkem selle kuradima telefoni juures istuma. Grantham viskas toru hargile ning tõttas Pennsylvania Avenuele.

Tagasi lonkisid Garcia ja tema sõber hoopis aeglasemalt. Ilm oli imeilus, oli reedene päev, viimane tööpäev enne nädalavahetust ja nad nautisid seda lühikest hingetõmbeaega igasuguste kohtu- ja muude asjade vahel, mis tõid neile sisse kakssada kulli tunnis. Croftil olid tohutud päikeseprilüd ninad ja ta hoidis nüüd hoopis pikemat distatnsi.

Gray ootas vestibüülis üftide juures. Croft sisenes läbi pöörduk-se otse meeste kannul ja näitas talle õige isiku kätte. Grantham tabas märguande ära ning vajutas väljakutsenupule. Just samal silmapilgul, kui lift alla jõudis, olid ka mehed kohal ning astusid

265

Grayga samasse tõstukisse. Croft jäi alla.

Garcia vajutas sekundi murdosa varem kuuenda korruse nupule kui seda jõudis teha Gray. Gray silmitses üle ajaleheserva meeste nägusid. Need rääkisid jalgpallist. Garcia ei võinud olla vanem kui kahekümne seitsmene või äärmisel juhul kahekümne kaheksane. Ta püüdis Garcia hääles tabada tuttavaid intonatsioone, kuid telefon on telefon ning midagi päris veenvat ei suutnud ta tabada. Otse näkku jõllitada ta mehele ei võinud, kuigi selle nägu oli otse ta silmade ees. Mingi kuues meel ütles talle, et ta oli juhusel sabast kinni saanud, ja ta tahtis seda täiel määral ära kasutada. Nägu oli otsekui salaja võetud fotolt maha astunud ning selle kasuks, et tegemist oli õige isikuga, rääkis veel ka fakt, et see töötas nimelt Grim, Stearns & Kidlow juures, mille valitud klientide hulgas oli ka mr. Mattiece. Ta otsustas õnne katsuda, kuid ettevaatlikult. Lõppude lõpuks oli ta ju siiski reporter, kelle ametiks ongi igasuguste küsimuste esitamine.

Kuuendal korrusel astusid mehed, ikka veel „Punanahkade" viimast mängu arutades, liftist välja ning Gray lonkis muretu ilmega nende kannul, nina ajalehes. Vestibüül oli sisustatud kriiskava luksusega: laes rippusid kullatud kandelaabrid ja põrandaid katsid kallid pärsia vaibad, ühel seinal ilutses aga uhkeldavas põimkirjas firma nimi. Mehed peatusid hetkeks valvelaua juures, et kaasa võtta saabunud kirjad ja kõneteatised. Gray astus asjaliku näoga sekretäri ette, kes teda juba kahtlustava pilguga jälgis.

„Kuidas saaksin teid aidata, söör?" küsis sekretär tooniga, mille tagant aimus hoopis teine küsimus: „Mis kurat teie siin kolate?"

Grantham ei lasknud end verest välja lüüa.

„Mul on määratud kokkusaamine Roger Martiniga." Selle nime oli ta leidnud firma telefoniraamatust ning all vestibüühs telefonitsi kindlaks teinud, et see mees oli täna kohal. Hoone juhis oli kirjas, et firma käes olid korrused kolmandast üheteistkümnendani, kuid selles polnud üles loetud kõiki selle sada üheksatkümmet asjameest. Ta oli pidanud läbi helistama kõik need korrused, et jälile jõuda vähemalt ühele nimele igaühel neist. Kuues korrus oli tema märkmikus seostatud Roger Martini nimega.

Ta heitis sekretärile sünge pilgu:

„Rääkisin niikuinii temaga telefoni teel juba kaks tundi..."

266

See pani neiukese pead murdma ning ta ei saanud enne sõna suust, kui Grantham oli juba koridorinurga taha kadunud. Ta jõudis veel märgata, et Garcia astus sisse siit lugedes neljandast uksest paremal.

Nimesilt uksel kuulutas, et kabinetis resideerib mr. David M. Underwood. Gray ei vaevunud koputama, vaid mühises kohe sisse, sest tahtis asjaga kähku ühele poole jõuda ja sama kähku siit kaduda. Mr. Underwood pani parajasti oma pintsakut riidepuule.

„Tere päevast. Mina olen Gray Grantham „Washington Postist". Otsin üht kuju, kelle nimi on Garcia."

Underwood tardus paigale ja vahtis talle hämmeldunult otsa.

„Kust te siia saite?" küsis ta viimaks.

Äkki tundus see hääl Grayle kuidagi tuttavana.

„Kuidas? Eks ikka tipa-tapa. Te olete ju Garcia?"

Underwood osutas lauaserval seisvale kuldtähtedega sildile, millel seisis selgesti: David M. Underwood.

„Siin korrusel pole ühtki Garcia-nimehst. Ja minu teada ei tööta meie firmas niisugust üldse."

Gray naeratas kavalalt. Underwood oli hirmul... või ärritunud.

„Kuidas käib teie tütre käsi?" päris Grantham.

Underwood mli laua tagant välja ja vahtis talle nördinult otsa.

„Kumma tütre käsi?"

Siin midagi ei klappinud: Garcia oli olnud hirmus mures oma väikese tütre pärast ja kui tal oleks olnud veel teinegi, siis oleks ta seda kindaisu maininud.

„Noorema tütre käsi muidugi. Ja teie naise käsi?"

Nüüd oli Underwood temast parajal löögikaugusel ja nihkus veel lähemale. Oli näha, et s e e mees ei peljanud ka oma rusikaid käiku lasta.

„Mul ei ole naist. Olen lahutatud." Ta tõsti oma käe ja Grantham mõtles juba, et kohe maandub see tema põsesarnal, kuid Underwood tahtis talle ainult näidata, et ta sõnnes puudub abielusõrmus. Ei naist ega sõrmust. Aga Garcia jumaldas oma naist, järelikult oleks pidanud kandma ka sõrmust. Oli aeg otsad ära anda.

«Mida teil vaja on?" nõudis Underwood.

267

„Mõtlesin, et Garcia töötab sellel korrusel," pomises Gray taganedes.

„On see teie Garcia jurist? Teie sõber?"

„Jah."

Underwood oli pisut rahunenud.

„Siin firmas teda ei tööta. Meil on küll Perez ja Hernandez, võib-olla mõni veel. Kuid Garciat mina ei tea."

„Noh, teil on ka päris pirakas firma," sõnas Grantham juba ukselt. „Andke andeks, et tülitasin."

Underwood tuli talle järele.

„Kuulge, mister Grantham, meie pole harjunud, et igasugused reporterid siin ringi huiguksid. Ma kutsun turvamehed, võib-olla oskavad need teid aidata."

„Vaevalt, et seda vaja on. Ma tänan." Ta kargas koridori ja oligi läinud.

Liftis manas ta ennast viimaste sõnadega. Peale tema polnud siin kedagi ja võis endale lubada luksust valjusti vanduda. Siis võttis ta Crofti käsile ning vandus teda, kuni lift alla jõudis. Croft seisis telefonikabiinide ees. Rahune nüüd maha! andis Grantham endale korralduse.

Nad väljusid majast koos.

„Ei läinud pihta," lausus Gray.

„Kas rääkisid temaga?"

„Või veel. Vale mees!"

„Kurat! Ma panen pea pandiks, et see oli just tema - see mees fotolt. Ei olnud või?"

„Ei. Pihtas, aga mitte põhjas. Jätka."

„Kuule, Grantham, ma olen sellest tüdinud ja..."

„Sulle makstakse korralikult, on ju nii? Jätka kas või ainult nädal aega veel. Tehtud? Siis vaatan ma sinu jaoks midagi huvitavamat."

Croft jäi seisma ning vaatas Granthamile järele.

„Veel üks nädal ja ma olen omadega täitsa läbi!" hüüdis ta, kuid Grantham lõi ainult käega.

Murelikult otsis ta taskust võtme ning avas keelatud kohta pargitud „Volvo" ukse, et tagasi „Posti" toimetusse kihutada. Kogemustest hoolimata oli ta teinud tobeda vea. Igapäevases aruandes

268

Jackson Feldmanile ja Smith Keenile pidi ta selle seiga mainimata jätma.

Toimetusse jõudes hõikas talle kolleeg, et Feldman ajavat teda taga, ja ta marssis kiiruga ülemuse kontorisse. Ta naeratas otsekui hüppeks valmistuvale sekretärile magusasti. Feldmani kabinetis olid peale peremehe veel Keen ja vastutav toimetaja Howard Krauthammer. Keen sulges hoolega ukse ja ulatas talle mingi ajalehe.

"Oled sa seda näinud?"

Ajaleht oli New Orleansi „The Times-Picayune" ja selle esiküljel oli ära trükitud pikk artikkel Verheeki ning Callahani surmast koos tohutute fotodega. Grantham lasi silmadel kiiresti üle ridade libiseda ning teised jälgisid ta näoilmet. Artikkel rääkis nende lähedasest sõprusest ja mõlema kummalisest surmast ühe nädala jooksul. Mainiti ka Darby Shaw'd, kes olevat täpselt samal ajal jäljetult kaduma läinud. Kuid Darby toimikust mitte sõnagi.

„Kardan, et kassid on kotist välja lastud," sõnas Feldman.

„See kõik on tagajärg, mitte põhjus," kostis Gray. „Niisuguse loo oleksime võinud avaldada juba kolm päeva tagasi."

„Miks me siis seda ei teinud?" küsis Krauthammer teravalt.

„Sest siin ei ole midagi. On kaks laipa, tüdruku nimi, on tuhandeid küsimusi, aga mitte ainsatki vastust. Nad leidsid võmmi, kes soostus suud paotama, kuid seegi ei teadnud midagi peale selle, mis pinnal ujub."

„Kuid nad kaevavad, Gray," märkis Keen.

„Kas tahad, et ma selle neil ära keelaksin?"

„Selle loo korjas üles „Times"," urises Feldman. „Ja pühapäevases lehes lubavad nad esitada täiendavaid andmeid. Palju nad sinu arvates teda võivad?"

„Miks sa seda minult küsid? Võimalik, et nad on kuskilt toimiku koopia kätte saanud, kuigi ma seda hästi ei usu. Ent tüdrukuga nad rääkida pole saanud. Tüdruk on meie oma ja kogu muusika."

«Loodame, loodame," ümises Krauthammer.

Feldman hõõrus silmi ja jäi siis lakke vahtima.

«Lähtume eeldusest, et nad on kätte saanud toimiku koopia ja et öad teavad, kes selle kirjutas. Kuid see kirjutaja on kadunud. Toimikus

269

sialduvaid andmeid nad seega kontrollida ei saa, aga nad võivad selle sisust ühtteist julgelt avaldada, jättes muidugi Mattiece'i täiesti kõrvale. Oletame, et nad teavad sedagi, et just professor Callahan tõi toimiku oma hea sõbra Verheeki kätte. Aga nüüd on mõlemad surnud ja tüdruk jooksus. Sellest saab kuradima hea lugu, kas sa ei leia, Gray?"

„Vägev lugu!" kinnitas ka Krauthammer.

„Kõik see on prügi sellega võrreldes, mis tulemas on," ütles Grantham. „Ma ei taha seda käiku lasta, kuna see on ainult jäämäe veepealne osa ja võib kogu pressi tähelepanu endale tõmmata. Milleks on meile vaja, et kõik Ameerika reporterid kokku jooksevad ja jälgi ajades oma otsmikud vastastikku siniseks taovad?"

„Aga mina ütlen, et me peame loo avaldama," käratas Krauthammer. „Kui me seda ei tee, lööb „Times" meie ässad trumpidega üle."

„Me ei saa seda praegu avaldada," tõrjus Grantham sama teravalt

„Ei tea miks?" küsis Krauthammer.

„Seks, et mina seda kirjutama ei hakka. Ja kui kirjutab keegi teine, siis oleme tüdrukust ilma. Väga lihtne. Just praegu kaalub ta küsimust, kas mitte hüpata lennukisse ja kaduda kõige nelja muie poole. Üksainus väärsamm meie poolt ja ta on läinud."

„Kuid ta on ju juba rääkinud, mis tal rääkida on," vaidles Keen.

„Ma andsin talle oma sõna, said aru? Ma ei pane kirja ainsatki lauset enne, kui kõik killud on koos ja me võime Mattiece'i nime lagedale tuua. Kuidas te siin nii lihtsat asja ei mõista?"

„Sa tahad ta lõpuni ära kasutada, eks ole?"

„Tema on mu teabeallikas. Kuid teda pole praegu linnas."

„Kui „Times'il" on toimiku koopia, sus on ka Mattiece'i nimi neile teada," lausus Feldman. „Ja kui nad teavad Mattiece'ist, hakkavad nad kaevama nagu hullud, et kõike kontrollida. Mis siis, kui nad meist ette jõuavad?"

See oletus pani Krauthammeri tigedalt lõrisema:

„Kükitame siin oma ässade otsas ja kaotame niiviisi suurima sensatsiooni, mis meile viimase kahekümne aasta jooksul on pihku puutunud. Mina jään oma nõudmise juurde: me avaldame selle loo

270

nüüd kohe. Kõik, mida teame. Kuigi see on ainult jäämäe veepealne osa, nagu seletab Gray, läheb see just käesoleval hetkel nagu soe sai."

JEi," tõrkus Grantham. „Ma ei kirjuta ridagi, kuni pole põhjani välja jõudnud."

,Kui palju aega sul vaja läheks?" küsis Feldman. „Vähemalt nädal... arvata võib."

jvleil ei ole sulle seda nädalat anda," väitis Krauthammer. Gray oli meeleheitel.

„Kuulge, ma võin välja uurida, palju see „Times" teab. Andke mulle selleks nelikümmend kaheksa tundi."

„Nad kavatsevad midagi lagedale tuua juba homme või pühapäeval," venitas Feldman.

„No ja las toovad! Võin mürki võtte, et see on ikka seesama joga, ainult võib-olla täiendatud oletatava mõrtsuka pildiga. Teie, poisid, esitate liiga julgeid oletusi, nagu näiteks see, et nad on kätte saanud toimiku koopia. Samal ajal pole isegi toimiku autoril endal sellest koopiat. Ja ka meie ei saa kuskilt seda kätte. Ootame ära, loeme nende pahna läbi, ja tuleme siis omaga välja..."

Kõrged toimetajad vahetasid pilke. Krauthammer oli pettunud, Keen ärevil. Kuid boss oli Feldman ja tema lausus:

„Hüva. Kui nad hommikuses väljaandes mõne pommi panevad, siis koguneme lõuna ajal siia ja arutame asjad uuesti läbi."

‚Just nii!" raporteeris Grantham ja ruttas ukse poole.

„Liiguta rutem oma ajusid, Grantham," ütles Feldman. „Kaua me neid materjale kalevi all hoida ei saa."

Kuid Grantham oli juba läinud.

33

Oli tipptund ja isegi see tõldauto liikus suurel ringteel edasi ainult jardhaaval. Oli juba hämar ning Matthew Barr luges dokumenti laes oleva eritule valgusel. Coal imes purgist kõrrega per-ner'i ning vahtis vastutulevaid autosid. Pelikani toimik oli tal sõna-sõnalt peas ja ta oleks võinud seda Barrile tsiteerida, kuid ta tahtis näha tema reageerimist, kui ta kõike ise must-valgel loeb.

Barri näol ei liikunud ükski lihas ja alles viimasele lehele kleebitud fotot nähes vangutas ta pead. Siis pani ta kiirköitja enda kõrvale istmele ning vajus mõttesse.

„Väga sant lugu," pomises ta viimaks.

Coal ainult ühmatas.

„Palju siin tõtt on?" küsis Barr.

„Seda tahaksin ka mina teada."

„Millal sa seda esimest korda nägid?"

„Möödunud nädala teisipäeval - tuli koos päevaraportiga FBI’st."

„Mida üües president?"

„Röömu see talle ei teinud, kuid eriliseks muretsemiseks ei olnud ka põhjust Pidasime seda järjekordseks pimesi lastud pauguks. Rääkisime Voylesiga ja Voyles nõustus seda kalevi alla torkama. Nüüd ma tema sõnapidamises aga enam veendunud ei ole."

„Kas president palus isiklikult Voylesil seda lugu maha matta?" küsis Barr iga sõna rõhutades.

„Jah."

„Sarnaneb kangesti katsega kuidagi mõjutada õiguskaitseasutusi - muidugi tingimusel, et siin leidub ka terake tõtt."

„Aga mis siis, kui see ongi tõsi?"

„Siis tekib presidendil väga tõsiseid probleeme. Olen ise karistuse kohtuvõimude töö takistamise eest kraesse saanud, nii et ma tean, mida see tähendab. See seadusepügal on üsna laialivalguvalt sõnastatud ning vägagi lihtsalt tõestatav. On ka sinu käsi siin sees?"

„Mis sina arvad?"

„Siis ootavad sindki valusad matsud."

Edasi sõitsid nad vaikides, vahtides teine teiselt poolt autoaknast välja. Coal oli ka varem püüdnud seda lugu käsitleda kohtuvõimude takistamise seisukohast, kuid talle

oli tähtis kuulda ka Barri arvamust. Mingit kriminaalkaristust ta muidugi ei kartnud - noh, oli jah presidendil paarilauseline jutt Voylesiga, milles ta palus FBI direktorit parem tegelda tõsisemate asjadega, ja mis siis? Mingi paragrahvi alla see arvatavasti ei mahtunud. Kuid Coalile tegi peavalu

272

just presidendi tagasivalimise küsimus. Skandaal sellise vabariiklaste toetajaga nagu Mattiece, kes oli selleks välja jaganud tohutuid summasid, võis anda neile surmahoobi. Juba see mõtegi, et mees kes oli üks presidendi tulisemaid pooldajaid, oli ladunud välja miljoneid selleks, et ära koristada kahte Ülemkohtu kohtunikku kes võisid mingi tõenäosusega tema huvide vastaselt hääletada, tegi Coali haigeks. See mees taotles, et president nimetaks hukkunute asemele tükk maad paindlikumad sellid, et tema saaks siis südamerahuga maa seest endale varandusi välja pumbata! Demokraadid paneksid kahjurõõmust hõiskama. Iga viimane kui Kongressi komiteekene ja alamkomiteekene peaks oma kohuseks seda lugu uurida, iga sopaleht nämmutaks seda aasta läbi. Kohtu-ministeerium oleks sunnitud väga põhjaliku juurdluse korraldama, Coal aga süü enda peale võtma ning erru minema. Või mida põrgut - nad kõik peaksid Valgest Majast välja kolima, president võib-olla välja arvatud. Kohutav nägemus!

„Peame ise välja uurima, palju siin tõtt on, ja kiiresti," sõnas Coal pead pööramata.

„Kui juba inimesi ära koristatakse, siis on siin tõde rohkem kui natuke. Või on sul mõni parem seletus Callahani ja Verheeld surma kohta?"

Teist seletust Coalil polnud ega saanudki olla.

„Ma tahaksin, et sina teeksid ühe asja ära," pomises ta.

„Otsiksin tüdruku üles?"

„Oh ei. See on kas juba surnud või väga sügavale kuhugi pakku pugenud. Ma tahaksin, et räägiksid Mattiece*iga." «Kardan, et ta on kollases nimekirjas..."

„Küll sa ta üles leiad. Peame looma sidekanali, millest presidendil aimugi ei oleks. Peame esimesena teada saama, mis siin on tõsi ja mis mitte."

„Kas sina siis arvad, et Victor võtab mind oma usaldusmeheks ja patrab mulle kõik oma saladused välja?"

„Jaa. Lõppkokkuvõttes. Sa pole ju mingi kohtu-uurija, saad aru? Kujutlegem, et kõik see on tõsi ja mees kardab, et iga hetk võidakse teda paljastada. Ta on meeleheitest hullumas ja tapab ühe inimese

273

teise järel. Ja siis tuled veel sina ja ütled talle, et kuidagi on asi ajakirjandusse jõudnud ja et ilmselt on tema lõpp väga lähedal. Ütled, et kui ta silmapiirilt kaduda tahab, siis on praegu viimane aeg. Taipad? Tuled ju tema juurde otse Washingtonist, presidendile väga lähedaste ringkondade või koguni presidendi enda ülesandel, las mõistatab. Ta kuulab igal juhul su ära."

„Tore on. Kuid mis abi meil sellestki oleks, kui ta meile tunnistab, et kõik on tõsi. Mis see meile annaks?"

„Mul on mõningaid ideid, kõik kahju hkvideerimise võimalikkuse suhtes. Esimese asjana laseme kaks loodusearmastajat kohtu ette jutlustama - ma mõtlen paari niisugust metsiku pilguga radikaali, kes vabal ajal käivad linnukesi vahtimas. Sellega näitame, et eks meiegi ole tublid keskkonnakaitsjad. See teeb Mattiece'ile ning tema õliväljadele lootusetu lõpu ja nõnda edasi. Niisuguse tsirkuse saame korraldada väga lühikese ajaga. Samal ajal kutsub president välja Voylesi ja peaprokuröri ja kohmministri ning annab neile range käsu Mattiece'i kuritegusid põhjalikult uurida.

Põetame koopia Pelikani toimikust iga reporterikese lauale selles sitases riigis. Ise aga poeme punkrisse ja ootame tormi vaibumist."

Barr naeratas talle tunnustavalt.

Coal aga jätkas:

„See pole muidugi ilus, kuid igal juhul parem kui istuda käed rüpes ja loota, et kogu see kirjatükk on haige aju välja hautud."

„Kuidas te seda fotot ära seletada kavatsete?"

„Mitte kuidagi. Kõva pahandust see muidugi teeb, kuid lõpuks on sellest siiski seitse aastat möödas, kui neid pildistati. Tol ajal oli Mattiece meie teada veel korralik kodanik, mitte selline poolhull petis kui praegu."

„Ta on täishull."

„Seda ta on. Kuid ta on ka nagu nurka aetud kiskja metsloom. Sa pead teda veenma käterätikut ringi viskama ja silmapiirilt igaveseks kaduma. Nü päästab ta vähemalt oma pea. Ma usun, et ta võtab sind kuulda. Ja ka seda usun ma, et tema kaudu jõuame selgusele, kes veel sellesse segatud on."

„Kust me peaksime teda otsima hakkama?"

„Üks minu meestest on niidiotsa pihku saanud. Lasen veel

274

mõningad sidemed käiku, nii et pühapäeva õhtul ole väljasõiduks valmis."

Barr naeratas. Mattiece'iga kohtumine tõotas tulla põnev. Auto jäi järjekordselt ummikusse. Coal asus jällegi vett imema, jvlis sest Granthamist ka kuulda on?"

„Ei midagi huvitavat. Kuulame pealt tema telefone ega lase ka tänaval teda silmist. Ta on rääkinud oma ema ja paari sõbraga, kuid midagi asjalikku nendest juttudest välja ei tilkunud. Ilmselt on tal palju tööd - istub päevad läbi toimetuses. Kolmapäeval sõitis linnast ära ja mli tagasi neljapäeval." „Kus ta käis?"

„New Yorgis. Ilmselt mingile oma artiklile materjali hankimas."

Cleve pidi ootama Rhode Islandi ja Kuuenda avenüü nurgal täpselt kell kümme õhtul, kuid teda ei olnud seal. Gray omaltpoolt pidi kihutama mööda Rhode Island Streeti nagu oleks tal tuli takus, et Cleve saaks talle sireenide unnates järele põrutada , nagu ajaks taga liikluseeskirjade rikkujat. Seda ta tegigi ning kihutas üle ristmiku vähemalt viiekümnemiilise kiirusega, lootes näha siniseid tulesid. Kuid neid ei olnud. Grantham pööras tagasi ja tuiskas veerand tunni pärast uuesti üle ristmiku. Seal ta oh! Ta nägi siniseid vilkureid ning pööras kõnnitee äärde.

See polnudki Cleve. See oli üks valge võmm ja see oli vihane kui kurat. Ta rabas Grayl juhiloa peost, puuris seda eest ja tagant ning küsis, kas ta purjus pole. Ei, söör, oli Gray vastus. Võmm kirjutas kviitungi välja ning ulatas selle uhke liigutusega Grayle, kes jäi rooh taha istuma ja kviitungit uurima, kuni kuulis pagasiruumi juurest vaikset sõnelust.

Kohale oli jõudnud veel üks võmm ja see oli Cleve. Ta palus valgel võmmil kviitung unustada, kuid see vastas, et kviitung olevat juba välja kirjutatud, pealegi kihutanud see idioot üle ristmiku vähemalt kuuekümne viiega. See idioot olevat tema sõber, vaidles Cleve. Siis õpeta parem talle, kuidas autot juhtida, enne kui ta kellegi surnuks ajab, kähvas teine võmm, istus oma masinasse ja pani siniste tulede vilkudes minema. Cleve mühatas ja kummardas akna juurde.

275

„Anna andeks, et nii läks," irvitas ta.

„Kõik sinu süü!"

Järgmine kord ära n i i kiiresti kihuta."

Grantham torkas kviitungi armatuurlaua sahtlisse. «Räägime kähku. Seersandi jutu järgi tuli välja, et läänetiiva poistel on minu nimi hammaste vahel. Nii?"

„Nii."

„Hüva. Aga nüüd on mul vaja teada, kas seal ei räägita ka mõnest teisest reporterist, näiteks „New York Timesi" omast. Ma tahan teada, kas nad kahtlustavad, et veel keegi on sellesse oma nina toppinud."

Ja see on kõik?"

„Kõik. Kuid sellega on väga kiire."

„Ära kihuta!" käratas Cleve valju häälega ja jalutas oma patrullauto juurde.

Darby maksis hotellitoa eest seitse päeva ette, osalt sellepärast, et tahtis jõuda natukenegi tuttavamasse tuppa, kui tal tuleb Washingtonist kiiresti sääred teha, osalt sellepärast, et ei raatsinud omandatud riideid jälle minema visata. Ainult üheks päevaks riideid soetada pidas ta arutuks pillamiseks. Muidugi polnud need, mis ta oli ostnud, eriti hinnalised - tavalised tudengi safari-stiitis ürbid -, kuid New Yorgis maksid need tunduvalt rohkem ning ta tahtis need alles jätta. Muidugi poleks ta mingite kaltsude pärast tohtinud riskida, kuid talle meeldisid need, nagu meeldis ka ta tuba ja üldse New York.

Kuid oli aeg hakata uuesti ringi liikuma ja ta asus teele kerge pagasiga, visates „St. Moritzi" ette telütud taksosse ainult väikese purjeriidest koti. Kell oli peaaegu üksteist reede õhtul, seetõttu kolas Central Parkis hulgaliselt rahvast. Otse üle tänava hotelli vastas ootas kundesid terve rodu hobukaarikuid, et viia soovijad lühieks-kursioonile parki.

Taksol kulus kümme minutit, et jõuda Seitsmekümne teise ja Broadway nurgale, mis oli muidugi hoopis teises suunas kui tal vaja minna oli, kuid ta tahtis enda jälitamise võimalikult raskeks teha. Ta väljus, kõndis umbes kolmkümmend sammu edasi ja su-

keldus metroosse. Ta oli põhjalikult uurinud linnajuhte ning lootis, et teekond sujub hõlpsasti. Kuid metroo ei äratanud temas mingit vaimustust, sest ta polnud seda kunagi kasutanud, see-eest jubedaid jutte oli ta kuulnud küllaga. Kuid temal oli ju tegemist ainult Broadway liiniga, kõige enamkasutatavama tiiniga Manhattanil, seega vast ka kõige turvaüsemaga. Pealegi polnud maapinnal tema asjad just kõige roosiüsemad, nii et mis see metroogi sai hullem olla.

Ta puges pisut vindise, kuid hästiriietatud noortekamba külje alla ning jäi ootama oma rongi. See tuli umbes kolme minuti pärast ja oli üsnagi tühi. Ta võttis istet keskmise ukse juures. Vahi maha ja hoia kotisangast kõvasti kinni, sisendas ta endale. Seda ta tegigi, kuid piilus aeg-ajalt siiski päikeseprillide tagant enda ümber seisvaid inimesi. Tal oli õnne: näha polnud ühtki punkarit ega pussi-kangelase näoga hullu. Ka mitte seksmaniakki ega perverti polnud silmapiiril. Kuid uustulnukale oli see siiski kõva närvideproov.

Vindine kamp väljus Times Square'il ja tema tegi sama järgmises peatuses. Penn Stationi polnud tal kunagi juhust olnud sisse astuda, kuid tal ei olnud mahti siinseid vaatamisväärsusi uurima hakata. Võib-olla kunagi tuleb ta New Yorki tagasi - siis, kui siin ei luura enam Jässakad ja Kiibakad ja teab kes veel - ja naudib tõsiselt selle suurlinna elu. Praegu igatahes mitte.

Vähem kui viie minutiga leidis ta oma rongi: see oli just pealeistumiseks ette antud. Jälle istus ta vagunis ja jälgis iga reisija näoilmet. Tuttavaid ta ei silmanud. Ei, ei - armas Jumal, tee, et see õige oleks! - nii keeruüsel marsruudil ei saanud keegi teda jäütada. Jälle oli ta korranud oma viga krediitkaardiga, ostes sellega O'Hare'i neli

piletit American Express'ile, ning jälle olid nad kuidagi teada saanud, et ta viibib New Yorgis. Ta oli küll kindel, et Jässakas polnud teda näinud, kuid see oli kohal, luusis Unnas ringi, ja muidugi olid ka ta sõbrukesed siin. Ja neid võis olla kakskümmend või kolmkümmend. Mitte hetkekski ei tohtinud ta end lõdvale lasta ja valvsust kaotada.

Rong väljus kuus minutit sõiduplaanis märgitust hiljem ning oli Pooltühi. Darby tõmbas kotist mingi taskuformaadis sopaka ja teeskles lugemist.

Viieteistkümne minuti pärast peatus ekspress Newarkis ja Darby läks maha. Ja täna oli tal tõesti õnne: jaama ees ootas terve rodu taksosid. Kümne minuti pärast oli ta juba lennuväljal.

34

Oh selge ja karge laupäevahommik. Kuninganna viibis Floridas, kus lootis rikastest valimiskampaaniaks raha välja kloppida, ning seepärast oli president kavatsenud täna kauem magada, pärast aga golfi mängida. Ent nüüd oli kell alles seitse, tema istus täies mundris oma laua taga ja kuulas Fletcher Coah vihjeid, et ta peaks tegema seda ja teist. Coal oli mures, sest hilja õhtul oli ta vestelnud kohtuminister Richard Hortoniga.

Ja kohe oli Horton ka ise kohal. Nad surusid üksteisel kätt ning Horton võttis istet presidendi vastas. Coal aga jäi laua kõrvale seisma ja president tajus äkki, kui väga tema lähima abi säherdune komme teda ärritas.

Horton rääkis tuimalt, kuid täiesti avameelselt. Teda nüriks või pikaldaseks nimetada olnuks täiesti ülekohtune - ta lihtsalt mõtles enne hoolega järele, enne kui tegutsema asus. Iga sõna arutas ta mõttes enne läbi ja ütles alles siis välja. Ta oli presidendile püritult ustav ning tema otsustustele võis alati loota.

„Oleme tõsiselt arutanud Rosenbergi ja Jenseni mõrva asjaolude kuulamist suure žürii ees," ütles ta süngelt. „Ja New Orleansis toimunu valguses arvame me, et see tuleb kokku kutsuda viivitamatult."

„Juurdlust toimetab FBI," ühmas president. „Nad panid sellega tegelema kolmsada meest. Milleks siis meil sinna oma nina toppida?"

„Kas nad uurivad ka Pelikani toimiku järeldusi?" küsis Horton, kuigi vastust teadis ta juba ette. Ta teadis, et Voyles oli paisanud New Orleansi sadu agente ja viibis hetkel ka ise seal. Ta teadis, et läbi oli küsitletud sadu inimesi, kokku kuhjatud terved mäed mitte kellelegi vajalikke tunnistusi. Ta teadis ka seda, et president oli Voylesil palunud see asi rahule jätta, ja et Voyles ei rääkinud presidendile kaugeltki kõike, mida ta tegi.

Mitte kunagi polnud Horton maininud presidendi ees Pelikani toimikut, ja asjaolu, et ta seda nüüd tegi või et ta sellest üldse teadis, oli väga halb märk Kerkis üles küsimus, kui paljud sellest veel teada võisid. Võib-olla tuhanded?

„FBI töötab kõigi versioonide kallal," sõnas Coal. „Nad tõid selle toimiku koopia meile kahe nädala eest ja me usume, et ka seda võtavad nad nagu ühte tööhüpoteesi."

Just niisugust vastust ohgi Horton Coalilt oodanud.

„On lausa hädavajalik, et valitsus asuks ise viivitamatult selle asjaga tegelema." Ta rääkis niisuguse tooniga, nagu teaks ta, et iga tema sõna lindistatakse, ja ka see ärritas presidenti.

„Milleks veel seda?" küsis president tüdinult.

„Mis siis, kui just see toimik ongi kurjategijate tähelepanu peamine objekt? Kui me midagi ette ei võta ja tõde viimaks siiski päevavalgele tuleb, on kahju korvamatu."

„Kas tõesti usute - ja usute siiralt -, et selles võib olla mingi osa tõtt?" esitas president uue küsimuse.

„Selles on midagi äärmiselt kahtlast. Kaks meest, kelle silmade alla see toimik kõigepealt sattus, on nüüd surnud, isik, kes selle kirja pani, jäljetult kadunud. Ja toimikus toodud oletused on täiesti loogilised, kui eeldada, et keegi tõesti tahtis mõnest teatava mõttelaadiga Ülemkohtu liikmest lahti saada. Teisi tõenäolisi süüdlasi pole silmapiirile kerkinud. Niipalju, kui mina kuulnud olen, tammub FBI paigal. Ei, toimikus sisalduv tuleb valitsuses terase tähelepanu alla võtta."

Hortoni ametkonnast tilkus informatsiooni välja veel rohkem kui Valgest Majast endast ja Coalil käisid külmavärinad üle selja paljast mõttest, et see pajats sün kutsub kokku suure žürii ja hakkab tunnistajaid üle kuulama. Horton ise oli täiesti aus mees, kuid talle alluvas ministeeriumis oli lobisejaid ülearugi.

„Kas te ei arva, et see oleks antud hetkel siiski pisut enneaegne?" küsis ta.

„Mina seda küll ei arva."

„Kas tänaseid hommikulehti olete näinud?"

Horton oli lasknud silmad üle „Posti" esikülje käia ning sirvinud spordiosa. Oli ju laupäev, pagan võtaks! Ta oli kuulnud, et Coal

luges igal hommikul enne koitu hoolega läbi vähemalt kaheksa päevalehte, sellepärast ei meeldinud küsimus talle põrmugi. «Sirvisin mõnda," vastas ta.

«Mina vaatasin neid läbi mitu," sõnas Coal tagasihoidlikult. „Ja mitte ühestki neist ei leidnud ma ainsat sõna nondest kahest tapetud juristist või tüdrukust või Mattiece'ist või Pelikani toimikust. Kui alustate nüüd kohe selles asjas ametlikku juurdlust, ei kao see ühegi ajalehe esiküljelt paljude kuude jooksul."

„Kas usute siis, et see kõik vaibub iseenesest?" küsis Horton nüüd otsesõnu.

«Vägagi võimalik. Meil on tõsiseid põhjusi seda uskuda."

«Kardan, et olete liiga optimistlik, mister Coal. Liiatigi pole meil kombeks istuda, jalad laual, ja oodata, kuni ajakirjandus uurimistöö meie eest ära teeb."

Selle avalduse peale oleks Coal peaaegu valjusti naerma puhkenud. Ta vaatas muiates presidendile otsa, vihjates ühtaegu silmadega Hortoni poole. Selle nägu muutus pikkamisi tulipunaseks.

«Mida me kaotaksime, kui selle nädalaks edasi lükkaksime?" sekkus nüüd president.

«Mitte midagi," vastas Coal.

Sellega oli nädalane viivitus otsustatud ja Horton teadis, et igasugune pealekäimine oleks asjatu. Seda oligi ta arvanud.

«Nädalaga võivad asjad juhitavuse kaotada," ütles ta, kuid üsnagi kõhklevalt.

«Jah, oodake nädalapäevad," otsustas ka president. Järgmisel reedel tuleme jälle kokku ja arutame, mida peaksime edasi tegema. Ma ei ütle ei, Richard, kuid oodake sellega üks nädal."

Horton kehitas õlgu. Sedagi oli rohkem, kui ta loota oli julgenud. Nüüd oli vähemalt tema tagala kindlustatud. Ta läheb nüüd otseteed oma kabinetti ja dikteerib sekretärile pika lugulaulu sellest nõupidamisest. Siis ei ole hiljem mitte kellelgi õigust hakata tema pead nõudma.

Coal astus tema juurde ja ulatas talle mingi paberilehe.

«Mis see on?"

«Ainult mõned nimed. Kas tunnete neid?"

See oli «linnusõprade" nimekiri. Need neli kohtunikku olid küll

280
liiga liberaalsete vaadetega, et presidendile ja Coalile meeltmööda olla, kuid erakorraliste abinõude plaan nägigi ette just kõige radikaalsemaid keskkonnakaitsjaid.
Horton luges nimekirja silmi pilgutades mitu korda läbi.
«Kas nalja teete või?"
«Kontrollige hoolega nende meeste tagapõhja," käskis president. «Need poisid on kõik pöörased liberaalid," pomises Horton. «Jah, nad kummardavad päikest ja kuud, puid ja põõsaid, loomi ja linde," kiitis Coal abivalmilt takka. Horton tabas tagamõtte ära ja naeratas. «Mõistan. Pelikanide sõbrad."
«Pelikanid on peaaegu välja surnud, teate," lisas president. Coal sammus juba ukse poole.
«Oleksid võinud siis maa pealt kaduda nii kümme aastat tagasi..."
Kella üheksaks jõudis Gray toimetusse, kuid kella kümneks polnud Darby veel helistanud. Gray vaatas „Times'i" hoolega läbi ega leidnud sealt midagi. Vaatas New Orleansi lehte. Mitte midagi. Nad olid välja ladunud kõik, mida teadsid. Callahan, Verheek, Darby, tuhat küsimust, kuid ei ainsatki vastust. Kuid ta pidi siiski lähtuma eeldusest, et nii „Times'il" kui New Orleansi „The Times-Picayune'il" oli olemas Pelikani toimiku koopia, et Mattiece'i segatus sellesse asja oli neil teada. Ja veel pidi ta eeldama, et nad tuhnisid ninaga solgis, et kõiki andmeid kontrollida. Kuid temal, Granthamil, oli Darby, nad leiavad üles ka Garcia, ja kui Mattiece'i kuritegusid üldse kontrollida saab, siis nad kontrollivad neid, kas või malk maast püsti.
Käesoleval hetkel Granthami sammudele alternatiivi ei olnud. Kui Garcia oli kadunud või matnud maha oma kavatsuse neid aidata, peavad nad kuidagi tungima Victor Mattiece'i süngesse ja räpasesse maailma. Darby kauem sellega tegelda ei saanud ja Grantham ei võinud seda talle pahaks panna, seda enam, et ta ei teadnud, kaua ka tema ise vastu peab.
Tuli Smith Keen kohvitassiga ja istus tema lauaservale.
„Kui „Times'il" midagi oleks, kas nad siis võiksid venitada
281
homseni?" arutas ta.
Gray raputas pead.
„Ei. Kui neil oleks midagi täpsemat kui oli „The Times-Picayune'il", siis oleksid nad sellega tingimata juba täna lagedale tulnud."
„Krauthammer tahab kangesti avaldada seda, mis meil juba on. Ta arvab et võime ka Mattiece'i nime mainida."
„Milleks, kurat võtaks?"
„Ta kaldub Feldmani arvamuse poole, kes loeb, et võime ära trükkida Callahani ja Verheeki mõrvaloo, mainida, et ilmselt tapeti nad Pelikani toimiku pärast ja möödaminnes nimetada ka Mattiece'i nime, vihjates, et ta on presidendi suur sõber, teda otseselt mitte milleski süüdistamata. Ta ütleb, et võiksime kõike serveerida väga ettevaatlikus sõnastuses, umbes nii, et ega meie Mattiece'i nime selle supi sisse sega, vaid seda teeb mainitud toimik. Ja lisada, et kuna toimiku jõudmisele juurdlusametisse järgnesid kaks surma, siis võib selles sisalduvat teataval määral tõestatuks pidada."
„Tahab ta end toimiku taha peita?"
„Täpselt."
„Kuid niikaua, kuni me midagi tõestada pole suutnud, on need kõik vaid paljasõnalised spekulatsioonid. Sellele see meie Krauthammer ei mõtle. Oletame hetkeks, et Mattiece on siiski selles suhtes täiesti puhas poiss. Absoluutselt süütu. Meie seome aga tema selle asjaga. Mis järgneb siis? Näeme välja nagu viimased

narrid ja järgmise kümne aasta jooksul istume põhiliselt kohtupingis. Niisuguseid artikleid vähemalt mina ei kavatse kirjutada."

„Seda ta tahabki, et kirjutaks keegi teine."

„Kui ilmub lugu pelikanidest, mida ei ole kirjutanud mina, sus kaob tüdruk silmapiirilt, saa ometi aru! Enda arvates seletaski seda teile eile täiesti veenvalt."

„Seda sa tegid. Ja Feldmanile su argumendid mõjusid. Ta on sinu poolt, Gray, ja mina niisamuti. Aga kui see kõik tõsi on, sus on pommi lõhkemist oodata juba lähemail päevil. Seda kardame me kõik Sa ju tead, kuidas Krauthammer „Times'i" vihkab, ja tal on kole hirm, et need värdjad jõuavad meist ette."

282

„Las jõuavad, Smith. Võib-olla on neil mõni faktike rohkem kui „The Times-Picayune'il", kuid Mattiece'i nime nad välja tuua ei või. Kuule, me oleme ju oma uurimistööga teistest kaugel ees! Ja kui iga seik on kontrollitud, teen ma artikli, kus iga nimi on täpselt õiges kohas. Ja me lisame selle pildikese Mattiece'ist ja tema süda-mesõbrast, kes resideerib Valges Majas. Sus laulavad nad meil kõik inglihäälega."

„Meie? Jälle ütlesid sa „meie" - „meie oleme teistest ees"..."

„Noh, niina ja mu allikas, kas nüüd on selge?" Grantham tõmbas sahtli lahti ja ulatas Keenile pildi, millel Darby dieet-coca't rüüpas. Keen imetles seda kaua.

„Kus ta praegu on?" küsis ta.

„Ka mina ei tea seda täpselt, kuid ma oletan, et teel New Yorgist siia."

„Vaata et sa tahe lhga teha ei lase!"

patsume olla nii ettevaatlikud kui vähegi oskame," lausus Grantham ning vaatas kahtlustavalt ringi. Sus kummardus ta Keenile lähemale. „Tegelikult, Smith, on mul tunne, et mind jälitatakse. Ma tahan, et sa seda teaksid."

„Kes need jälitajad võivad siis olla?"

„See teade jõudis minuni mu Valge Maja allika kaudu. Ma ei usalda enam oma telefone ei kodus ega autos."

„Seda pean ma Feldmanile teatama. On kindlam."

„Olgu. Kuigi ma ei usu, et see mind millegagi eriti ähvardaks. Vähemalt käesoleval hetkel mitte."

„Feldman peab seda teadma." Keen hüppas püsti ja kadus.

Paari minuti pärast helistas Darby.

„Ma olen siin," teatas ta. „Ma ei tea, missuguse rügemendi ma enda sabas kaasa tõin, kuid hetkel olen ma igatahes veel elus ja täiesti kohal."

„Kus te asute?"

„"Tabard Innis" N Streetil. Eile silmasin Kuuendal oma vana sõpra. Mäletate Jässakat, kes sai Bourbon Streetil kõvasti peksa? Rääkisin ma teile sellest?"

„Jah."

„Noh, juba kõnnib ta jälle kebjasü ringi. Limpab väheke jalga,

283

kuid eile luusis ta Manhattanil. Ma ei usu, et ta mind nägi."

„Kas räägite tõsiselt? See on ju õudne, Darby!"

„See on rohkem kui õudne. Eile jätsin maha jäljed kuues erinevas suunas, aga kui ma teda täna kuskil siin lonkimas näen, siis istun ma kõnniteele maha ja annan alla. Astun tema juurde ja ütlen, et siin ma siis nüüd olen."

„Ma ei tea, mida teile kosta."

„Ärge öelge midagi. Mida vähem, seda parem - neil meestel on mingi radar. Kolm päeva olen ma nõus siin nuhki mängima, kuid siis teen kohe sääred. Kui peaksin kolmapäevani elama, siis istun ma sama päeva lõuna ajal lennukis, mis viib mu

Arubasse või Trinidadi või ükskõik kuhu, kus on olemas liivarand ja merelaht. Kui pean tingimata surema, siis tahan seda teha supelrannal."

„Millal me kohtume?"

„Olen sellele mõelnud, kuid ma tahaksin, et teeksite enne kaks asja.”

„Ma kuulan teid."

„Kuhu te tavaliselt oma auto pargite?"

„Oma korteri ukse ette."

„Las see siis seisab seal, aga teie üürige teine. Aga ei midagi ekstravagantset, vaid mõni tavaline hall „Ford" või midagi taolist. Sisendage endale, et keegi jälgib teid vahetpidamatult läbi snaiper-püssi optilise sihiku. Sõitke selle „Fordiga" Georgetowni ja võtke kolmeks päevaks tuba „Marburys". Seal võetakse vastu ka sularaha - ma juba uurisin. Registreerige end mingi teise nime all."

Grantham tegi pead vangutades märkmeid.

„Kas teil on mingit võimalust märkamatult oma kodunt videvikus välja hiilida?"

„Vast ongi."

„Siis tehke seda, võtke takso ja sõitke „Marburysse". Andke korraldus, et üürimasin toimetataks selle ette. Sealt sõidate taksot vahetades „Tabard Inni" ja astute üle restorani läve täpselt kell üheksa. Täna õhtul."

„Hästi. Veel midagi?"

„Võtke vahetusriided kaasa. Arvestage võimalusega, et oma koju ei saa te vähemalt kolm päeva. Niisamuti tööle."

284

„Darby, ma usun, et oma töökabinetis pole mul midagi karta."

„Ma ei kavatsegi teiega vaidlusse laskuda. Kui mul ka teiega raskusi tekib, Gray, siis ma lihtsalt kaon. Ma olen absoluutselt kindel, et mida rutem ma Ühendriikidest lahkun, seda kauem ma elan."

„Kuulan sõna, ma'am."

„Olge ikka pai poiss."

„Olen surmkindel, et teie ajusoppides on küpsenud mingi vapustav plaan."

„Võib-olla. Kuid sellest räägime õhtust süües."

„On see siis teatud mõtte armastajate kohtamine?"

„Nimetagem seda ärilõunaks."

„Hästi, ma'am."

„Ma panen nüüd toru ära. Olge äärmiselt ettevaatlik, Gray. Nad on valvel."

Lõpp.

Darby istus vaikes restorani kõige hämaramas nurgas ja ta laual oli number 37. Grantham istus ta vasta täpselt kell üheksa. Esimene, mida ta märkas, oli see, et Darby kandis nägusat kleiti. Lauale liginedes mõtles ta tüdruku saledatele säärtele, mis olid nüüd laua ja kleidi all peidus. Kuid hiljem, tantsima minnes, saab ta ehk neidki imetleda. Ka tema kandis pidulikumat üükonda ning üpsu, nii et kokku moodustasid nad üsna kena paari.

Ta võttis istet ja mõnda aega jälgisid nad sõnatult üsna hõredalt täidetud saali. Nojah see „Tabard Inn" oli piisavalt vana, et kujutleda siin einestamas Thomas Jeffersoni. Restorani rõdul käratses lõbus seltskond sakslasi. Aknad olid pärani lahti, õhk värske. Siin võis kas või hetkeks unustada igasugused Pelikani toimikud ja selle, et nad peavad end peitma.

„Kus te selle kleidi välja võlusite?"

„Meeldib see teile?"

„Väga kena."

„Käisin õhtupoolikul sisseoste tegemas. Tõsi, ka see kleit on paraku mõeldud ainult ühekordseks kasutamiseks nagu kogu mu garderoob. Kardan, et see jääbki hotelükappi vedelema, kui järjekordselt põgenema pean."

285

Tuli kelner ja ulatas neile menüüd. Nad tellisid kõigepealt dringi. Restoranis oli vaikne ja rahulik.

„Kuidas te kohale jõudsite?"

„Ringiga ümber maakera."

„Huvitav oleks kuulda."

,,Sõitsin rongiga Newarki, sealt lennukiga Bostonisse, Bostonist Detroiti ja sealt edasi Dullesisse, ikka lennukiga. Olin öö läbi üleval ja kaks korda unustasin ära, kus ma üldse asun."

„Noh, vaevalt suutsid nad selhsel marsruudil teie kannul püsida."

„Ega nad suutnudki. Maksin kõikjal sularahas, nii et praegusel hetkel on mu näpud täiesti põhjas."

„Palju teil vaja on?"

„Tahan kuidagi raha võtta oma pangaarvelt New Orleansis."

„Seda teeme esmaspäeval. Ma usun, et siin võite end julgelt tunda, Darby."

„Ka mina mõtlesin seda mitmel korral. Tegelikult tundsin ma end väga julgelt juba siis, kui astusin laevatrapile Verheeki saatel, kes, nagu välja mli, polnud üldse Verheek. Ja julgelt tundsin ma end ka New Yorgis... kuni nägin Jässakat. Tollest hetkest saadik pole ma ivagi suhu võtnud."

,Jah, te olete kõhnemaks jäänud..."

„Ma tänan. Ja nüüd valime toidud. Kas olete siin kunagi einetanud?" Ta asus oma menüüd puurima.

Gray silmitses enda oma.

„Ei, kuid ma olen kuulnud, et vähemalt süüa saab siin suurepäraselt... Te olete jälle oma soengut muutnud." Darby juuksed olid nüüd tõesti satääniks värvitud, ta põsed puuderdatud, ripsmed järele aidatud, huuled erepunaseks võõbatud.

„Kui ma neid peaksin veel kord nägema, kukuvad mu juuksed üldse välja."

Dringid toodi kohale ja nad telhsid söögi.

„Meil siin on tundmus, et homme võib „Times" millegagi lagedale tulla." Gray ei tahtnud mainida New Orleansi lehte, sest selles ohd seisnud ka Callahani ja Verheeki fotod. Pealegi oletas ta, et

286

Darby oli seda niikuniii näinud.

Tundus, et see uudis ei huvitanud tüdrukut. „Näiteks millega?" küsis ta hajameelselt, kogu aeg ringi vahtides.

„Täpselt me ei tea. Kuid meile ei istuks kuidagi, et „Times" me püksid viluks lööks. Nad on meie igivanad konkurendid."

„See ei huvita mind üldse. Ma ei tea ajakirjandusest midagi ega kavatse seda asjandust ka õppima hakata. Olen siin sellepärast, et mul on üks - ainult üks! - ideekene, kuidas seda Garciat üles leida. Ja kui seda ei saa teoks teha, seejuures veel viivitamatult, siis kaon ma silmapilk."

„Andke andeks... Millest te siis vestelda tahaksite?"

„Euroopast. Mis teile Euroopas kõige rohkem meeldib?"

„Ma vihkan Euroopat ja vihkan eurooplasi. Sõidan parem Kanadasse, kui mul aega juhtub olema. Või Austraahasse. Vahel ka Uus-Meremaale. Mis teid siis Euroopasse kisub?"

„Minu vanaisa oli šoti immigrant ja mul on seal terve posu igasuguseid sugulasi. Olen neil kaks korda külas käinud."

Gray tilgutas oma džinni ja tooniku klaasi sidrunimahla. Baarist astus välja kuuest inimesest koosnev seltskond, kes silmitses neid teraselt nagu muide ka teisi saalisistujaid. Darby silmad käisid vestluse ajal vahetpidamatult ringi.

„Usun, et teile oleks vaja paari kõva napsi," ütles Gray. „Süs vabaneksite natukenegi sellest pingest."

Darby noogutas, kuid ei vastanud midagi. Nood kuus istusid nende kõrvallauda ja hakkasid parinal omavahel prantsuse keeles vestlema. Seda kuulda oli neile mõlemale määratu kergendus.

„Kas olete kunagi kuulnud meie lõunaosariikide prantsuse keelt?" küsis Darby.

„Ei."

„See on dialekt, mis kipub nüsama kiiresti kaduma nagu me deltalammidki. Räägitakse, et pärisprantslased ei saavat sellest üldse aru."

„Siis on see aus mäng, sest ma olen surmkindel, et ka teie lõunalased ei saa prantsuse keelest aru."

Darby rüüpas suure sõõmu valget veini.

„Kas olen teile rääkinud Chad Brünetist?"

„Ega vist..."

„Ta oli pärit Eunice’ist, väga vaesest perekonnast. Ülalpidamist teenisid nad kalastamise ja küttimisega Mississippi deltas. Ta oli erakordselt arukas poiss ja sai Louisiana ülikoolis kõrgeimat akadeemilist stipendiumi, seejärel võeti ta vastu Stanfordi õigusteaduskonda, mille lõpetas cum laude kõrgeimate pallidega tolle ülikooli ajaloos üldse. Kahekümne ühe aastaselt sai ta Kalifornias õiguse esineda kohtus advokaadina. Ta oleks võinud tööle asuda ükskõik millises advokaadifirmas Ameerikas, kuid tema võttis kaela keskkonnakaitse tänamata koorma San Franciscos ja selle ümbruses. Ta oli hiilgav advokaat, tõeline geenius seadusetundmise alal, töötas nagu hull ja võitis üsna pea mitu väga ulatuslikku hagi õli- ja keemiakompaniide vastu. Kahekümne kaheksa aastaselt oli ta kuulsaim advokaat terves Kalifornias. Igasugused loodusereostajad kartsid teda nagu tuld..." Darby rüüpas jälle. „Ta teenis terve varanduse ning kutsus selle abil kokku rühma inimesi, kes võtsid oma südameasjaks Louisina lammimaade päästmise. Ta tahtis üles astuda ka pelikanide protsessil, nagu seda kutsuti, kuid paraku juhtus tal just sel hetkel olema liiga palju kohustusi oma teiste klientide ees. Kõige rohkem, mida ta teha sai, oli see, et kandis Rohelisse Fondi üle väga suure summa, et kindlustada sellele kõige paremate spetsialistide abi. Varsti pärast seda algaski Lafayette'is see kuulus protsess ja tema kuulutas, et kavatseb sellel üles astuda Rohelise Fondi poolel. New Orleansi ajalehtedes ihnus õige mitu artiklit tema kohta."

„Mis temaga siis juhtus?"

„Ta pani toime enesetapu."

„Misasja?"

„Nädal enne protsessi algust leiti ta laip töötava mootoriga autost. Ta oli võtnud aiakastmisvooliku, ühendanud selle väljalasketoruga ning toonud teise otsa autokabnni. Järjekordne primitiivne enesetapp heitgaaside abil."

„Kust see auto leiti?"

Metsatukast Lafourche'i haru ääres Galliano limiakese lähedal. Ta tundis kogu deltat nagu oma taskut. Pakiruumis olid matkavarustas ja kalastamistarbed. Kuskilt ei leitud mingit jumalagajätakirja.

Politsei uuris seda juhtumit, kuid ei suutnud avastada mitte midagi kahtlast. Kriminaaltoimik lõpetati."

„Ja seda kõike usuti?"

„Tal oli olnud teatud probleeme alkoholiga ning ta oli pöördunud ühe tuntud psühhiaatri poole San Franciscos. Kuid ta enesetapp tuli kõigile siiski täieüku üllatusena."

„Kas usute, et ta mõrvati?"

„Seda usuvad paljud. Tema surm oli ränk hoop Rohelisele Fondile. Kirglikkus, millega ta lammimaid kaitses, oleks tolles protsessis võinud tuua hoopis teistsuguse pöörde."

Gray rüüpas klaasi tühjaks ja koristas põhja jäänud jäätükke. Darby kummardas talle lähemale. Kelner tõi õhtusöögi lauale.

35

„Marbury" vestibüül oli muidugi varahommikuselt tühi, kui Grantham trepist alla lonkis ning „Times'i" pühapäevaväljaande ostis. See oli vähemalt kuus tolli paks ning kaksteist naela raske, ja ta arutles endamisi, kui kaugele need hullud lehemahu pideva suurendamisega küll võiksid minna. Ta läks oma tuppa kaheksandal korrusel tagasi, laotas lehe voodile ning asus hoolega seda lappama. Esiküljel polnud midagi, mis teda huvitada võinuks, ja see oli iseenesest paljutähendav - kui neil seal oleks midagi hinge taga olnud, oleks see kindlasti piagutatud kõige silmapaistvamale kohale. Ta oli kartaud silmata Rosenbergi, Jenseni, Callahani, Verheeki, võib-olla ka Darby ja Khameü fotot, ja - kes teab! - võib-olla isegi Mattiece’i esindusportreed. Ja kõiki neid nimelt esiküljel, suured kirjad all. Siis oleks „Times" neile tõesti jälle ninanipsu mänginud. Ta oli nüsugust pilti isegi unes näinud, kuigi magamisaeg oli väga napiks jäänud.

Kuid midagi sarnast polnud. Mida kaugemale ta jõudis, seda kü-remini pööras ta lehti, kuni jõudis spordi ja kuulutusteni. Kepseldes liikus ta telefoni juurde ja vaus Smith Keeni numbri, kes oli juba ärkvel.

«Kas nägid?" hõiskas ta.

«See on vahva," ütles Keen ärksalt. „Murran pead, mis neil seal juhtus."

„Neil lihtsalt pole mitte midagi, Smith. Nad kaevavad nagu hullud, kuid midagi väärtuslikku pole nad veel leidnud. Kellega Feldman on rääkida saanud?"

„Seda ei räägi ta kunagi. Kuid tema allikad peaksid olema autoriteetsed."

Ka Keen oli lahutatud ja elas üsna „Marbury" lähedal.

„On sul palju tegemist?" küsis Gray.

„Noh, mitte just väga. Mis tegemist mul pühapäeva hommikul kell pool seitse ikka olla saab?"

„Meil oleks tarvis kõnelda. Tule mulle veerand tunni pärast hotell „Marbury" ette järele."

„Hotell „Marbury" ette?"

„See on pikk lugu. Küll ma pärast räägin."

„Aa - tüdruk. Sul veab!"

„Sooviksin südamest, et see nii oleks. Kuid tüdruk elab mingis teises hotellis." „Siin? Washingtonis?"

„Jah. Niisiis veerand tunni pärast?"

„Tulen."

Vestibüülis oodates imes Gray närviliselt papptopsist kohvi. Darby luulud ohd ka talle külge hakanud ja ta oli valmis nägema igaühes mõrtsukat, kel automaat hõlma all. Niisugune tunne üüs ta tasakaalust välja. Samas nägi ta Keeni „Toyotat" mööda M Streeti alla tulemas ning ta hüppas kähku ülemuse kõrvale eesistmele.

„Milliseid vaatamisväärsusi sa näha tahaksid?" küsis Keen ja lükkas käigu jälle sisse.

„Oh, ma ei tea. Kena ihn täna. Kui sõidaks õige Virginia suunas?"

„Kuidas soovid. Kas sind visati korterist välja?"

„Päriselt veel mitte. Järgin lihtsalt juhtnööre, mida sain tüdrukult. Ta käitub nagu feldmarssal ja ma olen hotelhs sellepärast, et tema käskis olla. Pean siia jääma kuni teisipäevani või vähemalt seni, kui ta jälle närvitsema hakkab ja mu kuhugi ümber asustab. Olen toas number 833, kui sul mind peaks vaja minema, kuid ära seda kellelegi edasi ütle."

290

Küllap soovid, et „Post" sulle selle nalja kinni maksaks?" muigas Keen.

„Praegu ma küll raha ei mõelnud. Needsamad kujud, kes teda New Orleansis tappa olid püüdnud, olevat ilmunud reedel New Yorki, nii ta vähemalt arvab. Neil on erakordne nina ta jälitamiseks aga tema on lausa haiglaselt ettevaatlik."

„Kuule, kui keegi passib nii sind kui teda, siis teeb ta täiesti õigesti."

„Oh, Smith, tema teeb ikka kõike täpselt õigesti. Nii õigesti, et ajab lihtsalt hirmu peale. Kolmapäeva hommikul viskab ta siit varvast, nii et meil jääb kõigest kaks päeva selle Garcia leidmiseks..."

„Aga mis shs, kui te Garciat üle hindate? Kui te ta küll üles leiate, aga tema ei tee suudki lahti või lihtsalt ei teagi midagi oluhst? Oled sa sellele mõelnud?"

„See on mulle lausa luupainajaks saanud. Kuid siiski on mul tundmus, et tema käes on mingi väga rasvane pala. Nähtavasti on olemas mingi dokument või paber ja tema on selle kusagilt kätte saanud. Ta mainis midagi umbes niisugust möödaminnes ja veel mitu korda, aga kui ma püüdsin seda punkti natuke lähemalt puudutada, hakkas ta kokutama. Kuid tol päeval, mil pidime kokku saama, kavatses ta seda mulle näidata. Olen selles päris kindel. Tal o n midagi, Smith."

„Ja kui ongi, aga sulle ei näita?"

„Käänan tal kaela kahekorra."

Nad ületasid Potomaci ja sõitsid mööda Arhngtoni kalmistust. Keen pani oma pübu tossama ja keeras aknaklaasi alla. „Ja mis siis, kui te Garciat ei leia?"

„Siis läheb käiku varuplaan. Tüdruk teeb Ameerikast vehkat ja meie kokkulepe kaotab jõu. Võin Pelikani toimiku materjalidega teha, mida ise tahan, kuigi tingimusel, et ma kusagil nende alhkat ei maini. Vaeseke on täiesti veendunud, et sureb niikuinii, avaldame me tema jutu või ei avalda, kuid tahab end anonüümsusega siiski viimase silmapilguni kaitsta. Ma ei tohi iialgi nimetada tema kui toimiku kokkupanija nime."

«Räägib ta sellest toimikust palju?"

«Räägib kõike, välja arvatud vahest seda, miks ta üldse selle asjaga

291

tegelema hakkas. Küllap oli see mingi vaist või uid, mis ta asja uurima tõukas, ta võttis asja käsile, kuid siis hakkasid lõhkema pommid ja ta loobus. Ta kahetseb, et selle paganama memorandumi üldse kirjutas. Nad armastasid Callahaniga teineteist tõeliselt ning nüüd valutab ta süda ja hing ning närib süütunne." ,Ja milles seisneb su varuplaan?"

«Selles, et hakkame ründama Mattiece'i advokaate. Ta ise on liiga Ube ja kõva seljatagusega, et saaksime teme juurde sisse murda ilma vastava sanktsioonita, mida

keegi meile muidugi andma ei hakka. Kuid tema advokaadid on meil teada. Siin Washingtonis esindavad teda kaks väga tuntud firmat ja me võtame nad käsile. Rosenbergi ja Jenseni nimi sai esile kerkida ainult pärast mõne juristi või juristide grupi poolt tehtud väga põhjalikku analüüsi Ülemkohtu eelmise koosseisu tegevuse ja suundumuste kohta. Mattiece ise poleks iialgi suutnud kindlaks teha, kes kohtunikest tema ärile kõige rohkem kahju võivad tuua ja kes sellepärast tuleb teise ilma saata. Seda kõike pidid tegema tema advokaadid. Siin on tegemist vandenõuga."

„Kuidas sa nad rääkima paned? See ei lähe sul läbi."

„Oma kliendi asju nad mulle muidugi edasi rääkima ei hakka. Aga kui nad süüdi on ja meie neile pinna peale hakkame käima, siis ikka midagi neist välja pudeneb. Meile on vaja nii kümmet-konda reporterit, kes vahetpidamatult pinniksid oma küsimustega advokaate, kirjutajaid, sekretäre, kohtutäitureid, igaühte. Võtame need värdjad pnramisrõngasse."

Keen popsutas läbitungimatu ilmega oma piipu.

„Mis firmad need on?"

„White & Blazevich ja Brim, Stearns & Kidlow. Sa lase õige järele uurida, mis meie kartoteegis nende kohta on."

„White & Blazevich'ist olen ma nii mõndagi kuulnud: paadunud vabariiklaste kõige kindlam kants."

Gray noogutas ja rüüpas kohvitopsist viimase tilga.

„Aga mis süs, kui kõige sellega tegeles mõni teine firma, mis üldse ei pruugi Washingtonis asuda?" küsis Keen. „Mis siis, kui su vandenõulased ei kergita kulmugi? Mis siis, kui kogu see idee pärineb üheainsa mehe ajust, kes teenib oma leiba mittekoosseisulisena

292

kuskil Shreverporti harukontorikeses? Mis siis, kui kogu plaani tõotas välja mõni Mattiece'i kojaadvokaat, kes tegeleb ainult tema asjadega?"

„Vahel käid sa mulle jõledalt närvidele, kas tead!"

Jieed on küsimused, mis kerkivad iseenesest keelele, Gray."

„Noh, siis võtame kasutusele plaani C..."

„Milles see seisneb?"

„Ma ei tea veel. Darby pole oma mõtlemisega niikaugele jõudnud."

Darby oli tal käskinud oma nägu tänavale mitte näidata ja einestada numbris. Ta oli ostnud paar võileiba ning pakikese friikartuleid, kõik kenasti suurde paberkotti pandud, ning oli nüüd teel oma tuppa „Marbury" kaheksandal korrusel. Aasia päritolu toatüdruk möödus oma käruga parajasti tema uksest. Grantham seisatas ja hakkas taskust võtit kobama.

„Kas unustasite midagi maha, söör?" küsis toatüdruk.

Gray vaatas talle hajameelse pilguga otsa. „Kuidas, palun?"

„Kas unustasite midagi maha?"

„Ei... Miks te seda küsite?"

Toatüdruk tuli sammukese lähemale.

„Läksite just praegu välja, söör, ja juba olete tagasi..."

„Läksin välja neli tundi tagasi."

Tüdruk raputas pead ja tuli veel lähemarle.

„Ei, söör. Üks mees tuli selle numbri uksest välja kõige rohkem kümme minutit tagasi." Ta jäi justkui ebalema, kuid jätkas siis: «Aga, söör, nüüd näen ma, et see oli hoopis teine mees."

Gray vaatas umbusklikult numbrit toa uksel. 833. Ta jäi suurisilmi tüdukut vahtima.

„Kas olete päris kindel, et see mees just siit välja tuü?"

„Jah, söör. Kümme minutit tagasi."

Gray sattus paanikasse. Ta tormas trepile ja jooksis ainsa hingetõmbega kaheksa korrust alla.

Mida oli ta numbrisse võinud jätta? Igatahes mitte midagi, mis oleks puudutanud Darbyt. Ta seisatas ja kobas taskutes. Ei, paberilipakas Darby „Tabard Inni" aadressi ja telefoninumbriga oli alles.

293

Ta tõmbas õhku kopsudesse ning astus vestibüüli. Ta pidi Darby kätte saama - ja kohe!

Darby leidis vaba laua Edward Bennet Williamsi nimelise juriidikaraamatukogu lugemissaalis, Georgetownis. Oma vastses huvi-reisijarollis, kelle huvialaks ohd peamiselt ühkoohde raamatukogud, leidis ta, et Georgetowni oma oli seninähtuist kõige õdusam. See võttis enda alla terve eraldiasetseva vüekorruselise hoone väikeses põiktänavas otse McDonough Halli majutunud juu-rakolledži vastas. Raamatukogu oli uus, moodne ja käepärane ning saal oli täis tudengeid, kes ei pannud paljuks ka pühapäeva õpingutele pühendada - eksamid olid ukse ees.

Ta lõi lahti Matindale-Hubbelh viienda köite ning otsis sisukorrast üles osa, mis käsitles Washingtoni firmasid.

White & Blazevich võttis enda alla tervelt kakskümmend kaheksa lehekülge. Nimed, sünniaastad, sünnikohad, lõpetatud õppeasutused, kutseorganisatsioonid, komiteed, teaduslikud tööd. Kõigi neljasaja kaheteistkümne kaastöölise kohta ohd need komapealt ära toodud. Kõigepealt osanike, siis teiste ametisolijate kohta. Darby tegi hoolega märkmeid.

See oli tüütu töö ja aeg-ajalt põikasid ta mõtted mujale. Kakskümmend aastat tagasi oli selles kolledžis õppinud Thomas. Ta oli teiste hulgast oma visadusega silma paistnud ning oli väga palju aega kulutanud raamatukogus, nii ta vähemalt kiitles. oli kirjutanud artikleid üliõpilasalmanahhi. Kui kõik oleks normaalselt läinud, oleks ka Darby teinud nüüd sedasama... .

Surm oli asi, millest ta viimase kümne päeva jooksul oli kõige rohkem mõtteid mõlgutanud. Igast aspektist. Peale vaikse suikumise oma voodis igavesele unele polnud ta leidnud ainsatki vastuvõetavat varianti. Aeglane kuhtumine raske haiguse käes oli koletu vaev nii surijale kui tema omastele, kuid siis oli vähemalt võimalus surmaks valmistuda ja kõige maisega hüvasti jätta. Vägivaldne, ootamatu surm viis elu ainsa sekundiga ja oli ohvrile võib-olla parim lahendus. Ent siis said tema omaksed soki ja neid jäi igaveseks punama küsimus: kas ta ka pünles? Missugune oli ta vümane mõte? Miks see üldse juhtus? Ja armastatu äkilist ja vägivaldset

294

surma pealt näha käib igaühel ülejõu.

Nüüd armastas Darby Thomast veel tugevamini, sest ta oli näinud, kuidas ta hukkus. Ta ei tahtnud ikka ja jälle kuulda plahvatuse müra, haista suitsulõhna, vaadata, kuidas Thomas sureb, kuid kuulis haistis ja nägi ometi. Kui ta peaks järgneva kolme päeva jooksul ellu jääma, põgeneb ta kuhugi, kus saab ukse lukku keerata, pea patja suruda ning nutta, nutta ja asju loopida, kuni valu on välja nutetud ja märatsetud. Just seda tahtis ta teha: kergendada südant pisaratega. Ja siis terveks saada. Vähemalt selle võimaluse oli ta ära teeninud.

Ta jättis meelde nimesid, nimesid, nimesid, kuni teadis firmast White & Blazevich rohkem kui keegi teine väljaspool firmat ennast. Kui raamatukogu suleti, libises ta tänavapimedusse, viipas takso ja lasi end hotelh sõidutada.

Matthew Barr läks New Orleansi ja kohtus seal mingi advokaadiga, kes andis talle edasi käsu lennata Fort Lauerdale'i ning asuda elama teatavasse hotelh. Advokaat ei öelnud, mis seal hotellis edasi peab juhtuma, aga pühapäeva hommikul kohale jõudes avastas Barr, et number oli talle juba broneeritud. Lauale oli jäetud teade, et talle helistatakse varahommikul.

Kell kümme õhtul võttis ta kõne Fletcher Coalile ja andis sellele oma teekonnast aru.

Kuid Coali peas keerlesid hoopis teised asjad.

„Grantham on päris lolliks läinud. Tema ja „Times'i" reporter Rifkin muudkui helistavad igale poole. See võib saada eluohtü-kuks."

„On nad Pelikani toimikut näinud?"

„Ma ei tea, kas nad on seda näinud või ei ole näinud, kuid kuulnud on nad sellest kindlasti. Rifkin helistas ühele mu abidest koju ja küsis otse, et mida see teab pelikanidest. Abi ei teadnud muidugi midagi, kuid talle jäi mulje, et Rifkin teab veel vähem. Seega ei ole tõenäoline, et ta seda näinud oleks, kuid kindlad ei või me enam olla milleski."

„Kurat võtaks, Fletcher, me ei jõua ju kogu selle reporteritejõugu jutte jälgida - need võtavad ju sada kõnet minutis!"

295

„Neid on ju ainult kaks: Grantham ja Rifkin! Granthami te juba kuulate pealt. Tehke siis sama ka Rifkiniga."

„Jah, Granthami me üritame pealt kuulata, kuid see sunnik ei kasuta ei oma kodust ega autos asuvat telefoni. New Orleansi lennuväljalt võtsin ühenduse Baileyga: Grantham pole juba kakskümmend neh tundi jalagagi koju saanud, kuigi ta auto seisab ukse ees. Nad olid iga poole tunni tagant ta ukse taga kolkinud ja kõlistanud. Ta on kas surnud või öösel salamahti oma korterist jalga lasknud."

„Võib-olla on tõesti surnud?"

„Ei usu. Teda oleme silmas pidanud nii meie kui fibbie'd. Mulle tundub igatahes küll, et ta on minema lipsanud."

„Sa pead ta üles otsima."

„Küll ta ujub kuskilt ise välja. Kauaks ta oma uudistetoimetusest viiendal korrusel eemale ei saa jääda."

„Aga Rifkini pead samuti kuulamise alla võtma. Helista kohe Baileyle ja anna talle vastav korraldus."

„Saab tehtud, söör!"

Mis sa arvad, mida võiks Mattiece ette võtta, kui ta teada saab, et Grantham on toimiku jääle saanud ja võib selle iga hetk „Washington Posti" esiküljel ilmutada?"

Barr sirutas end voodil välja ja sulges silmad. Paar kuud tagasi oli ta otsustanud, et ei hakka Fletcher Coalile mitte milleski ja mitte kunagi vastu rääkima: see oli kiskja loom.

„Mulle näib, et ta pole mõne mehe mahanottimist kunagi paljuks pidanud," pomises ta.

„Kas arvad, et saad juba homme Mattiece'iga kokku?"

„Ma ei tea. Need poisid siin on kole kinnised ja räägivad vist isegi pimedas maa-aluses punkris teki all ainult sosinal. Nad pole mulle poole sõnagagi millestki märku andnud."

„Miks nad nõudsid, et sa just Fort Lauderdale'i lendaksid?"

„Kust mina seda tean? Nähtavast sellepärast, et see on mandril Bahama saartele kõige ligem punkt. Tundub igatahes, et homme asun sinnapoole teele. Aga võib ka olla, et ta suvatseb ise siia ilmuda. Ma ei tea."

„Võib-olla peaksid tema ees üles puhuma hädaohtu, mis lähtub

296

Granthamist. Küll ta siis ise temaga asjad joonde ajab."

„Mõtlen järele."

„Helista mulle hommikul."

Darby astus peale kirjale, mis oli ukse alt sisse pistetud. Kirjas seisis: Darby, istun restorani siseõues. Väga kiire asi. Gray. Ta tõmbas sügavalt hinge, põrutas rusikaga vastu seina, kägardas kirja kokku ning pistis jakitaskusse. Siis lukustas ta ukse ning kõndis mööda kitsast käänulist koridori läbi vestibüüli restorani poolele. Ta möödus baariletist, läks läbi hämara saali ning jõudis siseõuele. Gray leidis ta mingi telliskividest laotud müürijupi varjust väikese laua tagant.

‚Miks te siia tulite?" küsis ta mehe kõrva äärde kummardades sosinal. Grantham näis kohutavalt väsinuna ja murelikuna.

„Kus te kogu see aeg olite?" küsis Gray vastu.

„Kui arvesse võtta, et teie siin olete, pole minu äraolekul mingit tähtsust. Te lubasite siia mitte nägu näidata, kuni ma pole teid kutsunud. Mis lahti on?"

Gray jutustas talle paari sõnaga hommikustest sündmustest, alustades kokkusaamisest Smith Keeniga ja lõpetades hotelli toatüdrukult kuuldud teatega. Ülejäänud päeva oli ta pidevalt taksosid vahetades mööda linna ringi seigelnud, pannes magama peaaegu kaheksakümmend dollarit. Alles pimedas oli ta lipsanud „Tabard Inni". Ta oli kindel, et kedagi ta kannul ei olnud.

Darby kuulas, uurides väga tähelepanelikult iga nägu nii siseõues kui suures restoranisaalis. Ühtegi Gray sõna ei lasknud ta kõrvust mööda.

„Mul pole aimugi, kuidas keegi võis välja nuuskida, kus ma asun," lõpetas Grantham.

«Kas ütlesite kellelegi läbi telefoni oma toa numbri?"

«Ainult Smith Keenile," vastas Gray pärast hetkelist mõtlemist. «Tema seda juba kellelgi edasi ütlema ei läinud."

Darby vaatas talle pilkavalt otsa.

«Kuskohal te olite, kui talle oma numbri ütlesite?" küsis ta.

«Tema autos."

Tüdruk vangutas mõtlikult pead.

297

„Kas ma ei öelnud teile sõnaselgelt: mitte kellelegi ei tohi te oma toa numbit avaldada?"

Grantham jättis vastamata.

„Nii et teile on see kõik vaid mingi tobe pimesikumäng, Gray? Puhkuse ajal kuskil liivarannal, mis? Olete ületamatu, tulest ja veest läbi käinud reporter, keda on ennegi tühja ähvardatud, jah? Aga teie ei karda, oli ei, teie olete ju kartmatu mees! Kuuhd põrkavat teie nahalt tagasi. Teie ja mina vallatleme pisut Washingtoni linnas, mängime natuke detektiivi ja Pulitzeri preemia on teil samahästi kui taskus. Ja siis olete kuulus ja rikas ja pahad poisid pole üldse pahad poisid. Või veel - teie olete ju Gray Grantham «Washington Posti" juurest, teile on meri põlvini! Aga tegelikult olete te tõbras, Gray Grantham!"

Jätke, Darby..."

„Püüdsin teile selgeks teha, kui ohtlikud on need inimesed. Võisin oma silmaga veenduda, millega nad võivad hakkama saada. Ma tean, mida nad minuga tevad, kui

nad peaksid mu tabama. Aga teie jaoks on see kõik laste mäng liivakastis, Gray .Vargad ja võmmid. Peitus."

„Olete mind veennud, okei!"

„Kuulge, teie, maailma naba, te peategi mind uskuma, see on teile endalegi ainult terviseks! Veel üks niisugune mõtlematu samm ja me oleme mõlemad inglite juures. Ükskord lõpeb ka minu hea õnn. Kas saite aru?"

Jaa! Ausõna, ma sain aru."

„Võtke siia tuba. Homme õhtul, kui veel elus oleme, otsin teile mõne teise nurgataguse võõrastemaja."

„Mis siis, kui siin vabu numbreid ei ole?"

„Siis magate minu vannitoas vannis lukustatud ukse taga."

Tal oli tõsi taga. Ja Grantham tundis end nagu koolipoiss, kes on ulakuse eest nuhelda saanud. Nad vaikisid tervelt viis minutit.

„Kuidas nad ikkagi mu üles leidsid...?" pomises Grantham viimaks.

„Oletan, et pealt kuulatakse nii teie kui Smith Keeni telefone. Meil pole tegemist diletantidega."

36

Ta veetis öö toas nr. 14, kuid magas väga vähe. Restoran avati kell kuus ja ta lipsas alla kohvi järele, siis tuppa tagasi. Hotell oli väga vana ja imeliku põhiplaaniga, kolmest majast kokku ehitatud. Uksed olid madalad, kitsad koridorid looklesid igas mõeldavas suunas. Siin oli aeg otsekui oma otstarbe kaotanud.

Päev tõotas tulla pikk ja väsitav, kuid ta pidi selle veetma koos Darbyga ja ta nautis seda juba ette. Jah, ta oli teinud vea, ränga vea, kuid Darby oli talle selle andeks andnud. Täpselt pool üheksa koputas ta toa nr. 1 uksele. Tüdruk avas peaaegu silmapilkselt ja lukustas selle otsekohe tema järel.

Darby esines jälle juuratudengina - kandis džiine ja flanellpluusi. Ta valas Grayle kohvi ning võttis siis istet madala laua taga, millel asetses telefon ja tohutu lasu täiskirjutatud märkmikuleheke-si.

„Magasite hästi?" uuris ta, kuid ilmselt ainult viisakusest.

„Halvasti." Gray viskas voodile tänase „Times'i", mille oli jõudnud juba läbi tudeerida: polnud seal ka täna midagi.

Darby võttis telefoni ja valis Georgetowni õiguskolledži numbri. Ta ootas Grayle otsa vaadates tükikese aega, kuulis siis vastust ning hakkas kürustades rääkima. „Palun ühendage mind personaliosakonnaga." Pikk ootamine. „Halloo! Siin räägib Sandra Jernigan. Olen firma White & Blazevich volinik siin linnas ja mul on kohutavaid arusaamatusi oma kompuutriga. Püüdsime siin ennistada oma suviseid palgalehti ja meie raamatupidamine palus mul teilt järele uurida nende teie üliõpilaste nimed, kes meil möödunud aastal koolivaheaegadel siin sekretäridena praktiseerisid. Niipalju kui mina mäletan, oli neid neli." Ta kuulas hetke. J-e-r-n-i-g-a-n. Sandra Jernigan." veeris ta täht-tähelt- „Selge. Kaua see võiks aega võtta?" Paus. „Palun, kellega ma rääkisin? Joan? Suur tänu, Joan." Ta kattis toru käega ja ohkas kergendatult. Grantham vaatas teda siira imetlusega.

„Jah, Joan. Seitse? Meil on kogu arvepidamine nüüd selle pagana raali süü tõttu segi. On teil ka nende aadressid ja sotsiaalkindlustuse numbrid? Meil on neid vaja tuludeklaratsiooni jaoks.

Muidugi. Kaua see võiks aega võtta? Hästi. Meil on käskjalg just vaba, ta nimi on Snowden, S-n-o-w-d-e-n. Poole tunni pärast on ta teie juures. Suur tänu teile, Joan." Ta pani toru käest ja sulges silmad.

„Sandra Jerrigan?" imestas Gray.

„Tuleb välja, et mul on valetamine täitsa käpas," ohkas Darby.

„Teil kukkus see tõesti suurepäraselt välja. Nagu arvata võib, olen see käskjalg mina?"

„Annate täiesti käskjala vurhvi välja. Olete välimuselt nagu eks-tudeng, kes aastaid tagasi on juurakolledžist minema kihutatud..." Ja lisas mõttes, et enda arvates veel ülinutikas sell pealekauba.

„Teile sobib see flanellpluus."

Darby rüüpas pika sõõmu jahtunud kohvi.

„Päev tuleb pikk ja töörohke..."

„Mida pikem, seda parem. Võtan tolle nimekirja ja tulen teile raamatukogusse järele, nagu ma aru sain?"

„Just nii. Personaliosakond on kolledži viiendal korrusel. Mina lähen siit auditooriumi nr. 336 kolmandal korrusel. See on väike mõnus ruum. Teie sõidate enne mind taksoga siit minema. Veerand tunni pärast tulen mina teisega teile järele."

„Kuulen, ma'am." Ja juba oligi ta uksest väljas. Darby ootas viis minutit ja järgnes talle, purjeriidest kott käe otsas.

Sõita polnud kaugele, kuid hommikuse tipptunni tõttu pääses auto edasi vaid tollhaaval. Põgeniku elu oli iseenesest ränk küllalt, kuid seejuures veel detektiivi mängida osutus lausa põrguks. Nõnda juhtus siis, et ta istus autos juba veerand tundi, enne kui talle meelde tuli võimalik jälitamine. Aga võib-olla tuli see unustamine koguni kasuks: ehk viis jälgi ajava reporteri pingeline töö ta mõtted hetkekski kõrvale Jässakast ja teistest piinajatest. Seda osa mängib ta täna ja homme, aga ülehomme õhtul istub ta juba kusagil liivarannal.

Nad alustavad Georgetowni kolledžist. Kui siin peaks untsu minema, proovivad nad sama George Washingtoni nimelises Washingtonis. Ja kui aega jääb, siis ka Ameerika ülikoolis. Kolm äkkrünnakut, siis on tema, Darby, siit kadunud.

Takso peatus McDonough Halli ees otse sigaduste peakorteri –

300

Kapitooliumi künka - jalamil. Oma purjeriidest koti ja flanellpluusiga sarnanes Darby nagu kaks tilka vett iga loengule tõttava üliõpilasega. Ta kalpsas mitut astet korraga võttes kolmandale korrusele ja sulges auditooriumiukse enda järel. Seda auditooriumi kasutati ülemääraste loengute jaoks, aga vahel ka tööandja tutvumisel kohakandidaadiga. Ta laotas oma märkmed lauale ja oli nüüd täpselt nagu õpingutesse süvenenud juuratudeng.

Mõne minuti pärast puges vaikselt sisse ka Grantham.

„See Joan on üks ütlemata meeldiv daam," üües ta ja pani nimekirja Darby ette. „Nimed, aadressid ja sotsiaalkindlustuse tunnistuste numbrid. Kas pole kena?"

Darby silmitses paberit enda ees ja tõi siis kotist lagedale telefoniraamatu. Viiele nimele siginesid taha ka koduse telefoni numbrid. Darby vaatas kella.

„Viie minuti pärast üheksa. Võin patsi lüüa, et rohkem kui pooled neist seitsmest kella üheksasele loengule ei ilmu. Mõnel algavad loengud alles lõuna ajal. Helistan need viis läbi ja vaatan, kes neist juhtub kodus olema. Teie võtate enda hoolde need kaks, kellel telefoni ei ole. Tehke registraatori juures kindlaks nende tunniplaan."

Gray vaatas omakorda kella.

„Eks kohtugem siis siin veerand tunni pärast uuesti." Ta lahkus esimesena, siis läks telefoni otsima Darby. Kabiinide rivi leidis ta esimeselt korruselt otse vestibüüli kõrvalt. Ta valis James Maylori numbri.

„Halloo!" vastas mehehääl.

„Kas Dennis Maylor kuuleb?" küsis Darby.

„Ei, mina olen James Maylor."

„Vabandage." Ta pani toru käest. Aadressi järgi elas see vennike kümne minuti tee kaugusel. Temal kell üheksa loengut ei olnud, järelikult istub ta kodus veel vähemalt nelikümmend minutit... kui õnne on.

Siis helistas ka ülejäänud neli läbi. Kaks neist vastasid, kaks mitte.

Gray aga ootas samal ajal kannatamatult registraatorite toas, kuni naistudeng, kes siin poole kohaga sekretärina töötas, üles

301

leiab kuhugi kadunud tunniplaani - niisugused olulised asjad lähevad alati ja igal pool kuhugi kaduma. Kui tudengist sekretär või sekretärist tudeng tagasi tuli, siis teatas ta kahtleva näoga, et ta ei tea, kas ta ikka tohib igaühele tunniplaani teatavaks teha, mille peale Grantham vastas, et muidugi tohib, kui tahab.

Samas marssis riiulite vahelt välja pannis näoga pärisregistraa-tor.

«Millega võiksin teile kasulik olla?"

„Ma olen Gray Grantham „Washington Posti" juurest ja tahaksin kokku saada kahe teie üliõpilasega. Nende nimed on Laura Kaas ja Michael Akers."

„On nad millegagi hakkama saanud?" küsis daam närviliselt.

‚Jumal hoidku - ei! Tahaksin neile lihtsalt paar küsimust esitada. Kas neil on hommikusi loenguid?" Ta naeratas oma kõige säravamat ja soojemat naeratust, mis tal vanaldaste emandatega vestledes oli alati varnast võtta. See polnud teda veel kunagi alt vedanud.

„Kas teil on ametitõend või midagi taolist?"

„Aga muidugi!" Ta tõmbas põuest rahatasku, avas selle ning viibutas «Posti" kaarti daami nina ees ilmega, mida tavatsevad teha politseinikud, kes paljast teadmisest, et nad politseinikud on, ei vaevu seda kaasvestlejale tõestama.

„Hästi, meie sisekorrareeglite kohaselt peaksin dekaanilt luba küsima, kuid..."

„Väga hea. Kus ta kabinet asub?"

„Teda ei ole kohal. Ta sõitis ära."

«Kuulge, ma küsin ju ainult nende tunniplaani, mitte nende aadressi, akadeemilisi saavutusi või eksamihindeid! Ma ei päri midagi konfidentsiaalset või isiklikku."

Daam vaatas tudeng-sekretäri otsa, kes kehitas ükskõikselt õlgu, otsekui märku andes, et mis seal ikka nii pikalt seletada.

„Üks hetk." Ja ta kadus kuhugi nurga taha.

Darby juba ootas teda tühjas auditooriumis. Gray pani väljaprindid tüdruku nina alla.

«Kui uskuda neid teese, siis peaksid Akers ja Kaas praegu loengul istuma," sõnas ta.

Darby vaatas paberit.

302

„Akersil kriminaalprotsessi protseduurid, Kaasil administratiivõigus... Hüva, katsun nad peale loengut ära tabada." Ta näitas Grayle omaenda märkmeid. „Maylor, Reinhard ja Wilson on kodus. Ratliffi ja Linneyd ma kätte ei saanud."

„Maylor elab kõige lähemal. Olen paari minutiga seal."

«Kuidas on autoga, mille pidite üürima?"

„Helistasin Hertzile. Auto peaks nüüd juba seisma «Posti" toimetuse parklas."

Maylori korter asetses vanast laohoonest ümber ehitatud ühiselamu kolmandal korrusel. Siin leidsid peavarju kõige suuremas kitsikuses olevad tudengid ja muidurahvas. Koputuse peale tuli ta peaaegu silmapilkselt avama, kuid ketti eest ei võtnud.

„Otsin taga James Maylorit," teatas Gray, otsekui oleks tal tegemist vana semuga.

«Mina see olen."

„Ja mina olen Gray Grantham «Washington Postist". Tahaksin teile esitada paar välkküsimust, kui tohib."

Maylor tõmbas keti eest ja laskis Granthami tuppa. Korteris oli neid kaks. Ühe neist täitis lahtivõetud jalgratas peaaegu täielikult.

„Mis küsimused need siis oleksid?" päris Maylor huvitatult ja paistis, et tal poleks midagi ka põhjalike vastuste vastu.

„Nagu ma aru sain, töötasite te möödunud suvel White & Blaze-vichi juures?"

„Õigus. Kolm kuud."

Grant kritseldas midagi oma märkmikku.

«Missuguses osakonnas praktiseerisite?"

«Rahvusvahelises. Rohkem oli see tuhnimine vanas pahnas. Ei midagi põnevat. Kaevamine arhiivides ja lepinguprojektide vorpimine."

«Kes teid kureeris?"

„Oiget kureerijat mul polnudki, aga töösse uputasid mind kolm koosseisulist juristi. Nende ülemus oli Stanley Coopman."

Grantham võttis taskuraamtu vahelt foto, millel oli kujutatud mööda kõnniteed astuvat Garciat.

«Kas see nägu on teile tuttav?"

303

Maylor võttis foto ja uuris seda pikalt, kuid raputas siis pead.

„Ega vist Kes ta peab olema?"

„Kah üks advokaat ja arvatavasti just White & Blazevichi juurest."

„See on pirakas firma. Mina tolknesin ühe allosakonna kõige pimedamas nurgas. Aga teenib seal üle neljasaja inimese, teate."

„Olen kuulnud jah. Olete kindel, et selle mehega te kokku puutunud ei ole?"

„Täiesti. Kaksteist korrust on juriste täis, aga enamikule korrustest ei saanud ma jalgagi."

Gray pani pildi taskuraamatu vahele tagasi.

„Kas kohtasite seal vahel ka mõnda oma kaasvõitlejat?"

‚Jah muidugi. Kahte meie Georgetownist tunnen ma hästi: Laura Kaasi ja Jo-Anne Ratliffi. Kaks kutti olid George Washingtonist: Patrick Franks ja veidra nimega Vanlandigham, eesnime ei mäleta. Siis veel Elizabeth Larson Harvardist, Amy MacGregor Michiganist Siis oli veel üks sell Emoryst, nimega Moke, kuid selle nad vist viskasid tuttipidi välja. Suviti võtavad nad alati igavese posu üliõpilastest praktikante."

„Kas kavatsete sinna tööle minna, kui lõpetate?"

„Ma ei tea. Ma pole kindel, et mu karakter suurfirmas töötamisega kokku kolksuks."

Gray naeris laginal ja torkas märkmiku pükste tagataskusse.

„Kuulge, te olete natuke selle firma töökorraldusega kursis, öelge mulle, mida teie teeksite, kui teil seda fotol kujatatud selli oleks vaja üles leida?"

Maylor kaalus hetke.

„Nagu mulle koitma hakkab, ei saa te sinna minna ja järjepannu seda pilti igaühele nina alla torgata?"

„Väga täpne tähelepanek."
„Ja see pilt on kõik, mis teil tema kohta on?"
„Pihtas."
„Siis, nagu mulle näib, käite te õiget rada. Mõni praktikantidest tunneb ta kindlasti ära."
„Aitüma."
„On see sõber mingi sigadusega maha saanud?"
304
„Oh ei. Kuid ta võiks olla mõnes asjas tunnistajaks. Tegelikult on see kõik rohkem ümber nurga põmmutamine..." Ta avas ukse. „Veel kord - suur tänu!"

Darby teeskles end hoolega uurivat teadetetahvlit, mis asus vestibüülis otse telefonikabiinide kõrval. Tal polnud ettekujutustki, mida peab ette võtma siis, kui kell loengu lõppu kuulutab, kuigi tegi hirmsaid pigutusi usutava ettekäände väljamõtlemiseks. Teadetetahvel oli täpselt samasugune nagu Tulane'is: loengute jaotus auditooriumide järgi, seminarid, kuulutused. Pakuti müüa jalgratast, õpikuid, tube; otsiti meeldivat toakaaslast; kuulutati välja järjekordne kursuseõhtu, spordivõistlus, klubi kokkutulek. Tema kõrval peatus neiu seljakotiga ja hakkas samuti kuulutusi uurima. Kahtlemata oli neiu üliõpilane.
Darby pöördus naeratades tema poole:
„ Andestage, ega te juhuslikult Laura Kaasi ei tunne?"
„Tunnen ikka."
„Mul oleks vaja talle üks teade edasi anda. Kas te näitaksite mulle teda, kui ta loengult välja tuleb?"
„On ta siis praegu loengul?"
‚Jah, Shipi administratiivõiguse loengul, auditoorium 207."
Lobisedes siirdusid nad teisele korrusele. Vestibüül täitus hetkeliselt üliõpilastega: professorid oli selleks korraks lõpetanud. Matkaja osutas Darbyle pikakasvulist tugeva kondiga tüdrukut, kes sammus otse nende suunas. Darby tänas teda ja järgnes Laura Kaasile, kuni nad suuremast summast läbi jõudsid. Alles siis kõnetas ta seda:
„Vabandage, kas teie olete Laura Kaas?"
Pikk tüdruk peatus ja vaatas talle hämmeldunult otsa.
„Mina."
Edasi pidi Darby tegema seda, mis talle suuremat ei istunud, nimelt valetama.
„Mina olen Sara Jacobs ja mul on teoksil üks artikkel „Washington Postile". Kas ma tohiksin esitada teile mõned küsimused?" Laura Kaasi oli ta esimesena ette võtnud sel lihtsal põhjusel, et sellel ei olnud kell kümme loengut, Michael Akersil aga oli, järelikult
305
sai ta Akersiga kõnelda alles kell üksteist.
„Mille kohta?"
«Raiskan teil ära ainult ühe minuti. Võib-olla astuksime seniks siia?" noogutas ta tühja auditooriumi poole. Laura järgnes talle vastutahtmist.
«Te olite möödunud suvel tööl White & Blazevichi juures?"
«Olin." Vastus tuli kahtlustavalt, umbusklikult.
Sara Jacobs üritas end kokku võtta. See oli pagana raske.
«Missuguses osakonnas?"
«Maksud."
„Huh - kas teile istub siis maksuseadusandlus?" püüdis ta jutule pisut kerglasemat tooni anda.

„Istus. Enam ei istu. Ma vihkan seda."

Darby naeris oma heledaimat naeru, võttis jakitaskust Garcia foto ja näi taas seda Laura Kaasile.

„Kas seda meest tunnete?"

„Ei."

«Ma usun, et ta on advokaat firmast White & Blazevich."

«Neid on seal sadu."

«Kas olete kindel, et ei tunne?"

Laura Kaas ulatas pildi tagasi.

«Kindel. Peale viienda korruse ei näinud ma seal üldse midagi. Et seal igaühe nägu meelde jätta, sellesk kuluks aastaid, pealegi traavivad seal kõik nii kiiresti, nagu oleks neil ilmast-ilma tuli takus. Advokaadid on kõik niisugused."

Ta vaatas rahulolematult ringi ja jutuajamine oligi läbi.

„Ma olen teile tõesti väga tänulik," pomises Darby,

„Pole, mille eest," ühmas Laura ukse poole minnes üle õla.

Täpselt kell 11.30 said nad Granthamiga 336. auditooriumis uuesti kokku. Gray oli Ellen Reinhardi kinni püüdnud majaesiselt parkimisplatsilt, kui see oli kavatsenud kolledži poole hakata sõitma. See oli töötanud kohtuvaidluste osakonnas firma ühe osaniku Daniel O'Malley käe all ning oli suurema osa suvest veetnud Miamis mingil protsessil. See oli kestnud kaks kuud ja Washingtoni peakontoris oli ta viibinud väga vähe aega. White ja Blazevichil

306

olid harukontorid neljas linnas, Tampa kaasa arvatud. Garciat ta ära ei tundnud, pealegi oli tal olnud väga kiire.

Judith Wilsonit polnud Gray kodunt leidnud, kuid ta toanaaber oli öelnud, et ta tuleb umbes kella ühe paiku.

Niisiis langesid Maylor, Kaas ja Reinhart ära. Nad pidasid sosinal nõu ja läksid uuesti laiali, Gray Edward Linneyt püüdma, kes nende andmetel oli White & Blazevichi juures töötanud koguni kahel suvel. Telefoniraamatus teda ei olnud, kuid ta elas peaaegu ülikoolilinnaku kõrval Wesley Heightsis.

Kell 10.45 seisis Darby järjekordse ime ootuses jälle teadete-tahvü all. Akers oli meesterahvas ja talle tuü läheneda hoopis teisiti. Loodetavasti oli ta ikka seal, kus pidi olema - kuulamas kriminaalprotsessi loengut auditooriumis nr. 201. Darby lonkis auditooriumi ukseni ja ootas, kuni see lahti paiskus ja umbes poolsada tulevast juristi sealt summas välja trügis. No reporterit nüüd temast küll kunagi ei saa - ta ei suutnud kuidagi täiesti sundimatult võhivõõrale inimesele juurde astuda ja talle igasuguseid ogaraid küsimusi esitada. See oli kohutavalt võõrastav ja pard ta silmini kohmetuma. Kuid sus silmas ta häbeüku ilmega noorukit, kellel olid paksude prilliklaaside taga ütlematult kurvad silmad. Ta võttis söakuse kokku, astus ligi ja küsis:

«Andestage, ega te juhuslikult Michael Akersit ei tunne? Ta peaks olema sellel kursusel."

Poiss naeratas: see nägus neiu oli välja vaünud just tema. Ta osutas suurema meestekamba poole, kes lükusid peaukse suunas.

«Seal ta on - see halli sviitriga kõigus."

«Aitäh." Darby jättis poisi seisma nagu soolasamba. Tänaval kamp lagunes ning Akers jätkas oma teed ühe sõbra saatel.

«Mister Akers!" hüüdis Darby neile järele.

Mõlemad peatusid, pöörasid ringi ja naeratasid talle julgustavalt, kui ta närviüse ilmega neile ligi tõttas.

«Kas teie olete Michael Akers?" pomises ta.

«Mina see olen. Ja kes olete teie?"

«Sara Jacobs «Washington Postist"... või õigemini tahan sinna ühte artiklit kirjutada. Kas ma võiksin teiega rääkida nelja silma all?"

307

„Aga muidugi." Ta sõber pilgutas talle silma ja eemaldus. ‚Ja millest me siis räägiksime?"

„Kas töötasite möödunud suvel White & Blazevich'i juures?"

„Jah," vastas Akers meelsasti. Ta ilmselt nautis seda olukorda. „Missuguses osakonnas?"

„Kinnisvarad. Õudne igavus, aga töö on töö. Miks see teid nii huvitab?" Darby ulatas talle foto.

„Kas tunnete seda meest? Ta töötab samuti White & Blazevichi juures."

Akers oleks ilmaselt kangesti tahtnud Garciat tunda, olla igati abivalmis, vestelda temaga kaua-kaua, kuid nägu fotol ei öelnud talle paraku midagi.

„Üsna kahtlane foto, kas pole?"

„Küllap vist. Kas tunnete teda?"

„Ei, pole teda iial kohanud. See on õudselt suur firma. Osanikud panevad koosolekule minnes nimesildi rinda. Kujutage ette - firma osanikud ei tunne üksteist isegi näo järgi! Küllap on neid seal mitusada..."

Kaheksakümmend üks, kui täpne olla, mõtles Darby ja jätkas. „Kas teile oli määratud ka kuraator?"

„Jaa - osanik, kes kandis Walter Welchi uhket nime. Üks igavene juurikas. See firma ei istunud mulle mitte üks põrm, ausõna."

„Kas mäletate sealt veel teisigi praktikante?"

„Muidugi. Suvel seal peale praktikantide vist kedagi polegi."

„Kui mulle nende nimesid vaja peaks minema, kas võin siis uuesti teie poole pöörduda?"

„Ükskõik mis ajal! On sel kutil ebameeldivusi?"

„Ei usu. Kuid ta võib teada midagi niisugust, mis mind huvitab."

„Nad kõik seal tuleks advokatuurist minema peksta. Tõeline röövlibande, tõesõna. Töötada seal küll ei tahaks - igal sammul poliitika."

„Suur tänu." Naeratades pöördus ta minekule. Akers vaatas talle hindava pilguga järele ning hüüdis: kelistage ükskõik mis ajal!"

„Ma tänan."

308

Ajakirjanik Darby jätkas materjali kogumist, astudes sisse raamatukogu ukse kõrval asuvast uksest ning tõustes treppi mööda viiendale korrusele, kus asus paari tuppa mahutatult „Georgetowni ülikooli Teatiste" toimetus. Juba eile raamatukogus, läbi vaadates ‚Teatiste" viimast numbrit, oli talle silma hakanud, et abitoimetajana oli mainitud Jo-Anne Ratliffi. Enamik selliseid ülikoolide väljaandeid, niipalju kui neid oli talle silma alla sattunud, olid Darby arvates kõik ühte nägu. Neis püüdsid hoolega endale nime teha igasugused oivikud, soperdades kokku kahtlase väärtusega artikleid ja kommentaare. Sellega arvasid nad end teistest üliõpilastest kõrgemale, ajasid oma nina võimatult püsti ja viitsid suurema osa oma ajast just toimetuses - endasuguste vaimuhiiglaste seltsis.

Darby astus sisse ja küsis esimeselt ettejuhtujalt, kust ta võiks leida Jo-Anne Ratliffi. Talle näidati paljutähenduslikult ümber nurga. Teine uks paremalt. Teine uks paremalt avanes tuppa, mis oli maast laeni täis raamatuid, mille keskel istusid kaks kohutavalt tööga koormatud naisterahvast.

„Jo-Anne Ratliff?" küsis Darby.

„See olen mina," vastas umbes neljakümne-aastane vanatüdruku välimusega kõrend.

„Tere. Minu nimi on Sara Jacobs ja „Washington Post" ootab mult ühte artiklit. Kas ma võin esitada teile paar lühikest küsimust?"

Naine pani sulepea ilmse vastumeelsusega käest ja vahetas tema vastas istuva naisega nördinud pilgu. Mida nad ka ei teinud, aga igatahes pidi see kohutavalt tähtis asi olema ja segamine valmistas neile kohutavaid hingepiinu. Nemad olid eeskujulikud üüõpilased.

Darby suutis suure vaevaga iroonilise muige maha suruda ja hoiduda neile midagi mürgist kähvamast. Lõpuks oli ka tema oma kursuse paremusjärjestuses teine, nii et ärgu ajagu ühti oma nina nii ülbelt püsti!

„Mis artikkel see peaks siis olema?" küsis Ratliff.

„Kas me ei saaks vestelda nelja silma all?"

Jälle nördinud pilkudevahetus.

„Mul on kohutavalt palju tegemist," ütles Ratliff teravalt.

„Mul ka, mõlgutas Darby endamisi. Sina ajad siin näpuga mõne

309

tobeda tsitaadi järge, et seda siis vähemalt sama tobedasse ja mõttetusse artiklisse toppida, aga mina ajan oma elu hinnaga mehe jälgi, kes tappis kaks Ülemkohtu kohtunikku.

„Ma palun väga vabandust," ütles ta sama teravalt. „Luban teile, et see röövib teilt sõna tõsises mõttes ainult ühe minuti."

Nad läksid koridori.

„Mul on kohutavalt piinlik, et pean teid tülitama, kuid mu küsimus on tõesti äärmiselt pakiline."

„Ja te olete ikka „Posti" reporter?" See oli rohkem väljakutse kui küsimus ja Darbyl ei jäänud midagi muud üle kui edasi valetada. Ta vandus endale, et valetab, võltsib ja petab veel ainult kaks päeva, siis istub ta kuskil Kariibi mere ääres ja laseb Granthamil üksi selles sopas sumada.

„Jah. Kas te olite möödunud suvel tööl White & Blazevichi juures?"

„Olin küll. Mis siis?"

Ruttu pilt lagedale. Ratliff võttis selle ja hakkas ruutmillimeetri kaupa analüüsima.

„Kas tunnete seda meest?"

Ratliff raputas mõtlikult pead. „Ma ei usu. Kes ta on?"

Sellest vanatüdrukust võis saada suurpärane advokaat - oskas küsimusi esitada, ja palju. Kui Darby oleks teadnud, kes see on, kas ta oleks siis seisnud siin pimedas koridoris ja mänginud reporterit selle lehma ees, kes mängis endast teab kui suurt juristi?

„Ta on advokaat White & Blazevichi juures," lausus Darby nii ükskõikselt kui suutis. „Ma mõtlesin, et te võib-olla tunnete teda."

„Ei tunne." Ta ulatas foto tagasi.

Aitab.

„Noh, hästi, ma tänan. Veelkord - vabandage tülitamise eest." „Ei ole viga." Uhke madam Ratliff kadus ukse taha.

Nagu kokku lepitud, auto ainult aeglustas tänavanurgal käiku, Darby hüppas sisse ning uus „Pontiac" kihutas edasi. Georgetowni juurakolledžist oli neil rohkem kui kõrini.

„Tühi käik," ütles Gray. „Linneyt polnud kodus."

310

Mina rääkisin Akersi ja Ratliffiga, aga mõlemaga oli tulemus null. Seega ei tundnud juba viis seitsmest Garciat ära." jvlul on kõht tühi. Läheks õige kuhugi sööma?"

„Ei teeks kurja."

„Kuidas on see võimalik, et firma erinevates osakondades töötab mitu kuud viis praktikanti ja mitte ükski neist ei tunne ära linna kaastöölist?"

„See on vägagi võimalik ja koguni üsna tõenäoline. Pidage meeles, et see on väga suur firma. Nelisada juristi tähendab vähemalt tuhandet inimest, sest juurde tuleb arvata sekretärid, notarid, kontoriplikad ja igasugune muu abijõud. Advokaadid on juba kord sihuke rahvas, kes püüab end oma kabinetis barrikadeerida."

„Ja osakonnad on üksteisest isoleeritud?"

„Ka seda. Advokaat, kes töötab pankade osakonnas kolmandal korrusel, ei pruugi nädalate kaupa kohata oma tuttavat kohtuvaidluste osakonnast kümnendal korrusel. Tegemist on kõigil ülepea, ärge seda unustage."

„Mis te arvate - äkki võtsime sihikule vale firma?"

„Võib-olla vale firma, aga võib-olla ka, et vale kolledži."

„Too esimene poiss, keda küsitlesin, Mallory, andis mulle kahe tudengi nimed, kes olid suvel samuti seal töötanud, kuid õpivad George Washingtonis. Otsime nad pärast lantši üles." Gray vähendas kiirust ja parkis auto keelatud kohta mingite madalate hoonete ette.

„Kus me oleme?" küsis Darby.

„Kvartali kaugusel Mount Vernon Square’ist. „Post" on siit kuus tänavavahet eemal, minu pank neli. Ja otse ümber nurga asub väike toidubaar."

Kuna ametnikel oli parajasti lantšiaeg, oli toidubaar pungil täis. Darby istus akna alla lauda, Gray läks aga võileivasappa. Pool päeva oli nüüd möödas ja kuigi niisugune töö mingit mõnu polnud pakkunud, oli see siiski tõrjunud meelest võimalikud tagaajajad. Ei, reporterit temast ei saa! Ja ka juristikarjäär hakkas talle iga hetkega vastumeelsemaks muutuma. Alles hiljuti oli ta aga unistanud sellest, et pärast lühemat või pikemat praktikat saab temast kohtunik, aga nüüd... Ei, kohtunik oli liiga ohtük elukutse, see unistus tuli maha matta...

311

Gray tuli kandikuga, millel olid jäätee ning võileivad.

„Kas niisugune on teie tüüpiline tööpäev?" küsis Darby.

„Jah, niisugune on amet, mis mu kõhtu täidab. Päeval nuusin igal pool ringi, topin oma nina teiste asjadesse, õhtupoolikul kirjutan artikleid, pärast seda aga asun faktidele kinnitust otsima ja see kestab tihti hilisööni välja."

„Mitu lugu te nädalas kirjutate?"

„Vahel kolm-neli, vahel mitte ühtegi. Olen ise enda peremees, kaela peal ei istu mul peaaegu keegi. Seekord on lugu aga teisiti: juba kümme päeva pole ma kirjutanud ridagi."

«Mis siis, kui ei õnnestu leida küllaldaselt fakte ja tõendeid Mat-tiece'i osavõtu kohta nendest mõrvadest? Millest teil siis kirjutada on?"

„Söltub sellest, kui palju mul õnnestub päevavalgele tuua. Võiksime välja tulla artikliga Verheekist ja Callahanist, kuid see oleks sea seljast villa niitmine. Vaja on kogu see afäär paljastada, kuid nemad olid siin vaid juhuslikud tegelased ning see pisike kriimustus ununeks peagi."

„Aga teie tahate panna suure paugu?"

„Loodan. Kui saame kontrollida teie kokku pandud toimikut, siis koorub sellest lugu, mis kogu Ameerika keema ajab."

«Nii et silme ees terendavad teil juba tohutud pealkirjad?"

«Terendavad. Adrenaliin koguneb. See tuleb suurim skandaal pärast..."

„Watergate'i?"

„Oh ei - Watergate algas pisikeste nupukeste seeriaga, mis paisusid ajapikku üha suuremaks ja suuremaks. Need poisid ajasid jälgi kuude kaupa, panid pala pala haaval kokku mosaiigi. Seal oli palju neid, kes teadsid asja mõnda detaili, kuid kellel puudus täielikult ülevaade tervikust. Siin on lugu teisiti, mu kalus. See asi on palju tõsisem ja tõde teab ainult äärmiselt piiratud grupp inimesi. Watergate oli tobe murdvargus koos veel tobedama jälgedesegamisega. Teie toimikus on aga tegemist väga rikka ja kavala mehe erakordselt targalt kavandatud kuritööga."

„ Aga jälgedesegamine?"

„Sellega hakkame tegelema pärast. Kui on tõestatud, et Mattiece'i käsi oli nende mõrvade juures mängus, avaldame suure artikli. Kass kargab kotist välja, aga tema jälile kihutab korraga vähemalt pool tosinat ajalehte. Rahvas on šokeeritud - eriti uudisest, et president ja Mattiece on vanad sõbrad. Aga kui üleskerkinud tolmupilv on natuke vajunud, siis võtame käsile valitsuse ja püüame välja selgitada, kes sellest asjast teadis ja kui palju."

„Kõigepealt tuleb Garcia kätte saada."

„Jah, seda küll. Ma tean, et ta on kuskil siin, on advokaat sihi linnas ja teab midagi kohutavalt tähtsat." Ja mis siis, kui leiamegi ta üles, aga tema keeldub rääkimast?" „Meil on vahendeid, et teda selleks sundida." «Milliseid näiteks?"

«Piinamised, pantvangide võtmine, sundimine, igat sorti ähvardused," naeris Gray.

Äkki kargas nende juurde tünnina töntsakas mees viltukiskunud näoga ja kisendas:

„Tehke kiiremini! Olete liiga kauaks istuma jäänud!"

„Aitäh, Pete!" vastas Gray pead tõstmata. Pete kadus rahva hulka, kuid samas kuulsid nad samasugust kriiskamist ühe teise laua juurest. Darbyl kukkus võileib käest.

„See on siinse urka omanik," seletas Gray. «Niisugune kärkimine kuulub kohaüke tavade hulka."

„Vaimustav! Kas selle eest on ette nähtud eritasu?"

„Oh ei. Ta hoiab oma hindasid võimalikult madalal, nii et tema sissetulekud sõltuvad külastajate hulgast. Ta ei müü sellepärast kohvigj, et kohvitassi taha võivad inimesed pikemaks lobisema jääda. Tema ideaal on see, kui kõik ahmivad püstijalu endale võileivad sisse ja teevad kohe minekut."

„Minul on kõht täis."

Gray vaatas kella.

«Veerand üks. Kella üheks peame Judith Wilsoni juures olema. Kas tahate nüüd kohe oma raha pangast välja tellida?"

„Kaua see võiks aega võtte?"

«Anname praegu ainult väljamaksenõude sisse, raha järele võime hiljem sõita."

„Läki."

„Palju te välja võtta tahate?"

„Viisteist tuhat"

Judith Wilson elas kokkukukkumisküpse maja teisel korrusel. Terve maja oli kahetoalisteks tudengikorteriteks jagatud. Kell üks polnud ta veel tagasi ja neil tuli terve tund sihitult mööda linna ringi kihutada. Gray esines turistijuhina. Aeglaselt sõitsid nad mööda kinost „Montrose", mis oli pärast tulekahju ikka veel varemetes. Veel näitas Gray Darbyle vabaõhutsirkust Dupont Circle'il.

Kell 2.15, kui nad olid end just maja ette kitsale sõiduteele ootama asutanud, sõitis nende taha punane „Mazda".

„Seal ta on!" hüüatas Grantham ja hüppas välja. Darby jäi autosse.

Judithi sai Gray kätte välistrepil ja tüdruk osutus üsnagi vastutulelikuks. Nad vahetasid mõned laused, sus tõi Gray foto lagedale, Judith Wilson silmitses seda vaevalt kolm sekundit ja raputas siis otsustavalt pead. Veel hetk hiljem istus Gray juba rooli taha.

„Kuues null," ütles ta.

„Niisiis jääb ainult Edward Linney, meie kõige suurem lootus - tema töötas seal ju tervelt kahel suvel," ohkas Darby.

Telefoniautomaadi leidsid nad alles kolm kvartalit eemalt ühest iseteeninduspoest. Gray valis Linney numbri, kuid keegi ei vastanud. Ta riputas toru pahase kolksuga konksu otsa ning lonkis tagasi auto juurde.

„Polnud teda kell kümme, pole ka nüüd."

„Võib-olla on loengul," arvas Darby. Meil on vaja tema tunniplaani. Oleksite pidanud ka selle välja nõudma, kui seal kord juba käisite."

„Niisugust käsku te mulle ei andnud."

„Kes meist siis siin õieti see detektiiv on? Kas teie, kuulus reporter „Washington Posti" juurest, kelle erialaks on just niisugused äärmiselt segased, kuid kõmulised lood, või mina, armetu juuratudeng, sedagi rohkem minevikus, kellele alandliku palve peale on antud luba eesistmel konutada ja pealt vaadata, kuidas meister tegutseb?"

314

„Kolige siis tagaistmele, oleks Grantham peaaegu kähvanud, kuid suuüs siiski end talitseda ja päris:

„Kuhu nüüd?"

„Eks ikka tagasi kolledžisse. Ootan teid autos, kuni üleval ära käite ja Linney tunniplaani kindlaks teete."

„Kuulan, ma'am."

Registraatorilaua taga istus nüüd juba teine üliõpilane. Gray palus tal kindlaks teha, missugused loengud on täna üliõpilasel Edward Linneyl, ja asja mindi uurima. Viie minuti pärast ilmus rüüüte tagant välja seesama pärisregistraator, kes hommikulgi, ja mõõtis teda raevuka pilguga.

„Tere jälle! Loodetavasti mäletate mind? Gray Grantham „Washington Posti" juurest. Mulle oleks vaja veel ühe inimese tunniplaani."

„Dekaan keelas niisuguste andmete avaldamise ära."

„Ma arvasin, et teda ei ole linnas."

„Ei olegi. Selle keelu kehtestas prodekaan. Ei mingeid tunniplaane. Olete mulle niigi suuri pahandusi kaela toonud."

„Nüüd ei saa ma enam tõesti millestki aru... Ma ei nõua ju teilt tema isiklikku toimikut."

„Prodekaan ütles „ei"."

„Kus see teie prodekaan pesitseb?"

„Ta on kinni."

„Ma ootan. Kus ta kabinet asub?"

„On arvata, et ta on väga kaua kinni." „Siis ootan ma väga kaua." Kerberos pani käed rinnale risti.

„Ta ei luba teile anda enam mitte üht tunniplaani. Kas meie üliõpilastel on õigus nõuda, et nende isiklikke andmeid ei avalikustataks, või ei ole?"

„Muidugi on. Milliseid pahandusi ma teile siis tekitasin?"

«Ütlesin juba."

„Palun vastake mu küsimusele."

„Üks meie üliõpilastest, keda te hommikul küsitlesite, helistas peale seda White & Blazevich'i juurde, sealt helistati meie prodekaanile,

315

prodekaan kutsus mu välja ja keelas mul kategooriliselt avaldamast meie tunniplaane mingitele reporteritele."

„Miks see neid siis nii väga ärritab?"

„Ärritab, ja sellest piisab. Meil on White & Blazevich'iga erakordselt head suhted ning nad võtavad hulgaliselt meie lõpetajaid tööle või praktikale."

Grantham püüdis haledat ja abitut nägu teha.

«Tahan ju ainult Edward Linneyt kätte saada ja talle paar küsimust esitada. Ausõna, sellest ei tule teile mingit pahandust."

Naine haistis võitu. Ta oli osanud ühele häbematule „Post'i" reporterile valusasti nina pihta anda ja oli sellele uhke. Ja ta viskas oma uhkusest palukese lüüasaanu hammaste vahele.

«Mister Linneyt pole enam meie üliõpilaste hulgas. See on kõik, mida ma teile öelda võin."

Grantham taganes vabandusi pomisedes.

Ta oli peaaegu auto juurde jõudnud, kui keegi teda hüüdis. See oli sama tudeng, kes oli istunud registraatori laua taga.

«Mister Grantham," hingeldas see. „Ma tunnen Edwardit Ta on mõneks ajaks rivist väljas. Isiklikud probleemid."

«Kus ta on?"

«Ta vanemad panid ta ühte erahaiglasse, kus teda püütakse alkoholist võõrutada." „Kus see erahaigla asub, ega te ei tea?"

„Silver Springis. Haigla nimi on «Parklane"."

„Kaua ta seal juba on olnud?"

„Ligi kuu."

Grantham surus tal tänulikult kätt.

«Aitüma. Ega ma kellelegi välja anna, et just teie mind aitasite."

„Kas ta on millessegi segatud?"

„Oh ei. Ausõna."

Nad sõitsid Darbyga panka ja varsti tuli tüdruk sealt tagasi, vüs-teist tuhat dollarit sularahas purjeriidest kotis. Niisugune summa tegi ta murelikuks. Murelikuks tegi ta ka Linney ja see, et White & Blazevich oli asjast teada saanud.

Ravila „Parklane" oli määratud teenindama vaid rikkaid ja neid,

316

kel oli ravikindlustus väga suurele summale. Väike hoone paiknes üksikuna keset puudesalu umbes poole müü kaugusel kiirteest. Seda eemalt silmitsedes tekkis neil aimus, et siin ei lähe nende asjad kuigi übedalt.

Gray astus esimesena vestibüüü, suundus vastuvõtutuppa ning päris Edward Linney järele.

«Jali, niisugune patsient meil on," vastas valveõde üsnagi ametliku tooniga.

Gray naeratas oma kõige paremat naeratust.

«Jah, seda ma tean, et niisugune patsient teil on, sest seda öeldi mulle juba kolledžist, kus ta õpib või õppis. Kus palatis ta on?"

Darby astus vestibüüü, astus veekraani juurde, võttis puhta papptopsiku, lasi selle täis ning asus ahnelt jooma.

„Ta on palatis 22, kuid külastada teda te ei või."

«Aga kolledžis öeldi, et võib!"

„Kes te talle olete?"

Grantham võttis kõik oma võimed kokku.

«Olen Gray Grantham «Washington Posfist". Kolledžis lubati, et keegi ei hakka mind takistama, kui tahan talle paar küsimust esitada."

„Kahju küll, kuid sus informeeriti teid valesti. Saage aru, mister Grantham: see on erahaigla, mille sisekorra kehtestame meie, täpselt nagu nemad kehtestavad sisekorra oma kolledžis."

Darby võttis laualt mingi ajakirja ja istus diivanile ootama.

Gray naeratus kippus kustuma, kuid jäi siiski hädapärast püsima.

«Jah, ma saan sellest aru, aga kas ma siiski ei võiks peaarsti näha?"

«Milleks?"

«Vaadake, see asi on väga tähtis asi, ja ma pean mister Linneyt tingimata veel enne õhtut nägema. Kui teie seda oma volil lubada ei tohi, siis pean ma tülitama teie bossi. Enne, kui ma teda näinud pole, ei lähe ma siit kuhugi."

Pilk, mis talle saadeti, soovis teda ilma igasuguse kahtluseta põrgusse.

„Hästi. Oodake üks hetk. Võtke istet."

„Tänan."

317

Õde lahkus ja Gray pöördus Darby poole, osutades sõnatult raskele lükanduksele, mis ilmselt viis palatite poolele. Darby ohkas sügavalt ja oligi uksest sees. Uksest pääses halli, kust kolme suunda siirdusid absoluutselt steriilsed koridorid. Darby valis selle, mille kohal messingsilt kuulutas: 18 - 30. See oli keskmine ning sellepärast ka akendeta ja hämar. Sammud summutasid paks vaip ja vildiga üle löödud seinad.

Nii võis ta veel trellide taha sattuda! Aitas sellest, kui ta satub mõne turvamehe või gorilla kehaehitusega sanitari otsa. Siis tõugataks ta mõnda isolaatorisse, keerataks uks lukku ja hoitaks teda seal, kuni saabub politsei. Ja Grantil jääks üle ainult abitult pealt vahtida, kuidas ta rauduskäsi autosse toimetatakse ning jaoskonda viiakse. Hommikul ilutseks ta nimi aga igas ajalehes, „Post" kaasa arvatud, Jässakas leiaks selle sealt (kui ta muidugi üldse lugeda oskab) ning ta oleks neil pihus.

Kui ta niimoodi mööda seinaveert 22. palati poole hiilis, tundus unistus liivarannast koos pina collada'ga talle kättesaamatu unistusena. Palad uks oli kinni, aga sellel ilustses Edward L.Linney nimi ja selle all väiksemas kirjas: Dr. Wayne McLatchee. Darby koputas.

Peaarst osutus veel kangekaelsemaks kui vastuvõtuõde. Eks selle eest talle nii hästi makstigi. Ta seletas Grayle kannatlikult, et siin kehtivad haigete külastamisel äärmiselt ranged reeglid. Siinsete haigete närvisüsteem olevat äärmiselt nõrk ja mõjutatav, mistõttu tulevat neid igasuguste ebameeldivate elamuste eest hoolega hoida. Nende raviarstid, oma eriala parimad spetsialistid, olevat ses suhtes väga valivad, keda haige juurde lubada ja keda mitte. Külla võivad tulla ainult lähimad omaksed ja sedagi ainult pooleks tunniks laupäeval või pühapäeval. See, et mingi reporter läheks nende patsienti küsitlema, ei tulevat üldse kõne allagi, sest niisugune asi võivat

täielikult ruineerida pöörase vaevaga saavutatud hingelise tasakaalu, olgu reporteri põhjendused nii veenvad kui tahes.

Mr. Grantham tundis huvi, millal mr. Linney haigalst välja kirjutatakse, kuid talle vastati, et niisugused teated on rangelt salastatud.

318

„Ilmselt niikauaks, kui ravikindlustuse tähtaeg lõpeb," oletas mr. Grantham, kes sisemise värinaga kuulatles, kas ei kosta lükanduk-se tagant valjusid hääli, mis annaksid märku, et Darby Shaw on teolt tabatud.

Kindlustuse mainimine viis peaarsti lõplikult tasakaalust välja ja siis mr. Grantham küsis, kas mr. peaarst ise võib haigele need küsimused esitada, kui ta need mr. peaarstile ette dikteerib. See ei võtvat kokku poolt minutitki. Ei tulevat kõne allagi, kähvas mr. peaarst. Reeglid maksvat ka arstide kohta.

Vastas lahke hääl ning Darby astus palatisse. Vaip oli siin veel paksem ning mööbel täispuidust. Edward Limiey istus voodiserval, džiinid jalas, kuid ilma pluusita ja luges mingit paksu romaani. Tema õitsev välimus pani Darby hämmelduma.

„Vabandage," üües ta mahedalt ning sulges ukse enda järel.

„Tulge aga sisse," ilmus Linney näole särav naeratus. See oli esimene mittemeditsiiniline nägu, mida ta viimaste päevade jooksul nägi. Ja veel kui ilus nägu! Ta lõi raamatu kinni.

Darby jäi voodiotsa juurde seisma.

„Minu nimi on Sara Jacobs ning ma töötan ühe artikli kallal «Washington Post'ile"..."

„Kuidas teil õnnestus siia sisse pääseda?" katkestas Limiey, silmanähtavalt sellest sissetungimisest rõõmu tundes.

„Jalutasin, nii - tipa-tapa... Kas töötasite möödunud suvel White & Blazevich'i juures?"

„Möödunud suvel ja ülemöödunud suvel niisamuti. Nad tahavad mind pärast lõpetamist endale. Kui ma üldse lõpetan..."

Darby ulatas talle foto.

„Kas seda meest tunnete?"

Linney võttis pildi vastu ja puhkes naerma.

„Kuis siis! Ta nimi on... uuhh, kuidas ta nimi nüüd oligi?... oodake, las ma tuletan meelde... Ta töötab üheksandal korrusel nafta ja gaasi osakonnas. Kuidas ometi ta nimi nüüd oligi..."

Darby hoidis hinge kinni.

Limiey sulges silmad ja teeskles pingelist mõtlemist. Siis vaatas

319

ta uuesti fotot ja ütles otsustavalt: „Morgan. Ma usun, et ta nimi on Morgan. Täpselt."

„On see perekonnanimi - Morgan?"

„See on tema. Eesnimi ei tule meelde. Oli justkui Charles... ei, ei olnud Charles, aga midagi sinnapoole. Igal juhul C-tähega..."

„Kas olete kindel, et ta töötab nimelt nafta- ja gaasi osakonnas?" Ta polnud küll kindel, aga millegipärast seisis tal meeles, et firma nimekirjas oli olnud mitu Morganit."

„Kindel mis kindel."

«Üheksandal korrusel?"

„Just. Töötasin ise pankrotiüksuses kaheksandal korrusel ning naftal-gaasil oli käes pool kaheksandat ning terve üheksas korrus." Ta ulatas foto tagasi.

„Millal te siit välja pääsete?" küsis Darby - oleks ebaviisakas olnud kohe jooksu panna.

Järgmisel nädalal loodetavasti. Mida see suli siis korda saatnud on?"

„Ei midagi. Meil on vaja temaga lihtsalt pisut rääkida." Ta taganes ukse poole. „Pean nüüd jälle edasi jooksma. Suur tänu. Paranege kiiresti."

„Võtke heaks. No problem."

Darby tõmbas ukse vaikselt kinni ning seisis äkki silmitsi musta turvamehe ees, kellel oli püstol puusal. Darby kohkus hingetuks ja ta näole ilmus vastu tema tahtmist süüdlaslik ilme.

„Mida te siit otsite? Jah. Teie."

„Käisin oma venda vaatamas. Ja ärge karjuge mu peale."

„Kes teie vend on?"

Darby nookas peaga ukse poole. „Palat 22."

„Praegu pole külastusaeg. See on keelatud."

„Mul oli väga tähtis asi. Ja ma juba lähen, okei?"

Palati nr. 22 uks vajus lahti ja uksel seisis Linney.

„Kas see on teie õde?" küsis turvamees.

Darby vaatas poisile anuvisilmi otsa.

„Jah. Jäta ta rahule - kohe ta lahkub."

Darby naeratas tänulikult.

„Ema tuleb sind nädalalõpul vaatama."

320

„Väga armas," lausus Linney oma pehme häälega.

Turvamees taganes ja Darby sööstis peaaegu joostes läbi lükanduste. Grantham seisis vastuvõturuumi võre ees ja pidas peaarstile loengut, kui kalliks läheb maksumaksjale praegune tervishoiukorraldus. Darby astu kure sammuga üle halli ja oli juba peaaegu uksest väljas, kui peaarst teda märkas.

„Miss! Halloo, miss! Kelle juures te käisite? Kuidas on teie nimi?"

Kuid Darby oli juba uksest väljas ja jooksis auto poole. Grantham kehitas õlgu, tegi peaarstile mõistmatu näo ja jalutas sundimatult majast välja. Siis kargas ta autosse ja nad kihutasid minema.

„Garcia perekonnanimi on Morgan. Linney tundis ta kohe ära, kuid nime meeldetuletamisega oli tal raskusi. Eesnimi pidi algama C-ga." Palavikuliselt sirvis ta oma väljakirjutisi „Martindale'ist". Ta ütles, et see töötab üheksandal korrusel."

Grantham kihutas täiel kiirusel Silver Springist minema.

„Nafta ja gaas!"

„Nii ta ütles..." Samas leidis ta otsitu üles. „Curtis D. Morgan, õli ja gaasi osakond, vanus kakskümmend üheksa. Teine Morgan on kohtuvaidluste osakonnas, aga see kuulub firma osanike hulka ning on viiekümne ühene."

„Garcia on siis Curtis Morgan," vanitas Gray kergendatult ja vilksas kella, kolmveerand neli. Peame kiirustama."

„Jah, venitada ei tohi."

Rupert silmas neid samal hetkel, kui nad kliinikust ära sõitsid. Punane „Pontiac" kihutas, nagu istuks selle roolis hullumeelne. Mõnda aega püüdis Rupert sellel sabas püsida, kuid lõi sus käega ja teatas kaugemal patrullivale autole „Pontiaci" numbri ja tundemärgid.

37

Matthew Barr polnud veel kunagi kiirpaadiga sõitnud ning pärast viietunnist kihutamist oli ta üleni läbi klopitud ning mõlemast kõrvast poolkurt. Kõik ta ihuliikmed valutasid ning rannajoont

321

silmates tänas ta esimest korda pärast aastakümneid kestnud pausi kogu südamest Jumalat. Sellega lõpetanud, jätkas ta Fletcher Coali needmist.

Nad randusid väikeses paadisadamas mingi linna lähedal, mis Barri arvestuste järgi pidanuks olema Freeport - kapten oli Floridast lahkudes midagi mühatanud Freeportist ühele Larry-nimelise-le mehele. Mis asjamees see Lany oli, sellest ei saanudki Barr aru. See oli vähemalt kuue jala kuue tolli pikkune kolge laternaposti mõõtu kaelaga ja muud ülesannet tal paadis ei paistnud olevat kui hoolega Barri silmas pidada, millest viimane alguses suurt väljagi ei teinud, kuid viie tunni möödudes oli see siiski äärmiselt tüütuks muutunud.

Jalad olid Barril sadamasse jõudes nagu puunotid. Larry hüppas esimesena kaile, kust vüpas Barrile, et see talle järgneks. Samas tõttas nende juurde teine laudaukse laiune mees ja koos Larryga eskortisid nad ta kahtlaselt kinnise furgooni juurde.

Ausalt öeldes oleks Barr eelistanud oma uutele sõpradele ilusti hüvasti öelda ja ummisjalu Freeporti punuda, seal esimesse Washingtoni suunduvasse lennukisse hüpata ja kohale jõudes Coaüle vastu vahtimist anda. Kuid ta pidi säilitama oma külma vere. Nad ei julge teda siin näpuotsagagi puutuda.

Pärast mõneminutilist teekonda peatus furgoon tillukesel lennuväljal ja Barr eskorditi kopteri - musta värvi „Leari" juurde, mida Barr Larryle järgnedes huviga silmitses. Ega ta eriti mingit kõhedust või sisepinget tundnudki, oli see ju tavaline luurajaülesanne, aga kunagi oli Barr ju olnud CIA üks paremaid agente Euroopas. Küllap vana merejalaväelnae oskab juba enda eest seista.

Kopterisalongi jäeti ta ihuüksi. Illuminaatorid olid hoolega luugistatud ja see vihastas teda. Kuid ta sai nendest meestest siiski aru: mr. Mattiece hindas üle kõige privaatsust ja tal mli peremehe soovist lugu pidada. Larry ja too teine raskekaallane istusid ajakirju sirvides ees piloodikabiinis ega teinud temast väljagi.

Pool tundi pärast õhkutõusmist laskus Lear taas madalamale ning Larry loivas tema juurde salongi.

„Siduge see silmade ette," nõudis ta Barrile tihedat paksu salli ulatades. Iga algaja lööks niisugune nõudmine tummaks, mõtles

322

Barr, ja ta hakkaks küsimusi esitama. Kuid silmade sidumist oli talt nõutud varemgi ja kuigi tal oli oma missiooni otstarbekuses suuri kahtlusi, võttis ta siiski salli vastu ning varjas oma nägemise.

Mees, kes talt sideme ära võttis, esitles end Emilina, ja teatas et ta on mr. Mattiece'i abi. See oli tumeda pea ja peiarivuntsidega väikesekasvuline närviüne tüüp. Ta istus nelja jala kaugusele Barri vastu ja süütas sigareti.

„Meie inimesed teatasid, et tulite siia justkui ametlikule külaskäigule," lausus Emil üsna sõbraliku naeratusega. Barr vaatas toas ringi. Seinu sellel nagu polnudki, neid asendasid metallraamides aknad. Päikesevalgus oli mi ere, et silmadel hakkas valus. Tuba või õigemini majakest ümbritses kõigist neljast küljest luksusük aed rohkete tiigikeste ja purskkaevudega. Veidi eemalt paistis tohutute mõõtmetega häärber.

„Tuün siia presidendi soovil," ütles Barr.

„Me usume teid," noogutas Emil. Kõnest oli eksimatult tunda lõunalast Missisippi alamjooksult.

„Kas tohin küsida, kes teie olete?" päris Barr.

„Mu nimi on Emil ja leppige sellega. Mister Mattiece ei tunne hetkel end hästi. Arvatavasti peate oma sõnumi minu kaudu edasi andma."

„Mul on käsk rääkida ainult temaga isiklikult."

„Niisuguse käsu saite ilmselt mister Coalilt, kui ma ei eksi?" Emili naeratus oli kustunud.

„Te ei eksi."

„Saan aru. Kuid mister Mattiece eelistab teiega mitte kohtuda. Ta nõuab, et räägiksite oma tuleku põhjustest minule."

Barr raputas pead. Kui sün asjad palavaks pöörasid, siis võis ta ju ka selle Emiüga jutud maha ajada, kuid esialgu ostustas ta veel kindlaks jääda.

„Mul pole volitusi rääkida mitte kellegagi peale mister Mattiece'i," ütles ta tõredalt.

Emili nägu jäi süngelt tõsiseks ja ta osutas üle tiikide ja purskkaevude belvedere-tüüpi häärberi poole, mille terrassidele avanevad aknad ulatasid maast laeni. Piki kogu selle esikülge kulgesid

piinlikult sümmeetrilised ilupõõsaste ja lillepeenarde read.

„Mister Mattiece asub oma belvederes. Tulge mulle järele."

Nad väljusid päikeselisest aiamajast ja kõndisid aeglaselt ümber madala tiigikese. Otsekui kivi rõhus Barri kõhtu, kuid ta astus oma väikese sõbra kannul niisuguse näoga, nagu läheks oma kontorisse. Kusagilt kostis kose kohinat. Belvedereni vüs kitsas jalgrada. Uksel nad peatusid.

„Kardan, et teil tuleb kingad jalast ära võtta," lausus Emil, kuid nüüd juba jälle naeratades. Barr sõlmis kingapaelad lahti ja jättis jalatsid ukse kõrvale. Emil oli ise päris paljajalu.

„Käterättide peale ärge astuge."

„Mis käterättide?"

Emil avas tema ees ukse ja ta astus sisse. See oli otsekui sirkli järgi tõmmatud ümmargune ruum, läbimõõdult nii umbes viiskümmend jalga. Toas oli kolm tooli ja sohva, kõik lumivalgete palakatega kaetud. Põrandat aga katsid paksud froteekäterätikud, mille vahele olid jäetud kitsad läbipääsurajad. Palav lõunapäike lõõmas läbi katuseakna otse lagipähe. Teises seinas avanes uks ja mingist väiksemast toast astus rotundi Victor Mattiece.

Barr tardus paigale ja vahtis silmi pungitades seda meest. Mattiece oli kõhn ja kuivetu mehike pikkade hallide juuste ja kasimatu habemega. Kogu ta riietus koosnes ainult lühikestest pükstest ja oma tee valis ta mööda käterätte.

„Istuge sinna," käsutas ta ühele toolile osutades. „Ja ärge rättide peale astuge."

Barr kõndis radasid järgides toolini ja võttis istet. Mattiece keeras talle selja ja jäi aknast välja vahtima. Ta nahk oli otsekui pronksjaks pargitud. Paljastel jalgadel turdusid inetult veenid. Varbaküüned koletu pikad ja kollased. Ta välimus oli võimatult räpane.

„Mis sa must tahad?" küsis ta Barri poole pööramata.

„President saatis mu teiega rääkima."

„Seda ta ei teinud. Fletcher Coal saatis su. Ma ei usu, et president teaks, et sa siin oled."

Võib-olla polnudki ta veel päris hull. Rääkides ei liikunud ta kehal ükski lihas.

„Fletcher Coal on presidendi personaliülem. Ja ta saatis mu siia."

„Ma tean, kes on Coal. Ja ma tean, kes oled sina. Ma tean ka, mida kujutab endast sinu väikene üksus. Ja nüüd ütle, mida sa must tahad?"

«Informatsiooni."

„Minuga ei maksa peitust mängida. Ütle konkreetselt."

„Kas olete lugenud Pelikani toimikut?"

Nääpsuke selg jäi endiselt liikumatuks.

„Kas sina oled lugenud?"

‚Jah," vastas Barr kähku.

‚Ja sa arvad, et seal on kõik tõsi?"

„See pole välistatud. Sellepärast ma tulingi."

«Miks see Pelikani toimik mister Coali nii väga ehmatab?"

«Sellepärast, et paar reporterit on selle jälile saanud. Ja kui see on tõsi, mis seal seisab, siis peame meie sellest esimesena teada saama."

„Kes need reporterid on?"

„Gray Grantham «Washington Post'i" juurest. Tema nuuskis selle esimesena välja ja teab rohkem kui keegi teine. Ta on täie auruga asja kallale asunud. Coal kardab, et juba lähemail päevil võib ta süüdistava artikliga välja tulla."

„Me võime siis ta oma hoolde võtta, eks ju? Ja kes on teine?"

«Rifkin „Times'ist"."

Mattiece seisis endiselt täpselt samal kohal, kus oli kõnelema hakanud. Barr silmitses täielikus arusaamatuses kõiki neid käterätte ja lumivalgeid palakaid. Ei, see mees oli siiski hull. Kõik oli siin absoluutselt steriilne ja lõhnas piirituse järele. Võib-olla põdes ta mõnda tõbe?"

„Kas mister Coal usub, et see on tõsi?"

„Ma ei tea. Kuid ta on kogu selle loo pärast kohutavalt mures. Ja sellepärast tüün ma teie jutule, mister Mattiece. Me peame kõike teadma."

„Ja mis siis, kui see ongi tõsi?"

„Siis tekib meil suuri probleeme."

Viimaks ometi Mattiece tilgutas: kandis keharaskuse üle paremale jalale ja pani käed oma kõhnukesele rinnale risti. Kuid ta silmad

325

jäid endiselt täiesti liikumatuks ja olid suunatud ühte punkti, üle düüniharjade paistvale lainetevahule.

„Kas tead, mida mina mõtlen?" küsis ta peaaegu sosinal.

„Mida siis?"

„Ma arvan, et teie probleem on Coal ise. Ta andis toimikut lugeda liiga paljudele inimestele. Ta andis selle CIA-le. Ta andis seda ka sinule lugeda. See teeb ka minu murelikuks."

Barr ei teadnud, mida vastata. Tobe oli eeldada, et Coal meelega levitas materjale, mis lõppkokkuvõttes kompromiteerisid teda ennast. Sina oled meie probleem, Mattiece, oleks ta tahtnud pahvatada. Sina tapsid kohtunikud. Sina hakkasid pabistama ja kõrvaldasid Callahani. Sina, kuradi värdjas! Viiekümnest miljonist oli sulle veel vähe, vana ahnepäits!

Mattiece pöördus väga pikkamisi ning jäi Barri silmitsema. Ta silmad olid hägused ja silmavalged punased. Ta polnud üldse sarnane tolle mehega, kes surus fotol asepresidendi kätt. Nojah, too pilt oli ju võetud seitse aastat tagasi... See mees oli nende seitsme aastaga vananenud vähemalt veerandsajandi võrra ja nähtavast lõplikult aru kaotanud.

„Teie, Washingtoni klounid, olete kogu supi ära solkinud!" kähistas Mattiece õige pisut valjemini.

Barr ei suutnud teda kauem vaadata.

„Kas see on tõsi, mister Mattiece? See on kõik, mida tahame teada."

Barri selja taga avanes hääletult uks. Larry hiilis sokkide väel talle ligemale, piinlikult hoidudes mõnd käterätti kas või riivamast. Kahe sammu kaugusel jäi ta seisma nagu raidkuju.

Mattiece kõndis mööda käterätte klaasukseni ja tõmbas selle lahti. Ta heitis pilgu kaugustesse ja ütles vaikselt:

„Muidugi on see tõsi." Seejärel astus ta üle läve, sulges tasakesi ukse ning hakkas kummaliselt lohiseval sammul mööda jalgrada düünide poole sammuma. Barr jäi talle järele vahtima.

„Mis nüüd? vilksas läbi ta pea. Kas tuleb Emil talle järele, et teda minema saata? Võib-olla.

Larry sirutas käed välja ja ta käte vahel oli köis. Barr ei kuulnud midagi, kuni oli juba liiga hilja. Verd oma belvederes Mattiece

326

näha ei tahtnud ning sellepärast pidi Larry tal vaikselt kaela murdma, ta ühtviisi ära kägistama.

38

Mänguplaan nägi ette, et otsingute käesolevas järgus pidi Darby sõitma liftiga üles, kuid igasuguseid ootamatusi oli kogunenenud küllalt, et plaani muuta. Gray nii ei arvanud. Nad olid maha pidanud ägeda debati liftiga sõitmise poolt ning vastu ja siin Darby nüüd oli - liftis nimelt. Grayl oli õigus: lift oli kõige lühem tee Curtis Morgani juurde. Aga ka Darbyl oli õigus: see oli ka kõige ohtlikum tee Curtis Morgani juurde. Kuid ka kõik teised teed olid vähemalt sama ohtlikud. Kogu see mäng oli surmavalt ohtlik.

Darby kandis oma ainsat kleiti ja oma ainsaid kõrge kontsaga kingi. Gray ütles, et ta näeb hurmav välja, kuid Darby oli Gray kompümentidega juba jõudnud harjuda. Lift peatus üheksandal korrusel ja sellest välja astudes lõi ta makku nüsugune valu, et ta sai vaevalt hingata.

Sekretär istus vastuvõtutoa tagumises seinas asetseva laua taga ja tema pea kohal oli pronksist valatud tähtedega firma nimi: WHITE & BLAZEVICH. Darby põlved nõtkusid, kuid tal õnnestus oma ebalust varjata sekretäri ees, kes naeratas talle kätteõpitult. Kell sai kümne minuti pärast viis.

„Millega saaksin teid aidata?" päris sekretär. Nimelipik ta rinnal kinnitas, et tegemist oli Peggy Youngiga.

Darby köhatas ja vastas:

„Mul on kella viieks määratud kohtumine Curtis Morganiga. Minu nimi on Dorothy Blythe."

Sekretär oli otsekui puuga pähe saanud, isegi ta suu kukkus lahti ning ta vahtis Darbyt, kes oli nüüd Dorothy, nagu kummitust. Ta ei saanud sõnagi suust.

Darby süda kukkus saapasäärde.

„On's selles kohtumises midagi iseäralikku?"

„Oh ei, oli ei. Üks hetk..." Peggy Young kargas püsti ja kadus välkkiirelt ukse taha.

Põgeneda! Süda tagus nagu sepahaamer. Põgeneda! Ta püüdis

327

kuidagi hingeldamist talitseda, ent see ei läinud korda. Põgeneda! Ta jalad olid otsekui kummist. Põgeneda!

Ta vaatas ringi ja tal õnnestus ette manada ükskõikset ilmet. Ta oli tavaline klient ja ootas kokkusaamist advokaadiga, pagan võtaks! Kindlasti ei hakka nad teda otse siin vastuvõturuumis maha kõmmutama.

Mees tuli ees, sekretär vantsis alandlikult tema kannul. Mees oli hallide juustega, nii umbes viiekümnene, ja ta kulm oli tigedalt kortsus.

„Tervist," ütles mees. „Mina olen Jarreld Schwabe, firma osanik. Te olevat öelnud, et teil on määratud kohtumine Curtis Morganiga?"

Ainult nüüd vastu pidada!

„Jah. Kell viis. Kas midagi ei klapi?"

‚Ja teie nimi on Dorothy Blythe?"

Noh, võite mind siis ka Märklauaks nimetada, kui Dorothy teile ei meeldi...

„Ütlesin seda juba teie seretärile. Jah. Milles asi on?" Ta hääl kõlas tõesti ärritatult.

Jarreld Schwabe astus veel sammu lähemale.

„Millal te kohtumise suhtes kokku leppisite?"

„Täpset kuupäeva ma ei mäleta, aga umbes kaks nädalalt tagasi. Juhtusime Curtis Morganiga kokku ühel sünnipäevapeol Georgetownis. Ta rääkis mulle, et tegutseb juriidilise nõuandjana nafta ja gaasi alal, ja mul on niisugust meest just vaja. Helistasin mõni päev hiljem siia ja ta määras mulle vastuvõtuaja. Aga nüüd olge nii lahke ja seletage mulle ära, mis sün toimub?" Ta imestas isegi, kui ladusalt kogu see jutt ta võimatult kuivavast suust tuli.

„Milleks teil nafta- ja gaasialast nõuannet vaja oli?"

„Ma usun, et ma pole kohustatud seda teile seletama," oli Darby siiralt väljakutsuv vastus.

Liftiuks avanes ja sellest astus välja keegi odavas ülikonnas mees, kes kärme sammuga neile lähenes. Darby mõõtis tedagi vihase pilguga. Tal oli tunne, et iga hetk võib ta kokku vajuda.

Schwabe ründas teda nagu raisakull.

„Meil pole mingit märget selle kohta, et Morgan oleks selleks

328

päevaks ja selleks kellaajaks mingi kokkusaamise määranud."

„Noh, sus pöörake oma pahameel sekretäri peale. Kas võtate kõiki oma kliente sel kombel vastu?" käratas Darby nördinult, kuid Schwabe ei taganenud tolligi.

„Te ei või Curtis Morganiga kokku saada," ütles ta.

„Huvitav, miks siis mitte?"

„Ta on surnud."

No nüüd vajuvad põlved tõesti kokku nagu liigendiga nuga. Makku lõi uuesti terav valu. Aga see on isegi hea, et ma vapustatud välja näen, jõudis ta mõelda. Lõpuks tahtis ta ju alles Curtis Morgani kliendiks alles hakata ning lähemalt ei võinudki ta seda meest tunda.

«Andestust Mul on väga kahju. Aga miks siis mulle sellest ei teatatud?"

Schwabe kahtlused polnud veel kustunud.

„Nagu juba ütlesin, pole meie päevaplaani märgitud mingit kohtumist Dorothy Blythe'iga."

„Mis temaga siis juhtus?" küsis Darby hämmeldunult.

„Nädal tagasi tungiti talle tänaval kallale. Kolm mingit pätti lasid ta maha, niipalju kui meile teada on."

odavas ülikonnas tegelane astus lähemale.

„Kas teil mingit isikut tõendavat dokumenti on?"

„Kes kurat teie siis veel olete?" kähvas Darby valjusti ja vihaselt.

„Ta on valvur," seletas Schwabe.

„Mis asja ta valvab?" käratses Darby vapralt edasi. „Kas siin on advokaadifirma või on siin vangla?"

Firma osanik vaatas odavas ülikonnas selü otsa ja see tema otsa ning oli silmnähtav, et kumbki ei teadnud õiesti, mida pidid niisugusel juhtumil ette võtma. Tüdruk oli piltilus, väga hästi riides, nad otid teda pahandanud, kuid tema jutt võis väga kergesti ka tõsi olla. Nad andsid pisut järele.

„Miks ei võiks te meie küsimustele vastata, miss Blythe?"

„Mul pole lollusteks aega!"

Valvur kargas ta juurde ja võttis ta küünarnukist kinni.

„Siia, palun!"

329

Darby andis talle laksu vastu kätt.

„Katsuge mind ainult puutuda ja te seisate homme hommikul kohtuniku ees! Käpad eemale!"

See pani nad mõtlema. Nägus neiu oli täiesti endast väljas ja nähtavasti valmis igasuguseks skandaaliks. Võib-olla olid nad tõesti kuidagi üle soolanud?

„Ma tahtsin teid ainult välja juhatada..." pomises turvamees.

„Tean ise, kus uks on! Ma lihtsalt ei saa aru, kuidas niisugustel klounidel võib üldse mingeid kliente olla!" Ta taganes ja ta nägu oli tulipunane, kuid mitte vihast. Pigem pöörasest hirmust. „Mul on advokaate neljas osariigis, aga kuskil pole mind koheldud nii nagu siin!" Nüüd oli ta juba poolel teel liftini. „Möödunud aastal maksin advokaatidele kokku üle poole miljoni," lärmas ta edasi, ,ja sel aastal pean maksma võib-olla miljoni, kuid teie idiootide punt ei saa sellest igatahes sentigi!" Mida lähemale ta liftile jõudis, seda kõvemini ta lärmas. Ta oli viha pärast lausa arust ära. Ja nad vahtisid ammulisui, kuidas liftiuksed tema järel kinni vajusid.

Gray tammus vaibal edasi-tagasi, telefoniaparaat käes ja ootas, et Smith Keen teises otsas toru võtaks. Darby oli siruli voodil, silmad suletud.

Gray peatus.

„Halloo, Smith. Meil on tarvis, et sa kontrolliksid välgukiirusel ühte asja."

„Kust sa helistad?" päris Keen.

„Hotellist. Sori läbi nii kuue või seitsme päeva vanused numbrid. Mulle on tarvis järelhüüet Curtis D. Morganile."

„Kes see on?"

„Garcia."

„Garcia! Mis temaga juhtus?"

„Ilmselt on ta surnud. Tänaval maha lastud."

„Tuli meelde! Meil käis tõesti möödunud nädalal lehest läbi lugu, mis rääkis noore advokaadi paljaksröövimisest tänaval, kes seejärel maha lasti."

„Arvatavasti on see tema. Kas otsiksid selle numbri välja? Mul on tarvis tema naise nime ja aadressi... kui see meil muidugi kusa-

330

gil kirjas on."

„Kuidas te talle jälile jõudsite?"

„See on pikk lugu. Tahaksime juba täna lese jutule minna."

„Garcia on surnud! Saatus on meie vastu, poju..."

„Hullem veel. Poiss teadis midagi ja nad koristasid ta ära."
„Kas teie ise olete julges kohas?"
„Kes seda teab."
„Kus on tüdruk?"
„Siinsamas."
„Mis siis, kui nad Garcia maja juures valvavad?"
Sellele polnud Gray jõudnud mõelda.
„Me peame siiski õnne katsuma. Helistan veerand tunni pärast uuesti."
Ta pani aparaadi põrandale ja istus vanamoelisse kiiktooli. Õlu laual oli vastikult leige, kuid ta rüüpas siiski pika sõõmu ja jäi Darbyt vaatama. Tüdruk lebas voodil sviitris ja džiinides, kleidi oli ta nurka virutanud. Kingad vedelesid keset tuba. Darby käsivars oli silmadel.
„On teiega kõik korras?" küsis Gray õrnalt.
„Tunnen ennast nagu kuninga kass."
Alati löögivalmis, aga see Grayle ühe naise juures just meeldisid. Nojah, Darby oli ju peaaegu valmis jurist, aga need ilma löögi-valmiduseta muidugi kuhugi ei jõudnud, neile õpetati seda juba kolledžis. Ta imes õlut ja imetles Darby džüne. Tüdruk ei võinud hetkel Gray pilku näha ja ta võis rahulikult endale seda rõõmu lubada.
„Kas te vahite mind jälle?" küsis Darby.
„Tjah..."
„Seks on viimane asi, millele ma suudan hetkel mõelda."
„Miks te seda siis mainisite?"
«Sellepärast, et ma tajun, kuidas te mu punaseid varbaküüni jõllitate."
„Õigus."
„Mul valutab pea. See pole mingi kujutletud migreen, vaid tõeline lõhkumine..."
„Pärast sellist pauku pole sün midagi imestada. Võin ma teile
331
midagi tuua?"
„Võite - pileti lennukile, mis lendab Jamaicale..."
„Miski ei takista, et lendate juba täna õhtul. Võin teid otseteed lennuväljale viia."
Darby võttis käe näolt ja hakkas kergelt meelekohti masseerima.
„Andke andeks, et ennist pisaraid tagasi hoida ei jaksanud..."
Gray jõi ühe sõõmuga õllepurgi tühjaks.
„Olite need auga välja teeninud." Jah, Darby oli olnud üleni pisarais, kui White & Blazevich'i juures liftist välja astus. Gray oli teda nagu hoolitsev isa vestibüülis oodanud, vahest ehk ainult selle vahega, et hoolitsevad isad ei kandnud taskus püstoht - sellest .38 Coltist ei teadnud Darby siiamaani midagi.
„Nii et mida te sus ikkagi arvate reporteri elukutsest?" küsis Gray naljatamisi.
«Läheksin pigem tapamajja sigu veristama."
„Noh, ega kõik me päevad nii sündmusrikkad ka ei ole nagu tänane, kui päris aus olla. Mõnikord konutan tundide kaupa oma laua taga ja võtan sadu telefonikõnesid igasugustele bürokraatidele, kelle ainus vastus on: no comment.
«Kõlab toredalt. Homme hakakemgi sellega tegelema."
Grantham viskas kingad jalast ja tõstis oma kossid voodiservale. Darby sulges silmad ja ohkas sügavalt. Mitu minutit kestis sõnatu vaikus.
„Kas teate ka, et Louisianat kutsutakse pelikanide osariigiks?" küsis siis Darby silmi avamata.
„Ei. Seda ma ei teadnud."

„See kõlab nagu pilge, sest pruunid pelikanid olid seal kuni kuuekümnendate aastateni peaaegu väljasuremise äärel."

„Mis nendega siis lahti oli?"

«Pestitsiidid. Nad toituvad kaladest, aga kalad on pestitsiidide kuritarvitamisest moodustunud kloorsüsivesinikühenditega mürgitatud. Vihm uhub pestitsiidid mullast kraavidesse, sealt edasi oja-kestesse, mis enamikus voolavad Mississippisse. Enne kui kalad pelikanide kõhtu jõuavad on nad DDT ja muude kemikaalidega läbi imbunud. Kalatoidulistel lindudel ladestuvad mürgid rasvkudedesse, mis neid muidugi kohe ei tapa, aga kui tekib toidunappus,

332

peavad pelikanid, kalakotkad ja kormoranid end elatama oma sisemiste varude arvelt, nii et nad sõna tõsises mõttes saavad mürgituse omaenese rasvast. Ja kui nad jäävadki veel ellu, siis kaotavad nad taastootmisvlime - nende munade koor muutub nii hapraks, et see praguneb juba munemisel. Kas te tõesti seda ei teadnud?"

„Kust peaksin mina kõike teadma?"

«Kuuekümnendate lõpus hakati sinna Lõuna-Floridast toodud pruunpelikane introdutseerima ja vahepealsete aastatega on nende hulk tasapisi hakanud kasvama. Kuid ohus on nad endiselt. Nelikümmend aastat tagasi oli pelikane Mississippi deltas tuhandeid. Need küpressisood, mida Mattiece oma naftaga hävitada tahab, on nüüd koduks ainult paarile tosinale pruunpelikanile..."

Grantham vaagis kuuldut. Darby ei lausunud tükk aega mitte midagi.

«Mis päev täna on?" küsis ta siis äkki ja lõi silmad lahti.

„Esmaspäev."

„Seega lahkusin New Orleansist täpselt nädal tagasi. Thomas ja Verheek õhtustasid koos täpselt kaks nädalat tagasi. Ja just too päev oli saatushk, sest siis rändas Pelikani toimik minu käest teistesse kätesse..."

„Täpselt kolm nädalat tagasi mõrvati Rosenberg ja Jensen."

„Mina oli tollal veel silmapaistmatu juuratudeng, kel oli veel äärmiselt sütitav armulugu oma professoriga... Kardan, et nü imelised päevad ei kordu enam kunagi."

Professorit pole ehk enam vajagi, aga muus suhtes on tal ju terve elu veel ees, mõlgutas Grantham ja küsis siis:

«Millised on teie tulevikuplaanid?"

«Pole mul mingeid tulevikuplaane. Kõik, mida ma üldse jaksan soovida, on see, et tuleksin eluga sellest supist välja. Põgenen kuhugi ja varjan end paar kuud, võib-olla ka aastat. Mul on püsavalt raha, et endale seda lubada. Ja kui tunnen, et hirm ei sunni mind iga hetk üle õla püluma, siis tulen ehk tagasi..."

«Õigusteaduskonda?"

„Ei usu... Jurisprudents on minu jaoks kaotanud igasuguse võlu."

«Miks te üldse tahtsite advokaadiks hakata?"

«Idealismist. Ja raha pärast. Ma uskusin, et võin oma teadmistega

333

maailma natukenegi paremaks muuta, pealegi veel väga hea tasu eest."

„Neid neetud juriste on niigi kõik kohad täis. Miks küll kõik pisutki helgemad pead just õigusteaduskonda kipuvad?"

«Saamahimust muidugi. Igaüks tahab endale uusimat BMW-d ja kuldkrediitkaarti. Kui astud õigusteaduskonda ja lõpetad selle esimese kümne prolsendi hulgas, saad sa kõrgepalgahse koha mõnda suurde advokaadifirmasse, kus juba paari aasta pärast võid kokku ajada summasid, mida kirjutatakse kuuekohaliste numbritega, ja need aina tõusevad. See on peaaegu garanteeritud. Kolmekümne vüeselt oled juba firma osanik ja teenid vähemalt kakssada tuhat aastas. Mõned jõuavad selleni koguni palju varem."

„Ja mis saab ülejäänud üheksakümnest protsendist?"

„Nendel ei lähe kõik muidugi nii libedalt - peavad leppima raasukestega, mis edukamate laualt pudenevad."

„Enamik advokaate, keda mina tunnen, vihkavad oma ametit. Suurima rõõmuga tegeleksid nad millegi muuga."

„Jah, kuid raha peab neid kinni ja nad ei astu seda sammu mitte kunagi. Ka kõige keskpäraseni advokaat igast täiesti nurgatagusest firmast võib kümneaastase praktika järel aastas kokku ajada ligemale sada tuhat. Nad võivad oma elukutset küll siiralt vihata, kuid kus mujal teeniksid nad sama palju?"

„Ma ei kannata neid silmaotsaski, mitte ühte neist..."

„Kas arvate siis, et reportereid kõik lausa jumaldavad?"

Tabamus oli täpne. Gray vaatas kella, tõstis telefoni uuesti sülle ning valis Keeni numbri. Keen luges talle järelhüüde ette, samuti „Posti" artikli noore advokaadi mõttetust tapmisest. Gray tegi märkmeid.

„Paar asja veel," ütles Keen. „Feldman on tohutult mures teie mõlema julgeoleku pärast. Ta ootas sind koos sinu aruandega tänahommikusele nõupidamisele, aga kui sa ei tulnud ega tulnud, siis oleks ta peaaegu püksi pissinud. Vaata, et sa talle oma ettevõtmistest juba homme ennelõunal ette kannad. Said aru?"

„Eks ma katsu."

«Katsumisest on vähe, Gray! Närvitseme siin nagu hullud."

„Kas „Times" tallab ikka veel tühja tuult?"

334

„"Times" ei huvita mind hetkel põrmugi, muretsen sinu ja tüdruku pärast."

„Väga armas sinust. Aga meil läheb kõik nagu jutti mööda. Aga sul oli vist veel midagi?"

„Viimase kahe tunni jooksul on sulle kolm korda helistanud keegi Cleve. Ütleb, et ta on võmm. Kas tunned teda?"

„Jah."

„Ta tahab sinuga täna õhtul kõnelda. Ütleb, et sellega olevat kiire."

«Helistan talle pärastpoole."

„Hüva. Aga olge kuradima ettevaatlikud, mu lapsed. Istume toimetuses hilja õhtuni, nii et helista, kui vähegi saad, muidu läheme lolliks."

Gray pani toru käest ja asus tehtud märkmeid uurima. Kell oli peaaegu seitse.

„Lälien nüüd missis Morganit visiteerima. Jääge teie siia, ma palun."

Darby ajas end istukile ja võttis põlvede ümbert kinni. „Tulen meelsamini kaasa."

„Aga mis siis, kui nad Morgani maja juures passivad?" küsis Gray.

„Miks nad peaksid seal passima? Morgan on ju juba surnud."

„Võib-olla on nad midagi kahtlustama hakanud, kuna saladuslik klient üritas täna ta jutule pääseda. Ja olgu ta pealegi surnud, midagi tema tegevuses siiski oli, mis tähelepanu äratas."

Darby vajus mõttesse, kuid raputas siis pead.

„Ei. Ma tulen kaasa."

„See on liiga riskantne, Darby."

«Ärge tulge mulle riskist rääkima! Olen juba tervelt kaksteit-kümmend päeva miiniväljal keksu mänginud, aga ikka veel hinges. Käkitegu."

Grantham jäi teda koridori järele ootama.

«Muide, kus ma täna ööbima pean?" küsis ta, kui Darby väljus.

„"Jeffersonis"."

«Selle telefoninumber on teil olemas?"

„Mis teie siis mõtlete?"

„Jah, see küsimus oli rumal."
335

Edwin Snelleri tõi isiklik reaktiivlennuk Washingtoni kesklennuväljale kella seitsmeks õhtul. Suurima rõõmuga tuli ta New Yorgist tulema. Kuus päeva oli ta asjata surnuks löönud hotelh „Plaza" numbritoas ja oli sellest nii tüdinud, et pista või karjuma. Peaaegu nädala olid ta mehed ekselnud mööda New Yorgi hotelle, valvanud lennuväljadel, hulkunud tänaval, kuigi teadsid pagana hästi, et see kõik on täiesti tühi töö. Ent käsk on käsk. Nad pidid kohale jääma, kuni kuskilt mujalt midagi välja ei uju. Muidugi oli täiesti rumal loota, et nad tüdruku Manhattanilt üles leiaksid, kuid keegi kuskil lootis nähtavasti, et see teeb mingi vea - maksab kuskil krediitkaardiga või telhb telefonitsi raha välja. Siis oleksid nad ta jälile saanud ja sellepärast mehi läheduses hoitigi.

Kuid tüdruk ei teinud enam vigu... kuni täna kella poole kolmeni, mil ta rahapuudusel nõutas seda New Orleansi pangast. Nad olid aimanud, et varem või hiljem see peab juhtuma, eriti kui plika maalt põgeneda tahtis ning kartis seejuures krediitkaarti kasutada. Sularaha vajas ta igal juhul, aga kuna ta oli New Orleansist lahkunud, siis pidi ta seda nõudma telefoni teel. Snelleri kliendile kuulus kaheksa protsenti New Orleansi panga aktsiatest, mis iseenesest on muidugi tühine osa, kuid siiski piisav selleks, et niisugustest operatsioonidest õigel ajal teada saada. Ja nõnda oligi: kolm minutit pärast kolme tuli talle kõne Freeportist.

Nad polnud osanud kahtlustadagi, et tüdruk võiks Washingtoni minna. Ta oli ju terane plika ja püüdis sellest möllust kaugemale pääseda, mitte endale uusi ähvardusi kaela kutsuda. Ja seda, et ta tolle reporteriga semmima hakkab, polnud nad hoopiski arvanud. Ent tagajärele mõeldes oli see tüdruku poolt siiski täiesti loogiline samm. Ja nüüd oli olukord rohkem kui kriitiline.

Viisteist tuhat dollarit rändasid tüdruku pangaarvelt Gray Granthami arvele ja äkki oli Snelleril pakilist tööd rohkem kui küllaga. Siin oli tal kõigest kaks meest, kuid tema lennukiga ühel ajal pidi Miamist õhku tõusma teine lennuk vähemalt tosina kõrilõikajaga - nii palju oli ta nõudnud. Tuli tegutseda välkkiirelt või siis üldse loobuda, rätik ringi visata. Ei tohtinud kaotada minutitki.

336

Erilisi lootusi Sneller ei hellitanud. Kuni Khamel oli kambas, näis kõik talle võimalikuna. See oli hävitanud Rosenbergi ja Jenseni ühtki jälge maha jätmata ja siis jäljetult kadunud. Nüüd aga oli ta juba teises ilmas ja kui mõelda, kelle pärast? Mingi litsikese pärast!

Morgani maja asus Alexandrias, keskklassi eelistatud eeslinnas. Kõik ta naabrid olid noored ja edukad ja pealekauba õnnelikud pereisad - kahe- ja kolmerattalisi jalgrattaid leidus igas aiakeses. Maja sissesõiduteel seisis kolm autot. Ühel neist olid Ohio numbrimärgid. Gray helistas uksekella ja vaatas mööda tänavat mõlemale poole. Ei midagi kahtlustäratavat.

Ukse paotas keegi vanem mees.

‚Jah?" küsis ta vaikselt.

„Ma olen Gray Grantham «Washington Posti’i juurest ja see on mu käealune Sara Jacobs." (Darby pigistas endast välja naeratuse.) „Meil oleks tarvis rääkida missis Morganiga."

«Kardan, et see ei ole võimalik."

«Palun! Asi on kohutavalt tähtis."

Mees uuris neid tähelepanelikult.

«Oodake üks hetk." Ta lükkas ukse kinni ja kadus.

Nad seisid tillukeses niulekojas või peaaegu verandal. Siin oli küllaltki hämar ja tänavalt neid näha ei võidud. Aeglaselt sõitis mööda üks auto.

Uks avanes uuesti.

«Mina olen Tom Kupchek, missis Morgani isa. Ta ei soovi rääkida mitte kellegagi."

Gray noogutas arusaavalt, kuid tegi siiski veel ühe katse.

„Me ei piina teda üle viie minuti, ausõna."

Tom Kupchek astus väljaja sulges enda järel ukse.

„Te vist ei kuulnud hästi: ütlesin, et ta ei soovi mitte kellegagi rääkida."

«Ma kuulsin teid vägagi hästi, mister Kupchek, ja ma mõistan väga hästi, milline peab olema ta hingeseisund pärast nii kohutavat õnnetust"

„Mis ajast teiesugused on hakanud teiste inimeste hingeseisundile mõtlema?"

337

Silmnähtavalt kuulus mister Kupchek nende meeste hulka, kellele ei maksa sõrme suhu pista. Ta võis iga hetk plahvatada.

Gray säilitas rahu, kuid Darby taganes sammukese, sest temale oli tänastest sekeldustest juba küllalt.

„Tema abikaasa helistas mulle kolm korda enne oma surma. Rääkisin temaga läbi telefoni ja ma ei usu, et ta hukkus juhuslikult pättide käe läbi."

«Kuid ta on surnud. Minu tütar on murest murtud. Ta ei taha teiega rääkida, nii et käige siit kus kurat!"

«Mister Kupchek," sõnas Darby soojalt. „Teate, meil on alust uskuda, et teie väimees oli jälile saanud mingile väga hästi salastatud kurjategijate kambale."

Darby mahedalt anuv hääl kahandas pisut mehe ägedust ja ta vaatas Darbyle ebalevalt otsa.

„Kas tõesti? Kuid talle endale te ju enam küsimusi esitada ei saa, aga minu tütar ei tea tema asjadest mitte midagi. Ta oli täna terve päeva väga rusutud meeleolus, nii et pidin talle rahusteid sisse andma. Minge nüüd."

„Kas homme võime temaga kokku saada?"

«Kahtlane küll. Kuid te võite ju helistada..."

Gray ulatas talle oma nimekaardi.

«Kui ta nõustub meiega kohtuma, ehk helistaksite siis numbril, mis on kirjutatud kaardi tagaküljele. Olen terve päeva hotelüs. Ja helistan ka ise homme keskpäeva paiku.'"

«Hästi. Helistage. Kuid nüüd minge oma teed. Olete niikuinii ta juba ärevile ajanud."

«Andestage," sõnas Gray ja nad astusid verandauksest välja. Mr. Kupchek tuli ust kinni panema, kuid jäi siis neile järele vaatama. Gray peatus äkki ja pöördus uuesti tema poole.

«Kas teisi reportereid ei ole teda tüütamas käinud?"

«Järgmisel päeval pärast mõrva uitas neid siin hulganisti. Nad küsisid igasugust jama. Pealetükkiv rahvas."

«Kuid viimaste päevade jooksul pole enam kedagi käinud?"

„Ei. Minge ometi."

„Ka mitte «New York Times’i juurest?"

338

„Ei." Mr. Kupchek taganes ja lõi ukse mürtsuga kinni.

Nemad aga ruttasid oma auto juurde, mis oli pargitud umbes nelja maja jagu eemale. Sellel tänaval autosid peaaegu ei sõitnudki. Gray siksakitas jupike aega

eeslinna lühikestel tänavatel ja nad tulid auto juurde hoopis teisest käljest. Sõitma hakates pidas ta peeglist pingsalt seljatagust silmas, kuni oli veendunud, et neid keegi ei jälgi.

„Lõpp Garciaga!" ohkas Darby, kui nad jõudsid magistraalile nr. 395 ning sisenesid Washingtoni äärelinna.

„Veel mitte päriselt. Homme teeme viimase meeleheitliku katse, ehk on ta siiski nõus meiega rääkima."

„Kui ta midagi teaks, küllap teaks seda ka ta isa. Aga kui ta isa midagi teadis, miks ta siis ei tahtnud meid aidata? Siit ei tilgu meile midagi, Gray."

Siin oli palju tõtt. Mõne minuti sõitsid nad vaikides. Mõlemad oli tülpinud ja väsinud.

„Veerand tunniga jõuaksime lennuväljale," ütles Grantham. „Viskan teid ära ja poole tunni pärast olete juba õhus. Võtke pilet ükskõik kuhu ja kaduge."

„Ma sõidan homme. Ma pean enne välja puhkama, pealegi on enne vaja ära otsustada, kuhu ma siiski lähen. Kuid ma tänan teid ettepaneku eest."

„Kas tunnete end siis juba nii julgelt?"

„Antud hetkel küll. Kuid meie olukorras võib ühe sekundi jooksul kõik muutuda."

«Mulle meeldiks, kui võiksin tänase öö magada teie toas - nagu New Yorgiski."

„New Yorgis ei maganud te minu toas. Magasite eestoas diivanil." Darby naeratas ja see oli hea märk.

„Hästi, hästi, eks magan ka siis täna eestoas," naeratas ka Gray.

„Siin pole mul kahte tuba."

„Hästi. Hästi. Kus ma siis magan?"

Äkki Darby ei naeratanud enam. Ta hammustas huulde ja ta silmad tõmbusid veekalkvele. Gray taipas, et oli kiirustanud. Darby polnud veel Callahani unustanud.

«Ma ei ole veel selleks valmis, Gray," pomises Darby.

339

‚Ja millal tuleb see päev, kui sa valmis oled, Darby?"

Tüdruk vahtis vastutulevaid autosid ega lausunud midagi. „Anna andeks," ütles Gray.

Aeglaselt kallutas Darby end küljele ja pani pea vastu Gray puusa. Gray silitas hellalt ta õlga ja tüdruk haaras mõlema karga kramplikult ta pihust.

„Ma kardan surma," ütles ta vaevukuuldavalt.

39

Ta oli oma numbrist lahkunud kella kümne paiku, joonud enne ära pudeli veini ning söönud portsjoni munarulle. Veel oli ta helistanud Mason Paypurile, «Posti" öisele valvereporterile, kelle erialaks olid just kriminaalsed lood, ning palunud sellel oma allikate järgi Morgani tapmist endale natuke lähemalt kirjeldada. Tuli välja, et kallaletung oli toimunud linna ärikeskuses, kus niisuguseid asju juhtus võrdlemisi harva - teada olid vaid üksikud kallaletungid või peksmised.

Ta oli väsinud, ta kippus juba julgust kaotama. Peale kõige muu oli ta õnnetu, sest Darby pidi homme ära sõitma. „Post" võlgnes talle kuus nädalat puhkust ja tal oli kiusatus need nüüd kohe välja võtta ja koos tüdrukuga minema kihutada. Las see Mattiece saab oma õli. Kuid tal oli hirm, et siis ta võib-olla ei pääsekski enam «Posti" juurde tagasi, mis iseenesest muidugi polnukski teab mis õnnetus, kui tal olnuks raha. Darbyl oli, temal ei olnud ja see asetanuks nad ebavõrdsesse seisu. Tema enda rahaga oleksid nad saanud liivarandadel peesitada ja hullata kõige rohkem kaks kuud, sus peaks ta hakkama elama Darby kulul. Kuid veel tähtsam küsimus kui raha oli see, et

Darby polnud poole sõnagagi vihjanud, et salliks teda oma saatjana paoteel. Darby leinas oma Callahani. Kui Gray seda kogemata mainis, tajus ta, kuidas see nimi Darbyle haiget tegi.

Praegu elutses ta hotellis „Jefferson" Kuueteistkümnendal tänaval - vastavalt Darby juhtnööridele muidugi. Ta helistas Cleve'ile koju.

„Kus sa ennast peidad?" küsis Cleve üsnagi ärritunult.

340

„Hotellides. See on pikk lugu.

„Lao välja, mis sul seal kuulukse."

„Nad saatsid Seersandi kolmeks kuuks puhkusele. Ettekäändel, et ta vajab toherdamist."

„Mis tal viga on?"

„Midagi. Ta ise ütleb, et nad tahavad nähtavasti tast lahti saada - sääl olevat elu praegast nigu punkris. Igalühel kästi kõikide ees lõuad pidada , olgu see kes tahes. Neil sõeluvad sääl püksid püüli. Seersandile öeldi, et lõunast olgu temast plats puhas. Ja ta ütleb veel, et sina hoidku oma nahk: sinu nimi olevat neil sääl iga päev sada korda suus. Nad vaevavat end ühtelugu küsimusega, palju sa ikka tead ja palju sa ei tea."

„Kes need nemad on?"

„Coal muidugist, ja siis veel ta abi Birchfield. Läänetiib olevat päris gestapoks muutund. Vahetevahel olevat nende laulukooris ka too kikilipsuga tõhk, kudas ta nimi'nd oligi? Too säält majapidamise poole päält?"

„Emmitt Waycross."

„Tema neh. Aga need pääähvardajad ja vandenõu sepitsejad olevat ikkagi Coal ja Birchfield."

„Mis sorti ähvardusi nad sus kuuldavale toovad?"

«Mitte ükski hing Valges Majas, president muidugi välja arvatud, ei tohtivat ajakirjanikkudele ilma tema loata poolt sõnagi piiksatada, või muidu... See käivat ka pressisekretäri kohta. Kõik ainult Coali kaudu."

„Uskumatu."

„Neil on tilk püksis. Ja Seersant arvab, et nad ei löö enam millegi ees risti ette."

„Tore on. Olen põõsa taga kõhuli."

„Seisin eila õhta su maja ees. Oleksid pidand mulle ütlema, et kaod silmapiirilt."

„Homme tule mind jälle vanasse kohta trahvima."

„Mis auto sul nüüd on?"

„Neljaukseline üüriauto «Pontiac". Sportmudel."

„Kontrollisin su «Volvot" täna õhtapoolikul. See on korras nigu kell."

„Aitüma, Cleve."

341

„On sinuga kõik korras?"

„Arvatavasti on. Ütle Seersandile, et ta ei muretseks."

„Helista mulle homikul. Mul on su pärast hirm."

Ta magas neli tundi ja ärkas telefonihelina peale. Väljas oli alles täiesti pime ja jäi pimedaks veel vähemalt kaheks tunniks. Ta jõllitas telefoni ja võttis toru alles viienda signaali ajal.

„Halloo!" hüüdis ta ärritatult.

„Kas te olete Gray Grantham?" küsis kohmetunud naisehääl.

„Olen. Ja kes olete teie?"

„Beverly Morgan. Te käisite eile õhtul meie ukse taga."

Uudis lõi Gray pea silmapilkselt klaariks ja ta hüppas voodist välja, telefonitoru kramplikult vastu kõrva surutud.

„Jah. Ma loodan, et ei häirinud teid väga."

„Mitte sugugi. Kuid mu isa on kole umbusklik. Ja vihane. Aga ka reporterid ohd pärast Curtise tapmist hirmus pealetükkivad. Nad helistasid päeval ja öösel, nõudsid tema pilti ja isegi minu ja meie lapse pilti. See oli jube ning isa tüdis sellest surmani ära. Kaks tükki virutas ta käkaskaela uksest välja."

„Meil siis veel vedas..."

„Ma loodan, et ta ei solvanud teid," ütles mrs. Morgan katkeva ja õõnsa häälega, kuid sai endast siiski jagu.

„Üldse mitte."

„Ta magab praegu all võõrastetoas sohval. Nii et me võime rääkida."

„Miks teie ei maga?" küsis Gray.

„Olen viimastel päevadel igasuguseid unerohtusid neelanud ja need on mu biorütmid täiesti segi löönud - magan päeval, aga öösel piinlen unetuse käes." Nojah - tal oli lihtsalt uni ära läinud ja vajas vestluspartnerit...

Gray istus voodiservale ja püüdis pingest vabaneda.

„Kujutan ette, kuidas teid vapustas mehe ootamatu surm," sõnas ta.

«Jah. Kuid võtab enne mitu päeva, kui seda üldse tajuma hakkad. Alguses on ainult kohutav valu. Nii õudne valu, et mitte midagi muud ei tunne. Iga liigutus tegi mulle valu. Vapustus oli nii

342

suur, et ma ei suutnud seda tükk aega uskuda, millegi üle mõtlemisest rääkimata. Mattised möödusid nagu unes. Halvas unes. Kas ma tüütan teid?"

„Mitte sugugi."

„Nendest unerohtudest pean küll lahti ütlema - magan nii palju, et ei oska enam üldse inimestega rääkida. Pealegi püüab mu isa inimesi minjHSt eemal hoida. Kas te salvestate meie jutu?"

„Ei. Ma lihtsalt kuulan."

„Ta tapeti täpselt nädal tagasi. Õhtul... Mõtlesin, et ta jäi kauemaks tööle - seda juhtus temaga sageli. Nad lasid ta maha ja tegid ta taskud tühjaks, nii et politsei ei suutnud teda kohe identifitseerida. Kuulsin õhtustes uudistes, et kesklinnas on tapetud noor jurist ja teadsin kohe, et see on Curtis. Ärge minult küsige, kust nad kohe aru said, et ta on advokaat, kuigi nad ta nimegi veel ei teadnud. Küllap on see mingi saladuslik ilming, mis vist alati mõrvadega kaasnevad..."

„Miks ta õhtuti kauemaks tööle jäi?"

„Ta töötas kaheksakümmend tundi nädalas, vahel koguni rohkem. White & Blazevich'i juures pigistatakse inimesest vümane välja. Seitsme aasta jooksul püüavad nad oma kaastöölist tööga ära tappa, ja kui see neil ei õnnestu, siis võtavad ta osanikuks. Curtis vihkas oma firmat. Ta vihkas juristikutset üldse."

„Kaua ta sel juba oli töötanud?"

„Viis aastat. Teenis ligemale üheksakümmend tuhat aastas, ainult selle nimel ta seal herilasepesas vastu pidaski."

„Kas te teadsite, et ta mulle enne surma helistas?"

„Ei. Mu isa rääkis, et ohte talle seda öelnud ja ma mõtlesin selle üle terve öö. Mida ta teile ütles?"

„Ta ei avanud mulle oma isikut, käskis hüüda ennast Garciaks. Ärge küsige, kuidas ma teada sain, kes ta tegelikult oli - selle jutustamine võtaks mitu tundi. Ta ütles mulle, et võib-olla on tal mõningaid andmeid kohtunike Rosenbergi ja Jenseni mõrva kohta ning et ta tahaks need ka mulle teatavaks teha."

„Randy Garcia oli koolis ta parim sõber..."

„Mulle jäi mulje, et ta oli töö juures näinud mingit paberit ja võib-olla teadis neil seal keegi, et ta on seda näinud. Ta tundus läbi

343

telefoni kuidagi väga närviline ja alati helistas ta automaadist, eeldades, et teda peetakse silmas. Pidime eelmisel laupäeval kokku saama, kuid laupäeva varahommikul ta helistas ja ütles, et ta ei tule. Ta oli hirmul ja ütles, et peab kõigepealt mõtlema oma perekonnale. Nii et teie ei tea sellest midagi?"

„Ei. Ma teadsin, et ta oli kohutavas stressis ja seda kõik need viis aastat. Kodus ei rääkinud ta oma tööasjadest kunagi midagi. Ta vihkas oma firmat. Vihkas kogu südamest."

„Miks ta seda siis nii väga vihkas?"

„Sest ta töötas kõrilõikajate kamba heaks, kes sundisid teda oma mustade tehingute nimel iga palgadollari eest töötama nii, et veri küünte alt välja pritsis. Nad kulutasid tonnide kaupa kulda, et välispidiselt kõik kena ja auväärne välja näeks, kuid tegelikult olid nad närukaelad. Curtis oli õpiajal oma kolledžis parim õpilane ja tal oli tööpakkumisi jalaga segada. Aga siis ilmusid platsi nemad, rääkisid nii mesikeelselt, mängisid häid onukesi, kuid nagu välja tuli, olid nad tegelikult viimased peletised. Neile polnud miski püha."

„Miks ta siis sinna nii kauaks tööle jäi?"

„Nad maksid rohkem kui keegi teine. Aasta tagasi oleks ta peaaegu lõpparve võtnud, kuid siis tekkisid uue kohaga mingid tõrked. Ta oli sellest kohutavalt õnnetu, kuid hoidis kõik endale. Ma usun, et ta süüdistas kõigepealt iseennast, et oli niisugusesse lõksu langenud. Meil oli kuidagi kombeks kujunenud, et iga kord, kui ta töölt tuli, küsisin mina, kuidas siis tänane päev ka läks. Vahel oli see kell kümme õhtul, nii et ma teadsin isegi, et päev oli olnud talle halb, kuid tema vastas alati ühtemoodi: tululikult. Just seda sõna kasutas ta alati: tululikult. Ja me hakkasime otsekohe rääkima meie lapsest. Tööasjadest ei tahtnud ta midagi rääkida ja ega minagi nende vastu huvi tundnud..."

Nojah, see oli siis kõik, mida Garcia neile anda võis. Ta oli surnud ja oma naisele polnud ta midagi rääkinud...

„Kes ta paberid läbi vaatas ja need korrastas?"

„Tema töö juurest saadeti süa keegi. Reedel tõid nad tema asjad sealt ära, kõik korralikult pappkastidesse pakitud. Kaste oli kolm. Kui tahate, võite need läbi vaadata."

344

Tänan lahke loa eest, kuid ma kardan, et nendest on iga vähegi kahtlustäratavam täht välja kraabitud. Millisele summale ta elukindlustus oli?"

Mrs. Morgan vaikis hetke.

Te olete terane mees, mister Grantham! Kaks nädalat enne hukkumist ostis ta poliisi miljonile dollarile, kusjuures veel lisatingimusega, et õnnetusjuhtumi korral makstakse summa välja kahekordselt."

„See teeb siis kokku kaks miljonit."

‚Jah, söör. Ma usun, et teie oletus on õige. Ja ma usun ka seda, et ta aimas midagi... või kahtlustas."

„Ma ei usu, et ta hukkus tänavaröövlite käe läbi, missis Morgan."

„Ka mina ei usu seda," kinnitas mrs. Morgan värisema löönud häälega, kuid taas sai ta endast võitu, kas politseil oli teile palju küsimusi?"

„Ei. Nad leidsid, et see oli järjekordne tänavaröövWashingtonis - neid olevat iga päevaga ikka rohkem ja rohkem, nii et täiesti igapäevane lugu."

Teade tohutust kindlustussummast oli huviäratav, kuid hetkel täiesti kasutamiskõlbmatu. Gray oli väsinud mrs. Morganist ja tema monotoonsest heietamisest. Tal oli naisest kahju, aga kui see midagi ei teadnud, siis oli aeg jutt lõpetada.

„Mida ta teie arvates võis teada?" küsis mrs. Morgan.

Selle seletamine võtnuks tunde, sellepärast vastas Gray lühidalt, ise samal ajal kella vaadates:

„Pole aimugi. Ütles mulle vaid niipalju, et see on seouid nende mõrvadega, muud lähemat ei midagi. Olin täiesti kindel, et ta määrab ise parajal ajal mulle kohtumise ja räägib siis kõik... või pühendab mind mingitesse dokumentidesse. Ma eksisin."

„Kust võis tema midagi teada nende kohtunike mõrva asjaoludest?"

„Ka seda ma ei tea. Kuid ometi võttis ta ühel päeval kätte, helistas mulle ja ütles, et tal on nende kohta midagi varuks."

„Kui tal oli teile midagi näidata, mis võis see siis olla?" jätkas mrs. Morgan pärimist.

345

Gray Grantham oli reporter ja see oleks pidanud olema tema, kes küsimusi esitab...

„Pole aimugi. Ta ei teinud vähimatki vihjet."

„Kuhu saaks niisuguse asja peita, mida ta teile näidata tahtis?"

Küsimus oli lihtsameelne, kuid äkki taipas Gray, et naisel pidi sellega olema mingi tagamõte.

„Raske öelda... Kus ta oma väärtpabereid hoidis?"

„Meil oli pangas seif igasuguste ostulepingute, testamentide ja muu säärase jaoks. Sellest seifist teadsin ma sellest päevast peale, kui me selle üürisime. Kõiki meie äriasju ajas tema, mister Grantham. Möödunud neljapäeval vaatasime isaga seifi sisu üle, kuid midagi ebatavalist me sealt ei leidnud."

„Midagi ebatavalist te ju ei lootnudki sealt leida, oli ju nii?"

„Muidugi. Kuid siis, laupäeva varahommikul, kui väljas oli veel täiesti pime, võtsin ma käsile tema paberid, mis seisavad meil magamistoas. Tal oli siin rullkattega kirjutuslaud, mida ta kasutas oma erakirjade ja -paberite hoidmiseks, ja süt ma leidsin tõesti midagi ebatavalist."

Gray otsekui visati püsti. Jälle surus ta toru kramplikult vastu kõrva ja vahtis metsiku pilguga põrandale. Naine oli talle helistanud kell neli hommikul. Ta oli kakskümmend minutit lobisenud temaga tühjast-tähjast. Ta oli Gray vünud sellisesse punkti, kus see mõtles juba jutu lõpetamisest. Ja alles siis oma pommiga lagedale tulnud.

„Ja mis see siis oli?" küsis ta nii talitsetult kui suutis. „Võti."

Grayle tõusis klimp kurku. „Mis võti?" „Teise seifi võti..."

„Millises pangas?"

„„Esimeses Columbia Pangas". Selle panga kliendid pole me kunagi olnud."

„Selge. Ja te ei teadnud sellest seifist midagi?"

„Oh ei. Laupäeva hommikuni mitte. See ajas mu kimbatusse ja kimbatuses olen ma veel nüüdki, sest kõik me äripaberid oli viimseni alles meie vanas seifis. Sellepärast ei kiirustanud ma uut seifi

346

üle vaatama. Otsustasin seda teha siis, kui olen pisut toibunud »

„Kas teile meeldiks, kui teeksin seda teie asemel?"

„Ma teadsin, et seda küsite. Mis siis, kui tõesti leiate sealt selle, mida otsite?"

„Ma ei tea isegi, mida ma otsin. Aga kui ma leian sealt midagi, mis on... noh, ütleme, avaldamist väärt?"

„Siis avaldage see."

„Ilma lisatingimusteta?"

„Ühel tingimusel: siis, kui see mingil määral mu kadunud meest võiks kompromiteerida, jätate selle avaldamata."

„Tehtud. Annan oma ausõna."

„Millal te sellele võtmele järele tulete?"

„On see teil praegu käes?"

„Jah."

„Kui tulete sellega rõdule, mis on teie maja eesukse kohal, siis olen kolme sekundi pärast seal."

Eralennuk tõi Miamist Edward Snellerile kõigest viis meest, nii et ta pidi läbi ajama kokku seitsmega. Ainult seitse meest, aega pidi arvestama ainult tundidega, informatsiooni kohutavalt napilt. Ta polnud terve öö maganud. Tema hotellinumber meenutas rohkem mingit staapi, kus nad kõik ninapidi koos istusid, linnaplaane uurisid ja järgmise ööpäeva toimetamisi kavandada püüdsid. Teada oli ainult paar asja: Granthamil oli korter, kuid ta polnud seai juba mitu päeva nägu näidanud; oma autot ta ei kasutanud; ta töötas „Postis", mille peakorter oli Viieteistkümnendal tänaval. White & Blazevich asus Kümnendal, otse New York Streeti nurgal, kuid sinna ta muidugi enam oma nägu ei näita. Morgani lesk elas Alexandrias. Neil tuli üles leida kaks inimest kolme miljoni hulgast.

Ja mehed, kes olid tema käsutusse saadetud, polnud üldsegi sedasorti mehed, kes igal kellaajal on valmis tapma, keda võis kõhklusteta tulle saata. Need olid kuidagimoodi kokku otsitud, neid tuli suurte rahadega meelitada. Kuigi rahad olid sedakorda tõesti suured.

Sneller polnud niisuguses mängus kaugeltki uustuluuk ja to mõistis, et sedakorda oli kõik üsna lootusetu lugu. Pigem sarnanes

see meeleheiteaktiga. Maapind kippus nende jalge alt kaduma. Muidugi teeb ta kõik, mis niisuguses situatsioonis vähegi võimalik, kuid peale kõige muu painas Edwin Snellerit veel üks kinnisidee.

Ta meeles mõlkus Darby Shaw. Khamel oli tüdruku täielikult omadel tingimustel lõksu meelitanud, kuid see oli puhtalt välja tulnud. Teda ei võtnud ei pomm ega kuulid, ta pääses alati minema nende parimate meeste eest. Sneller ei tahtnud Darbyt enam tappa, vastupidi - ta tahtnuks teda õnnitleda. See tüdruk oli midagi väärt - olles täielik algaja, vedas ta ninapidi elukutselisi mõrtsukaid ja elas edasi nende kõigi kiuste!

Nad otsustasid oma jõupingutused kontsentreerida „Posti" toimetusele. Sinna pidi Gray Grantham tingimata minema.

40

Kesklinnas liikusid autod edasi ainult tollhaaval, kaitseraud kaitserauas kinni, aga see sobis Darbyle suurepäraselt. Tal polnud kuhugi kiiret. Panga operatsioonisaal avati kell 9.30, aga juba kella seitsmest saadik oli Gray talle püüdnud auku pähe rääkida, et panka peab minema nimelt tema, Darby. Kohv ja võileivad, mille nad olid Darby numbrisse tellinud, jäidki puutumata. Darby kõhkles, kuigi mõistis, et seifi pidi avama minema nimelt naisterahvas, aga missuguseid naisterahvaid siis nende käsutuses ikka oli peale Darby enese. Beverly Morgan oli Grayle rääkinud, et seif

nende pangas, Hamiltoni pangas, oli kohe pärast Curtis Morgani surma kinni pitseeritud, ja et neil isaga oli lubatud ainult selle sisuga tutvuda ja koostada kirje. Ka oli neil lubatud teha testamendist koopia, kuid originaal oli seifi pitseri alla pandud. Seif avatakse alles pärast seda, kui maksuinspektorid on oma töö teinud.

Niisiis oli küsimus selles, kas „Esimeses Columbia Pangas" teatakse seifiomaniku surmast või mitte. Morganitel polnud seal iialgi arvet olnud. Beverlyl polnud aimugi, miks oli Curtis vahnud just tolle panga - tohutu võimsa panga miljoni kliendiga, kuid Darby ja Gray jõudsid üksmeelsele järeldusele, et sedapuhku oli vist saatus nende poolt.

Darby oli väsinud saatusega heitlemast. Kuid ta oli lasknud

348

mööda suurepärase võimaluse juba eile õhtul Ameerikast kaduda ning nüüd ei jäänud tal midagi muud üle kui minna Beverly Morgani pähe „Esimesse Columbia Panka" ja varastada kadunu paberid. Ja mida kavatses teha sel ajal ta kaasosaline? Kaasosaline kavatses talle tulla kaitsemeeskonnaks. Kaasosalisel oli püstol, mis Darbyt surmani kohutas nagu, muide, ta kaasosalist ennastki, kuigi see salgast Gray kavatses jääda panga eesukse juurde valvama, kuni Darby seifi kallal õiendab.

„Mis siis, kui nad seal teavad, et ta on surnud?" oli väitnud Darby.

„Aga siis tulen mina ja väidan, et see pole tõsi?"

„Siis anna oma vestluskaaslasele vastu molu ja pane elu eest jooksma. Küll ma su eesuksel kinni püüan ja küll me oma tuki abil autoni läbi murrame."

„Mine nüüd, Gray! Ma ei tea, kas ma üldse sinna sisse pääsen."

„Küll sa pääsed. Käitu rahulikult ja külmavereliselt. Ründa esimesena. Anna igaühele nina pihta. See tuleb sul nii hästi välja."

„Aitäh komplimendi eest. Aga mis siis, kui nad kutsuvad kohale turvamehed ja mul tekib nende ees äkiline foobia?"

„Ma võitlen su vabaks. Ma murran sinu juurde läbi üle nende surnukehade nagu kiirreageerimisrühm."

„Meid mõlemaid lastakse maha."

„Pea püsti, Darby! Kõik läheb korda."

„Kuidas sa täna nii reibas oled?"

„Mu vaist ütleb mulle, et leiame seifist midagi väga olulist, Darby. Ja sina pead selle sealt välja tooma, tüdruk! Kõik sõltub nüüd ainult sinust."

„Aitäh hea sõna eest."

Nad jõudsid E Steeti ja Üheksanda nurgale. Gray aeglustas käiku ja nad parkisid auto kõige rohkem meljakümne jala kaugusele «Esimese Columbia Panga" peasissekäigust. Gray hüppas välja, kuid Darby järgnes talle hoopis vastumeelsemalt. Koos ja kiire sammuga jõudsid nad panga ukseni. Kell oli peaaegu kümme. „Ma ootan sind siin," ütles Gay ühe marmorsamba poole osutades. «Mine ja täida oma ülesanne."

„Täida oma ülesanne," pomises Darby pöördust läbides. Alati oli tema see, kes kiskjate ette visati. Panga operatsioonisaal oli vähemalt

349

jalgpalliväljaku suurune. Igal pool nägi ta sambaid, kroonlühtreid ja pärsia vaipu.

„Kus teil paiknevad deposiitseifid?" küsis ta teabelaua taga istuvalt neiult. Neiu osutas tagumise parema nurga suunas.

„Aitäh," ütles Darby ning lonkis näidatud suunas. Vasakul seisid kassaluukide taga pikad järjekorrad, paremal aga rippusid klaasseina taga telefoni otsas panga vähemalt sada viitsepresidenti. See oli Washingtoni suurim pank ja keegi ei pannud teda tähelegi.

Hoidla asus massiivsete pronksuste taga, mis olid küllalt läikima löödud, et kullana paista: need olid hoiuste aboluutse ligipääsmatuse ja turvalisuse võrdkuju või vähemalt tahtsid seda olla. Uksed olid veidi-veidi irvakile jäetud, et asjalised võiksid neist kuidagi sisse pääseda. Vasakut kätt istus võretatud leti taga imposantse vä-limusega daam . Leti kohal oli kuldkirjas: DEPOSIITSEIFID. Nimesilt tähtsa daami rinnal teadustas, et tegemist oli Virginia Baskiniga.

Virginia Baskin jälgis Darbyt juba eemalt, kui see üle kõmiseva ruumi tema võrele lähenes. Ei mingit külalislahket naeratust.

„Tahan pääseda seifi juurde," ütles Darby peaaegu hingetult.

„Seifi number, palun," ütles miss Baskin klahvile vajutades ning näoga monitori poole pöördudes.

„F 566."

Daam tippis numbri sisse ja ja jäi ootama, mis ekraanile ilmub. Ekraanilt andmeid lugedes tõmbas ta kulmu kortsu ning kummardas ninaga peaaegu vastu kuvarit. Põgene! kisendas keegi Darby sees. Miss Baskin kiskus kulmud veel rohkem kortsu ning hõõrus lõuga. Jookse, kuni on veel aega, kuni ta pole veel toru võtnud ja turvamehi välja kutsunud, kuni su kõlupeast kaasosaline pole paugutades hakanud läbi operatsioonisaali lähemale murdma, sosistas kiusaja.

Mis Baskini pea eemaldus kuvarist.

„See üüriti kõigest kaks nädalalt tagasi," pomises ta rohkem nagu iseenesele.

„Just nii," ütles Darby, otsekui oleks ta ise selle üürimisel osaline olnud.

„Ma pean vist järeldama, et teie olete missis Morgan?" küsis

350

Kerberos nüüd juba sõrmistiku kohale kummardades. Järelda mis tahad, lapsukene. ‚Jah, Beverly Anne Morgan."

„Ja teie aadress on?" „Alexandria, Pembroke Avenue 891."

Miss Baskin noogutas ekraanile, otsekui võiks see teda näha ja talle oma Heakskiitu väljendada. „Telefoninumber?" „703-664-5980."

See meeldis miss Baskinile. Raalile ka.

„Kes üüris selle seifi?"

„Minu abikaasa, Curtís D. Morgan."

„Tema sotsiaalkindlustuse number, palun."

Darby avas hooletult oma vastse ja tohutult mahuka õlakoti ning võttis sealt märkmiku. Missugune naine siis peast mäletaks oma abikaasa sotsiaalkindlustusraamatu numbrit? Ta lõi märkmiku lahti ja sirvis seda natuke aega.

„510-96-8686."

„Õige," ütles miss Baskin, lülitas monitori välja ja tõmbas lauasahtli lahti. „Kaua teil võiks umbkaudu aega kuluda?"

„Kõige rohkem üks minut."

Talle pisteti nina alla mingi kaart ning miss Baskin nõudis, näpuga järge näidates: «Kirjutage süa alla."

Darby kritseldas midagi närviliselt osutatud lahtrisse. Teises lathtris nägi ta mr. Morgani allkirja, mille see oli andnud seifi üürides.

Miss Baskin uuris Darby allkirja väga kriitilise pilguga ja Darby hoidis hinge kinni.

„Kas teil võti on?" küsis tähtis daam.

„Kuis siis muidu?" vastas Darby naeratades.

Miss Baskin võttis laualt mingi karbi ja tuli võre tagant välja.

«Järgnege mulle." Nad läbisid veel ühed pronksuksed. Hoidla oli nii suur, et sinna oleks julgelt mahtunud veel üks pangahoone, New Orleansi oma vähemalt. See oli

projekteeritud nagu kolum-baarium ning koosnes tohutust hulgast koridoridest ja kambrikes-

351

test. Neist möödusid kaks univormis meest. Seejärel läbisid nad neli täpselt ühesugust ruumi, mille seinad koosnesid väikestest raudustest. Viiendas ruumis paiknes nähtavasti ka seif F 566, sest miss Baskin avas sinna sisse astudes oma väikese musta karbikese, mille oli kaasa võtnud. Darby vahtis närviliselt ringi, unustamata ka selja taha piiluda.

Virginia Baskin oli ametlikkus ise. Ta sammus seifini nr. F 566, mis paiknes umbes tema õla kõrgusel, pistis oma võtme võtmeauku, keeras seda ja vaatas Darbyle siis umbes niisuguse pilguga otsa, et noh, et mis sa enam ootad, kõlupea? Darby tõmbas taskust oma võtme ning torkas selle teise kõrvale. Nüüd logistas Virginia mõlemaid ning tõmbas sahtli nii umbes viie sentimeetri jagu lahti ning eemaldas pangale kuuluva võtme.

Puust lükanduksega väikese kabiini poole osutades ütles ta:

„Võite selle sisu seal soreteerida. Kui lõpetate, keerake seif lukku ning tulge minu luugi juurde." Ta oli enne ruumist väljas kui jõudis oma lause lõpetada.

„Aitäh," lausus Darby, ootas, kuni uks kinni langes ja tõmbas alles siis sahtli täielikult välja. See polnud raske. Esikülg oli mõõdult nii kuus korda kaksteist tolli, pikkus poolteist jalga. Kaas käis kergelt lahti ja sees oli kaks asja: paks pruun standartne ümbrik ning pealkirjastamata videokassett.

Kabiini Darbyl vaja ei olnud. Ta torkas ümbriku ja videokasseti õlakotti, torkas sahtli oma kohale tagasi, keeras võtit ja lahkus.

Virginia Baskin oli vaevalt jõudnud ümber letinurga oma kohale tüürida, kui Darby juba luugi ees seisis.

„Taevake, see käis teil küll kähku!"

Pagana õige jutt. Kui su närvid nahast läbi ulatuvad, siis käib ikka kõik kähku ja kiiresti.

„Ma leidsin, mida mul vaja oli."

„Väga hea," oli miss Baskin äkki otsekui ümber vahetatud. „Teate, see oli õudne lugu, mis möödunud nädalal lehes ilmus tolle noore advokaadi tapmise kohta. Ta tapeti peaaegu oma töökoha ukse ees. Ja kas ta nimi polnud mitte Curtis Morgan? Mulle tundub, et nii seal just seisis. Ei tea, mida see meie politsei küll üldse teeb?"

352

„Ma pole seda artiklit veel näinud," lausus Darby. „Tulin äsja välismaalt." Nüüd võis see totakas seal leti taga põrgu sõita. „Tä-nan teid."

Läbi operatsioonisaali tõttas ta hulga kebjama sammuga kui sisse tulles. Pank oli rahvast täis, aga turvamehi ei paistnud kuskilt. Käkitegu. Seekord ta pääses jälle... nähtavasti.

Tema raskelt relvis kaasosaline passis marmorsamba taga. Pöörduks paiskas Darby kõnniteele ja ta oli peaaegu juba auto juures, kui Gray talle järele jõudis.

„Autosse!" kähistas Darby.

„Mis sa sealt kätte said?" päris Grantham kannatamatult.

„Kaome siit rutem kui muidu!" rebis Darby autoukse lahti ning hüppas sisse. Gray pööras süütevõtit ja kihutas minema. JRäägi nüüd!"

„Tegin seifi puhtaks," vastas Darby. „Ega keegi meid ei jälita?"

Gray vaatas peegüsse.

„Kurat seda teab... Mis see on?"

Darby avas koti, tõmbas sealt välja pruuni ümbriku ja käristas selle lahti. Gray oleks eessõitvale masinale peaaegu sisse põrutanud ja vajutas järsult pidurile.

„ Vaata ometi, kuhu sa sõidad!" kärkis Darby.

„Hästi! Hästi! Mis seal ümbrikus on?!"

„Ma ei tea! Ma pole seda veel lugeda saanud ja kui sa meid puruks sõidad, siis see jääbki must lugemata."

Auto liikus edasi ning Gray hingas sügavalt sisse.

„Kuule, jätame selle teineteise peale karjumise, eks? Rahuneme maha."

„Hästi. Sina juhi autot ja mina olen rahulik."

„Hästi. Kas oled juba rahulik?"

‚Jah. Lase end nüüd lõdvaks. Ja vaata ette, kuhu sa keerad. Kuhu me keerame?"

„Ma ei tea. Mis ümbrikus on?"

Darby tõmbas ümbrikust tihedat masinakirja täis lehed, uuris neid siit- ja teiseltpoolt. Ka Gray ei pööranud neilt pilku.

„Vaata, kuhu sa sõidad!"

„Loe ometi see pagan värk mulle ette!"

„Niisugusest sõidust jään ma merehaigeks. Ma ei saa sõidu ajal lugeda."

„Kurat! Kurat! Kurat!"

„Jälle sa karjud..."

Gray keeras järsult rooli ning sõitis E Streeti aeglustusrajale. Tagasõitvate autode signaalid panid jälle möirgama, kui ta järsult piduritele vajutas, nördinud pilku Darbylt pööramata.

„Aitäh," ütles Darby ja hakkas valju häälega äsjasaadud paberit ette lugema.

...See oli puhtalt neljale leheküljele ümber kirjutatud ja notari juures kinnitatud tunnistus, dateeritud reedese päevaga, seega päev enne kui nad pidid Granthamiga kokku saama. Vandega kinnitas Curtis Morgan, et ta on töötanud White & Blazevich'i nafta- ja gaasiosakonnas ülikooli lõpetamisest saadik viis aastat tagasi. Nende osakonna klientideks oli naftakompaniisid kogu maailmast, kuid peamiselt siiski Ameerikast. Tööleasumisest saadik oli ta töötanud kliendi heaks, kes oli segatud laia kõlapinna omandanud kohtuprotsessi Lõuna-Louisianas. Tema kliendi nimi oli mees nimega Victor Mattiece, ja see mr. Mattiece, keda ta kunagi ei kohanud, kui keda see-eest tundsid väga hästi White & Blazevich'i vanemad partnerid, tahtis iga hinna eest seda protsessi võita, et saada vabu käsi miljonite tonnide nafta väljapumpamiseks Terrebonne Parishi piirkonna soodest Louisianas. Samas maardlas oli ka sadu miljoneid kuupjarde looduslikku gaasi. White & Blazevich'i osanik, kes tegeles Mattiece'i asjadega, oli F. Sims Wakefield, kes oli Mattiece'i lähedane sõber ning käis tal sageli Bahama saartel külas...

Nad seisid küll aeglustusrajal, kuid „Pontiaci" tagumine poritiib ulatus pikalt sõidurajale ning autod pidid ümber selle laia kaare tegema. Darby luges väga aeglaselt ning Gray istus roolis, silmad kõvasti kinni pigistatud.

... White & Blazevich oli protsessist väga huvitatud, sest kuigi ta kohtuistungitest ega edasikaebuste esitamisest otseselt osa ei võtnud, käisid kõik dokumendid ometi läbi just Wakefieldi laualt. Wakefield ei tegelnud millegi muuga, ainult nn. «Pelikanide protsessiga". Kõik firmas teadsid seda. Suurema osa oma ajast kulutas

ta telefoni otsas, pidades läbirääkimisi kas siis Mattiece'i enda või sadade juristidega, kes olid palgatud tema huvisid esindama. Morgan tegeles sama asjaga keskeltläbi kümme tundi nädalas, kuid tema kätte usaldati ainult teisejärgulisi

dokumente. Tema töötundide arvestus selles asjas läks otse Wakefieldi kätte, samal ajal kui kõik ülejäänu nõudis endale nafta- ja gaasiosakonna raamatupidaja, kes nende järgi siis palku arvestas. Aastate jooksul veensid kuuldud jutud Morganit, et Mattiece ei maksnud nende firmale nutte tavalist tunnitasu nagu kõik teised kliendid, vaid et need rahad liikusid mingeid tumedaid teid pidi. Ta oli jõudnud järeldusele, et ka White & Blazevich pidi naftasoodest saama tulevikus oma kindla protsendi. See protsent pidi olema (kuulduste põhjal) kümme, mis advokaadipraktikas on iseenesest pretsedenditu juhtum...

Jälle kuuldus pidurite valju kriginat ja nad tõmbasid lööki oodates seljad küüru, kuid autol õnnestus neist siiski kuidagi mööda loovida.

„Sa lased meid tõesti veel sodiks sõita!" kähvas Darby.

Gray lükkas käigu sisse ja tõmbas „Pontiaci" esiratastega kõnniteele. Nüüd nad autoliiklust enam ei seganud, kuid segasid seejuures jalakäijaid ning tagapampergi mahtus hädavaevu aeglustusrajale.

„Loe, loe edasi!" õhutas Gray.

...28. septembril oli Morgan läinud Wakefieldi kabinetti. Ta oli sinna sisse astunud kahe toimikuga, mis otseselt polnud Pelikanide protsessiga seotud. Wakefield oli parajasti rääkinud telefoniga. Nagu alati, olid sisse ja välja sõelunud sekretärid. Siin kabinetis valitses ilmast ilma pöörane segadus. Morgan oli seisnud ja oodanud kõne lõppemist, kuid see oli veninud ning veninud. Viimaks, veerandtunni möödudes, oli Morgan ära tüdinud, võtnud Wakefieldi laualt oma kaustad ning lahkunud. Ta oli läinud oma kabinetti, mis asus koridori teises otsas, laua taha istunud ja oma pooleliolevat tööd jätkanud. Kell oli olnud umbes kaks pärastlõunal. Ühte kaasasolnud kausta võttes oli ta märganud, et oli koos sellega kogemata kaasa haaranud ka ühe käsitsi kirjutatud lehe. Ta oli kohe tõusnud, et seda Wakefieldile tagasi vüa. Kuid siis oli ta sellel sisalduva läbi lugenud. Ja siis veel kord lugenud. Ta oli pilgu telefoniaparaadile

heitnud. Wakefieldi liin oli ikka veel kinni olnud. Koopia tollest dokumendist oli lisatud käesolevale tunnistusele...

„Loe see koopia ette," käsutas Gray.

„Ma pole veel tunnistusegagi lõpul," kähvas Darby vastu. Ei olnud hea temaga vaielda, kui ta sellises meeleolus oli. Pealegi oli jurist siiski just Darby, aga mitte tema, Gray, nii et las ta siis loeb selles järjekorras, nagu tahab.

...Paberil öeldu oli Morganit kõvasti ehmatanud. Ta oli oma kabinetist väljunud ning esimesel ettejuhtunud kseroksil paberist koopia teinud. Seejärel oli ta oma kabinetti tagasi läinud ja paberi kausta alla täpselt samasse kohta tagasi pannud. Ta oli valmis olnud igaühele vanduma, et pole seda märganud.

White & Blazevich'i ametlikul blanketil oli vaid kaks käsitsi kirjutatud lõiku ja need oli kirjutanud Marty Velmano, White & Blazevich’i üks peaosanikke, sellel oli kuupäev: 28. september, ning adresseeritud oli see kiri Wakefieldile:

„Sims,

teatage kliendile, et järelekuulamine on tehtud: Ülemkohus on hulga järeleandlikum, kui seal ei istu enam Rosenberg. Teine taandus võib talle tunduda natuke tavatum, kiud kõikide teiste juurest viib niidike ainult Jenseni juurde, nagu on välja uurinud Einstein. Kuigi tollel poisil on muidugi ka hoopis teisi muresid.

Teatege kliendile veel, et soovitav oleks, kui pelikanide asi ei jõuaks siia enne nelja aastat. Arvestada tuleb kõiki asjaolusid."'

Allkiri puudus.

Gray kibrutas kulmu ja kõhistas ühtaegu naerda. Isegi ta suu oli lahu kukkunud. Darby luges nüüd pisut ldiremini.

...Marty Velmano oli halastamatu kiskja, kes töötas ise kaheksateist tundi päevas ja tundis end kasutu inimesena, kui ei pannud oma alluvaid verd higistama. Ta oli White & Blazevich'i süda ja hing. Washingtoni võimumeeste silmis oli ta ületamatu asjatundja igasuguse paragrahviväänamise alal, kellel peale kõige muu oli selja taga veel tohutu raha. Temaga lõunatasid kongressiliikmed ja golfi käis ta mängimas ministritega. Ning oma kabineti piiridest väljaspool kägistas ta inimesi.

Einsteini hüüdnimi oli pandud Nathaniel Jonesile, poolhullule

356

juurageeniusele, kes istus kuuendal korrusel oma väikeses raamatukogus luku taga. Ta luges eranditult läbi kõik Ülemkohtus arutusel olnud asjad, lisaks veel üheteistkümne föderaalse apejlatsioonikohtu materjalid ning viiekümne osariigi ülemkohtu materjalid. Morgan polnud temaga kunagi kohtunud. Oma vaata-misväärsusi ei kippunud White & Blazevich mitte kellelgi demonstreerima.

Teinud sellest käsikirjaüsest dokumendist koopia, oli Morgan selle neljaks murdnud ning lauasahtüsse pistnud. Kümme minutit hiljem oli tema kabinetü tormanud näost kahvatu ja äärmisel ähmis Wakefield. Nad olid terve Morgani kirjutuslaua segi pööranud ja leidnud viimaks õnnetu paberi. Wakefield oli vihane olnud nagu näljane susi, mis muidugi ei olnud midagi ebatavalist. Ta oli Mor-ganilt küsinud, kas see luges seda paberit, mida Morgan oli muidugi kindlalt eitanud. Ilmselt oli ta selle paberi eksikombel kaasa haaranud, oli ta katsunud seletada. oli see midagi tähtsat? Wakefield oli märatsenud nagu hull ja pidanud Morganile pika loengu oma kirjutuslaua puutumatusest. Ta oli käitunud nagu idioot, kui sülge pritsides Morganile lausa röökides sõnu peale luges ja tema kabinetis ringi käkerdas. Vümaks oli ta siiski taibanud, et on kõvasti üle soolanud ning sellega Morganis mingeid kahtlusi äratanud, püüdnud kuidagi asja siluda, kuid muidugi oli see juba uiga hilja. Seda oli ta ka ise mõistnud ja paber näpus Morgani kabinetist välja jooksnud.

Morgan oli koopia samal korrusel asuvas juriidilises raamatukogus mingi köite vahele peitnud. Wakefieldi sümitu hirm ja pöörane hüsteeria oli teda ehmatanud. Ta oli oma paberid sahtlites ja laual kindlasse järjekorda seadnud ja selle järjekorra meelde jätnud. Järgmisel hommikul oli ta seda kontrollinud, öösel oli keegi lä-biotsimise korraldanud.

Seejärel oli Morgan äärmiselt ettevaatükuks muutunud. Kaks päeva hiljem oli ta oma paberite alt leidnud tillukese kruvikeeraja. Siis veel tükikese isoleerpaela oma prügikorvist. Kõigest sellest oli ta järeldanud, et ta oli sihikule võetud ning et tema telefone kuulatakse pealt. Lüatigi oli ta alatihti tabanud endalt Wakefieldi kahtlustava pilgu. Ja ka Velmano oli hakanud millegipärast väga sageli

357

Wakefieldi kabinetis käima.

Siis oli saabunud uudis Rosenbergi ja Jenseni mõrvamisest. Morganile polnud jäänud mingit kahtlust, et see oli Mattiece’i ja tema kompanjonide kätetöö. Mattiece’i nime polnud dokumendis küll mainitud, kuid sõna „klient" vihjas sellele liigagi ilmselt. Wakefieldil ju teisi kliente polnudki. Pealegi ei saanud ükski teine White & Blazevich'i klient loota Ülemkohtu uuelt koosseisult mingit kasu.

Morgani tunnistuse viimane lõik rääkis pöörasest hirmust, mida vaene mees oli tundnud. Kaks korda pärast kohtunike mõrvamist oli ta veenduda võinud, et teda jätitatakse. Materjale Peükanide kohtuasja kohta talle enam ei antud. See-eest laoti talle kaela muud ülemäärast tööd, nõuti veel pikamaid tööpäevi. Üha süvenes temas

veendumus, et varem või hiljem ta tapetakse. Kui nad juba kahe Ülemkohtu kohtuniku kõri kallale pääsesid, siis mingi tühise advo-kaadikese omale ammugi.

Oma tunnistuse oli ta alla kirjutanud notar Emily Stanfordi juuresolekul ja kinnitusel. Notari aadress seisis tema nime all...

„Istu paigal, olen kohe tagasi," käsutas Gray, avas ukse ja tormas oma elu mängu pannes üle tänava ühe pagariäri ukse ees asuva telefoniautomaadi juurde. Smith Keeni numbrit valides imestas ta ka ise, kuidas nende üüriauto polnud siiamaani mõnda müksu saanud.

„Smith, siin Gray. Kuula nüüd tähelepanelikult ja tee täpselt nii, nagu ma ütlen. Olen avastanud kinnitava allika Pelikanide toimikule. See on põrutav värk, Smith, mis tekitab paraja maavärina, ning ma tahan, et nii sina kui Krauthammer oleksite veerand tunni pärast Feldmani kabinetis koos."

„Mis lahti on?"

„Garcia kirjutas mõni tund enne oma surma tunnistuse. Hüppame veel ühest kohast läbi ja tuleme siis kohe sinna."

„Meie? Kas tüdruk tuleb siis ka?"

Jaa. Kanna hoolt, et kabinetis oleks ka videomakk. Ma arvan, et Garcia tahab meiega rääkida." Jättis ta siis ka Undi?" Jah. Kohtumiseni veerand tunni pärast." „Kas olete julges kohas?"

358

„Usun küll. Ma olen põrguükult närvis, Smith."

Ta riputas toru konksu otsa ja jooksis oma auto juurde.

Emily Stanford pidas väikest notarikontorit Vermont Streetil. Ta pühkis parajasti rüüütelt tolmu, kui Granfham ja Darby sisse tormasid. Neil oli kohutavalt kiire.

„Kas teie olete Emily Stanford?" küsis Gray juba ukselt.

Jah. Mis lahti on?"

Granfham näitas talle Morgani tunnistuse viimast lehekülge.

„Kas teie kinnitasite selle?"

„Kes te olete?"

„Gray Grantham „Washington Posfist". On see teie allkiri?" Jah. Mina kinnitasin selle dokumendi."

Darby ulatas talle Garcia alias Morgani foto, mis oli võetud käigult.

„Kas see on isik, kelle tunnistuse te kinnitasite?" küsis ta.

„See on Curtis Morgan. Jah. Just tema."

„Suur tänu teile," lausus Gray.

„Nagu ma kuulsin, on ta surnud," ütles miss Stanford. „Lugesin seda ajalehest."

Jah, ta on surnud," kostis Gray. „Kas ta laskis teü oma tunnistuse läbi lugeda?"

„Oh ei. Kinnitasin ainult tema allkirja. Kuid ma aimasin, et midagi oli siin viltu." „Täname veelkord, miss Stanford." Nad lahkusid samasuguse tõtuga nagu olid tulnudki.

Kiibaka nägu kattis laiaääreüne auklik kaabu. Ta püksid olid närudes ja ta istus mingis iidses ratastooülogus otse „Posti" toimetuse ukse kõrval, kaelas konarlike tähtedega veetud silt: OLEN KODUTU JA NÄLJAS. Ta pea tudises küljelt küljele, otsekui ei suudaks kael seda hästi kanda ja põlvedel hoidis ta pappkarpi, milles vedeles peenraha ja isegi mõni dollarine, kuid see oli ta enda raha. Ta kahetses, et tal polnud pähe tulnud parem pimedat mängida - siis oleks ehk raha kergemal käel karpi pudenenud.

Ta nägi välja üsna armetu kretiinina, kui ta seal väriseva peaga

359

istus, rohelised prillid vaevu ninaotsal püsimas. Ükski inimene tervel tänaval ei jäänud temast märkamata.

Ta nägi „Pontiaci", kui see nurga tagant välja pööras ja ukse ette keelatud kohta parkis. „Pontiacist" hüppasid välja mees ja naine, keda ta just varitses, ja jooksid otse tema poole. Tal oli närude all püstol käepärast, kuid nad jooksid liiga kiiresti. Pealegi oli tänaval liiga palju pealtnägijaid. Mees ja naine tormasid „Posti" toimetusse.

Kiibakas istus veel minuti paigal ja veeratas siis end minema.

41

Smith Keen tammus kärsitult Feldmani kabineti ees sekretäri range pilgu all edasi-tagasi. Ta nägi neid üle uudistetoa tulemas -laveerimas läbi kitsaste vahekäikude lauaridade vahel, tüdruku käsi Gray pihus. Tüdruk oli tõesti hurmav, kuid Keenil polnud aega teda lähemalt silmitseda - küll hiljem jõuab. Mõlemad hingel-dasid.

„Smith Keen, see on Darby Shaw," ähkis Gray. Nad vahetasid käepigistuse.

„Tere," pomises Darby, lastes pilgul töökalt sumisevas uudiste -toas ringi käia.

„Ometi kord kohtume, Darby. Kõige selle järgi otsustades, mis ma teist kuulnud olen, olete vapper naine."

„Seda ta on!" sekkus Grantham. „Kuid jätame meelitused hilisemaks."

„Tulge," lausus Keen ja nad tõttasid edasi. „Feldman otsustas teiega kohtuda pressikonverentside saalis." Läbinud uudistetoa vastassuunas, jõudsid nad uhkelt sisustatud ruumi, mille keskel seisis pikk laud. Ruum oli rahvast täis, kuid sumin vaibus kohe, kui nad üle läve astusid. Feldman sulges ukse.

Ta ulatas Darbyle käe.

„Mina olen Jackson Feldman, peatoimetaja. Teie oletegi siis see Darby?"

„Kes siis?" urises Gray ikka veel hingeldades.

Feldman laskis ta märkuse kõivust mööda ja asus esitlema

Darbyle kokkutulnuid. „See on Howard Krauthammer, vastutav toimetaja; See Ernie DeBassio, välisuudiste toimetaja; Elliot Cohan, siseuudiste toimetaja; Vince Litsky, meie jurist."

Darby noogutas viisakalt iga nime peale, kuid unustas need samas. Kõik need mehed olid vähemalt viiekümnesed, kõik olid särgiväel ja kõigil oli väga murelik ilme. Ta tajus lausa nahaga õhus valitsevat pinget.

„Anna mulle videokassett," nõudis Gray.

Darby võttis selle õlakotist välja ja ulatas talle. Videomagnetofon asetses saali tagaseinas postamendil, suur ekraan rippus selle kohal. Gray lükkas kasseti magnetofoni.

„Saime selle alles kakskümmend minutit tagasi, nii et pole seda veel ka ise läbi vaadanud," kommenteeris ta.

Darby võttis istet kõige kaugemas toolireas otse seina ääres. Teiste pilgud püsisid kujutist oodates pinevalt ekraanil.

Mustale taustale ilmus kuupäev: 12. oktoober. Siis Curtis Morgan, kes istus köögilaua taga. Käes oli tal kaugjuhtimispult, millega ilmselt oli kaamera sisse lülitanud.

„Minu nimi on Curtis Morgan ja sel hetkel, kui te mind vaatate, olen ma võib-olla juba surnud." Kuradi intrigeeriv algus, mis pani kõigi kulmud kerkima, ja nad kummardasid ekraanile veelgi lähemale.

„Täna on 12. oktoober ja ma filmin seda tunnistust oma kodus. Olen üksi. Mu naine läks arsti juurde. Peaksin praegu juba tööl olema, kuid ma helistasin sinna ja teatasin, et olen haige. Mu naine ei tea kõikidest nendest asjadest mitte midagi. Ma pole nendest mitte kellelgi rääkinud. Kui ma teie ette ekraanile ilmun, olete lugenud ka seda (ta võttis laualt lehed oma kirjaliku tunnistusega ja demonstreeris neid). See on mu tunnistus, mis on notari juures kinnitatud. Ma kavatsen selle jätta koos videolindiga mõne kesklinna panga deposiitseifi. Nüüd loen ma teile oma tunnistuse ette ning peatun ka mõnedel muudel küsimustel."

«Kirjalik tunnistus on samuti meie käes," ütles Gray kiiruga vahele. Ta seisis Darby tooli kõrval seina ärres. Keegi ei vaadanud tema poolegi. Kõiki tõmbas nagu magneediga ainult ekraan. Morgan luges aeglaselt ja väga selge diktsiooniga oma tunnistust.

361

Tema silmad vaatasid kord kaamerasse, kord enda ees seisvatele paberitele.

See võttis aega kümme minutit. Iga kord, kui Darby kuulis sõna „pelikan", tõmbus ta süda valust kokku, ta sulges silmad ja raputas pead. Sellest sõnast oli kogu see košmaar alguse saanud. Ta püüdis kuulata.

Kui Morgan oli tunnistuse ettelugemise lõpetanud, lükkas ta selle eemale ja heitis pilgu märkmikku. Ta hoiak oli rahulik ja enesekindel. Nende ees istus väga sümpaatne kahekümne üheksa aastane noormees. Ta oli oma kodus, seepärast oli ta lipsu ära võtnud ning valge tärgeldatud triiksärgi ülemise nööbi avanud. White & Blazevich polnud kaugeltki ideaalne töökoht, rääkis ta, kuid enamik selle rohkem kui neljasajast juristist olid ausad inimesed ega teadnud midagi Mattiece'ist. Ta avaldas kahtlust, kas üldse keegi peale Wakefieldi, Velmano ja Einsteini sellest vandenõust midagi teadsid. oli veel üks osanik, Jarreld Schwabe, liigagi küüniline ja kurjakuulutav kuju, kuid tema osavõtust Morganil tõendid puudusid. (Darby mäletas seda meest hästi.) Asjast võis teada veel osakonna sekretär Miriam LaRue, kes oli nafta- ja gaasiosakonnas töötanud kaheksateist aastat, kuid kes paar päeva pärast kohtunike mõrvamist oli ootamatult firmast lahkunud. Tema elukoht oli Falls Churchis. Teine sekretär, kelle nime Morgan ei soovinud avaldada, oli talle jutustanud, et oli pealt kuulnud paari lauset Wakefieldi ja Velmano omavahelisest vestlusest, kus nad olid arutanud, kes teda, Morganit, ikka saab usaldada. Kuid sekretär oli kuulnud vaid mõningaid fraase. Pärast seda, kui kiri oli üles leitud tema laualt, oldi hakatud temasse hoopis teisiti suhtuma. Eriti oli seda olnud märgata Wakefieldi ja Schwabe’i juures. Oli tunne, et nad oleksid ta meelsasti vastu seina surunud ja teda surmaga ähvardanud, kui ta peaks sellest kirjast kellelegi püksatama, kuid nad ei saanud seda teha, sest nad polnud kindlad, kas ta oli seda üldse näinud. Pealegi kartsid nad nagu tuld seda kära, mis oleks võinud tekkida. Kuid Morgan oli siiski seda kirja näinud ja nad olid peaaegu kindlad, et ta oli seda näinud. Ja kui nende sepitsuste tagajärjel suudeti kõrvaldada Rosenberg ja Jensen, sus ühe tühise advokaadi teise ilma saatmine ei olnud neile üldse mingi probleem. Tema asemele oleks firmasse silmapilkselt leitud teine.

362

Jurist Litsky vangutas umbusklikult pead. Ka teised hakkasid end liigutama, otsekui oleksid vabanenud mingist luupainajast.

Morgan käis tööl autoga ja kaks korda oli ta märganud jälitamist. Üks kord lõunatades: ta oli tajunud, et keegi võõras teda pidevalt silmitseb. Veel mõnda aega rääkis Morgan oma perekonnast ning üldse teisejärguüstest asjadest, mis sünsele seltskonnale suuremat huvi ei pakkunud. Ilmselt olid tähtsaimad faktid juba välja

laotud. Gray ulatas allkirjastatud tunnistuse Feldmanile, kes luges selle läbija andis omakorda Krauthammerile. Ja nõnda edasi.

Morgan lõpetas masendavalt mõjuvate jumalgajätusõnadega: „Ma ei tea, kes kord seda linti vaatab. Mina olen siis surnud, nii et see on tegelikult ükskõik. Kuid ma loodan, et kasutate neid materjale Mattiece'i ja tema närukaeltest advokaatide taltsutamiseks. Aga kui need olete teie ise, närukaelad, kes te seda vaatate, siis käige kuradile."

Gray võttis kasseti välja ja vaatas kohaloüjaile otsa.

„Nonii, härrased - kas meie hangitud tõenditest piisab või nõuate veel lisa?"

„Ma ju tunnen neid mehi," pomises Litsky otsekui unest ärgates. „Aasta tagasi mängisin Wakefieldiga tennist."

Feldman ajas end jalule ja hakkas edasi-tagasi kõndima. „Kuidas te sellele Morganile jälile saite?"

„See on pikk lugu," sõnas Gray. „Lase tulla lühivariandil."

«Leidsime Georgetowni ülikoolist tudengi, kes oli möödunud suvel White & Blazevich'i juures praktikal. Ta tundis Morgani foto järgi ära."

„Kust te selle foto saite?" päris Litsky.

„Ärge küsige. See artiklisse ei lähe."

„Minu arvamus on: me tuleme sellega välja," kuulutas Krauthammer valjusti.

„Just," toetas teda Elliot Cohen

„Kust te teada saite, et ta surnud on?" küsis Feldman.

„Darby käis eile White & Blazevich'i juures. Nad lobisesid selle kogemata välja."

„Kust te tunnistuse ja videolindi kätte saite?"

363

„„Esimese Columbia Panga" seifist. Täna hommikul kell viis andis Morgani lesk mulle selle võtme. Midagi seadusevastast me ei ole teinud. Pelikani toimikus toodud versioon on kinnitust leidnud täiesti sõltumatust allikast"

„Avaldame!" hüüatas Ernie DeBasio. „Trükime ära rasvaseimate pealkirjadega Nixoni erruminekust saadik."

Feldman peatus Smith Keeni ees. Sõbrad vahetasid pika pilgu.

„Avaldame," otsustas Keen.

Feldman pöördus juristi poole:

„Vince?"

.Juriidilisest vaatepunktist näib lugu puhas olevat. Kuid enne kui artikkel trükki läheb, tahaksin ma seda näha."

„Kaua sul artikli kirjutamine aega võtab?" küsis toimetaja Graylt.

„Kondikava on mul jämedates joontes visandatud. Kirja võin selle panna tunniga või umbes nii. Morganilt kuuldu jaoks vajan kahte tundi. Kokku kolm."

Pärast seda, kui ta oli Darbyl kätt surunud, polnud Feldman enam kordagi naeratanud. Nüüd kõndis ta üle ruumi ja jäi Grayga nina nina vastas seisma.

„Mis siis, kui see lint on võltsing või provokatsioon?"

„Võltsing? Kas laibad olid kah võltsing, Jackson? Ma nägin Morgani leske ja see oli tõeline, mitte võltsitud lesk. Morgani mõrvamisest avaldasime ka ise ühe loo. Ta on surnud - isegi adokaadi-firma, kus ta töötas, tunnistab, et ta on surnud. Ja see on tema, kes videolindilt kõneleb meile teda varitsevast surmast. Ma tean, et see on just tema ja ei keegi teine. Me küsitlesime notarit, kes ta tunnistuse kinnitas. Ta tundis Morgani ära." Gray hääl üha kerkis ja ta vahtis vihaselt toas ringi. „Iga sõna, mis ta meile rääkis, tõendab Pelikani toimikus esitatud oletusi. Iga asi on paigas: Mattiece, protsess, mõrvad. Ja siin istub Darby, Pelikani toimiku kokkusead-ja. Ja laipasid on selle loo tagajärjel olnud vaata et Ameerika igas nurgas. Ja Darbyt on jälitatud läbi

terve mandri. Siin pole ühtki hõredat kohta, Jackson. See lugu on täielikult trükikõlblik."

Nüüd ilmus Feldmanigi näole naeratus.

364

"See on rohkem kui trükikõlblik - see on materjal, mis lööb nii mõnelgi mehel jalad alt. Pange kahekesi see mulle kella kaheks kokku. Praegu on kell üksteist. Konverentsiruum on teie päralt, ainult keerake uks igaks juhuks lukku." Jälle mõõtis ta põrandat. „Kohtume siin täpselt kell kaks ja loeme teie mustandi läbi. Mitte kellelegi mitte üht sõna!"

Mehed tõusid ja lahkusid, kuid mitte enne, kui igaüks oli Darby juurde astunud ja tal kätt raputanud. Nad ei teadnud, kas nad pidid teda õnnitlema või tänama või üldse midagi kiitvat ütlema, sellepärast ei öelnud nad midagi, ainult naeratasid talle soojalt ja raputasid ta kätt. Darby istus seejuures pisut nagu uimaselt oma toolil.

Kui kõik olid läinud, istus Gray ta kõrvale ja võttis ta käed oma pihku. Darby vastas ta käesurvele. Nende ees seisis lage laud, toolid korralikult selle ümber reas. Seinad olid valged ja akendest imbus sisse kummaliselt kumavat valgust.

„Mis mõlgub sul mõttes?" küsis Gray.

„Ma ei tea... Tundub, et oleme päralejõudnud. Me saime sellega hakkama!"

„Su hääl ei kõla kuigi rõõmsalt."

„Olen näinud rõõmsamaidki päevi. Kuid sinu pärast olen siiski väga rõõmus." Gray vaatas talle otsa. „Miks sa just minu pärast rõõmus oled?"

„Sa klappisid tükikestest kokku pildi ja homme plahvatab see nagu pomm. Pulitzeri preemia poeb sulle vägisi pihku."

„Sellele pole ma mõelnud..."

„Ära luiska!"

„Hea küll - ükskord mõtlesin jah, aga ainult üks kord. Eile, kui ma nägin, missuguse näoga sa liftist välja tuikusid ja mulle ütlesid, et Garcia on surnud, ütlesin ma igasugusest Pulitzerist lahti."

„See pole aus. Kõik tegin ju ära mina. Kasutasin oma aju, silmi ja jalgu, aga kogu kuulsuse kahmad sa endale."

„Ma olen ainult õnnelik, kui võin kasutada sinu nime ja esitleda sind, kui kogu selle asja autorit Me paneme su pildi esiküljele Rosenbergi, Jenseni, Mattiece'i, presidendi, Verheeki ja..."

„Thomase ette? Kas tema pildi panete ka sisse?"

365

„See sõltub Feldmanist. Tema on toimetaja."

Darby vajus mõtteisse ega lausunud midagi.

,,Ega midagi, miss Shaw, mulle anti kolm tundi, et kokku kirjutada oma elu tähtsaim artikkel. See materjal on nagu lõhkeaineladu, mis plahvatades võib minema pühkida isegi presidendi. See materjal toob päevavalgele kohtunike mõrvaloo saladused. See materjal teeb mu kuulsaks ja rikkaks."

„Las ma kirjutan selle parem ise valmis."

„Kas oleksid nõus? Olengi kohutavalt uimane."

„Too oma märkmed lagedale ja organiseeri siia kohvi."

Nad keerasid ukse lukku ja seadsid kõik oma märkmed ritta. Tehniline abi kärutas kohale raali koos printeriga. Nad läkitasid ta kohvi ja puuvilja järele. Nad koostasid peatükkide kaupa artikli kondikava. Nad tahtsid alustada mõrvadest, kirjeldada siis Pelikanide protsessi Louisianas, seejärel jutustada Mattiece'ist ja tema sidemetest

presidendiga, „Pelikani toimikust" ja laastamistööst, mille see põhjustas, rääkida Callahanist, Verheekist, Curtis Morganist ja tänavaröövlitest, White & BlazevichM advokaadifirmast, Wakefieldist, Velmanost, Einsteinist. Darby eelistas kirjutamisel paberit ja pastakat. Ta kirjeldas lühidalt Louisianas esitatud hagi aluseid ja seda, mis neil oli teada Mattiece'ist. Gray võttis enda hooleks ülejäänu, kuid tema kasutas arvutit.

Darby oli korralikkus ise: kõik märkmed olid käsitletava küsimuse järgi sorteeritud, sõnad kenasti välja kirjutatud. Gray kehastas aga täielikku anarhiat: põrand tema ümber oli katkikäristatud lehekülgi täis. Vahelduseks needis ta raali ja tippis selle ekraanile täiesti seostamata lõike, mille kohe ära unustas ja pärast raali mälu mööda taga ajas. Darby palus tal parem maha rahuneda, kuid Gray väitis vastu, et siin ei olevat õigusteaduskonna raamatukogu, vaid ajaleht, kus tehakse tööd, telefonitoru kummagi kõrva juures, kusjuures sind vähemalt ühest ropult sõimatakse.

Kella poole ühe ajal saatis Smith Keen neile konverentsisaali priske lõunasöögi. Darby võttis võileiva külmade lihalõikudega ja jalutas seda süües akna alla, jäädes tänavasaginat vahtima. Gray tuhnis valimiskampaania aruannetes.

366

Samas nägi Darby toda meest. See nõjatus teisel pool Viieteistkümnendat tänavat vastu majaseina ja temas polnuks midagi kahtlast, kui ta poleks seal seisnud tund aega tagasi hotelli „Madison" ees täpselt samuti vastu seina nõjatudes ja hoolega möödujaid silmas pidades. Nüüd rüüpas ta midagi plastmasstopsikust ega pööranud silmi „Posti" peaukselt. Ta kandis musta soni, drellriidest kuube ja džiine. Darby jälgis teda võileibu nosides ligemale kümme minutit. Aeg-ajalt rüüpas mees oma topsist, kuid ei pööranud silmi ukselt ega astunud sammugi paremale ega vasemale.

„Tule korraks siia, Gray, ole nii kena."

„Mis on?" küsis Grantham tema kõrvale astudes. Darby näitas mustas sonis mehe poole.

„Vaata tähelepanelikult seda kutti seal ja ütle, mida ta seal teeb."

„Noh, joob midagi, arvatavasti kohvi. Toetub seljaga vastu seina ja vahib üle tänava siiapoole."

„Mis tal seljas on?"

„Drellriidest pintsak, peas must soge. Jalas paistavad saapad olevat. Mis temaga on?"

„Ma nägin teda juba tund aega tagasi, kuigi siis veidi hotelli pool. Ta jäi osaliselt telefoniputka varju, kuid ma tean, et see on seesama mees. Praegu paistab ta kätte nagu peopesal."

„Ja siis?"

„Muud midagi, kui et ta passib juba terve tunni seda maja, kus me viibime."

Gray noogutas. Praegu polnud õige aeg pilkavateks märkusteks. Too sell oli tõesti kahtlane ja Darby näis murelikuks muutuvat. Ja tema teadis jälitamisest kindalt rohkem kui Gray, sest oli juba kaks nädalat, New Orleansist ja New Yorgist saadik sellega kimbus olnud. Kas tõesti oli talle ka Washingtonis jälile saadud?

„Mis sulle muret teeb, Darby?"

„Sa ütle mulle kas või üks põhjus, miks üks mees, kes kindlasti pole mõne hulguse vurhvi, võiks niimoodi käituda."

Samal hetkel vaatas mees kella ja kõndis siis aeglaselt minema. Darby vaatas samuti kella.

„Täpselt üks," sõnas ta. „Tead mis: me peame iga veerandtunni tagant kontrollima, kas ta on ikka veel siin."

367

„Olgu. Kuigi ma ei usu, et selle taga midagi on," püüdis Gray teda julgustada. Kuid tema reipus ei avaldanud tüdrukule mingit mõju. Kuid siiski istus Darby laua taha ja võttis oma märkmed käsile.

Gray vaatas veidi aega ta kummargil kogu ja lonkis siis ka ise uuesti kuvari ette.

Veerand tundi klõbistas ta raevukalt klahve ning sammus siis otsustavalt akna juurde. Darby jälgis pingsalt ta näoilmet. „Pole näha," ütles Gray. Uuesti nägi ta meest pool kaks.

„Tule vaata, Darby," kutsus ta, osutades samasse kohta, kus nad seda esimest korda olid silmanud. Darby tuli ja jäi üksisilmi mehe musta soni jõllitama. Kuid nüüd oli mehel seljas roheline tuule-pluus ja enam ei jälginud ta toimetuse ust, vaid oma kinganinasid, vilksates vaid iga kümne sekundi takka üle tänava. See tegi ta veel kahtlasemaks, kuigi ta püüdis end ühe koormaauto taha varju hoida. Ka ta kohvitopsik oli kadunud. Nüüd süütas ta sigareti. Nüüd vaatas ta „Posti", suunas, nüüd jälle oma jalgade ette. Jälle kisub mul magu krampi," kaebas Darby. „Kuidas said nad su jälile jõuda? See on ju võimatu!" „Aga seda, et ma New Yorki läksin, nad ometi said kuidagi teada? Said. Ka see tundus mulle võimatuna."

„Võib-olla passivad nad hoopiski mind. Mind hoiatati, et mind võidakse jälgida. Jah, seda see kaabakas seal just teebki! Kui nad saidki jälile, et oled Washingtonis, kuidas nad siis kohe „Posti" peale tulid? Seda, et sa minuga ühendusse astusid, ei saanud nad kuidagi aimata. See vurle passib mind."

„Võib-olla..." ohkas Darby, kui oli natuke asja kaalunud. „Oled sa teda kunagi varem näinud?"

„Neil pole kombeks end esitlemas käia."

„Kuule, meil on jäänud kõigest pool tundi, siis on nad tagasi ja asuvad kääridega me tööd katkuma. Lõpetame selle ära, eks siis vaata, kas vurle on ikka veel kohal."

Nad läksid tagasi laua taha. Kell 1.45 astus Darby uuesti akna juurde, kuid meest enam ei näinud. Printer ragistas artikli esimest mustandit ja Darby asus seda üle siluma.

368

Toimetajad lugesid, pliiatsid peos. Advokaat luges samuti, kuid tema tegi seda rohkem oma lõbuks. Tema paistis sellega rohkem rahule jäävat kui ülejäänud.

Artikkel oli väga pikk ja Feldman hakkis seda nagu kirurg. Smith Keen kribis lehesrvadele märkusi. Krauthammer paistis aga loetuga rohkem kui rahule jäävat.

Valitses täielik vaikus. Gray tegi üha uusi parandusi. Darby seisis akna all. „Vurle" oli jälle tagasi, kandes seekord meresinist sviitrit džiinide peal. Ilm oli jahe ja tuuline ning et kuidagi sooja saada, rüüpis Vurle topsi topsi järel auravat kohvi. Topsi hoidis ta mõlemate pihkude vahel. Ta rüüpas lonksu, vaatas toimetusemaja poole, vaatas mööda tänavat alla, rüüpas uue lonksu. Seekord seisis ta teise hoone ees ja täpselt kell kaks viisteist hakkas ta piki tänavat ülespoole vahtima.

Temapoolse kõnnitee ääres peatus üks auto. Tagumine uks paiskus lahti ja välja astus... tema. Auto tuiskas edasi ja Jässakas astus vasemat jalga liibates Vurle juurde. Nad vahetasid paar sõna, siis lonkas Jässakas Viieteistkümnenda ja L Streeti nurgale. Vurle jäi paigale.

Darby vaatas konverentsisaalis ringi. Kõik olid ülepea artikli kallal ametis. Jässakas oli vaateväljast eemal ja Darby ei saanud teda hetkel Grayle näidata, kes luges naerunäol oma loomingut. Ei, need seal väljas ei varitsenud reporterit - need varitsesid nimelt teda, Darbyt!

Nad pidid siis küll viimases meeleheites olema, kui nad niimoodi tänaval konutasid, lootes juhusele, mis Darby nende sihiku ette paiskaks. Nad olid koledasti hirmul, sest nüüd nad teadsid, et Darby oli siin sees ja ladus lehemeestele välja kõike,

mida iganes teadis. Ja homme hommikul on nende mäng läbi. Nad pidi ta iga hinna eest peatama. Niisugune käsk oli neile antud.

Tuba oli täies jõus mehi täis, aga äkki ei tundnud Darby end enam kuigi julgelt.

Feldman lõpetas viimasena ja lükkas oma koopia Gray nina alla.

'Tuleb teha veel väikesed korrektiivid. See ei võta sult rohkem kui tunni. Räägime nüüd läbi, kellele me selle ilmumisest ette helistame."

369

«Kolmest kõnest aitab, ma arvan," lausus Gray. «Valgesse Majja, FBI-sse ja White & Blazevich'i juurde."

„Sa nimetasid artiklis ainult Sims Wakefieldi nime. Miks?" küsis Krauthammer.

„Tema pihta paugutas Morgan kõige rohkem."

„Kuid kirja sai ta Velmano käest. Ma arvan, et ka teda tuleks nimetada."

„Nõus," sõnas Smith Keen.

„Mina samuti," toetas DeBasio.

„Ma juba panin Velmano sisse," ütles Feldman. „Einsteinini jõuame kunagi hiljem. Helistamisega Valgesse Majja ja firmasse aga ootame kelle poole viieni. Kui teeme seda varem, siis võivad nad segase peaga joosta kohtusse ja nõuda numbri väljalaskmise seiskamist."

„Hea mõte," tegi suu lahti ka Litsky. „Ära keelata nad seda ei saa, kuid katse nad igatahes teevad. Mina ootaksin helistamisega isegi kella viieni."

„Olgu," ütles Gray. „Kella poole neljaks on artikkel ümber tehtud. Siis helistan FBI-sse ja palun nendelt kommentaare. Siis Valgesse Majja ja kõige lõpuks White & Blazevich'i juurde."

Feldman oli juba peaaegu uksel.

«Kohtume siinsamas kell pool neli. Püsige kõik telefoni lähedal."

Kui kõik olid läinud, lukustas Darby ukse ja osutas akna poole. „Kas mäletad, ma rääkisin sulle kunagi Jässakast?"

„Kuis siis."

Nad vahtisid nüüd mõlemad alla tänavale.

„Ta on siin. Ta rääkis meie vurlest sõbraga ja kadus siis L Streeti suunas. Ma tundsin ta ära."

„Niisiis ei viskle konksu otsas mitte mina?"

«Küllap vist. Ma tahaksin siit rutem kaduda."

«Mõtleme midagi välja. Kõigepealt peksan ma meie turvamehed jalule. Kas tahad, et ka Feldmani ees sireeni üürgama panen?"

„Veel mitte."

„Mul on paar tuttavat politseinikku."

„Vägev küll. Ja nad võivad otseteed juurde astuda ja neist kurjad mõtted välja peksta?"

370

„Need politseinikud võivad."

„Nad ei tohi neid mehi sõrmeotsagagi puudutada, sest mida nad siis õieti on teinud?" plaanitsenud mõrva."

„Kui julged me selles majas võime olla?" Gray vajus hetkeks mõttesse.

„Luba ma helistan Feldmanile ja palun tal kaks turvameest selle ukse taha valvesse panna."

„Olgu."

Kell pool neli kiitis Feldman artikli teise variandi heaks ja Gray sai loa helistada FBI-sse. Konverentsisaali oli lülitatud veel neli telefoni ning salvestamisaparatuur

valmis pandud. Feldman, Smith Keen ning Krauthammer istusid, paralleelkuularid peas.

Gray palus end ühendada Phil Norvelliga, kellega tal oli hea läbisaamine ning keda ta vahel harva allikana kasutas, kui FBI puhul niisugusest asjast üldse rääkida sai. Norvell oli oma kabinetis.

„Phil, siis Gray Grantham „Postist"."

«Mulle tundub, et tean, mis sul hingel pakitseb."

„Phil, mul on magnetofon sisse lülitatud..."

„Siis peab asi tõsine olema. Mis lahti?"

«Hommikul avaldame artikli, milles toome päevavalgele enamiku Rosenbergi ja Jenseni tapmisega seotud asjaolusid. Me nimetame seal Victor Mattiece'i, tuntud naftamagnaati, ja tema kahte advokaati siit linnast. Me ei lähe mööda ka Verheekist, aga muidugi ei pea me teda vandenõust osavõtjaks. Meil on alust arvata, et teie FBI teadis Mattiece'ist, kuid Valge Maja pealekäimisel loobus asja uurimast. Tahaksime anda teie poistele võimaluse seda asja kommenteerida."

Teises otsas valitses täielik vaikus.

„Phil, oled sa ikka veel seal?"

„Olen. Praegu veel olen."

«Kas teilt tulevad mingid kommentaarid?"

„Ole päris kindel, et tulevad, kuid täpsemalt räägin siis, kui sulle mõne aja pärast tagasi helistan."

371

„Lugu läheb iga silmapilk trükki, nii et peate kiirustama." „Kuule, Gray, see on ju löök allapoole vööd! Kas te ei võiks selle avaldamist üheks päevaks edasi lükata?"

„Mitte kuidagi ei või." Norvell vaikis jälle hulga aega.

„Hüva. Las ma käin Voylesi juures ära ja ma helistan seejärel silmapilk." „Tänan."

„Ei, mina tänan sind. See on ilus üllatus. Voyles samb sellest pöörasesse vaimustusse."

Jääme ootama." Gray vajutas nupule ja ühendus katkes. Keen lülitas magnetofoni välja.

Neil mli oodata kaheksa minutit, siis oli Voyles isiklikult toru otsas. Ta nõudis, et saaks rääkida Jackson Feldmaniga. Magnetofon oli jälle sees.

„Mister Voyles?" küsis Feldman rõõmsa häälega. Nad olid palju kordi kohtunud, nii et „mister" oli tegelikult ülearune.

„Kutsuge mind Dantoniks, kurat võtaks! Kuulge, Jackson, see, mis teie poiss seal on kokku soperdanud, on ju puhas jama! Te hüppate pea ees kuristikku. Uurisime ka Mattiece'i liini, uurime seda siiamaani, ja meil on liiga vara hakata selle kohta oma arvamust avaldama. Ja nüüd laduge välja, mida see teie poiss on teada saanud!"

„Kas Darby Shaw nimi ütleb teile midagi?" Seda küsides vaatas Feldman silma pilgutades ja naeratades Darbyle otsa. Darby seisis seinale nõjatudes.

Voyles viivitas vastusega, kuid kostis sus lühidalt: Jah."

„Sellel minu poisil on Pelikani toimik näpu vahel, Denton, ja mina istun siin ja imetlen Darby Shaw imekena näokest."

„Kartsin, et ta on juba surnud."

„Ei ole, ta on täitsa elus. Tema ja Gray Grantham nuuskisid välja teise, absoluutselt esimesest sõltumatu allika, ja see kinnitas kõike Pelikani toimikus öeldut. See on ränk lugu, Denton, ja tekitab tohutu vastukaja."

Voyles ohkas sügavalt ja andis alla.

372

„Mattiece on ka meie kahtlustavate nimekirjas esimesel kohal."

„Magnetofon on sisse lülitatud, Denton, nii et olge oma sõnadega äärmiselt ettevaatlik."

Hästi, meil on vaja rääkida. Ma pean silmas isiklikku kohtumist. Võib-olla on ka minul teie artiklile midagi lisada."

„Olete alati teretulnud."

„Kahekümne minuti pärast olen teie toimetuses."

Toimetajatele tegi tohutut nalja mõte, et suur F. Denton Voyles ise hüppab just praegu oma limusiini, et sõita mingi „Posti" toimetusse. Nad olid aastaid seda meest silmas pidanud ja teadsid väga hästi, et ta oli meister oma kaotusi võiduks pöörama. Ajakirjandus ta vihkas ja see valmidus nendega kohtuda nende enda poolt valitud lahinguväljal võis tähendada ainult ühte: ta tahtis näidata näpu ga kellegi teise suunas. Ja väga tõenäoliselt istus see teine Valges Majas.

Darbyl polnud mingit tahtmist mi kõrge isandaga kokku saada. Kõik tema mõtted olid ainult selle juures, kuidas küll seegi kord pakku pääseda. Ta võis näidata Voylesile musta soniga meest, kuid seda polnud juba pool tundi näha olnud. Ja mida see FBI üldse siin teha sai? Nad võivad tolle vurle küll kinni võtta, aga mis edasi. Kas sellepärast, et ta tundide kaupa sün maja ees tolknes, sai siis talle esitada süüdistust vandenõus? Sundida teda piinamisega oma suud lahti tegema? Kõige tõenäoüsemalt ei usu nad Darby juttu üldse.

Ja üldse polnud tal tahtmist FBI-ga tegemist teha. Ta ei vajanud selle kaitset. Ta läheb pikemale reisile ja keegi ei saa teada, kuhu. Võib-olla ainult Gray. Aga võibolla ka tema mitte.

Gray vaus parajasti Valge Maja numbrit. Kõik panid kuularid pähe ning Keen lülitas magnetofoni sisse.

„Ma palun Fletcher Coali. Sün räägib Gray Grantham „Washington Post'ist" ja mul on talle väga kiire ja tähtis teade."

Nad jäid ootama.

„Milleks veel see Coal?" urises Keen.

„Seal käivad kõik asjad ainult tema kaudu," vastas Gray käega mikrofoni kattes.

„Kes seda sulle ütles?"

373

„Seda ütles mulle minu allikas Valges Majas."

Sekretär võttis uuesti toru teatega, et mister Coal tuleb kohe, ja palus ühendust mitte katkestada. Gray kihistas naerda. Veri kandis adrenaliini ajusse.

Lõpuks ometi.

„Fletcher Coal kuuleb!"

„Ahah, mister Coal. Siin Gray Grantham „Postist". Ma lindistan meie kõneluse. Kas kuulsite?"

„Saan aru."

„Kas on õige, et te andsite kogu Valge Maja personalile, president välja arvatud, käsu, et pressiga suhelda võib ainult teie kaudu?"

„See ei ole õige. Pressiga suhtleb meil pressisekretär."

„Selge... Hommikuses lehes avaldame me materjali, mis lõppkokkuvõttes kinnitab kõiki Pelikani toimiku järeldusi. Kas teile on Pelikani toimik tuttav?"

„On küll." (Pärast pausi.)

„Me väidame oma artiklis, et mister Mattiece andis presidendi valimisvõitluse fondi kolm aastat tagasi neli miljonit dollarit."

„Neli miljonit kakssada tuhat, kõik absoluutselt legaalseid teid pidi."

„Veel on meil liigagi palju alust arvata, et Valge Maja takistas FBI-1 oma kohust täita, käskides lõpetada juurdluse, mida FBI mister Mattiece'i suhtes läbi viis, ja me tahaksime selle kohta kuulda teie kommentaare, kui teil midagi kommenteerida on."

„On need ainult teie mõttekonstruktsioonid või materjal, mida kavatsete avaldada?"

„Materjal, mille avaldame, kuid me tahaksime sellele järeldusele saada kinnitust"

„Ja kes seda teie arvates kinnitada võiks?"

„Meil on allikaid."

«Kindlasti on. Aga Valge Maja eitab kategooriliselt igasuguseid insinuatsioone, nagu oleksime kuidagi püüdnud segada juurdlust. President küll palus ennast pidevalt informeerida juurdluse käigust, andes selle käsu kohe pärast Rosenbergi ja Jenseni traagilist surma, kuid mingisugusest vahelesegamisest või mõjutamisest

374

ei saa juttugi olla. Teie allikad on äärmiselt ebatäpsed."

„Kas president peab Victor Mattiece"i oma sõbraks?"

„Ei. Nad on kohtunud ainult üks kord, ja nagu ma juba mainisin, on mister Mattiece küll meie heldekäeline toetaja, aga presidendi isiklik sõber ta ei ole."

, Ja ometi oli tema see, kes andis kõige suurema panuse teie vali-misfondi?"

„Nii kategooriliselt ma seda ei ütleks."

„On teil veel midagi lisada?"

„Ei. Olen kindel, et meie pressisekrtär käsitleb seda küsimust oma hommikusel esinemisel."

Ühendus katkes ja Keen lülitas magnetofoni välja. Feldman siblis käsi hõõrudes ringi.

„Annaksin kaks aastat oma elust, kui saaksin praegu Valgesse Majja sisse piiluda!" kihistas ta.

„Külma kõhuga vend, kas pole?" ütles Gray peaaegu imetlevalt.

Jah, ainult et hetkel keeb see külm kõht kuuma supi sees."

42

Mehel, kes oli harjunud end kõikjal ja kõigi ees maksma panema, ei olnud kerge minna, müts näpus, kelleltki rahu paluma. Nii malbelt kui ta vähegi suutis, trügis ta läbi uudistetoimetuse toa, K.O. Lewis ja kaks agenti kannul. Ta kandis oma tavalist üsnagi kortsunud frentši ning vöörihm jagas ta töntsaka ja lihava kere täpselt pooleks. Ta ei tulnud siia küll teistele vopse jagama, kuid juba tema kõnnak ja peahoiak ei jätnud kellelegi kahtlust, et siin läheb mees, kes saavutab alati oma. Tumedates ülikondades saatjad nägid välja täpselt nagu mingi maffiapealiku ihukaitsjad mõnest seiklusfilmist. Kogu tohutu suur ruum vakatas aukartlikult, kui ta sealt läbi rühkis. Igaühele oli selge, et isegi leppima tulles oli see mees kõva nagu ränikivi.

Käputäis toimetajaid vestles pinguldatult Feldmani kabineti eesruumis. Howard Krauthammer, kes oli Voylesiga isiklikult tuttav, tuli talle lävele vastu. Nad vahetasid käepigistuse ja rääkisid millestki sosinal. Feldman rääkis telefoni teel lehe väljaandja mr. Ludwigiga,

375

kes viibis parajasti Hiinas. Smith Keen sekkus tähtsate meeste vestlusse ja ka temal surus Voyles kätt. Kaks agenti hoidsid end nendest mõne sammu kaugusele seina äärde.

Feldman pistis pea ukse vahelt välja ning silmas kohe Denton Voylesi. Käeviipega kutsus ta nad oma kabinetti.

K.O. Lewis tuli koos Voylesiga. Kurn Smith Keen ukse õhukin-dalt sulges, vahetasid nad tavapäraseid viisakusi ning võtsid istet.

„Mulle näib, et olete saanud tõhusat kinnitust Pelikani toimikule," sõnas Voyles.

„Jah, olen," vastas Feldman. „Aga miks ei võiks teie ja mister Lewis läbi lugeda meie artikli esialgset varianti? Sealt saate ehk vastuse kõikidele küsimustele. Tunni aja pärast anname ta trükki ja artikli autor mister Grantham sooviks kogu südamest kuulda teie kommentaare."

„Hindan teie vastutulelikkust."

Feldman võttis laualt äratõmbe veergudest ning ulatas Voylesile, kes paberid liialdatud ettevaatusega näppude vahele võttis. Lewis kummardus üle ülemuse õla ning nad asusid õhinal lugema.

„Me jätame teid omavahele," sõnas Feldman. „Tundke end nagu kodus." Koos Keeniga väljus ta oma kabinetist ja sulges vaikselt ukse. Kohe astusid kaks agenti selle ette.

Feldman ja Keen kõndisid läbi uudistetoa konverentsisaali poole, mille ust valvasid nüüd kaks tursket turvameest. Peale Gray ja Darby polnud saalis kedagi, kui nad sisse astusid.

„Sa pead nüüd ka White & Blazevich'isse helistama," sõnas Feldman.

„Ootasime teid."

Nad võtsid kuularid. Krauthammer oli kuhugi kadunud ja Keen ulatas ühed kõrvaklapid Darbyle. Gray valis numbri.

„Palun Marty Velmanot," ütles ta. „Jah. Siin räägib Gray Grantham „Washington Post'ist" ja mul on teda hädasti tarvis. Asi on väga kiire."

„Üks hetk, palun," vastas sekretär.

Sekundi pärast vastas teine sekretär:

„Mister Velmano kabinet kuuleb."

Gray esitles end uuesti ja nõudis neiukese bossi.

„Ta on nõupidamisel," tõrjus sekretär.

„Ka minul käib parajasti nõupidamine," käratas Gray. „Minge siis sinna nõupidamistuppa, öelge talle, kes ma olen, ja andke talle teada, et tema portree ilmub „Posti" hommikuse väljaande esiküljel, suurelt pealegi."

„Hästi, ma teen seda, söör."

Mõne sekundi pärast kuuldus Velmano torinat:

„Ma kuulen! Milles asi on?"

Gray esitles end viisakalt kolmandat korda ja teatas, et nende kõne salvestatakse.

„Seda pole mulle tarvis seletada," kähvas Velmano.

„Hommikul ilmub meie lehes lugu teie kliendist Victor Mattiece'ist ja tema osavõtust kohtunike Rosenbergi ja Jenseni tapmisest"

«Suurepärane. Aga arvestage siis sellega, et lähema kahekümne aasta jooksul tirime teid ühest kohtust teise. Oled roninud võõrasse õunaaeda, poju! Arvesta sellega, et õige pea on „Post" meie oma."

„Selge, söör. Pidage meeles, et me salvestasime ka selle."

„Salvesta mida iganes tahad! Kohtumajja astud sa aga kostjana. Ei, tulevik on ilus! Victor Mattiece on „Washington Posti" omanik! Kõlab kui muinasjutt!"

Gray vangutas uskumatult pead ja vaatas Darbyle otsa. Toimetajad muigasid. Lugu kippus koomiliseks pöörama.

„Kõlab tõesti, söör... Kas olete midagi kuulnud Pelikani toimikust, söör? Selle koopia on meie käes."

Surmavaikus. Siis mingi kägin, mis kõlas kui kärvava peni viimne niuksatus. Siis taas vaikus.

„Mister Velmano! Kas kuulete mind?"

„Jah."

„Meil on ka koopia kirjakesest, mille saatsite Sims Wakefieldile kahekümne kaheksandal septembrikuu päeval sel issanda aastal. Selles käsite te oma kliendile öelda, et tema väljavaated paranevad tunduvalt, kui Ülemkohtust on kõrvaldatud Rosenberg ja Jensen. Meie käsutuses on dokument, et selle idee andis teile keegi Einstein pärast kõikide asjaolude hoolikat analüüsi. See nõndanimetatud Einstein istub teil kuuenda korruse raamatukogus luku taga,

377

kui ma väga ei eksi." Vaikus. Gray jätkas:

„Artikkel on trükivalmis, kuid ma tahtsin anda teile võimaluse väljendada oma suhtumist sedasorti mahhinatsioonidesse. Kas teil on midagi öelda, mister Velmano?"

„Mul valutab pea."

„Väga asjakohane. Veel midagi?"

„Kas tsiteerite kirja sõna-sõnalt?"

„Muidugi."

„Kas avaldate ka mu foto?"

„Muidugi. See on võetud küll juba ammu, kui esinesite kord Senati ees, kuid siiski üsna hea."

„Te olete lurjus!"

„Ma tänan. Veel midagi?"

„Nagu ma märkan, ootasite oma helistamisega kella viieni. Kui oleksite seda teinud tund aega varem, oleksime jõudnud lasta kohtul selle sigaduse peatada."

‚Just nii, söör. Nii see just oligi mõeldud."

„Te olete lurjus!"

„Väga hea."

„Teile teeb ülimat lõbu inimesi ruineerida, jah?" Hääl kippus katkema ja äratas peaaegu haledust. Milüne tore lause tsiteerimiseks! Gray oli talle kaks korda magnetofoni meelde tuletanud, kuid nähtavasti oli Velmano liiga löödud, et sellest hoolida.

„Ei tee, söör. Veel midagi?"

„Ütelge Jackson Feldmanile, et kaebus teie sopalehe peale antakse sisse hommikul täpselt kell üheksa, kui kohtumaja uksed avatakse."

„Ma täidan teie palve. Kas kavatsete siis eitama hakata, et teie kirjutasite niisuguse kirjakese?"

„Aga muidugi."

„Kas kavatsete üldse nakata kirja olemasolu maha salgama?"

„See on võltsing."

„Kuulge, me ei ole ju praegu veel kohtus, mister Velmano, nii et teie väited on esialgu ülearused. Saate sellest ka ise aru."

378

Paus. Siis:

„Sa oled lurjus!!!"

Torus klõpsatas, siis hakkasid kostma kinnised toonid. Kõik vahetasid naeratava pilgu, milles oli omajagu ka hämmeldust.

„Kas ka niisuguse nalja peale ei taha te ajakirjanikuks hakata, Darby?" küsis Smith Keen.

„Oojaa - nali oli hea," vastas tüdruk. „Kuid eile oleks mulle kaks korda peaaegu kätega kallale tuldud, nii et tänan."

Feldman tõusis ja osutas magnetofoni poole.

„Sellest ei kasutaks ma antud hetkel midagi."

„Kuid mulle meeldis koledasti see tema ütlus inimeste ruineerimisest. Ja mida arvata ähvardusest asi kohtusse anda?" küsis Gray.

„Sul pole enam kõike seda vaja, vähemalt mitte kohe. Niikuinii on terve esikülg sinu päralt, Gray. Võib-olla kunagi hiljem."

Uksele koputati ja kui uks lahti keerati, astus sisse Krauthammer.

„Voyles igatseb sind näha," ütles ta Feldmanile. „Tassi ta siia."

Gray hüppas püsti ja ned eemaldusid Darbyga akna alla. Päike oli loojumas ja varjud üha pikenesid. Tänaval venisid tollhaaval edasi autod. Polnud märgata ei Jässakat ega ta konföderaate, kuid kindlasti olid nad seal, kindlasti haudusid nad pimedas oma musti plaane, kuidas teha viimane meeleheitlik jõupingutus Darbyst vabanemiseks, ükskõik siis, kas lootuses veel kuidagi oma nahka päästa või lihtsalt kättemaksuks. Gray sosistas Darbyle, et tal olevat valmis plaan, kuidas ilma tulevahetuseta majast minema pääseda, kuid üksikasjadesse ta ei laskunud.

Tuli Voyles K.O. Lewise saatel. Feldman esitles talle Gray Granthami ja Darby Shawd. Voyles astus Darby ette ja naeratas talle oma kasvu kõrguselt alt üles vaadates.

„Ah et teie oletegi siis see, kes kogu masinavärgi käima lükkas?" püüdis ta teha imetlevat nägu. Paraku ei õnnestunud see tal.

Darby taipas silmapilkselt, et põlastab seda meest.

„Minu arvates tegi seda Mattiece," vastas ta jahedalt.

Voyles keeras talle selja ja viskas frentši seljast.

"Võtaksime ehk istet?" ütles ta otseselt kellegi poole pöördumata.

379

Nad istusid laua ümber - Voyles, Lewis, Feldman, Keen, Grantham ja Krauthammer. Darby jäi akna juurde.

„Mul on lühike kommentaar teie artiklile," teatas Voyles ja võttis paberilehe, mille talle ulatas Lewis. Gray asus märkmeid tegema.

„Esimeseks. Pelikani toimiku saime me täpselt kaks nädalat tagasi ning andsime selle koopia juba samal päeval Valgesse Majja edasi koos oma igapäevase aruandega Rosenbergi ja Jenseni mõrvaloo uurimise jooksvatest tulemustest. Selle andis mister Fletcher Coalile isiklikul üle FBI asedirektor Lewis. Üleandmise juures viibis eriagent Eric East. Meie arvates oli toimikus tõstatatud küllalt põhjendatud küsimusi, mida oli tarvis väga tähelepanelikult uurida, kuid kuue päeva jooksul ei saanud me Valgest Majast mingeid näpunäiteid ning asi soikus. Alles siis, kui New Orelansis leiti mõrvatult mister Gavin Verheek, FBI direktori erinõunik, võeti juurdlus tõsiselt käsile. Toimikus mainitud Victor Mattiece'i tegevust uurima paisati üle neljasaja agendi kahekümne seitsmest allosa konnast, kes tänini on selleks kulutanud üksteist tuhat töötundi, kuulates üle rohkem kui kuus tuhat inimest. Juurdlus kestab täie hooga ka praegu. Me usume, et Victor Mattiece on tähtsaim kahtlusalune kohtunik Rosenbergi ja kohtunik Jenseni mõrva asjas. Käesoleval hetkel teeme kõik, et teda leida."

Voyles murdis paberi kokku ja ulatas Lewisele tagasi.

„Mida te Mattiece'iga teete, kui ta leiate?" küsis Grantham.

„Arreteerime ta."

„Kas teil on selleks kohtu sanktsioon?"

„Selle saame me õige pea."

„On teil aimu, kus ta võiks asuda?"

„Avameelselt öeldes ei ole. Oleme terve nädala jooksul püüdnud teda leida, kuid seni pole see meil veel korda läinud."

„Kas Valge Maja püüdis kuidagi takistada teie juurdlust Mattiece'i asjus?"

„Võin seda küsimust teiega arutada ainult tingimusel, et see ei kuulu avaldamisele. Nõus?"

Gray vaatas tegevtoimetaja poole.

380

„Nõus," ühmas Feldman.

Voyles silmitses teraselt Feldmani, siis Keeni, siis Krauthammerit ja lõpuks muidugi Granthami.

„Mitte silpigi me sellest üles ei kirjuta, jääb nii? Kuuldut ei kasutata mitte mingitel asjaoludel. Kas saame sellest aru?"

Kõik noogutasid ja jäid talle põnevil otsa vaatama. Teda ei lasknud silmist ka Darby.

Voyles vaatas kahtlustavalt Lewise poole.

„Kaksteist päeva tagasi palus Ameerika Ühendriikide president oma Ovaalkabinetis mul ignoreerida Victor Mattiece'i kui kahtlusalust. Kasutades tema enese sõnu: et jätaksin Mattiece"i rahule."

„Kas ta põhjendas oma palvet?" küsis Grantham.

„Põhjus on niigi ilmselge. Ta ütles, et see kõik võib talle põhjustada suuri ebameeldivusi ja kahjustab paratamatult tema tagasivali-miskampaaniat. Ta mõistis, et Pelikani toimik ei näita teda kuigi heas valguses, aga kui me kõike uurima asume, jõuab midagi paratamatult ka ajakirjandusse, ja tema poliitiline imago võib kannata-da."

Krauthammer kuulas ammuli sui. Keen põrnitses lauaplaati. Feldman neelas iga Voylesi sõna."

„Olete oma sõnades päris kindel?" küsis Gray.

„Ma salvestasin selle vestluse. Mul on lint, mida ma ei anna mitte kellelegi kuulata seni, kuni president ei hakka esimesena seda korraldust eitama."

Toas valitses hauavaikus. Nad ei saanud teisiti, kui pidi imetlema selle töntsaka lurjuse valusat haaret. Salvestada jutuajamine presidendiga!

Feldman köhatas.

„Te lugesite meie artiklit, mis läheb otsekohe trükki. FBI viivitas juurdluse alustamisega ja see vajaks seletust."

„Te kuulsite mu avaldust. Rohkem ma midagi lisada ei või."

„Kes tappis Gavin Verheeki?" küsis Gray.

„Juurdluse üksikasju ma ei avalda."

„Kuid te teate, kes tappis?"

„Meil on selle kohta üsna põhjendatud oletusi. See on kõik, mida ma hetkel öelda võin."

381

Gray silmitses laua taga istujaid. Oli ilmne, et Voyles ei räägi praegu enam midagi olulist, ning kõik olid ühekorraga pingest vabanenud. Bossid nautisid hetke.

Voyles laskis lipsu lõdvale ning manas näole midagi naeratuse sarnast.

«Loomulikult ei kuulu see salvestamisele, aga öelge nüüd mulle, poisid, kuidas te Morgani jälile jõudsite, kes pealegi veel oli surnud."

„Juurdluse üksikasju ma ei avalda," tähendas Gray üsna õela naeratusega. Kõik puhkesid naerma.

«Mida te nüüd kavatsete ette võtta?" küsis Krauthammer Voylesilt.

«Homme enne keskpäeva tuleb kokku suur žürii. Süüdistused esitatakse kohe. Püüame üles leida Mattiece'i, kuigi see on üsnagi keerukas ülesanne. Meil pole aimugi, kus ta hetkel võiks elutseda. Viimase viie aasta jooksul on ta suuremalt osalt olnud Bahamal, kuid tal on majad veel Mehhikos, Panamas ja Paraguais." Juba teist korda vaatas Voyles Darby suunas. Tüdruk seisis nagu ennegi akna kõrval, selg vastu seina, ja kuulas kõike, millest toas räägiti.

«Millal esimene portsjon masinast tuleb?" küsis Voyles.

«Trükkimist alustatakse kell pool üksteist, lõpetatakse kell kaksteist," vastas Keen.

«Millises teie väljaandes see materjal ilmub?"

«Hilisõhtuses, mõni minut enne südaööd. Selle tiraaž on kõige suurem."

Ja esiküljel on ka Coali foto?"

Keen vaatas Krauthammeri poole, see omakorda Feldmani poole.

„Ma arvan, et on. Me toome ära teie sõnad, et Pelikani toimik anti üle otse Fletcher Coali kätte, ja Coali enda sõnad, et Mattiece on andnud prsidendi valimisfondi neli koma kaks miljonit dollarit. Jah, ma arvan, et Coal väärib ajalehe esikülge rohkem kui keegi teine."

«Sama arvan ka mina," urises Voyles. «Kui saadan kesköök siia ühe oma mehe, kas varustate teda siis paari eksemplariga?"

„Aga loomulikult!" oli Feldman lahkus ise. «Milleks teil neid nii kiiresti vaja on?"

382

«Selleks, et tahan need isiklikult Coalile kätte viia. Tahan südaöösel ta magamistoa uksele koputada, vaadata, kuidas ta pidžaamas välja näeb, ja virutada talle ajalehe keset nägu. Seejärel tahan ma talle veel öelda, et olen õige pea tagasi kutsega suure žürii ette, seejärel kutsega kohtusse. Ja siis ei lähe enam kaua aega, kuni ma tal käed raudu panen."

Kõike seda rääkis ta niisuguse õela rõõmuga, et teistel jooksid külmavärinad üle selja.

«Mul on hea meel, et te pika vihaga ei ole," pomises Gray, kuid ainult Smith Keen sai sellest torkest aru.

«Kas usute, et ka temale esitatakse süüdistus?" küsis Krauthammer süütu näoga.

Voyles vaatas jälle kord Darby poole.

„Ta võtab presidendile määratud hoobi enda kanda. Oma bossi eest läheb ta ka mahalaskmisele, kui vaja."

Feldman vaatas kella ja tõukas oma tooli lauast eemale. „Kas ma võiksin teilt ühte teenet paluda?" küsis Voyles.

«Aga muidugi. Ja millist siis?"

«Mulle meeldiks, kui saaksin miss Shaw'ga veidi nelja silma all rääkida - muidugi kui ta sellega nõustub."

Kõik vaatasid Darby poole, kes noogutas õlgu kehitades. Toimetajad ja K.O. Lewis tõusid nagu üks mees ja vantsisid ukse poole. Darby aga haaras Grayl käest kinni ja palus tal kohale jääda. Nad istusid Voylesi vastu laua äärde.

«Tahaksin rääkida üksi miss Shaw’ga," sõnas Voyles Grayle vihaselt otsa vaadates.

„Ta jääb siia," ütles Darby. «Vestlust ei salvestata."

«Olgu siis."

Darby andis talle uue vopsu.

„Kui kavatsete mind hakata üle kuulama, siis vastan ma teile ainult oma advokaadi juuresolekul." Voyles raputas pead.

«Mitte midagi niisugust. Tahtsin ainult teilt küsida, millised võiksid olla teie järgmised sammud."

„Miks ma peaksin seda teile ütlema?"

383

„Sellepärast, et me võime teid mõnes asjas aidata."

„Kes tappis Gavini?" Voyles kõhkles.

„Annate ausõna, et te seda ei avalda?"

„Ausõna. Ei avalda."

„Ma ütlen teile, kes meie arvates tappis Verheeki, kuid enne peate teie mulle ütlema, kui palju te enne ta surma temaga rääkida saite?"

„Nädalavahetusel helistasin talle mitu korda. Ja esmaspäeval pidime kokku saama ja üheskoos New Orleansist lahkuma."

„Millal te temaga viimast korda rääkisite?"

Pühapäeva õhtul."

„Ja kus ta sel hetkel oli?"

„Oma toas „Hiltonis"."

Voyles ohkas ja tõstis pilgu lakke.

„Ja te rääkiste temaga esmaspäevasest kohtumisest?"

„Jah."

„Kas olite temaga kunagi varem kohtunud?"

„Ei."

„Siis oli tema tapja seesama mees, kelle käest te kinni hoidsite, kui talle kuul kuklasse kihutati." Darby ei söandanud enam küsida. Gray tegi seda tema eest: „Kes see sus oli?"

„Kuulus palgamõrtsukas Khamel."

Darby kattis käega silmad. Ta tegi meeleheitlikke katseid midagi öelda, kuid ei suutnud.

„Üsna segane lugu," pomises külma verd säilitada püüdes Gray.

„Ei saa salata. Mees, kes tappis Khameli, oli CIA palgal. Ta oli sündmuskohal ka siis, kui tapeti Callahan, ja kui ma ei eksi, võttis kontakti ka Darbyga."

„Rupert..." sosistas Darby.

„See pole muidugi ta pärisnimi, kuid jäägu siis Rupert. Tal on võib-olla kakskümmend nime. Kui ta on see, keda mina mõtlen, siis on ta päritolult inglane ja äärmiselt usaldatav poiss."

„Kas ise saate aru, kui segane see asi kuuldub?" vihastas Darby.

„Kujutan ette."

384

„Mida see Rupert New Orleansis tegi? Miks ta Darbyt jälitas?" tulistas Gray nagu püssist.

„See on väga pikk lugu ja ega minagi tea kõiki selle üksikasju. Võite mind uskuda, et katsun end CIA asjadest kaugemale hoide. Mul omalgi muresid küllalt. Aga see toob meid jälle Mattiece'i juurde tagasi. Mõned aastat tagasi oli tal oma superprojekti arendamiseks hädasti raha vaja ja ta müüs osakese sellest Liibüa valitsusele. Ma ei tea, kui seaduslik või ebaseaduslik see oli, aga CIA hakkas igatahes sellega tegelema. Nähtavasti jälgisid nad Mattiece'i ja liibüalaste samme suure huviga, aga kui algas see Pelikanide protsess, võtsid nad ka selle luubi alla. Ma ei usu, et nad kahtlustasid Mattiece'i osavõttu Ülemkohtu mõrvadest, kuid üks on kindel: Bob Gminski sai teie väikese toimiku koopia enda kätte paar tundi pärast seda, kui mina olin selle Valgesse Majja üle andnud. Fletcher Coal tegi seda isiklikult. Mul pole aimugi, kellele võis Gminski toimikust rääkida, aga igal juhul jõudis see valedesse

kõrvadesse ning kakskümmend neli tundi hiljem oli mister Callahan surnud. Ja teil, kallis tüdruk, oli õnne rohkem kui kuhjaga."

„Miks ma siis ei tunne end üldse õnnelikuna?" torkas Darby.

„Kõik see ei seleta Ruperti osa," märkis Gray.

„Pead ei julge ma panti panna, kuid mul on tunne, et Gminski saatis viivitamatult Ruperti Darbyt jälitama. Usun, et Pelikani toimik ehmatas Gminskit algusest peale rohkem kui kedagi teist. Nähtavasti saatis ta Ruperti, et see Darbyl silma peal hoiaks, aga vajadusel ka kaitseks. Siis lendas õhku auto ja sellega tunnistas Mattiece, et kõik toimikus toodu oli tõsi. Kellele veel oleks pähe tulnud Darbyt ja Callahani teise ilma saata? Mul on alust arvata, et paar tundi pärast plahvatust New Orleansis sigines sinna mitu tosinat CIA agenti."

„Milleks?"

„Toimik leidis kinnitust: Mattiece oli hakanud inimesi maha nottima. Kõik tema ärid asuvad suuremalt osalt just New Orleansis. Ja ma arvan, et CIA oli Darby pärast kohutavalt mures. Tema õnneks. Nad astusid vahele, kui olukord seda hädasti nõudis."

„Kui CIA nii operatiivne oli, miks siis teie magasite?" küsis Darby.

385

«Tabasite naelapea pihta. Aga me ei pidanud teie toimikust kuigi palju, sest meie ei teadnud pooltki seda, mis CIA. Ausõna, see paistis meile liiga ebatõenäolisena ning meil oli endil kümneid kahtlusaluseid. Me alahindasime teie tööd, Darby. Sellega on kõik öeldud. Pealegi palus president isiklikult mul Mattiece'i rahule jätta ja mul oli tema palvet seda kergem täita, et ma polnud iialgi Mattiece'ist midagi halba kuulnud. Mul polnud kunagi tekkinud vajadust tema vastu huvi tundma hakata. Siis aga hukkus mu isiklik sõber Gavin, ja ma panin sajad mehed tööle."

«Miks andis Coal toimiku Gminskile edasi?" küsis Gray.

«Ta ehmatas ära. Ja kui aus olla, siis seda me just taotlesimegi, kui toimiku Valgesse Majja saatsime. Aga Gminski on... noh, Gminski on see, kes ta on, ajab jonnakalt oma rida, ega hooli vahel igasugustest tobedatest seadustest, kui asi seda nõuab. Coal tahtis kiiresti teada saada, kui palju oli toimikus tõtt, ja lootis, et just Gminski suudab kõige efektiivsemalt ja kiiremini seda asja kontrollida."

«Niisiis ei olnudki Gminski Coaliga ühe mütsi all?"

„Ta vihkab Coali, milleks on põhjust rohkem kui küllalt. Gminski sekeldab rohkem isiklikult presidendiga ja muidugi pole tal mingit tahtmist Coaüga lävida. Pealegi tulid sündmused kõik üksteise kukile. Ärge unustage, et mi Gminski, Coal, president kui mina nägime seda toimikut esimest korda kõigest kaks nädalat tagasi. Gminski nähtavasti passis juhust, et presidendile üht-teist jutustada, kuid selüst juhust talle ei avanenud."

Darby lükkas oma tooli lauast eemale ja naasis oma valvepostile akna juures. Väljas oli juba täiesti pime, kui autod venisid endiselt nagu aegluubis. Oli tore teada, et saladused olid hakanud tema ees avanema, kuigi see tekitas üha uusi küsimusi. Kuid tema tahtis elada, kõigepealt elada. Ta oli väsinud jäütamisest, põgenemisest, Grayga reporteri mängimisest, väsinud pead murdmast, kes seda tegi ja miks, väsinud süütundest, et oli selle äraneetud toimiku kokku kirjutanud, väsinud iga päev endale uut hambaharja ostmast. Ta unistas majakesest mererannal, kus poleks ühtki telefoni ega ühtki inimest, eriti niisugust inimest, kes püüaks end peita majade või autode varju. Ta tahtis magada kas või ainult kolm ööd

396

ilma luupainajateta ja kusagil luusivate varjudeta. Viimane aeg oli siit kaduda.

Gray ei lasknud teda silmist.

«Darbyt jälitati New Yorgis ja jälitatakse ka siin," ütles ta Voylesile. «Kes need jälitajad on?"

„Olete selles kindel?" küsis Voyles.

„Terve päeva passisid nad selle maja ees siin," noogutas Darby akna poole.

„Me nägime neid," sekkus Gray. «Nad on seal."

Voyles jäi skeptiliseks.

«Kas olete siis neid ennegi näinud?" küsis ta Darbylt.

«Ühte neist. Ta luusis New Orleansis Thomase mälestusjumalateenistusel ringi, ajas mind teine kord taga läbi terve Prantsuse linnaosa, oleks mu peaaegu tabanud Manhattanil ning kõige tipuks nägin ma teda kõige rohkem viis tundi tagasi, kui ta siin maja ees ühe teise lurjusega rääkis. Ma tean, et ta on üks nendest."

„Kes nad on?" nõudis Gray uuesti.

„Ma ei usu, et CIA teid enam jäütaks."

«Ometi jälitas."

„Kas näete neid ka praegu?"

„Ei. Nad kadusid kaks tundi tagasi. Kuid nad passivad nüüd kuskil nurga taga."

Voyles tõusis, sirutas oma töntsakaid jäsemeid ja mli sigaritoosi välja võttes ümber laua.

„On teil midagi selle vastu, kui ma suitsetan?"

«Jah on," ütles Darby tema poole vaatamata. Voyles pani sigari suust lauale.

„Me saame teid aidata," lausus ta.

«Mina ei taha teie abi," ütles Darby ümber pööramata.

«Mida te siis tahate?"

„Ma tahan süt maalt ära minna, ja kui mul see peaks kuidagi õnnestuma, siis tahan ma, et mitte üks kurat mu sabas ei tolkneks. Ei teie, ei Rupert ega mitte keegi."

«Teil tuleks niikuinii tagasi tulla, et suure žürii eest tunnistusi anda."

«Ainult siis, kui nad mu kuskilt üles leiavad. Kavatsen minna

niisugusse kohta, kus ükski kutse mitte midagi ei maksa."

„Aga kohtusse? Kohtus peate tingimata kohal olema."

„Kohtuistungid ei alga enne aastat. Seni on mul aega seda asja kaaluda."

Voyles pani sigari uuesti suhu, kuid põlema ei pannud: tal oli kindalm mõelda, kui see tal suus oli ja ta võis mööda tuba ringi trampida.

„Ma pakun teile ühte tehingut..."

„Mul pole tuju enam mingiks tehinguks," ütles Darby väsinult läbi hammaste, nõjatus vastu aknapiita ja mõõtis pilguga kord Grayd, kord Voylesi.

„See on teile kasulik kaup. Minu käsutuses on lennukeid ja koptereid, ma võin käsutada tervet rügementi mehi, kellel on hõlma all head relvad ja kes ei karda põrmugi neid lurjuseid, kes väljas peitust mängivad. Esiteks: me toimetame teid siit nii välja, et mitte keegi kurat ei näe. Teiseks: me paneme teid minu lennukisse, ning see viib teid sinna, kuhu ütlete. Kolmandaks: te võite sealt oma äranägemise järgi mujale siirduda. Annan teile ausõna, et me ei hakka teid jälitama. Aga neljandaks annate teie mulle sõna, et lubate end mister Granthami kaudu tülitada, mida teeme ainult äärmise vajaduse korral."

Darby jäi vaatama, kuidas Gray sellele ettepanekule reageerib. Ilmselt oli see talle meeltmööda. Darby säilitas oma umbuskliku ilme, kuid sisimas pidi ta tunnistama, et pakutul oli jumet, kurat võtaks. Kui ta oleks usaldanud Gavinit kohe esimesel helistamisel, siis oleks Gavin nüüd elus ja tema ise poleks iialgi Khameli küüsi sattunud. Kui ta oleks Gaviniga lihtsalt New Orleansist ära sõitnud, poleks Gavinit mõrvatud. Viimase seitsme päeva jooksul oli see mõte teda järelejätmatult piinanud.

Kogu see lugu oli raskem, kui ta kanda suutis. Niikuinii pidi saabuma aeg, kus ta alla annab ja jälle inimesi usaldama hakkab. Talle ei meeldinud see paksuke, kuid viimase kümne minuti jooksul oli too uskumatult avameelne olnud.

„On see lennuk ainult teie käsutada, samuti lendur?"

„On, on."

„Kus see asub?"

388

„Andrewsi lennuväebaasis."

„Siis teeme nii: mina istun lennukisse ja see võtab kursi Denverile. Peale minu, Gray ja pilootide ei tule lennukisse mitte kedagi. Pool tundi pärast õhkutõusmist ütlen ma piloodile uue kursi, ütleme näiteks Chicago. Kas nad võivad siis selle kursi võtta?"

„Nad peavad enne õhkutõusmist esitama lennumarsruudi dispetšerile."

„Ma tean, kuid teie olete ju FBI direktor ja võite asjad teisiti seada."

„Hüva. Mis saab siis, kui jõuate Chicagosse?"

„Siis lahkun ma lennukist ja see pöördub koos Grayga Andrewsi baasi tagasi." Ja mida te Chicagos peale hakkate?"

„Kaon suurlinna saginasse ning lendan esimese lennukiga, mis mulle sobib, Ameerikast minema."

„See võib korda minna ja pealgi on teil minu ausõna, et meie teid jälitama ei hakka."

„Ma tean. Andke mulle andeks, kuid ma pean olema tohutult ettevaatlik."

„Nii me ju kokku leppisime. Millal soovite lahkuda?"

Darby vaatas Grayle otsa:

„Jah, millal?"

„Mul kulub umbes tund, et artikkel uuesti läbi vaadata ja sinna mister Voylesi kommentaarid lisada."

„Jääb siis tunni aja pärast," ütles Darby Voylesile. „Ma ootan."

„Kas me võiksime hetke omavahel rääkida?" küsis Darby lõuaga Gray poole vingates.

Jah muidugi," võttis Voyles oma frentši, kuid seisatas uksel ning naeratas Darbyle. „Te olete imetlusväärne naine, miss Shaw. Teie aju ja teie mehisus seljatasid ühe suurima lurjuse selles riigis. Ma olen teist vaimustuses. Ja ma luban teile, et seisan oma elupäevade lõpuni teie eest."

Ta istutas sigari oma naeratuse keskele ning väljus.

Nad ootasid, kuni uks tema selja taga kinni langes.

„Kas arvad, et võin niimoodi pääseda?"

289

„Jah. Mulle igatahes näis, et ta oli täiesti siiras. Pealegi on tal meeskond, kes su sellest majast välja aitab. Kõik läheb hästi, Darby?"

„Saad sa minuga kaasa sõita?"

„Muidugi."

Darby astus tema juurde ja põimis käed ümber ta kaela. Gray pigistas ta tugevasti oma embusse ning sulges silmad.

Kell seitse kogunesid toimetajad viimasele nõupidamisele sel teisipäevaõhtul. Kiiresti lugesid nad läbi lõigud, kuhu Gray oli kätkenud Voylesi kommentaarid. Siis marssis sisse Feldman, lai naeratus näol.

„Te kindlasti ei usu, kui ma teile seda räägin," naeris ta. „Mul oli äsja kaks telefonikõnet. Hiinast helistas Ludwig. President oli ta sealt üles otsinud ning palunud artikli avaldamist vähemalt kahekümne neljaks tunniks edasi lükata. Ludwig ütles, et

president oli peaaegu nutnud. Ludwig on härrasmees, tema oli presidendi soovi aupaklikult ära kuulanud ja siis selle viisakalt tagasi lükanud. Teine kõne mli mu vanalt sõbralt kohtunik Rolandilt. Paistab, et White & Blazevich'i poisid olid ta lõunalauast kätte saanud ja palunud luba lasta juba täna õhtul meie leht kohtu poolt sekvestri alla panna. Kohtunik Roland oli nad ära kuulanud ja ropult põrgu saatnud."

„Ja nõnda tuli meie lapsuke ilmale," itsitas Krauthammer.

43

Õhkutõusmine läks libedalt ja reaktiivlennuk võttis kursi läände, oletatavasti Denverisse. Lennuk oli sisustatud otstarbekalt, kuid mingit luksust siin ei ohiud - seda peeti ju üleval maksumaksjate rahade eest ning kasutas seda mees, kes elegantsist ei hoolinud. Korralikku viskitki polnud baarikapis, nagu sedastas Gray. Voyles oli täiskarsklane ja see ajas Gray hetkel vihale, kuna tema oli siin külaüne, pealegi janus külaline. Külmkapist leidis ta vaid kaks purki alkoholita õlut, millest ühe ulatas Darbyle. Darby avas selle kohe.

390

Nähtavasti oli reaktiiv nüüd juba horiontaallennul. Teine piloot ilmus lendurikabüni uksele ja esitles end viisakalt.

„Meile teatati, et varsti pärast väljalendu ütlete teie meile uue kursi."

„See on õige," vastas Darby.

„Tore. Kümne minuti pärast läheb meil seda informatsiooni vaja."

„Hästi."

„Kas sellel õhulaeval midagi joodavat leidub?" päris Gray.

„Kahjuks mitte," naeratas piloot ja läks tagasi meeskonnaruumi.

Darby koos oma pikkade jalgadega võttis enda alla terve väikese düvani, kuid Gray oli täis otsustavust just sinna istuda, sellepärast tõstis ta Darby jalad üles, võttis teises otsas istet ning jäi silmitsema punaseid varbaküüsi oma süles. Ta silitas tüdruku pahkluid ning mõtles, et küllap oli see tema elu tähtsaim sündmus: tal oli lubatud Darby jalgu oma sülle võtta. Selles oli midagi väga intiimset kuid Darby ei paistnud sellest väljagi tegevat. Siis naeratas Darby ja viimanegi pinge näis tema Uhastest kaduvat. Kõik oli tema jaoks möödas.

„Oli sul hirmu ka?" küsis Gray.

„Oli muidugi. Aga sinul?"

„Natukene, kuid samal ajal tundsin end ka kuidagi turvaüselt... Mõtlen seda, et raske on uskuda, et sinuga võib midagi juhtuda, kui sind oma rinnaga kaitsevad kuus hambuni relvis meest. Ja kuulikindlas kinnises furgoonis istudes on võimatu kujutleda, et keegi sind võiks jälitada."

„Voyles nautis seda mängu, kas sulle ei tundu?"

„Ta oli nagu Napoleon, kui ta seal marsruuti planeeris ja vägesid juhatas. Tema jaoks oli see üks ta elu tipphetki, sest mõtle: hommikul antakse tema pihta kogupauk, kuid kuuüd põrkavad ta turjalt tagasi nagu herned. Ainuke, kes nüüd teda surmavalt tabada võiks, on president, kuid ka president on nüüd Voylesil hetkel pihus."

„Pealegi on mõrtsukad nüüd tabatud. Arvatavasti tunneb ta end ka sellepärast kindlalt sadulas."

„Ma arvan, et pikendasime tema karjääri vähemalt kümne aasta võrra. See oli meist väga inetu tegu."

391

„Paistab siiski, et ta pole üldse rumal mees," tõrjus Darby. „A1guses oli ta mulle äärmiselt vastumeelne, kuid pärast ta otsekui kasvas mu silmis. Ja temas on küllalt

inimlikke tundeid - ma nägin, kuidas ta silmad niiskeks tõmbusid, kui Verheekist juttu tuli."

„Jah, mõne koha pealt on ta tõesti üsna tore sell. Ja ma olen päris kindel, et Fletcher Coalile teeb ta suurt heameelt, kui ta paari tunni pärast tema ukse taha ilmub."

Darby jalad olid pikad ja saledad. Igas suhtes täiuslikud. Gray silitas neid ja tundis end nagu koolipoiss, kes esimesel kohtamisel on südame rindu võtnud ja usaldanud puudutada tüdruku põlve. Need jalad olid kahvatuvalged, vajasid hädasti päikest, kuid Gray teadis, et paari päeva pärast juba on päike oma töö teinud ning ran-naliiv varvaste vahele mahapesematud triibud jätnud. Temale, Grayle, ei olnud esitatud kutset sinna paradiisi kaasa tulla, veel ei olnud, ja see hakkas talle muret tegema. Tal polnud aimugi, kuhu Darby tahtis minna. Aga ega muide vist ka Darby ise olnud seda endale selgeks teinud, nii Grayle vähemalt tundus.

Mängimine tema jalgadega tõi Darbyle jälle meelde Thomase: kui Thomas oli parajalt vintis olnud, siis oli tal alati tekkinud tahtmine Darby varbaküüsi lakkida ja poleerida. Ent see reaktiivmootorite undamine ja kabiiniseinte kerge vibreerimine viisid ta äkki Thomasest uskumatult kaugele. Thomas oli surnud kõigest kaks nädalat tagasi, kuid nüüd oli ta järsku Darbyst eemaldunud otsekui aastakümnete taha. Vahepeal oli nii tohutult palju juhtunud. Ja küllap oli nii paremgi. Palju valusam oleks tal olnud, kui ta istuks ikka veel Tulane'is, käiks mööda Thomase kabinetist, istuks auditooriumis, kus oli loenguid pidanud Thomas, annaks eksameid Thomase kolleegidele, vaataks tänavalt Thomase korteri akendesse. Aastate möödudes võivad pisiasjad mälestustes muutuda magusateks ja meeldivateks, kuid kui lein on alles värske, teevad need pigem valu. Ja Darby oli nüüd juba teine inimene, ees ootas teistsugune elu teistsuguses ümbruses.

Ja juba silitas teine mees ta jalgu. See mees oli alguses näidanud end viimase eeslina, olnud tahumatu ja uhkeldav nagu vist kõik reporterid. Kuid ajapikku oli kõik see temalt tükkhaaval maha pudenenud ning blaseerunud koore alt tulnud nähtavale sooja südamega

392

lihtne inimene, kellele Darby kõigi tunnusmärkide järgi oli kõvasti meeltesse kinni jäänud.

„Homme on sul suurpäev," ütles Darby.

Gray rüüpas lonksu õlut ja leidis, et maksaks kümnekordse hinna ühe rohelise sildiga importõllepudeü eest.

„Suurpäev..." kordas ta mõtlikult, pööramata pilku Darby helepunastelt varbaküüntelt. Isegi rohkem kui suurpäev, kuid ta ei tahtnud hetkel sellele üldse mõelda - kogu ta olemus oli praegu Darby juures. Homse päeva kaos oli temast praegu kaugel nagu Kuu.

„Mismoodi see möll küll võiks välja näha..." meeliskles Darby valjusti.

„Arvatavasti lähen tagasi uudistetuppa ja jään ootama, kuni kirves on langenud. Smith Keen ütles, et ka tema jääb terveks ööks toimetusse. Paljud tulevad homme tööle väga varakult. Koguneme konverentsisaali ja sinna tiritakse kokku kõik toimetuse telerid. Nende kaudu jälgime, kuidas meie artikkel üles kütab üha uusi ja uusi pahameelepuhanguid. Ootame põnevusega, kuidas reageerib Valge Maja. Kindlasti tuleb ka White & Blazevich millegagi lagedale. Mattiece'i samme on võimatu ette arvata. Oma kommentaaridega esineb kindlasti Ülemkohtu esimees Runyan. Voyles ei pääse ekraanidelt üldse minema. Advokaadid panevad kokku suurt riid. Suurem osa poliitikuid langeb deliiriumi - peavad Capitol Hillil päev läbi pressikonverentse. Tuleb uudisterohke päev. Kahju, et see sinul nägemata jääb."

Darby muigas sarkastiliselt ja küsis:

‚Ja milline on siis sinu järgmine lugu?"

„Võib-olla Voyles ja tema salvestised. Võib arvata, et Valge Maja hakkab eitama vähimatki vahelesegamist juurdluse käiku, aga kui nad Voylesi liiga tinti täis pritsivad, siis ei kõhkle ta hetkegi kätte maksmast. Ei -t o d a linti tahaksin tõesti kuulata!"

„Ja pärast seda?"

„Edasine sõltub määramatust hulgast tundmatutest teguritest. Pärast kella kuut tekib uudisteturul tohutu trügimine. Välja ujub igasuguseid kuuldusi ja kõmujutte ning nende jälile kihutavad kõik ajalehed-ajakirjad."

„Kuid sina oled juba staar..." sõnas Darby ja see oli öeldud pi-

393

gem unistavalt, mitte enam sarkastiliselt.

Jaa-ah - ehk annab mõni telekompanii ka mulle veerand tunnikest ilutsemiseks..."

Teine piloot koputas uksele, pistis pea sisse ja vaatas küsivalt Darbyle otsa.

„Atlanta," ütles Darby ja piloodi pea kadus.

„Miks just Atlanta?" küsis Gray.

„Oled sa kunagi Atlanta lennuväljal ümber istunud?"

„Eks ikka."

„Siis oled sa ka õiget lennukit otsides seal ka tundide kaupa ringi ekselnud?"

„Küllap vist."

„Noh, sellel mu arvestus põhinebki. Seal käib hullem sagimine kui sipelgapesas."

Gray tühjendas õllepurgi ja pani selle enda kõrvale põrandale.

Ja kuhu sealt?" Ta tundis, et poleks tohtinud seda küsida - Darby oleks seda talle ise öelnud, kui tal see plaanis oleks olnud. Kuid ta ei suutnud end talitseda, ta tahtis teada.

„Küllap katsun esimese vähegi sobiva reisiga sealt kaduda. Kavatsen korrata oma vana trikki "'neli reisi ühe päevaga". Võib-olla on see nüüd juba ülearune ettevaatus, kuid ma tunnen end siis ikkagi julgemalt. Aga lõppkokkuvõttes maandun ma mõnel Kariibi mere saarel."

Mõnel Kariibi mere saarel... See ahendas Gray tulevasi otsinguid kõigest tuhandele saarele. Miks Darby vastus jäi nii uduseks? Kas ta ei usaldanud enam teda, Grayd? Aga Gray istus ju praegugi tema juures ja mängis tema varvastega...

„Mida ma Voylesile ütlen?" küsis ta.

„Helistan sulle... kui kusagil ankrusse jään. Või kirjutan."

Vapustav! Neist saavad kirjasõbrad. Gray saadab talle oma valitud artikleid ja Darby saadab temale kaardikesi tervitustega kuurordist.

„Niisiis tahad sa end ka minu eest varjata..." pomises Gray pettunult ja vaatas Darbyle anuvalt otsa.

„Ära ole rumal, Gray! Ma ju ei tea veel, kuhu ma lähen. Ma ei tea seda, enne kui kohale jõuan."

394

„Aga sa helistad kohe?"

„Kui tean, et sinna ma jään, siis kindlasti. Ausõna."

Kella üheteistkümneks õhtul oli White & Blazevich'i kõrghoonesse jäänud ainult viis advokaati ja kõik nad olid kogunenud Marty Velmano kabinetti kümnendal korrusel. Velmano, Sims Wakefield, Jarreld Schwabe, Nathaniel Jones (Einstein) ja üks tegevusest tagasi tõmbunud firma osanik nimega Frank Cortz. Velmano laual seisis kaks šoti viski pudelit, üks neist juba tühi, teine peaaegu tühi. Einstein istus teistest eemal nurgas ja pobises vahet-pidmatult midagi endale nina alla. Oma halli

metsiku sugemata juuksepadriku ja terava kongus ninaga jättis ta hullumeelse mulje. Eriti täna. Sims Wakefield ja Jarreld Schwabe istusid tugitoolides kabinetiperemehe kirjutuslaua ees, lipsud lõdvale lastud ja triiksärgi käised üles kääritud.

Cortz lõpetas parajasti kõnet Victor Mattiece'i abiga. Ta ulatas toru Velmanole, kes asetas selle hargile.

„See oli Strider," raporteeris Cortz. „Nad on Kairos mingi kõrghotelli katusel asuval kopterite maandumisplatsil. Mattiece ei soovi meiega kõnelda. Strider ütles, et ta olevat täiesti endast väljas ja jätvat lausa poolearulise mulje. Ta on end luku taha pannud ja pole vist tarvis erilist oraakli vaistu, et kindel olla: siinpool maakera nad niipea oma nägu ei näita. Strider ütles, et nende kõrilõikajatele on antud käsk silmapiirilt kaduda. Jaht on lõppenud. Need seal võivad pidada peenikest naeru."

Ja mida peame siis meie nüüd ette võtma?" küsis Wakefield.

„Oleme jäetud saatuse hooleks," urises Cortz. „Mattiece peseb oma käed meie suhtes puhtaks."

Nad rääkisid vaikselt ja talitsetult, hoolega iga väljendit vaudes. Suur kisaja vastastikune poriloopimine oli lõppenud juba paar tundi tagasi. Wakefield oli sõimanud Velmanot ettevaatamatu kirja pärast, Velmano Cortzi, et see oli niisugusest lurjusest nagu Mattiece teinud nende kõige tähtsama kliendi. Cortz oli rünnanud vastu, et see oli olnud nii juba kaksteist aastat ja et nad kõik olid alati käsi hõõrunud Mattiece'ilt saadud tohutute honoraride juures. Schwabe oli põhjanud Velmanot ja Wakefieldi mõlemat hooletu

395

ümberkäimise pärast tolle saatusliku kirjaga. Ja kõik nad olid ikka ja jälle tulnud Morgani needmise juurde tagasi, sest nende arvates oli kogu selle häda põhjuseks nimelt Morgan. Einstein oli istunud nurgas ja neid kõiki altkulmu jälginud. Ent nüüd olid kõik natuke maha jahtunud.

„Grantham mainis ainult mind ja Simsi," lausus Velmano. „Nii et teil teistel pole midagi karta."

„Miks ei võiks te Simsiga selle maa tolmu oma jalgadelt raputada?" küsis Schwabe.

„Kell kuus hommikul olen ma juba New Yorgis," vastas Velmano. „Ja siis veedan ma kuu aega Euroopa rongides."

„Mina ei saa põgeneda," pomises Wakefield. „Mul on naine ja kuus last..."

Seda virisemist oma kuue lapse pärast olid nad kuulnud nüüd juba viis tundi järjest. Justkui neil poleks olnud perekondi. Velmano oli lahutatud ja ta kaks last täiskasvanud. Need tulevad toime. Ja ka tema ise tuleb toime. Niikuinii oli tal aeg erru minna. Raha oli tal küllalt ja talle meeldis Euroopas, eriti Hispaanias, nii et: adiós ! Omamoodi oli tal muidugi Wakefieldist kahju, kes oli kõigest neljakümne kahene. Ega olnud tal ka selliseid summasid käsutada. Muidugi teenis ta hästi, kuid ta naine oli pillaja ja liiati armastas lapsi sünnitada. Wakefieldi olukord polnud tõesti antud hetkel kuigi roosiline.

„Ma lihtsalt ei tea, mida peaksin tegema," kaebas Wakefield vähemalt kolmekümnendat korda. „Lihtsalt ei tea..."

Schwabe püüdis talle kuidagi appi tulla:

„Arvan, et peaksid parem koju minema ja kõik naisele ära rääkima. Mul endal küll naist ei ole, aga ma kujutan ette, et just seda ma sinu asemel teeksin."

„Ma ei või," pomises Wakefield haledalt.

«Muidugi võid. Parem nüüd kohe kui kuue tunni pärast, mil su pilt ilutseb „Posti" esiküljel. No tee talle ometi asi selgeks, Sims!"

„Ma ei või," ägises Wakefield peaaegu pisarais.

Schwabe vaatas Velmanole ja Cortzile taunivalt otsa.

„Mis saab mu lastest?" alustas Wakefield jälle. „Vanem poiss on kõigest kolmeteistkümnene..." Ta hõõrus silmi.

396

Rahune, Sims. Võta ennast kokku!" urises Cortz. Einstein tõusis ja marssis ukse poole.

‚Mina lähen oma majja Floridas. Ärge mulle helistage, kui teil tõsist häda pole." Ja ta lõi ukse enda selja taga mürtsti kinni.

Ka Wakefield ajas end püsti ja hakkas värisevate põlvedega ukse poole tuigerdama.

„Kuhu sa lähed, Sims?" küsis Schwabe.

„Oma kabinetti."

«Milleks?"

„Pean hetkeks pikali viskama. Kõik on korras."

„Las ma sõidutan sind parem koju," käis Schwabe peale ning vaatas teda teraselt. Sama tegid teisedki. Wakefield avas ukse.

„Minuga on kõik korras," ütles ta seekord hoopis kindlama häälega. Uks langes kinni.

„Kuhu ta nüüd kadus?" küsis Schwabe Velmanolt. „Ta hakkab mulle muret tegema..."

„Ütleksin, et temaga paistab tõesti kõik korras olevat," ütles Velmano kahemõtteliselt. Eks meil kõigil ole paremaid ja halvemaid päevi. Aga igaks juhuks võiksid paari minuti pärast tema kabinetti siiski sisse vaadata."

„Seda ma teen," otsustas Schwabe.

Wakefield sammus keskendunud ilmega trepijagu alla üheksandale korrusele. Oma kabinetile lähenedes muutus ta samm üha kiiremaks. Ta silmad ujusid pisarais, kui ta enda järel ukse sulges.

Tee seda ruttu! Ei mingit jumalagajätukirja! Kui hakkad seda kirjutama, siis veenad sa ennast sellest loobuma. Sul on miljoniline elukindlustus!

Ta tõmbas laualaeka lahti.

Ära mõtle praegu lastele. Kui hukkuksid lennuõnnetusel, oleks see täpselt seesama. Ta võttis kaustade alt 38. püstoli.

Tee ruttu! Sa ei tohi vaadata kordagi oma laste piltidele seinal! Võib-olla kunagi saavad nad sinu sammust aru. Ta torkas toruotsa sügavale suhu ja vajutas päästikule.

397

Limusiin pidurdas järsult kahekordse eramu ees Georgetowni eeslinnas Dumbarton Oaksis, sulgedes praktiliselt kogu tänava. Kuid kell oli kakskümmend minutit ühel ja sel ajal ei liikunud siin ükski auto. Tagauksest kargasid välja Voyles ja kaks agenti ning marssisid kiiresti maja eesukse juurde. Voylesil oli ajaleht kokku-rullitult peos. Ta põrutas rusikaga uksele.

Coal ei maganud veel. Ta istus mõtiskledes pimedas kabinetis ning kui ta avama läks, valgus Voylesi näole tema pidžaamat ja hommikumantlit nähes magus naeratus.

„Kena pidžaama teil," urises ta.

Coal astus tillukesele verandale maja ees. Agendid vahtisid stseeni kitsalt jalgrajalt.

„Mida kuradit teil niisugusel kellaajal siit vaja on?" kähvas Coal. „Tõin sulle selle," torkas Voyles talle ajalehe nina alla. „Võta oma paraadportree otse pildi kõrval, kus president surub Mattiece'i kätt. Ma tean, kui väga sa ajakirjandust armastad, ja ma ei saanud sulle kuidagi seda kõige värskemat ajalehte kätte toomata jätta."

„Teie nägu ilutseb selles homme!" vastas Coal tooniga nagu oleks tal vastav artikkel juba kirjutuslaual valmis. Voyles viskas lehe talle jalgade ette ning keeras talle selja. „Minu käsutuses on paar magnetofonilindikest, Coal. Kui sa valetama hakkad, võtan sul püksid kogu Ameerika nähes rebadele."

Coal vahtis teda vihast välkuvate silmadega, kuid ei vastanud sõnagi.

Voyles oli juba peaaegu tänaval.

„Kahe päeva pärast olen tagasi ja toon sulle isiklikult kätte kutse suure žürii ette," röökis ta. „Tulen kas või kell kaks öösel, aga ma tahan siis su nägu näha!" Juba istus ta autos. „Ja järgmiseks toon sulle süüdistusakti. Selleks ajaks oled sa juba muidugi ainult tühi koht ja su südamesõber on ametisse võtnud teise pudrupea, kes talle ütleb, mida teha või kuhu astuda." Auto kihutas minema.

Coal võttis ajalehe põrandalt ja taganes majja.

398

44

Gray ja Smith Keen istusid kahekesi tühjas konverentsisaalis ja lugesid veerutõmmiseid. Juba aastaid ei tundnud Gray erilist erutust oma artikleid lehe esiküljel nähes, kuid seekord oli asi siiski teisiti. Midagi suuremat polnud ta eales kirja pannud. Pildid ülaääres olid selged ja isikutes, keda neil kujutatud oli, ei saanud kellelgi mingit kahtlust jääda: Mattiece'il kätt suruv president, tähtsalt kõigile tuntud Ovaalkabinetis telefonitsi käske jagav Coal, Senati alamkomitee ees seisev Velmano, Advokaatide Kolleegiumi aastaraamatust suurendatud Wakefield, kaamerasse naeratav Verheek mingilt FBI pereõhtult, Callahan tudengite keskel, Morgan video-filmilt (mrs. Morgan oli andnud oma nõusoleku selle avaldamiseks). Tund aega tagasi oli Paypur, öine valvereporter, teatanud neile Wakefieldi enesetapust. See masendas Grayd, kuid ta ei tundnud end juhtunus mingil kombel süüdlasena.

Lehe kaastöölised hakkasid kohale tilkuma juba kella kolme paiku öösel. Krauthammer tõi kaasa tosina sarvesaia, ja pilte imetledes pani ise nahka tervelt neli. Emie DeBasio oli järgmine. Ütles, et polnud sõbagi silmale saanud. Feldman ilmus välja värske ja heatujulisena. Kella poole viieks oli konverentsisaal puupüsti täis. Töötas neli televiisorit, igaüks eri programmil. CNN reageeris esimesena ja mõne minuti pärast tegid juba mitmed jaamad otseülekandeid Valgest Majast, kust ei saadud hetkel veel ühtki kommentaari, kuid kella seitsme ajal oodati Zikmani esinemist.

Peale uudise Wakefieldist ei kuuldud midagi põhjapanevalt uut. Ekraanidel vilksatas kord Valge Maja, kord Ülemkohtu hoone, kuid suuremalt osalt oli siiski näha ainult diktorite nägusid stuudiotest. Objektiivid sihtisid ka Hoover Buildingit, kus polnud näha veel mingit liikumist. Vaheldusid ajalehest kopeeritud fotod. Velmanot ei suudetud kusagilt leida. Mattiece’i asukoha suhtes esitati igasuguseid versioone. CNN näitas Morganite majakest Alexandrias, kuid Curtis Morgani äi suutis nad siiski vähemalt õuemaa pealt eemal hoida. NBC reporter seisis mikrofoniga White & Blazevich'i ees, kuid teatada polnud tal esiotsa midagi. Ja kuigi Darby nime polnud artiklis kusagil mainitud, ei jäänud Pelikani toimiku

399

autor saladuseks. Darby Shaw isiku suhtes esitati kõige võimatumaid oletusi ja väljamõeldisi.

Kell seitse oli saal puupüsti täis ja kõik vaatasid hinge kinni pidades ekraanidele. Kõigilt neljalt oli näha, kuidas Zikman astus närvilise sammuga Valge Maja pressisaali tribüünile. Ta nägi väga väsinud ja ebalev välja. Ta luges ette lühikese avalduse, milles tunnistati õigeks, et president oli valimisvõitluseks saanud raha mit-metest kanalitest, mida kontrollis Victor Mattiece, kuid eitati kategooriliselt ükskõik

missugust vihjet ebaseaduslikkusele. President olevat kohtunud mister Mattiece’iga ainult üks kord oma elu jooksul ja sedagi siis, kui oli alles asepresident. Ta polevat pärast presidendiks saamist selle mehega isegi kordagi rääkinud ja kindlasti mitte ei pidavat ta seda oma sõbraks, mis sest, et oli temalt raha vastu võtnud. Valimiskampaania läbiviimiseks olevat kogutud ligi viiskümmend miljonit, kuid mitte ühte dollarit sellest summast polevat president isiklikult käsutanud. Seda oli teinud valimiskomitee. Mitte keegi Valges Majas polevat püüdnud kuidagi juurdlust Mattiece'i suhtes takistada ja iga vihje sellisele võimalusele olevat räpane laim. Nüpalju kui Valgel Majal teada olevat, ei elavat mister Mattiece enam aastaid Ühendriikides. President nõudvat väga põhjalikku juurdlust „Postis" avaldatud materjalide tõelevastavuse suhtes ja kui välja tuleb, et mister Mattiece on tõesti nendes koletutes kuritegudes süüdi, siis tahtvat ta tema oma käega kohtu ette tuua. See avaldus olevat kõik, mida Valge Maja selles asjas praegu öelda saab. Pressikonverents leidavat aset hiljem. Zikman lahkus kõnepuldist.

Pressisekretäri esinemine jättis väga armetu mulje ja Gray ohkas kergendatult. Ta tajus, et vajab sõõmu värsket õhku, ning lahkus saalist. Uksel jõudis Smith Keen talle järele.

„Lähme sööme kuskil hommikust," tegi ta ettepaneku.

„Mis mul selle vastu on..."

„Aga enne tahaksin ma veel kodunt läbi hüpata, kui sul midagi selle vastu ei ole - ma pole juba neli päeva seal oma nägu näidanud."

Nad peatasid Viieteistkümnendal tänaval esimese ettejuhtuva takso ning rõõmustasid kevadiselt maheda õhu üle, mis läbi alla-

400

keeratud akende neile näkku uhkas.

„Kus tüdruk on?" küsis Keen.

„Pole aimugi. Umbes üheksa tundi tagasi jätsin temaga Atlanta lennuväljal jumalaga. Ütles, et lendab mõnele Kariibi mere saarele."

Keen muigas.

„Mul on tunne, et õige varsti tuled sa mult pikemat puhkust nõudma." „Kuidas sa ära arvasid?"

„Ees seisab veel tohutu hunnik tööd, Gray. Kärakas alles käis ja iga hetk hakkab kildusid sadama. Sina oled päevakangelane ja sa pead edasi minema ning need killud kokku korjama."

„Mina oma tööd tunnen, Smith."

„Jää-ah, aga su silmis on niisugune äraolev pilk, et see hakkab mulle muret tegema."

„Selle eest sulle ju palka makstaksegi, et sa muretseksid, oled ju ikkagi toimetaja."

Nad olid sunnitud Pennsylvania Avenue ristmikul punase tule ees peatuma. Valge Maja seisis täies majesteetlikkuses nende ees. November oli kohe-kohe käes ja tuul keerutas selle muruväljakutel kollaseid lehti.

45

Pärast kaheksapäevast päikese käes peesitamist oli Darby nahk ühtlaselt pruun ning juuksedki hakkasid omandama oma loomulikku värvi. Võib-olla polnudki ta neid lõplikult kihva keeranud. Ta mõõtis miilide kaupa liivaranda ja sõi ainult keedetud kalatoite ning kohalikke puuvilju. Esimestel päevadel oli ta muudkui maganud, kuid siis oli see ta ära tüüdanud.

Esimese öö oli ta veetnud San Juanis, kus oli kokku juhtunud agendiga, kes pidas end suurimaks asjatundjaks Neitsisaarte alal. Jah, noor daam võis leida toreda majakese St. Thomase saarel Charlotte Amalie ääreünnas, just niisuguse, nagu ta vajas. Vähemalt paar päeva tahtis Darby veel oma seljatagust kontrollida mõne linna kitsastel ja rahvarohketel tänavatel ja seepärast sobis

401

Charlotte Amalie talle hästi. Võõrastemaja asus mäenõlval ainult nelja kvartali kaugusel merelahest ning Darby tuba selle ärklikorrusel. Viltuvajunud raamidega aknal polnud ei luuke ega kardinaid ning varahommikul kihutas esimene päikesekiir ta küllastumatult vahtima tillukest kena sadamat kõigest paarisaja jardi kaugusel. Ja vaade lahele! See võttis hinge kinni. Kümned turismilaevad, suuremad ja väiksemad, kukusid vaikselt sädemeid pilduval veel vaikses laintevirves. Esiplaanil, kai ääres, oli sadu purjepaate ja jahte, mis näisid väljakutsuvalt tõkestavat tüütute turistide tee saarele. Vesi purjepaatide all oli kristallselge, helesinine ja peegelsile. Hasseli saare tipu juures muutus vesi tumedamaks siniseks, indigosiniseks, ning silmapiiril violetseks. Kusagil kaugel-kaugel ujus mere kohal helevalgete sulgpilvede vööt.

Ta kell oli reisikotis, tal polnud vähimatki kavatsust seda vähemalt poole aasta jooksul käe peale panna, kuid millegipärast vilksas ta ometi pahatihti oma randmele. Akent oli võimalik avada ainult suure ragina saatel ning koos saunpalava õhuga tungis tuppa ka äritänava paljuhäälne kõma.

Esimesel päeval seisis ta akna juures terve tunni ja jälgis sadama ärkamist Siin ei tõtanud keegi. Pikkamööda jätkasid oma teed laevad, jättes enda järele vahuse jälje, purjekate tekkidelt kuuldus unist kaunikõlalist kõnet esimene inimene, keda ta märkas, hüppas pea ees vette hommikust suplust tegema.

Kõige sellega oleks ta võinud harjuda. Ta tuba oli väike, kuid puhas. Ei olnud siin küll õhukonditsioneeri, kuid tiivik keerles lae all väsimatult ja jahutas tuba küllaldaselt. Isegi vett tuli kraanist peaaegu päev läbi. Darby otsustas paariks päevaks, aga võib-olla ka nädalaks siia jääda. Võõrastemaja oli üks mitmest tosinast, mis olid tihedalt lükitud sadamasse vüva tänava äärde. Hetkel oli ta tüdinud rahvahulgast, mis tungles all kõnniteel, ja sün üleval tundis ta end turvaUselt. Kui tal midagi vaja läks, võis ta uksest välja astuda ja sütsamast osta. St. Thomase pudipadipoode kütsid kõik tu-rismibrošüürid ning Darby hellitas lootust, et võib sün endale soetada riided, mida ei pea iga päev vahetama.

Oü ka palju mugavamaid hotelle kui see, milles tema oli toa võtnud, kuid hetkel oli tal julgem just selüses. San Juanist lahkudes

402

oli ta andnud endale sõna, et enam ta üle õla tagasi ei piilu. Miami ajalehest oli ta lugenud järelkajasid „Post'i" artiküle ja lennujaama telerist vaadanud madinat, mis Washingtonis käis. Uudistest sai ta teada, et Mattiece oli jäljetult kadunud. Kiü nad nüüd teda veel taga ajasid, siis ainult kättemaksuks. Ja kui nad ta pärast sellist jäl-gedesegamist peaksid kuidagi avastama, siis on nad lihtsalt ütiini-mesed ja temal pole vähimatki lootust nende küüsist pääseda.

Ta uskus, et sün neid ei olnud. Ta jäi tervelt kaheks päevaks oma väiksesse tuppa luku taha, riskimata tänaval oma nägu näidata. Tal polnud selleks riskiks vajadustki, kuna kaubanduskeskus asus otse võõrastemaja kõrval. See võttis enda alla kõigest neh kvartaüt pikuti ja kaks laiuti, kuid sihi oli loendamatuid poekesi, kust võis saada kõike, mida süda iganes igatses. Kõnniteel tunglesid suurtelt reisiaurikutelt tulnud ameerika turistid. Ja ka tema oli täpselt turisti moodi oma õlgkübaras ja lühikestes kirevates pükstes.

Ta ostis esimese romaani poolteist aasta jooksul ja luges selle väikeses reformpõhjaga voodis lamades kahe päevaga läbi. Tüviku tekitatud mahe tuul jahutas ta nägu. Ta andis endale sõna, et enne kui ta viiekümneaastaseks saab, ei võta ta kätte ühtki õigusteaduse alast raamatut. Iga tunni tagant tõusis ta ja vaatles aknast avanevat panoraami. Kord loendas ta kokku kakskümmend suurt laeva, mis kõik ootasid pääsemist kai äärde.

See tuba täitis oma ülesande. Siin nuttis ta, nuttis Thomase kaotamise pärast ja uskus, et tegi seda vümast korda, nii oli ta vähemalt otsustanud. Siin, Charlotte Amalie vaikses nurgakeses tahtis ta jagu saada oma süütundest ja leinast väljuda siit puhta südametunnistuse ja ainult kaunite mälestustega. See polnudki nii raske kui ta oli arvanud, ja juba kohnandal päeval lõppesid pisarad otsa. Sel päeval pani ta taskuformaadis raamatu ainult korraks käest - südame valutamiseks.

Neljandal hommikul pakkis ta oma uue reisipauna kokku ja sõitis praamiga Cruz Baysse, mis asus St. Johni saarel. Teekond sinna kestis kõigest kakskümmend minutit. Siin võttis ta takso ja käskis sõita välja mööda Põhjamaanteed. Aknad olid alla lastud, mahe tuul puhus talle näkku. Raadiost kõlav muusika oli mingi bluesi ja raggae hübriid. Sohver patsutas sõrmedega rütmi ja ümises viisi

403

kaasa. Darby klõpsutas rütmi jalaga ja sulges mõnusa tuule käes silmad. See puhus viimsegi mürgi verest.

Sohver keeras maanteelt Maho lahe poole ja sõitis peaaegu veepiirile välja. Darby oli selle koha välja valinud sellepärast, et siin peaaegu puudus asustus. Valitsus oli lubanud siia ehitada ainult mõned majakesed. Auto peatus varjulisel puudealusel teel ja Darby tasus arve.

Majake asus otse vette laskuva mäe jalamil ja selle arhitektuur oli kõikidele Kariibi mere saarekestele ainuomane: peaaegu lahtine puuraamistik punase kiltkivikatuse all. Vaadet merele ei varjanud miski. Mööda siuglevat jalgrada kõndis Darby selle juurde, astus trepist üles ja vaatas ringi. Majakeses oli kaks õhukeste vaheseintega eraldatud magamistuba ja merele avanev veranda. Maksis see luksus kaks tuhat peesot nädalas ja Darby oli maksnud üüri kuuks ajaks ette.

Asetanud pakid tillukesse esikusse, astus Darby oma maja verandale. Veepiir jäi siit kolmkümmend jalga mööda järsku nõlvakut alla. Tasa veeresid lained rannaliivale. Kolmest küljest mägedest piiratud lahel seisid liikumatult kaks paati. Ühe jahi juurest teise juurde oli teel kummipaat täis rõõmsalt kilkavaid lapsi.

Lähim eluase oli siit mööda kallast poole müü kaugusel ja selle katust oli üle tiheda taimestiku vaevalt näha. Rannaliival peesitasid vaid üksikud inimesed. Kärmelt tõmbas Darby bikiinid ülle ja jooksis mere äärde.

Oli juba peaaegu pime, kui takso jalgraja otsas peatus. Gray maksis, astus välja ja jäi kauaks kaugenevatele tagatuledele järele vaatama. Tal oli kanda vaid kõhnuke reisikott ja ta astus kergel sammul maja juurde, mille uks oli pärani lahti. Tuli põles. Ta leidis Darby verandalt, kus tüdruk kõrrega mahla imedes merele vahtis. Ta nahk oli pruun nagu siinsel põliselanikul.

Darby oli teda oodanud ja see oli talle maailmas kõige tähtsam. Ta ei tahtnud olla sün ainult külaliseks. Ja teda nähes ilmus Darby näole lahke naeratus ja ta pani oma mahlatopsi käest.

Nende suudlus kestis vähemalt minuti.

„Sa jäid hiljaks," ütles Darby, kuid ei püüdnud tema embusest välja rabelda.

404

„Noh, seda kohta on peaaegu võimatu leida," vastas Gray. Ta silitas Darby selga, mis oli vööni paljas. Darby jalgu varjas pikk seelik, kuid neid vaatab ta pärast.

„Kas pole siin ilus?" tegi Darby lahe poole laia kaare.

„Siin on vapustav!" hüüatas Gray kogu südamest. Ta seisis Darby selja taga, embas teda õlgadest ja nad vaatasid lahel laugle-vat valge purjega jahti. ‚Ja sina oled imeilus."

„Lähme jalutama."

Gray tõmbas endale kiiruga lühikesed püksid jalga ja tõttas Darbyle veepiirile järele. Käsikäes kõndisid nad mööda randa edasi.

„Su jalad vajavadki kõndimist," ütles Darby. „Need on üsna kahvatud jalad, eks ole?"

Jah, mõtles Darby, kahvatud on nad tõesti nagu kartuüidud, kuid nad pole inetud. Üldse mitte inetud ega kõverad. Ja ka kõhukest pole sa endale ette kasvatanud. Üks nädal siin koos minuga ja sa näed välja nagu mu ihukaitsja... Nad solistasid jalgadega madalas vees. „Panid õige kiiresti sealt tulema," ütles Darby. „Mul oli sellest kõrini. Kirjutasin vähemalt artikü päevas pärast selle esimese ilmumist ja neile oli veel sellestki vähe. Keen nõudis ühte, Feldman teist, ja ma pidin töötama kaheksateist tundi päevas. Eile ütlesin ma neile: „Good-bye!"

„Ma pole nädal otsa ühtki ajalehte näinud," ohkas Darby.

„Coal võeti maha. Tal ei jäänud midagi muud üle kui süü enda peale võtta, kuid tema kohtu alla sattumine pole kuigi tõenäoline. Ja et president selles jamast midagi eriti teadis, seda ma ka ei usu. Ta on ühtsalt loll ja selles kogu häda ongi. Kas Wakefieldist tead?"

„Tean..."

„Velmanole, Schwaabile ja Einsteinile esitatakse süüdistus, kuid Velmanot ei suudeta kuidagi leida. Mattiece on muidugi samuti vastutusele võetud - koos oma nelja käealusega. Hiljem ei pääse ka teised. Paar päeva tagasi sai mulle selgeks, .et eriti suuri kuritarvitusi Valge Maja poolt ei olnud, ning mul sai aur otsa. Usun kindalt,

405

et tema tagasivalimisele pani see põõna, kuid kurjategija ta siiski ei ole. Aga ühtekokku käib seal suur tsirkus."

Oli täiesti pime ja nad kõndisid vaikides. Darbyl oli kuuldustki küllalt ja Gray oli surmani tüdinud. Meres võbeleva kuuni viis nende juurest helkiv rada. Darby pani oma käe ümber ta piha ja Gray tõmbas ta kõvemini enda vastu. Nad ei olnud enam jalgupidi vees, vaid pehmel soojal liival. Maja oli jäänud poole miili kaugusele nende taha.

„Ma hakkasin sinust puudust tundma," sõnas Darby õrnalt.

Gray ohkas sügavalt, kuid ei lausunud midagi.

„Kui kauaks sa võid siia jääda?" küsis tüdruk

„Ma ei tea... Paariks nädalaks. Aastaks. Kõik sõltub sinust."

„Mida arvad tervest kuust?"

„Olgu sus see kuugi..."

Darby naeratas talle ja Gray tundis, et ta põlved ei taha hästi sõna kuulata. Darby vaatas lahte, vaatas vees peegelduvat kuud ja jahti, mis laugles hääletult mööda nagu viirastus.

«Lepime esialgu siiski kuuga, eks, Gray?"

„Olgu..."

lõpp

Kirjastuse «Kuldsulg" «Lemmikraamatu" sarjas on ilmunud;
Nobeli laureaadi John Steinbecki „KIRELÕÕM"
Pierre Louys „APHRODITE"
Honore de Balzac „ŠAGRÄÄNNAHK"
Richard Roht „NAUDING"
Barbara Cartland „MU SÜDAMES SÄRAVAD TÄHED"
Nobeli laureaat Thomas Mann „SEIKLEJA FELIX KRULLI PIHTIMUSED"
Nobeli laureaat Rudyard Kipling „VALGUS KUSTUS"
Pierre Bourget ARMASTUSE KURITEGU"

Selles sarjas ilmuvad peatselt:
Nobeli laureaadi John Galsworthy „TUME ÕIS"
William Somerset Maugham „VAHE TERA"
Charles de Coster „PULMAREIS"
Joseph Conrad „LORD JIM"
Herbert George Wells «ARMASTUS JA HÄRRA LEWISHAM"
Roberta Leigh «TORMINE, PILVINE ABIELU"
Ivan Turgenev «SUITS"
Thornton Wilder «THEOPHILUS NORTH"
Nobeli laureaat Grazia Deledda „LIA JA MEHED"
Elisabeth Delafield «HUKUTAV NAINE"

«Kuldsule" põnevusromaanide sarjas on ilmunud:
Edgar Wallace, Marion Cooper, Delos Lovelace „KING KONG"
Graham Greene «SALAAGENT"
Harald Robbins «ARMASTUSE JAOKS SÜNDINUD"
Alistair MacLean «NAVARONE SUURTÜKID"
Francis Carsac «TULNUKAD EIKUSAGILT'
Henry Rider Haggard «LYSBETH"
Michael Crichton „SUUR RONGIRÖÖV"
Alexandre Dumas «MUST TULP"

Trükis on põnevusromaanid:
Mario Puzo «NELJAS KENNEDY"
John le Carre «SALAJANE SÕDA"
Eric Ambler «ISEMOODI VIHA"
Edgar Wallace «VAIMUDE ORG"
Maurice Leblanc «KOLMEKÜMNE KIRSTU SAAR"

Jeffrey Archer .KAS RÄÄGIME SELLEST KA PRESIDENDILE?"
Arnold Bennett „ARMASTUS HAUA VARJUS"
Müügil on:
Nobeli laureaadi Rudyard Kiplingi seiklusromaan „VAPRAD MEREMEHED"
Jules Veme „TSAARI KULLER"
Richard Roht .SUVISED RÕÕMUD"

Kirjastuse ..Kuldsulg" sarjas „Meisterdetektiivid on ilmunud:
Agatha Christie .VILDAKAS MAJA"
Maj Sjöwall, Per Wahlöö .NAEREV POLITSEINIK"
Edgar Wallace .TULIPUNANE RING"

Rex Stout .UKSEKELL HELISES"
Erle Stanley Gardner .KALDUS KÜÜNLA JUHTUM"
Alistair MacLean .VÕIDUSÕITJA SURM"
-ky .SURNUD MEHE MÄNGUD"
Ellery Queen .MÜSTILINE X"
Georges Simnon .MAIGRET'l LÄHEB SILME EES MUSTAKS"
Gilbert Picard .IGAL REEDEL KAUBAHALLIS"
Erle Stanley Gardner .VALETAVA PAPAGOI JUHTUM"
Anthony Berkeley .MÄNG TULEGA"
Elmar Valmre .ÖÖL VASTU 18. OKTOOBRIT"
Lähemal ajal ilmuvad:
Phüip MacDonald .KÄTTEMAKSJA" John Buchan .39 ASTET'
Erle Stanley Gardner .SIHVAKASÄÄRELISTE MODELLIDE JUHTUM"

Sarjas Juurte iseennast" on ilmunud:
Orison Swett Marden .TEE OMA ELUST MEISTRITEOS"

Samas sarjas ilmuvad tänavu:
Prof. Eduard Tennmann .HINGE SUREMATUS"
Nobeli laureaat Alexis Carrel .TUNDMATU INIMENE"
Dr. Vladimir Levi .ENESETÄIUSTAMISE KUNST"
Dr. Vladimir Levi .HÜPNOTISÖÖRI PIHTIMUS"